

**ГРАД БАЊА ЛУКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК**

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ГРАДОНАЧЕЛНИКА И ГРАДСКЕ УПРАВЕ ЗА 2023. ГОДИНУ**

**Бања Лука,
фебруар, 2024. године**

САДРЖАЈ

I Извјештај о раду градоначелника	4
II Одјељење за општу управу	95
III Одјељење за привреду и локални економски развој	102
IV Одјељење за просторно уређење	117
V Одјељење за финансије	144
VI Одјељење за комуналне послове	170
VII Одјељење за саобраћај и путеве	197
VIII Одјељење за друштвене дјелатности	212
IX Одјељење за инспекцијске послове и комуналну полицију	273
X Одјељење за борачко-инвалидску заштиту	283
XI Служба за заједничке послове	289
XII Тим за комуникације	294
XIII Одсјек за информатику	297
XIV Одсјек за развој локалне самоуправе и управљање људским ресурсима	306
XV Одсјек за правна питања	308
XVI Одсјек за јавне набавке	312
XVII Јединица за интерну ревизију	314
XVIII Одсјек за послове цивилне заштите и ПТВСЈ	317
XIX Одсјек за међународну сарадњу и пројекте	352
XX Одсјек за сарадњу са грађанима	355
XXI Одсјек за обезбјеђење	357
XXII Одсјек за управљање непокретном имовином Града	362

XXIII	Стручна служба Скупштине града.....	372
XXIV	Одсјек за надзор инфраструктурних пројеката	374

I – Извјештај о раду градоначелника

Увод

Извјештај о раду градоначелника и Градске управе Града Бања Лука за 2023. годину представља документ у којем се даје преглед послова и задатака који су обављени током претходне године, а који су у надлежности јединице локалне самоуправе без обзира да ли се ради о изворним или пренесеним пословима и надлежностима.

Чланом 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ бр. 97/16, 36/19 и 61/21) локална самоуправа је одређена као „право грађана да непосредно и преко својих слободно и демократски изабраних представника учествују у остваривању заједничких интереса становника јединице локалне самоуправе, као и право и способност органа јединице локалне самоуправе да регулишу и управљају, у границама закона, јавним пословима који се налазе у њиховој надлежности, а у интересу локалног становништва“.

Одговорност за управљање Градом Бања Лука и извршавање послова носе, свако у свом дијелу надлежности, Скупштина Града као представничко тијело, орган одлучивања и креирања политике, и градоначелник као извршни орган који заступа и представља Град, руководи Градском управом и одговара за њен рад. Поред појединачних одговорности за остваривање властитих надлежности, законом је дефинисано да Скупштина Града и градоначелник имају заједничку одговорност за функционисање града.

Чланом 39. Закона о локалној самоуправи је као једна од надлежности Скупштине Града дефинисано да она разматра годишњи извјештај о раду градоначелника и о истом заузима свој став, док је чланом 59. дефинисано да градоначелник, између осталог, подноси извјештај Скупштини о свом раду и раду Градске управе. Поред обавезе извјештавања Скупштине Града и својеврсне контроле над радом градоначелника и Градске управе, подношењем извјештаја о раду обавјештава се и упознаје са радом градске администрације и јавност, односно заинтересовани правни субјекти, као и грађани. На тај начин остварује се и један од значајних принципа у раду администрације – јавност рада.

Извјештај о раду градоначелника и Градске управе за 2023. годину састоји се начелно из два дијела, и то:

- 1) извјештаја о реализацији политичких и програмских приоритета градоначелника и градске администрације, који произилази из чињенице да је градоначелник непосредно изабран од стране грађана, са повјереним мандатом за реализацију понуђеног политичког програма и
- 2) извјештаја о раду Градске управе, којом руководи градоначелник као дио административног апарата, а у којем је дат преглед обављених послова и задатака организационих јединица Градске управе.

На основу Извјештаја о раду за 2023. годину одборници у Скупштини Града, као и заинтересовани грађани, требали би добити јасну слику о обављеним пословима по појединим областима од значаја за живот и рад грађана и правних субјеката, оствареним резултатима, као и о евентуалним проблемима у раду.

Уз наведено, извјештај о раду и његово разматрање од стране представничког органа Града има још једну сврху – да градоначелнику и градској администрацији пружи повратну информацију о квалитету рада и постигнутим резултатима, те да послужи као својеврсни корективни фактор у раду у текућој и наредним годинама.

1. Програм „Нова Бања Лука“ и концепт „Деценија успона“

Грађани Бање Луке су се већином гласова на локалним изборима 2020. године опредјелили за промјену дотадашњих и увођење нових политика на нивоу Града, те за избор новог градоначелника Бање Луке који нове политике може да оствари у пракси. Грађани су подржали градоначелников **програм „Нова Бања Лука“** чији су елементи ступањем градоначелника на дужност постали и саставни дио политика градске администрације.

У овом извјештају је, између осталог, дат преглед предузетих активности и постигнутих резултата на испуњавању приоритета из програма градоначелника. Уз приоритете преузете из градоначелничког програма, одговорно вођење политике и локалне администрације подразумијева и реализацију послова који спадају у надлежност јединице локалне самоуправе, као и оних стратешких планова и пројеката који су започети од стране ранијих администрација. У потоњем случају, поступање руководства Града је такво да се настоји подићи квалитет и ефикасност у пружању редовних услуга од стране Градске управе, а да се започети пројекти и они који су предвиђени одређеним стратешким документима реализују у интересу и на корист грађана Бање Луке.

Локални избори у Републици Српској и Босни и Херцеговини одржани су 15.11. 2020. године, а након што су 05.12.2020. године проглашени коначни резултати избора, Централна изборна комисија БиХ је 23.12.2020. године организовала додјелу сертификата новоизабраним градоначелницима и начелницима општина.

Дана 24.12.2020. године почео је мандат градоначелника Драшка Станивуковића и уједно је започео и посао на реализацији програма „Нова Бања Лука“.

У децембру мјесецу 2021. године градоначелник Бање Луке је јавности представио **идеју и концепт „Деценија успона“** којим се жељелио представити амбициозан план свеобухватног развоја Бање Луке у годинама које долазе. Повод је било обиљежавање 90 година од изградње зграде Градске управе у вријеме Светислава Тисе Милосављевића, првог бана Врбаске бановине, а које се осцјењује као изузетно успјешно и као својеврсно златно доба. Исказана је намјера да се на основу дјеловања и рада градске администрације и стратешког приступа у вођењу града заслуже високе оцјене са неке временске дистанце у будућности.

Симболично, почетак „Деценије успона“ означава почетак текуће деценије и рад актуелне градске администрације, а њу карактерише и обиљежиће је захтјева и тежак период са много успона. Међу многобројним пројектима издвојени су они у области урбанизма – нови изгледа центра града, нови изглед ЈП „Аквана“, нови и највећи градски парк, идејно рјешење за нови хотел „Палас“, шеталиште уз Врбас, пројекти у области економије, урбане мобилности и други. Као посебно захтјевни и значајни издвојени су пројекти третмана отпадних вода и чврстог отпада и побољшање система гријања у граду. Такође, још једна од области која је посебно издвојена била је демографска политика и доношење стратешког документа за ову област са низом политика, мјера и акција за демографски развој.

„Деценија успона“ као шири концепт обухвата и друге области попут предузетништва, културе, екологије, хуманости, градње и других, а са циљем једног укупног подизања квалитета живота у граду. Уз то, опредјељење градске администрације је и да се настави са квалитетним и добрим пројектима или рјешењима из ранијег периода, а као један од примјера истакнута је изградња моста у насељу Долац.

Извјештај о раду за 2023. годину, поред већ наведених елемената, обухвата и послове и резултате на остварењу „Деценије успона“.

2. Преглед реализованих послова према цијелинама

2.1 Политике градске администрације

У 2023. години су настављене политике успостављене у претходним годинама мандата актуелне градске администрације, а које се односе на транспарентну Градску управу, организацију и рад Градске управе, заштиту интереса Града, комуникацију са јавношћу и грађанима, као и на радна тијела градоначелника.

2.1.1 Транспарентна Градска управа

У настојању да се грађанима и јавности више приближи рад Градске управе и да се повећа транспарентност процеса у градској управи, примјењивано је неколико различитих мјера:

- **у области просторног уређења** нагласак је стављен на сегмент који је од интереса за грађане односно становнике појединих дијелова града, а односи се на измјене регулационих планова. Тим поводом су редовно организоване и објављиване информације о одржавању јавних презентација измјена регулационих планова са циљем да се заинтересовани упознају са измјенама, али и да у директној комуникацији са одговорним представницима надлежног одјељења и пројектантских кућа истакну своје евентуалне примједбе и сугестије. Информације о јавним презентацијама, јавним увидима и јавним расправама објављиване су редовно на интернет страници града. Код самих презентација и расправа настојало се заказати њихово одржавање у терминима после радног времена, а како би се омогућило већем броју заинтересованих грађана да присуствују;
- **у области финансија** је настављена пракса објаве извјештаја о плаћањима са рачуна Град Бања Лука, а како би се омогућио увид у трошење јавног новца. Извјештаји о плаћањима се објављују на интернет страници Града периодично, најчешће на седмичном нивоу. У 2023. години је објављено око 50 извјештаја, а сваки од њих садржи следеће информације: број фактуре или акта, датум издавања или доношења, назив добављача или корисника средстава, опис услуге и укупан износ фактуре са ПДВ-ом.

Акти који се односе на буџет града такође се објављују и доступни су на интернет страници Града. Када је у питању година која је предмет овог извјештаја, објављени су Буџет града за 2023. годину, Одлука о извршењу буџета за 2023. годину, Ребаланс буџета за 2023. годину, те консолидовани извјештаји о извршењу буџета за 2023. годину.

- **у области јавних набавки** настављена је пракса објаве одлука донесених у вези са покренутим и проведеним поступцима јавних набавки на интернет страницама града, док се извјештаји о додијељеним уговорима достављају Агенцији за јавне набавке;
- **информације о запосленим радницима у Градској управи и јавним предузећима и установама Града** објављене као једна од мјера актуелне градске администрације и доступне су и даље на интернет страници града, а информације садрже податке од имену и презимену запосленог, радном мјесту, занимању, те називу установе и датуму стицања свједочанства/дипломе;
- **информације о актуелним позивима, јавним конкурсима, огласима и архива окончаних позива** такође су доступни и редовно се објављују на интернет страници Града.

Поред наведених активности, организационе јединице Градске управе су пратећи одређивање да се грађанима приближе процеси и омогући веће учешће у пословима или активностима града, периодично организовале разговоре са грађанима, јавне презентације, тзв. дане отворених врата или савјетовања за поједине области – комунални пројекти и приоритети, јавни позиви за пројекте у области културе и туризма, субвенције за запошљавање и предузетништво и друге.

2.1.2 Организација и рад Градске управе

Начин рада и однос већине у Скупштини града према приоритетима градске администрације и интересима грађана Бање Луке наставио је и током 2023. године да оптерећује, успорава и блокира развој града, те се градска администрација сусретала са бројним изазовима у настојању да обезбједи остваривање градских функција и то упркос неспремности скупштинске већине да одговори на потребу за одговорним управљањем градом.

Како би се сагледали негативни ефекти и како би се дали мјерљиви подаци за оцјену дотадашњег начина рада Скупштине града, у јануару 2023. године је припремљена **„Информација о негативним ефектима нередовног рада и блокирања одлука од стране Скупштине града“**. Иако је документом анализирано стање у 2021. и 2022. години, значајно је његовим налазима указати на контекст и окружење у којем се одвијао рад градске администрације и у 2023. години.

Овом информацијом настојали су се побројати и објаснити случајеви нечињења или упитног поступања већине у Скупштини града током периода 2021-2022. године. Информације и подаци су дати како у погледу статистичких показатеља о ефективном раду Скупштине, тако и о броју и врсти најзначајнијих аката које је градска администрација упућивала према Скупштини града, а чије доношење је одлагано у више наврата или никада нису усвојене.

Пресјек те статистике, као и информације о директним и индиректним штетним посљедицама нередовног засједања Скупштине Града су следећи:

Графикон бр. 1: Преглед броја одржаних сједница у првој половини мандата – претходни и актуелни сазив Скупштине Града

Актуелни сазив Скупштине града је у периоду 2021-2022. године одржао 19 сједница, док је претходни сазив у прве двије године мандата одржао 28 сједница, што је 32,1% или девет сједница мање у актуелном сазиву;

Мањи број сједница, блокирање појединих одлука и одлагање њиховог разматрања резултирали су и лошијим резултатима рада Скупштине у погледу броја усвојених одлука: актуелни сазив је у прве двије године мандата усвојио 953 акта, што је за 168 аката или 17,6% мање од истог периода у претходном сазиву који је усвојио 1.121 акт;

Графикон бр. 2: Број донесених прописа у првој половини мандата актуелног и претходног сазива Скупштине Града

- Скупштина Града односно скупштинска већина је власник неколико неславних рекорда:
 - најдужи период без одржане иједне сједнице Скупштине - **100 дана** односно више од три мјесеца **без рада Скупштине града**;
 - Град Бања Лука је по први пут био приморан да пређе на **режим привременог финансирања**, јер Скупштина Града није донијела буџет града за 2021. годину, што је ограничило могућности планирања и успорило динамику развој града током читаве године;
 - одбијањем предложених одлука од стране Скупштине Града, Град Бања Лука је по први пут и то више од двије године **без именованог замјеника градоначелника**, што поставља значајне изазове пред градоначелника и градску администрацију.

Финансијски ефекти директних и индиректних штетних посљедица блокирања доношења одлука од стране Скупштине Града су представљени у сљедећој табели:

Начин третирања предложених одлука	Број предложених одлука	Финансијски ефекат
одбијене одлуке	33	175,200,000
одлуке усвојене са амандманима	8	27,028,000
одложено усвајање	7	12,250,000
Укупно	48	214,478,000

Табела бр. 1: Сумарни преглед броја и финансијског ефекта третирања предложених одлука у Скупштини Града

Слична атмосфера је настављена и у 2023. години, па се тако почетком јуна мјесеца напунило два мјесеца без одржан сједнице Скупштине града, а што је довело до проблема у виду угрожавања прихода Града, потешкоћа у функционисању Градског олимпијског базена и ЈП „Акавана“, а на чекању су биле бројне одлуке, попут бесплатних грађевинских дозвола, нерадне недеље, завршетак школе у Ади, изградња саобраћајница у Пријечанима и Чесми и друго.

Након што су навршена 74 дана без сједница Скупштине, градоначелник је позвао на консултације руководство Скупштине града, шефове одборничких клубова и група, те независне одборнике. Посебно је апострофиран изазов у вези са пословањем и радом ЈП „Акавана“ д.о.о, јер се без одлука Скупштине града Бање Луке није могло ићи са даљим активностима на реструктурисању и исплати наслијеђених дуговања, а што је обавеза са роком до 30. јуна 2023. године. Предузеће „Новотекс“ имало је извршне пресуде на основу којих је могло покренути извршење над земљиштем „Акване. Поред тога, од одржавања сједнице Скупштине Града зависила је и даља динамика изградње и реконструкције саобраћајница за Пријечане и Куљане, изградња путног пружног прелаза у Дервишима, реализација Програма заједничке комуналне потрошње и Програма уређења грађевинског

земљишта, као и реализација превентивних и мјера одбране од поплава и бујичних потока и даље санационе мјере.

Након консултација је установљено да већина у Скупштини града проблематизује именовање начелника одјељења и спори право овлашћених потписника да потписују акте, те је изнесен захтјев односно приједлог да већина именује наченике, што је од руководства града оцијењено као политички, а не ако правни аргумент и приједлог, јер значи улазак у одређене односе сарадње у власти и није прихваћено. Ипак, усаглашени су датуми сједница Колегијума и Скупштине града.

Ипак, како би се упозорило на негативне посљедице евентуалног неодржавања сједнице Скупштине града, градоначелник је упутио писмо према руководству Скупштине и одборницима са прецизно побројаним ефектима сваког даљег одлагања сједнице. Након одржане сједнице колегијума и скидања значајног броја тачака са дневног реда (77 од предложене 92 тачке), те неколико протестних окупљања испред Градске управе, а поводом блокаде Скупштине града, након око 90 дана услиједило је одржавање ванредне сједнице на којој је прихваћено предложено рјешење за ЈП „Аквана“.

С обзиром да су бројна питања остала неријешена јер предложени акти нису уврштени на дневни ред сједнице, настављени су разговори са циљем да се обезбједи даље нормално функционисање града. Након нових састанака са представницима одборничких клубова и група и представницима различитих група грађана којих су се директно тичале одлуке предложене Скупштини града, те приједлога градоначелника да се за вршиоце дужности начелника именују људи који су до тада водили одјељења и службе као овлашћени потписници, дошло је до одређеног помака са доношењем одлука.

Међутим, нови проблеми су се појавили услијед чињенице да је руководство Скупштине града сматрало да је печат којим се овјеравају акти Скупштине можда злоупотребљен, те је услиједила процедура оглашавања тог печата неважећим и поступак израде новог. Значајно је истаћи и да је ресорно Министарство управе и локалне самоуправе дало мишљење да оглашавање печата неважећим није била потребна, већ да је било довољно да се констатује у ком периоду није постојала контрола руководства Скупштине над печатом, али то није прихваћено.

Крајем мјесеца јула 2024. године навршило се 120 дана без потписаних аката од стране руководства Скупштине града, а став руководства града је био да Скупштина града не треба да прави љетну паузу јер сједнице нису одржаване и пауза је већ постојала 90 дана.

Имајући у виду описану ситуацију градска администрација је настојала да дјелује прво у правцу убрзавања процедуре израде новог печата Скупштине, упућивањем ургенција ресорном Министарству и комуникацијом према Скупштини града, и друго, у правцу што хитнијег одржавања сједница Колегијума и Скупштине града, а гдје се дјеловало иницијативом градоначелника према одборницима за одржавање сједница ових тијела. Током августа мјесеца су настављене опструкције које су се огладале у прекидима сједница Скупштине услијед недостатка кворума и тиме се поново пролонгирало доношења значајних одлука за функционисање Града. Услијед тога градска администрација је остала без формалног основа и потребних аката, иако су средства обезбјеђена, за реализацију подршке у виду бесплатних аутобуских карата за пензионере са најнижим пензијама, дјецу

из вишечланих породица и друге социјалне категорије, субвенција за пословне субјекте у Гајевој улици, а онемогућена је и објава конкурса за ученичке стипендије.

Ситуација је остала непромијењена и током септембра мјесеца 2023. године и наставила се пракса заказивања и отказивања сједница Колегијума, као и селективног избора тачака дневног реда. Као илустрација наведеног може послужити и ситуација са упућеним Нацртом ребаланса буџета града за 2023. годину који је од изузетног значаја за Град, а који није узет у разматрање дуже од двадесет дана.

На сједници Колегијума у октобру мјесецу на дневни ред нису уврштене бројна значајна питања, попут изградње колектора за пречишћавање отпадних вода на Црквеној, приједлог о субвенцијама предузетницима у Гајевој улици, приједлог одлуке о нерадној недјељи, о повјеравању обављања комуналне делатности од посебног јавног интереса Заводу за изградњу Бања Лука, и др. Нацрт ребаланса буџета се нашао на дневном реду готово мјесец дана од када је званично достављен као материјал Скупштини града.

Поред свега наведеног, већина у Скупштини града се опредјелила да измјенама и допунама Пословника о раду Скупштине ограничи односно смањи могућност градоначелника за укључивање у рад и учешће у расправама на сједницама Скупштине града, што је оцијењено као обезвријеђивање институције и функције градоначелника.

Последња два мјесеца 2023. године обиљежила су настојања градске администрације да се ријеше хитна питања подршке пољопривредницима и привредницима, субвенција за вртиће, субвенције за јавни превоз, грант Дому здравља и слично, а која су зависила од усвајања Ребаланса буџета за 2023. годину. Нажалост, Скупштина града није имала слуха за ова ургентна питања. Процијењено је да је око 10.000 грађана Бање Луке било погођено ускраћивањем ове подршке. Проблеми неријешени у 2023. години наставиће да оптерећују Град и у наредној години.

Именовање замјеника градоначелника, начелника одјељења и служби у Градској управи Града Бања Лука је остало отворено односно неријешено питање од почетка мандата актуелне градске администрације. Наиме, након што није било спремности Скупштине града у неколико наврата на почетку мандата да се на приједлог градоначелника именују замјеник градоначелника и вршиоци дужности начелника, рјешење за функционисање администрације је пронађено у именовању овлашћених потписника у одјељењима и службама, док је мјесто замјеника остало упражњено. Оваква ситуација је свакако отежала рад градске администрације.

Након скоро трогодишње незаинтересованости за рјешавање овог питања, скупштинска већина га је у јулу 2023. године актуелизовала током вишемјеечне блокаде и нерада Скупштине града и то тумачењем да су акти који се упућују спорни јер су потписани од стране овлашћених потписника и тражило се именовање начелника одјељења и служби. Именовање вршилаца дужности није било спорно за градоначелника, али је као неприхватљиво оцијењено потенцијално постављање начелника од стране скупштинске већине. С тим у вези, градоначелник је предложио Скупштини именовање вршилаца дужности у јулу 2023. године и то дотадашњих овлашћених потписника. Од разматраних девет приједлога, Скупштина града је подржала избор тек три вршиоца дужности и то у Одјељењу за финансије, Одјељењу за просторно уређење и Одјељењу за комуналне послове.

Ово је било само привремено рјешење, јер се вршиоци дужности именују на период до 90 дана. Већ од октобра 2023. године мандати именованим вршиоцима дужности су истекли, није било сагласности око провођења даље процедуре именовања начелника одјељења и служби.

2.1.3 Комуникација са грађанима и јавношћу

Тим за комуникацију који ради у саставу Кабинета градоначелника, свакодневно омогућава суграђанима, путем више канала комуникација, како сопствених тако и медија, доступност свих важних информација, уз посебан акценат на тачност истих и правременост.

Садржај на званичној интернет страници Града - www.banjaluka.rs.ba - ажурира се свакодневно и периодично у смислу објава:

- информација о активностима градоначелника, одјељења, одсјека и служби, одржавању колегијума и сједница Скупштине Града, те других значајних догађаја у граду;
- сервисних информација (искључења електричне енергије, воде, измјена у саобраћају и сл.);
- конкурса, тендера, јавних позива (уз пратеће правилнике и обрасце) како у рубрици одређеној за те намјене, тако и у виду информације на насловној страници сајта;
- градског буџета, програма из области саобраћаја и комуналне инфраструктуре, одлука о додјели субвенција привредницима, удружењима грађана и организацијама, ранг листа стипендиста ученика и стипендиста спортиста, затим годишњих календара из културе и спорта, нацрта и регулационих планова, те других материјала која одјељења благовремено достављају за објаву Тиму за комуникацију и дјелимично Одсјеку за информатику.
- извјештаја из матичне службе вјенчаних;

Током вегетационе сезоне (април-октобар) објављивани су и дневни извјештаји о концентрацији алергених врста полена у ваздуха, које је Тиму достављао Пољопривредни институт Републике Српске.

Тим за комуникацију по потреби ажурирао је и садржај на сајту у свим рубрикама, те формирао и неке нове.

На интернет страници Града (www.banjaluka.rs.ba) током 2023. године **објављена су 2.507 чланка о активностима градске администрације**, плановима, актуелним радилиштима, те подржаним пројектима из свих области. Ово је на приближно истом нивоу као и број чланака у 2022. години, а значајно повећање у односу на ранији период (2021. године - 2.072; 2020. године – 1.089 чланака и 2019. године - 1.488 чланака).

Кроз Рубрику „Ви питате“, посјетиоцима је омогућено да кроз једноставан формулар упуте питање градској администрацији, а у кратком року и да добију одговор на и-мејл адресу.

Када је ријеч о **статистици посјета**, званична страница Града Бања Лука у 2023. години забиљежила је одличну посјећеност. Страница је била посјећена посебно у фебруару у вријеме одржавања избора за савјете мјесних заједница. Према подацима из статистике посјета, забиљежено је сљедеће:

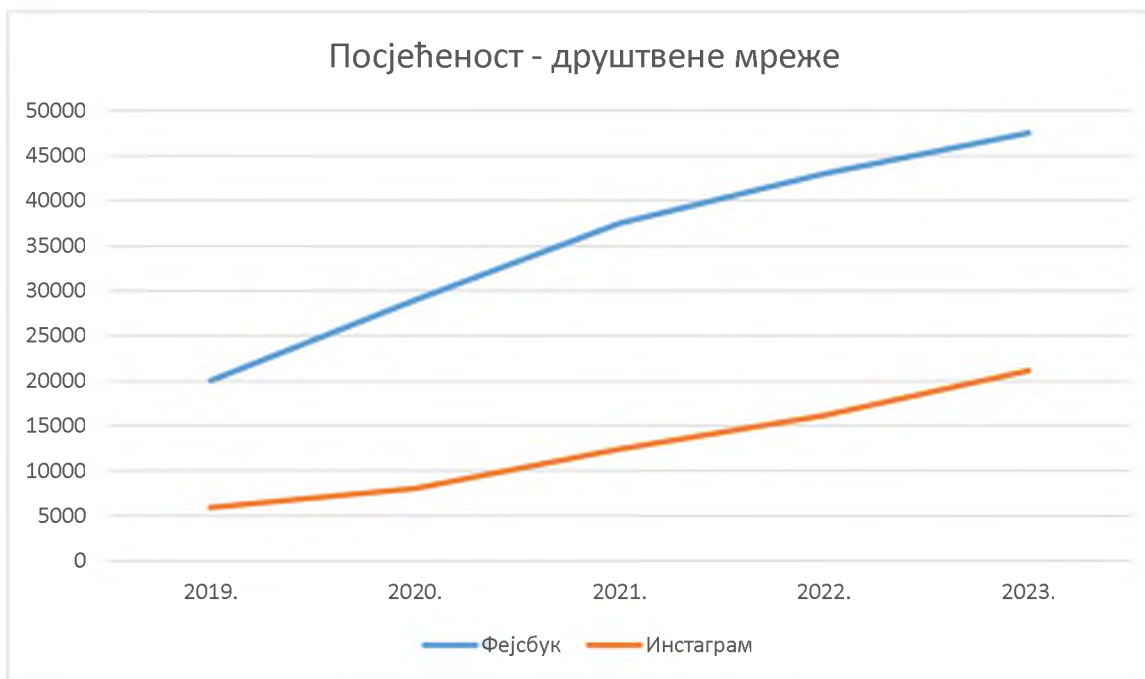
- укупан број прегледаних страница био је 2.137.878 (178.156 мјесечно; 5.938 дневно),
- укупан број посјета био је 1.192.215 (99.351 мјесечно; 3.311 дневно).

У 2023. години - значајан раст забиљежили су **званични налози Града Бања Лука на друштвеним мрежама** - Фејсбук и Инстаграм, те на Виберу. Тако је Фејсбук страница - <https://www.facebook.com/gubanjaluca/> - на крају 2019. године имала нешто више од 20.000 пратилаца, на крају 2020. године - 28.953, на крају 2021. године - 37.473, а 2022. године - 43.000, на крају 2023. године - 47.506.

На позитиван одјек код наших суграђана наишао је и званични Инстаграм профил Града - <https://www.instagram.com/gubanjaluca/> - што потврђује податак да ову страницу „прати“ 21.099 посјетилаца (податак на крају децембра 2023. године), што је повећање за скоро 5.000 нових пратилаца у односу на годину раније када је било 16.106 посјетилаца (податак на крају децембра 2022.г.).

Грађанима је и путем мобилне апликације Вибер, као веома кориштене, пружен велики сет услуга и информација. Закључно са децембром 2023. године, Град Бања Лука имао је 27.297 члана.

Град је присутан и на Јутјубу, гдје се путем званичног канала, могу пратити видео записи о различитим дешавањима у граду, али и о реализацији значајних пројеката за град и сл.

Графикон бр. 3 - Раст посјећености налозима Града на друштвеним мрежама

Сарадња са медијима, и током 2023. године, одвијала се свакодневно, и то појачаном динамиком. Тим је свакодневно комуницирао са бројним медијским кућама (електронски, штампани и портали), који своје упите Градској управи, најчешће, упућују путем електронске поште и телефонским позивима у Тим.

У 2023. години медији су исказали велико интересовање за рад градске администрације, што потврђује 907 упита који су пристигли на адресу Тима, те гостовања у телевизијским и радијским програмима (највише у мају – 104 и у марту 101). На све упите, Тим је у сарадњи са надлежним организационим јединицама, одговоре упућивао у што краћем року. Највећи број тражених информација односио се на комуналне дјелатности, тј. на одјељења за комуналне послове и за саобраћај и путеве, те на рад контролних органа - Инспекције и Комуналне полиције.

Током 2023. године медијима су упућене 202 најаве догађаја у организацији Градске управе, односно оних у којима учествује градоначелик или представници администрације.

У циљу промоције здравих начина живота, пјешачења, бициклизима и што мање моторног саобраћаја, Тим за комуникацију је у сарадњи са надлежним одјељењима провео **више промотивних акција** (промоција БЛ бајка, јавног превоза и сл.).

Све манифестације у организацији Градске управе, Тим је испратио правовременим и адекватним најавама, саопштењима и визуалима путем сопствених канала комуникације, али и промоцијом у медијима.

2.1.4 Радна тијела градоначелника

Високи савјет градоначелника Бање Луке формиран је 2021. године и чине га стручњаци из различитих области који су својим радом и резултатима доказали да могу да дају значајан допринос друштву. Намјера која је руководила овај процес јесте учешће најкомпетентнијих људи и њихова савјетодавна улога у процесу вођења града. Високи савјет своје рад базира на правилима струке и науке, придржава се највиших етичких норми, а чланови свој рад врше на добровољној бази, без накнаде.

Као самостално, независно и стручно тијело, које нема карактер органа власти, укључено је у доношење одлука од важности за Бању Луку и њене грађане и то као савјетодавно тијело градоначелника.

Савјет је именован у сљедећем саставу:

- Душко Певуља (култура);
- Дејан Савић (спорт);
- Миодраг Стојковић (медицина);
- Здравко Миовчић (привреда);
- Миодраг Зеџ (економија);
- Давид Мاستикоса (култура);
- Сњежана Мрђа Баца (урбанизам);
- Наташа Тешановић (медији);
- Александра Мушић (спорт);

- Радослав Раде Савић (спорт);
- Љиљана Чекић (култура);
- Миљка Брђанин (култура) и
- Александар Чавић (демографија).

Тим за израду Стратегије демографског развоја именован је са циљем да се систематично приступи анализи и дефинисању дугорочних политика демографског развоја Бање Луке.

Тим је именован у саставу:

- Мирна Савић – Бањац, Кабинет градоначелника,
- Валентина Аничих, Кабинет градоначелника,
- Невена Благојевић – Подрић, Одјељење за друштвене дјелатности,
- Драшко Валан, Одјељење за друштвене дјелатности,
- Александар Чавић, мастер демограф,
- Др Петар Васић, доцент на Одсеку за демографију Географског факултета Универзитета у Београду,
- Др Ненад Бабић, доктор медицинских наука,
- Сандра Добријевић Шипка, магистар социјалног рада,
- Дејан Прошић, дипломирани демограф и магистар менаџмента у здравству,
- Маријана Аћимовац, дипломирани географ – демограф,
- Адриана Басара, дипломирани географ – етнолог и
- Жељко Благојевић, програмски аналитичар за становништво и развој, Популациони фонд Уједињених нација, Мисија у Босни и Херцеговини.

Најзначајнији задатак Тима био је да изради Стратегију демографског развоја, која је и предложена и усвојена од стране Скупштине града у новембру 2023. године.

Поред наведених радних тијела, током 2023. године је радила и **Комисија за давање приједлога назива улица, насеља и тргова**. Комисију је именовао градоначелник, а чине је следећи чланови:

- Миладин Берић,
- Бранка Љубојевић,
- Љиљана Чекић,
- Милкица Милојевић,
- Надежда Лазаревић Ковачевић и
- Небојша Куштриновић.

2.1.5 Заштита интереса града

Случај „Аутопревоз“ односно питање власништва над земљиштем тзв. старе аутобуске станице наставило је да оптерећује Град и било је предмет многобројних активности Града којима се настојао заштитити интерес Града и јавни интерес.

У марту мјесецу 2023. године је закључком Окружног привредног суда наложено принудно извршење на локацији старе аутобуске станице, а у корист „Аутопревоза“ а.д. Став руководства Града је био да су спорне правне радње, немар некадашњих општинских служби које нису на вријеме рјешавале имовинско-правне односе у периоду премјештања старе и изградње нове аутобуске станице, али највише од свега, очигледно корумпиран Уставни суд БиХ који је поништио пресуде Вишег привредног и Врховног суда Републике Српске донесене у корист Града Бањалука, довели Град пред свршен чин и оставили мало простора. Ипак, став је био да се правно оспоре сви претходно вођени процеси, а да се евентуално преговарање може прихватити уколико то омогућава Граду излазак из тренутне изузетно неповољне позиције. Извршење је окарактерисано као вид уцјене, на шта Град није могао да пристане.

Остављена је могућност за преговоре о локацији самог паркинга на предметној локацији, али под условом да „Аутопревоз“ а.д. одустане од других парцела односно земљишта на којем је изграђена Видовданска улица, споменик „12 беба“ и тзв. Крашов паркинг.

Након окупљања радника Градске управе и грађана, првобитно заказано принудно извршење је отказано и нови термин одређен за 15. август 2024. године. У периоду до заказаног извршења руководство Града је заступало став да постоји спремност за разговоре о пресуди, али под условом да се одустане од тужбеног захтјева у вриједности од 12 милиона КМ и од парцела на којима се налазе Музеј савремене умјетности Републике Српске и споменик „12 беба“. Такође, став је био и да се дио Видовданске улице врати Граду, а да се за други дио разговара о компензацији у виду замјене земљишта, а не кроз финансијску компензацију.

Други покушај принудног извршења је био неуспјешан, а након окупљања грађана, градоначелник је најавио даљу борбу. Тим поводом је одржано ново окупљање грађана на локацији старе аутобуске станице дана 15.8.2024. године. Поред тога, градоначелик је организовао и састанак са руководством Скупштине града и шефовима одборничких клубова и група око даљих корака. Као једна од могућих мјера препозната је могућност измјене регулационог плана на предметној локацији како би се онемогућила изградња стамбено-пословних објеката. Дио одборника је подржао овакав вид борбе, а дио је морао обавити додатне консултације.

Прије трећег извршења заказаног за 20.10.2024. године, одржан је састанак руководства Града, одборника и представника „Аутопревоза“ а.д. Констатовано је да постоје два тужбена захтјева према Граду – први, чија је вриједност 35 милиона КМ за паркинг на којем је Град наплаћивао паркинг и други, чија је вриједност 12 милиона КМ за Видовданску улицу, уз припадајуће камате. Како су представници „Аутопревоза“ а.д. исказали спремност да одустану од дијела захтјева око Видовданске улице и парцела на којима су Музеј и споменик.

Представници Града су присуствовали и трећем принудном извршењу које је заказано за 7:00 часова, а и том приликом је истакнуто да Град настоји да обезбједи што бољу позицију и заштиту јавног интереса. Као пут за рјешавање овог наслијеђеног проблема градоначелник је навео рјешење кроз именовање радне групе која би преговарала са „Аутопревозом“ а.д. и која би припремила информацију за Скупштину града.

Након око годину дана правне борбе, у фебруару 2023. године се показало да је Град Бања Лука био у праву у вези са **незаконитим скидањем новца са рачуна Града у случају фирме „Екватор“ и спора око цијене земљишта које је кориштено за изградњу рејонске котловнице на Старчевици**. Тада је Граду Бања Лука скинуто са рачуна 2.032.169,10 КМ на рачун фирме „Баниго Грађење“ д.о.о. Бања Лука, а у вези са спором који је Град водио са предузећем „Екватор“ д.о.о. око земљишта на којој је изграђена рејонска котловница на Старчевици.

Надлежне службе Града су због тога покренуле низ правних радњи које су дале резултата будући да је усвојена ревизија Града од стране Врховног суда Републике Српске (у спору у којем је досуђен превисок износ накнаде за земљиште), да је правоснажно поништен Уговор о уступању потраживања са „Екватора“ на другу фирму, те да је на концу у поступку извршења усвојена и жалба Града Бања Лука, гдје се показало да су сви ранији приговори били основани и тачни, али надлежни суд приликом извршења није то имао у виду, те је допустио извршење и омогућио принудно скидање наведеног износа са рачуна Града.

У складу са свим наведеним, Град Бања Лука је званично упутио акт Правобранилаштву Републике Српске да покрене противизвршење против субјекта који је незаконитим правним послом закљученим са предузећем „Екватор“ д.о.о. Бања Лука, скинуо са рачуна Града преко два милиона КМ.

Исправно поступање у случају „Кајак“ од стране Града Бања Лука потврдио је Окружни суд у Бањој Луци када је у фебруару мјесецу 2023. године донио пресуду којом се одбија тужба власника СП „Кајак“ Срећка Радишића у предмету који се тиче легализације односно привременог задржавања објекта – баште отвореног типа. Овом одлуком је потврђено да је „Кајак тераса“ бесправно саграђена на градској земљи, мимо регулационог плана, што је од почетка био став Града, а и да је чин рушења био једини могући и исправан начин.

Тужба изјављена против аката којима је одбијен захтјев тужиоца (СП „Кајак“) за легализацију односно привремено задржавање објекта – баште отвореног типа у Улици Саве Ковачевића број 44 – одбијена је као неоснована будући да је утврђено да у новембру 2018. године на предметном земљишту није постојала башта отвореног типа, нити су били започети било какви земљани или грађевински радови, те да је захтјев за локацијске услове поднесен 16. јула 2019. године.

Град је вратио у власништво зграду Радничког универзитета и то је потврђено пресудом Врховног суда Републике Српске од 11. маја 2023. године којом је одбијена ревизија предузећа „Наш дом“ и потврђена пресуда Вишег привредног суда у Бањој Луци,

којом је одбијен тужбени захтјев тужиоца „Наш дом“ за предају у посјед објекта у Грчкој улици бр. 4.

Врховни суд Републике Српске је потврдио да „Наш дом“ није доказао да је власник наведеног објекта, односно да је објекат у Грчкој улици стекао на незаконит начин, те да је упис права својине посљедица извршеног кривичног дјела. Град Бања Лука је током трајања поступка истицао да објекат у Грчкој улици није био предмет извршене приватизације, јер се ради о објекту који је споменик културе, а што су потврдили и надлежни судови у ранијим поступцима који су вођени по тужби овог предузећа.

Ова пресуда је доказ који ће Граду служити у поступку пред Републичком управом за геодетске и имовинско-правне послове која је извршила упис права својине предузећа „Наш дом“ на овом објекту и коначан упис Града, као власника, јер су надлежни судови у више поступака утврдили да је Град Бања Лука власник објекта

Када је у питању **заштита интереса Града у дијелу контроле извођача радова и квалитета радова на терену**, градска администрација је од почетка мандата инсистирала на професионалном извођењу радова, те су упозоравани сви извођачи да извршавају обавезе прописане склопљеним уговорима.

Фирме које су се усуђивале да лоше изводе радове, морале су да буду спремне на то да ће Град одговорити раскидом сарадње. Због пропуста односно пробијања рокова или лоше изведених радова кажњено више фирми.

Један од примјера је било непрофесионално извођење радова на санацији пјешачке стазе у насељу Борик, када је извођач радова кажњен због лоше изведених радова.

Како би се заштитила **имовина града услијед учесталих случајева уништавања градске имовине**, градоначелник је предложио Одлуку о измјени Одлуке о комуналном реду. Предложене измјене су подразумијевале повећање новчаних казни са тренутних 100 КМ на износе од 1000 КМ до 3000 КМ. Услијед повећаног броја случајева вандалског уништавања имовине, међу којима и новоизграђено игралиште у Парку „Младен Стојановић“, гдје је оштећена дјечија трамполина, оштећена и ишарана скултуру тениске лоптице, апарат за наплату јавног тоалета, али и друга комунална опрема.

Одлука је усвојена од стране Скупштине града на сједници у јулу мјесецу 2023. године. Према тој Одлуци, умјесто досадашњих 100 КМ, колико је износила казна за исписивање графита, казна за овај прекршај износи од 1.000 до 3.000 КМ, док ће за уништавање градске имовине и комуналне опреме казне бити од 2.000 до 3.000 КМ.

2.2 Стратешки развој, финансије, привреда, запошљавање, градске установе и предузећа

2.2.1 Стратешки развој

Нацрт локалног еколошког акционог плана припремљен је у 2023. години, носилац послова било је Одјељење за комуналне послове, док је израда плана била повјерена Институту за грађевинарство „ИГ“ Бања Лука. Документ обухвата временски период од пет година, односно период од 2022. до 2027. године.

На презентацији документа које је одржана у фебруару 2023. године присуствовали су представници јавних предузећа, невладиних организација, те приватног сектора који се баве пословима из области заштите животне средине. Током презентације представљени разлози и циљеви израде документа, методологија израде ЛЕАП-а, мониторинг приликом израде, стручна процјена стања животне средине, постојеће стање животне средине, притисци којима су изложени поједини сегменти животне средине, извори загађења, утицај на здравље и елементе животне средине, као и квалитет живота. Такође, утврђена је визија заједнице, урађена анкета, као и SWOT анализа, одређене су приоритетне области рада и донесени акциони планови заштите из 11 области.

Након што је одржана презентација, документ је био на јавном увиду у период од 6.2. до 6.3.2023. године и сва заинтересована физичка и правна лица су могла дати примједбе и сугестије. Процес разматрања примједби и сугестија и евентулане корекције документа биле су предмет даљих активности надлежних.

План капиталних инвестиција за период од 2023. до 2025. године усвојен је на 20. сједници Скупштине града одржаној у фебруару 2023. године.

План капиталних инвестиција је основни плански документ средњорочног инфраструктурног развоја Града који треба да буде оквир за реализацију кључних стратешких пројеката. У припреми су, поред представника Градске управе, учествовали и одборници у Скупштини Града, представници привредног и цивилног сектора. Овај документ је припремљен у складу са Стратегијом развоја Града Бања Лука у периоду 2018-2027. године, којом су дефинисана четири стратешка циља развоја Града у наведеном десетогодишњем периоду:

- Стратешки циљ 1: Град са повољним пословним окружењем, јаком и конкурентном привредом и растом домаћих и страних инвестиција,
- Стратешки циљ 2: Модерна. урбана средина, заснована на *Smart City* концепту, угодна за живот свих грађана,
- Стратешки циљ 3: Еколошки одржива, комунално опремљена, енергетски ефикасна и безбједна средина – *Green City* и
- Стратешки циљ 4: Препознатљив регионални, образовни, здравствени, културни, спортски и центар унапређене социјалне инклузије.

Планом капиталних инвестиција обухваћена су 73 пројекта, а укупна вриједности капиталних инвестиција износи 221,33 милиона КМ. Међу значајнијим пројектима који су

издвојени током предстаљања плана били су изградња првог колектора за пречишћавање отпадних вода на ријеци „Врбас“, изградња моста у Доцу, реконструкција Суботичке улице према Шарговцу, а према датим информацијама дио средстава се издваја и за изградњу тениске дворане са 5.000 сједећих мјеста и уређење комплекса око парка „Младен Стојановић“.

Уз План капиталних инвестиција, на истој сједници је донесена и одлука о кредитном задужењу за финансирање капиталних инвестиција у износу од 25 милиона КМ. Одлуком о кредитном задужењу одређени су и пројекти за које се издвајају наведена средства:

Изградња тениске дворане код парка Младен Стојановић;

- Изградња моста у насељу Долац - наставак пројекта;
- Изградња система за пречишћавање отпадних вода - фаза I;
- Реконструкција Суботичке улице у насељу Шарговац;
- Изградња додатних парковских садржаја у парку Младен Стојановић, парку „Петар Кочић“ и др;
- Изградња школе у Ади - наставак пројекта;
- Издаци за изградњу водоводне и канализационе мреже;
- Издаци за изградњу дјечијих игралишта;
- Изградња летне позорнице поред Правног факултета;
- Реконструкција тврђаве „Кастел“;
- Реконструкција градских саобраћајница у оквиру пројекта интегрисаног саобраћаја Гајева улица;
- Инвестиционо одржавање, реконструкција и адаптација локалних и некатегорисаних путева;

Стратегија демографског развоја за период 2023-2030. година резултат је рада Тима за израду стратегије и настојања да се проблему демографског развоја града приступи на системичан начин са дугорочним мјерама и ефектима. Нацрт стратегије је представљен у марту мјесецу 2023. године одборницима у Скупштини града и представницима Популационог фонда Уједињених нација који је финансијски подржао израду стратегије. Документ је у форми нацрта усвојен истог мјесеца на сједници Скупштине града Бања Лука.

Након усвајања нацрта, Стратегија демографског развоја је упућена на јавне консултације. Одјељење за друштвене дјелатности је упутило позив свим заинтересованим да се укључе у процес јавних консултација и да своје примједбе, приједлоге и сугестије доставе у року од 21 дан од дана објаве позива.

Скупштина града је на својој 24. сједници одржаној у октобру 2023. године усвојила Стратегију демографског развоја града Бање Луке за период 2023-2030. године. Овим је Бањалука постала први град у Републици Српској који је донио овај стратешки документ којим се адресирају питања демографије, попут природног кретања (наталитет, фертилитет, морталитет), миграција и старење становништва.

Стратегијом је дефинисана визија демографског развоја Бање Луке и то: *„Бања Лука је град који својим јавним услугама и социо - економским развојем привлачи стручно – оспособљене и искусне младе људе да ту живе, заснивају радни однос и породицу, те који им омогућава да остваре свој жељени број потомака, а свом становништву дуг,*

продуктиван и здрав живот.“ Дефинисана су и четири стратешка циља демографског развоја:

1. Подизање нивоа фертилитета;
2. Унапређење квалитета и трајања живота становништва;
3. Задржавање нивоа унутрашњих миграција, смањење спољних миграција и равномјернији размјештај становништва на подручју града;
4. Унапређење положаја старијих лица и редеофинисање улоге старијих лица кроз активно старење.

За реализацију стратегије задужено је Одјељење за друштвене дјелатности, а предвиђено је да се формира и Тим за спровођење стратегије.

Студија јавног превоза на подручју града Бања Лука била је једна од стратешких тема којима се градска администрација бавила у 2023. години. Све већи пораст броја моторних возила на подручју града, те свакодневно генерисање саобраћаја из околних општина ка Бањој Луци, као административном, културном, економском и спортском центру регије, наметнули су као рјешење развој квалитетног система јавног превоза путника.

Систем јавног превоза путника на подручју града Бање Луке је веома велики и сложен систем и томе у прилог говори чињеница да се на мјесечном нивоу реализује око 670.000 километара, односно на годишњем нивоу око осам милиона километара. Систем се састоји од 23 линије градског превоза и 33 линије приградског превоза, које опслужује око 110 возила.

С тим у вези, дефинисан је правац дјеловања Града усмјерен ка развоју јавног превоза са провођењем саобраћајних политика, који ће повећати број путовања јавним превозом, а смањити употребу путничких моторних возила. Сама студија треба да утврди постојеће стање у којем се налази систем јавног превоза путника на подручју града, те да обухвати мјере унапређења јавног превоза. Анализе која се раде оквиру студије, након бројања и анкетирања путника, треба да дају одговор на питање колико кошта функционисање цјелокупног система, као и функционисање линија, те да дефинише моделе суфинансирања који би довели до нових цјеновника. Један од излазних резултата студије требало би да буду нови јефтинији цјеновници, а који би подразумевали јефтиније карте, мјесечну карту за све градске линије, увођење дневне карте за неограничени број вожњи током дана, седмичне карте, повластице за одређене категорије путника, отварање нових линија, повећавање броја полазака и др.

Теренско истраживање односно бројање и анкетирање путника у јавном саобраћају реализовано је у мају мјесецу 2023. године, а сама студија је у радној верзији представљена одборницима од стране градоначелника и стручног тима на презентацији која је одржана у децембру 2023. године. Доношењу студије претходи њено разматрање на сједници Скупштине града у 2024. години.

Процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће Града Бања Лука представља стратешки документ усмјерен на идентификацију и анализу ризика од

елементарних непогода и других несрећа, те приједлога мјера и активности чија би имплементација условила смањен степен идентификованих ризика. За потребе израде документа од стране градоначелника је именована посебна радна група, а процес израде документа је окончан у 2023. години и Градски штаб за ванредне ситуације је на сједници одржаној 31.5.2023. године је разматрао припремљени материјал и одлучио да се исти у форми нацрта у јуну 2023. године упути на јавни увид. Документ је током трајања јавног увида био доступан на интернет страници Града, а своје коментаре и приједоге могли су дати сви заинтересовани.

Процјена угрожености пружа објективну слику ризика на територији града Бања Лука, идентификује несреће и катастрофе и анализира вјероватноћу као и штетне посљедице на људе, имовину, околину и инфраструктуру. Процјена угрожености је основни документ који ће послужити за израду Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће града Бања Лука, али и органа, организација, привредних друштава и других субјеката на територији Града Бања Лука, те Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће града Бања Лука.

Документ чине четири цјелине: Општи дио процјене угрожености, Идентификација опасности – историјска слика ризика, Анализа ризика кроз анализу аценарија и анализу капацитета и Приједлог за ниво мјера и активности у циљу смањења идентификованих ризика. Уз основни документ, израђена су и два анекса – Анализа ризика од земљотреса и Анализа ризика од поплава.

У закључку документа дат је преглед активности које је потребно предузети како би се идентификовани ризици били у континуитету превенирани и како би се системским дјеловањем посљедице свеле на минимум:

- Донијети Програм смањења ризика у области заштите и спасавања којим ће се дефинисати мјере на смањењу ризика у свим областима,
- Донијети планове развоја, опремања структура система заштите и спасавања у граду (материјално-техничко опремање) сходно савременим токовима и појавама ризика,
- Одржавање постојеће комуналне, саобраћајне и друге инфраструктуре и даљи развој и градња исте у односу на идентификоване ризике,
- Редовно вршити процјену угрожености града од постојећих као и појаве нових природних и других опасности и њихов утицај на ризичне групе (људе, имовина, инфраструктура, околина и друго),
- Пратити, оспособљавати и одређивати постојеће и нове субјекте од интереса за заштиту и спасавање на територији града и
- Оспособљавати кадровски и материјално субјекте и снаге заштите и спасавања на територији града.

Геопросторна база клизишта односно тзв. катастар клизишта за подручје Бање Луке представља прву базу ове врсте и издваја Бању Луку у односу на све остале локалне заједнице у Босни и Херцеговини по овом значајном питању. База је представљена у јуну 2023. године на презентацији и обуци за кориштење базе од стране запослених, а њом је у том тренутку обухваћено око 650 клизишта.

Успостављање базе један је од резултата у оквиру међународног програма „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој“ који финансирају Влада Швајцарске и Уједињене нације, а спроводе га УН агенције. Трошкови израде базе износили су око 40.000,00 КМ и покривени су кроз овај међународни програм.

2.2.2 Градске финансије и буџет

Градоначелник Града Бања Лука је одлуком од 11.11.2022. године утврдио **Нацрт буџета Града за 2023. годину** у износу од 195.290.000 КМ (Фонд 01 – Општи фонд) и у износу од 1.938.000 КМ (Фонд 02 – Фонд прихода по посебним прописима), који је достављен Скупштини Града на изјашњавање и Министарству финансија Републике Српске на давање мишљења. Скупштина Града Бања Лука је закључком од 8.12.2022. године прихватила Нацрт буџета Града за 2023. годину, који је упутила у јавну расправу.

Јавна расправа проведена је у складу са Закључком Скупштине Града, кроз следеће облике: приједлози и примједбе су се могли доставити писаним путем, на протокол Градске управе Града; организована је јавна расправа у Банском двору, на којој су учешће узели заинтересовани грађани и представници МЗ, као и удружења. Такође, на интернет сајту Града Бања Лука објављен је Нацрт буџета, као и адреса ел. поште на коју су сви заинтересовани могли послати питања, приједлоге и сугестије. Организована је и дистрибуција приједлога свим савјетима МЗ.

Приједлог буџета за 2023. годину одражавао је највећи дио политика и циљева, које је градска администрација планирала спроводити, односно, реализовати у току године. У току израде овог документа, надлежна одјељења су извршила консултације са мјесним заједницама, организацијама цивилног друштва, културним институцијама, спортским удружењима и слично. Након усвајања Нацрта буџета Града за 2023. годину, услједила су накнадна усаглашавања са корисницима буџета, те су анализирани приједлози и примједбе са проведене јавне расправе. Поред постојећих политика и пројеката, планирана је и реализација нових капиталних пројеката и активности, са циљем побољшања живота грађана.

Укупна буџетска средства за 2023. годину пројектована су у износу од 184,07 милиона КМ. Међу значајнијим сегментима у Приједлогу буџета за 2023. годину истакнуто је следеће:

- Пројекти (18,87 милиона КМ):
 - Наставак изградње водоводне мреже – 9,9 милиона КМ (буџетска средства, кредит и грант EBRD - пројекти Вода 2 и Вода 3),
 - Суфинансирање санације, адаптације и рестаурације куће Милановић - 1 милион КМ,
 - Изградња рециклажних дворишта – 300.000 КМ,
 - Изградња и уређење јавног купалишта - три бање са термалном водом у Српским Топлицама – 300.000 КМ,
 - Изградња и реконструкција дјечијих игралишта - 400.000 КМ,

- Изградња и реконструкција спортских објеката - 200.000 КМ,
 - Опремање дворане Лауш и школе у Ади - 250.000 КМ,
 - Куповина простора за објекат вртића (Паприковац и др.) – 500.000 КМ,
 - Изградња трим стазе и шеталишта у насељу Чесма - 200.000 КМ,
 - Изградња подземних контејнера - 400.000 КМ,
 - Изградња парка у Ул. Олимпијских побједника – I фаза - 200.000 КМ,
 - Уређење спортско рекреативне површине на обали ријеке Врбас - потез од Градског до Зеленог моста - 600.000 КМ,
 - Изградња моста у Доцу (наставак пројекта) - 2,72 милиона КМ (кредит EBRD и редовна буџетска средства),
 - Реконструкција путно-пружних прелаза – 300.000 КМ,
 - Инвестиционо одржавање, реконструкција и адаптација саобраћајница и путева - 1,6 милиона КМ;
- Политике (7,55 милиона КМ):
- Субвенције за јавни превоз – 2,3 милиона КМ,
 - Набавка уџбеника за основне школе -1,47 милиона КМ,
 - Пројекат „0 дјеце на листама чекања за вртић“ – 1,2 милиона КМ,
 - Подршка породиљама – 1 милион КМ и
 - Субвенције привреди, те опремање кабинета практичне наставе у средњим школама – 1,58 милиона КМ.

У вези за Приједлогом буџета Града за 2023. годину који је упућен Скупштини града Бања Лука на разматрање, потребно је истаћи сљедеће:

- буџетски оквир Фонда 01 за 2023. годину пројектован је у износу од 184,08 милиона КМ, што је за 8,9% или 11,21 милион КМ мање у односу на Нацрт ребаланса буџета 2022. године;
- порески и непорески приходи су планирани на вишем нивоу, односно, за 5,96 милиона КМ или 4,1% више у односу на Нацрт ребаланса буџет Града за 2022. годину, при чему је предвиђено повећање пореских прихода за 5,2%, те повећање непореских прихода за 2%;
- буџетски оквир укључује кредитна средства у износу од 4,85 милиона КМ по раније одобреном задужењу код EBRD за пројекат Вода 2 (у 2022. години планирано 8,7 милиона КМ за пројекте Вода 1 и 2);
- Нацртом буџета је било предвиђено и ново кредитно задужење у износу од 22 милиона КМ, за финансирање значајних капиталних пројеката, које Приједлогом буџета није планирано, с обзиром да Скупштина Града није разматрала одлуку по овом основу;
- планира се уредно сервисирање кредитних и обавеза по основу датих гаранција (за Топлану доо у износу од 3,7 милиона КМ). У 2023. години, укупна средства за отплату главнице и камата по задужењима (18,69 милиона КМ), виша су у односу на претходну буџетску годину за око 1 милион КМ или за 5,7%. Наведено је у складу са

- отплатним плановима по задужењима из претходног периода и динамиком повлачења кредитних средстава, укључујући и раст EURIBOR-a;
- због негативних глобалних и регионалних економских кретања, присутан је општи тренд раста цијена роба, услуга и енергената, што је утицало на планирање раста појединих врста текућих расхода у односу на 2022. годину;
 - у циљу очувања животног стандарда запослених у условима економске кризе, повећани су расходи за лична примања запослених;
 - предвиђена су значајна средства за финансирање основних комуналних и саобраћајних дјелатности Градске управе;
 - кроз субвенције су планирана средства за подршку привреди и пољопривреди: 1,48 милиона КМ намијењено је за подршку привреди, 2,3 милиона КМ намијењено је за субвенције за јавни превоз, док је 1,69 милиона КМ обезбијеђено за пројекте пољопривреде код Центра за развој пољопривреде и села;
 - планирана су и средства за потребе опремања кабинета практичне наставе средњих школа, у циљу обуке за нова радна занимања, у износу од 100.000 КМ;
 - повећане су и дознаке за социјалне категорије, како због повећаног броја корисника, тако и због раста основице и других елемената који дефинишу права у социјалној заштити и њихов обрачун. У том смислу, рекордна средства у износу од 24,9 милиона КМ планирана су за дознаке појединцима, које се исплаћују из буџета Града (заједно са трансферима надлежног министарства), а односе се на све видове социјалне помоћи и подршке појединцима;
 - настављају се социјални пројекти, из претходног периода: финансирање бесплатних уџбеника за ученике основних школа (1,47 милиона КМ), помоћ породиљама (1 милион КМ), стипендирање ученика и студената (1,8 милиона КМ), те дознаке за предшколско образовање по пројекту „0 дјеце на листама чекања за вртић“ (1,2 милиона КМ);
 - средства у износу од 10,5 милиона КМ усмјериће се кроз грантове, што се односи на дознаке великом броју различитих спортских, културних, бораčkih и других удружења грађана;
 - за реализацију туристичких културних градских манифестација (између осталог, Кочићев збор, Бањалучко прољеће, Бањалучка зима, Велики почетак и др.) планирана су средства која треба да допринесу унапређењу програма и садржаја ових манифестација, са циљем да се побољша квалитет и привуче што већи број посјетилаца, укључујући и туристе;
 - уврштен је велики број пројеката из Стратегије развоја града Бања Лука за период 2018-2027. година и из других стратешких докумената, а који су планирани како у оквиру позиције 51-Издаци за нефинансијску имовину, тако и у оквиру позиције 41-текући расходи;
 - капитална улагања планирана су у износу од 31,4 милиона КМ из редовних буџетских средстава, раније одобреног кредита ЕБРД и из грант средстава. У оквиру овог износа, планирани су значајни инфраструктурни пројекти: наставак изградње водоводне мреже (између осталог, Вода 2 и 3), изградња моста у Доцу, рестаурација куће Милановића. Наведени износ би требао бити повећан кроз ребаланс буџета у

току 2023. године, кроз могућу расподелу средстава суфицита из 2022. године и из других извора;

- поред наведеног, планирани су и други значајни пројекти у области комуналне инфраструктуре и дјелатности – изградња: рециклажног дворишта, јавног купалишта-три бање са термалном водом у Српским Топлицама, дјечијих игралишта и спортских објеката, трим стазе и шеталишта у насељу Чесма, подземних контејнера, парка у ул. Олимпијских побједника – прва фаза, уређење спортско-рекреативне површине на обали ријеке Врбас (од Градског до Зеленог моста), изградња и реконструкција дјечијих игралишта, те других комуналних пројеката и опреме;
- у оквиру горе наведеног укупног износа капиталних улагања (31,4 милиона КМ), за саобраћајну инфраструктуру планирана су средства од 7,11 милиона КМ, укључујући и пројекат моста у Доцу. То подразумијева и посебна средства (1,6 милиона КМ) планирана за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију саобраћајница и путева, чија ће намјена бити одређена програмом заједничке комуналне потрошње Одјељења за саобраћај и путеве;
- наставиће се пракса суфинансирања пројеката од значаја за унапређење квалитета живота у граду (са УНДП и другим међународним организацијама). При томе се у буџету Града планирају средства у релативно мањем износу у односу на укупну вриједност инвестиције.

Скупштина града је Буџет за 2023. годину усвојила на 19. редовној сједници одржаној у децембру 2022. године у износу од 185 милиона КМ. Амандманским дјеловањем одборничких клубова, првенствено СНСД-а, буџет је претрпио значајне измјене и онемогућена је реализација бројних значајних пројеката које је предложила и планирала градска администрација. Средства су се обезбјеђивала за финансирање установа и предузећа у којима руководе кадрови странака скупштинске већине, а као добра околност је оцијењено то што је скупштинска већина одустала од политичких напада – да се узму средства изворних прихода, средства намијењена за спорт, гориво за ватрогасце и да се затвори Градски олимпијски базен.

Поред утицаја на расподелу средстава, став руководства Града је био да је услјед негативног дјеловања скупштинске већине само у 2023. години приход града умањен за око 30 милиона КМ, а да је поред тога град имао обавезу да врати 33 милиона КМ кредитних задужења из ранијих периода. Износ од 63 милиона КМ представља својеврсни негативни финансијски ефекат, а Град је ипак учинио много и испуњена су кључна обећања градске администрације према грађанима Бање Луке.

Ребаланс буџета града за 2023. годину био је актуелно питање у два наврата током 2023. године. Први пут, Нацрт ребаланса је усвоје од стране Скупштине града на ванредној сједници одржаној у марту мјесецу. Према усвојеном нацрту, ребаланс је износио 209,08 милиона КМ. Ребаланс је био неопходан због реализације кредитног задужења града у износу од 25 милиона КМ, а средства су намијењена за пројекте попут моста у Доцу, колектора за пречишћавање отпадних вода, реконструкцију Суботичке улице у Шарговцу, изградњу мултифункционалне дворане код парка „Младен Стојановић“ за потребе

реализације пројекта АТП турнира 250 „Srpska Open“, грант према предузећу „Еко топлане“ д.о.о.

Приједлог ребаланса је усвојен на сједници Скупштине града одржаној 30.3.2023. године.

Други пут је питање ребаланса било актуелно крајем 2023. године, када је услјед смањених прихода због негативних ефеката дјеловања скупштинске већине, смањења прихода по основу индиректних пореза и повећања расхода услјед поскупљења дошло до потребе за проширењем буџетског оквира. Кроз приједлог ребаланса предвиђено је било рјешавање питања попут функционисања Дома здравља, субвенционисања градског превоза, повољнијих мјесечних карата за одређене категорије и субвенција које омогућавају повољније вртиће. Предложено је краткорочно задужење у износу од шест милиона КМ како би се покриле текуће потребе.

Током децембра мјесеца упућено је више позива и апела према Скупштини града и њеном руководству за усвајање Ребаланса буџета града. Нажалост, одговор скупштинске већине је био да неће бити прихваћено проширење буџетског оквира и то је оцијељено као изузетно негативно због посљедица према бројним корисницима средстава буџета. Иако је Скупштина града тражила приједлог ребаланса без кредитних средстава, став руководства града је био да се не може прихватити такав приједлог, јер се без тог рјешња не може ништа постићи, те да ће градоначелник организовати консултативни састанак са одборницима и искористити своје право да сазове сједницу Скупштине града. Уколико једно рјешење није прихватљиво, тражено је да се предложи од скупштинске већине друго, али да се не дође у ситуацију да испаштају грађани.

Нажалост већина одборника се нису одазвали позиву градоначелника на састанак о предложеном ребалансу који је био предложен за 27.12. и то дан уочи сједнице Скупштине града.

Приликом одржавања сједнице, градоначелник је упозорио да се без доношења адекватног рјешења око 10.000 грађана лишава својих права и да је пронађено алтернативно рјешење у виду донаторских средстава у износу од 6 милиона КМ, те је предложено да се наредног дана одржи сједница на којој би се усвојио ребаланс са тим донаторским средствима, а не са кредитним задужењем, те да је обезбјеђена сагласност Министарства финансија за овакав приједлог рјешења. Истовремено, наведено је да уколик се и ово рјешење одбије, онда и није циљ да се наше рјешење, већ да се стварају проблеми.

Како није дошло до усвајања ребаланса, градоначелник је 30.12.2023. године упутио отоврено писмо руководству Републике Српске како би скренуо пажњу на проблем пред којим се Бањалука налази и то не услјед тога што нема рјешења, већ што политичке партије из већинске коалиције не желе да усвоје предложена рјешења.

Нажалост позиви за одговоран однос према Бањој Луци и грађанима, бројним корисницима који ће остати без својих средстава нису уродили плодом и Бања Лука није добила ребаланс буџета до краја 2023. године.

Припрема и усвајање Буџета града за 2024. годину реализовани су у последњем тромјесечју 2023. године. Нацрт буџета се нашао пред одборницима на 25. редовној сједници одржаној у новембру мјесецу 2023. године.

Укупна буџетска средства за 2024. годину пројектована нацртом су износила 187,89 милиона КМ и карактерише их, између осталог, значајна подршка привреди и појединцима, како кроз субвенционисање, дознаке појединцима, тако и кроз грантовска средства. Предвиђен је наставак значајних улагања у област пољопривреде, као и средства за реализацију туристичких и културних градских манифестација, као што су „Кочићев збор“, „Бањалучко прољеће“, „Бањалучка зима“, „Избор најбољег спортисте Града“ и многе друге манифестације, захваљујући којима се године у годину град промовише на туристичкој мапи и биљежи велику туристичку посјету.

Посебна ставка у нацрту уведена је за бесплатне грађевинске дозволе за објекте до 200 метара квадратних, што је једна од новијих олакшица за грађане.

Средства за функционисање и несметан рад свих буџетских корисника, који се у потпуности финасирају из буџета Града, су у већини случајева нацртом буџета повећана. Додатно, за 2024. годину планирано је уредно сервисирање свих раније преузетих обавеза.

Нацртом буџета су предвиђена значајна средства за финансирање основних комуналних и саобраћајних дјелатности, с обзиром да због амандмана скупштинске већине средства у буџту за 2023. нису планирана у потребном износу.

Средства су планирана и за субвенције за подршку привреди, пољопривреди и јавном превозу. Настављене су позитивне праксе, као што је финансирање набавке уџбеника за ученике основних школа од петог до девог разреда, те помоћ породиљама, стипендирање ученика и студената, дознаке за предшколско образовање по пројекту „0 дјеце на листама чекања за вртић“, бесплатан превоз за пензионере и чланове вишечланих породица, бесплатне легализације, бесплатне прикључке на канализациону и водоводну мрежу и друге.

У оквру Нацрта буџета планирани су значајни инфраструктурни пројекти који говоре у прилог оцјени да се ради о великом инвестиционом циклусу, попут наставак изградње водоводне мреже на подручју цијелог града, изградња и одржавање градских саобраћајница, изградње мостова у Чесми и Доцу, изградња колектора за пречишћавање отпадних вода и друге.

Скупштина града је усвојила Нацрт буџета за 2024. годину у износу од 187,89 милиона КМ и упутила га у јавну расправу. Јавна расправа је трајала пет дана, а документ је објављен и на интернет страници Града и био је доступан за коментаре и сугестије свих заинтересованих. Централна јавна расправа је одржана у Банском двору 5.12.2023. године.

Поред процеса јавне расправе, градоначелник је упутио позив шефовима одборничких клубова и група и руководству Скупштине града за консултације о буџету за 2024. годину, а оне су одржане 5.12.2023. године. Циљ је био да се кроз консултације и конструктиван приступ усагласе рјешења која би довела до усаглашеног приједлога буџета за наредну годину.

Приједлог буџета за 2024. годину усвојен је на 14. ванредној сједници Скупштине града одржаној 28.12.2023. године у износу од 214,00 милиона КМ. Скупштинска већина је дјеловала амандмански, кроз укупно 21 амандман, а став руководства града је био да су амандмани неспроводиви и да нису у сагласности са препорукама Министарства финансија.

Град Бања Лука је био један од 12 градова и општина у БиХ који су потписали меморандуме о разумијевању са канцеларијом *UN women* у БиХ са циљем **унапређења родно одговорног буџетирања** и управљања јавним финансијама на локалном нивоу.

Потписивањем меморандума у трајању од двије године, 12 градова и општина планира спровођење конкретних мјера како би унаприједили креирање, провођење и праћење буџета који једнако одговарају потребама жена и мушкараца. Такође, уз циљану техничку подршку *UN Women* ће се јачати капацитети службеника и службеница јавне управе и локалних одборника/одборница за што квалитетнију имплементацију принципа родно одговорног буџетирања.

Потписивање меморандума одржано је у склопу регионалног пројекта „Трансформативно финансирање за родну равноправност: Ка транспарентнијем, инклузивнијем и одговорнијем управљању на Западном Балкану“, који финансира Шведска агенција за међународну развојну сарадњу – *SIDA*, а имплементира *UN Women*.

2.3 Инфраструктура – објекти, саобраћај и путеви, комунални пројекти

2.3.1 Објекти, улагања и слично

Симболи по којима ће Бањалука бити препознатљива засигурно су пројекти изградње Централног спомен-обилежја, „Куће Милановића“, хотела „Палас“, мостова у Доцу и Чесми, видиковца на Бањ Брду, прве спортске гимназије и других. Наведени пројекти постаће неизоставни дијелови нове разгледнице Града.

У оквиру велике инвестиције градње хотела „Палас“, током 2023. године започети су припремни радови који подразумевају подробно испитивање терена прије рушења постојећег недовршеног објекта и изградње потпуно новог хотела. На сједници Скупштине града Бања Лука одржаној 16.02. усвојен је регулациони план којим је рјешено вишедеценијско питање хотела „Палас“.

По завршетку припремних радова инвеститор је приступио расписивању интерних јавних набавки за избор најповољнијег извођача за рушење, који је изабран до краја марта, а већ средином маја јавности је званично представљен пројекат новог хотела са пет звјездаца, свјетски препознатљивих стандарда, модерне и изазовне архитектуре, те висине око 110 метара. Највиши и најлуksузнији хотел биће опремљен спа центром, рестораном, видиковцем и конгресном двораном, а његово отварање значиће и нова радна мјеста.

По издавању грађевинске дозволе, у сарадњи са Републичком управом за геодетске и имовинско-правне послове, те Министарством за просторно уређење, грађевинарство и екологију, услиједило је рушење недовршеног објекта које је завршено почетком септембра. Рушење објекта завршено је прије договорених рокова, те најављен почетак радова на изградњи новог објекта на који се чекало од 1987. године.

Хотел „Палас“, мост у Чесми, школа у Ади, „Кућа Милановића“, налазе се међу **десет највећих активних градилишта** у Бањој Луци, која ће заувјек промијенити изглед града. Такође, на подручју Бање Луке, реализују се и други крупни пројекти а међу њима су: пројекат освјетљавања тврђаве Кастел, друга фаза изградње саобраћајница кроз Мотике, Куљане и Пријечане (укупне вриједности пет милиона КМ), пројекат „Вода 3“ (вриједан

десет милиона КМ), реконструкција Гајеве улице (милион КМ), плажа “Рај” (1.750.000 КМ), три бање (Врућица), вриједности 500.000 КМ, као и изградња пружних прелаза (500.000 КМ).

Уз 130 активних градилишта и пројеката на градском подручју, градска администрација је у 2023. години велику пажњу посветила развоју села и живота на селу. Преко три километра водоводне мреже за засеоке Гранолићи, Јоргићи, Лолићи у мјесној заједници Бистрица, као и према цркви у Бранковцу чиме се рјешава питање водоснабдијевања за преко 50 домаћинстава, те бесплатни прикључци за воду, само су неке од спроведених мјера. Изградња путева, канализационе и водоводне мреже, спортских игралишта, санација макадамских путева и свакодневни обилазак градилишта одвијали су се задовољавајућом динамиком.

По питању заштите и обнове споменика на Бањ брду покренуте су активности за обнову Споменика палим Крајишницима, једног од симбола Бање Луке и Републике Српске, те националног споменика БиХ.

Споменик је већ дуже вријеме у лошем стању и као такав представља опасност за све посјетиоце због чега је Градска управа у више наврата организовала састанке са надлежним институцијама, како би се усагласили заједнички циљеви и планови који су неопходни да би се овом споменику вратио стари сјај.

У том правцу, на иницијативу Града почетком године одржан је нови састанак у Градској управи, на којем су уз представнике градске администрације присуствовали представници ресорних министарстава у Влади Републике Српске, Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске, бањалучког СУБНОР-а и Туристичке организације града. У фебруару је покренута израда пројектног задатка за ревизију пројекта реконструкције споменика из 2003. године, док је у марту расписана јавна набавка за извођача за израду ревизије пројекта који ће се представити у фазама.

Почетком године расписан је и успјешно спроведен тендер за избор извођача радова на Бањ брду по питању **пројекта видиковца**. Како је ријеч о великом пројекту вриједном преко пола милиона КМ, са платформом која се пружа на 250 квадратних метара интензивно су спроведени сви неопходни припремни радови.

Кроз овај пројекат суграђанима и туристима биће омогућени додатни садржаји у склопу рекреативне зоне на Бањ брду. Потребно је нагласити да је идејно рјешење у потпуности прилагођено самој локацији и тлу. Објекат је пројектован тако да омогући несметано кретање дјече и лица са умањеним физичким способностима, водећи рачуна о сигурносним мјерама и сачуваном сваком стаблу.

Када је у питању **обнова куће Милановића** крајем фебруара почели су припремни радови који претходе потпуној обнови најстаријег објекта у центру града, а чија реконструкција подразумијева конструктивну санацију оштећених дијелова објекта, санацију свих оштећених дијелова и рестаурацију недостајућих дијелова објекта. Средином године представници Владе Републике Српске и градске администрације обишли су радове који су се одвијали задовољавајућом динамиком. Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа од почетка је био укључен у пројекат обнове куће Милановића у контексту надзора над извођењем радова, те дао позитивну оцјену инвеститорима али и извођачима за изузетан приступ реконструкцији објекта.

До краја године радови на реконструкцији крова дошли су до завршне фазе уз претходно успјешно завршене све неопходне тесарске и лимарске радове. Објекат је тиме добио нову кровну конструкцију, након које је услиједило постављање покроба. Такође, уграђена је и комплетна вањска али и кровна столарија, те започето облагање кровне конструкције гипсаним плочама. Када је ријеч о унутрашњим радовима завршени су сви радови на обнови електроинсталација, али и машинских инсталација. Малтерисање унутрашњих зидова и излијевање глазура, те све неопходне припреме за постављање подних облога реализоване су до краја године. Такође представници ММФ-а обишли су у октобру радове и увјерили се у њихов квалитет те снажну динамику истих. Кућа Милановића један је од најзахтјевнијих пројеката и једна од највећих инвестиција у културу у протеклом периоду. Након завршетка радова добићемо први културни центар у Бањој Луци – од времена бана Тисе Милосављевића.

Централно спомен обиљежје које Бања Лука чека дуже од три деценије биће јавни симбол на којем ће грађани моћи одати почаст, размишљати и учити о храбрости и жртви погинулих и несталих бораца, захваљујући којима данас Република Српска и град уживају у својој слободи. Предвиђено је да овај значајан пројекат градње Централног спомен-обиљежја заједнички реализују Град Бања Лука и Влада Републике Српске.

Регулациони план донешен је у фебруару чиме су створени предуслови за почетак градње Централног спомен-обиљежја на локацији Трга српских јунака, а већ 31. марта расписана је јавна набавка за изградњу истог. У оквиру припреме за изградњу Централног спомен – обиљежја у априлу су почела геомеханичка испитивања тла. Ови радови подразумијевају испитивање терена након којих је услиједио почетак изградње 28. јуна. Средином јула одржана је и јавна расправа на којој је истакнуто да је консензус за изградњу спомен обиљежја постигнут кроз разговоре прије три године, те да је изабрано рјешење представљено на Дан Републике Српске, 9. јануара.

Наиме, за Централно спомен-обиљежје погинулим борцима сагласност су дале све борачке организације, породице погинулих бораца, Влада и предсједник Републике те Српска православна црква. Тим поводом редовно су одржавани састанци са представницима борачких организација. Радни састанак са представницима свих борачких организација и Републичким центром за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица одржан је у октобру мјесецу током којег је договорен низ корака с циљем да се успјешно заврши један од најзначајнијих пројеката који се спроводи у нашем граду. На састанку је било ријечи и о оснивању “Музеја стварања Републике Српске” који ће се налазити у склопу спомен-комплекса. Радови се одвијају предвиђеном динамиком, а формиран је и одбор који ће се бавити списком свих имена погинулих бораца која ће бити уклесана на овом споменику.

С циљем да Бања Лука сачува епитет „град зеленила“ најављене су изградње **три нове оазе зеленила**: парк код ТЦ „Делта планет“, парк код некадашњег кина “Козара” те уређење површине на локацији “Крајишке куће”. Такође, у протекле три године засађено је више хиљада садница дрвећа, украсног грмља и цвијећа. Новим садницама уљепшан је град на више локација, поред садње на простору новог градског парка, различито дрвеће и украсно грмље нашло је своје мјесто на локацијама попут Парка „Младен Стојановић“, на Булевару Степе Степановића, Алеји Светог Саве, Булевару Живојина Мишића, Источном транзиту, али и у другим улицама и насељима нашег града. Такође, на више градских локација мјеста некадашњих депонија очишћене су и преуређене у зелене оазе, а оваква пракса града биће настављена и у наредном периоду.

Скупштина Града на сједници одржаној 24. августа дала је сагласност за замјену парцеле на локацији **некадашњег кина “Козара”** те на том локалитету неће бити изграђен небодер од 14 спратова већ парк. Градска администрација нагласила је важност тражења реципроцитета земљишта, како површински тако и цјеновно, те најавила почетак радова до краја године.

По питању **парка код ТЦ „Делта планет“** вођена идејом да граду врати епитет зеленог града, градска администрација покренула је пројекат изградње највећег градског парка, а градњу истог подржали су бројни грађани и стручна јавност, која је поручила да је Бањој Луци потребан нови парк. Средином године најављена је јавна набавка као и почетак радова на изградњи парка, а градоначелник са сарадницима је одржао 14. септембра састанак са пројектантским и иностраним тимом стручњака ангажованих на изградњи новог градског парка и вјештачког језера.

Процедура потребна за почетак реализације прве фазе која подразумијева изградњу пјешачких и бициклистичких стаза, новог парка за псе, богато хортикултурно уређење са прелијепим мобилијаром, али и изградњу вјештачког језера које ће садржавати амбијентално освјетљење и водоскоке је успјешно проведена. У новембру су започети радови на изградњи парка.

Градска администрација велику пажњу усмјерила је према рекреативној зони уз ријеку Врбас те уређењу постојећих и нових плажа. Идејно рјешење уређења једног од омиљених мјеста на којем Бањалучани проводе лјето, познате **плаже „Врућница“** представљено је крајем априла. Како је ријеч о изузетно захтјевном пројекту због присуства природних термо-минералних извора, стијена и камења, али и бројних биљних врста које је потребно заштити водило се рачуна о чувању природног изгледа истовремено са унапређењем функционалности и атрактивности локалитета.

Радови са минималним интервенцијама који подразумијевају уређење стаза, простора за сједење и лежање, свлачионица, одређених мјеста за фотографисање, амбијенталну расвјету која пружа посебну драж овом комплексу у вечерњим часовима те тотемом, који говори о самој локацији заједно са информативним таблама о бањама, успјешно су реализовани. Осим радова на уређењу приобалног дијела ријеке Врбас посебно су третирани стрми дијелови ове локације, направљено адекватно приступно степениште, те изграђени помоћни објекти у којима су смјештене просторије за пресвлачење и јавни тоалети.

Из Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, истакли су да су све смјернице Завода испоштоване, те да је пројекат реализован у складу са стандарима очувања како природних, тако и културних вриједности. Радови су се одвијали динамиком изнад очекиване, па је пројекат укупне вриједности око пола милиона КМ завршен отварањем плаже 12. јула, која је уз аутентичан природан изглед добила потпуно ново рухо.

Са циљем уређења ужег центра града те његовог прилагођавања пјешацима и бициклистима спроведен је још један у низу великих пројеката вриједности милион КМ: **реконструкција Гајеве улице**. Избором извођача, предузећа „GRUPA FORTIS“ д.о.о. Бања Лука започети су радови на реконструкцији пјешачке зоне. Овај пројекат наставак је већ започетог концепта центра града у којем је фокус на повезаној шеталишној зони, а започет је изградњом пјешачке платформе, којом је спојен простор „Паркића“ са Господском улицом. Пројектом је предвиђена замјена свих подземних тачније водоводних, канализационих и топлотних инсталација, те потпуна реконструкција потеза од градске „Тржнице“ до

Јеврејске улице и дијела који води до Трга Крајине чиме је Гајева из класичне приступне саобраћајнице претворена у модерну и уређену пјешачку зону са пратећим садржајима.

2.3.2 Саобраћај и путеви

У склопу измјене режима саобраћаја у ужем центру града крајем године почели су грађевински радови на спајању улица Краља Петра I Карађорђевића и Видовданске (код хотела „Босна“) на начин да је постојећа улица испред хотела проширена, чиме је поред споја, омогућен и двосмјеран саобраћај, а без укидања зауставне траке и паркинг мјеста испред хотела. Укупни трошкови радова на локалитету износе око 230 хиљада КМ.

Радови представљају наставак имплементације мјера на успостављању једносмјерног режима саобраћаја у центру града са циљем побољшања одвијања саобраћаја. Подјећамо да су претходно започети грађевински радови на формирању кружног одвијања саобраћаја код „Екватора“ чијим је завршетком окончана и изградња монтажне кружне раскрснице на укрштању улица Книнска – Булевар цара Душана. Од 02. до 05. новембра изведени су радови на имплементацији мјера у циљу увођења једносмјерног режима саобраћаја у централној градској зони. Предметни радови изведени су у неколико фаза а подразумијевали су комплетно исцртавање нове хоризонталне сигнализације и брисање већ постојећих линија (које се радило по први пут у граду и за чије потребе су ангазоване посебне машине), постављање вертикалне саобраћајне сигнализације, обиљежавање бициклистичких стаза, посебних трака за аутобусе и такси превоз, те постављање „паметних семафора“. Према објављеној мапи у улици краља Петра I Карађорђевића, на дијелу од Улице олимпијских побједника до Булевара цара Душана одвија се једносмјерни режим саобраћаја и то са дозвољеним смјером од сјевера према југу, а у улицама Книнска, Видовданска и Првог крајишког корпуса, такође је предвиђен једносмјерни режим саобраћаја и то са дозвољеним смјером од југа према сјеверу.

Једносмјерни режим саобраћаја званично је успостављен и у функцији од 06. новембра након чега је услиједила објава измјене траса јавног градског и приградског превоза те монтажа еластичних стубића која раздваја бициклистичке стазе од остатка коловоза, платформи за јавни превоз на аутобуским стајалиштима као и поновно премазивање постојеће хоризонталне сигнализације. Успјешно су реализовани и радови на проширењу саобраћајница у Алеји Светог Саве и у Улици Вука Караџића које су добиле три односно четири саобраћајне траке, те код потеза од Народне скупштине Републике Српске ка згради „М.тела“ и „Медицинској електроници“ дошло је до измјештања ивичњака и проширивања саобраћајних трака на начин да ниједно дрво није угрожено. Нови концепт саобраћаја донио је више од четири километра потпуно нових бициклистичких стаза, посебне саобраћајне траке за јавни превоз и таксисте, као и нове пјешачке зоне и паркове. Уз све то, нове кружне раскрснице омогућиле су већи проток аутомобила и гранање саобраћаја без загушења, што је довело до растерећења саобраћајних гужви. До краја године дуж новоизграђене саобраћајнице код хотела „Босна“ постављена је заштитна ограда за безбједније кретање пјешака, што је само још један у низу показатеља усмјерености градске администрације ка безбједносним мјерама.

Први паметни семафор Бања Лука је добила на раскрсници између улица Крајишких бригада и Ранка Шипке, чиме је у значајној мјери побољшано одвијање саобраћаја на једној од најпрометнијих локација у граду. Семафор детектује возила хитне помоћи и ватрогасне службе, аутоматски пали зелено свјетло и омогућава им првенство

пролаза. Ово је посебно важно с обзиром да је у питању раскрсница која води управо према Универзитетско клиничком центру Републике Српске, чиме је омогућена бржа проходност санитарским возилима. Пројекат је реализован уз подршку Развојног програма Уједињених нација (UNDP Challenge Fund) и само је један у низу пројеката везаних за примарне циљеве Стратегије развоја града, а то је да Бања Лука постане „паметни град”.

Још један у низу значајних пројеката на који су грађани чекали годинама је изградња **кружне раскрснице** на углу Булевара цара Душана и Книнске улице која ће смањити број саобраћајних незгода и повећати проток саобраћаја. Вриједност пројекта је 180.000 КМ, а изградња је планирана комбинацијом уклапајућих монтажно-демонтажних елемената са постављањем бетонских ивичњака за формирања радијуса прилаза и бетонске галантерије за кретање пјешака. Кружна раскрсница ће имати двије саобраћајне траке унутар кружног коловоза и по двије саобраћајне траке на сваком од прилаза. Према раније утврђеном плану радови су завршени у року од 15 радних дана. Радови на углу Булевара цара Душана и Книнске представљали су почетак имплементације мјера за успостављање једносмјерног режима саобраћаја у центру града.

Највећа саобраћајна трансформација у историји Бање Луке настављена је 11. септембра када су почели грађевински радови на формирању **кружног одвијања саобраћаја код „Екватора”**.

Пројектом је предвиђено да се саобраћај кружно одвија улицама Здравка Челара, Теодора Колокотрониса, Тржничком и улицом Краља Петра I Карађорђевића. У оквиру ових радова предвиђено је и рјешавање дугогодишњег проблема прелаза пјешака код „Тржнице”, и то на начин да ће бити постављен семафорски уређај за регулисан прелаз пјешака, чиме ће се омогућити безбједно укрштање пјешачких токова са моторним саобраћајем без конфликта, а с друге стране неће долазити до непрекидног прекидања саобраћајних токова возила. Рок за извођење радова је 60 дана.

Ово ће бити највећа кружна раскрсница са уређеном зеленом површином, у којем ће се налазити споменик посвећен српском владару Твртку I Котроманићу. Нова раскрсница заједно са раскрсницом на дијелу између Булевара цара Душана и Книнске улице представља један цјеловит систем који свој пуни ефекат добија увођењем једносмјерног саобраћаја. Осим тога комплетан потез заједно са “парковским” простором даје Бањој Луци потпуно нову димензију и нови изглед.

Укупна вриједност пројекта је 2.5 милиона КМ, од којих је за изградњу и модернизацију раскрснице издвојено преко 1,2 милиона КМ, док ће за изградњу “парка” такође бити издвојено преко милион КМ. Републичка урбанистичко-грађевинска инспекција кочила је радове на раскрсници упркос посједовања правоснажне грађевинске дозволе издате у складу са регулационим планом и све потребне документације. Почетком децембра завршени су радови на раскрсници и почело је уклањање објекта „Крајишке куће” што је представљало почетак радова на уређењу. Завршетком радова на овом локалитету и пуштањем у рад ове раскрснице знатно је повећана фреквенција возила и побољшана саобраћајна комуникација у наведеном дијелу града. Отварањем раскрснице добијене су и нове бициклистичке стазе са којима по први пут када се креће од зграде Владе имају посебне три траке за аутомобиле, нови километри одвојених бициклистичких стаза, посебне траке за таксисте и возила јавног превоза. Концепт једносмјерног режима саобраћаја заживио је у пуном капацитету.

У циљу реализације **партерног уређења** у зони постојеће кружне раскрснице код „Екватора“ до краја године започета су и археолошка истраживања, која су проистекла из мишљења Завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске. Истраживања су изведена у сарадњи са Музејом Републике Српске као стручне институције.

Нова кружна раскрсница посваљена је и у Улици Гавре Вучковића и у Улици Мајке Југовића. Након асфалтирања саобраћајнице приступило се постављању кружног тока у дијелу од раскрснице са Српском улицом до раскрснице са Булеваром војводе Степе Степановића, као и у Јеврејској улици – на дијелу од Улице Васе Глушца до Улице Гавре Вучковића. У оквиру ових радова изведене су и нова водоводна, канализациона и вреловодна мрежа, као и јавна расвјета, постављена нова скулптура те уграђени подземни контејнери. Радови су окончани у предвиђеном року те саобраћајница са циљем квалитетнијег и безбједнијег одвијања саобраћаја пуштена у функцију.

На састанку са представницима Министарства саобраћаја и веза и предузећа „Путеви Републике Српске“ крајем године постигнут је договор за изградњу двије нове кружне раскрснице на Источном транзиту. Реализацијом ова два кључна пројекта за град – изградњом кружних раскрсница, од којих ће једна бити изграђена код Ауди сервиса, а друга на споју Улице Триве Амелице и Западног транзита додатно ће бити побољшана саобраћајна и путна инфраструктура. Такође, Град се обавезује да изгради додатно још једну кружну раскрсницу код воденог парка „Аквана“. Саобраћај ће се у великој мјери растеретити у четири насеља – Новој вароши, Росуљама, те на Петрићевцу и Паприковцу. За ова два пројекта биће издвојено око 5 милиона КМ, а почетак изградње планиран је већ почетком идуће године.

Изградња моста у Чесми, према подацима са терена, одвија се боље од планиране динамике, па су већ почетком године постављени шипови за будући мост. Наиме, мост у насељу Чесма уништен је у катастрофалним поплавама које су Бању Луку задесиле 2014. године и од тада је значајно отежана комуникација у овом дијелу града, а самим тим и у цијелој Бањој Луци.

Подсјећамо да овај велики пројекат заједнички реализују Град Бања Лука и ЈП „Путеви Републике Српске“, а извођач радова је група понуђача коју чине: “Мркоњић путеви” из Мркоњић Града, “Структура” из Јајца и “МГ Минд” из Мркоњић Града.

Континуирано су одржавани састанци између Града Бање Луке и Пuteва Републике Српске, али и извођача и надзора радова. Стална комуникација одржавана је и са „Хидроелектраном“ водећи рачуна о водостају како би радови могли да се изводе оптималном динамиком.

Како је прва фаза пројекта претходно успјешно завршена рјешавањем имовинско-правних односа, комплетирањем пројектне документације, идејног рјешења, те грађевинске дозволе за мост, приступило се рјешавању имовинско-правних односа за приступне саобраћајнице чиме је документација била спремна за наредну фазу. До краја године завршено је свих пет стубова што је представљало корак ближе спајању обала, али и самом завршетку овог вишемилионског пројекта.

Радови на више локација одвијали су се и по питању **нових аутобуских стајалишта**. Уз претходно завршених 16 локација, радови су настављени у насељу Борик и локацији код Парка „Младен Стојановић“. Како је предвиђено, на подручју Бање Луке биће постављено укупно 36 нових стајалишта, док ће постојеће надстрешнице бити монтиране у приградска подручја гдје до сада није било аутобуских стајалишта у циљу побољшања

квалитета услуга корисника јавног превоза путника. Осим модерног и функционалног дизајна, нова стајалишта опремљена су паметном клупом са бесконтактним и „УСБ“ пуњачима за мобилне, телефонске и остале смарт уређаје, видео надзором, а биће омогућен и бесплатан приступ интернету. Највећа предност ових стајалишта се огледа у енергетској независности, јер ће се одређени системи покретати енергијом добијеном од сунчеве свјетлости, односно путем фото-напонских соларних панела, који ће бити постављени на крову надстрешница.

Одржан је и низ састанака са компанијама које су заинтересоване за успостављање платформе за **сателитско праћење јавног превоза**. Имплементацијом овог система грађани ће имати могућност на паметним стајалиштима изграђеним у прошлој години пратити локацију аутобуса, очекивано вријеме доласка, као и евентуалне промјене руте кретања аутобуса услед радова на путу или других непредвиђених ситуација. Град ће омогућити путницима да прате кретање аутобуса и путем мобилне апликације. Идеја је да се ова платформа у наредном периоду шири и на друге услуге града као што је одвоз отпада или снабдијевање водом. Усвојени су план и обезбјеђена средства за наставак овог пројекта.

Крајем јануара почела је изградња **пјешачке платформе у Српској улици**, код зграде Градске управе. Предметни простор представља спој већ изведеног дијела поплочања у склопу изградње тзв. Паркића и централне пјешачке улице у центру града, Улице Веселина Маслеше. С обзиром на то да је предметни простор у суштини пјешачки прелаз, а надовезује се на шеталиште, неопходно је испоштовати континуитет основне намјене, те пјешацима дати приоритет у односу на колски саобраћај. Већ другог мјесеца у години услиједило је постављање завршног слоја од паљеног гранита, а радови су окончани крајем марта што је прије предвиђеног рока. Извођач радова било је предузеће „ГП Градип“ Прњавор.

Градска администрација, у протеклом периоду направила је значајне помаке и када је у питању унапређење **бициклистичке инфраструктуре**, а све у циљу веће употребе бицикла као превозног средства. Кроз концепт једносмјерне саобраћајнице кроз ужи центар града обиљежено је још неколико километара бициклистичких стаза. У оквиру активности имплементације једносмјерног режима саобраћаја у централном подручју града извели су се радови на уградњи семафорске опреме намијењене за бициклисте. Семафори за бициклисте постављени су код зграде Народне скупштине Републике Српске, Банског двора, зграде Градске управе, код „Боске“ и хотела „Палас“. Уз све то, изграђена су многа паркинг мјеста за бицикле те подијељени паркинзи за бицикле у неколико заједница етажних власника.

Од постављања **бројача за бицикле** почетком године, на локацији у насељу Борик, дневно је забиљежено око 150 бициклиста што је била основа за планирање и развој бициклистичког саобраћаја.

Суграђанима су током цијеле јесени били на располагању бицикли са популарног **терминала за изнајмљивање бицикала „БЛ бајк“**. Да бицикли из „БЛ бајка“ из године у годину привлаче све више заљубљеника у бицикле, али и здрав начин живота потврђује број активних корисника којих тренутно има преко 2000. Подсјећамо, овај систем има 40 бицикала на пет локација: Улица краља Петра I Карађорђевића (преко пута зграде Градске управе), код воденог парка Аквана, у Улици Мајке Југовића код Студентског центра „Никола Тесла“, у Парку „Младен Стојановић“ и у Обилићеву на раскрсници улице Цара Лазара и Источног транзита. Град Бања Лука уступио је у мјесецу децембру Центру за животну

средину на кориштење покретни бројач бицикала с циљем даљег истраживања и унапређења бициклическог саобраћаја на подручју града.

У циљу даљег развоја урбане мобилности Бања Лука је у априлу по први пут добила 200 нових **електричних тротинета**, а крајем године најављени су и први електрични бицикли, као и 27 нових надстрешница и паркинга за бицикле. До средине априла постављено је 400 електричних тротинета за изнајмљивање на 13 локација у граду. Ријеч је о локацијама градских паркинга, и то: Кастел, Медицинска електроника, Шопинг, Аквана, Галерија, јавна гаража Борик, Парк „Младен Стојановић“, Зенит, те у улицама Владике Платона, Николе Тесле, Српска и на Булевару војводе Живојина Мишића, као и код хотела „Мериот“. Да би их користили, суграђани и сви посјетиоци града морају путем постојећих платформи „Play store“ и „App store“, инсталирати апликацију „БинБин“, те скенирати QR код. У апликацији се налази опција за плаћање, које се врши путем картице. Такође, унутар апликације налази се мапа која показује на којим се локацијама могу изнајмити тротинети, али и гдје их паркирати. Допуне за „BinCards“ могу се купити на киосцима „Лафка“ те помоћу њих допунити кредит на апликацији.

Бања Лука се у протеклој години у периоду од 16. до 22. септембра придружила обиљежавању **Европске седмице мобилности** и одржала низ догађаја и активности. С обзиром на то да је цијена енергената у порасту кампања под називом „Сачувајмо енергију“ имала је за циљ подизање свијести о важности очувања енергије, али и колективног дјеловања за проналазак начина за смањење њене потрошње, између осталог и кроз одрживу урбану мобилност. Тим поводом одржана је традиционална 22. Бањалучка бициклијада под називом „Два су точка довољна“ у организацији Бањалучке критичне масе и Центра за животну средину, уз подршку Града Бања Лука и ЕУ Инфо центра.

Такође, поводом Свјетског дана без аутомобила у Улици Краља Петра I Карађорђевића на дијелу од Трга српских владара (од Банског двора) до раскрснице са Улицом Марије Бурсаћ био је обустављен саобраћај за сва моторна возила. На платоу испред новог спортског комплекса у парку „Младен Стојановић“ одржана је обука најмлађих учесника у саобраћају уз додјелу пригодних награда. Поводом Европске седмице мобилности, Град Бања Лука је поклатио паркинг за бицикле за шест заједница етажних власника и 100 годишњих картица за „БЛ бајк“.

По питању **обнове моста у Трапистима**, већ почетком године реконструкција је приведена крају. Завршетком грађевинских радова услиједило је постављање расвјете те фокус стављен на уређење подручја око моста, попут прилазних путева и зеленила. Напомињемо, у септембру прошле године почела је реконструкција старог моста у насељу Траписти која је од великог значаја како за мјештане тако и за град, с обзиром да је ријеч о историјски важном локалитету.

Радови на обнови моста изведени су у више фаза. Прва фаза подразумијевала је уређење тзв. горњег дијела, израду дрвене коловозне конструкције, пјескарење свих челичних елемената моста, са новом израдом антикорозивне заштите, замјену челичних елемената распонске конструкције који су доживјели значајне деформације услед механичких удара, те уградњу недостајућих елемената, израду и монтажу пјешачке ограде. На јесен је услиједила друга фаза реконструкције која је подразумијевала додатно уређење и ојачање стубова који се налазе у води, што је врло компликован и захтјеван процес. Трећа фаза завршена је уређењем специфичне расвјете на мосту којом је показана важност локације за град, јер је управо овдје засијала прва сијалица у Бањој Луци. Поред уређења приступне саобраћајнице, постављени су и тзв. лежећи полицајци, те урађен додатни

паркинг код тзв. борачке зграде. Осим завршене реконструкције моста, расписана је јавна набавка за изградњу парка, уз подршку донатора чиме је имплементиран план градске администрације да се улаже у Траписте, односно да се валоризује ово подручје.

Због завршних радова на **реконструкцији Прве куљанске улице** у више наврата долазило је до обуставе и измјене режима саобраћаја на наведеној локацији. Завршено је асфалтирање најфреквентније и најважније саобраћајнице кроз Куљане. Изградња ове важне дионице дуге 1,6 километара подразумијевала је изградњу двије коловозне траке, тротоара и комплетне подземне и надземне пратеће инфраструктуре. Главна саобраћајница додатно је проширена за још један метар у односу на првобитни план након рјешавања имовинско-правних односа који су кочили реализацију пројекта. У коначници ширина саобраћајнице износи 7 метара, а укупна вриједност нове саобраћајнице износи 2,5 милиона КМ. У протеклом периоду у насеље Куљани уложено је преко 5 милиона КМ. Поред завршетка главне саобраћајнице, изграђени су и вртић, дјечије игралиште, асфалтирано више куљанских улица, изграђено неколико важних кракова водоводне и канализационе мреже, те изграђена јавна расвјета.

Поред бесплатне легализације домаћинства у низу споведених пројеката успјешно је завршена и **модернизација пута у Барловцима**.

Са циљем да сваки дио града постане бољи и љепши за грађане у **Мотикама** су покренуте инвестиције вриједне више од три милиона КМ што су највећа улагања у ово насеље до сада. Ове инвестиције подразумијевају изградњу главне саобраћајнице, моста и дјечијег игралишта.

Почетком године Градоначелник је обишао градилиште у Мотикама, те најавио улазак у фазу изградње моста са двије траке, два тротоара, са свом потребном инфраструктуром на путу Петрићевац-Мотике. Проблем приступног пута за вријеме трајања радова ријешен је постављањем понтонског моста за који је издвојено 50.000 КМ.

Претходно, Град је затражио понтонски мост од Министарства одбране БиХ што је остало без одговора, па је пронађено друго рјешење како би радови у Мотикама били настављени на задовољство мјештана тог насеља. Крајем септембра положен је завршни слоја асфалта на саобраћајници у Улици Краља Александра I Карађорђевића према Мотикама, након чега је успиједила израда хоризонталне и вертикалне сигнализације.

У оквиру радова изграђени су тротоари дуж саобраћајнице, аутобуска стајалишта, изграђена је оборинска и фекална канализација, реконструирани водовод, те омогућени кућни прикључци на изграђену хидротехничку инфраструктуру. Како је ријеч о изузетно захтјевној дионици било је потребно урадити и више потпорних зидова, што је повећало и износ улагања, али и вријеме потребно за завршетак радова. Изградња је била изазовна и по питању извођења радова, будући да се током изградње у зони градилишта одвијао саобраћај, што је условило изградњу и привременог моста преко Широке ријеке. Наставак радова на овом пројекту најављен је за прољеће наредне године.

Реконструкцијом Суботичке улице у насељу Шарговац значајно ће бити побољшани услови живота становника овог дијела града. За вријеме извођења радова, регулисање и преусмјеравање саобраћаја врши се на прописан начин постављањем привремене саобраћајне сигнализације. Извођени радови подразумијевају реконструкцију саобраћајнице у дужини од 700 метара, од самог улаза у насеље са западног транзита до „Дјевојачког моста“ чиме се добија квалитетна и модерна саобраћајница, са ширим

коловозним тракама, тротоарима, аутобуским проширењима, али и неопходном оборинском канализацијом. Вриједност радова је 1,4 милиона КМ. Подсјећамо да су до сада урађена два километра нове саобраћајнице кроз насеље, дјечије игралиште, водовод Мартиновац, те спроведена легализација кућа породица из категорија избјеглих и расељених лица.

Појавом клизишта, крајем године, које је оштетило ограду са парапетним зидом и дио пјешачке стазе, почеле су припреме за почетак санације истог у оквиру **Хиландарске улице (пут за Пријечане)**. Стручна екипа Градске управе заједно са извођачем и надзором сагледала је стање, утврдила динамику и кораке за санацију с циљем превенције даљих оштећења. Радови су изведени у гарантном року, а план градске администрације је да настави изградњу главне саобраћајнице кроз ово насеље.

Због радова у дијелу улице Олимпијских побједника, тачније изградње **кружног тока и уређења саобраћајница код парка „Младен Стојановић“** саобраћај је био обустављен од 10. фебруара до 1. априла 2023. године (на дијелу од Булевара српске војске до Гундулићеве и раскрснице са Гундулићевом). Радови на првом “ротор” кружном току успјешно су реализовани, а модерна саобраћајница добила је импозантну скулптуру рекета, дужине 15м и висине 5м, што је прва у низу креираних скулптура за овај дио града.

По питању пројекта **„Санација пјешачке пасареле на западном транзиту код мотела „Камел“** на подручју града Бања Луке“, израђеног од стране фирме „INK CONSTRUCTOR“ д.о.о. Бања Лука, стекли су се услови за бољи увид у стање пасареле, које није било могуће сагледати прије него што су отворени конструктивни елементи. Анализом је утврђено да је неопходно урадити и додатна испитивања квалитета бетона и хемијских својстава бетона. Имајући у виду горе наведено, надзор је паузирао одређене радове на санацији ове пасареле до допуне техничког рјешења, а Одјељење за саобраћај и путеве је иницирало јавну набавку за допуну техничке документације. Поступак је проведен, те је пројектант приступио изради рјешења, након чега су спроведени комплетни радови на пасарели према предвиђеном плану и динамици.

Пројектом санације пасареле код „Камела“ извршено је уклањање постојећег испуцалог степеништа, а потом је израђено и ново. Осим тога извршена је комплетна санација распонске конструкције са свим неопходним ојачањима, саниране су рампе и степеништа, бетонске површине, а урађена је и хидроизолација.

Такође, половином године, започета је реконструкција **пјешачке пасареле на Старчевици**. Обнова подразумијева замјену дотрајалог материјала, ојачавање конструкције и завршне радове који ће овом објекту вратити стари сјај.

Пројектом је предвиђена санација пасареле подијељена у три фазе. Прва фаза подразумијева санацију распонске челичне конструкције и система одводње, друга фаза санацију приступних степеница рампи и ослонаца, док трећа фаза подразумијева завршне радове. Радове је извело предузеће „Сана техника“ д.о.о. Због извођења радова на реконструкцији пјешачке пасареле на Старчевици до 20. јула био је измјењен режим одвијања саобраћаја на Булевару Десанке Максимовић, на начин да се заузме највише једна саобраћајна трака. За вријеме извођења радова, регулисање и преусмјеравање саобраћаја вршило се на прописан начин постављањем привремене саобраћајне сигнализације, а пјешачки саобраћај био је омогућен. Завршени су примарни радови на ојачавању конструкције пасареле, чиме је продужен вијек овог објекта, али и повећана безбједност

пјешака, извршено је пјескарење и заштита челичних носача, замијењен је газећи слој, те извршена градња канала за одводњу и неопходна хидроизолација.

Са циљем повећане безбједности у саобраћају окончани су радови на **модернизацији пружног прелаза у Залужанима**. Бања Лука је прва локална заједница у Републици Српској која је покренула системски процес унапређења стања на пружно-путним прелазима на својој територији, а у циљу превенције саобраћајних незгода. Овај пројекат, Град Бања Лука је реализовао у сарадњи са предузећем „Железнице Републике Српске. У оквиру радова постављен је електронски уређај за контролу пружног прелаза „Залужани“, а пројекат је подразумијевао изградњу сигнализације у једном и другом путном правцу у дужини од 1,5 километара са припадајућом инфраструктуром за регулацију саобраћаја на пружном прелазу. Постављени су браници на самом прелазу са аутоматским управљањем, те уграђене гумене патоснице као техничка адаптација неопходна за одвијање саобраћаја при преласку преко пруге. Исти посао реализоваће се и у Дервишима.

О многобројним планираним пројектима из саобраћајне инфраструктуре разговарано је на **састанку градоначелника са представницима ресорног министарства и ЈП „Путеви РС“**. Састанку на тему реализације инфраструктурних пројеката и улагања у Бањој Луци присуствовали су министар саобраћаја и веза Републике Српске, Недељко Чубриловић и в.д. директора ЈП „Путеви Републике Српске“ Милан Дакић.

Фокус је стављен на приоритете из области путне инфраструктуре са три приоритетна пројекта чија би реализација допринијела ефикаснијем и бржем одвијању саобраћаја и додатном развоју највећег града Српске. Један од приоритета о којима је било ријечи јесте изградња неколико кружних раскрсница, а чак три кружне раскрснице су од великог значаја и то на укрштању Булевара војводе Петра Бојовића и Булевара војводе Живојина Мишића, односно код „Ауди сервиса“, као и изградња кружне саобраћајнице на укрштању улица Крајишких бригада и Ранка Шипке код „Чајевица“. Поред наведених, кружна раскрсница која је такође од изузетне важности је она на споју Улице Триве Амелице и Западног транзита. Договорен је и наставак изградње Источног транзита након рјешавања имовинско-правних односа.

Средином априла расписан је тендер за избор извођача радова будућег **моста преко Широке ријеке у Дервишима**, што је и један од првих корака за реализацију овог значајног пројекта на терену. Будући мост биће саграђен на локацији старог, имаће двије саобраћајне траке, обостране тротоаре и бицикличке стазе, што ће омогућити квалитетнију саобраћајну комуникацију у том дијелу Бање Луке, те прије свега повећати безбједност за пјешаке и бициклисте. Избором извођача започети су припремни радови на новом мосту у Дервишима.

Мјештане овог дијела града (Залужани, Дервиши, Лазарево) очекује до сада највећи инвестициони циклус у вриједности од око три милиона КМ, а вриједност новог моста у Дервишима је око пола милиона КМ. Након завршених припремних радова, који су подразумијевали формирање обилазнице, измјештања инсталација и рушење старог моста, настављено је са бушењем и израдом шипова који представљају темељну конструкцију моста. Паралелно са овим радовима, који се изводе на терену, приступило се радовима у радионичкој изведби, гдје су израђени арматурни кошеви, а који се по потреби достављају на локацију градилишта.

Нови мост биће распона око 13 метара, са двије саобраћајне траке и двостраном пјешачком и бициклистичком стазом, укупне ширине око 14 метара, односно са коловозном траком ширине 3,5 метра, бициклистичком стазом ширине 1,5 метар и стазом за пјешаке ширине 2,0 метра. Како су радови на мосту и планирана динамика радова испоштовани почетком децембра је успиједило излијевање бетонске плоче, а средином децембра у оквиру завршних радова успиједила је монтажа бетонских вијенаца, полагање ивичњака на мосту, монтажа ограда и асфалтирање. На задовољство многобројних мјештана крајем децембра мост у Дервишима, као један од 5 мостова које гради градска администрација, са двије саобраћајне траке, тротоарима и свом пратећом инфраструктуром је отворен.

Такође, средином јула почела је и реконструкција саобраћајнице те изградња тротоара и бициклистичке стазе у **Залужанима** вриједности 1.5 милиона КМ, до границе са општином Лакташи у дужини од 1.8 километара. Овај важни инфраструктурни пројекат, Град је реализовао у сарадњи са Владом Републике Српске.

Након асфалтирања путног правца Радињача-Мишин Хан, те изградње дјечијег игралишта у овој мјесној заједници реализована је и инвестиција укупне вриједности око 150.000 КМ. Изградњом **моста у Мишином Хану** мјештани више неће морати до својих кућа ићи обилазним путем, а биће олакшано и чишћење моста током зимског периода. Овај пројекат кандидован је од стране мјесне заједнице као приоритет, а од стране градске администрације препознат на прави начин, те се приступило његовом рјешавању. Подсјећамо, упоредо са овим значајним пројектом вршили су се радови на изградњи моста у Чесми, а нови мостови граде се и у насељима Дервиши и Мотике. Урушени и дотрајали мост у Мишином Хану на којем је био онемогућен саобраћај за моторна возила постао је прошлост и мјештани овог дијела града добили су нови, шири и квалитетнији мост.

Са циљем рјешавања проблема насталих у **паркинг зони** донесен је нови Правилник о условима, начину коришћења, организацији, начину наплате и контроле паркирања на јавним паркиралиштима којим је поред прилагођавања паркинг зона уведена наплата паркирања на подручју града Бање Луке, а чија је примјена почела од 15. августа 2023. године.

Визија Града је развој по принципима одрживе урбане мобилности, а имплементација различитих саобраћајних политика треба да повећа број путовања јавним превозом и смањи свакодневну употребу путничких моторних возила. Израда Плана одрживе урбане мобилности за Бању Луку, Студије јавног превоза, изградња нових бициклистичких стаза и обиљежавање постојећих, постављање нових паметних аутобуских стајалишта и паркинга за бицикле, само су неке од активности у циљу да на улицама имамо мање аутомобила, а више бицикала и суграђана који користе јавни превоз и друге видове превоза који су еколошки прихватљивији.

Основни проблеми саобраћаја у градовима потичу од високог учешћа путничких аутомобила, а која имају најмањи учинак у односу на остала средства и начине путовања, што доводи до гужви, застоја и чекања. Анализа параметара паркирања показује да је велики број оних који своје аутомобиле, због ниске цијене паркирања у Бањој Луци, остављају цијели дан на паркингу у централној градској зони, утичући тако директно на изразито мален обрт паркирања односно употребу паркирања од стране других корисника. На тај начин, они који долазе у централно градско подручје и треба нешто да ураде и да се задрже на паркингу 2-3 сата, не могу да нађу слободно паркинг мјесто, круже по централној градској зони

стварајући додатну гужву и застоје и веома често се одлучују и за непрописно паркирање на тротоару и на другим мјестима угрожавајући безбједност саобраћаја.

Прилагођавање паркинг зона представља дио политике паркирања и једну врсту регулативне мјере што ће као директни резултат имати смањење броја долазака на посао у централну градску зону путничким аутомобилом и повећање кориштења јавног превоза. С тим у вези, тарифна политика паркирања и прилагођавање зона паркирања, нема за циљ прикупљање новчаних средстава за буџет, већ искључиво саобраћајну политику, односно регулативну мјеру, којом се утиче на остале подсистеме саобраћајног система, уз побољшање параметара попут обрта, обима и дужине паркирања којим се обезбјеђује и квалитет пружања паркинг услуге.

По питању рјешавања **нових паркинг мјеста** градска администрација определијелила се за концепт јавно-приватног партнерства гдје Град нема трошкове, а остварује приходе и притом добија нова паркинг мјеста. Грађани ове паркинге користе под истим условима као и паркинге гдје је Град инвеститор. Предвиђено је да Бања Лука добије преко 200 нових паркинг мјеста у самом центру града тачније на локацији код “Тржнице”, а већ наредне године приступиће се изградњи неколико подземних и надземних гаража чиме ће суграђанима бити доступно око 1.000 нових паркинг мјеста. Такође, након дугих и исцрпних преговора са компанијом “Аутопревоз” омогућено је несметано паркирање возила на тзв. старој аутобуској станици, а наплата се врши по цјеновнику прве зоне. Уведена је и могућност куповине дневне карте по условима које Град предвиђа за ову зону паркирања.

2.3.3 Комунални пројекти

По питању рјешавања проблема **водоснабдијевања** у појединим мјесним заједницама радило се од почетка године упркос зимским условима. Пројекат изградње водовода у **Доњим Колима** један од највећих спроведених пројеката са почетка године, а водоводна мрежа се градила и у другим селима на платоу Мањаче, у селу Рацуне и Горњим Пријечанима.

Изградња стамбених објеката и повећан број потрошача у односу на неке раније периоде довели су до тога да постојећи резервоар није могао обезбиједити уредно водоснабдијевање у Доњим Колима. За рјешавање овог проблема обезбијеђено је 1,2 милиона КМ. У оквиру ове инвестиције урађен је још један резервоар, неопходне пумпне станице, реконструисана водоводна мрежа и на тај начин постојећим потрошачима омогућено стабилно снабдијевање водом. Такође мрежа је доведена и до домаћинстава која до сада уопште нису имала воду. Изграђено је пет километара што реконструкције што нових цјевовода према Буквалеку како би се на десетине нових потрошача бесплатно прикључило на мрежу. Поред тога изграђено је преко километар и по цјевовода до насеља Соколовац, што значи да се ради о близу седам километара нових и реконструисаних цјевовода и резервоара. Завршетком пројекта водоснабдијевања Доњих Кола и Буквалека успостављено је уредно водоснабдијевање за преко 500 домаћинстава чиме је постигнут велики успјех.

Питање водоснабдијевања рјешавало се и у Верићима, Бронзаном Мајдану, Драгочају, Трапистима, Јагарама и Голешима, а спроведени су и радови на изградњи канализације у насељима Лауш, Побрђе и Куљани. Подсјећамо да је пројекат „Вода 1” завршен у потпуности прошле године, а да су у текућој години реализовани пројекти „Вода 2” и „Вода 3” кроз који су ријешена накритичнија насеља. Динамика извођених радова била је задовољавајућа како током зимског периода, тако и током цијеле године.

Преспајањем цјевовода у **Пискавици** крајем мјесеца јануара завршен је још један од пројеката водоснабдијевања из плана Града за 2022. годину, а насеља Шешићи, Вуксани и Кесеровићи добили су квалитетнију услугу. Крак изграђен према Шешићима и Вуксанима дуг је 336, а онај према Кесеровићима 2.846 метара. Овим пројектом поменути насеља спојена су на извориште Црно врело, што је осигурало стабилно снабдијевање водом. Окончањем примопредаје са Градом мјештани су подносили захтјеве за прикључење.

Узимајући у обзир старост водоводног система у Бањој Луци у протеклој години настојало се максимално **улагати у нову опрему**, како би водоснабдијевање било што уредније. Не треба заборавити чињеницу да пумпе раде нон-стоп и да је из наведеног разлога њима посвећена посебна пажња. У складу са тим средином априла обављена је веома захтјевна **замјена пумпе у пумпној станици Маљигово, Бочац**. Процес није био нимало једноставан јер се ова пумпна станица налази на неприступачном терену, па је сам транспорт 500 килограма тешке пумпе био прави изазов. Демонтажа старе и монтажа нове пумпе нашим добро обученим мајсторима била је лакши дио посла. Нова пумпа италијанског произвођача „Френклин“ габаритима је већа од старе и одличних је перформанси. Снага мотора је 30 кВ, номинална вриједност протока 12 л/с, а висина дизања 263 м. Одликује је добра енергетска ефикасност која доводи до уштеде електричне енергије.

У вези са пројектом „**Вода 3**“ одржан је низ радних састанака са представницима делегације Европске уније у БиХ и Европске банке за обнову и развој. Извођачи су током године изводили радове динамиком која је боља од усвојеног динамичког плана. На тај начин ће мјештани Доњих Кола, Славићке, Рацуна, Шарговца, Лауша, Старчевице и других насеља добили су водоснабдијевање у најкраћем могућем року у датим околностима. Подсјећамо да је Европска унија грантом у износу од четири милиона евра омогућила реализацију овог пројекта.

У оквиру поменутог инвестиционог циклуса „Вода 3“, **водоводни систем у Мартиновцу, Далматинској и Туњицама** пуштен је у функцију почетком јуна. Том приликом градоначелник је мјештанима уручио и ваучере за бесплатан прикључак на водоводну мрежу. Пројектом је предвиђен и изграђен доводни крак из правца Туњица за улицу Мартиновац и три мања крака укупне дужине 1050 метара, изграђена су и 4 крака водовода на Туњицама укупне дужине 950 метара, те крак водовода у Далматинској улици дужине 300 метара. Завршетком наведене мреже ријешено је питање водоснабдијевања за више од 40 домаћинстава који до сада нису имали јавни водовод због висинских зона. Вриједност инвестиције у ове три улице је око 350.000 КМ. Извођач радова је предузеће „Хидрокоп“ д.о.о Бања Лука.

Изградња више нових цјевовода и њихово преспајање реализована је и у Мјесној заједници **Голеша**. У сарадњи са Градом стављен је у функцију цјевовод према засеоцима Лојићи, Трукуље и Пантоши, вриједности 209.605 КМ, чиме је омогућено стабилно водоснабдијевање становника овог краја. Такође, у Улици 16. крајишке народноослободилачке ударне бригаде изграђено је око 200 м цјевовода са 10 прикључака. Радови укупне вриједности 21.000 КМ реализовани су за 15 дана.

Радовима на реконструкцији и проширењу водоводног система у **насељу Граб** ријешено је питање водоснабдијевања за више од 200 домаћинстава. У оквиру пројекта вриједног више од 700.000 КМ изграђен је резервоар, реконструисана пумпна станица, те потисни цјевоводи и дистрибутивна мрежа, односно препумпна станица, резервоар запремине 200 м³, док је дужина потисних и дистрибутивних цјевовода је око два километра.

Такође, у оквиру пројекта „Вода 3“ окончана је изградња водоводне мреже у мјесној заједници **Драгочај**, тачније завршена су четири крака водовода, што је домаћинствима у

овом дијелу града омогућило редовно водоснабдијевање. У преко километар водоводне мреже уложено је око 150.000 КМ.

Радови на изградњи водовода у насељу **Горњи Пријечани** текли су и током зимског периода крајем године. Ријеч је о изградњи три крака водовода укупне дужине близу два километра и изградње два резервоара који омогућавају смањење притиска у мрежи. Вриједност ових радова је око 300 хиљада КМ, а биће обезбјеђено уредно водоснабдијевање за око 20 домаћинстава која немају воду.

Реконструкцијом водовода у насељу **Кочићев Вијенац**, тачније у Улици Бранка Кошчице обухваћено је 14 домаћинстава која су поново прикључена на водоводну мрежу, чиме је ријешен дугогодишњи проблем кварова и штете коју су имала управо ова домаћинства.

У протеклом периоду у **насељу Српске Топлице** модернизована је главна саобраћајница у дужини од 2 километра, уређене су плаже уз ријеку Врбас, те реализована прва фаза изградње тротоара уз магистрални пут вриједности 100 хиљада КМ. Самом реконструкцијом овог система, биће ријешено питање водоснабдијевања за више од 50 домаћинстава.

Успјешна година по питању рјешавања проблема водоснабдијевања закључена је почетком радова на изградњи водоводног система Јагаре-Понир-Старчевица-Дебељаци. Становници Понира, као и висинских зона насеља Старчевица, Дебељаци и Поток добиће дуго чекану воду. Пројектом вриједности преко 2 милиона КМ обезбједиће се уредно водоснабдијевање за 200 домаћинстава. Реализација прве фазе подразумијева изградњу чак 18 километара дистрибутивне мреже са два резервоара и препумпним станицама. Ријеч је о веома захтјевном пројекту који се реализује заједно са искусним извођачима и инжењерима. У складу са тереном који је изазован радови би требали бити готови за 12 мјесеци.

По питању **канализационе мреже** почетком априла завршени су радови у VII, XI и XII куљанској улици, вриједни 1,1 милион КМ. Такође, за становнике ових улица најављени су бесплатни прикључци на канализациону мрежу. Наиме, након одлуке о бесплатном прикључку на водоводну мрежу донешена је и одлука о бесплатном прикључку на канализациону мрежу за сва домаћинства. Прикључак са шахтом, цијевима и свим што је потребно кошта око 2.000 КМ по домаћинству, а трошкове ове јединствене мјере сноси Град. Објавом наведених одлука услиједила је додјела ваучера суграђанима за бесплатне прикључке на водоводну и канализациону мрежу. Након водоводног, мјештани Билећке улице до краја године добили су бесплатне прикључке и на канализациону мрежу. У склопу пројекта мјештани ће након завршетка радова на канализационој мрежи добити и нови асфалт чиме ће бити обезбјеђена сва потребна инфраструктура.

Напомињемо, у насељу **Залужани** окончан је низ значајних пројеката који представљају до сада највећи инвестициони циклус у вриједности од око три милиона КМ. Редовно водоснабдијевање обезбјеђено је за 25 домаћинстава у Залужанима. Инвестицијом вриједном 150.000 КМ ријешен је овај дугогодишњи проблем, који је мучио мјештане Улице Ненада Костића. Осим уредног водоснабдијевања овим домаћинствима уручени су и ваучери за бесплатан прикључак на водоводну мрежу.

До средине године припреман је и презентован велики пројекат обнове система **јавне расвјете**. У циљу смањења потрошње електричне енергије кроз енергетску ефикасност, Град Бања Лука најавио је модернизацију система јавне расвјете. У Бањој Луци има око 30.000 расвјетних тијела, од чега око 25.000 старих свјетиљки са натријумовим, металхалогеним и

живиним изворима високог притиска и око 5.000 ЛЕД свјетилки најновије генерације. У смањења емисије штетних гасова и смањења потрошње енергије потребно је извршити енергетску обнову која подразумијева мјере обнове инфраструктуре и замјене свјетилки енергетски ефикаснијим, те примјену мјера регулације интензитета свјетлосног тока, чиме ће се постићи значајне уштеде. Град за одржавање јавне расвјете и трошкове електричне енергије издваја годишње око два и по милиона КМ. Замјеном комплетне расвјете енергетски ефикаснијом расвјетом може се смањити потрошња преко 65 одсто. У коначници ти би трошкови ишли испод милион КМ.

За реализацију пројекта обнове и реконструкције система јавне расвјете на подручју града Бање Луке, предложен је *ESCO* модел финансирања (израда техно-економске анализе којом се доказују очекиване уштеде и припрема тендерске документације), што је и прихваћено на сједници Скупштинe Града средином године. Додатно, *ESCO* модел финансирања већ је више од деценију у примјени у развијеним земљама Европе и земљама из окружења, те препознат кроз Закон о енергетској ефикасности. У току је припрема тендерске документације. Спровођењем овог пројекта Бања Лука ће засигурно постати лидер у БиХ како у енергетској ефикасности, тако и у примјени савремених модела финансирања.

Градска управа половином маја расписала је тендер за пројекат освјетљавања најзначајнијег културно-историјског здања града, **тврђаве Кастел**. Како је планирано, пројекат ће бити изведен у двије фазе, од којих ће се у првој фази изводити расвјета углавном изван тврђаве, а у другој фази се изводи расвјета унутар тврђаве. Упоредо са тим рађене су и припреме пројекта за наставак реконструкције Кастела. Припремни радови подразумијевали су одржавање зидина тврђаве Кастел уклањањем дивље вегетације која уништава камене структуре бедема.

Важно је напоменути да је, у консултацији са представницима Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, одлучено да се са оних дијелова тврђаве на којима раније није извршена конзервација неће уклањати вегетација, а у циљу спречавања обрушавања бедема. Радови на одржавању зидина тврђаве Кастел са којих је уклоњена дивља вегетација, која уништава камене структуре бедема, успјешно су завршени а наставак радова планиран је за идућу годину. С обзиром на то да је тврђава Кастел најстарији градски симбол, те једна од главних туристичких атракција, али и простор који се традиционално користи у сврху организације бројних манифестација, Градска управа активно ради на њеном очувању и ови радови само су припрема за радове на освјетљењу тврђаве која ће засијати у пуном сјају.

У **Алеји Светог Саве** крајем године започето је реновирање поплочања које је оштећено дуги низ година и које отежава нормално кретање лица са инвалидитетом као и мајки са колицима. С обзиром да је ријеч о једном од највећих и најважнијих захтјева мјештана овог града приступило се његовом рјешавању. Завршетак радова пратиће планове за изградњу новог парка на локацији некадашњег кина “Козара” у непосредној близини.

Низ активности реализован је по питању **превенција поплава и непогода**. Прогноза за најављене обилне падавине почетком године била је повољнија за подручје Бања Луке у односу на друге градове уз најаву удара јаког олујног вјетра због чега су предузете мјере. Све службе стављене су у приправност, као и предузећа која раде на одржавању града, те им је наложено да превентивно дјелују и у случају потребе дјелују како у градским тако и у

приградским насељима. Један од значајнијих закључака са сједнице одржане 15. јануара јесте и тај да се обезбиједи додатна средства за превенцију и заштиту од временских непогода. Разлог томе су климатске промјене које доводе до све учесталијих појава поплава, али и до појаве сушних периода на територији града због чега је потребно да се издвоје додатна средства за одржавање водотокова, санирање проблема који доводе до појаве бујичних поплава али и за чишћење оборинских канала.

Почетком године реализовани су и радови на чишћењу сливника и испирању оборинске канализације на подручју града. Такође спроводе су и превентивне мјере пуњења врећа са пијеском, а све како би спремно дочекали најављене обилне падавине. Услед обилних падавина редовно је праћено стање у Писаквици, Мишином Хану и Драгочају, као и у Лазареву и Залужанима гдје је раније било проблема са поплавама.

Зимске службе су сњежне падавине чистиле задовољавајућом динамиком и редовно вршиле посипање коловоза абразивним материјалом, те до краја падавина успјешно радиле на одржавању проходности свих путева на подручју града.

Подсјећамо, како би се смањио ризик од поплава и излијевања из корита, током прошле године обављени су обимни радови на уређењу водотокови који су у надлежности Града. Ове активности настављене су и у протеклој години. За ове намјене, у просјеку годишње, издваја се око 600.000 КМ, а радови подразумијевају продубљивање и проширење корита, формирање правилних косина на обалама водотокова, кошење обала, уклањање отпада, сувих, палих, као и стабала која су се налазила у зони корита, те санацију каменом облогом дијела обала водотокова.

До краја године на основу уговора о хитним интервенцијама на територији града изведени су радови на изградњи дијела оборинског колектора у дужини од 40 метара, а ради преусмјеравања атмосферских вода у мјешовити колектор у Улици Браће Кукрика. Изведени су радови на реконструкцији оборинске канализације, на локацијана на којима су, у претходном периоду и током недавних падавина, утврђена оштећења на систему оборинске канализације, неадекватни пропусти и слично, те штета санирана.

Радови су изведени и на дијелу Широке ријеке од плавог моста на путу према Дракулићу потом узводно око 60 метара, а подразумијевали су санирање рушевне обале, односно камене обалоутврде обострано те уклањање наноса и профилисање корита Широке ријеке.

На позив Градског уреда за мјесну самоуправу, промет, цивилну заштиту и сигурност Града Загреба представници Градске администрације присуствовали су у Загребачком иновацијском центру завршној **конференцији пројекта „Потресни ризик Града Загреба“**.

На Конференцији су презентовани сви елементи пројекта, који се спроводи три године, те начин на који је исти развијан. Научници који су учествовали у пројекту презентовали су методологију коју су користили, као и структуру и пуњење базе података о грађевинама, елаборате који су коришћени да би се дефинисао хазард и коначне резултате односно прецизно прорачунат ризик од земљотреса за све градске четврти. Посебан резултат пројекта је третирање свих елемената ризика кроз посебне елаборате: Елаборат о сеизмичком хазарду, геолошки и геотехнички, те елаборати који садрже податке о високоградњи, мостовима, хидротегничким објектима и културним добрима. Картографији односно приказу обраде и резултата у ГИС-у посвећен је посебан елаборат, као и успостављењу базе и обради прикупљених података о грађевинама. Приказани резултати процјене изражени су кроз показатеље ризика: број срушених зграда, број тешко озлијеђених, број особа који ће морати напустити зграде као и укупни новчани губици.

Учесници Конференције су били у прилици да „испробају“ симулатор земљотреса, чија је намјена едукација становништва, а нарочито школске популације. Ризик од земљотреса је репрезентативни ризик Града Бања Лука и Процјеном угрожености је као једна од најважнијих превентивних мјера одређен управо попис и класификација грађевинских објеката, односно оцјена њихове повредљивости на дејство земљотреса, те је у том смислу могућност увида у резултате наведеног пројекта била изузетно корисна.

По питању **уређења обала и корита Врбаса** током протекле године настављени су радови на изградњи обалоутврде и уређења корита Врбаса на потезу од моста у Трну до моста у Трапистима, у дужини од 1,2 километра, а у оквиру великог пројекта заштите од поплава. Град Бања Лука је 2018. године почео уређење корита Врбаса уз помоћ донаторских средстава УНДП-а. Тим средствима је уређено 530 метара корита и изграђено 750 метара обалоутврде на потезу код трнског моста. Наставак пројекта је кандидован код ЈУ „Воде Српске“ и уговорени су радови за завршетак ове етапе односно дионице од моста у Трну до моста у Трапистима. Уговор за извођење радова, вриједан 5.677.136 КМ потписан је почетком фебруара ове године са извођачем „Еко-Еуро Тим“ Бања Лука, а рок за њихов завршетак је 21 мјесец.

Нова, **уређена спортско-рекреативна оаза уз Врбас**, на потезу од Градског до Зеленог моста отворена је почетком августа. Ова спортско – рекреативна зона обogaђена је мноштвом квалитетног садржаја попут: стијене за пењање, нове теретане на отвореном, терена за мали фудбал, рукомета на пијеску (који истовремено може да се користи и за одбојку, али и за мали фудбал), столова за стони тенис. У склопу пројекта игралиште за баскет је у потпуности санирано, а уређена су и два дајак пристаништа. Са бањом „Врућицом“ и плажом у Српским Топлицама, те више од три километра уређених обала уз ријеку Врбас отварањем плаже “Рај” Бања Лука је добила трећу плажу изграђену уназад годину и по дана.

Већ крајем августа настављени су радови на изградњи новог шеталишта на потезу од Градског до Зеленог моста. Овим пројектом предвиђена је изградња платформе на води како би се заобишао објекат који је деценијама пресецао нит овог шеталишта чиме ће бити спојено комплетно шеталиште. Радови су се одвијали задовољавајућом динамиком, а у склопу истих приступило се изградњи камене обалоутврде, изграђен је и наставак пјешачке и трим стазе, постављен пратећи мобилијар, изграђене су водоводна и канализациона мрежа са сепаратором за отпадне воде са тушева и паркинга, те постављена комплетна електро-мрежа за нову расвјету дуж стазе. Такође, изграђен је темељ за кафе контејнер, уз пратеће столове и табуре. До краја октобра припремљене су колско пјешачке површине за асфалтирање у горњој зони до објеката, постављени ивичњаци на споју са завршеном зоном 2 код Клуба 22 те урађене припреме за камени зид за клупе код Клуба 22. Израђен је и додатни туш за купаче, постављене су три клупе у облику звијезда, те монтиране љуљашке. До краја новембра завршени су сви радови на овом потезу у дужини од једног километра.

Крајем године најављен је почетак још једног великог пројекта уређења обале Врбаса **на потезу између ресторана „Алибаба“ и нове градске плаже у Српским Топлицама**. За уређење обале у дужини од око 1,5 километара биће издвојено око 1,3 милиона КМ. Осим тога на овом потезу биће изграђено и водоцрпилиште за потребе функционисања Цивилне заштите и ватрогасне јединице у ванредним околностима. Стављањем шеталишта у функцију сви наши суграђани, али и посјетиоци моћи ће шетати уз Врбас од Градског до

Зеленог моста, а потом од ресторана „Алибаба“ до плаже Врућица одакле ће бити уређен и пут који води до видиковца на Бањ брду што је једна потпуно нова перспектива развоја Бање Луке у спортском, рекреативном и туристичком смислу.

Генералним пројектом канализационе мреже, који је изграђен још прије 15 година, предвиђено је да се у граду изгради један централни пречистач у Делибашином селу. Од тада по том питању није било значајнијих помака. Градска администрација препознала је важност и приоритетност овог проблема. По том питању урађене су студије и пројекти, студија економске оправданости којима се дошло до задовољавајућих резултата.

Пројекат централног пречистача отпадних вода, то јест изградња колектора на ријеци Врбас насјкупљи је и највећи пројекат који би Бања Лука имала. Урађен је и нови, посебни пројекат изградње мањег пречистача који би ријешио проблем ријеке Црквене. По том питању први проблем превазиђен је обезбијеђивањем средстава кроз кредитно задужење, у складу са тим урађено је идејно рјешење и студија оправданости. По питању другог изазова, локацијског, предвиђена локација не одговара постојећем регулационом плану кога би требало измијенити. Напомињемо да скупштинска већина није усвојила приједлог овог важног пројекта који још увијек чека да угледа свјетлост дана.

У протеклој години санирано је и неколико **дивљих депонија**. Са обале Врбаса у Дервишима прикупљено је и одвезено чак 67 тона непрописно одложеног отпада, највише грађевинског. Претходно је санирана и велика дивља депонија у Пријечанима, а потом се приступило уклањању депонија у МЗ Чесма. Уклоњени и непрописно одложен отпад са обале Врбаса у Улици Здравка Дејановића, у насељу Чесма садржао је преко 85 тона различитог отпада, углавном грађевинског. Такође, дугогодишњи проблем непрописно одложеног отпада код извора „Царева вода“ на путу за Мањачу, изнад нуле, успјешно је ријешен уклањањем депоније и постављањем камених препрека како би се убудуће онемогућило непрописно одлагање отпада. Усљед учесталије појаве дивљих депонија најављено је постављање видео надзора на локацијама на којима се често појављују дивље депоније.

По први пут Град је почетком године иницирао **састанак на тему квалитета ваздуха** у граду. Састанку су уз представнике Града, присуствовали представници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, Републичког хидрометеоролошког завода, Института за заштиту и екологију Републике Српске, Института за јавно здравство Републике Српске и Дома здравља Бања Лука. Учесници састанка у Градској управи размијенили су информације о стању у граду када је ријеч о квалитету ваздуха, те закључили да се у оваквом саставу први пут окупљају. Сагледане су мјере које би Град заједно са партнерима могао да уради на смањењу загађења, те доношени приједлози мјера заштите од загађења. Републички хидрометеоролошки завод се обавезао да ће што је брже могуће, а у сарадњи са Институтом за јавно здравство и Министарством, утврдити индекс квалитета ваздуха и на основу њега редовно, правовремено и у реалном времену обавјештавати јавност о квалитету ваздуха, као и о препорукама о поступању у случају повећаног аерозагађења. Град Бања Лука ће захтијевати од свих овлашћених лица која пружају услуге мониторинга да обезбиједе опрему за слање података у реалном времену. Такође, било је ријечи о стратегијама, акционим плановима заштите ваздуха и дугорочним циљевима и плановима у циљу побољшања квалитета ваздуха и квалитетнијим условима за живот у нашем граду.

Један од највећих спроведених пројеката свакако је **уређење парка „Младен Стојановић“ и изградња спортског комплекса**. Потпуним уређењем парка грађани али и посјетиоци добиће бројне нове и обновљене постојеће садржаје, и то: шеталишта, нова дјечија игралишта, обновљене тартан трим стазе, савремену теретану на отвореном, јавни тоалет, нову авенију која ће повезивати Улицу Олимпијских побједника и Источни транзит, спортску дворану са 5.000 сједећих мјеста прилагођену свим спортовима. Важно је нагласити да ниједно дрво није посјечено, напротив, Парк је обогаћен додатним зеленилом са 400 садница. У оквиру овог највећег градилишта, Бања Лука је добила први турбо кружни ток, који је најмодернији грађевински и саобраћајни подухват, те најбоља опција за брзо растерећење саобраћаја на потезу Гундулићеве, Олимпијских побједника све до Источног транзита. Крајем марта радови су ушли у завршну фазу. У склопу пројекта асфалтиран је и обиљежен паркинг код Парка „Младен Стојановић“. Мултифункционална дворана спремно је дочекала позната свјетска тениска имена на највећем спортском спектаклу у граду на Врбасу – Српска опен. Подсјећамо, „Српска опен“ одржао се у Бањалуци од 17. до 23 априла, турнир је из категорије 250 АТП бодова. Завршетком пројекта и отварањем дворане Бања Лука је заслужено добила своје мјесто на мапи дешавања у свијету спорта, а комплетан пројекат дао је потпуно нови изглед и садржај граду.

„Чисто лице града“ назив је прољећне акције чишћења и уређења града покренуте у другој половини марта. Акција је покренута са циљем већег утицаја на свијест суграђана уз интензивније укључивање савјета мјесних заједница и заједнице етажних власника, вртића и школа.

„Чисто лице града“ и ове године почело је од насеља у центру града и ширило се према периферији, а активности су у зависности од подручја обухватале: уклањање кабастог отпада из домаћинства, чишћење и прање саобраћајница и јавних површина, исцртавање (саобраћајна сигнализација), обнову коловозне конструкције, садњу, комунално-инспекцијски надзор, санацију депонија, поставку и санацију комуналне опреме, кошење, уређење скверова и кружних токова, резивање стабала, поправку јавне расвјете и др. За потребе акције град је обезбиједио и пригодне награде попут паркинга за бицикле, саднице и сл. Такође, са циљем проналажења најбољих рјешења средином марта одржан је у Дому омладине разговор са грађанима о комуналним питањима. Градска администрација јасно је определијелена да кроз непосреднији однос и сталну комуникацију у већој мјери укључи грађане у доношење важних одлука, како би се што лакше и ефикасније могли одредити приоритети и пронаћи најбоља рјешења.

Велика акција уређења и чишћења града почела је званично 21. марта и током цијелог прољећа обухватила сва насеља у Бањој Луци. „Чисто лице града“ ове године имало је подслоган „Придужи се и ти“. Спроведен је континуирани низ активности од уређења, чишћења па до обнове саобраћајница, сигнализације, зеленила, дјечијих игралишта, уређења обала Врбаса, водотокова, дневно и ноћно прање улица, садња нових дрвореда, резивање дрвећа, али и модернизација саобраћајница и исцртавање линија, уређење паркова, одвоз крупног отпада. Конкретно, у заједничкој акцији уређења насеља Борик 1 и Борик 2 зелене површине код дјечијег игралишта и Основне школе „Бранко Ћопић“ уљепшане су разнобојним цвијећем и украсним садницама.

Такође, настављена је реконструкција дрвореда на Булевару војводе Степе Степановића. У овој другој фази реконструкције обновљене су зелене траке и засађено 110 нових садница. Од садница засађени су: копривић, црвени храст, гинко, тулипановац, оморика и други. Претходно је стручни тим извршио детаљан преглед и утврдио стање

дрвореда, те на основу анализе израдио и пројекат реконструкције дрвореда, који је спроведен у више фаза.

Једна од најзначајнијих новина јесте да је Бања Лука кроз ову акцију добила прве **подземне контејнере**, који су постављени у Парку „Младен Стојановић“. Поред суштинских функционалних погодности и већег капацитета подземни контејнери не нарушавају амбијент града, неутралишу неугодне мирисе и селектују отпад. Подземни контејнери запремине су пет метара кубних и као такви мијењају пет мањих контејнера, а укопани су три метра у земљу. Акција је настављена постављањем подземних и нових надземних контејнера, па су тако у циљу чистијег града ови контејнери постављени на локацији преко пута Парка „Младен Стојановић“, те у улицама Николе Пашића и Српској. Ово је први корак у свеобухватном рјешавању једног од највећих комуналних проблема, а то је одлагање отпада. У централном градском подручју замијењени су стари, надземни контејнери са новим који су већег капацитета.

До краја године подземни контејнери постављени су на локацијама у улицама: Боре Станковића код гробља Св. Пантелија (Борик), Марије Бурсаћ код Соколског дома (Центар), Новице Церовића (Борик), Проте Ненада Костића (Лазарево). Такође, у току је изградња на сљедећим локацијама у улицама: Романијска, Ранка Шипке и Драгана Бубића. Поред тога приступило се изградњи „зелених острва“ тј. локације са постављеним рециклажним контејнерима за разврставање отпада (стакло, папир, пластика) на четири мјеста у улицама: Горана Радуловића Бимбе код дворане „Центар“, Симе Шолаје, Ивана Фрање Јукића код Старог занатског центра и Српске улице. Крајем године администрација се бавила проблемом све већег броја непрописно одложених отпадних гума те уклањањем истих.

Град Бања Лука у сарадњи са Европском инвестиционом банком активно ради и на изради **Студије управљања чврстим отпадом**, као и Студије управљања отпадним водама.

Ово је први пут да се приступило изради једне овако значајне и свеобухватне студије и рјешавању најважнијих инфраструктурних и комуналних питања као што су изградња пречистача отпадних вода и рециклажних дворишта. По питању новог плана прикупљања отпада одржана је и стручна презентација различитих начина управљања отпадом што је прилика да се упозна са најефикаснијим и најлакше изводљивим рјешењима која би унаприједила постојећи сектор управљања чврстим отпадом у Бањој Луци, додатно побољшала ефикасност услуга и истовремено укључила грађане у комплетан процес одлагања отпада, а све како би град био уреднији и чистији. Већ сада имамо резултате велике студије управљања чврстим отпадом на територији града Бање Луке, а на основу тих студија покренута је примјена различитих мјера, од којих је једна управо уградња подземних и надземних контејнера у граду на Врбасу.

Традиционална акција Градске управе под називом **„Бирамо најуређеније“** организована је и у протеклој години под слоганом „Уређујем своје двориште, уређујем свој град“. Конкурс за пријаве отворен је 20. маја, а услед велике заинтересованости суграђана Комисија је продужила рок за пријаве до 30. јуна.

Подсјећамо, ова акција организује се у Граду дуже од двије деценије. Акција подразумијева избор најуређенијег приватног дворишта, најуређенијег простора привредних субјеката и јавних установа, најуређенијег простора заједнице етажних власника и најљепшег балкона. Осим пријава за такмичење у категорији најљепшег приватног дворишта и најљепшег балкона, у односу на прошлу годину, за учешће у овогодишњој акцији пријавио се знатно већи број школских установа са подручја града, а одазвале су се и вјерске установе. Већи одзив школских установа показатељ је заједничке

опредијељености на подизању свијести о правилном односу према животној средини, али и подстицању културе лијепо уређеног простора код најмлађих.

Обилазак дворишта трајао је и током августа, након чега је половином септембра услиједила одлука о носиоцу ласкавих титула побједника у категоријама „најуређенијих“ приватних дворишта, дворишта стамбених зграда, дворишта привредних субјеката и јавних установа, те најљепше уређеног балкона.

Свечано проглашење побједника уприличено је на овогодишњем Јесењем фестивалу цвијећа и плодова одржаном 30. септембра. За побједнике акције као и претходних година уручене су вриједне награде. Комисија је након обиласка свих пријављених дворишта, за најљепше прогласила двориште Татјане Савановић из Бистрице. У категорији најуређенијег простора заједница етажних власника побиједио је ЗЕВ из Улице Академика Јована Сурутке 23. Награду за најљепши балкон освојио је Мирко Агић из Улице Млађе Ћусића 188, а у категорији школских дворишта прву награду добила је Основна школа „Јован Дучић“, Залужани. У категорији вјерских објеката, прво мјесто додијељено је за двориште Храма Светог Јована Богослова.

Кроз активност коју је Градска управа покренула прошле године, инвеститори који граде велике објекте дужни су да свом граду донирају једну садницу на сваких 500 квадрата површине. У складу са наведеним Булевар Степе Степановића постао је богатији за преко 100 **нових садница** са најјаснијом поруком – да ко гради, тај мора и да сади.

У оквиру прољећне садње планирано је да више дрвореда буде реконструисано а међу њима је и овај булеварски у којем је велики број садница био оштећен и представљао је опасност по безбједност пјешака. Све зелене површине на неведној локацији у потпуности су замијењене и засађено је преко стотину нових садница.

Такође, у октобру је почела јесења садња цвијећа у цвијетњацима у ужем центру града. Посађено је око 15.000 луковица тулипана, шафрана и другог сезонског цвијећа које ће красити цвијетњаке наредног прољећа. Међу њима, најбројнија ће бити тулипан сорта „Бања Лука“, која је и протеклих година красила градске цвијетњаке. Уз луковице прољећног цвијећа, посађене су и зимске виоле – маћухице, које су отпорне на мраз и ниске температуре.

Бања Лука је почетком новембра добила **нови дрворед** у Улици олимпијских побједника донацијом компаније “Оптима група”. Компанија је донирала саднице платана и пирамидалног граба. У насељу Старчевица средином новембра засађено је медоносно биље које је још једна у низу донација, овог пута организована у сарадњу са удружењем “УДАС”. У садњи су поред представника градске администрације учествовали и представници Министарства рада и борачко – инвалидске заштите, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, његове екселенције Амбасадора Републике Словеније у БиХ и чланови удружења УДАС. Ове акције најбољи су примјер “здравог” заједничког дјеловања и позитивних резултата.

Реорганизацијом и уређењем **азила за напуштене животиње на Мањачи**, створили су се бољи услови за боравак паса. Нажалост, неодговорни власници све чешће своје љубимце остављају на улици, што резултира порастом броја паса луталица на улицама. Стога је у протеклом периоду уређен азил на Мањачи и створени погодни услови за боравак напуштених паса. Обављено је унутрашње и вањско уређење азила, односно постављена је столарија, нови унутрашњи боксови, електричне инсталације, постављене су палете, ИЦ лампе, појилице и хранилице, као и нова врата која остављају могућност провјетравања у

љетним мјесецима, те изграђено вањско игралиште за псе, обављено хортикултурно уређење простора око азила и покренута набавка кућица са оградом за женке са штенцима.

По питању хигијене у азилу, осим редовног свакодневног чишћења ту је редовна дезинфекција, пражњење сепаратора, прање боксова, прање и четкање паса. О здравственом стању паса брине ветеринарска амбуланта, која има уговор са Градом, а у оквиру којег је, између осталог, дефинисан и рад Хигијеничарске службе на терену и рад у прихватилишту за напуштене животиње.

Након довођења објекта азила и рада у азилу на виши ниво, велика пажња ове године посвећена је и едукацији и размјени добрих пракси са азилима у другим градовима. У том правцу, представници Града посјетили су азил у Загребу и новоизграђени азил у Требињу. Ова година била је рекордна и по броју удомљених паса, па је тако од почетка године удомљено 60 јединки.

Крајем године поводом Дана отворених врата донирано је десет тона сухе хране за псе, прикупљене у оквиру кампање „Заједно за шапе“. Од укупно десет тона хране, три тоне су подијељене удружењима. У наредном периоду Град ће издвојити средства за нови азил или за проширење капацитета постојећег уколико се установи да је тренутна локација најбоља за то. Осим додатних капацитета за збрињавање напуштених животиња и побољшања услова у азилу, Бања Лука ће у наредном периоду добити и три нова парка за псе.

2.4 Друштвене дјелатности

2.4.1 Образовање

Град Бања Лука је током 2023. године реализовао више различитих мјера са циљем унапређења стања у области образовања, а предузете активности су се тичале како улагања у школске објекте, тако и подршке ученицима и студентима.

Изградња основне школе у Ади успјешно је завршена и тим је Бања Лука након више од двије деценије добила нову школу, која је с почетком нове школске 2023/2024. године дочекала и прве ђаке. Основа школа је деветоразредна и носи име „Косово и Метохија“, као знак захвалности грађанима Републике Србије и њеном руководству на донацији средстава за изградњу овог објекта.

Школа се простире на више од двије и по хиљаде квадратних метара и опремљена је најсавременијом опремом. Уз уобичајени садржај, објект ове школе посједује лифтове и тоалете за лица са инвалидитетом, простран хол са необичним степеништем који је идеалан за разне школске манифестације као и учионице опремљене према највишим стандардима.

Студентске и ђачке стипендије биле су предмет активности Градске управе и у 2023. години, а за шта је Град издвојио укупно 1,8 милиона КМ.

За 2023/2024. школску/академску годину утврђена су и дефицитарна занимања, и то за ученике средњих школа, за занимања: Геодезија и грађевинарство – тесар; Геодезија и грађевинарство – армирач-бетонирач и Пољопривреда и прерада хране – месар.

Када је ријеч о студентима, стипендије су биле предвиђене за следећа занимања: Рачунарство и информатика – дипломирани инжењер електротехнике – 240 ЕЦТС;

Рачунарство и информатика – Математика и информатика, наставни смјер – дипломирани професор математике и информатике – 240 ЕЦТС и Текстилно инжењерство, Обућарска технологија и дизајн – дипломирани инжењер текстилног инжењерства – 240 ЕЦТС.

Конкурс за додјелу стипендија ученика средњих школа расписан је 2. октобра 2023, а 6. новембра за студенте првог циклуса на високошколским установама. Након окончане конкурсне процедуре, право на стипендију је остварио 1.351 ученик средњих школа и 308 студената. Када су у питању ученици средњих школа, стипендије су добила 484 ученика по основу социјалног статуса, 20 ученика по основу дефицитарних занимања и 812 ученика по основу оствареног успјеха. Код студената, њих 104 су стипендију добила по основу успјеха, 196 по основу социјалног статуса и осам из категорије дефицитарних занимања.

Од прошле школске године стипендије су увећане, тако да је Град у 2023. години за успјех у школи и према социјалном статусу исплаћивао стипендије у износу од 100 КМ, док су стипендије за дефицитарна занимања износиле 170 КМ. Висина стипендија за студенте према социјалном статусу и стипендије за успјех на студију износиле су 150 КМ, а за дефицитарна занимања 260 КМ.

Светосавске награде уручене су најбољим ученицима бањалучких основних и средњих школа, а ради се о традиционалној активности коју Град организује поводом Савиндана. Свечаност је организована у коцертној дворани Банског двора уз пригодан културно-умјетнички програм. За најбоље ученике 29 основних школа додијењена је новчана награда у износу од по 150 КМ и књига под називом „ДирижаБЛ“, аутора Надежде Лазаревић Ковачевић, док су најбољи ученици из 17 средњих школа, добили по 200 КМ и такође књигу „ДирижаБЛ“.

Представници Града су поводом школске славе – Светог Саве, присуствовали свечаностима у више основних и средњих школа. Градоначелник Драшко Станивуковић, осим у Основној школи „Војислав Илић“, присуствовао је приредби у Техничкој школи, као и обиљежавању школске славе у Медицинској и ОШ „Свети Сава“.

Школа практичног новинарства за младе у организацији редакција „ЕуроБлица“ и портала „Српскаинфо“, одржана је у периоду од 6. фебруара до 2. марта. Полазници су били студенти новинарства, који су имали прилику да се за вријеме трајања ове едукације упознају са изазовима модерног новинарства, организацијом рада у редакцији, управљањем друштвеним мрежама, улогом новинара у дигиталној ери и многим другим темама.

Представници Града Бање Луке су такође учествовали на предавањима, гдје су са студентима новинарства разговарали о ономе са чиме се свакодневно сусрећу.

Нове двије школе Бања Лука ће добити након више од двије деценије, и то у насељима Ада и Паприковац.

Изградња прве основне школе након 20 година, у насељу Ада, реализована је уз помоћ Владе Србије. За потребе њене изградње и опремање утрошено је нешто више од 5 милиона КМ. У првој фази пројекта изграђен је школски објект, док је у другој фази планирана изградња физкултурне сале.

Такође, Град планира градњу и школе на Паприковцу. Обавеза Града је да обезбиједи земљиште и ријешити инфраструктуру за изградњу објекта док Министарство просвјете и културе Републике Српске треба да обезбиједи средства за изградњу школе. У току је израда пројектне документације, израђен је и идејни пројекат школског објекта.

Идејно рјешење за изградњу средњошколског центра је припремљено и према њему би у оквиру овог комплекса било ријешено питање изградње четири школе:

- Грађевинске;
- Угоститељско-трговинско-туристичке;
- Политехничке и
- Пољопривредне школе.

Осим тога, планирана је и изградња Бачког дома, амфитеатра и фискултурне сале.

Средњошколски центар и Бачки дом планирано је да буду саграђени на локацији комплекса Пољопривредне школе, на углу улица Средњошколске и Књаза Милоша.

Циљ градске администрације јесте да се у потпуности изврши свеобухватна припрема, како би биле задовољене потребе свих, те је управо због тога озбиљно приступила свакој фази у реализацији ове идеје.

Наиме, идејним рјешењем је предвиђено да сваки школски објект буде независна јединица и приступа им се са заједничког школског трга. Школске зграде пројектоване су по принципу затвореног блока са унутрашњим двориштем које је озелењен простор и који ће омогућити приватност и сигуран боравак дјеце унутар сваке школе засебно. Овакав концепт школских објеката омогућава већу фреквенцију употребе и искориштености простора.

Средства за иновативне студентске пројекте Град Бања Лука је први пут обезбиједио у буџету за 2023. годину у износу од 20.000 КМ. Тим поводом градски менаџер Бојан Кресовић је одржао састанак у Градској управи са представницима Универзитета у Бањој Луци, на којем је договорено да ће заједно представници Града и Универзитета дефинисати области које су погодне да студенти предложе пројекте за унапређење града и живота наших грађана, као што је узбуђивање од поплава, пружање административних услуга града или управљање инфраструктуром.

Пројекат израде љетне позорнице и спомен-обилежје код Правног факултета, реализоваће заједно Град Бања Лука и Универзитет у Бањој Луци.

Конкурс за идејно рјешење љетне позорнице и спомен-обилежја страдалим студентима и радницима Универзитета у Бањој Луци у Одбрамбено-отаџбинском рату и пратећег партерно-пејзажног уређења расписан је првог фебруара. Носилац израде конкурса, био је Универзитет а исти је био отворен све до 16. марта. Како је наведено у самом конкурс, од конкурсних радова се очекивало да понуде рјешење чија ће се форма складно уклопити у локацију, постојеће изграђене структуре у непосредној близини, култивисани и природни пејзаж, имајући у виду и будуће градње на сусједним парцелама, уз истовремено функционално остваривање предвиђених програмских садржаја. Наградни фонд конкурса је био 15.000 КМ.

Град је иницијално за овај пројекат планирао 800.000 КМ, али ће тачна вриједност бити позната након израде пројектне документације.

Након окончања конкурса, градоначелник је одржао састанак са представницима Универзитета, на којем су изабрана идејна рјешења на основу којих ће бити израђен главни пројекат амфитеатра, односно љетне позорнице код Правног факултета уз обалу Врбаса.

Поводом обилежавања Свјетског дана избора, а који је утемељен на иницијативу Удружења изборних званичника Европе (АСЕЕЕО) и обилежава се сваког првог четвртка у

мјесецу фебруару, Градску изборну комисију Бања Лука, посјетили су ученици завршних разреда бањалучке Гимназије.

На позив Градске изборне комисије, ученици Гимназије, заједно са проф. Николином Ерцег Рондовић, присуствовали су едукативном часу симболичног назива „Први пут гласаш“.

Час који је одржан у сали Скупштине града Бања Лука, био је интерактивног карактера, те је показао висок ниво интересовања ученика за изборни процес у Босни и Херцеговини. Предсједник и чланови Градске изборне комисије Бања Лука, упознали су ученике са важношћу изласка на изборе, основним елементима изборног процеса у Босни и Херцеговини, осврнувши се и на протекле Опште изборе одржане у октобру прошле године.

Чланови Градске изборне комисије, позитивно су оцијенили интересовање младих ученика, а што се нарочито осјетило кроз бројна питања којима су бањалучки гимназијалци показали висок ниво знања из ове области.

Ученицима је пружена информација на који начин могу да се укључе у изборни процес, те су позвани да се на будућим изборима укључе у рад бирачких одбора и изборне администрације.

Бесплатна матура је нова политика Града, која се по први пут реализовала у нашем граду, а односи се на покривање трошкова угоститељског објекта и музике.

Интересовање матураната за подршком за бесплатну матурску прославу, било је огромно, више од 95 одсто матураната, укупно њих 2.200, предало је захтјев за бесплатне матуре. Свим матурантима који су се пријавили за подршку Града уплаћено је на рачуне по 80 КМ, изузев оним којима је матурска прослава нешто скупља и њима је уплаћен тај износ.

Акцију издавања бесплатних извода из матичних књига рођених за ученике завршних разреда бањалучких основних и средњих школа Град Бања Лука је реализовао и у 2023. години.

У сарадњи Одјељења за општу управу и Одјељења за друштвене дјелатности успјешно је окончана ова акција и издата су укупно 2.744 извода за матуранте основних и средњих школа.

Од укупног броја, за ученике завршних разреда основних школа израђено је 1.664 извода, а за матуранте средњих школа 1.080 извода (одређени број школа већ је имао у досијеима ученика изводе израђене у претходним акцијама Градске управе). Након израде, изводи су прослијеђени школама.

Циљ акције је да се на ефикасан начин организује издавање извода за више хиљада наших суграђана и да се смање гужве у Градској управи, а од 2007. године је на овај начин подијељено укупно близу 44.000 извода.

Донација из Швајцарске за основне школе, у вриједности од преко 50.000 евра у виду опреме и инвентара, попут клупа, столица, рачунара и слично, са почетком нове школске године распоређена је по основним школама у граду.

Покретачи ове акције за наш град су били Мирјана Бојић и Душко Бојић из Цириха, а иста је реализована и захваљујући и Мирославу Стојнићу, који се уназад неколико година бави хуманитарним радом. Наиме, компанија „FFHS Fernfachhochschule Schweiz“, на упит породице Бојић одлучила је да донира вриједне ствари бањалучким основним школама, те захваљујући њима и свим добрим људима који су им притекли у помоћ, ова акција је успјешно реализована.

Бесплатни уџбеници за ученике основних школа обезбијеђени су од стране Града Бања Лука и у 2023. години. За ову намјену, из градског буџета је издвојено око милион и 600 хиљада КМ, а подијељено је укупно 8.382 комплекта уџбеника за ученике од петог до деветог разреда из Бање Луке.

На новом тргу, у оквиру спортског комплекса у Парку „Младен Стојановић“, уприличена је манифестација „Велики почетак“, на којој је, између осталог, била организована и подјела 260 комплекта уџбеника, уз пригодан забавни програм.

Захваљујући одговорним ученицима бањалучких школа, који су током протекле године сачували уџбенике, дјеца из 14 локалних заједница широм Републике Српске добила су на поклон око 3.000 комплекта очуваних кориштених уџбеника, који су прикупљени из 26 основних школа са подручја нашег града.

Подјела уџбеника по другим локалним заједницама је организована у августу, тако да су ученици основних школа од петог до деветог разреда у локалним заједницама: Билећа, Брод, Источна Илиџа, Котор Варош, Крупа на Уни, Купрес, Љубиње, Модрича, Осмаци, Србац, Братунац, Шамац, Теслић и Чајниче добили уџбенике.

Обезбјеђењем бесплатних уџбеника настоји се пружити подршка породицама и кућним буџетима и послати порука да је образовање један од приоритета градске администрације.

Књиге и школски прибор за ђаке ромске популације обезбијеђени су од стране Града Бања Лука и у 2023. години.

На овај начин Град жели да олакша и уљепша почетак нове школске године и да традиционално пружи подршку ђацима ромске популације. Док су основци добили бесплатан школски прибор и књиге, средњошколцима је уручена новчана подршка.

Обнова саобраћајне сигнализације поводом почетка школе успјешно је завршена у зонама свих основних школа на подручју града Бање Луке, а осим тога извршена је и контрола и замјена вертикалне саобраћајне сигнализације.

С обзиром на то да су дјеца најугроженији учесници у саобраћају, из ресорног Одјељења за саобраћај су апеловали на све учеснике у саобраћају, да прилагоде брзину и припазе на наше најмлађе суграђане.

Спортске секције у школама бесплатно су реализоване и током 2023. године.

Град Бања Лука и Стручно спортско удружење „Спортски мисли Добро“, покренули су и ове школске 2023/2024. године пројекат „Развој спорта кроз школске спортске секције“, који има свеукупни циљ да се ученицима основних школа града Бање Луке омогући, да кроз повећан број изабраних спортских активности, буду физички ангажовани током читаве школске године, односно да се остварују у активностима према својим афинитетима и могућностима, као и да своја интересовања задовољавају кроз спортске активности, и оно најважније да им се створи навика за цјеложивотним вјежбањем.

У ту сврху, упућен је био позив професорима физичког васпитања и спорта без радног искуства у струци, незапосленим професорима физичког васпитања и спорта, као и запосленим професорима физичког васпитања и спорта који раде у основним или средњим школама града Бање Луке у настави физичког васпитања, да се у складу са пројектом „Развој спорта кроз школске спортске секције“ за школску 2023/2024. годину, а на основу Сагласности Министарства просвјете и културе Владе Републике Српске, пријаве за

реализацију пројекта, ради спровођења циљева пројекта у основним школама на територији града Бање Луке.

Повећане су субвенције за опремање кабинета практичне наставе, и умјесто досадашњих 100.000 КМ за ове намјене у 2023. години издвојено је 200.000 КМ из буџета Града.

Такође, ове године уведена је новина – да право на субвенције уз средње стручне школе може остварити и Рачунарско-информатички смјер ЈУ „Гимназија“ Бања Лука.

Јавни позив за додјелу субвенција за набавку опреме за опремање кабинета за практичну наставу средњих стручних школа и кабинета Рачунарско-информатичког смјера ЈУ „Гимназија“ Бања Лука расписан је, 26. децембра. Како је наведено у јавном позиву, средства субвенција су намјенска и могу се искључиво користити за реализацију пројекта чији је циљ опремање кабинета за практичну наставу и обављање ученичке праксе у средњим стручним школама, те кабинета Рачунарско-информатичког смјера ЈУ „Гимназија“ Бања Лука. Субвенција се може одобрити у максималном појединачном износу до 25.000 КМ.

Рок за подношење пријава био је 30 дана од дана расписивања јавног позива.

2.4.2 Дјеца и млади

Дјечији вртићи и обезбјеђење нових простора за боравак најмлађих становника Бање Луке били су у фокусу и у 2023. години.

Почетком године, новоизграђени дјечији вртић у насељу Врбања додијељен је Центру за предшколско васпитање и образовање, како би се у овом објекту организовао васпитно-образовни рад и боравак за дјецу предшколског узраста.

Како је наведено и у одлуци о додјели овог објекта, усвојеној на 18. сједници Скупштине Града – на овај начин се итекако олакшало функционисање локалне заједнице, јер је насеље Врбања једно од оних које се стално насељава и постоје потребе за смјештајем и боравком дјеце у вртићу. Овај вртић предвиђен је за смјештај 50 малишана, тако да су формиране једна јасличка и вртићка група.

Вриједност инвестиције је око 800.000 КМ. Републички секретаријат за расељена лица и миграције Републике Српске је учествовао у суфинансирању радова у износу од 47.500 КМ.

Изградња нових и реконструкција постојећих дјечијих игралишта настављена је и у 2023. години. Изграђена су нова дјечија игралишта у насељима: Побрђе, Старчевица, Рамићи и Дракулић, док је игралиште у насељу Кочићев вијенац комплетно обновљено.

У оквиру велике реконструкције Парка „Младен Стојановић“ изграђено је до сада највеће и најмодерније дјечије игралиште у Републици Српској. Игралиште је названо „Кула авантура“ и намијењено је за дјецу узраста од три до петнаест година и простире се на површини од 1.500 квадратних метара. Састоји се од 12 кула различитих висина, које су међусобно повезане високим адреналинским округлим мостом укупне дужине од 24 метра и „зип лајном“ дужине 22 метра. Такође, постојеће игралиште у Парку обновљено је и обogaћено додатним садржајима за игру и оно заједно са новим игралиштем чини једну цјелину. Све је изграђено од еколошки прихватљивих материјала, како би ново игралиште било безбједно за здравље дјеце.

Генерални приступ током пројектовања и изградње игралишта био је да се добије безбједан простор за игру и развој дјече, а да се избегава употреба бетона и да се настоји обезбиједити што природнији амбијент.

Бесплатна школа клизања за одличне ученике основних школа са подручја Бање Луке реализована је и током 2023. године, уз подршку Града.

Школа спорта „Каспер“, која је спровела овај пројекат и прошле године, упутила је у мјесецу јануару позив свим ученицима основних школа, одликашима, од другог до петог разреда да се пријаве за бесплатну школу клизања. Заинтересованост ученика је била велика и школу клизања је ове године похађало 150 дјече, што је за 50 више у односу на прошлу годину.

Дом омладине је у потпуности враћен младим и окренут задовољавању њихових потреба и интересовања. Чињеница да је постао мјесто које окупља велики број младих из Бање Луке нудећи им разноврсне садржаје, а самим тим и могућност да квалитетно проводе своје вријеме, показатељ је да је била добра одлука градске администрације да ревитализује овај простор.

Осим што су младим људима понуђени квалитетни садржаји, важно је напоменути да је Град Бања Лука уз подршку партнера уредио и просторије Дома омладине. Тако је овај простор обogaћен новим мобилијаром, модерном стропном расвјетом, уграђен је лифт и постављено је монтажно степениште, а тераса на крову Дома омладине добила је концертну куполу, подну облогу и другу опрему што јој је дало потпуно нови изглед.

У просторијама Дома омладине отворен је и први Инклузивни кафе „Звјездица“ у којем су млади са тешкоћама у развоју добили прилику да пролазе кроз радну терапију, те да проводе више времена на мјесту гдје се окупљају њихови вршњаци и тако се активно укључују у друштво.

У 2023. години организовани су различити садржаји, а већина идеја за исте је потекла од младих људи. Тако је, поред увијек атрактивних концерата одржан и велики број културних садржаја попут изложби, представа, промоција књига, радионица и форума.

Манифестација „Зима у Дому омладине“ организована је први пут, а кроз овај пројекат настављена је дугогодишња сарадња Града Бања Лука и Дома омладине са невладином организацијом „Genesis project“ и Међународном организацијом за миграције (ИОМ). Наиме, током децембра у оквиру „Зиме у Дому омладине“ одржане су многе креативне радионице на којима су учесници израђивали новогодишње украсе, развијали свијест о тијелу кроз часове јоге, те се одлично забављали на тематским вечерима уз ди-џеја и расплесаним латино журкама.

Јавни позиви за пројекте за младе објавило је Одјељење за друштвене дјелатности 20. јуна 2023. године, и то у виду три јавна позива:

1. суфинансирање израде Омладинске политике за петогодишњи период;
2. суфинансирање пројеката омладинских организација и организација за младе у 2023. години из буџета Града Бања Лука и
3. јавни позив за суфинансирање пројеката омладинских организација, организација за младе и удружења грађана у Дому омладине.

На Јавни позив за суфинансирање израде Омладинске политике Града Бање Луке за петогодишњи период могли су се пријавити пројектни приједлози у износу до 20.000 КМ,

док су организације биле дужне да обезбиједе дио средстава из сопствених или других извора.

Такође, уз редовни годишњи позив за суфинансирање пројеката омладинских организација и организација за младе, већ трећу годину за редом – расписан је био и јавни позив за суфинансирање пројеката у Дому омладине како би се тај простор „оживио“ и младима понудио разноврсне садржаје.

Организације су могле пријавити пројекте за подршку, до 10.000 КМ по пројекту, из сљедећих области: запошљавање младих; стамбена политика за младе; образовање, култура и физичка култура; здравље и социјална политика за младе; информисање младих; равноправност полова; мобилност, омладински рад и организовање; борба против насиља и криминалитета; кориштење слободног времена и партиципација у друштву; заштита животне средине и млади; особе са инвалидитетом у Бањој Луци и наталитетна политика и останак младих у Бањој Луци.

Када је ријеч о пројектима за Дом омладине, односили су се на сљедеће области: запошљавање младих; стамбена политика за младе; образовање, култура и физичка култура; здравље и социјална политика за младе; информисање младих; равноправност полова; кориштење слободног времена и партиципација у друштву; заштита животне средине и млади и особе са инвалидитетом у Бањој Луци. Суфинансирање је у износу до 15.000 КМ по пројекту.

На Јавни позив за суфинансирање израде Омладинске политике Града Бања Лука за петогодишњи период био је пријављен један пројектни приједлог. Комисија за одабир пројеката, разматрала је и подржала тај пројекат, који је био благовремен и комплетан у погледу тражене документације.

На Јавни позив за суфинансирање пројеката омладинских организација и организација за младе пристигло је 20 пројектних приједлога, а Комисија је разматрала 18, који су били благовремени и комплетни у погледу документације. Подржано је 10 пројектних приједлога у укупном износу од 30.000 КМ.

На Јавни позив за суфинансирање пројеката омладинских организација, организација за младе и удружења грађана у Дому омладине пристигла су 23 пројектна приједлога, а Комисија је разматрала 20, који су били благовремени и комплетни у погледу документације. Подржано је 10 пројектних приједлога, који су понудили програмски садржај у Дому омладине на дужи временски период у укупном износу од 35.000 КМ.

Бесплатне инструкције у Дому омладине, које су организоване за основце и средњошколце, у протекле двије године похађало је преко 250 ученика.

Ријеч је о програму који уз подршку Града Бање Луке већ другу годину за редом реализује Перпетум мобиле – Институт за развој младих и заједнице Бања Лука. У школској 2022/2023. години реализацију програма подржао је и Институт „Култ“.

Програм се реализује како би ученици побољшали оцјене, а највећа заинтересованост и потреба за инструкцијама исказана је за предмете попут математике, физике, информатике, српског, енглеског и њемачког језика.

Опремање просторија Мјесне заједнице Петрићевац извршено је у оквиру УНДП пројекта „Јачање улоге мјесних заједница у БиХ“. Наиме, ријеч је о пројекту који реализује Развојни програм Уједињених нација (УНДП) уз подршку Владе Шведске и Швајцарске, с циљем да се грађани у што већој мјери укључе у процес доношења одлука.

Објекат МЗ Петрићевац један је од новијих, а идеја је да овај простор буде мултифункционалан и да буде на располагању свим грађанима Петрићевца. Осим што је опремљен канцеларијски простор, као и просторија за одржавање сједница Савјета мјесне заједнице, у једном дијелу формиран је и омладински центар са компјутерском опремом.

„Недјеља дјетета“ обиљежена је у Бањој Луци у октобру мјесецу 2023. године. Током ове седмице младим суграђанима је градоначелник, традиционално, предао кључеве града и они су симболнично преузели управљање градом. Ове године, кључеве Града и привремено управљање Градом било је повјерено ученицима ОШ „Иво Андрић“. Свечани пријем и преузимање кључева било је уприличено у понедјељак, 02. октобра.

Манифестација је била прилика да се подсети на права дјете и обавезе друштва према њима, а Град Бања Лука је искористио прилику и да афирмише досадашње резултате остварене на пољу подршке дјечи у области образовања, игре и забаве, безбједности и здравља.

2.4.3 Породица

Даривање прворођене бебе традиционално је реализовано и у 2023. години. Градоначелник је првог дана 2023. године посјетио Клинику за гинекологију и акушерство при Универзитетско-клиничком центру Републике Српске и том приликом даривао прву бањалучку бебу у 2023. години са златником и пригодним новчаним поклоном.

Центар за породицу је издвојена јединица Центра за социјални рад, у којој грађани имају прилику да добију услуге социјалне и породично-правне заштите намијењене дјечи и породици.

У Центру за породицу суграђанима су доступни различити програми подршке, а преко 616 корисника користило је услуге овог центра током 2022. године.

Циљ оснивања Центра за породицу, који од почетка прошле године ради у новом простору који је Град додијелио – јесте побољшање квалитета живота социјално рањивих категорија становништва на подручју нашег града.

У Центру се пружају сљедеће услуге:

- предбрачно и брачно савјетовалиште;
- савјетовалиште за дјecu и омладину;
- савјетовалиште за жене;
- програм подршке породицама;
- рад са зависницима и превенција зависности и
- вршњачко насиље.

Услуге савјетовања су потпуно бесплатне.

Подршка породици у Бањој Луци је током мандатног период актуелне градске администрације, а у поређењу са ранијим администрацијама, изузетно висока и садржајна.

Бања Лука је град који велику пажњу посвећује породици, кроз подршку породицама, бесплатне уџбенике за основце, субвенције боравка дјете у приватним вртићима, бесплатне мјесечне карте за дјecu из породица са четворо или више дјете, бесплатне матурске прославе, подршку вантјелесној оплодњи, једнократне помоћи за породиље, додјеле ступендија ученицима и студентима и сл.

Обилазак вишечланих породица, како је раније најавио градоначелник, постала је редовна пракса градске администрације. Тим поводом, градоначелник је посјетио осмочлану породицу Ковачевић из бањалучког насеља Лауш, коју је пригодно и даривао.

„Поносна картица“ је пројекат који реализује Фондација „За породицу“ а Град Бања Лука је и у 2023. години одлучио да се укључи у исти како би пружио техничку подршку и омогућио вишечланим породицама да на лакши и једноставнији начин добију своју поносну картицу.

У оквиру овог пројекат породице са троје и више дјеце добијају поносну картицу Републике Српске која им омогућава одређене попусте приликом куповине роба и услуга партнера којих у Бањој Луци има скоро у свим сегментима потрошачке корпе. Представници Градске управе препознали су чињеницу да је у питању један трајан облик подршке породицама са троје и више дјеце.

Одлуку о увођењу нерадне недјеље, поново је за сједницу Скупштине Града предложио градоначелник Драшко Станивуковић. С обзиром на то да је до сада већ неколико пута предлагао ову одлуку, градоначелник је позвао све одборнике да размисле у име неколико хиљада трговаца.

Жеља градске администрације је да се Одлука о нерадној недјељи реализује постепено. Циљ је да се на почетку ради до 16.00 часова, па након тога до 14.00 часова, па да се за пола године у потпуности уведе нерадна недјеља.

Вантјелесна оплодња подржана је и у 2023. години. Током прошле године градска администрација је увела бројне новине и олакшице и осим дужег рока за пријаве, који већ сада другу годину заредом траје 90 дана, новим Правилником такође је повећана и старосна граница за жене, па тако право на пријаву од сада имају жене до 45 година старости.

Град Бања Лука је у марту расписао Јавни конкурс за додјелу једнократне новчане помоћи за суфинансирање трошкова једног поступка биомедицински постпомогнуте оплодње.

Укупно предвиђена средства за наведене намјене су износила 100.000 КМ, а износ који се додјељивао по појединачном захтјеву за суфинансирање поступка вантјелесне оплодње је био 4.000 КМ.

Након што је окончан јавни позив, Град Бања Лука је донио одлуку да подржи све захтјеве који су испунили услове и тако је подршку добило 35 захтјева.

Подршка породиљама је још једна од мјера које су уведене током мандата актуелне градске администрације, а њена реализација је настављена и у 2023. години.

У оквиру ове мјере подршке, Град додјељује за прворођено и другорођено дијете новчани износ од по 500 КМ, за трећорођено дијете у износу од 700 КМ и за четвртоорођено и свако наредно дијете у износу од 2.000 КМ.

Новчана средства се по рођењу уплаћују у износу од 500 КМ, а за треће, четврто и свако наредно дијете средства се уплаћују у два дијела (први дио по рођењу дјетета, а други дио исплаћује се поводом првог рођендана дјетета).

Бесплатни плацеви за породице са четворо и више дјеце је иницијатива коју је градоначелник покренуо током 2023. године, за све вишечлане породице које немају ријешено стамбено питање.

У том правцу, градоначелник је предложио Скупштини Града да усвоји Закључак о покретању иницијативе за измјену Закона о стварним правима, а чији циљ је стамбено збрињавање породица са четворо и више дјеце. У Службеном гласнику Града Бање Луке је објављен закључак о покретању иницијативе да породице са четворо и више дјеце добију бесплатне плацеве за градњу стамбеног објекта, ако немају ријешено стамбено питање.

С обзиром на то да је за ову мјеру била потребна подршка Народне скупштине Републике Српске, градоначелник је 3. октобра предао иницијативу за измјену Закона о стварним правима, којом би било омогућено да породице са четворо и више дјеце, млади брачни парови и породице погинулих бораца добију бесплатне плацеве за градњу стамбеног објекта. Како важеће одредбе Закона о стварним правима не предвиђају могућност располагања земљиштем у власништву Града Бања Лука, без накнаде, у сврху изградње стамбених објеката породицама са четворо и више дјеце, измјеном Закона о стварним правима, на предложени начин, створио би се законски оквир, како за Град и све јединице локалне самоуправе у Републици Српској, тако и за Републику, да на конкретан начин ријеши стамбено питање вишечланих породица. Подзаконским прописима би се прописали детаљнији услови и начин оснивања права грађења, без накнаде, како то и прописује одредба члана 348 а. став 3. Закона о стварним правима.

Измјена Породичног закона је иницијатива коју је Град Бања Лука, заједно са више удружења која се боре за права дјеце и заштиту породице, упутио према Народној скупштини Републике Српске, како би се одређени чланови овог закона измијенили.

У тренутку подношења иницијативе Породични закон је подразумевао да родитељи нису у могућности да располажу дјечијом штедњом без искључиве сагласности Центра за социјални рад чиме се директно изузима надлежност од родитеља и преноси на Центар за социјални рад, а што даље подазумијева директно слабљење породице као основне здраве ћелије друштва.

У октобру мјесецу Одбор за здравство, рад и социјалну политику Народне скупштине Републике Српске уважио је иницијативу у вези са измјеном Породичног закона, која се односи на располагање новчаном имовином дјетета.

2.4.4 Социјална политика, здравство и хуманитарне активности

Град Бања Лука постао је рекордер у региону као град који највише новца издваја за помоћ својим грађанима. Актуелна градска администрација до сада је издвојила преко 40 милиона КМ које су кроз одређене политике отишле директно у џепове грађана Бање Луке. Ово су неке од њих:

- бесплатни уџбеници за све основце;
- бесплатне мјесечне карте за средњошколце и студенте из вишечланих породица;
- бесплатна легализација објеката;
- бесплатни прикључци на воду;
- бесплатни прикључци за канализацију;
- бесплатне грађевинске дозволе;

- бесплатни плацеви за породице са четворо и више дјеце и
- бесплатне матурске прославе.

Суфинансирање трошкова услуге боравка дјеце у приватној предшколској установи реализовано је на основу пројекта „0 дјеце на листама чекања за вртић“, а започело је у априлу 2022. године, чиме је Град Бања Лука постао први град у Републици Српској који суфинансира боравак дјеце у приватним предшколским установа. Циљ Града Бања Лука је елиминација листа чекања за вртиће и подршка што већем броју породица да своје малишане смјесте у предшколске установе, независно да ли се ради о приватним или јавним облицима.

Пракса суфинансирања трошкова услуге боравка дјеце у приватној предшколској установи настављена је и у 2023. години, а овај вид подршке је током прошле године одобрен за 2155 корисника.

За ове намјене је у 2023. години обезбијеђено више од један милиона КМ, а закључно са новембром, обрађено и одобрено је око 2.364 захтјева. Максималан износ субвенције коју је Град додјељивао у 2023. години у оквиру пројекта „0 дјеце на листама чекања за вртић“ износио је 60.00 КМ, а средства су се уплаћивала директно на рачун подносиоца захтјева, тј. родитеља, старатеља или хранитеља.

Број корисника субвенције је показао исправност одлуке градске администрације да обезбиједи овај вид подршке. Крајем године, градоначелник је најавио како је у плану да тренутна подршка од 60 КМ мјесечно у наредних годину дана дође до износа од 100 КМ, све док се не изједначе цијене боравка дјеце у приватним и јавним вртићима.

Бесплатне мјесечне карте за средњошколце и студенте из вишечланих породица додијељене су и трећу годину заредом, чиме је настављена ова добра пракса Града.

Ова значајна мјера подршке за вишечлане породице реализује се од 2021. године на основу добре сарадње Града са Удружењем породица са четворо и више дјеце „4+“. Једна породица за мјесечне карте својих чланова мора мјесечно да издвоји и до 200 КМ, што су огромна средства.

Укупно 400 дјеце користи ово право, захваљујући којем могу несметано да се школују и путују до школе.

Новчана подршка пензионерима обезбијеђена је у 2023. години за око 41.000 пензионера који живе у Бањој Луци. Према договору који је постигнут са представницима Удружења пензионера града Бање Луке износ једнократне новчане подршке је био 100 КМ и исти износ је 6. фебруара уплаћен директно свим пензионерима.

Подршка пензионерима је један од битних циљева актуелне градске администрације. На дружењу са пензионерима из бањалучких насеља Залужани и Куљани, градоначелник је истако да Град подједнако брине о свим категоријама становништа и најавио да ће од идуће године пензионерима бити обезбијеђен потпуно бесплатан јавни превоз и да је поред тога, у плану израда картица пријатељства које ће пензионерима омогућити повољнију куповину лијекова, кућанских апарата и намирница.

„За твоје добро“ је акција у склопу које Дом здравља у Бањој Луци још од 2019. године спроводи циклус превентивних здравствених прегледа за становништво нашег града. Пројекат превентивних прегледа свакако је један од најважнијих пројеката које Град Бања

Лука реализује са Домом здравља у нашој локалној заједници. Основни циљ акције „За твоје добро“ је побољшање здравственог стања становништва кроз серију бесплатних превентивних здравствених прегледа

У оквиру ове акције, прегледи су организовани за становнике Крупе на Врбасу.

Нова амбуланта породичне медицине у Драгочају на задовољство 10.000 становника Драгочаја, Рамића, Пријаковаца и околних мјеста, почела је са радом у фебруару 2023. године.

Површина новоизграђеног објекта је око 200 м² и урађена је по свим свјетским стандардима. Поред просторија за прегледе, изграђена је и лабораторија да мјештани могу да ураде све потребне анализе на овом мјесту. У амбуланти раде четири тима породичне медицине, у двије смјене.

Град је за ове намјене издвојио око 500.000 КМ, извођач радова је било предузеће „Тектон“ д.о.о.

Стоматолошка амбуланта у склопу Основне школе „Станко Ракита“ отворена је током 2023. године на молбу Дома здравља. Ово је десета стоматолошка амбуланта на подручју нашег града, те је иста намијењена за узраст до 18 година.

Стоматолошка амбуланта у склопу ове школе намијењена је дјечи из Врбање, Дебелјака и Зеленог вира. Такође, услуге могу добити и дјеца из МЗ Чесма и Ада. Укупан број дјеце који тренутно гравитирају овој амбуланти је нешто више од хиљаду, тачније око 500 школске, 300 предшколске и 300 средњошколске дјеце.

Град је за ове намјене издвојио око 30.000 КМ.

Набавка новог аутоматског уринског анализатора за лабораторију Дома здравља реализована је у 2023. години, за напредније лабораторијске анализе. У оквиру подршке Дому здравља, Град је финансирао и набавку овог јединственог апарата, који ће квалитет услуге ове здравствене установе подићи на још виши ниво. Овакав апарат крајње је достигнуће технологије у самој анализи урина што омогућује нефролозима значајно краћи период дијагностификовања самог пацијента.

Финансијску средства за куповину овог апарата, који је јединствен у јавним здравственим установама Републике Српске, обезбиједио је Град кроз капитални грант 2022. године у износу од 99.450 КМ.

Протокол о заштити жртава насиља потписан је током 2023. године са свим релевантним субјектима који пружају заштиту, помоћ и подршку жртвама насиља у породици.

С циљем да сви субјекти, у оквиру својих надлежности, ефикасније дјелују у откривању и сузбијању свих облика насиља у породици и родно заснованог насиља уз међусобну интензивну сарадњу и стварање механизма за примарну заштиту жртава насиља, овај протокол су потписали: *Град Бања Лука, Полицијска управа Бања Лука, ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, Основни суд Бања Лука, Окружно јавно тужилаштво Бања Лука, ЈЗУ „Дом здравља“ Бања Лука, Центар за пружање бесплатне правне помоћи, Актив директора основних школа, Актив директора средњих школа и Фондација „Удружене жене“ Бања Лука.* Протокол је у име Града Бање Луке потписао градоначелник Драшко Станивуковић, који је том приликом истакао да ће овим протоколом бити омогућено ефикасније дјеловање на сузбијању свих облика насиља.

Корисници Протокола су сви чланови породице (укључујући директне жртве – у највећем броју жене; жртве које свједоче насиљу – у највећем броју дјеца; као и учиниоци насиља) и сва физичка лица која су угрожена насиљем у породици, а спровођењем Протокола координира Група за координацију и сарадњу на територији града, у чијем саставу је поред релевантних субјеката надлежних за заштиту, помоћ и подршку жртвама насиља и Фондација „Удружене жене“ као специјализован сервис који пружа помоћ и подршку жртвама насиља.

Стварни беневит овог протокола огледа у томе што жртве, као крајњи корисници могу добити бржи и ефикаснији одговор на насиље које пријаве. Наиме, овај протокол подразумијева заправо ефикасније и брже дјеловање свих надлежних субјеката, након пријаве насиља. Осим што им се пружа адекватна заштита, жртве могу бити боље информисане о својим правима, као и свим корацима које је потребно да преузимају након што пријаве насиље. Осим предузимања свих корака на заштити жртве насиља, Група за координацију спроводи и низ активности на превенцији свих облика насиља.

Подршка породици Милановић из Чесме упућена је након што је нашем младом суграђанину крајем фебруара у пожару изгорио дио куће и аутомеханичарска радионица. Градоначелник Драшко Станивуковић, укључио се у акцију помоћи, коју су организовали његови пријатељи и комшије.

На овај начин Град је показао да је увијек уз своје суграђане, поготово у тешким тренуцима, као што је био овај за породицу Милановић.

Бесплатни прикључци за воду за сва домаћинства почела су од 1. априла 2023. године, након чега је Град бројним нашим суграђанима уручио ваучере за бесплатан прикључак на водоводну мрежу, између осталог мјештанима Залужана, Драгочаја, Дервиша, Дебелјака, Јагара, као и у засецима у Вилусима, Цвијетићима и Шипкама. У питању је пар хиљада домаћинстава и кућа, те да када се то помножи са бројем укућана – то значи да је бесплатан прикључак добило више од 10 хиљада наших суграђана.

Доношењем ове одлуке, наши суграђани неће више морати да издвајају између 700 и 800 КМ за прикључак, колико је то био случај раније.

Побољшање услова становања за вишечлане породице је у 2023. години реализовано кроз јавни позив за додјелу једнократне новчане помоћи за побољшање услова становања породица са четворо и више дјеце. Право на остваривање ове помоћи имале су породице са пребивалиштем у Бањој Луци, стамбеном јединицом или земљиштем на којем се она налази у свом власништву и које су корисници права Центра за социјални рад.

По окончању конкурсне процедуре, право на једнократну новчану помоћ остварило је осам породица, за које је издвојено 5.000 КМ по кориснику, а укупно 40.000 КМ. Приликом оцјене поднесених пријава критеријуми су били број дјеце, остварено право на новчану помоћ, додатак за дјецу и матерински додатак, статус самохраног родитеља, стамбена ситуација, здравствена ситуација и раније коришћење овог вида помоћи.

Станови за 50 породица из категорије расељених лица и повратника уручени су у 2023. години у бањалучком насељу Ада у оквиру Регионалног стамбеног програма. Град Бања Лука обезбиједио је земљиште, као и инфраструктурне прикључке, околно уређење и изградњу приступне саобраћајнице док је заједно са републичким институцијама и донаторима завршио зграду са 50 станова за ову категорију становништва.

Овим путем ријешено је стамбено питање многобројних породица погинулих бораца, а прва на листи за рјешавање стамбеног питања борачких категорија је била породица Поповић, која је коначно након толико година чекања, добила кључ свог стана у насељу Ада.

Град је за ове намјене издвојио преко милион КМ.

Бесповратна новчана средства за потребе стамбеног збрињавање за девет породица погинулих бораца уручена су износу од око 200.000 КМ у 2023. години. Наиме, ријеч је о средствима за куповину или изградњу стамбеног објекта додијељеним према листи, утврђеној путем јавног конкурса. Максималан износ који се додијелио по породици је 25.000 КМ.

Што се тиче ове категорије становништва остало је још неријешено 12 породица за које је потребно ријешити стамбено питање.

Бројне погодности за наше суграђане настављене су и у 2023. години, а то су између осталог: бесплатни прикључци за водовод, бесплатни прикључци за канализацију, бесплатна легализација објеката, бесплатни уџбеници и бесплатан јавни превоз за вишечлане породице.

Након одлуке о бесплатном прикључењу на водоводну мрежу, Град је обезбиједио и бесплатне прикључке на канализациону мрежу. Прикључак са шахтом, цијевима и свим што је потребно кошта око 2.000 КМ по домаћинству. Све трошкове за наведено сноси Град.

Град Бања Лука је покренуо иницијативу за бесплатну легализацију објеката и након што је прихваћена – убрзаном динамиком су се рјешавали захтјеви суграђана.

Бесплатни уџбеници за све основце били су један од првих потеза нове градске администрације. Имајући у виду да је основно образовање обавезно, а да пакет нових уџбеника кошта од стотину до три стотине КМ, Град је трошкове куповине уџбеника преузео на себе. Захваљујући овој одлуци преко 11.000 породица осјетило је олакшице у кућном буџету.

„Хумани паркинг“ који је уведен на иницијативу градоначелника и успостављен одлуком Скупштине Града, био је у функцији и током 2023. године. Посебно означена паркинг мјеста су током читаве 2023. године била у функцији, а налазе се на локацијама испред Градске управе, на Тргу српских јунака, код зграде Радио-телевизије Републике Српске, код Градског стадиона, те на паркингу преко пута Академије наука и умјетности Републике Српске. Из Одсјека за паркинге достављен је податак да је за првих пола године, од наплате хуманог паркинга остварен приход од 8.118 КМ.

Сав приход од плаћања паркинга на посебно означеним мјестима црвене боје са знаком срца и иницијала града, уплаћен је у хуманитарне сврхе. На овај начин, сакупљена средства системски су додјељивана онима којима су најпотребнија.

2.4.5 Култура

Средства за суфинансирање пројеката по јавном позиву у области културног и умјетничког стваралаштва повећана су у Буџету града за 2023. годину и износила су 170.000 КМ.

Јавни позив за чланове Комисије за вредновање пројеката у области културног и умјетничког стваралаштва објављен је у марту 2023. године. Позив је био отворен за умјетнике и стручњаке у култури који су уписани у Регистар умјетника и у Регистар стручњака у култури Министарства просвјете и културе Републике Српске. На основу приспјелих пријава градоначелник је именовао комисију коју чини пет чланова из различитих области културе (културног и умјетничког стваралаштва). Комисија има право на накнаду за свој рад, а износ накнаде утврђује се у складу са Законом о култури.

Јавни позив за пројекте је објављен у марту 2023. године, а позивом су биле обухваћене области позоришне, филмске музичке и музичко-сценске умјетности, визуелних умјетности, књижевности, издаваштва и умјетничке интерпретације културног наслеђа. Могуће је било пријавити пројекте из области умјетничког стваралаштва, продукције и интерпретације за 2023. годину, којима се подстиче:

- умјетничко стваралаштво и креативне индустрије,
- аматерско, културно и умјетничко стваралаштво;
- спровођење и унапређивање едукације у областима културе;
- дјечије стваралаштво, стваралаштво за дјецу и младе у области савременог умјетничког стваралаштва, продукције, креативних индустрија и подстицање младих талената;
- културни и креативни рад особа са инвалидитетом и доступност свих културних садржаја особама са инвалидитетом;
- умјетничко и културно стваралаштво друштвено осјетљивих група и децентрализација културе

Позив је био објављен на интернет страници града и у средствима информисања, а за потребе бољег упознавања заинтересованих са пропозицијама позива и ради боље припреме пројектних приједлога организован је и Инфо дан у Дому омладине 17.3.2023. године.

У мају 2023. године су објављени резултати јавног позива, по којем су се на ранг листи нашла 44 пројекта која су суфинансирана са средствима у укупном износу од 170.000 КМ, с тим да подршка по појединачном пројекту није могла бити већа од 15.000 КМ.

Екстерна евалуација пројеката по јавним позиву у области културе вршена је и у 2023. години. Јавни позив за избор чланова Комисије за евалуацију пројеката објављен је у фебруару 2023. године. Право учешћа имали су умјетници и стручњаци у култури из области позоришне умјетности и умјетничке интерпретације културног наслеђа који су уписани у Регистар умјетника и у Регистар стручњака у култури Министарства просвјете и културе Републике Српске.

Ово је једно од нових рјешења по Правилнику о суфинансирању пројеката културног и умјетничког стваралаштва којим је предвиђено увођење екстерне евалуације највише ранжираних пројеката, односно пројеката којима је додијељен највећи износ средстава по

јавном конкурс за суфинансирање пројекта културног и умјетничког стваралаштва. Циљ је развој праксе пројектног суфинансирања и унапређења рада субјекта у развоју дјелатности културе у граду.

Евалуација се обавља на годишњем нивоу за минимално два пројекта од стране комисије за евалуацију пројекта из области културног и умјетничког стваралаштва, а коју чине три члана из реда умјетника и стручака у култури, који су уписани у Регистар умјетника и Регистар стручњака у култури, из области којој припада пројекат за који се врши евалуација.

Календар културних манифестација је још један од видова подршке у области културе на подручју града, а Град Бања Лука је током 2023. године кроз овај календар финансијски подржао 33 манифестације, са средствима у укупном износу од 315.000 КМ. С циљем веће подршке култури за овогодишњи Календар издвојено је 75.000 КМ више у односу на прошлoгодишњи.

Све манифестације одабране су путем јавног позива који је претходно објављен на интернет страници града и у средствима јавног информисања, а уврштене су у Календар, који је усвојен на сједници Скупштине града Бање Луке. Град је суфинансирао манифестације традиционалног карактера и неупитног квалитета, а осим директне новчане подршке, организатори ових догађаја били су подржани и уступањем простора и дијелом кроз промоцију.

Своје мјесто у Календару нашле бројне традиционалне манифестације, између осталих, Кочићев збор, Светосавска академија, Дани Владе Милошевића, Ђурђевдански фестивал дјечије пјесме, Театар фест, Међународни фестивал позоришта за дјецу, Међународни сајам књига, „Мали композитор“, а истовремено је први пут уврштено и неколико нових догађаја који су испунили критеријуме.

Град је са организаторима манифестација закључио уговоре, којим се уређују међусобна права и обавезе у вези са реализацијом манифестација.

Иначе, издвајања за Календар културних манифестација само су дио подршке за културу која у оквиру ресорног одјељења износила 805.000 КМ.

Титулу *UNESCO креативни град у области музике* Бања Лука је добила у 2023. години што представља велико признање за град, али и обавезу и посвећеност у области развоја музике. Ово признање потврдило је да је Бања Лука препозната као град са богатом музичком традицијом и потенцијалом за даљи развој у овој области.

UNESCO мрежа креативних градова (*UNESCO Creative Cities Network – UCCN*) је иницијатива коју је основао *UNESCO* како би промовисао сарадњу између градова широм свјета који се истичу у одређеним креативним секторима. Ова мрежа окупља градове који су посвећени развоју креативних индустрија, културе и умјетности. Циљ је промовисати креативност као кључни фактор за одрживи развој и међународну сарадњу. Поред тога, мрежа обухвата различите категорије градова, свака фокусирана на одређену креативну област. Постоји седам категорија градова у мрежи: Музика, Књижевност, Филм, Дизајн, Медијске умјетности, умјетнички занати и Гастрономија. Свака категорија има своје специфичне циљеве и активности, а градови у мрежи сарађују како би размењивали

искуства, знање и ресурсе у својим креативним секторима. Чланство у креативној мрежи градова има значајан утицај на развој културе, умјетности, економије и туризма у тим градовима, а такође промовише међународну сарадњу и размјену идеја.

Ради се о глобалној иницијатива која окупља градове из различитих дијелова свијета који се истичу у креативном сектору музике и доноси низ предности и могућности за град. Тако промоција културе и умјетности кроз чланство у *UNESCO* мрежи креативних градова омогућава Бањој Луци да промовише своју музичку културу и умјетност на глобалном нивоу што ће привући пажњу умјетника, културних организација и туриста.

Градови чланови мреже имају прилику да размјењују искуства, знање и најбоље праксе у области музике, док музика може бити значајан фактор у економском развоју.

Такође, мрежа пружа прилику за образовање и подршку младим музичким талентима, што ће свакако помоћи у очувању музичке баштине и стварању нових генерација музичких умјетника. Чланство у мрежи наглашава и важност културне разноликости и дијалога кроз музику.

2.4.6 Спорт

Јавни позиви за програме у области спорта (Основни, Посебни и Допунски – спортске манифестације) били су отворени у периоду од 1. јуна до 1. јула 2023. године, и то:

- Јавни позив за класификацију спортских организација и учешће у Основном програму суфинансирања програмских активности спортских организација у оквиру Програма развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2024. годину.
- Јавни позив за учешће у Посебном програму суфинансирања програма/пројеката спортских организација у оквиру Програма развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2024. годину.
- Јавни позив за суфинансирање организације спортских такмичења или манифестација од посебног значаја и од значаја за град Бањалуку у оквиру Програма развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2024. годину.

Програмом развоја спорта Града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2023. годину одобрено је суфинансирање програмских активности за 67 спортских организација и 6 спортских организација лица са инвалидитетом, који се финансирају по Основном програму. Средства планирана за суфинансирање програма спортских организација по Основном програму, дозначена су спортским организацијама у износу од 1.088.484,60 КМ.

Такође, свим спортским организацијама лица са инвалидитетом који су обухваћени Основним програмом суфинансирања програмских активности уплаћена су средства у износу од 92.223,80 КМ.

По Посебном програму одобрено је 29 програма/пројеката учесника у систему спорта за суфинансирање, као и 3 програма/пројекта спортских организација лица са инвалидитетом.

У складу са тачком 2.2.3. Програма сви носиоци програма/пројеката који се суфинансирају по Посебном програму имали су обавезу да по усвајању овог програма писмено обавијесте Одјељење о потврди термина реализације, односно измјене термина реализације или евентуалног одустајања од реализације програма/пројекта. Одјељење је издавало рјешења о суфинансирању пројеката по Посебном програму након достављених обавјештења.

Средства планирана за подршку 28 спортских организација и 1 јавне установе из области спорта по Посебном програму, реализована су у износу од 60.000,00 КМ. Такође, свим спортским организацијама лица са инвалидитетом које су обухваћене Посебним програмом суфинансирања програма / пројеката уплаћена су средства у износу од 17.000,00 КМ.

Допунсим програмом одобрено је суфинансирање 7 спортских такмичења или манифестација „од посебног значаја за град Бањалуку“, и 18 спортских такмичења или манифестације „од значаја за град Бањалуку“, као и 2 спортска такмичења или манифестације лица са инвалидитетом „од посебног значаја за град Бањалуку“, и 2 спортска такмичења или манифестације лица са ивалидитетом „од значаја за град Бањалуку“.

У складу са тачком 2.3.2.3. Програма, сви носиоци организације спортских такмичења или манифестација „од посебног значаја“ и „од значаја“ за град Бањалуку, који се суфинансирају по Допунском програму, имали су обавезу да по усвајању Програма писмено обавијесте Одјељење о потврди термина организације, односно измјене термина организације или евентуалног одустајања од организације спортских такмичења или манифестација. Одјељење је издавало рјешења о суфинансирању пројеката организације спортских такмичења или манифестација „од посебног значаја“ и „од значаја“ за град Бањалуку након достављених обавјештења.

Програмом је дефинисана **реализација пројекта „Спорт доступан дјеци“**. Пројекат се требао спровести путем јавног позива, али због необјављивања Одлуке о расписивању јавног позива у Службеном гласнику Града Бања Лука исти се није могао реализовати у складу са Програмом.

Пројекат „Развој спорта кроз школске спортске секције“ обухвата школску 2022/2023 и наставио се реализовати у школској 2023/2024. години, па се овај пројекат може сагледати кроз двије фазе:

Пројекат за школску 2022/2023. годину - И ове школске године, због једноставније и сврсисходније реализације Пројекта, увели партнерски однос са Стручно спортским удружењем „Спортски Мисли Добро“ из Бањалуке са којим Град Бања Лука потписао Уговор о регулисању односа у поступку реализације активности утврђених пројектом „Развој спорта кроз школске спортске секције“ за школску 2022/2023. годину. У школској 2022/2023. години, заједно са Стручним спортским удружењем „Спортски Мисли Добро“, расписан је и реализован Јавни позив за избор лица у реализацији Пројекта за школску 2022/2023. годину, који је био отворен од 12. до 22. септембра 2022. године, на који се

пријавило 24 професора физичког васпитања и спорта гдје је ангажовано седам (7) професора физичког васпитања и спорта на стручном оспособљавању (А), четири (4) незапослених професора физичког васпитања и спорта (Б), и десет (10) запослених професора физичког васпитања и спорта (В) који раде у основним или средњим школама Бањалуке у настави физичког васпитања. Три пријављена професора су самостално одустали после обављеног интервјуа са њима. Пројекат се реализовао у 18 пријављених бањалучких основних школа.

Пројекат за школску 2023/2024. годину - Пројекатом „Развој спорта кроз школске спортске секције“, на који је Министарство просвјете и културе дало сагласност, Град Бања Лука заједно са Стручно спортским удружењем „Спортски Мисли Добро“ и ове школске године дефинисано је да ће исти бити реализован у 14 бањалучких основних школа пријављених за учешће у овом пројекту. Акценат пројекта за школску 2023/2024. годину је на приградским школама. Напомињемо да се овај пројекат у Бањој Луци организује од 2018. године, са паузом у вријеме пандемије ковид-19.

У оквиру Пројекта, ученицима од другог до петог разреда, омогућен је додатни вид физичког ангажовања кроз изабрану спортску активност, уз обogaћење садржаја са спортским полигонима и такмичењима.

Узимајући у обзир да је у прошлогодишњем пројекту одржано близу 3000 часова изабраних спортских секција, те да се показало да пројекат има највећи значај у приградским школама, доводи нас до закључка да је његова реализација неопходна јер доприноси повећању физичке активности код дјеце млађег школског узраста, али и подизању свијести о значају бављења спортом и физичке активности, у цјелости, код ове школске популације.

Вишемилионска улагања у спортску инфраструктуру настављена су и у 2023. години. Опредијељена да унаприједи спорт на подручју града актуелна градска администрација је од почетка мандата за спортску инфраструктуру издвојила више милиона КМ.

Бања Лука је поред новог мултифункционалног спортског комплекса и потпуно реконструисаног парка „Младен Стојановић“ са најмодернијом трим стазом, добила и спортску дворану у насељу Лауш. Изградњом нове дворане обезбијеђени су оптимални услови за одвијање наставног процеса у Основној школи „Свети Сава“, али и квалитетни услови за тренажне процесе спортских клубова и спортиста из цијеле Бање Луке.

Осим тога, Бања Лука је добила и прву мултифункционалну дворану борилачких спортова, која је смјештена у сутерену спортске дворане на Лаушу. Дворана са теретаном, свим неопходним реквизитима, свлачионицама, купатилом и пратећом најсавременијом опремом задовољава све европске и свјетске стандарде и засигурно је отворила једну потпуно нову перспективу развоја спорта у нашем граду.

Важно је напоменути, да је и унапријеђен и садржај Спортске дворане „Центар“, која је добила нове телескопске трибине са 176 сједећих мјеста. Трибине су изведене у три сегмета, симетрично постављене у односу на централну осу дворане.

Након деценија чекања обновљени су култни спортски терени код Соколског дома. Терени за рукомет и мали фудбал, терен за баскет, зона за стони тенис, трим стаза око

терена, теретана на отвореном, као и трибине – чине овај савремени модерно дизајнирани спортско-рекреативни комплекс смјештен у срцу нашег града.

Осим терена код Соколског дома у новом руху су и спортски терени код клуба „К4“. На овој локацији Бања Лука је добила нове терене за кошарку, одбојку, рукомет и фудбал, али и стони тенис.

Бања Лука је добила и нову спортско-рекреативну оазу уз Врбас, на потезу од Градског до Зеленог моста. Ова спортско – рекреативна зона обогаћена је мноштвом квалитетног садржаја – од стијене за пењање, нове теретане на отвореном, терена за мали фудбал, рукомет на пијеску, који истовремено може да се користи и за одбојку и за мали фудбал. Нису изостали ни нови столови за стони тенис, док је игралиште за баскет у потпуности санирано.

У новом руху су и спортски терени код Природно-математичког факултета, који су деценијама чекали обнову. Тако су на овој култној локацији обновљени терени за фудбал, кошарку и одбојку.

Такође, обновљено је и спортско игралиште у насељу Кочићев вијенац прилагођено за више спортова. На овој локацији саниране су трибине и ограда, постављени нови кошеви и рукометни голови, а постојећа подлога на игралишту замијењена је најмодернијом врстом подлоге, која пружа безбједније активности за све наше спортисте и рекреативце.

Свакако, градска администрација издвојила је и средства за обнову објекта на стадиону ФК „Напријед“, гдје су створени оптимални услови за функционисање клуба и тренажне процесе.

Важно је подсјетити да је Бања Лука добила и кошаркашки терен у дворишту Основне школе „Бранко Радичевић“, као и кошаркашки терен у Борику.

Тениски комплекс код парка „Младен Стојановић“ изграђен је у рекордном року за потребе одржавања Тениског турнира из серије АТП 250 – „Srpska open“. Предузете активности су имале шири обухват од изградње отворене спортске дворане и утолико су представљале и већи изазов.

Ријеч је о тениским теренима, дворани, трим стазама, дјечијим игралиштима и другим садржајима. Ово је један комплекс, који је уједно био и највеће градилиште у цијелој Републици Српској.

У фебруару 2023. године је представљен 3Д модел највеће спортске дворане у цијелој Републици Српској. Пет деценија је прошло од изградње Спортског центра „Борик“ и од 1974. године није било сличног подухвата у Бањој Луци. Дворана се простире на површини од 9.000 метар квадратних. Сви капацитети, како за сједење тако и за трежани процес су за 50 одсто већи од СЦ „Борик“, а висина је 14 метара. У питању је јединствено архитектонско рјешење из много разлога. Припреме су вршене да дворана буде мултифункционална и као таква предвиђена за све спортове. Поред тога, овим јединственим спортским комплексом добио се простор за концерте, фестивале, такмичења, различите сајмове и слично.

Предвиђено је да у мултифункционалној дворани, поред тениског терена који су у складу са свим стандардима за одржавање важног турнира, бити и просторије намијењене за разне спортске активности.

Оцијењено је да се ради прије свега о пројектанском подвигу, на којем је радило преко 50 пројектната по свим фазама. На градилишту је радило двадесетак фирми и за сваку од њих је то био подухват

За потребе учешћа града у финансирању пројекта, Скупштина града Бања Лука је донијела одлуку о кредитном задужењу и суфинансирању у износу од 10 милиона КМ.

Свечано отварање новоизграђног комплекса одржано је 12. априла 2023. године.

Спортске стипендије су као пракса нове градске администрације додјељиване и у 2023. години. Одјељењу за друштвене дјелатности, за категоризацију спортиста за 2023. годину достављено је 26 пријава, од тога:

- 4 пријаве спортиста категорисане су као „Спортиста I разреда - сениор“,
- 1 пријава спортисте категорисана је као „Спортиста Интернационалног разреда - јуниор“,
- 18 пријава спортиста категорисане су као „Спортиста I разреда - јуниор“,
- 2 пријаве спортиста категорисане су као „Спортиста II разреда - сениор“,
- 2 пријаве спортиста категорисане су као „Спортиста II разреда - јуниор“,
- 15 пријава спортиста нису испуњавале услове прописане Правилником,
- 2 пријаве спортиста су биле непотпуне.

У складу са Одлуком градоначелника о износу појединачне накнаде/стипендије за категорисане спортисте за 2023. годину, број: 11-Г-18/23 од 3.1.2023. године, којом је утврдио појединачне накнаде/стипендије за категорисане спортисте за 2023. годину, а у вези са Правилником, предложен је списак категорисаних спортиста града Бања Лука за 2023. годину, а то су:

- 1) за спортисту првог разреда у сениорској конкуренцији у износу од по 250,00 КМ мјесечно, у трајању од годину дана, (4 спортиста – 12.000,00 КМ),
- 2) за спортисту интернационалног разреда у јуниорској конкуренцији у износу од по 150,00 КМ мјесечно, у трајању од годину дана (1 спортиста – 1.800,00 КМ)
- 3) за спортисту првог разреда у јуниорској конкуренцији у износу од по 150,00 КМ мјесечно, у трајању од годину дана (18 спортиста – 34.400,00 КМ).

Укупна средства за категоризацију спортиста за 2023. годину износила су **46.200,00 КМ** и реализована су у 100% износу.

Пројекат „Бесплатна обука непливача за ученике основних школа“ на Градском олимпијском базену под геслом „Научи пливати, пливање је здравље“ осмишљен је и планиран са дугорочним циљем искорјењавања тзв. „пливачке неписмености“ у граду Бањалуци. Путем реализације овог пројекта, у оптималним условима које посједује Градски олимпијски базен промовише се пливање, као спорт који је од изузетног значаја за правилан раст и развој, те опште здравље оних који се баве, професионално или рекреативно.

Град Бања Лука је са Јавним предузећем „Аquana“, Водени парк, д.о.о. Бања Лука потписао Уговор о регулисању односа у поступку реализације пројекта „Бесплатна обука непливача за ученике основних школа у 2023. години“, број 11-Г-1388/23 од 07. априла 2023. године, којим је финансирана обука за 500 ученика II и III разреда из 8 (осам) основних школа са подручја града Бања Лука:

1. ОШ „Бранко Радичевић“;
2. ОШ „Иван Горан Ковачић“;
3. ОШ „Алекса Шантић“
4. ОШ „Јован Цвијић“
5. ОШ „Бранко Ћопић“;
6. ОШ „Петар Петровић Његош“;
7. ОШ „Доситеј Обрадовић“
8. ОШ „Вук Стефановић Караџић“.

У складу са Програмом развоја спорта Града Бања Лука са приоритетним областима финансирања у 2023. години и уговором „Бесплатна обука непливача за ученике основних школа у 2023. години“ планирана су и реализована средства у износу од **50.000,00 КМ** за имплементацију овог пројекта.

Тениски АТП 250 турнир „Srpska open“ одржан је у Бањој Луци у периоду од 17-23. априла 2023. године. Од тренутка када су објављене прве информације о могуће одржавању турнира у Бањој Луци предузет је низ активности на стварању предуслова за организацију турнира на подручју града.

Међу учесницима турнира нашла су се нека од најпознатијих и највећих свјетских имена - најбољи тенисер свијета, Новак Ђоковић, а поред њега Гаел Монфис из Француске, као и некадашњи трећи играч света Станислас Вавринка из Швајцарске, те Андрејем Рубљов из Русије. Бањалучкој публици, али и свим туристима, представили су се и Ласло Ђере, Филип Крајиновић и Душан Лајовић. Носилац организације турнира био је Тениски савез Републике Српске, предсједник Организационог одбора Бојан Вујић, а директор турнира „Српска опен“ је био Ђорђе Ђоковић.

Бања Лука и званично нашла на АТП календару и то у априлу, када се одигравају највећи свјетски тениски турнири.

Побједник турнира био је Душан Лајовић, који је осигурао 250 АТП бодова и награду у износу од 85.000 евра.

2.4.7 Туризам, манифестације и програми

Рекордна посјета туриста у забиљежена је на основу података за првих 11 мјесеци 2022. године забиљежила највећи број долазака туриста од када се мјери туристички промет. У граду је за 11 мјесеци 2022. године било 132.000 ноћења, док је у 2021. години регистровано 86.000. У односу на 2021. годину број ноћења, број долазака, попуњености смјештајних капацитета је за 75 одсто већи него 2021. године, чак и када се ти подаци пореде у односу на предпандемијску 2019. годину.

Томе су допринијели бројни догађаји, нови фестивала попут Бањалучког карневела, ТротоАрт фестивала, као и традиционални програму попут Бањалучког прољећа, Бањалучке зиме и Бањалучког љета који никада нису били садржајнији.

Трендови раста су настављени и у 2023. години. Према статистичким подацима, у Бањој Луци је у првих седам мјесеци 2023. године евидентирано 64.178 долазака, или 33% више него у истом периоду 2022. године (48.169), односно 97.404 ноћења или 30% више у односу на рекордну 2022. годину. Забиљежен је и пораст шестомјесечног прихода од боравишне таксе за око 50 одсто.

Програм „Бањалучка зима 2022/2023“ реализован је успјешно и био је један од значајнијих програма који су допринијели позиционирању Бање Луке на мапи регионалних центара. Организациони одбор је на својој конститутивној сједници одржаној 19.10.2022. године усвојио концепт обиљежавања који се састојао од неколико сегмената и обухватио је:

- реализацију угоститељских, забавних и умјетничких садржаја на локацији Трга Крајине и парка „Петар Кочић“ у организацији и према приједлогу Градске развојне агенције Бања Лука, у периоду 01.12.2022. до 31.01.2023. године;
- организацију новогодишњих концерата поводом Међународне нове године на Тргу Крајине у Бањој Луци, као и садржаја Дјечије нове године и Православне нове године;
- украшавање града у вријеме новогодишњих празника;
- организацију новогодишњег програма и садржаја у Дому омладине.

Обиљежавање Дјечије нове године организовано је за најмлађе на дан 31.12.2022. године. Програм прославе је обухватио музичке и забавне садржаје намијењене дјечи. Садржаји су реализовани на локацијама Трга Крајине и парка „Петар Кочић“ у оквиру „Бањалучке зиме“.

Реализатор програма Дјечије нове године био је дјечији хор „Врапчићи“. Програм је реализован у периоду од 11:00 до 13:00 часова, а учешће у програму су узели: дјечији хор „Врапчићи“, хор „Мали принц“, учесници дјечијих фестивала „Распјеване пахуљице“ М. Град, „Мали композитор“, „Ђурђевдански фестивал“, „Заги фест“, Дјечије царство – фестивал дјечије поезије, „Јежурко“, Школа спорта „Каспер“, Елена Кесић, атеље „Рок симфонија“ и „Мама Вокс“.

Програм прославе Међународне нове године обухватио је двије концертне вечери и то на дан прославе Међународне нове године – 31.12.2022. године и првог дана Нове године – 01.01.2023. године. Намјера Града као организатора је била да грађанима Бање Луке понуди занимљив програм који би допринио већој посјети из иностранства. Организациони одбор се руководио чињеницом да је током 2022. године у Бањој Луци реализован велики број концерата и да су грађани били у прилици да посјете различите музичке догађаје.

Поводом прославе Међународне нове године у Бањој Луци су наступили:

- 31.12.2022. године – група „Легенде“ и Гоца Тржан и
- 01.01.2023. године – група „Галија“.

Позорница за реализацију новогодишњих наступа била је позиционирана на Тргу Крајине. Уз музички програм и пратеће угоститељске и забавне садржаје „Бањалучке зиме“, у поноћ, 01.01.2023. године је организован новогодишњи ватромет.

Процјена је да је током двије концертен вечери у Бањој Луци на Тргу Крајине било око 40.000 грађана.

У току новогодишње ноћи 31.12.2022. године на 1.1.2023. године и првог дана Нове године 1. на 2.1.2023. године, Град Бања Лука је организовао бесплатан јавни градски превоз на поједини линијама, и то од задњег поласка на регистрованим линијама до 3 сата ујутро, на сваких сат времена.

Послови око организације **обиљежавања Православне нове године**, 13/14. јануара 2023. године, повјерени су ЈУ „Бански двор – Културни центар“, уз учешће Кабинета градоначелника и сарадњу са Српском православном црквеном општином Бања Лука. Програм је био организован у ужем центру града, у непосредној близини Саборног храма Христа Спаситеља.

Као и током претходних година, музички дио програма је организован у периоду од 21:00 час до 23:50 часова, а у поноћ је одржан молебан у Саборном храму.

У богатом музичком програму концерт су одржали умјетница Биљана Крстић и оркестар „Бистрик“, а наступили су и Павлина Радовановић са Косова и Метохије, етно пјевачица Бранка Зечевић из Црне Горе и Данило Милосављевић из Бање Луке.

Угоститељски, односно гастрономски и културно-забавни дио програма „Бањалучке зиме“ реализован је у периоду од 01. децембра 2022. године до 31. јануара 2023. године. Распоред садржаја према локацијама био је следећи:

- Трг Крајине (простор уз хотел „Палас“ и Улицу краља Петра I Карађорђевића) – клизалиште и пратећи садржаји;
- Трг Крајине (простор између РК „Боска“ и Градске тржнице) – забавни парк и пратећи садржаји;
- Парк Петар Кочић – угоститељски и забавни садржаја (кућице и пратећи садржаји за забаву, конзумацију и промоцију).

Организациони одбор је, руковођен позитивним искуствима прошлогодишње реализације програма, повјерио Градској развојној агенцији организацију садржаја на локацијама Трга Крајине и парка „Петар Кочић“. Такође, на захтјев Градске развојне агенције, Организациони одбор је донио одлуку и да се додјела локација изврши на период од двије године, а уз образложење да се приликом уговарања са извођачима и учесницима могу постићи повољнији услови с обзиром на извјесност реализације програма за двије године и тако оправдати улагања учесника забавних и угоститељских садржаја у опрему и слично.

Одлуком којом је извршена додјела локација и послови организације садржаја повјерени Градској развојној агенцији, такође су дефинисане обавезе Градске развојне агенције и других извођача појединих садржаја, а све како би се заштитили интереси Града, учесници и посјетиоци програма.

Утврђен је и назив под којим ће се одвијати садржаји на овим локацијама – „ЗимзоБал“.

Отварање „ЗимзоБала“ реализовано је 01.12.2022. године са бројним забавним и музичким садржајима у парку „Петар Кочић“ и на Тргу Крајине.

Новогодишњи програм у Дому омладине реализовао се током мјесеца децембра 2022. године под називом „Зима у Дому омладине“. Програм је обухватио више од тридесет различитих догађаја – концерата музичких бендова, позоришних представа, „ди-ђеј“ вечери, тзв. зимске рекреације, креативних зимских радионица и Бајковитог новогодишњег сајма.

У реализацији програма учествовали су извођачи и удружења са подручја града, али и одређени број гостију из других градова.

Реализацију програмских садржаја финансијски је подржан кроз пројекат „Bosnia and Herzegovina Resilience initiative“ (BHRI) који реализује Међународна организација за миграције (IOM).

У децембру 2022. године је традиционално организован **новогодишњи пријем градоначелника** за представнике градских и републичких институција, одборнике у Скупштини града, удружења грађана из различитих области, шефове дипломатских представништва, привредне субјекте, вјерске заједнице и друге актере из друштвеног живота града. Пријем је организован у згради Банског двора и био је прилика за сумирање остварених резултата, као и представљање планова за наредну годину.

Првог дана нове календарске године, градоначелник је посјетио одјел породилишта на Клиници за гинекологију и акушерство, и то ради **даривања прве бебе рођене у 2023. години на подручју града**. Том приликом уручен је златник као поклон градоначелника Бање Луке.

Обиљежавање Бадњег дана у Бањој Луци представљао је нови дио у програму обиљежавања новогодишњих празника. Организатор овог дијела програма је Град Бања Лука у сарадњи са Српском православном црквеном општином, те партнерским удружењима. За Бадњи дан, 06.01.2023. године, реализоване су активности: дефиле кочија са бадњацима, културно-умјетнички програм, гастрономска понуда из домаће кухиње за грађане, освјећење бадњака и уношење у Градску управу.

За потребе **процјене ефеката реализације програма обиљежавања новогодишњих празника у Бањој Луци**, прикупљени су подаци о оствареном промету у области хотелијерства и угоститељства на подручју града. За ове потребе су затражени подаци из Пореске управе Републике Српске о оствареном промету у оквиру више дјелатности припреме и послуживања хране и пића, као и више дјелатности пружања смјештаја. Наведени подаци су тражени за период претходне четири године и то за сваку од година за периоде од 01.12. до 15.01. и од 30.12. до 02.01.

Нажалост, Пореска управа Републике Српске је доставила само дио података, односно достављени су подаци за све тражене дјелатности, за све наведене године, али су периоди од 01.12. до 15.01. достављени само за угоститељство, а период од 30.12. до 02.01. за хотелијерство.

Ипак, на основу достављених и обрађених података може се закучити да је у Бањој Луци уочљив тренд раста промета и у области хотелијерства и у области угоститељства.

Према исказаним подацима, тренд раста у области угоститељства је више изражен, али је то разумљиво јер се ради о обухвату од око 45 дана, док су подаци за област хотелијерства дати за период од четири дана.

Подаци о оствареном промету дати су у табели:

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	Индекс 2023/2019
Дјелатност припреме и послуживања хране и пића - период 01.12-15.01.	15.619.752,30	11.697.831,87	17.228.991,03	18.906.353,79	121
Дјелатност пружања смјештаја - период 30.12-02.01.	2.710.366,46	1.218.435,53	2.551.722,90	2.800.250,48	103

Табела 2. – Остварени промет у области угоститељства и хотелијерства на подручју Бање Луке, упоредно за период 2019-2023. године (извор: Пореска управа РС)

5.2 Остварени доласци и ноћења

Подаци о оствареном броју домаћих и страних долазака и ноћења на подручју града су прибављени ради остваривања увида у стање туристичке посјете у вријеме „Бањалучке зиме“. Ради праћења трендова и бољег увида у ефекте дати су упоредни подаци за период од 2019. до 2023. године и то за мјесеце јануар и децембар (вријеме трајања „Бањалучке зиме“).

Подаци које је доставила ЈУ Туристичка организација Града Бања Лука, а које евидентира Републички завод за статистику дати су у наставку:

ГОДИНА	МЈЕСЕЦ	ДОЛАСЦИ			УКУПНО дец-јан.	ИНДЕКС (у односу на 2019)
		Домаћи	Страни	Укупно		
2019.	Јануар	2.110	2.555	4.665	13.614	-
	Децембар	4.552	4.042	8.564		
2020.	Јануар	2.094	2.956	5.050	5.127	38
	Децембар	1.761	861	2.622		
2021.	Јануар	1.400	1.105	2.505	10.790	79
	Децембар	3.517	3.152	6.669		
2022.	Јануар	1.728	2.393	4.121	15.698	115
	Децембар	4.869	5.028	9.897		
2023.	Јануар	2.073	3.728	5.801		

Табела бр. 3 – Остварени број долазака на подручју града током „Бањалучке зиме“, упоредно за период 2019-2023. године

ГОДИНА	МЈЕСЕЦ	НОЋЕЊА			УКУПНО дец-јан.	ИНДЕКС (у односу на 2019)
		Домаћи	Страни	Укупно		
2019.	Јануар	3.061	4.445	7.506	24.582	-
	Децембар	5.859	6.432	12.291		
2020.	Јануар	2.820	4.767	7.587	9.152	37
	Децембар	2.476	1.733	4.209		
2021.	Јануар	2.018	2.925	4.943	15.963	65
	Децембар	4.585	5.259	9.844		
2022.	Јануар	2.354	3.765	6.119	24.505	100
	Децембар	6.629	7.884	14.513		
2023.	Јануар	3.004	6.988	9.992		

Табела бр. 4 – Остварени број ноћења на подручју града током „Бањалучке зиме“, упоредно за период 2019-2023. године

Програм обиљежавања новогодишњих празника „Бањалучка зима 2023/2024“ био је предмет дискусије на двије сједнице Организационог одбора – Конситутивне сједнице одржане 13.09.2023. и Друге сједице одржане 26.09.2023. године.

На Конситутивној сједници је усаглашено да се прошлогодишњи концепт одржавања задржи, а он је подразумемијевао:

- организацију „Зимобала“ чији носилац је Градска развојна агенција,
- организацију прославе Међународне нове године, чији је носилац, у дијелу ангажовања извођача, Одјељење за привреду и локални економски развој,

- прославу Дјечије нове године, за коју је задужено Одјељење за друштвене дјелатности,
- обиљежавање Православне нове године, чији носилац ЈУ „Бански двор – Културни центар“, уз учешће протокола Града Бања Лука.

Обиљежавање Дјечије нове године планирано је за најмлађе на дан 31.12.2023. године. Програм прославе би обухватио музичке и забавне садржаје намијењене дјечи, а били би реализовани на локацијама Трга Крајине и парка „Петар Кочић“ у оквиру „Бањалучке зиме“.

Реализатор програма Дјечије нове године би био дјечији хор „Врапчићи“. Програм ће се реализовати у периоду од 11:00 до 13:00 часова, а према приједлогу програма учешће би, поред хора „Врапчићи“, узели: учесници дјечијих фестивала „Мали композитор“, „Ђурђевдански фестивал“, хор „Мали принц“, „Заги фест“, „Дјечије царство“ - фестивал дјечије поезије, глумци Дјечијег позоришта, Школа спорта Каспер, плесни клубови и други учесници са којима хор „Врапчићи“ има дугогодишњу сарадњу.

Програм прославе Међународне нове године би обухватио двије концертне вечери и то на дан прославе Међународне нове године – 31.12.2023. године и првог дана Нове године – 01.01.2024. године. Намјера Града као организатора је да грађанима Бање Луке понуди занимљив програм који би допринио и већој посјети из региона.

Као што је већ наведено, Организациони одбор је усвојио одлуку којом је подржан приједлог да Бањој Луци наступе:

- 31.12.2023. године – Жељко Самарцић и
- 01.01.2024. године – Лепа Брена.

Одјељење за привреду и локални економски развој добило је задужење да обави послове око провођења поступка јавне набавке за ангажовање наведених извођача путем једне или више агенција за заступање. Јавна набавка „Обезбјеђење услуге организовања новогодишњег програма – дочека Нове 2024. године у циљу туристичке промоције града Бањалука и привлачења домаћих и страних туриста“.

Такође, поред наведених извођача, у дијелу музичког програма ће се по потреби ангажовати и умјетници и извођачи из Бање Луке. На тај начин би се подржала и промовисала и домаћа музичка сцена.

Програм обиљежавања Међународне нове године би се реализовао на локацији Спортског комплекса код парка „Младен Стојановић“. Промјена локације одржавања новогодишњих концерата условљена ограниченим простором на Тргу Крајине (клизалиште и забавни садржаји у оквиру „Зимобала“, радови на локацији хотела „Палас“), као и у увођењем режима једносмјерног саобраћаја у главној градској саобраћајници. Наведене околности у значајној мјери утичу на могућност организације новогодишњих концерата на уобичајеној локацији, како због нужног затварања главне градске саобраћајнице и измјена у режиму саобраћаја, тако и због безбједности свих учесника и посјетилаца због градилишта хотела „Палас“.

Као би се задовољили креитеријуми безбједности и довољне површине за поставку позорнице и пријем великог броја посјетилаца, предложена је локација новоизграђеног

Спортског комплекса код парка „Младен Стојановић“. Локација располаже довољном површином, уређена је и опремљена комуналном опремом, постоје извори напајања, као и могућност поставке додатних садржаја у дане прославе. Такође, у непосредној близини локације се налази веће број паркинг мјеста.

Послови око организације **обиљежавања Православне нове године, 13/14. јануара 2024. године**, повјерени су ЈУ „Бански двор – Културни центар“, уз учешће Кабинета градоначелника и сарадњу са Српском православном црквеном општином Бања Лука. Програм би традиционално био организован у ужем центру града, у непосредној близини Саборног храма Христа Спаситеља.

Као и током претходних година, музички дио програма би био организован у периоду 21:00 час до 23:50 часова, а у поноћ би вјерници били позвани на молебан у Саборном храму.

Учешће у реализацији програма обиљежавања Православне нове године у Бањој Луци за дан 13/14.01.2024. године узели би следећи извођачи: Даница Крстић у пратњи „Балкан концепт оркестра“, трубачки састав „Barka Brass“ и специјални гост Милан Васић. Поред наведених, у програму ће учествовати и домаћи извођачи: Културно-умјетничко друштво „Свети Сава“, Радничко културно-умјетничко друштво „Пелагић“ и Данило Милосављевић.

Угоститељски, односно гастрономски и културно-забавни дио програма „Бањалучке зиме“ реализовао би се у периоду од 01. децембра 2023. године до 15. јануара 2024. године. Распоред садржаја према локацијама је следећи:

- Трг Крајине (централни дио Трга Крајине уз „Боску“ и Улицу краља Петра I Карађорђевића) – намијењен примарно за поставку клизалишта и пратећих садржаја;
- Трг Крајине (простор између РК „Боска“ и Градске тржнице) – намијењен примарно за поставку забавног парка и
- Парк „Петар Кочић“ – примарно намијењено за поставку угоститељских и забавних садржаја (кућице и пратећи садржаји за забаву, конзумацију и промоцију), са мањим дијелом намијењеним за поставку забавног парка (дјечији ролер костер, возић и дјечија вртешка са фигурама).

Реализација садржаја је повјерена Градској развојној агенцији. Организациони одбор је приликом припреме програма „Бањалучке зиме 2022/2023“, на захтјев Градске развојне агенције, донио одлуку да се додјела локација изврши на период од двије године, а како би се приликом уговарања са извођачима и учесницима могли постићи повољнији услови с обзиром на извјесност реализације програма за двије године и тако оправдати улагања учесника забавних и угоститељских садржаја у опрему и слично.

Одлуком којом је извршена додјела локација и послови организације садржаја повјерени Градској развојној агенцији, такође су дефинисане обавезе Градске развојне агенције и других извођача појединих садржаја, а све како би се заштитили интереси Града, учесници и посјетиоци програма.

Претходне године је утврђен назив под којим ће се одвијати садржаји на овим локацијама – „ЗимзоБал“. Отварање „ЗимзоБала“ планирано је за 01.12.2023. године са бројним забавним и музичким садржајима у парку „Петар Кочић“ и на Тргу Крајине.

Градска развојна агенција је у свом приједлогу програма навела да је концепт и приједлог и приједлог културно-умјетничког, музичког и дјечијег програма подразумијева седмодневни програм за дјецу (креативне радионице, аниматори за дјецу, представљање бањалучких вртића и основних школа, концерт дјечијег хора „Врапчићи“, представе за дјецу...), спортске садржаје уз музику (латино вече, зумба,...), школа клизања, док би ноћни садржаји били организовани током цијеле седмице – наступи ди-џеја, локалних вокалних солиста, бендова, културно-умјетничких друштава, трубача, тамбураша.

Новогодишњи програм у Дому омладине реализоваће се током мјесеца децембра 2023. године и одвијаће се под називом „Зима у Дому омладине“. Програм обухвата више различитих догађаја – концерата музичких бендова, позоришних представа, „ди-џеј“ вечери, тзв. зимске рекреације, креативних зимских радионица и Бајковитог новогодишњег сајма.

У реализацији програма учествују извођачи и удружења са подручја града, али и одређени број гостију из других градова.

Поводом наступајућих празника традиционално се организује **новогодишњи пријем градоначелника** за представнике градских и републичких институција, одборнике у Скупштини града, удружења грађана из различитих области, шефове дипломатских представништва, привредне субјекте, вјерске заједнице и друге актере из друштвеног живота града. Пријем се организује у згради Банског двора и представља прилику за сумирање остварених резултата у одлазећој години, као и представљање планова за наредну годину.

Првог дана нове календарске године, представници града ће посјетити одјел породилишта на Клиници за гинекологију и акушерство, и то ради **даривања прве бебе рођене у 2023. години на подручју града**. Том приликом се уручује златник као поклон градоначелника Бање Луке.

Обиљежавање Бадњег дана у Бањој Луци представља нови дио у програму обиљежавања новогодишњих празника. Организатор овог дијела програма је Град Бања Лука у сарадњи са Српском православном црквеном општином, те партнерским удружењима. За Бадњи дан, 06.01.2023. године, планиране су активности: дефиле кочија са бадњацима, културно-умјетнички програм на три пункта у оквиру дефилеа, бирање најљепшег бадњака, гастрономска понуда из домаће кухиње за грађане, освећење бадњака и уношење у Градску управу.

Обиљежавање 9. јануара – Дана Републике је у 2023. години у Бањој Луци реализовано у организацији Града Бања Лука, а с обзиром да је републички програм обиљежавања реализован на принципу да се сваке године обиљежавање реализује у новој локалној заједници на простору Републике Српске. Став Града је био да се, имајући у виду значај датума, пригодан програм треба реализовати и у Бањој Луци. Тим поводом је формиран и Организациони одбор на челу са градоначелником, и уз учешће представника локалних установа и предузећа, удружења бораца, удружења породица погинулих и несталих бораца и цивила, удружења ратних војних инвалида и других.

Тим поводом, први пут је поводом Дана Републике Српске организован „Ход части“ и предводили су га чланови породица погинулих бораца, који су у знак сјећања на оне који су своје животе уградили у темеље Републике Српске улицама Бање Луке носили фотографије својих најмилијих. У „Ходу части“ учествовали су и демобилисани борци,

ратни-војни инвалиди, чланови Удружења ампутираца –УДАС, те остала борачка удружења која дјелују на подручју града, као и бројни спортски колективи, културно-умјетничка друштва, те припадници комуналне полиције, градске цивилне заштите и Професионалне територијалне ватрогасно-спасилачке јединице.

„Ходом части“ и пригодним културно-умјетничким програмом, у којем су учествовали Даница Црногорчевић, Ансамбл „Свилен конач“ и СПД „Јединство“, Бања Лука је обиљежила Дан Републике Српске.

Културно-умјетнички програм почео је наступом Ансамбла „Свилен конач“ и СПД „Јединство“. Учесници „Ходе части“ су у 12.00 часова кренули од Градске управе према Парку „Петар Кочић“ и кретали се Улицом краља Петра I Карађорђевића. Након тога је одржан културно-умјетнички програм и наступ Данице Црногорчевић на локацији између Парка „Петар Кочић“ и Трга Крајине.

Градоначелник Бање Луке је поводом Дана Републике Српске организовао пријем за представнике свих борачких организација са подручја Бање Луке.

Поред тога, програму обиљежавања је претходило служење Свете архијерејске литургије коју је предводио Његова светост патријарх српски г. Порфирије у Храму Христа Спаситеља.

Велики хришћански празник, Богојављење, у Бањој Луци је обиљежен традиционалном литијом и пливањем за Часни крст на ријеци Врбас.

Богојављенске свечаности започеле су Светом архијерејском литургијом у Храму Христа Спаситеља, коју је служио епископ бањалучки господин Јефрем. Након тога, улицама Бање Луке, прошла је свечана литија, у којој су уз бројне вјернике учествовали и представници Града.

По доласку литије на Градски мост, одржан је вјерски обред, а потом је Часни крст спуштен у ријеку Врбас. Због високог водостаја, договорено је да до крста плива један младић – Огњан Милетић, којем је ово десети пут да плива за Часни крст.

Град Бања Лука већ годинама заједно са Српском православном црквом – Епархијом бањалучком обиљежава Богојављење – један од најважнијих хришћанских празника уз традиционалну Богојављенску литију и пливање за Часни крст.

Дан ослобођења Бање Луке у Првом свјетском рату обиљежен је и 2023. године, а у питању је дан који се од 2019. године званично обиљежава као градски празник. Улазак српске војске у Бању Луку 1918. године представља један од најважнијих догађаја у цијелој историји нашег града, јер је управо на тај дан Бања Лука ослобођена од окупације.

Бања Лука је градски празник Дан ослобођења у Првом свјетском рату обиљежила полагањем вијенаца на Спомен-обиљежје жртвама Велеиздајничког процеса на гробљу Свети Пантелија.

Такође, обиљежавање 105. годишњице Уласка српске војске 1918. године организовно је од стране Одбор за његовање традиција ослободилачких ратова Републике Српске и Одбор за његовање традиција ослободилачких ратова Републике, а програм је чинило служењем молебана несталим и погинулим борцима и цивилима Првог свјетског рата у бањалучком Храму Христа Спаситеља и полагање вијенаца на Споменик бану

Милосављевићу. Након полагања вијенаца, у проти Храма Христа Спаситеља уприличен је културно – умјетнички програм.

Међународни дан жена обиљежен је и у 2023. години. Град Бања Лука је заједно са свим релевантним удружењима и организацијама овим поводом спровео кампању „За живот жена“ која је трајала од 06. марта до 26. марта.

Симболично, као основни мотив кампање изабран је лик жене који се налази на бецевима, које у својој радионици израђују штићенице Сигурне куће.

Кампању „За живот жена“ је током три недјеље, почевши од 6. марта обиљежио низ различитих догађаја, а свака од седмица током којих је реализован програма имала је другачији назив и тему: Град успјешних жена, Град одговорних жена и Град инспиративних жена.

У оквиру програма реализовано је много различитих активности, попут: подјела билетена, шетња са градоначелником и подјела ваучера, поклон концерт „Ленксингтон бенда“ у организацији Града, концерт групе „Лира“ у Пискавици, Борковићима и Верићима, концерт „Оне три“ у Банском двору, Интерактивни сајам у Дому омладине на тему „Права жена у области рада и запошљавања“, Едукативни панел о здрављу жена (Парк „Петар Кочић“ – Стакленац) на тему „Прелазно доба жене“, Едукативни панел о здрављу (Парк „Петар Кочић“ – Стакленац) на тему „Значај ХПВ вакцинације“, и др.

Концепт „Бањалучког прољећа“ који је дефинисан 2022. године је задржан и у 2023. години. Опредељење је било да Град Бања Лука и у 2023. години приступи реализацији иновираних концепата у прољећном периоду са двоструким циљем:

- да након двогодишњег периода пандемије вируса корона и ограничених културних, туристичких, спортских и свих других садржаја, у граду и животу његових суграђана пробуди и наметне нову динамику; и
- да прољећни период током којег љепоте Бање Луке посебно долазе до изражаја искористи као компаративну предност и да са богатим манифестационим садржајима град позиционира на мапи регионалних центара.

Низ манифестација и пројеката који су концентрисани око догађаја који означавају оквирни почетак и крај програма – 22. април као Дан града и Спасовдан као слава града – чиниле су „Бањалучко прољеће 2023“.

Програм „Бањалучко прољеће 2023“, чиниле су следеће цјелине:

1. Протоколарни догађаји,
2. Манифестације из Календара културних манифестација,
3. Манифестације из Програма развоја спорта,
4. Манифестације из Календара туристичких манифестација и
5. Појединачни пројекти и манифестације.

На Првој сједници Организационог одбора усвојен је концепт програма „Бањалучко прољеће 2023“, са следећим значајним елементима:

- период од 07. до 09. априла обиљежиће отварање „Бањалучког прољећа 2023“ с тим да ће централна манифестација отварања бити 08. априла 2023. године;

- 15. април 2023. године обиљежиће Васкршњи празник;
- од 16. до 23. априла 2023. – Тениски турнир АТП250;
- период од 25. до 28. априла предвиђен је за обиљежавање Дана града.

Став руководства града за текућу годину био је да се прошири церемонија обиљежавања Дана града. Централна манфестација, полагање вијенаца, пријем градоначелника братских градова одређени су за 27. април. Уз то, у текућој години је церемонија обиљежавања отворена за присуство што већег број грађана који претходних година нису имали прилику да се на такав начин прикључе обиљежавању Дана града. Тим поводом је одлучено и да се свечана академија одржи у спортској дворани „Борик“.

Остали значајни датуми у оквиру концепта програма укључивали су:

- 5. мај - излет са радницима Градске управе;
- 9. мај – пикник у парку;
- 24. мај – концерт „У сусрет Спасовдану“,
- 25. мај – Слава Града – Спасовдан,
- 26-28. мај – „Бањалучки карневал“,
- 5-11. јуна – Театар фест „Петар Кочић“ и
- 16. до 18. јуна – Фестивал уличних забављача „Тротоарт“.

Обиљежавање 22. априла – Дан града Бањалука и дан ослобођења града у Другом свјетском рату је организовано у периоду од 22. до 27.04. а усљед празновања васкршњих празника и великог броја дешавања у Бањој Луци, посебно у контексту одржавања тениског турнира „Srpska open“. Дан града је обиљежен под слоганом „Бањалука – увијек лијепа и заувјек наша“.

Поводом Дана града, а у складу са одређењем да се догађаји у оквиру обиљежавања учине доступним за што већи број грађана, у парку „Младен Стојановић“ је 22.04. године одржана прослава са пригодним програмом и великом тортом. Прослава је организована након полуфиналних мечева у оквиру турнира „Srpska open“ и то у амбијенту који краси реплика старе фонтане. Учесници забавног програма били су: Андреј Пуцаревић, Маја Татић, Вања Мишић, Сања Зелић Чолић, Маја Манојловић и Марија Шестић. Торту дужине 20 метара која је припремљена овим поводом исјекли су градоначелник Бање Луке и гости из Србије, Црне Горе и Израела.

Овом приликом градоначелник Бање Луке је градоначелнику партнерског града Модина г. Хаиму Бибасу уручио признање – Залтни грб Града – који му је додијељен одлуком Скупштине града.

Полагање вијенаца организовано је на четири локације на подручју града и то: централно полагање вијенаца на Спомен обиљежје палим борцима Другог свјетског рата на Тргу палих бораца, те полагања вијенаца на споменику жртвама Велеиздајничког процеса на гробљу Свети Пантелија, Споменику палим Крајишницима на Бањ брду и Споменику „Дванаест звјездица“. Вијенце су положили и пошту одале делегације Града Бања Лука, институција Републике Српске и БиХ, удружења бораца и породица погинулих и несталих, делегације градова партнера и други.

Програм посјете представника градова партнера и других делегација био је дио протоколарних догађаја. Пријем за госте из градова партнера организован је од стране градоначелника Бање Луке и то 27.04. у ресторану ЈП „Аквана“. Овом приликом организована је размјена поклона између делегација домаћина и гостију.

Позиву за обиљежавање Дана града Бања Лука одазвале су се делегације из Модина и Скопља које су Бању Луку посјетиле и на позив градоначелника Бање Луке пратиле турнир „Srpska open“, али нису биле у прилици да се задрже до саме свечане академије. Делегације које су посјетиле Бању Луку и присуствовале свечаној академији су дошле из Београда, Новог Сада, Сомбора, Сремске Митровице, Суботице, Тивта, Никшића, Херцег Новог, Куманова и Велења. Делегације са простора Републике Српске су дошле из Источног Сарајева, Бијељине и Лопара.

Поред званичног програма за делегације, градоначелник је имао и више билатералних сусрета. Дана 24.04. одржани су састанци са делегацијом Скопља, коју је предводила градоначелница Данела Арсовска, и делегацијом Општине Никшић, коју је предводио предсједник Општине Марко Ковачевић.

Дана 27.04. градоначелник Бање Луке је одржао састанке са:

- градоначелником Београда Александром Шапићем;
- градоначелником Новог Сада Миланом Ђурићем и делегацијом коју је предводио;
- изаслаником предсједника Републике Србије и министром одбране у Влади Републике Србије Милошем Вучевићем

Иначе, за госте из градова партнера био је припремљен програм боравка који је поред пријема и присуства свечаној академији укључивао и присуство и учешће заинтересованих делегација у раду „Дунав бизнис форума“, концерту поводом Дана града и другим садржајима.

Свечана академија и додјела награда и признања поводом Дана града одржана је 27.04.2023. године у спортској дворани „Борик“. Послови продукције свечане академије повјерени су агенцији „Акваријус“. Промјена мјеста одражавања свечане академије последица је одлуке руководства града да се овај садржај учини доступнијим за већи број грађана, па је тако овогодишњој академији присуствовало око 1.200 званица.

Свечана академија се састојала од свечане бесједе градоначелника Бање Луке г. Драшка Станивуковића, те пригодних обраћања српског члана Предсједништва БиХ г. Милорада Додика и изасланика предсједника Републике Србије и министра у Влади Републике Србије г. Милоша Вучевића. Програм се састојао и од драмског и музичког дијела на којем су били ангажовани домаћи умјетници.

На свечаној академији уручене су награде и признања које су додијељене одлукама Скупштине града поводом Дана града заслужним појединцима и колективима. Награда града Бања Лука младима додијељена је Ранку Тодоровићу, Дејану Срдићу, Милици Ристић, Луки Кнежевићу, Стефану Кременовићу, Владану Гачићу, Маји Милијаш и Игору Мирјанићу. Плакета Града уручена је следећим добитницима: Дијана Зрнић, Мерима Гајић, Јово Шмања, Жељко Опачак, Синиша Томић, Милан Влајић, Тања Јосиповић (постхумно), Милорад Савић Чича, Горан Латиновић и Никола Ожеговић, Гордана Пејчиновић, Надежда

Лазаревић Ковачевић и Горан Трбић. Златни грб Града Бање Луке ове године додијељен је Невени Тодоровић, Слободану Станковићу (постхумно) и Хаиму Бибасу, којем је ово признање уручено раније односно 22. априла током боравка делегације Модина у нашем граду. Плакета „Сестре Гајић“ додијељена је Савезу за ријетке болести Републике.

Концерт као поклон поводом Дана града организован је за све грађане и посјетиоце Бање Луке и одржан је након завршетка свечане академије. За мјесто одржавања концерта изабрана је локација шеталишта код Грдске управе односно простор Парка бана Милосављевића са позорницом оријентисаном ка Банском дору и Палати Републике.

У програму су учествовали Борис Режак и састав „Оне три“ који чине Маја Татић, Ружица Чавић и Светлана Цеца Видовић. Такође, уз бањалучке умјетнике наступили су и солисти Опере Народног позоришта у Београду Љубица Вранеш и Драгољуб Бајић.

13. Дунавски бизнис форум и пленарни скуп под називом „Градови – повезивањем и сарадњом до бржег развоја региона“ и ове године је био дио програма обиљежавања Дана града. Теме форума биле су: Отворени Балкан – нове идеје и пројекти у служби унапређења сарадње, Енергетски изазови и рјешења, Културне и креативне индустрије као могућности развоја, а било је ријечи и о Дигиталној трансформацији градова и држава на системском нивоу, шансама за ИКТ сектор и одрживом туризму. Скуп је одржан 25.04.2023. године у хотелу „Босна“ у организацији Града Бања Лука и „Media Invent“ из Новог Сада.

Када су у питању **други садржаји реализовани у оквиру обиљежавања Дана града** могу се навести:

- Поводом Дана града, Град Бања Лука је у сарадњи са ГП „Јазавац“ поклатио 200 улазница за представу „Мало благо“. Представа је изведена 29. априла у Градском позоришту „Јазавац“. „Мало благо“, комедија у режији Слађане Килибарде, је најнаграђиванија представа Градског позоришта Јазавац и једна од најдуговјечнијих представа са највише гостовања широм региона;
- У оквиру Дана града са радом је почео и панорамски бус према Бањ брду који је на Дан града бесплатно превозио суграђане, а од ове године опремљен је и функцију стављен нови аутобус за тзв. панорамске туре. У питању је двоспратни аутобус са отвореним спратом који суграђанима и свим туристима пружа могућност да Бању Луку упознају из једне потпуно нове перспективе. Аутобус је до краја априла превозио бесплатно све заинтересоване;
- У циљу промоције урбане мобилности, која је једно од главних опредјељења Града, грађани су награђени бесплатним минутима за вожњу електричним тротинетима, као и годишњим картама за „БЛ бајк“;
- Организована је подјела одређеног броја бесплатних карата за фестивал „План Б“, као и за програм међународног циркуса који је гостовао у Бањој Луци у овим данима.

Обиљежавање Спасовдана – слава Града Бања Лука и Саборног храма „Христа Спаситеља“ организовано је у сарадњи Града и Српске православне црквене општине - парохија Бањалучка. Овогодишњи програм обиљежавања Спасовдана чинили су:

- Предавање „Сачувајом српски језик и ћирилицу“ одржано је 24.05.2023. године у ЈУ „Бански двор – Културни центар“. Предавање је одржао проф. др Милош

Ковачевић, а у сарадњи са СКПД „Просвјета“ реализована је изложба најљепших ћириличних рукописа, а ријеч је о награђеним радовима на конкурс у „Моја оловка пише ћирилицом“. Овај дио програма употпуњен је са наступом хора Основне школе „Свети Сава“;

- Манифестација „У сусрет Спасовдану“ је одржана вече уочи саме славе Града, а у организацији СПД „Јединство“. Културно-умјетнички програм је реализован 24.05.2023. године у Банском двору уз наступе домаћих умјетника и извођача и пригодну бесједу градоначелника. Овом приликом су додијелене и награде за најбоље радове на литерарном конкурс у „Православна Бања Лука“.
- На сам Спасовдан, 25.05.2023. године, одржана је Света архијерејска литургија и освећење славског жита и колача у Саборном храму, а потом је одржана и свечана литија око самог храма. Истог дана, са почетком у 19:30 часова, одржана је манифестација „Спасовданско вече – Слава кроз традицију“. Овим поводом је постављен славска трпеза у порти Саборног храма, а у оквиру програма одржано је такмичење и изабрани побједници у припреми најбоље погаче и најбоље ракије;
- Дана 26.05.2023. године одржано је и Вече гусала. Програм је одржан у порти Саборног храма.

За потребе оцјене ефеката реализације програма „Бањалучког прољећа“ на туризам у Бањој Луци анализирани су подаци о оствареном броју долазака и ноћења домаћих и страних туриста. Подаци су прибављени путем ЈУ „Туристичка организација Града Бања Лука“, а изворно их прикупља Републички завод за статистику.

Подаци о оствареном броју долазака дати су у табели бр. 5. Према приказаним подацима може се уочити да је укупан број остварених долазака за период од три мјесеца износио 33.635, што је раст у односу на прошлогодишњих 24.562 и у односу на предпандемијску 2019. годину када је евидентирани број долазака био 23.685. Највише је растао број долазака страних странаца, јер је 2023. године износио 21.933, што је за око 7.000 долазака више у односу на посматрану 2019. и 2022. годину.

Остварени број ноћења на подручју града за период април-јун 2023. године приказан је у табели бр. 6. Уочљиво је да је дошло до порста број остварених ноћења и да тренд раста број долазака прати и порст броја ноћења. Укупно је остварено 50.646 ноћења, што је за око 12.000 ноћења више у односу на 2019. (37.245) и 2022. годину (37.976). Као и код долазака, највећи раст је остварен код броја ноћења страних посјетилаца, и износио је 35.306 у 2023. години, што је за око 13.000 више у односу на 2019. и 2022. годину.

ПЕРИОД	ДОЛАСЦИ 2019			ДОЛАСЦИ 2022			ДОЛАСЦИ 2023		
	Домаћи	Страни	Укупно	Домаћи	Страни	Укупно	Домаћи	Страни	Укупно
Април	3.361	4.060	7.421	3.390	4.209	7.599	3.641	7.263	10.904
Мај	3.224	5.565	8.789	3.836	5.003	8.839	4.245	7.165	11.410
Јун	2.771	4.704	7.475	3.214	4.910	8.124	3.816	7.505	11.321
УКУПНО	9.356	14.329	23.685	10.440	14.122	24.562	11.702	21.933	33.635

Табела бр. 5. – Преглед остварених долазака у Бању Луку за мјесеце април, мај и јун за 2019, 2022. и 2023. годину

(Извор: Републички завод за статистику)

ПЕРИОД	НОЋЕЊА 2019			НОЋЕЊА 2022			НОЋЕЊА 2023		
	Домаћи	Страни	Укупно	Домаћи	Страни	Укупно	Домаћи	Страни	Укупно
Април	4.795	6.900	11.695	4.826	6.580	11.406	4.985	12.476	17.461
Мај	4.575	8.989	13.564	5.282	8.061	13.343	5.388	10.990	16.378
Јун	4.237	7.749	11.986	4.912	8.315	13.227	4.967	11.840	16.807
УКУПНО	13.607	23.638	37.245	15.020	22.956	37.976	15.340	35.306	50.646

Табела бр. 6. – Преглед остварених ноћења у Бањој Луци за период април, мај и јун 2019, 2022. и 2023.

(Извор: Републички завод за статистику)

Приходи од боравишне таксе прикупљени на подручју града у периоду април-јун и упоредни показатељи за 2019, 2022. и 2023. године дати су у табели бр. 7. Након нижег износа прикупљене боравишне таксе у 2022. години, у 2023. години долази до пораста и за посматрано тромјесечје 2023. године је прикупљено 89.387,06 КМ, што је за око 12.000,00 КМ више него 2019. године.

	2019. година (КМ)	2022. година (КМ)	2023. година (КМ)
Април	22.260,97	15.850,48	19.264,77
Мај	22.834,03	20.198,07	31.998,38
Јун	32.849,28	23.293,96	38.123,91
Укупно:	77.944,28	59.342,51	89.387,06

Табела бр. 7. – Приходи од боравишне таксе за период април-јун за 2019, 2022. и 2023. годину
(Извор: ЈУ Туристичка организација Града Бања Лука)

Када су у питању **ангажмани и активност грађана и њихових удружења**, могу се посматрати збирни подаци о учесницима манифестација у својству извођача/учесника и у својству посјетилаца. Важно је напоменути да се ради о непотпуним подацима, јер значајан број организатора и удружења није доставио попуњене табеле са траженим подацима. У табелама су приказани подаци за удружења и манифестације за које су достављени тражени подаци.

Подаци о броју учесника и броју посјетилаца на манифестацијама дати су у наредној табели:

Укупан број учесника – извођача	Бр. учесника из Бања Луке	Бр. учесника из других градова	Бр. посјетилаца
7.076	4.476	2.585	124.471

Табела бр. 8. – Подаци о броју извођача/учесника и броју посјетилаца на манифестацијама/догађајима у оквиру „Бањалучког прољећа 2023“
(Извор: подаци достављени од стране организатора манифестација)

Прикупљени су и обрађени подаци достављени од стране организатора о финансијским средствима која су дозначена од стране спонзора и покровитеља, властитим средствима, те властитом доприносу (рад, материјал и слично) чија вриједност је изражена у новцу. Подаци су дати у табели бр. 9:

Укупно издвојена средства (КМ)	Властита средства организатора (КМ)	Покровитељи и спонзори (КМ)	Властити допринос изражен у новцу
639.235,57	182.731,37	269.300,00	146.608,00

Табела бр. 9. – Подаци о укупним финансијским средствима издвојеним за манифестације реализоване у оквиру „Бањалучког прољећа 2023“
(Извор: подаци достављени од стране организатора)

Друго издање Фестивала уличних забављача „Тротоарт“ реализовано је у периоду од 16. до 18. јуна 2023. године и то кроз три компоненте или дијела: домаћи програм, међународни програм и дјечији програм. Фестивал је реализован дуж главне градске шеталишне зоне, на укупно седам локација и то: Народно позориште РС, Палата Републике, дио шеталишта између Саборног храма и споменика бану Милосављевићу, Градска управа, Господска улица, Трг Крајине и парк „Петар Кочић“.

Циљ фестивала је у 2023. години модификован и односио се на успостављање и развој регионалног фестивала умјетности, мјеста сусрета, сарадње и комуникације умјетника и публике.

Организатори фестивала су Град Бања Лука и Градски тамбурашки оркестар Бања Лука, с тим да је замисао, која се и реализује, била да се Град оперативно ангажује у почетној фази успостављања и развоја, а да временом Градски тамбурашки оркестар преузме организацију и оперативне послове. Имајући то у виду, Град Бања Лука је и у 2023. години обезбједио већину финансијских средстава за реализацију Фестивала (око 80%) и пружио потребну логистичку подршку појединих градских служби на терену, а Градски тамбурашки оркестар је био носилац припрема и оперативних послова реализације.

На Фестивалу је учествовало **35 група и индивидуалних умјетника**, а на тротоарима Бање Луке је наступило око **240 умјетника и то 180 домаћих и 60 страних умјетника**. На реализацији је радило око **40 особа у ширем оперативном тиму фестивала**. Према процјенама, оквирна посјета свим програмима у оквиру „Тротоарта“ износила је око **9.000 посјетилаца** и представља број присутних на локацијама у тренутку бројања.

Фестивал уличних забављача „Тротоарт“ је по документовним оцјенама, а од стране публике и учесника, **успјешно реализован**. Исти став је заузео и оперативни тим Фестивала, уз запажања и напомене о елементима који траже побољшање. Један од најзначајнијих утисака оперативног тима након реализације и приликом анализе урађено посла јесте да је „Тротоарт“ **један од организационо најзахтјевнијих фестивала који се организују у Бањој Луци**.

Припремљено је и постављено **преко стотину објава на сајту Града и свим мрежама Града** (вијести на сајту Града, објаве на друштвеним мрежама Града-Фејсбук, као и сторији на Фејсбуку и Инстаграму). Само на Фејсбуку и Инстаграму било је преко 150.603 корисника који су видјели објаве (што органским, што спонзорисаним путем), а укупан број јединствених профила који су видјели објаву је преко 100.000 (108.603).

Тим за комуникације је у септембру мјесецу 2023. године, а након окончања манифестација у организацији Град Бања Лука у оквиру програма „Бањалучко прољеће“ и „Бањалучко љето“, *реализовао вибер анкету. Анкетно питање за чланове вибер групе „Град Бања Лука“ било је: „Бројне манифестације које је Град организовао допринијеле су да Бања Лука биљежи рекордне посјете туриста. Који догађај се вама највише свидео?“*. Учешће у анкети је узело 2.326 грађана, а њих **29% (675) је изабрало Фестивал уличних забављача „Тротоарт“**.

Ради добијања повратних информација од самих учесника о квалитету фестивала креиран је и дистрибуиран електронски упитник са неколико питања о протеклом „Тротоарту“. Неке од оцјена су:

- Идеја и концепт Фестивала уличних забављача „Тротоарт“ – оцјена 5;

- Квалитет организације Фестивала – оцјена 4,86;
- Сарадња са волонтерима и техничким особљем – оцјена 4,79;
- Да ли бисте поново учествовали на Фестивалу – оцјена 5;
- Општи утисак о Фестивалу „Тротоарт“ – оцјена 4,93;

Фестивал цвијећа одржан је у периоду 7-9. априла 2023. године у парку „Петар Кочић“ у организацији Града Бања Лука. Град је расписао јавни позив за учешће излагача, а фестивал је имао изложбено-продајни карактер. Поред излагача и изложбе цвијећа, у оквиру програма фестивала реализовани су и културно-забавни садржаји за дјецу. Циљ манифестације је да се додатно обогати програм и садржаји за грађане и туристе током прољетног периода.

„Бањалучки карневал“ је други издање имао у периоду 26-28. мај 2023. године, а реализован је у сарадњи Центра за едукацију и рад са дјецом и омладином „МИС“ и Града Бања Лука. Програм фестивала чинили су бројни садржаји, попут: карневалска журка одржана, свечани дефиле у центру града, као и дјечији карневал који је одржан на Тргу Крајине.

Бројни суграђани и гости могли су да уживају у љепоти и разноликости костима преко 30 карневалских група, али и у спектакуларном наступу плесачица бразилске самбе и бенда „Кубалканика“, уз перформанс „Mirror Crew“.

Овај јединствени догађај позиционирао је Бању Луку на мапи Европе и свијета, а са карневалом је успјела да уђе у Европску асоцијацију карневалских градова.

Манифестација „Велики почетак“, која се 2023. године одржала трећи пут заредом, изнова је оправдала сва очекивања и потврдила да школарци воле нови почетак, те да се радују повратку у школске клупе. Град је и 2023. године обезбиједио бесплатне уџбенике за више од 8.000 основаца, а ова манифестација само је круна свега што градска администрација ради с циљем да школарцима понуди што боље и квалитетније услове школовања.

Школарци су уживали су у сјајном музичком програму, занимљивим садржајима, бесплатним тобоганима и трамполинама, а уз подршку пријатеља Града Бање Луке ђаци су обрадовани и вриједним поклонима.

У програму су учествовали Дјечији хор „Врапчићи“, Вокални атеље „МаМа ВоХ“, учесници такмичења Пинкове звјездице, Музички атеље Рок Симфоније, али и специјални гости Арија и Нађа, Сергеј Пајић, те Вук и Александра.

Учесће у реализацији манифестације узели су компанија М:тел, Бин бин, Виолета, Тропиц, Бинго, Апотека Анафарм, Кумаро, ТО Бема, брза пошта Хпресс, Пулсе Десигн, Аддицо банка, Витаминка, али и пријатељи из Центра за образовање одраслих, Стонотениског клуба „Спин“, Дјечијег позоришта Републике Српске, ГП „Јазавац“, Дис позоришта младих, Народног позоришта Републике Српске, Дајак клуба, Ронилачког клуба „Бук“ и ЈП „Аквана“ који су обезбиједили вриједне поклоне за школарце.

Дио ове манифестације била је и Агенција за безбједност саобраћаја, као и Фондација за породицу.

Жеља Града Бање Луке да на посебан начин обиљежи почетак још једне школске године и да заједно са школарцима прослави њихов велики почетак.

Јесењи фестивал односно Фестивал цвијећа, плодова и меда одржан је у парку „Петар Кочић“ у периоду од 29.9. до 1.10.2023. године.

Свечано отварање уз пригодан програм одржано је 29. септембар а осим културно-умјетничког програма који је приредила Умјетничка школа „Владо Милиошевић“, организоване су и радионице из области узгоја цвијећа, биља и поврћа, пчеларства, али и радионице јесење кухиње и припреме зимнице.

Занимљив програм реализован је и за најмлађе суграђане, који су имали прилику да науче нешто о баштованству, а уз много смијеха, пјесме и плеса изабрани су и награђени најкреативнији костими.

У суботу, 30. септембра одржан је наступ Прве балетске школе која је извела сегменте из балета „Чудесна шума“. Истога дана проглашени су и побједници акције „Бирамо најуређеније“.

Фестивал је био прилика за посјетиоце да уживају у чарима јесени и њених плодова, али и да стекну и нова знања. Тим поводом је у „Стакленцу“ (Парк „Петар Кочић“) организовано и предавање из области пчеларства.

Бесплатан паркинг за возила грађана Србије био је омогућен у 2023. години на територији града Бање Луке. Градоначелник је донио овакву одлуку као знак захвалности за сву подршку, коју је Република Србија пружила Бањој Луци, али и цијелој Републици Српској. Тако су сви грађани Србије, који посједују возило са регистарским ознакама Републике Србије могли и 2023. године да бесплатно паркирају на свим мјестима на којима постоји наплата паркинга.

Бања Лука је захвална Србији, чија донација од шест милиона КМ је највећим дијелом усмјерена у изградњу школе у насељу Ада. Раније је, између осталог, захваљујући донацији Србије у насељу Петрићевац саграђен вишенамјенски објект, у склопу којег су вртић, амбуланта и објект мјесне заједнице. Бесплатан паркинг за држављане Србије омогућен је од половине 2021. године.

II – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ОПШТУ УПРАВУ

Рад у 57 мјесних заједница и канцеларији главне зграде Градске управе (канцеларија бр. 12), организован у оквиру Одсјека за послове Писарнице градске управе, Пријемне канцеларије, услужних центара и послове мјесних заједница, одвијао се на извршењу послова и задатака утврђених Програмом рада за 2023. годину, као и на обављању послова и радних задатака утврђених Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста градске управе Града Бања Лука.

Имајући у виду наведено, у Одсјеку су у току 2023. године обављени сљедећи послови и задаци:

1. Координација са другим одсјеком у оквиру Одјељења, као и другим организационим јединицама Градске управе, надлежним државним органима, организацијама и установама у оквиру овлаштења, што је подразумијевало интензивну сарадњу са:

- **Одјељењем за саобраћај и путеве** у циљу дефинисања приједлога приоритета и потреба свих мјесних заједница на територији града Бање Луке за изградњу и одржавање саобраћајне и путне инфраструктуре за 2024. годину; подношења појединачних захтјева савјета мјесних заједница и грађана који се тичу: санације путева, постављања вибрационих трака и лежећих полицајаца, асфалтирања путева, насипања путева, санације рупа на путевима, постављања саобраћајних знакова, модернизације некатегорисаних путева, регулисања и прилагођавања реда возње у јавном превозу, уређења паркинг простора, боље безбједности пјешачких прелаза, постављања семафора, насипања некатегорисаних макадамских путева, санирања тротоара, изградње аутобуских стајалишта и др.;

- **Одјељењем за комуналне послове** у циљу дефинисања приједлога приоритета и потреба свих мјесних заједница на територији града Бање Луке за изградњу објеката комуналне инфраструктуре за 2024. годину; подношења појединачних захтјева савјета мјесних заједница и грађана који се тичу: рјешавања проблема канализационе мреже, изградње фекалне канализације, сјече растиња и дрвећа на некатегорисаним путевима, кошења траве, прикључења на водоводну мрежу, набавке и постављања контејнера, уређења зелених површина, уклањања болесних стабала, санације игралишта, санације клизишта, прикључења на водоводну мрежу, постављања подземних контејнера, замјене водоводних цијеви, чишћења аутобуских стајалишта, нумерисања улица, постављања стубова уличне расвјете, изградње секундарне водоводне мреже, поправке клупа, отцепљења уличних сливника, чишћења одводних канала и сл.;

- **Одјељењем за просторно уређење** у сврху организације и реализације јавног увида и стручне презентације документације овог одјељења грађанима – нацрта регулационих планова, нацрта измјена и допуна постојећих регулационих планова у објектима мјесних заједница како би грађани могли давати примједбе, приједлоге и сугестије на исте;

- **Одјељењем за привреду, Центром за развој пољопривреде и села и Агенцијом за пружање стручних услуга у пољопривреди** у циљу: организовања предавања пољопривредним произвођачима из области ратарства, сточарства, пластеничке

производње; организовања презентације пољопривредним произвођачима за додјелу субвенција за набавку механизације и друге опреме у пољопривреди (Влада Мађарске); обавјештавања пољопривредника о Јавном позиву за додјелу подстицајних средстава за набавку механизације, изградњу објеката за стоку, пластеничку производњу, подизање засада воћа; информисање о Јавном позиву за додјелу средстава од претварања пољопривредног земљишта; пружања техничке помоћи у припреми документације и попуњавању образаца за продужење регистрације газдинства у АПИФ-у;

- **Градском изборном комисијом** у циљу координације активности на иницијативама за: избор новог предсједника савјета мјесних заједница (МЗ Дебелаци и МЗ Врбања); престанак мандата члана Савјета мјесне заједнице због промјене пребивалишта, односно додјеле мандата наредном квалификованом кандидату за члана Савјета (МЗ Кола и МЗ Паприковац), разрешење чланова, због оставке, Савјета мјесних заједница, односно замјена новим члановима (МЗ Мишин Хан);

- **Одјеком за послове цивилне заштите и професионалне територијалне ватрогасно-спасилачке јединице** у циљу обраде захтјева грађана који нису прикључени на водоводну мрежу за допремање воде за пиће путем цистерни; ажурирања базе података одјељења/водова цивилне заштите опште намјене и спискова повјереника заштите и спасавања у мјесним заједницама;

- **Одјељењем за финансије** у циљу техничке помоћи у реализацији јавне расправе о Нацрту буџета за 2024. годину (дистрибуција материјала савјетима свих мјесних заједница и вођење записника на јавним расправама);

- **Одјељењем за друштвене дјелатности** у циљу утврђивања најадекватнијих приградских и сеоских локација (објеката мјесних заједница и друштвених домова) за реализацију активности из области културе;

- **Центром за социјални рад** у циљу обилазака терена са представницима Центра ради дефинисања потреба и корисника за додјелу једнократне помоћи и туђе неге; дистрибуције пакета хуманитарне помоћи корисницима Центра у просторијама мјесне заједнице и уз помоћ стручних сарадника; упућивање захтјева за сталну новчану помоћ;

- **Удружењем пензионера града Бање Луке** у виду уступања просторија мјесних заједница на мјесечном нивоу у циљу реализације активности мјесних удружења пензионера у мјесним заједницама;

- **Мјесним борачким организацијама** у виду уступања просторија мјесних заједница на мјесечном нивоу у циљу реализације активности мјесних борачких организација у мјесним заједницама;

- **Градском организацијом Црвеног крста** у виду уступања просторија мјесних заједница ради реализације активности мјесних организација Црвеног крста у

мјесним заједницама (углавном подјела хуманитарне помоћи социјално угроженим категоријама становништва у мјесним заједницама).

2. Ријешено 178 аката пословања;
3. Сарадња и са другим организационим јединицама Градске управе, у зависности од природе захтјева и надлежности;
4. У сарадњи са Одсеком за информатику, за све мјесне заједнице су креиране имејл адресе, уз напомену да је за преостале мјесне заједнице, у којима још увијек није успостављена интернет конекција, покренута јавна набавка за увођење исте;
5. Учешће у реализацији раније започетих и додатних активности у оквиру друге фазе пројекта „Јачање улоге мјесних заједница у БиХ“, који Град Бања Лука спроводи у сарадњи са Развојним програмом Уједињених нација (UNDP) - конкурсације за наградни пројекат по јавном позиву, израда Оперативног плана Визије развоја мјесних заједница у граду Бањој Луци и спровођење активности дефинисаних истим, учешће у студијским путовањима и обукама у вези са пројектом (Студијска посјета за унапређење локалних заједница у БиХ, Шведска и обуке „Менаџмент у друштвеним центрима“ и „Комуникација у друштвеним центрима“, Добој); праћење реализације пројекта „Друштвени центар – простор за дружење и активне грађане“ УГ „Здраво да сте“;
6. Попуњавање пријавног обрасца за учешће у програму USAID-а „Програм помоћи локалној управи“ (LGAA);
7. Сарадња са Организационом одбором манифестације „58. Кочићев збор“;
8. Организовање концерата УГ „Лира“ у сеоским мјесним заједницама (Горња Пискавица, Борковићи, Пискавица, Верићи) у оквиру кампање „За живот жена“;
9. Организовање концерата Ансамбла „Бањалучки вез“, у оквиру манифестације „Бањалучко прољеће“, у Верићима, Горњој Пискавици и Љубачеву;
10. Организовање концерата Асоцијације гитариста „102 жице“ у Друштвеном дому у Поткозарју у склопу Пројекта „децентрализација културе“, који подржава Град Бања Лука;
11. Учешће у организовању манифестације „19. Зимско прело“, Горња Пискавица;
12. Учешће у реализацији активности у оквиру „Бањалучког лjeta 2023.“
13. Учешће у прољећној акцији чишћења и уређења града „Чисто лице града“;
14. Учешће у активностима припреме турнира SRPSKA OPEN (април 2023.) и XIII Видовданског шаховског турнира;
15. Учешће стручних сарадника у активностима припреме славе мјесних борачких организација и славе мјесних заједница;
16. Давање сагласности на уступање простора на једнократно кориштење у редовном радном времену и ван радног времена, у складу са Правилником о управљању и начину кориштења простора у објектима мјесних заједница и друштвених домова на подручју града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 13/17) и то: без накнаде (издато 225) и уз накнаду (издато 63 сагласности – 34 уз накнаду од 100,00 КМ, 28 уз накнаду од 50,00 КМ и 1 уз ослобођено плаћање накнаде)
17. Давање сагласности на уступање простора на кориштење у редовном радном времену и ван радног времена, у складу са Правилником о управљању и начину кориштења простора у објектима мјесних заједница и друштвених домова на подручју града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 13/17) на мјесечном нивоу за дванаест субјеката: Центар за социјални рад (Друштвени центар

Бања Лука – МЗ Росуље), КУД Поткозарје (Друштвени дом у Поткозарју), КУД „Српски витезови“ (МЗ Петрићевац), Центар за рад са дјецом и омладином „МИС“ (Друштвени центар Бања Лука - МЗ Росуље), Спортско-рекреативно удружење „Ла Тамбора“ (Друштвени центар Бања Лука – МЗ Росуље), Борачка организација града Бања Лука (у 33 мјесне заједнице), Удружење пензионера града Бања Лука (у 31 мјесној заједници), Удружење грађана „Здраво да сте“ (Друштвени центар Бања Лука – МЗ Росуље и МЗ Центар I), КУД Драгочај (Друштвени дом у Драгочају), Шаховски клуб Ахмет Ћејван (МЗ Обилићево I и II), УГ „Нова генерација“ (МЗ Старчевица), УГ Врбаска свита (МЗ Борик I);

18. Ажурирање Регистра мјесних заједница на подручју града Бања Лука, у складу са одредбама Правилника о садржају и начину вођења Регистра мјесних заједница („Службени гласник Републике Српске“, бр. 32/17);
19. Реализација обилазака мјесних заједница у циљу утврђивања стања услова рада и потреба стручних сарадника;
20. Редовно вођење мјесечне евиденције о захтјевима савјета мјесних заједница и грађана у свих 57 мјесних заједница на територији града Бања Лука;
21. Координација рада стручних сарадника на извршавању административно-техничких послова за потребе мјесних заједница, грађана, савјета мјесне заједнице и зборова грађана (реализација припреме састанака и вођење записника);
22. Континуирана сарадња са савјетима мјесних заједница у циљу реализације текућих послова у надлежности мјесних заједница, као и актуелних пројеката;
23. Израда програма рада и извјештаја о раду мјесних заједница;
24. Израда нацрта и приједлога аката за потребе Скупштине Града и градоначелника;
25. Учешће у реализацији програмских активности поводом обиљежавања Дана града 2023.;
26. Сарадња и обезбјеђивање информација за Тим за комуникацију, као и одговора на упите одборника и медија те питања грађана постављених путем имејлова;
27. Редовно ангажовање стручних сарадника на пословима отпремања поште Градске управе (адресирање коверата);
28. Редовно одржавање хигијене просторија мјесних заједница.

Табеларни преглед активности у мјесним заједницама за 2023. годину

Ред. бр.	НАЗИВ МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	Број зборов а/фору ма грађан а	Број тачака дневно г реда	Бр. сједниц а савјета	Број тачака дневног реда	Број упућених захтјева са сједница Савјета	Укупан број упућених захтјева
1.	АГИНО СЕЛО	0	0	3	6	25	49
2.	АДА	0	0	2	5	25	36
3.	БИСТРИЦА	1	1	3	6	12	24
4.	БОРИК I	0	0	2	6	7	28
5.	БОРИК II	0	0	7	21	27	34
6.	БОРКОВИЋИ	0	0	3	11	22	42
7.	БОЧАЦ	0	0	3	6	23	52
8.	БРОНЗАНИ МАЈДАН	0	0	6	10	28	125
9.	БУЛЕВАР	0	0	7	23	18	23
10.	ВЕРИЋИ	0	0	8	32	53	75
11.	ВРБАЊА	0	0	14	40	50	61
12.	ГОЛЕШИ	0	0	3	6	14	54
13.	ГОРЊА ПИСКАВИЦА	0	0	3	6	18	49
14.	ДЕБЕЉАЦИ	1	3	6	19	39	74
15.	ДОЊА КОЛА	0	0	4	16	18	18
16.	ДРАГОЧАЈ	0	0	1	4	32	106
17.	ДРАКУЛИЋ	0	0	4	7	0	19
18.	ЗАЛУЖАНИ	0	0	1	3	1	37
19.	КАРАНОВАЦ	0	0	2	6	59	169
20.	КМЕЋАНИ	0	0	3	6	11	33
21.	КОЛА	0	0	3	15	12	51
22.	КОЧИЋЕВ ВИЈЕНАЦ	0	0	5	15	25	70
23.	КРМИНЕ	0	0	2	4	4	69
24.	КРУПА НА ВРБАСУ	0	0	1	2	2	197
25.	КУЉАНИ	0	0	1	3	5	10
26.	ЛАЗАРЕВО I	0	0	6	15	3	18
27.	ЛАЗАРЕВО II	0	0	3	7	3	13
28.	ЛАУШ I	0	0	2	6	5	17
29.	ЛАУШ II	0	0	2	4	3	7
30.	ЉУБАЧЕВО	0	0	2	7	49	56
31.	МИШИН ХАН	0	0	2	7	10	93
32.	МОТИКЕ	0	0	2	6	11	11
33.	НОВА ВАРОШ	0	0	1	3	4	11
34.	ОБИЛИЋЕВО I	0	0	2	4	4	9
35.	ОБИЛИЋЕВО II	0	0	2	7	11	24

36.	ПАВИЋИ	0	0	4	17	9	47
37.	ПАПРИКОВАЦ	0	0	5	12	12	35
38.	ПЕТРИЋЕВАЦ	0	0	1	2	2	74
39.	ПИСКАВИЦА	0	0	5	12	14	49
40.	ПОБРЋЕ	0	0	5	16	23	24
41.	ПОТКОЗАРЈЕ	0	0	3	11	17	43
42.	ПРИЈАКОВЦИ	0	0	2	6	10	21
43.	ПРИЈЕЧАНИ	1	4	4	16	18	76
44.	РЕКАВИЦЕ I	0	0	0	0	0	12
45.	РЕКАВИЦЕ II	0	0	2	3	3	38
46.	РОСУЉЕ	0	0	3	8	6	22
47.	САРАЧИЦА	0	0	3	6	6	34
48.	СРПСКЕ ТОПЛИЦЕ	0	0	4	12	29	94
49.	СТАРЧЕВИЦА	0	0	9	23	33	61
50.	СТРАТИНСКА	0	0	2	2	14	21
51.	СТРИЧИЋИ	0	0	7	32	11	89
52.	ЦЕНТАР I	0	0	1	2	2	15
53.	ЦЕНТАР II	0	0	1	3	2	12
54.	ЧЕСМА	0	0	3	14	30	39
55.	ЧОКОРСКА ПОЉА	0	0	3	6	6	14
56.	ШАРГОВАЦ	0	0	3	5	0	26
57.	ШИМИЋИ	0	0	2	6	7	12
У К У П Н О:		3	8	193	558	887	2 622

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ МЈЕСНИХ КАНЦЕЛАРИЈА, ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. ДО 31.12.2023. ГОДИНЕ

НАЗИВ МЈЕСНЕ КАНЦЕЛ.	Овјере	Изводи, увјер.	Увјер. за иностр	Радне књижице	Уписи у МК	Прибиљ. држављ.	Прибиљ. у МК	Смртов- ница	Обавиј.о вјенчању, разводу, смрти	Упис ЈМБГ у МК	Статист. извјештај	Вјенчања	Провј. под. из матичних евиденција	Вериф. података из матич. евиденц.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
БР.МАЈДАН	1.020	980	7	4	41	17	654	21	123	23	41	5	-	1.146
ЗАЛУЖАНИ	27.300	2.336	18	14	197	-	404	114	705	37	188	35	-	425
КАРАНОВАЦ	2.014	1.269	31	5	54	-	312	28	296	48	54	23	9.520	751
СТРИЧИЋИ	175	77	-	-	34	2	146	18	13	18	27	3	-	854
ГОЛЕШИ	105	277	1	0	16	-	167	5	17	8	12	1	-	218
КОЛА	564	1.132	5	5	32	-	264	13	39	20	12	12	4.768	1.018
С.ТОПЛИЦЕ	3.899	2.052	36	3	125	-	279	40	322	47	71	45	4.897	651
САРАЧИЦА	417	588	13	1	50	1	163	35	155	14	45	6	-	1.076
ДРАГОЧАЈ	9.298	2.240	29	13	159	-	226	137	402	14	147	16	8.074	1.019
БОЧАЦ	404	539	30	4	32	8	148	17	60	14	32	8	33.242	4.230
КРУПА НА ВРБАСУ	1.835	1.430	-	9	41	-	302	19	36	14	41	9	-	854
ПОТКОЗАРЈЕ	1.469	1.643	8	8	95	-	292	51	168	26	95	11	1.921	524
ШИМИЋИ	-	-	-	-	23	-	52	9	18	-	23	-	-	-
ПИСКАВИЦА	653	887	27	-	30	1	154	21	44	9	26	3	5.176	1.048
ВРБАЊА	5.073	2.144	25	5	180	15	473	68	445	32	180	72	-	638
БОРКОВИЋИ	409	203	13	-	26	6	468	13	80	7	26	3	-	605
УКУПНО:	54.617	15.461	243	71	1135	50	4504	609	2923	331	1020	252	67.598	15.057

III – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

1. Уводне напомене

Дјелокруг рада Одјељења за привреду и локални економски развој (у даљем тексту: Одјељење), које обавља управне и стручне послове из области привреде стављене у надлежност локалне самоуправе законом и другим прописима, утврђен је Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе, према којем се послови извршавају у оквиру успостављена три одсјека:

1. Одсјека за привреду и предузетништво,
2. Одсјека за сарадњу са инвеститорима и Пословну зону и
3. Одсјека за управно-правне послове

Поред управних и стручних послова утврђених законом и другим прописима као и послова који су формулисани Програмом рада Скупштине Града за 2023. годину и Планом рада Одјељења за привреду и локални економски развој за 2023. годину, током протекле године активности су биле усмјерене ка извршавању задатака иницираних мјерама и закључцима Градоначелника и Скупштине Града, као и оних које су, зависно од актуелних тема, изискивале предузимање и провођење одређених мјера и активности те провођење активности из надлежности Одјељења

У оквиру континуираних процеса, активности су биле усмјерене на даљње унапређење квалитета услуга и задовољење крајњих корисника, као и на унапређење сарадње са државним органима, јавним и другим институцијама и организацијама на рјешавању питања од заједничког интереса.

2.Преглед извршених послова и задатака по одсјецима

2.1 Одсјек за привреду и предузетништво

У оквиру овог одсјека, уз послове на стручној обради и изради материјала, нацрта и приједлога нормативних аката утврђених Програмом рада Скупштине града за 2023. годину, извршавани су послови и активности у области привреде и предузетништва.

1. Израда програма, информација, мишљења и аналитичко-информативних материјала и то:

- Програм додјеле субвенција пословним субјектима у Граду Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“ број 9/23), на основу којег је, поведеној законској процедури, додијељен 196 уговор за 5 врста субвенција и то:
 - 118 уговора за субвенције за покретање самосталних предузетничких дјелатности (самозапошљавање) у укупном износу од 681.232,00 КМ,
 - 25 уговора за субвенције за повећање продуктивности и подршку извозу у укупном износу од 489.475,06 КМ,
 - 12 уговора за очување старих и умјетничких заната и домаће радиности у укупном износу од 24.000,00 КМ,
 - 32 уговора за субвенцију самосталним предузетницима који имају до пет запослених у износу од 149.884,30;

- 9 уговора за субвенције за развој туризма у износу до 69.180,00 КМ.
- Календар туристичких манифестација за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“ број 10/22) којим је финансијски подржано 29 манифестација а 14 локација је дато на кориштење без накнаде за одржавање манифестација, што укупно износи 400.000,00 КМ;
- Припремљена Одлука за додјелу субвенција пословним субјектима чији је рад отежан услед провођења реконструкције Гајеве улице и дијела Јеврејске улице на основу које је расписан Јавни позив пословним субјектима чији је рад отежан услед провођења реконструкције Гајеве улице и дијела Јеврејске улице. Подржано је 20 пословних субјеката са укупним износом од 84.314,56 КМ. Средства су намијењена за уплату доприноса на плате за 32 послодавца и радника запослених у пословним субјектима који се налазе у зони реконструкције;
- Припремљена Информација о стању у привреди и запошљавању у Граду Бања Лука за 2022. годину и упућена Скупштини Града Бања Лука на разматрање;
- Припремљен и објављен Јавни позив за додјелу субвенција за набавку опреме за опремање кабинета за практичну наставу средњих стручних школа и кабинета рачунарско информатичког смјера ЈУ Гимназија Бања Лука а у складу са Одлуком о поступку додјеле субвенција за набавку опреме за опремање кабинета за практичну наставу средњих стручних школа и кабинета рачунарско информатичког смјера ЈУ Гимназија Бања Лука („Службени гласник града Бања Лука“, број 41/23).

За потребе **Комисије за корпоративно управљање** припремљена су мишљења о резултатима пословања свих комуналних предузећа на подручју Града и то уз:

- Информацију о пословању „Градско гробље“ Ј.К. а.д. Бања Лука и раду органа предузећа у 2022. години и Плану пословања „Градско гробље“ Ј.К. а.д. Бања Лука за 2023. годину;
- Информацију о пословању „Водовод“ а.д. Бања Лука и раду органа предузећа у 2022. години и о Плану пословања „Водовод“ а.д. Бања Лука за 2023. годину;
- Информацију о пословању „Завод за изградњу“ а.д. Бања Лука и раду органа управљања у 2022. години;
- Информацију о пословању ЈП „Деп-от“ Бања Лука у 2022. години;
- Информацију о пословању „Чистоћа“ а.д. Бања Лука и раду органа предузећа у 2022. години;
- Информацију о пословању „Топлана“ а.д. Бања Лука у 2022. години;

Поред горе наведеног овај одсјек је сачинио и:

- мишљење о економској оправданости корекције цијене производње и испоруке топлотне енергије по захтјеву „Еко Топлане Бањалука“ доо Бањалука и приједлог Закључка о давању сагласности на повећање цијена производње и испоруке топлотне енергије,
- мишљење о захтјеву „Водовод“ ад Бањалука за формирањем нове структуре јединствене цијене воде и приједлога Закључка о давању сагласности на повећање варијабилног дијела јединствене цијене воде и увођењу дистрибутивног трошка, као фиксног дијела јединствене цијене воде,

- мишљење о економској оправданости корекције цијене прикупљања и одвоза комуналног отпада по захтјеву „Чистоћа” ад Бањалука и приједлог Закључка о давању сагласности на повећање цијена прикупљања и одвоза комуналног отпада,
- мишљење о оправданости повећања цијена услуге депоновања комуналног и осталог неопасног отпада по захтјеву ЈП „Деп-от“ доо Бањалука као и приједлог закључка о давању сагласности на повећање цијена,

Сходно Програму рада Скупштине Града Бањалука за 2023. годину, на Скупштину Града Бања Лука упућени су и:

- Извјештај о раду Центра за развој пољопривреде и села за 2022. годину и Програм рада Центра за развој пољопривреде и села за 2023. годину;
- Извјештај о раду Фондације „Иновациони центар Бања Лука“ за 2022. годину;
- Програм рада и финансијски план Фондације „Иновациони центар Бања Лука“ за 2023. годину;
- Извјештај о раду Градске развојне агенције Бања Лука за 2022. годину и Програм рада и финансијски план Градске развојне агенције Бања Лука за 2022. годину;
- Извјештај о раду Туристичке организације Града Бања Лука за 2022. годину и Програм рада и финансијски план Туристичке организације Града Бања Лука за 2022. годину.

3. Пројектне активности одсјека

- Припремљен је приједлог пројекта „Јачање помоћи локалној самоуправи“ на основу позива за достављање пријава који је објавио USAID;
- Припремљен је приједлог пројекта „Diaspora invest“ на основу позива за достављање пријава објављеног од стране USAID;
- За UNDP БиХ је припремљена информација о мониторингу додијељених субвенција за 2022. годину, а у окиру пројекта PIPLS;
- Са Caritasom бискупије Бања Лука потписан је Меморандум о сарадњи и разумијевању, а за реализацију активности друге фазе Програма YourJob;
- Реализоване су активности предвиђене уговором који је потписан између Града и USAID/INSPIRE, а односе на подршку развоја пословања маргинализованих група жена. Припремљена су, и од стране пројектног партнера одобрена 4 квартална наративна извјештаја, организован је менторинг за све кориснице Фонда за развој пословања мргинализованих група жена, организоване су посјете корисницама средстава Фонда од стране пројектних партнера, организована је радионица за пројектне partnere у циљу квалитетније подршке у развоју пословања корисница Фонда, организоване су онлајн радионице за припрему финансијских извјештаја, формирана је Радна група за израду Програма подршке развоју пословног сектора града Бања Лука за период 2024-2026. године, припремљен је Програм који је подржан на сједници Савјета за економска питања и развој, организован је састанак пројектних партнера са корисницама средстава Фонда, заинтересованим корисницама је омогућено учешће на манифестацијама које Град организује;
- Са представницама UN Women остварена сарадња у вези са препорукама и политикама запошљавања које се имплементирају у оквиру пројекта „Унапређење

родне равноправности кроз процес приступања ЕУ“, а ради размјене података о женском предузетништву на територији града;

- Инициране активности на сарадњи са Caritas СН на тему заједничке имплементације пројектних активности;

4. Континуиране активности одсјека у складу са надлежностима

- Ажурирани су основни социо-економски и демографски показатељи;
- Реализована је јавна набавка и добијена сагласност од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС на документ „Шумско-привредна основа за шуме у приватној својини на територији Града Бања Лука“;
- По налогу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС реализоване су активности у оквиру субвенција за регресирано дизел гориво за 736 пољопривредника;
- Припремљени материјали и организоване три сједнице Савјета за економска питања и развој;
- Израђено је 115 рјешења о ослобађању од плаћања градске комуналне таксе за истицање пословног имена;
- Израђено је 307 рјешења за давање сагласности за претварање пољопривредног земљишта у грађевинско у току поступка издавања грађевинских дозвола;
- Израђено 257 рјешења којима се одобрава извођење живе музике у угоститељским објектима, 8 рјешења којима се одобрава извођење музичког програма на масовним скуповима (концерти), 26 рјешења којима се одобрава пригодно радно вријеме угоститељским објектима, 3 рјешења којима се као неосновани, одбијају захтјеви за издавање одобрења за рад угоститељских објеката у пригодном радном времену, 8 рјешења којим се одобрава продужено радно вријеме угоститељском објекту (од 1 до 6 мјесеци), 4 рјешења којима се одобрава рад угоститељским објектима у продуженом радном времену (зимска сезона);
- Израђено је 121 рјешења којим се угоститељски објекти за смјештај разврставају по категорији;
- Израђено 12 рјешење којим се угоститељским објектима за храну и пиће додјељује знак квалитета – „Златна кашика“;
- Извршено 129 комисијских прегледа у оквиру редовних активности Комисије за категоризацију угоститељских објеката.
- Набављена и уручена 51 стандардна плоча за категорисане објекте за смјештај гостију;
- У Предузетничком центру су континуирано информисани предузетници и потенцијални предузетници у вези са могућностима подршке, редовно ажурирани подаци на друштвеним мрежама, те реализовано више састанака са представницима донаторских организација у циљу обезбјеђења подршке предузетништву.
- У сарадњи са Градском развојном агенцијом организоване су обуке за 160 кандидата који су се пријавили на субвенцију за покретање самосталних предузетничких дјелатности (самозапошљавање),
- У сарадњи са Градском развојном агенцијом обезбјеђена је менторска подршка за преко 250 предузетника у Предузетничком центру,

- Унос података о додијељеним подстицајима за 2023. годину у Регистар подстицаја РС;
- Израда Обавјештења у вези иницијативе привредног друштва „Мркоњићпутеви“ д.о.о. Мркоњић Град за покретање поступка додјеле концесије за експлоатацију техничког грађевинског камена – доломита на лежишту „Мелина“ код Бањалуке.
- Израда Обавјештења у вези иницијативе привредног друштва „Мркоњићпутеви“ д.о.о. Мркоњић Град за покретање поступка додјеле концесије за експлоатацију техничког грађевинског камена – доломита на лежишту „Азарићи-Стричићи“ код Бањалуке.
- Активности у вези иницијативе привредног друштва „OMEGA-KOP“ д.о.о. Бања Лука, за покретање поступка додјеле концесије за експлоатацију техничког грађевинског камена – рожнаца на локалитету „Рудине“ код Бањалуке.
- Учесће у припреми документације за почетак друге BFC ресертификације;
- Организовање обуке „Дигитални маркетинг“ за 20 предузетника који су подржани програмом субвенција у 2022 години.
- Организација 3. догађаја „Ноћ тврђава“ у оквиру пројекта FORTITUDE
- Припремљени су квартални планови потрошње, приједлог ребалса за 2023. годину, приједлог буџета за 2024. годину, проведени планирани поступци јавних набавки, те плаћања по дозначеним фактурама и закљученим уговорима у складу са Буџетом Одјелења те континуирано вршен унос података у информациони систем – BLIKS;
- Континуирана сарадња са републичким органима и институцијама у дијелу надлежности одсјека.

5. Рад у комисијама

- Комисија за утврђивање штета насталих од законом заштићене дивљачи: по захтјевима на утврђивању висине штета насталих од Законом заштићене дивљачи (медвјед, дабар);
- Комисија за утврђивање штета од елементарних непогода;
- Комисија за спречавање ширења заразних болести у сточарству;
- Комисија за категоризацију објеката и пружања услуга смјештаја;
- Комисија за додјелу субвенција пословним субјектима у Граду Бања Лука;
- Комисија за провођење поступка додјеле субвенција за набавку опреме кабинета за практичну наставу средњих стручних школа;
- Комисија за утврђивање износа субвенције пословним субјектима чији је рад отежан услед провођења реконструкције Гајеве улице и дијела Јеврејске улице,
- Комисија за утврђивање статуса старог и умјетничког заната и домаће радиности;
- Комисија за оцјену квалитета угоститељских објеката који пружају услуге хране и пића на подручју Града Бања Лука („Златна кашика“);
- Комисија за додјелу подстицајних средстава за развој пољопривредне производње;
- Комисија за додјелу средстава прикупљених од накнада за претварање пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе,
- Комисија за давање у закуп пољопривредног земљишта у власништву Града до његовог привођења намјени;

- Комисија за редовни годишњи попис имовине и обавеза Града Бања Лука,
- Учешће у раду комисија именованих од стране Градске развојне агенције и то:
 - Комисија за процјену пословних идеја и планова у оквиру пројекта „Локална партнерства за запошљавање“
- Учешће у раду комисија именованих од стране Туристичке организације Града Бања Лука и то:
 - Комисија за доделу средстава за манифестација од значаја за град.

6. Проведене ревизије учинка од стране надлежних институција

- Ревизија учинка за област туризма проведена од стране Главне службе за ревизију јавног сектора РС.
Након 8 година, урађена је ревизија учинка за сектор туризма у Градској управи Бања Лука. Упућено је 14 захтева од стране ревизорског тима на које је било потребно одговорити у виду извештаја, података, табела и докумената. Активности које су пратиле процес ревизије су прикупљање документације, аналитика исте, усклађивање података, извештаји, кореспонденција са члановима ревизорског тима. Након проведене ревизије, Главна служба за ревизију је сачинила извештај са препорукама које се односе првенствено на Туристичку организацију Града Бања Лука. Дио који се односи на Одјељење је примљен на знање и поступање у наредном периоду;
- Ревизија учинка за област функционисања заштите потрошача проведена од стране Главне службе за ревизију јавног сектора РС.
На нивоу Града и градских јавних комуналних предузећа, Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: ГСЗРЈС) је провела ревизију учинка „Функционисање заштите потрошача“. Ревизија учинка је подразумијевала доставу података, информација и докумената истој, а завршена 23.10.2023. године, на основу којих је сачињен и достављен Акциони план за провођење ревизије учинка „Функционисање заштите потрошача“. У периоду провођења ревизије, одвијала се интензивна кореспонденција, размјена документације, расправе и рад Фокус групе. Сходно резултатима ревизије учинка, ГСЗРЈС је упутила препоруке Влади Републике Српске, Министарству трговине и туризма, јединицама локалне самоуправе и јавним предузећима.
Град Бања Лука, као транспарентна локална заједница ће наставити да ради на досљедном поштивању заштите права и обавеза потрошача, као што је наложила ГСРЈС свим јавним предузећима који врше комуналне услуге. Такође је свим градским комуналним предузећима достављен Акциони план са обрасцима ради провођења препорука ревизије учинка, из њихових надлежности.

7. Остале активности одсјека

1. Покренута иницијатива за брендирање бањалучког ћевапа. С тим у вези Одјељење је иницирало формирање Удружења за очување гарантоване традиције специјалитета „бањалучких ћевапа“ које ће бити носилац бренда. Поред наведеног Одјељење је

формирало Стручног тима за израду спецификације „бањалучког ћевапа“ састављеног од представника ћевапџија, лепињара те представника академске заједнице (Технолошки факултет и Институт др „Васо Бутозан“) у циљу израде рецептуре бањалучког ћевапа као традиционалног јела и подношења захтјева надлежној институцији на нивоу БиХ за заштиту гарантовано традиционалног специјалитета бањалучког ћевапа. Све планиране активности за 2023. годину у вези са брендирањем бањалучког ћевапа су реализоване.

- Учешће на догађају „Отворена врата Градске развојне агенције“ који је одржан у Дому омладине 08. фебруара 2023. године;
- Учешће на „Сајму занимања 2023“ који је организовала Градска развојна агенција 27. априла у Дому омладине;
- Учешће у Организационим одборима „Бањалучко прољеће 2023“ и Организационом одбору за обиљежавање новогодишњих празника у Бањалуци – Бањалучка зима 2023/2024
- Обезбјеђење услуге организовања новогодишњег програма – дочека Нове 2024. године у циљу туристичке промоције града Бањалука и привлачења домаћих и страних туриста;
- Организација Сајма старих заната. У оквиру манифестације „Кочићев збор“, одржан је први Сајам старих и умјетничких заната и домаће радиности у Парку „Петар Кочић“. На овом сајму, који је одржан од 25. до 27. августа – представило се десет излагача – умјетника и занатлија из Бање Луке.
- Остварено учешће на Међународном сајму туризма у Новом Саду. Делегација Одељења заједно са представницима ТОБЛ -а и туристичким агенцијама из Бање Луке узела је учешће у представљању града Бање Луке и промоцијом њених туристичких потенцијала, а као наставак активности на пружању подршке пословним субјектима који се баве рецептивним туризмом;
- Организација Инфо дана за пољопривредне произвођаче гдје је презентиван програм подстицаја „Прогресус“ за набавку пољопривредних машина и опреме;
- Учествовање у организацији Интерактивног сајма за економско оснаживање жена у Дому омладине Бања Лука;
- Формирана је картица намијењена дијаспори на званичном сајту Града која за циљ има умрежавање како физичких лица тако и пословних субјеката, лакши долазак до потребних докумената, мапирање дијаспоре и обавјештавање о догађајима и активностима везаним за дијаспору што је презентовано нашој дијаспори у Швицарској на „Данима дијаспоре“ у Луцерну.

2.2 Одсјек за сарадњу са инвеститорима и пословну зону

У извјештајном периоду у Одсјеку за сарадњу са инвеститорима и пословну зону провођене су активности у складу са Планом рада Одјељења за 2022. годину, а који се односи на овај одсјек. Исто тако, проводиле су се активности по основу више потписаних уговора, споразума и меморандума, које је градоначелник потписао са различитим пословним партнерима (домаћим и иностраним), а чији се дјелокруг односи на послове из надлежности одсјека.

1. Активности у оквиру ПОСЛОВНА ЗОНА „РАМИЋИ – БАЊА ЛУКА“

Пословна зона „Рамићи – Бања Лука“ је смјештена у сјеверозападном дијелу урбаног подручја града Бање Луке, у насељу Рамићи и заузима површину од 24 ха, коју чини простор бившег предузећа „Унис-Ваљаоница хладно ваљане траке“, са припадајућим непокретностима.

Прецизне границе, дистрибуција дозвољених садржаја и услови за изградњу унутар пословне зоне „Рамићи – Бања Лука“ – дефинисане су Регулационим планом „Пословна зона – Рамићи“ („Службени гласник града Бањалука“, број: 28/15).

У току 2023. године су спроведене активности у оквиру Пословне зоне „Рамићи – Бања Лука“, фокусиране на реализацију планова, с циљем потпуног искориштења капацитета овог комплекса, у сагласности са усвојеним provedбеним просторно-планским документом:

а) Прибављање урбанистичке и пројектно-техничке документације

- Урађени урбанистичко-технички услови за изградњу прикључне саобраћајнице на осовину „2“ у Пословној зони „Рамићи-Бања Лука“ на дијелу к. ч. бр. 1283/32 к. о. Рамићи. Урбанистичко-техничке услове израдило је предузеће „ЦПК“ д.о.о. Бања Лука, а по уговору број: 11-Г-3810/23. Вриједност уговора - **1.439,10 КМ**.
- Извршено је формирање грађевинских парцела на основу измјене ПП за Пословну зону „Рамићи-Бања Лука“. Услугу је обавило предузеће „GRID“ д.о.о. Бања Лука, а по уговору број: 11-Г-3809/23. Вриједност уговора - **1.450,80 КМ**.

б) Продаја и закуп имовине

Усвајањем Студије економске оправданости за успостављање Пословне зоне „Рамићи - Бања Лука“ (Закључак Скупштине града Бање Луке, број: 07-013-191/15), Скупштина града Бање Луке се определијелила за такав концепт управљања, гдје ће Град задржати власништво инфраструктуре, инфраструктурних коридора и јавних површина, а остале просторе за производно-услугне дјелатности ће кроз три модела уступати корисницима/предузетницима, формирајући својеврсну пословну зону:

- Продаја предузетничких парцела;
- Продаја изграђених простора;
- Изнајмљивање простора у власништву Града;
- Продаја покретне имовине бивше фабрике „УНИС - Ваљаоница хладно ваљане траке“.

У оквиру активности које се односе на продају покретне имовине бивше фабрике „УНИС - Ваљаоница хладно ваљане траке“ у Пословној зони „Рамићи - Бања Лука“ током 2023. године успјешно је реализована продаја покретне имовине – машинске опреме на основу Одлуке Скупштине Града број: 22-013-173/23. Наведена покретна имовина продата је Шешић Игору, број уговора: 11-Г-3093/23. Вриједност уговора - **4.430,20 КМ**.

2. Активности у оквиру ЗОНЕ ЗА ПОСЛОВАЊЕ НА ЛОКАЦИЈИ КОД ЈЕЛШИНГРАДА

Влада Републике Српске је, на 116. сједници, одржаној 16. 3. 2017. године, донијела **Одлуку о преносу права својине на непокретностима**, уписаним у лист непокретности број: 1684/3, к. о. Буцак, са намјером да Град, након измјене регулационог плана, поменути непокретност уреди и понуди као локацију потенцијалним инвеститорима у циљу развоја привреде.

У складу са претходно наведеним, Одсјек са сарадњу са инвеститорима и пословну зону је надлежном Одјељењу за просторно уређење упутио иницијативу за измјену регулационог плана – *Измјена РП-а „Јелшинград“ ПО творница стројева, уређаја и алата-новелисан план* („Службени гласник Града Бања Лука“, број: 6/04).

Скупштина Града Бања Лука је на 13. сједници, одржаној 20. и 21. 7. 2017. године, донијела Одлуку о измени дијела Регулационог плана „Јелшинград“ ПО творница стројева, уређаја и алата-новелисан план („Службени гласник града Бања Лука“, број: 26/17).

У току 2023. године у оквиру наведене локације провођене су активности уско везане са плановима како би се овај развојни комплекс што прије ставио у функцију у пуном капацитету, а у складу са поменути измијењеним регулационим планом.

а) Прибављање урбанистичке и пројектно-техничке документације

Извршена израда Главног пројекта за приступну саобраћајницу са пратећом инфраструктуром (фаза 2) на локацији код *Јелшинграда*. Израду пројекта извршило предузеће „УРБИС ЦЕНТАР“ д.о.о. Баа Лука, а по уговору број: 11-Г-3808/23. Вриједност уговора – **4.065,75 КМ**.

3. Сарадња са инвеститорима и пословним субјектима

Одсјек за сарадњу са инвеститорима и пословну зону је у току 2023. године пружао континуирану помоћ и подршку потенцијалним инвеститорима у свим фазама инвестиционог процеса кроз помоћ у идентификацији инвестиционих локација, добијања дозвола и сагласности и пружању свих неопходних информација.

Поред директних контаката са инвеститорима, у оквиру пројекта „*LIFE – Пројекат привлачења инвестиција и побољшања пословног окружења*“ који је потписан између града Бање Луке и међународне финансијске организације *IFC*, почетком 2017. године, и чија је имплементација успјешно окончана у првој половини 2018. године, у Одсјеку за сарадњу са инвеститорима и пословну зону, настављено је са радом и реализацијом слједећих активности:

а) Идентификација инвестиционих могућности, локација за инвестирање и инвестиционих пројеката (Инвестициони профил)

Направљена је анализа потенцијалних локација које би се могле ставити на располагање инвеститорима. У току истраживања, превасходно су тражене погодне локације које су у власништву Града. Нажалост, у овоме тренутку, Град не располаже са довољним бројем локација које би урбанистички, инфраструктурно и просторно одговарале привредним садржајима. Поред *Инвестиционог профила*, израђен је и *Пословни водич Бања Лука* који, између осталог, садржи информације о успјешно реализованим инвестицијама, вјерски и културним садржајима, те условима и процедурама за покретање пословања.

Резултат:

Инвестициони профил и Пословни водич Бања Лука су постављени на званичну интернет страницу Градске управе града Бања Лука.

b) Програм постинвестиционе подршке (AFTERCARE)

Град Бања Лука се 2015. године укључио у Програм постинвестиционе подршке инвеститорима који је спроводило Министарство за економске односе и регионалну сарадњу уз помоћ Групације Свјетске банке, а с циљем мотивације инвеститора на територији града Бање Луке на реинвестирање, као и побољшање веза са локалном привредом. Крајем 2018. године дошло је до измјена Закона о Влади РС и формирања новог Министарства привреде и предузетништва које је преузело активности на спровођењу овог Програма.

Кључни циљеви Програма су:

- Стварање системског приступа у рјешавању проблема инвеститора, а у циљу задржавања постојећих и привлачење нових инвестиција;
- Системско јачање сарадње локалног, републичког и приватног сектора;
- Јачање капацитета локалних заједница.

С обзиром на то да је Град кроз пројекат *LIFE*, који је спроводио са Међународном финансијском корпорацијом (*IFC*), прошао обуку на тему јачања капацитета локалних заједница за привлачење инвеститора, у 2023. години је посјете инвеститорима самостално спроводио и о утисцима и проблемима обавијестио Министарство привреде и предузетништва Републике Српске. Крајњи циљ претходно наведеног је да се изradi квалитетнија и свеобухватнија база информација о постојећим препрекама, што би значајно допринијело системском рјешавању проблема са којима се сусрећу инвеститори, а самим тим и стварању повољнијег пословног окружења за улагање.

Резултат:

У току 2023. године, тим именованих градских координатора, посјетио је **девет (9) привредних субјеката** који већином спадају у групу малих и средњих предузећа, од чега **четири (4)** привредна субјекта који послују у Пословној зони „Раићи-Бањалука“, те **пет (5)** привредних субјеката који послују ван Пословне зоне, а на територији Града.

Наведени привредни субјекти послују у сљедећим дјелатностима: консалтинг и трговина електро-енергетске опреме, производња готове бетонске смјесе, дјелатности позивних центара, производња производа од жице, ланаца и опруга, градња водних грађевина, електроинсталациони радови, производња, промет и дистрибуција техничких и медицинских плинова и припадајуће опреме и инжењеринг услуге, остале специјализоване грађевинске дјелатности. Међу посјећеним привредним субјектима има и оних који се баве трговином дијеловима и прибором за моторна возила, итд.

Ови привредни субјекти тренутно запошљавају укупно **1355 радника**. Просјечне плате крећу се у распону од **800,00 КМ** до **2.128,00 КМ**, а њихове инвестиције су око **28 милиона КМ** (*с тим да нису сва предузећа доставила податке о укупним улагањима*).

Привредна друштва посјећена у 2023. години су домаћи инвеститори чије је пословање углавном оријентисано на производњу и извоз.

Као позитивне карактеристике за улагање у Републику Српску инвеститори су навели:

- Потенцијал за развој тржишта;

- Стопа пореза на добит у Републици Српској;
- Подстицаји које обезбјеђује Влада Републике Српске.

По изјавама из постојећих привредних субјеката, већина планира да реализује или прошири своје пословне и производне капацитете.

Основна сврха Програма је идентификовање отворених питања за пословање, те проналажење начина за њихово отклањање, како би се унаприједио процес инвестирања, а што би довело до нових инвестиција.

Нека од отворених питања Град је рјешавао *ad hoc*, као што је одржавање јавних површина у Пословној зони, прилагођавање реда вожње аутобуских превозника, итд.

У наставку ћемо приказати отворена питања која су успјешно ријешена или је у току поступак рјешавања, а инвеститори су их истакли приликом посјете или у писаној форми, приликом попуњавања упитника *aftercare* посјета.

ЛИСТА ПРЕПРЕКА У ПОСЛОВАЊУ ИДЕНТИФИКОВАНА ОД СТРАНЕ ИНВЕСТИТОРА			
Град Бања Лука			
	Сектор	Отворено питање	Надлежно Одјељење
1	Логистика, путеви и остала инфраструктура	Инвеститори су Тиму за посјету изразили молбу за бољим одржавањем јавних површина у Пословној зони „Рамићи – Бања Лука“	Одјељење за комуналне послове
2	Администрација	Погрешна примјена члана 5. Закона о финансирању послова премјера и успостављања катастра непокретности. Иако је у наведеном члану прописано да се уплаћује допринос од 0,3% предрачунске вриједности грађевинских радова, Градска управа града Бања Лука наведени допринос обрачунава 0,3% на вриједност инвестиције	Одјељење за просторно уређење
3	Администрација	У поступку издавања грађевинске дозволе за јавну инфраструктуру не признају се трошкови израде урбанистичко-техничких услова, пројеката и ревизије пројеката	Одјељење за комуналне послове, Одјељење за просторно уређење
4	Логистика, путеви и остала инфраструктура	Захтјев за изградњу кружног тока саобраћаја на излазу/улазу у Пословну зону	Одјељење за саобраћај и путеве
5	Администрација	Потреба за бољом подршком малим занатским радњама из области металске индустрије (токари, обрада металних конструкција...)	Одјељење за привреду и локални економски развој

Табела __ - Листа препрека у пословању

У покушају рјешавања отворних питања, предузели смо мјере и радње у циљу рјешавања истих:

- Обављен је састанак са представницима Одјељења за комуналне послове;
- Прослијеђен је упит Одјељењу за просторно уређење.

Међутим, постоји одређен број потешкоћа у пословању, а које су системског карактера и које нису могле бити ријешене на локалном нивоу. Рјешавање тих потешкоћа је у надлежности виших републичких нивоа власти, те је листа ових питања систематизована у сљедећим табелама:

ЛИСТА ПРЕПРЕКА У ПОСЛОВАЊУ ИДЕНТИФИКОВАНА ОД СТРАНЕ ИНВЕСТИТОРА			
Републичке институције			
Редни број	Сектор	Отворено питање	Надлежна институција
1	Административне процедуре, дозволе и намети	Неусклађеност прописа у Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине	Министарство привреде и предузетништва
2	Администрација	Недовољно подстицаја за производњу	Министарство привреде и предузетништва

Табела __. – Листа препрека у пословању – републичке институције

ЛИСТА ПРЕПРЕКА У ПОСЛОВАЊУ ИДЕНТИФИКОВАНА ОД СТРАНЕ ИНВЕСТИТОРА			
Ниво заједничких институција			
Редни број	Сектор	Отворено питање	Надлежна институција
1	Царина	Увоз робе из Кине	Управа за индиректно опорезивање БиХ
2	Администрација	Високи трошкови прибављања радних дозвола у иностранству	Министарство вањске трговине и економских односа БиХ

Табела __. – Листа препрека у пословању – ниво заједничких институција

Претходно наведена отворена питања привредника које смо посјетили током 2023. године, Град је упутио Влади Републике Српске, а преко Министарства привреде и предузетништва Републике Српске и за очекивати је да ће иста бити обухваћена у виду информације и размотрена на једној од наредних сједница Владе Републике Српске.

У току 2023. године, запослени у Одсјеку, похађали су следеће обуке:

- Радионица *Ревитализација brownfield локација у привредне сврхе* у организацији Развојне агенције Републике Српске.

2.3 Одсјек за управно-правне послове

1. Послови из надлежности одсјека за управно-правне послове

У оквиру управно - правног рјешавања, у дијелу који се односи на административну процедуру регистрације предузетника, овај одсјек је у периоду од 01.01.2023. године до 31.12.2023. године, уз поштивање основних начела управног поступка и рокова утврђених одредбама Закона о општем управном поступку и скраћење рокова у одлучивању по захтјевима гдје год је то било могуће, реализовао сљедеће активности:

- Провођење поступка и израда рјешења о регистрацији предузетника за обављање предузетничке дјелатности како у сједишту предузетника, тако и у издвојеним јединицама;
- израда рјешења о измјенама и допунама дјелатности, као и другим промјенама по захтјеву странке;
- израда рјешења којима се утврђује трајни или привремени престанак обављања дјелатности;
- израда рјешења о престанку обављања дјелатности по сили закона.

У вези горе наведеног, у току 2023. године регистрован је 681 самостални предузетник, а престанак обављања дјелатности је утврђен за 572 самостална предузетника.

У оквиру Информативног бизнис пункта, кроз савјетодавну функцију лицима која су одлучила покренути сопствени бизнис, свакодневно се пружала стручна помоћ у поступку регистрације предузетника, информације о потребној документацији, даљим корацима након издавања рјешења и др.

У извјештајном периоду поред Централног регистра предузетника, редовно се водио и електронски регистар предузетника града "Регистар БЛ", редовно се врши унос новоиздатих рјешења, измјене постојећих или престанак обављања дјелатности, те проводе активности на њиховом ажурирању. По потреби, а у складу са измјенама и допунама законских прописа који регулишу ове области, врши се и усклађивање регистра у смислу измјене или дораде апликација.

Такође треба напоменути да је настављено ажурирање и исправка података у Јединственом централном регистру.

2. Рјешавање предмета у извјештајном периоду

У Одјељењу за привреду Одсјеку за управно-правне послове за примљено је укупно 2.990 предмета (УП и АП).

Према структури, у оквиру укупног броја предмета, управни предмети 2.479, док акта пословања има 511.

Опис	Укупно за рјешавање	Број архивираних ријешених предмета	Број нерјешених предмета
Управни предмети	2.479	2.456	23
Акти пословања	511	511	-

3. Остали послови

Запослени у одсјеку учествовали су и у:

- раду комисија и радних тијела;
- расправама поводом радних верзија или нацрта законских и подзаконских аката с припремом коментара и примједби на предложени текст;
- припремали информације, прегледе, мишљења и одговоре по захтјевима градоначелника, министарстава и разних институција, као и по захтјевима странака, медијских кућа и на упите посјетилаца официјелне интернет странице Града и др.

III – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ

A. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

A.1. Опис послова Одјељења за просторно уређење

У складу са Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бањалука и важећом законском регулативом, Одјељење за просторно уређење обавља стручне и управне послове из области просторног уређења, а који се односе на:

- координацију рада и сарадњу са надлежним државним органима, организацијама и институцијама, те научним и другим стручним организацијама и институцијама, у оквиру овлаштења;
- координацију рада са другим организационим јединицама у Градској управи;
- припрему општих аката и других одлука из области уређења простора и грађења које доноси Градоначелник и Скупштина Града;
- учешће у стручним и јавним расправама у поступку доношења просторно планске документације;
- припрему и обраду материјала за Градоначелника и Скупштину;
- доношење локацијских услова, односно рјешења о урбанистичкој сагласности;
- доношење рјешења о одобрењу за грађење;
- доношење рјешења о одобрењу за употребу;
- доношење рјешења о еколошкој дозволи;
- доношење водоправних аката;
- израду записника о јединичном и коначном обрачуна накнада за легализацију објеката по захтјевима из 2008. године;
- доношење рјешења о уклањању објеката;
- доношење рјешења којима се одбијају захтјеви и других управних и процесно - правних аката у поступцима из надлежности Одјељења;
- рјешавање аката пословања из надлежности Одјељења;
- издавање извода из регулационих планова;
- провођење активности у поступку припреме, израде и доношења докумената просторног уређења, у складу са одредбама Закона, у улози носиоца припреме;
- контролу урбанистичко-техничких услова и стручних мишљења, израђених од стране овлашћених предузећа;
- контролу усклађености техничке документације за индивидуалне стамбене и стамбено-пословне објекте до 200 m² БПП;
- контролу пројектне документације у складу са одредбама Одлуке о легализацији бесправно изграђених грађевина на подручју града Бањалука;
- праћење стања у простору, прикупљање, сређивање и обрада доступних података и документације из области просторног уређења, у складу са законом;
- нормативно-правне послове за потребе Одјељења;
- давање стручног мишљења у складу са важећом законском регулативом;
- израду анализа, информација и извјештаја из дјелокруга рада Одјељења;

- активности на припреми и провођењу конкурса за идејна урбанистичко-архитектонска рјешења;
- активности на припреми тендерске документације за набавку услуга из надлежности Одјељења у складу са Законом о јавним набавкама;
- израду нацрта уговора из дјелокруга рада Одјељења;
- пружање информација у Пријемној канцеларији Одјељења ;
- рад са странкама;
- израду програма рада и извјештаја о раду Одјељења;
- комуникацију са јавношћу, у координацији са надлежним одсјеком и у складу са овлашћењима;
- сарадњу са Одјељењем за локални економски развој и стратешко планирање, у сврху пружања помоћи инвеститорима из надлежности Одјељења у циљу брже реализације инвестиционих пројеката од значаја за Град;
- ажурирање и достављање података Одјељењу за локални економски развој и стратешко планирање, из надлежности Одјељења у сврху формирања и вођења јединствене базе података за потребе инвеститора;
- обезбјеђење статистичких и других података за потребе других организационих јединица у оквиру Градске управе;
- израду нових и допуну постојећих интерних контролних поступака и процедура;
- унапређење система управљања квалитетом ISO 9001 из дјелокруга рада Одјељења;
- провођење мјера заштите на раду и заштите од пожара и мјера у вези са кориштењем и чувањем имовине у Одјељењу;
- обезбјеђење услова за провођење мјера заштите животне средине, у складу са законом, из надлежности Одјељења;
- допуну новим и ажурирање постојећег садржаја WEB-странице Града Бања Лука, из дјелокруга рада Одјељења;

Одјељење обавља и друге послове - по налогу Градоначелника

A.2. Унутрашња организациона структура Одјељења за просторно уређење

Одјељење за просторно уређење је у складу са Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бањалука ("Сл.гл. Града Бањалука" бр. 38/21, 45/21, 2/22, 5/22, 6/22, 16/22, 21/22, 26/22, 28/22, 29/22, 36/22, 39/22, 42, 4/23, 7/23, 9/23, 13/23, 18/23, 20/23, 26/23, 30/23, 39/23, 43/23 и „Службени гласник Републике Српске, број 79/23“), организовано у 4 одсјека, и то:

- Одсјек за грађење
- Одсјек за легализацију
- Одсјек за просторно планску документацију и
- Одсјек за послове пријемне канцеларије одјељења

У Одјељењу за просторно уређење систематизовано је укупно 36 радних мјеста за 68 извршилаца. У извјештајном периоду Одјељење је имало 49 стално запослена и 5 референта на одређено вријеме, а приказ попуњености у том периоду је у табели која слиједи:

Ред.бр.	Радно мјесто	Бр.извршилаца-правилник	Бр.извршилаца-попуњено
1	Начелник Одјељења за просторно уређење	1	0
2	Стручни савјетник у Одјељењу за просторно уређење	1	1
3	Стручни савјетник за правне послове у Одјељењу за просторно уређење	1	1
4	Самостални стручни сарадник - координатор за послове урбанизма за инвестиционе објекте	1	1
5	Самостални стручни сарадник - координатор за грађевинске и употребне дозволе за инвестиционе објекте	1	1
6	Самостални стручни сарадник за правне послове за инвестиционе објекте	3	3
7	Самостални стручни сарадник за урбанизам за инвестиционе објекте	2	2
8	Самостални стручни сарадник за инфраструктурне објекте	1	1
9	Стр. сарадник за припрему документације	1	1
10	Стручни сарадник -секретар начелника Одјељења за просторно уређење	1	1
11	Оператер на рачунару	2	1
УКУПНО		15	13

Одсјек за грађење

Ред.бр.	Радно мјесто	Бр.извршилаца-правилник	Бр.извршилаца-попуњено
1	Шеф Одсјека за грађење	1	1
2	Самост. стр. сарад. за локацијске услове и грађевинске дозволе	7	5
3	Сам. стр. сарад. за упр.-прав. послове	3	2
4	Сам. стр. сарад. за издавање употребних дозвола	2	1
5	Сам. стр. сарад. за екологију и водопривреду	1	1
6	Стручни сарадник за припрему документације	1	1
УКУПНО		15	11

Одсјек за просторно планску документацију

Ред.бр.	Радно мјесто	Бр.извршилаца-правилник	Бр.извршилаца-попуњено
1	Шеф Одсјека за просторно планску документацију	1	1
2	Самост. стр. сарад. – координатор за документацију и послове из области урбанизма	1	1
3	Самост. стр. сарад. – координатор за ГИС базу	1	1
4	Самост. стр. сарад. за документацију за послове из области урбанизма	2	1
5	Самост. стр. сарад. за управно-правне послове и документацију	1	1
6	Самост. стр. референт за информатику	1	1
7	Самост. стр. сарад. за уговоре и наплату	1	1
8	Самост. стр. референт за формирање базе података у простору	1	1
9	Самост. стр. сарад. за документацију из области просторног планирања	1	1
УКУПНО		10	9

Одсјек за легализацију

Ред.бр.	Радно мјесто	Бр.извршилаца-правилник	Бр.извршилаца-попуњено
1	Шеф Одсјека за легализацију	1	1
2	Самост. стр. сарад. за легализацију објеката	10	7
3	Самост. стр. сарад. за накнадно одобрење за грађење и управно-правне послове	3	2

4	Стр. сарадник за припрему документације	2	0
УКУПНО		16	10

Одсјек за послове пријемне канцеларије одјељења

Ред.бр.	Радно мјесто	Бр.извршилаца-правилник	Бр.извршилаца-попуњено
1	Шеф Одсјека за послове Пријемне канцеларије Одјељења	1	1
2	Самостални стручни сарадник за правне послове у Пријемној канцеларији	1	1
3	Самостални стручни сарадник за урбанистичко-техничке послове у Пријемној канцеларији	2	1
4	Стручни сарадник за рад у Пријемној канцеларији	2	2
5	Виши стручни сарадник за административно-техничке послове	1	0
6	Стручни сарадник за доставу поште - курир	3	1
УКУПНО		10	6
СВЕУКУПНО СИСТЕМАТИЗИОВАНО - ПОПУЊЕНО		66	49

Б. ПРЕГЛЕД СТАЊА НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПОСЛОВА И ЗАДАТАКА

Б.1. Рјешавање УП и АП

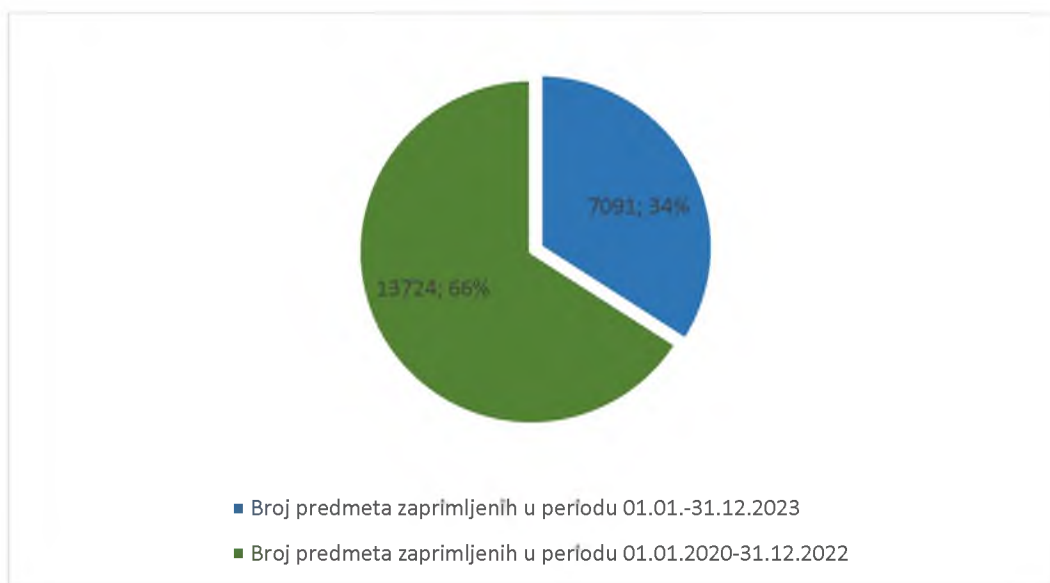
У протеклом извјештајном периоду од 01.01. - 31.12.2023. год., према прегледу стања из апликације "Хермес", које доставља Одјељење за општу управу, укупан број предмета који је био у раду у Одјељењу је **20.815**, од чега **14.965 УП** и **5.850 АП**.

Од **20.815** захтјева који су били у раду у Одјељењу, **8.323** предмет поднесен је у редовном поступку, а **12.492** у поступку легализације.

Графикон бр.1 Однос броја предмета у редовној процедури и броја предмета легализације

Од наведеног броја предмета у 2023. години **7.091** је запримљено у периоду 01.01.–31.12.2023. год., док остатак чине нерјешени предмети из претходног периода (**13.724**, пренешено из периода 01.01.2000. - 31.12.2022.год).

Графикон бр. 2 Однос броја предмета УП и АП према датуму подношења

Важно је нагласити да од **20.815** предмета који су били у раду у Одјељењу, **12.492** се односи на легализацију која због, законским и подзаконским актима дефинисаног посебног поступка, захтјева и посебан приступ, тако да је Преглед извршених послова на рјешавању предмета легализације обрађен у засебном дијелу Извјештаја (Б.1.2.).

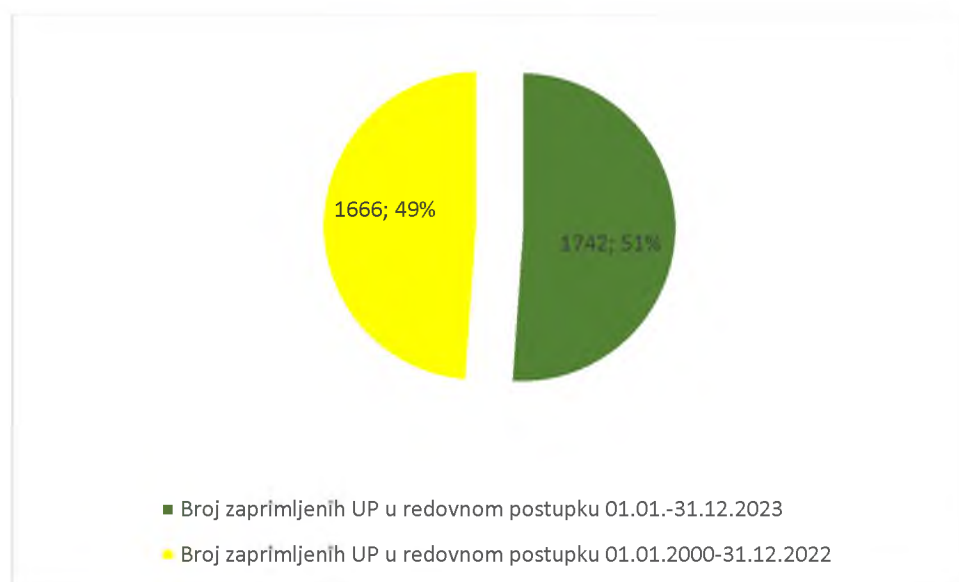
Б.1.1. Преглед рјешевања УП и АП у редовном поступку

Преглед рјешевања УП

Управни предмети који су у надлежности Одјељења за просторно уређење, односе се првенствено на издавање:

- грађевинских дозвола,
- употребних дозвола,
- еколошких дозвола,
- водних сагласности,
- водних дозвола и
- дозвола за уклањање објеката.

Укупан број управних предмета у редовном поступку у Одјељењу за просторно уређење у извјештајном периоду је 3.408, од чега је 1.742 *запримљено у периоду 01.01. – 31.12.2023. год.*, 1.666 *пренешено из периода 01.01.2000 – 31.12.2022.год.*

Графикон бр.3 Однос УП у раду према датуму подношења захтјева

Број ријешених управних предмета за наведени период је 1.291, што чини 37,88 %, а број неријешених предмета је 2.117 што чини 62,12 % од укупног броја предмета. Поредeћи број запримљених 1.742 управних предмета у извјештајном периоду и број ријешених 1.291, са задовољством се може констатовати да је примјетно остварен позитиван помак у броју и проценту ријешених предмета у односу на запримљене у 2023. години и износи **74,11%**.

Настављена је позитивна пракса присутна дужи временски период, а која се огледа у смањењу броја неријешених предмета, а што је видљиво из *Графикана бр.4*.

Нерјешени УП предмети	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Укупан број неријешених предмета	1410	1126	1023	867	758	727	718	700	683	499	132	1.320	2.117

Графикон бр.4 Број нерјешених УП предмета у Одјељењу

Резултат наведеног огледа се у оствареним приходима од наплате трошкова уређења и ренте који износе **16.046.847,07 КМ**, односно **82 %** у односу на план (графикон бр 5).

Графикон бр.5 Однос планираних и укупно остварених прихода за 2023. годину

Преглед рјешевања АП

Акти пословања који су у надлежности Одјељења за просторно уређење, односе се првствено на издавање:

- локацијских услова,
- локациских услова за рекламне медије,
- извода из регулационих планова,
- увјерења и
- других информација, мишљења и сл.

Значајан број аката пословања у Одјељењу представљају и "властити акти пословања" који се односе на поступке израде, ревизије и измјене докумената просторног

уређења, (који се као општи акти доносе од стране Скупштине Града и чија процедура израде траје дужи временски период).

Ово Одјељење разматра и иницијативе за измјену докумената просторног уређења које подносе правна и физичка лица, која се воде као акти пословања, а рјешавају се тек након разматрања од стране Скупштине Града.

Укупан број аката пословања у редовном поступку у Одјељењу за просторно уређење је **4.915**, од чега је **2.932** *запримљено у периоду 01.01. – 31.12.20203. год.*, **1.983** *пренешено из периода 01.01.2000.- 31.12.2022.год.*

Већи број ријешених аката пословања који износи **2.377** у односу на 2022.годину, када је ријешено **2.345** аката пословања, је резултат организације посла и залагања запослених.

Поред наведеног, у Одсјеку за послове пријемне канцеларије издато је **516** извода из регулационих планова (који се у Хермесу води као један предмет-АП), те је реалан обим послова на рјешавању аката пословања знатно већи у односу на показатеље видљиве из апликације Хермес.

Недоступност података

Иако је Законом о уређењу простора и грађењу дефинисано да је орган републичке управе надлежан за послове премјера и катастра земљишта дужан доставити овом органу ажурне и овјерене копије топографског и катастарског плана са подацима о посједу и власништву, дигиталне записе, катастар подземних инсталација, геодетске подлоге и ортофото снимке (без накнаде трошкова), то у пракси није никада заживјело.

Због наведеног овај орган у редовном раду наилази на потешкоће које се огледају у сљедећем:

- Одјељење као носилац припреме планске документације има обавезу носиоцу израде доставити ажурне геодетске подлоге, а што није у могућности уз разлога што РУГИПП за исто захтјева новчану накнаду (као и за све остале кориснике његових услуга),
- немогућност приступа ажурним подацима из катастарског оператa (геодетске подлоге и подаци о власништву) ради праћења стања у простору, што је такође законска обавеза овог Одјељења,
- немогућност приступа овој врсти података директно утиче и на рјешавање управних поступака у којима се тражи саслушавање власника сусједних парцела, као и немогућност утврђивања правога власништва над земљиштем које се у нарави користи као приступни пут (нпр. податак да ли је приступни пут јавни или приватни утиче на начин рјешавања његовог кориштења, односно да ли је неопходно дефинисати потребу прибављања служности над истим).

Како би се дјелимично отклонили поменути проблеми, Град је са РУГИПП низом састанака током 2022. године обезбиједио посебне услове висине накнаде за тренутне податке (ДКП и ажуран ортофото) те приступ перманентној мрежној бази података када РУГИПП исти пусти у рад што се очекује током 2023. године. На овај начин је омогућено ажурирање ГИС базе података Одјељења за просторно уређење што дјелимично отклања претходно наведене проблеме.

Велики број уложених жалби

Од укупног броја ријешених предмета 3.179 у Одјељењу у периоду 01.01.-31.12.2023. године, од којих је у редовном поступку ријешено 1.291 предмета, а поступку легализације 1.888 предмета, уложено је 61 жалби, односно жалбе су уложене на 1.92% од укупног броја ријешених управних предмета.

Разлози за овакво стање су сљедећи:

- велики проблем представља питање сусједских права, права која произилазе из права власништва на земљишту/посебном дијелу зграде у поступку издавања одобрења за грађење, некомплетност предмета због неријешених имовинско-правних односа, чије рјешавање није у надлежности Града, као и обавеза укључивања сусједа у поступке издавања грађевинских дозвола
- Бањалука је највећа локална заједница у Републици Српској, у којој су степен урбанизације и вриједности земљишта већи него у окружењу, што доводи и до чешћих спорова око власништва над земљиштем,

Корективна мјера-

Анализа рјешавања по жалбама од стране другостепеног органа

Одјељење је већ дужи временски период суочено са оваквим стањем у погледу уложених жалби и поништених рјешења, те са циљем превазилажења истог, континуирано прати и анализира разлоге за поништавање рјешења по жалбама од стране другостепеног органа. У том смислу у извјештајном периоду били су интензивирани радно-консултативни састанци са представницима другостепеног органа у циљу усаглашавања начина примјене појединих законских одредби, а све како би се избјегла различита интерпретација истих и поништавање рјешења.

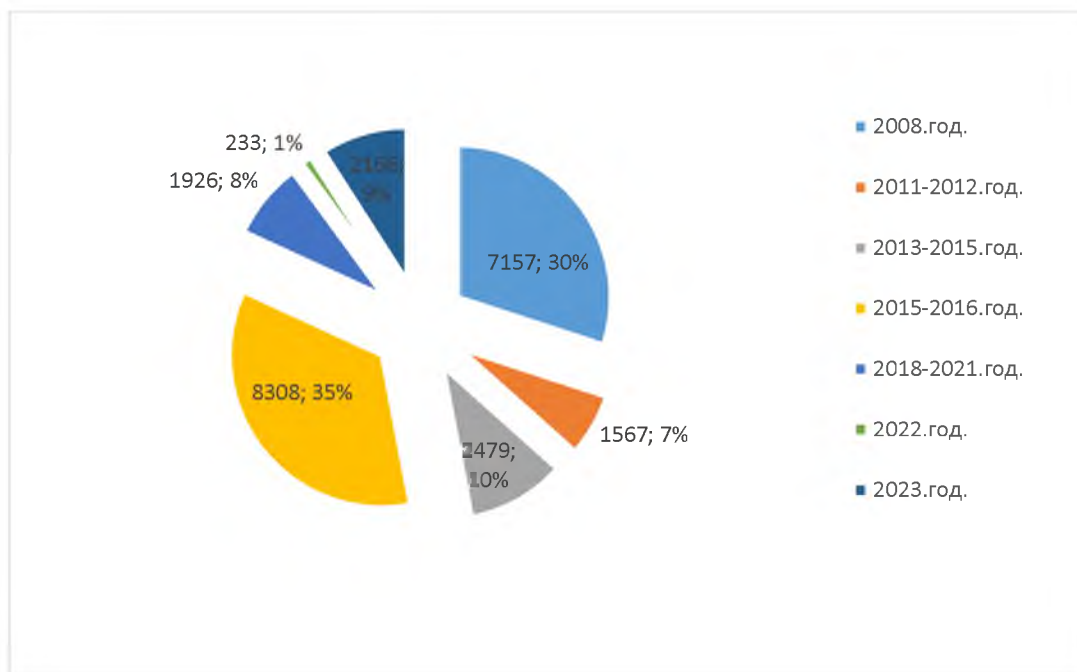
Остало

- сложеност управног поступка с обзиром на процесне норме,
- у поступцима издавања локацијских услова проблем је некомплетност захтјева и некавалитетна израда урбанистичко-техничких услова. Наиме, значајан број услова урађених од стране лиценцираних пројектних кућа се мора враћати на корекцију, што тражи најчешће додатних 30 дана за рјешавање предмета.
- прекорачење рока за рјешавање грађевинских дозвола за инвестиционе и инфраструктурне објекте се дешава из разлога што странке подносе некомплетне захтјеве, те након што им буде позивом затражено комплетирање предмета исти често траже продужење рока за доставу доказа.
- издавање рјешења о висини накнаде за трошкове уређења и ренту и закључивање уговора о изградњи недостајуће инфраструктуре није у надлежности овог Одјељења, тако да се не може утицати на вријеме њихове реализације, иако су исти услов за издавање грађевинских дозвола (што Закон није имао у виду приликом дефинисања рокова),

- у поступцима издавања употребних дозвола се дешава прекорачење рокова за рјешавање због спорости правних лица која врше техничке пријеме. Наиме, ово одјељење је по закону дужно да након запримања захтјева за употребну дозволу (уз који се доставља основна документација) исти прослиједи овлашћеном правном лицу које врши технички пријем. Након прослијеђивања захтјева сва комуникација се врши између странке и овлашћеног правног лица (Комисије за технички пријем), који су након обављеног техничког пријема дужни нам доставити извјештај о обављеном техничком пријему. Тек након доставе извјештаја наставља се поступак издавања употребне дозволе. У већини предмета се дешава да овлашћеним правним лицима (Комисијама) треба и по неколико мјесеци да доставе извјештај.
- увођењем Једношалтерског система за грађевинске дозволе, према којем је Град преузео обавезу прибављања сагласности неопходних за издавање локацијских и грађевинских дозвола у име инвеститора, повећан је обим рада референата, а истовремено и вријеме потребно за обраду (рок у којем инфраструктурне куће достављају сагласности у просјеку је 10 дана).
- Припрема, израда и доношење докумената просторног уређења проводи се општим актима Скупштине, па је тако и поступак доношења и измјене истих дефинисан и одредбама Пословника Скупштине Града Бањалука. Како су поступци припреме, израде и доношења докумената просторног уређења, према наведеним актима (Закон о уређењу простора и грађењу и Пословник Скупштине Града Бањалука) дуготрајни, то је у Одсјеку за просторно планску документацију континуирано активан већи број предмета који се као акти пословања воде за сваки од докумената просторног уређења који је у процесу израде, али и на иницијативе које се односе на измјену важећих докумената просторног уређења.

Б.1.2. Преглед извршених послова на рјешавању предмета легализације

У Одјељењу за просторно уређење је од 2008.године, па закључно са 31.12.2023. године, укупно запримљено **23.107** захтјева за легализацију бесправно изграђених објеката на подручју Града Бањалука (Одлуке о легализацији из 2007. и 2011. године и Закон о уређењу простора и грађењу из 2013. и измјену истог из 2015. године, те Закон о легализацији бесправно изграђених објеката из 2018. године и измјене и допуне закона из 2022 године). Од наведеног броја, **7.157** захтјева поднесено је у складу са Одлуком о легализацији бесправно изграђених грађевина из 2008. године, **1.567** захтјева према Одлуци из 2010. године, а од ступања на снагу новог закона 2013. године, па до маја 2015. године, поднесено је још **2.479** захтјева, док је на основу Измјена и допуна Закона о уређењу простора из 2015. године поднесено још **8.308** захтјева. Дана 18.07.2018. година ступио је на снагу Закон о легализацији бесправно изграђених објеката (Службени гласник Републике Српске бр. 62/18). По том закону у току 2018., 2019., 2020. и 2021 године поднесено је **1.926** захтјева, те у току 2022. године још **233** захтјева. Док је ступањем на снагу закона о измјенама и допунама закона о леглизацији из 2022 године поднесено још **1437** захтјева. У току 2023. године, рачунајући од 1.1.2023. године до 31.12.2023. године поднесено је укупно 2166 захтјева у Одсјеку за легализацију.

Графикон бр.5 Преглед запримљених предмета легализације

Из претходног графичког приказа видљиво је да је највећи одзив за легализацију објеката био у току 2016. године када је поднешено **8.308** захтјева, односно **39%** од укупног броја захтјева.

Од укупног броја захтјева за легализацију бесправно изграђених објеката, у Одјељењу за просторно уређење у обради је око **11.557** захтјева, док је до сада окончано око **14.647** поступака.

Крајем 2022 године ступио је на снагу Закон о измјенама и допунама закона о легализацији, који је омогућио такозвану „бесплатну“ легализацију, односно издавање рјешења о легалности за индивидулане стамбене и стамбено пословне објекте до 400 БГП изграђене до краја 2013 године, односно издавање рјешења о легалности за све објекте изграђене до краја 1991 године. Ступањем на снагу овог закона уведена је велика олакшица за грађане у погледу бесплатне легализације горе наведених објеката, што је довело до повећаног броја нових захтјева за легализацију и већу заинтересованост грађана за рјешавање већ поднесених активних захтјева.

До ступања на снагу закона о измјенама закона о легализацији низак проценат позитивно ријешених захтјева био је резултат низа проблема у поступку легализације објеката, а који се првенствено огледају у сљедећем:

- Тешком социјалном статусу, који за посљедицу има немогућност измирења накнада за легализацију које су одлуком Уставног суда из новембра 2018. изједначене са накнадама за изградњу односно пуним трошковима (исте су до тада у већини

случајева биле фиксне и износиле 100, 500 и 1000 KM), а из чега произилазе и већина осталих проблема:

- Незаинтересованости грађана за позитивно рјешавање захтјева, у смислу непридоношења доказа неопходних за легализацију објеката;
- Стално очекивање новог закона о легализацији, а који би могао бити повољнији за странке
- Неријешеним имовинско-правним односима, који представљају претходно питање у поступку издавања грађевинских дозвола;
- Узурпаторској бесправној изградњи којом се заузима туђе земљиште и објекти, омета њихово функционисање и квалитет становања (надзиђивање ван дозвољених граница, пробијање грађевинске и регулационе линије, нарушавање вертикалне регулације, угрожавање темеља и стабилности објекта који се надзиђује и/или темеља сусједног објекта, заузимање заједничких простора који су неријетко од виталног значаја за функционисање зграде и сл.).
- У току 2020. и 2021. године нарочито ситуацијом изазваном епидемијом COVID 19 вируса

Као што је већ споменуто, 18.07.2018. године ступио је на снагу Закон о легализацији бесправно изграђених објеката (Службени гласник Републике Српске бр 62/18). Овим законом омогућено је инвеститорима бесправно изграђених објеката поновно подношење захтјева за легализацију (за објекте грађене или започете до дана ступања на снагу Закона).

Овај закон задржао је доста сличности у односу на дотадашњи процес легализације као што су јединствен поступак, скраћена пројектна документација за индивидуалне објекте до 400 метара квадратних бруто грађевинске површине, те могућност добијања употребне дозволе у истом поступку уколико се ради о завршеним објектима (такође за индивидуалне објекте до 400 квадрата). Остала је и могућност привременог задржавања објекта у случајевима нерјешених имовинско правних односа. Новим законом нису предвиђене финансијске олакшице у поступку легализације већ је прописано да инвеститори се трошкове уређења и ренте плаћају у пуном износу тј. као у редовном поступку изградње објекта. Закон такође предвиђа додатну накнаду за легализацију (неку врсту пенала) коју плаћају инвеститори који су своје захтјеве поднијели по истеку 6 мјесеци од ступања на снагу Закона.

Посебно напомињемо да је Уставни суд Републике Српске у новембру 2018. прогласио неуставним одредбе Закона о уређењу простора и грађењу (Службени гласник Републике Српске, бр. 40/13 и 106/15) које се односе на накнаде за легализацију у износу од 100, 500, 1.000 и 2.000 KM. То је практично значило губитак финансијских повластица за инвеститоре у преко 90% активних поступака.

Како је већ наведено да је финансијски аспект у поступку легализације најизраженији велики број странака је након овога изгубио интерес за поступак легализације те исти не желе или немају финансијских могућности да приведу крају.

У току 2020. и 2021. године на све наведено је нарочито утицала и ситуација са епидемијом корона вируса, уз све неизвјесности које је донијела, тако да у ситуацији кад већ имају изграђен објекат, инвеститорима легализација истих није била на листи приоритета.

То је све резултирало падом броја издатих грађевинских дозволе у односу на претходних неколико година.

Такође, видљиво је да вјероватно из истих разлога, није велика заинтересованост за подношења нових захтјева те је тако и у току 2022. Године, до ступања на снагу закона који је предвидио такозвану бесплатну легализацију, поднесено „само“ 233 нових захтјева за легализацију (374 мање у односу на 2021 годину), док је од ступања на снагу новог закона у само 3 мјесеца поднесена нова 1437 захтјева, а у 2023. години тај број износи 2720.

Важно је нагласити да је поступак легализације специфичан поступак, те да број архивираних предмета, свакако није број издатих аката од стране Одјељења, и то из сљедећих разлога :

- Према Одлуци о легализацији бесправно изграђених објеката из 2008. године у једном управном поступку, у нарави су два управна акта - накнадна урбанистичка сагласност и накнадно одобрење за грађење, те због дуплирања поступка и издавања два рјешења у једном управном поступку, сама процедура тражи дужи временски период.

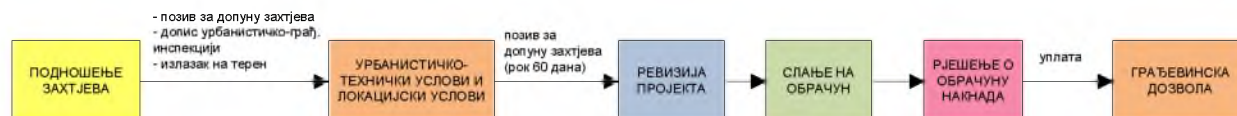
Шема корака у рјешавању захтјева по Одлуци из 2008. год.

- Истовремено, нови Закон из 2013. године (са измјеном из 2015. године) када је у питању легализација, прописује поступак који се састоји од:
 - подношења захтјева за легализацију објекта;
 - изласка на терен и утврђивање стања објекта на терену;
 - израде УТУ-а и локацијских услова.

Након издавања локацијских услова (урбанистичко – техничких услова) инвеститор је дужан да прибави техничку и осталу документацију, за шта има рок од 60 дана. По достављању исте, сlijеди даља процедура и то:

- контрола техничке документације;
- израда записника о обрачуну накнаде за легализацију или просљеђивање по службеној дужности захтјева за обрачун накнада у Одјељење за комуналне послове;
- достављање доказа о извршеној уплати од стране инвеститора;
- издавања грађевинске и употребне дозволе,

а све то у једном поступку, те није за очекивање да оваква процедура може испоштовати рокове дефинисане ЗУП-ом, као и брзо рјешавање предмета.

Шема корака у рјешавању захтјева по Закону из 2013. год.(са измјеном из 2015. год.)

- Закон о легализацији бесправно изграђених објеката (Службени гласник Републике Српске бр. 62/18) предвиђа скоро идентичан поступак као и Закон из 2013. године.

Измјене и допуне закона из 2022 године иако предвиђају бесплатну легализацију у већини активних предмета, такође прописују комплексан поступак, који подразумијева заступање захтјева, те по комплетирању истих и прослеђивање у Републичку управу за геодетско имовинско правне послове, ради прибављања увјерења да се објекти налазе на дигиталним ортофото плановима Републике Српске. Тек по достављању увјерења из надлежног републичког органа, може се приступити рјешавању предмета.

Наведени разлози, посебно они који се тичу специфичности процедура дефинисаних Законом и подзаконским актима у поступцима легализације објеката, односно издавање више аката у једном поступку, стварају слику далеко мањег броја ријешених предмета у односу на стварни обим извршеног посла, односно у поступку легализације ријешено је око **14.647** предмета, али је по истим предметима издато најмање **23.000** аката.

Иако је и нови поступак легализације бесплатан и даље је сложен са аспекта корака који се дешавају у једном поступку, јер рјешавање у овом органу зависи од републичког органа који доставља увјерење о постојању објеката на дигиталним плановима Републике Српске.

Проблеми и потешкоће у поступку легализације

Тренутно је у Одјељењу за просторно уређење у Одсјеку за легализацију активно око **11.557** предмета.

Ово за посљедицу има да су референти у Одсјеку за легализацију задужени са по скоро 1000 предмета.

Рјешавање сваког појединачног предмета подразумијева низ корака, (без обзира што је нови закон смањio и трошкове и трајање поступка) односно, излазак службеног лица на терен, преглед документације, прослеђивање по службеној дужности захтјева у РУГИП ради прибављања увјерења о постојању објекта, израду рјешења, неминовно је да су у неким случајевима рокови за рјешавање буду дужи од законом предвиђених.

У Одсјеку за легализацију ради 14 референата (4 дипломирана правника и 8 дипл. инж. Архитектуре и 2 просторна планера) на рјешавању тренутно активних предмета, што је просјечно **900** предмета по једном извршиоцу (правници су задужени са по око 500 предмета, док су архитекти задужени са по 1200 предмета).

Велики број предмета по извршиоцу за резултат има да се приоритет даје предметима код којих је позитивно рјешење извјесно, као и предметима код којих странке исказују интересовање за поступак.

Тakoђе оволики број предмете по једном извршиоцу за посљедицу има и велики притисак странака на референта (како инвеститора тако и заинтересованих лица) што само по себи отежава рад на предметним пословима и утиче на рјешеност.

Тај притисак је најизраженији код сложених вишестраначких предмета чије позитивно рјешавање није извјесно а на њима се губи несразмјерно много времена у односу на „чисте“ предмете.

Треба напоменути да на масу цца 11.500 активних поступака број оваквих предмета није занемарљив.

Због јединственог поступка издавања урбанистичко – техничких услова и грађевинске (или грађевинске и употребне) дозволе, предмети дуго остају активни у Одсјеку. Предмет се од момента подношења захтјева за легализацију, па до издавања

грађевинске дозволе, не архивира. Након издавања УТУ-а (у редовној процедури овакав предмет би се завршио архивирањем, док би странка била обавезна да поднесе нови захтјев за издавање грађевинске дозволе) инвеститору се оставља рок за достављање потребне документације од 60 дана (у ријетким случајевима инвеститори успију комплетирати документацију у остављеном року, па се исти по захтјеву инвеститора продужава). Након достављања потребне документације ради се обрачун накнаде за легализацију или се предмет по службеној дужности просљеђује Одјељењу за стамбене послове на израду рјешења о трошковима (у редовној процедури за изградњу инвеститори подносе посебан захтјев за издавање рјешења о трошковима). По достављању рјешења о трошковима и доказа о уплати, тј. комплетирања захтјева, издаје се грађевинска дозвола (или грађевинска и употребна дозвола). Тек након тога предмет се архивира.

Велики је број предмета чије рјешавање је сложено, како са урбанистичког аспекта, тако и са аспекта неријешених имовинско - правних односа. Као што је већ речено у уводу, нелегални објекти су често изграђени на начин да се не поштују важеће урбанистичке норме (на границама парцела или на начин да прелазе границе власничке парцеле), те као такви угрожавају и/или заузимају туђу својину, угрожавају права трећих лица, јавни интерес итд. У оваквим предметима појављује се учешће трећих лица у поступцима, што додатно успорава и отежава сам процес легализације.

Посебно треба издвојити нелегалну градњу која се односи на колективне стамбене и стамбено-пословне објекте. Овдје можемо говорити о два типа бесправне изградње. Први је случај када су инвеститори колективних објеката у току изградње одступили од важеће техничке документације, те градили додатне етаже или одступали од одобрених хоризонталних габарита, обично у циљу остваривања већег профита. Закон је предвидио могућност легализације оваквих објеката „... након што надлежни орган управе утврди да су испуњени сви услови у погледу стабилности и безбједности објекта прописани овим законом, те да таква легализација нема негативне утицаје на сусједне објекте и права других лица, на основу стручног мишљења носиоца израде документа просторног уређења у чијем обухвату се објекат налази“. Међутим, проблем се у пракси показао доста комплекснији. Углавном се поред одступања у хоризонталном и вертикалном габариту код таквих објеката јављају и одступања у грађевинској парцели, приступу објекту, прикључењу на јавну инфраструктуру, изградњи припадајуће јавне инфраструктуре итд.

Број оваквих предмета није велик, али њихово рјешавање захтјева вишеструко више времена и некад и ангажовање и више извршилаца (често се у поступак поред архитекте мора укључити и правник, одржава се једна или више расправа, ангажује вјештак итд.)

Други тип бесправне изградње везане за колективне објекте је изградња у режији власника станова у легално изграђеним објектима. Овакви радови се углавном односе на затварање лођа или балкона, реконструкције у оквиру пословних простора или станова, узурпације заједничких просторија и сл. Ови предмети су сложени са аспекта имовинско-правних односа, с обзиром да легализација изведених радова у већини случајева захтијева сагласност свих етажних власника, коју инвеститори углавном нису у могућности прибавити.

Резиме рјешавања предмета легализације

У извјештајном периоду (**01.01.2023. – 31.12.2023. године**) у поступку легализације окончано (архивирано) је **2123** предмета, а што је за око цц 1000 предмета више у односу на претходну годину.

Разлоге за то је свакако ступање на снагу закона о такозваној бесплатној легализацији који је у примјени задња три мјесеца 2022 године.

Из свих наведених разлога у одјељењу је вођено рачуна да се максимално изађе у сусрет странкама нарочито кад су у питању рокови за достављање документације, па мањи број закључака о одбацивању него што је то уобичајено.

Измјене закона о легализацији из 2022 године су и донесене у циљу веће ефикасности и економичности поступака везаних за легализацију објеката.

Кроз досадашњи рад је утврђено да је поступак издавања рјешења о легалности много једноставнији од поступка легализације објеката, те много повољнији за инвеститора јер са истим инвеститор нема обавезу достављања пројектне документације, разних сагласности, ријешених имовинско-правних односа, те плаћања накнада за легализацију. Самим тим ће се на једноставнији начин окончати велики број активних предмета за легализацију који се воде још од 2008. године.

В. ПРОСТОРНО ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

В.1. Активности на изради просторно планске документације

Одјељење за просторно уређење, у оквиру својих надлежности обавља послове носиоца припреме израде докумената просторног уређења дефинисане одредбама Закона о уређењу простора и грађењу и другим прописима из посебних области релевантних за планирање и уређење простора.

Значајан удио у раду Одјељења заузима ова врста послова, која подразумијева ангажовање у свим фазама које претходе доношењу документа просторног уређења, ту спада анализа иницијативе, покретање процедуре измјене планске документације, припремање одлука, припремање тендерске документације и програмских елемената за провођење јавне набавке за избор носиоца израде планске документације (која се финансира средствима из буџета Града), провођење свих активности у оквиру Законом дефинисане процедуре припреме, израде и доношења планова и др.

У планирању простора Одјељење за просторно уређење и градске институције које се баве том облашћу, још увијек функционишу у отежаним условима који су одређени глобалним економским промјенама и падом вриједности друштвеног производа а нарочито пандемијом COVID-а.

V.2. Стратешка планска документација

Како је за подручје јединице локалне самоуправе- за градове и насеља градског карактера обавезна израда и доношење урбанистичког плана којим се детаљније разрађују планска одређења утврђена просторним планом, те одређује концепција уређења простора, Одјељење за просторно уређење је као носилац припреме овог стратешког документа просторног уређења обављало активности на његовој припреми и изради дефинисане одредбама Закона о уређењу простора и грађењу.

Процедура јавне набавке за услугу израде Урбанистичког плана града Бањалука која је покренута у мјесецу априлу 2018. године окончана је у јуну мјесецу 2019.године, а као најповољнији понуђач – носилац израде Урбанистичког плана града Бањалуке - изабран је Конзорциј предузећа: "Урбис центар", д.о.о. Бањалука (водећи члан), ЦЕП-Центра за планирање урбаног развоја ЦЕП, д.о.о Београд и ЈНУ "Институт за заштиту и екологију Републике Српске, Бањалука, те је (у складу са одредбама уговора о заједничком поступку) дана 24.07.2019. године закључен уговор о изради Плана са предузећем: "Урбис центар", д.о.о. Бањалука.

У складу са Уговором дефинисаним обавезама и законским процедурама, након достављених програмских елемената и смјерница и предате аналитичко-документационе основе, прибављене од стране Одјељења и радног тима за припрему плана, те одржане четири сједнице Савјета Урбанистичког плана у току 2019.године, на којима је презентована организациона припрема плана, динамички план, разматрана методологија израде, те представљене студије и анализе израђене од стране носиоца израде Плана, у току 2020.године одржане су још двије сједнице Савјета Урбанистичког плана.

На 6. сједници Скупштине Града одржаној 11. 12. 26. 27. и 29. 10. 2021. године утврђен је нацрт Урбанистичког плана који је изложен на јавни увид у трајању од 45 дана, односно до 19. 01. 2022. године. У том периоду Одјељење за просторно уређење је са представницима носиоца израде организовало и одржало јавне консултације по мјесним заједницама. Одржано је укупно 6 јавних консултација, као и радионица под називом „Бања Лука – Зелени град“ на којој су присуствовали и активно учествовали представници стручне јавности.

V.3. Сprovedбена планска документација

Од спроведбене планске документације која је у некој од фаза припреме, израде и доношења, Одјељење за просторно уређење, као носилац припреме покренуло је процедуру за израду укупно 20 документа просторног уређења, од којих је за 18 докумената предвиђено да се финансирају из буџета, док преостала два докумената, у складу са одредбама Закона о уређењу простора и грађењу, финансирају заинтересовани инвеститори.

А) Списак докумената просторног уређења за које је у току 2023. године усвојена одлука о доношењу, **а које финансира Град Бањалука:**

1. Измјена дијела Регулациони план за простор између ул. Књаза Милоша, Проте Николе Костића, нове трасе улице И. Гарашанина и жељезничке пруге Бањалука – Нови Град (радни назив: Ливница)

2. Регулациони план за простор између улица Краља Петра I Карађорђевића, Српске улице, улица Васе Пелагића, Бана др Т. Лазаревића, Видовданске улице и Трга српских јунака
3. Измјена дијела Регулационог плана дијела централног подручија Бањалуке
4. Измјена дијела Регулационог плана дијела централног подручија Бањалуке
5. Регулациони план за простор између улица Гаврила Принципа, Источног транзита и десне обале Врбаса (радни назив: "Југ 5")
6. Регулациони план за спој Источног и Западног транзита - улицом Ивана Горана Ковачића

Б) Списак докумената просторног уређења за које је у току 2023. године усвојена одлука о доношењу, **а које финансирају заинтересовани инвеститори:**

7. Измјена дијела Регулационог плана "Чесма Мађир 3" (ГРАТОД)
8. Измјена дијела Регулационог плана "Лауш 1" (Драгојевић)
9. Измјена дијела Регулационог плана "Лауш 1" (Јауз)
10. Измјена дијела Регулациони плана "Лауш 4" (ТИМ ПРОМЕТ)
11. Измјена дијела Регулационог плана за простор између Широке ријеке и мотела "Интернационал" (ПРЕМИУМ ИНВЕСТ)

V.4. Иницијативе за измјену планске документације

У извјештајном периоду у Одјељењу за просторно уређење је обрађено укупно **19** захтјева/иницијатива за измјену планских докумената, од којих су **10** захтјева за примљена у извјештајном периоду, а **9** захтјева је за примљено прије 2023. године. Укупан број за примљених захтјева/иницијатива за измјену планских докумената у току 2023. године је **24**, од којих се **14** иницијатива још налазе у различитим фазама обраде.

V.5. Реализација програма рада Скупштине Града Бањалука

У 2023. години Одјељење за просторно уређење је у складу са Програмом рада Скупштине града Бањалука за 2023. годину, од планираних 48 тачака реализовало њих 15, и то:

1. Измјена дијела Регулационог плана „Југ 2“
2. Измјена дијела Регулационог плана за простор између улица: Булевар Цара Душана, Омладинске, Радоја Домановића, Бранка Мораче, Патре, Теодора Колокотрониса и лијеве обале Врбаса (радни назив: "Југ 7")
3. Измјена дијела Регулационог плана дијела централног подручја Бањалуке
4. Измјена дијела Регулационог плана „Обилићево“ у Бањалуци
5. Измјена дијела Регулационог плана за простор између улица Младена Стојановића, Милана Радмана, Краља Петра II Карађорђевића и Триве Амелице
6. Измјена дијела Регулационог плана дијела централног подручја Бањалуке -Палас

7. Регулациони план за простор између улица Краља Петра I Карађорђевића, Српске улице, улица Васе Пелагића, Бана Др Т. Лазаревића, Видовданске улице и Трга српских јунака
8. Регулациони план за простор између улица Гаврила Принципа, Источног транзита и десне обале Врбаса (радни назив: „Југ 5“)
9. Измјена дијела Регулационог плана „Нова Варош“ за простор између улица: Крајишких бригада, Триве Амелице, Краља Петра II Карађорђевића, Паве Радана, Јована Дучића и Ранка Шипке
10. Измјена дијела Регулационог плана Петрићевац
11. Измјена дијела Регулационог плана „Центар Исток“
12. Измјена дијела Регулационог плана за простор између улица: Бранка Мораче, Радоја Домановића, Боланог Дојчина, Козарске и лијеве обале ријеке Врбас (радни назив: „Југ 6“)
13. Регулациони план за спој Источног и Западног транзита-улицом Ивана Горана Ковачића.
14. Измјена дијела Регулационог плана стамбеног насеља Дракулић.
15. Измјена дијела Регулационог плана дијела централног подручја града Бањалуке.

Тачке који нису реализоване су:

1. Приједлог одлуке о изради Регулационог плана „Алеја -Парк“
2. Приједлог одлуке о изради измјене дијела Регулационог плана „Југ 1“.
3. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог плана Творнице опекарских производа.
4. Приједлог одлуке о изради измјене дијела дијела Регулационог плана за простор између ул. Књаза Милоша, браће Пиштељић, браће Подгорник, Проте Николе Костића и жељезничке пруге Бањалука – Добој.
5. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог план за простор између Булевара српске војске, Пиланске улице, жељезничке пруге „Суња – Добој“ и новопланиране саобраћајнице.
6. Приједлог одлуке о усвајању измјене дијела Регулационог плана за простор Регионалног центра.
7. Приједлог одлуке о усвајању измјене дијела Регулационог плана за простор дефинисан улицама: Јована Дучића, Паве Радана, 1.Крајишког корпуса и Вука Карацића.
8. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог план стамбеног насеља „Лазарево 3“.
9. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог план за простор дефинисан улицама: Видовданска, Вука Карацића, Јована Дучића, Грчка и Николе Тесле (радни назив: „Пасколина циглана“).
10. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог плана Паприковац - Петрићевац – зона „Б“.
11. Приједлог одлуке о изради измјене дијела Регулационог плана „Ада Дебељаци 8“.
12. Приједлог одлуке о изради измјене Регулационог плана стамбеног насеља Дракулић – Запад.
13. Приједлог одлуке о изради измјене дијела Регулационог плана „Чесма –Мађир 3“.
14. Приједлог одлуке о усвајању измјене дијела Регулационог плана за простор Регионалног центра.

15. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог плана производно пословне зоне у Новаковићима.
16. Приједлог одлуке о усвајању измјене дијела Регулационог плана за простор између пута Бањалука - Градишка и Улице деспота Стефана Лазаревића.
17. Приједлог одлуке о усвајању измјене дијела Регулационог плана „Лауш 3“.
18. Приједлог одлуке о изради Регулационог плана пословне зоне у Дунавској улици
19. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог плана стамбеног насеља „Лазарево 1 и 2“.
20. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог плана за простор између улица: Бана Милосављевића, Алеје Светог Саве, Николе Пашића, Васе Пелагића и Бана Др Т. Лазаревића у Бањалуци (радни назив: Центар сјевер).
21. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог плана за простор између Улице Цара Лазара, Источног транзита, Улице Гаврила Принципа и десне обале Врбаса (радни назив: „Југ 4“) у Бањалуци.
22. Приједлог одлуке о усвајању измјене дијела Регулационог плана за простор између улица Младена Стојановића, Милана Радмана, Краља Петра II Карађорђевића и Триве Амелице.
23. Приједлог одлуке о усвајању измјене дијела Регулационог плана „Лауш 3“.
24. Приједлог одлуке о усвајању Измјена дијела Регулационог плана стамбеног насеља Дракулић.
25. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог плана радне зоне „Кумсале-блок А, Б и Ц“ у Бањалуци.
26. Приједлог одлуке о усвајању Регулационог плана дијела насеља Врбања.
27. Приједлог одлуке о усвајању Урбанистичког плана Града Бањалука.
28. Измјена дијела Регулационог плана за простор између ул. Књаза Милоша, Проте Николе Костића, нове трасе улице И. Гарашанина и жељезничке пруге Бањалука – Нови Град
29. Приједлог одлуке о изради измјене дијела Регулационог плана за простор између улица: булевар Цара Душана, Омладинске, Радоја Домановића, Бранка Мораче, Патре, Теодора Колокотрониса и лијеве обале Врбаса - „ЈУГ 7“
30. Приједлог одлуке о изради измјене дијела Регулационог плана за простор између Булевара војводе С. Степановића, ул. Вељка Млађеновића, ограде комплекса Инцела и десне обале ријеке Врбас
31. Приједлог одлуке о изради измјене дијела Регулационог плана за уређење обала Врбаса
32. Приједлог одлуке о доношењу измјене дијела Регулационог плана за простор између улица: булевар Цара Душана, Омладинске, Радоја Домановића, Бранка Мораче, Патре, Теодора Колокотрониса и лијеве обале Врбаса - „ЈУГ 7“
33. Приједлог Одлуке о доношењу измјене дијела Регулационог плана за уређење обала Врбаса

В.6. Припрема приједлога одлука и закључака за Скупштину града Бањалука

У извјештајном периоду Одјељење је обрадило и припремило, а Скупштина града Бањалука је усвојила:

- седам одлука о приступању изради спроведбених планских докумената
- седам одлука о доношењу регулационих планова, те

- 11 закључака о утврђивању нацрта планова.

В.7. Остале активности Одјељења у поступку припреме, израде и доношења планских аката

- У извјештајном периоду Одјељење је организовало :
- 25 стручних расправа о преднацртима планова,
 - 12 јавних расправа на којима су разматране примједбе достављене на нацрте планова у току јавних увида.

В.8. Активности Одсјека за послове пријемне канцеларије

Информације, публикације и услуге које су доступне грађанима у Одсјеку за послове пријемне канцеларије су сљедеће:

- Просторно-планска документација (увид у важећу планску документацију, информација о одлукама о изради планске документације, увид у нацрте планова у периоду излагања на јавни увид и издавање извода из важећих планова)
- Информације и савјети потенцијалним инвеститорима о могућностима и условима изградње
- Упуте о процедурама и начину подношења захтјева
- Водичи кроз процесе и обрасци
- Информације о свим документима који се прилажу уз апликациону форму и начину њиховог прибављања
- Упуте о правима и обавезама инвеститора у процесу изградње и кориштења објеката
- Потврђивање правоснажности издатих рјешења из надлежности Одјељења за просторно уређење
- Законски и подзаконски акти којима су регулисане области које се тичу градње и прибављања потребних одобрења,

као и друга документација и информације, и то:

- Листа регистрованих геодетских предузећа и радњи,
- Списак правних лица која испуњавају услове за израду просторно –планске документације,
- Списак правних лица за вршење послова техничког прегледа објеката,
- Регистар издатих лиценци за геолошка истраживања и
- Брошура "Легализација бесправно изграђених објеката".

У Одсјеку за послове пријемне канцеларије је у извјештајном периоду издато је **550** извода из регулационих планова (који се у Хермесу се води као један предмет-АП – попис аката), који су кроз апликацију Хермес приказани кроз један акт пословања (попис аката), чиме се не приказује стварни обим послова обављених у оквиру Одсјеку за послове пријемне канцеларије.

Увођењем Одсјека за послове пријемне канцеларије, односно Једношалтерског система, остварена је могућност прибављања сагласности потребних у поступцима који се воде у Одјељењу, али и непосредан однос са странкама, у оквиру којег се сваки предмет прије

запримања ради утврђивања комплетности, детаљно прегледа и странка се упознаје са свим евентуалним недостацима и могућностима.

Најчешће тражене сагласности у поступку добијања дозвола из области грађења су сагласности Водовода а.д. Бањалука, ЗП Електрокрајине а.д. Бањалука и Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове Бањалука.

Кроз годину дана примјене Једношалтерског система показало се оправдано његово увођење из разлога што је више од 90% мањих инвеститора индивидуално стамбених и стамбено – пословних објеката прошло кроз исти и прибавили потребне сагласности преко Града Бањалука.

Д.5. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ У НАДЛЕЖНОСТИ ОДЈЕЉЕЊА

Д.5.1. Техничка унапређења

Одјељење за просторно уређење је од 2007.године оснивањем Одсјека за документацију кренуло у формирање базе података, у складу са Законом о уређењу простора, а која се односи на просторно-планску документацију, законску регулативу, регистар издатих рјешења из своје надлежности, те других података који су битни за праћење стања у простору.

Д.5.2. База података у ГИС окружењу

Увођењем ГИС-а (географски информациони систем) у рад Одјељења константно се ради на ажурирању података, допуни базе, као и дорада прегледне карте важеће просторно – планске документације, која обезбјеђује тачност и брзину у пружању информација из домена просторног планирања.

Стратегијом развоја Града Бања Лука у периоду 2018-2027.године, као други стратешки циљ дефинисан је развој града у правцу модерне, урбане средине, засноване на Smart City концепту. Примјена овог концепта, односи се, између осталог, на унапређење ефикасности рада Градске управе, посебно кроз програм ефикасног просторног и урбанистичког планирања. У оквиру овог програма, дефинисан је пројекат П.2.1.4.4. *Развој и примјена GIS технологија у оквиру Градске управе.*

GIS пројекат је замишљен као дугогодишњи пројекат, без тачно дефинисаног крајњег рока. Замишљен је као скуп података разних ораганизационих јединица према својим надлежностима, тј. да свака организациона јединица доприноси развоју овог пројекта са подацима којима иста располаже. Ако се посматра само увођење и имплементација овог софтвера у рад Одјељења за просторно уређење може се рећи да је овај пројекат реализован. Да би у свом пуном обиму заживио у свакодневной употреби неопходно је да и друге организационе јединице Градске управе допринесу истом, и то кроз припрему и унос података свако из свог ресурса.

У току 2022. године Одјељење је обновило једну годишњу лиценцу за софтвер AutoCad Maps без којег GIS систем не би могао функционисати.

Такође, у току 2022. године, Одјељење је након низа састанака са Републичком управом за геодетске и имовинско – правне послове Републике Српске (РГУРС), обезбиједило повлаштене цијене за ажурне дигиталне подлоге и дигитални ортофото из 2020. године, а све у циљу уанпријеђена функционисања GIS-а а који у коначници треба да олакша рад свим запосленим у Одјељењу за просторно уређење.

Д.5.3. База података просторно-планске документације, стручних мишљења и урбанистичко-техничких услова

Одјељење за просторно уређење тренутно располаже са 307 регулациона плана, од којих 288 планова, односно 94% посједује и у дигиталном облику. Овдје треба поменути и планове парцелације као сегмент спроведбене планске документације. Тренутно су важећа 194 плана парцелације који су сви у дигиталном облику.

У Одјељењу се води евиденција (како дигитална, тако и аналогна) и остале планске документације, односно урбанистичких пројеката, стручних мишљења, урбанистичко-техничких услова и урбанистичко техничких услова са корекцијом парцеле. Од наведене документације, Одјељење посједује у дигиталном облику:

- урбанистичко-техничких услова	4464
- урбанистичко-техничких услова са корекцијом парцеле	378
- стручних мишљења	984
- урбанистичких пројеката	3
- зонинг планова	1

Д.5.4. „EDMWS“ апликација

У Одјељењу је од 2009. године у примјени „EDMWS“ апликација, од потписивања Протокола о прихватању концепта поједностављивања процеса издавања дозвола из области грађења увођењем електронске размјене докумената и управљања документима, између Града Бањалука и USAID SPIRA, а након чега је потписан и Меморандум о разумјевању са екстерним чиниоцима у процесу издавања рјешења о урбанистичкој сагласности.

Основне предности апликације су:

- прегледност и потпуно праћење тока документа
- стварање електронске архиве
- сви документи имају дефинисан формат и структуру

Д.5.5. РАСПИСИВАЊЕ КОНКУРСА ИЗ ОБЛАСТИ АРХИТЕКТУРЕ И УРБАНИЗМА

Одјељење за просторно уређење покренуло је један поступак јавне набавке у складу са одредбама Упутства о организовању и провођењу конкурса из области архитектуре и урбанизма а за потребе провођења јавних конкурса за добијање идејних архитектонских и урбанистичких рјешења за локације дефинисане програмским задацима.

Позивни конкурс за израду идејног архитектонског рјешења Центра културних и креативних индустрија за развој музичке и видео продукције, мултимедија изведбених умјетности Бања Лука

Конкурсна комисија је у циљу припреме и израде Програма и Расписа конкурса обишла локацију, те дана 15.05.2023. године одржала радни састанак на коме су усаглашени основни елементи расписа конкурса, те верификовани Програм и Услови конкурса припремљени од стране расписивача.

Обавјештење о конкурс у објављено је дана 08.06.2023. године на порталу Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине, Службеном гласнику Босне и Херцеговине број 43/23 од 16.06.2023. године.

Право учешћа на конкурс у имала су само позвана правна лица која су одабрана, према критеријима постављеним од стране Конкурсне комисије, а која имају стручне референце у односу на карактер задатка, и то:

- „УРБИС ЦЕНТАР“, Д.О.О. БАЊАЛУКА
- „ГЕОПУТ“, Д.О.О. БАЊАЛУКА и
- ЦЕНТАР ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И КОНСАЛТИНГ "ЦПК", д.о.о. БАЊАЛУКА

На конкурс у није предвиђена додјела новчане награде, већ је аутору најбоље оцијењеног идејног рјешења према утврђеним критеријима предвиђена додјела уговора за израду техничке документације за извођење објекта под општим условима дефинисаним у Анексу 2 тендерске документације, а за позване ауторе који испуне конкурс у утврђене услове, а не буду изабрани предвиђено је ОБЕШТЕЋЕЊЕ у износу од 3.000,00 КМ.

Конкурс је био отворен од 08.06.2023. год, а рок за предају радова био је 27.06.2023. године до 15,00 часова. У складу са одредбама Закона о јавним набавкама („Сл.гласник БиХ“ бр. 39/14 и 59/22) и Упутства о организовању и провођењу конкурса из области архитектуре и урбанизма ("Сл.гл. Града Бања Лука, број 6/18).

Дана, 28.06.2023. године одржан је други радни састанак Конкурсне комисије, приликом којег је Предсједник комисије обавијестио остале чланове да су, у складу са расписом позивног конкурса за израду идејног архитектонског рјешења центра културних и креативних индустрија за развој музичке и видео продукције, мултимедија изведбених умјетности Бањалука, до задатког рока пристигла три (3) конкурс у рада. Сви позвани учесници доставили конкурс у радове, и то под шифрама аутора: „51186“, „63220“ и „44719“.

У присуству Секретара, Комисија је извршила отварање и означавање конкурс у радова редним бројевима према редосљеду њиховог пристизања (радна шифра), при чему је записнички констатован садржај конкурс у радова, односно провјерен број пристиглих прилога / прилог: Записник са отварања конкурс у радова од 28.06.2023. године/.

Преглед пристиглих радова Стручни извјестилац извршио је у периоду од 28.06.2023. године до 04.07.2023. године.

Дана 04.07.2023. године Конкурсној комисији поднесен је Извјештај у писаном облику и усмено образложен сваки рад појединачно (прилог: Извјештај о приспјелим радовима на позивни конкурс за израду идејног архитектонског рјешења центра културних и креативних индустрија за развој музичке и видео продукције, мултимедија изведбених умјетности Бањалука -јули 2023. године).

Конкурсна комисија је наставила са радом и оцјењивањем пристиглих радова, те у складу са чланом 38.Упутства о организовању и провођењу конкурса из области архитектуре и урбанизма ("Сл.гл. Града Бања Лука, број 6/18). На истом састанку Конкурсна комисија је размотрила сва три конкурсна рада и сваки појединачно анализирала са становишта утврђених критерија и услова дефинисаних Расписом и Програмом конкурса, те једногласно одлучила да прву награду додијели раду под редним бројем 3.

РАД БРОЈ 3, шифра аутора „44719“ – ПРВА НАГРАДА - ДОДЈЕЛА УГОВОРА ЗА ИЗРАДУ ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

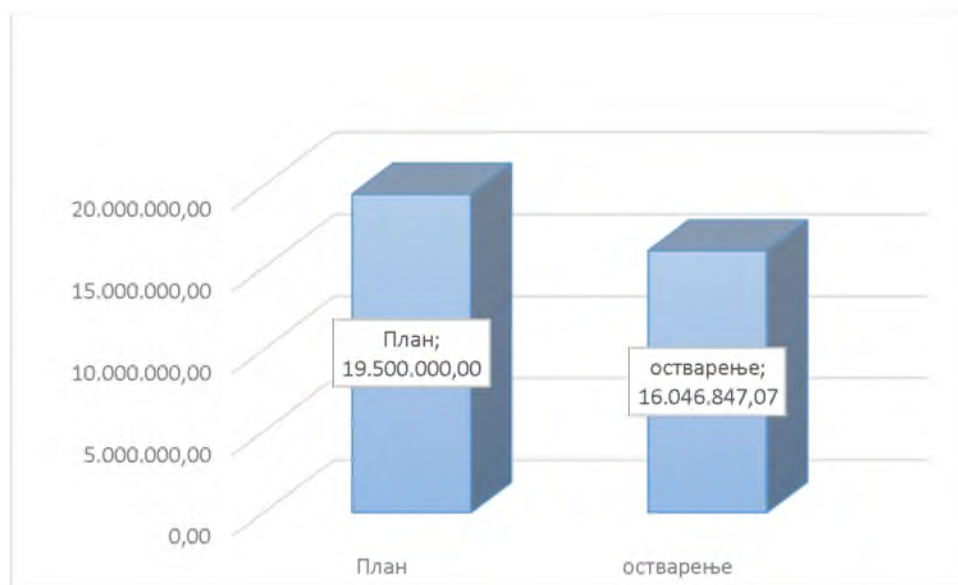

Конкурсни рад је својим предложеним рјешењем дао три главна концепта који су формирали основу приступа дизајну. Први, савремени изглед објекта са наглашеним „oversized“ отворима доприносе трансформацији визуелног идентитета локације и уједно отварају привлаче и повезују посјетиоце унутар простора и пролазнике на директан начин, други, главни атријумски простор уједињује све садржаје зграде, одражавајући концепт савремених промишљања по питању стварања „трећих простора“ за међудисциплинарсну сарадњу и трећи, је корисна површина дијела пете фасаде зграде у виду екстензије претходно поменутих „трећих простора“ уз повећану вриједност простора примјеном зеленог концепта активне кровне површине што у оперативном погледу има значајан утицај на енергетски идентитет зграде. Предложено конкурсно рјешење има амбицију да буде ново културно средиште овог дијела града, стога је изабрано као прворангирани рад.

Б.6. РЕЗИМЕ

Сублимирајући наведене податке може се констатовати да је Одјељење за просторно уређење у извјештајном периоду, и поред низа ограничавајућих фактора, ипак остварило значајне резултате, а што се нарочито огледа у оствареним приходима. Наиме, у

извјештајном периоду остварени приходи од трошкова уређења и ренте износе **19.499.752,24 КМ** што је за **60%** више у односу на планиране приходе (графикон бр 7).

Графикон бр.7 Однос планираних и укупно остварених прихода за 2023. Годину

Приходи остварени у 2023. години смањени су у односу на приходе остварене у последње 4 године. Тако је 2020. године остварен приход од 10.135.392,39 КМ, у 2021. години 19.499.752,24 КМ док је у 2022. години остварен приход од 20.719.894,02 КМ, што је приказано графиконом 8 али су створене претпоставке за значајан раст прихода у 2024. години.

Графикон бр.8 Укупно остварени приходи по годинама

IV – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ

A – УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о локалној самоуправи¹ утврђене су самосталне надлежности јединице локалне самоуправе у области организовања рада и управљања јединицом локалне самоуправе, које, између осталог, обухватају и доношење буџета и финансијских извјештаја буџета, управљање и располагање имовином јединице локалне самоуправе, као и наплату, контролу наплате и принудну наплату прихода јединице локалне самоуправе, у складу са законом².

A – 1 Опис послова Одјељења

Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста³ прописано је да Одјељење за финансије обавља сљедеће кључне послове⁴:

- координација рада и сарадња са надлежним државним, научним и стручним и другим органима, организацијама и институцијама, у оквиру овлашћења;
- координација рада и сарадња са другим организационим јединицама у Градској управи Града;
- прикупљање, систематизовање и анализа макроекономских показатеља из Документа оквирног буџета и других доступних докумената, а са становишта њиховог финансијског утицаја на буџет Града;
- припрема и израда нацрта и приједлога Годишњег буџета Града;
- покретање иницијативе, припрема и израда Ребаланса буџета Града;
- израда периодичних планова потрошње, у сарадњи са буџетским корисницима;
- праћење остварења прихода и извршења расхода буџета Града;
- праћење извршења Буџета по носиоцима и корисницима средстава;
- праћења наплате прихода од пореза на непокретности у сарадњи са Пореском управом Републике Српске и другим органима, те предлагање и провођење мјера за ширење обухвата обвезника и бољу наплату пореза на непокретности у складу са законским овлашћењима;
- управљање и контрола прилива и одлива новчаних средстава;
- контрола правилности и законитости коришћења буџетских средстава;
- усаглашавање евиденције о јавним приходима, са банкама и надлежним пореским органима;
- плаћање обавеза буџетских корисника, прикупљање и систематизовање података о уговорима и реализованим кредитима, донацијама и гаранцијама;
- анализа и праћење задужености и предлагање начина и услова задуживања у складу са прописима;
- планирање средстава за отплату дуга;

¹ Службени гласник Републике Српске, бр. 97/16, 36/19 и 61/21;

² Члан 18. тачка 1. подт. 3, 8. и 11. Закона;

³ Службени гласник Града Бања Лука, бр. 38/21, 45/21, 2/22, 5/22, 6/22, 16/22, 21/22, 26/22, 28/22, 29/22, 36/22, 39/22, 40/22 и 42/22; 4/23; 7/23; 9/23; 13/23; 18/23; 20/23; 26/23; 30/23; 39/23; 43/23;

⁴ Члан 46. Прилог 04.3.1 Правилника;

- предузимање активности на инвестирању јавних средстава;
- књиговодствено евидентирање свих финансијских трансакција и пословних промјена, прихода и расхода, средстава обавеза и извора, у складу са прописаним класификацијама за све кориснике буџета Града, кроз систем главне књиге трезора, те књиговодствено евидентирање дуга;
- унос финансијских трансакција у систем трезорског пословања;
- израда периодичних и годишњих финансијских извјештаја о извршењу буџета;
- израда програма рада и извјештаја о раду Одјељења;
- израда анализа, информација и извјештаја из дјелокруга рада Одјељења;
- успостављање и унапређење система интерних финансијских контрола из дјелокруга рада Одјељења;
- унапређење система управљања квалитетом ISO, из дјелокруга рада Одјељења;
- провођење мјера заштите на раду и заштите од пожара, и мјера у вези са коришћењем и чувањем имовине у Одјељењу;
- обезбјеђење услова за провођење мјера заштите животне средине, у складу са законом, из дјелокруга Одјељења;
- допуна новим, и ажурирање постојећег садржаја WEB странице Града, из дјелокруга рада Одјељења;
- други послови по налогу Градоначелника.

А – 2 Унутрашња организација Одјељења

У оквиру Одјељења за финансије, организована су четири одсјека, и то:

Слика 1. Организациона шема Одјељења за финансије

У Одјељењу за финансије систематизована су 42 радна мјеста, а **на дан 31.12.2023. године** попуњено је 38 радних мјеста, а према сљедећој квалификационој структури:

Стручна спрема	Систематизовано –извршиоци–	Попуњено –извршиоци–
ВСС (240 ECTS бодова) – дипломирани економиста	24	24
ВСС (240 ECTS бодова) – дипломирани правник	3	2
ВСС (180 ECTS бодова)	5	4
ССС	10	8
УКУПНО	42	38

Табела 1.

С обзиром на значајан број непопуњених радних мјеста а имајући у виду све већи обим послова, нове прописе и повећање сложености процеса који се проводе у Одјељењу за финансије у 2024. години биће неопходно извршити пријем радника на неодређено радно вријеме, како би Одјељење за финансије могло благовремено и ефикасно извршавати све послове из своје надлежности.

А – 3 Значајни послови и задаци у 2023. години

У извјештајном периоду у Одјељење за финансије проведене су, поред осталог, сљедеће активности:

Активност/ година	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Предмети узети у рад кроз апликацију HERMES	3.611	2.579	2.969	2.511	2.756
Одобрени захтјеви за сезонским трошењем-превлачењем средстава	103	124	32	93	151
Примљене улазне фактуре	6.843	7.123	6.555	8.636	7.933
Издате излазне фактуре	8.785	8.540	8.081	8.259	8.394
Обрађени обрасци за трезорско пословање - остали буџетски корисници	8.408	7.787	8.046	8.237	8.772
Послате опомене дужницима	2.890	1.318	793	730	1.128
Унос и обрада налога за плаћање	40.298	37.969	40.958	51.612	55.787
Издата увјерења о измиреним обавезама	781	270	670	530	250
Јавне набавке	5	4	5	7	3
Путни налози	530	177	229	351	592

Табела 2.

У наставку се даје краћи преглед значајнијих послова и задатака у 2023. години.

а) Пројекти, стратешки документи и апликације

Представници Одјељења за финансије су, током 2023. године, **наставили са радом** у међународном пројекту „Масовна процјена вриједности непокретности (МПВН)“. **Овај пројекат би требао** значајно да унаприједи цјелокупну администрацију везану за обрачун, наплату и контролу наплату пореза на непокретности. Успостављена је сарадња са Републичком управом за геодетске и имовинско-правне послове (РУГИП), а све је дио ширег донаторског пројекта Унапређење земљишне администрације у БиХ (CIPAP), који подржава шведска влада.

Одјељење за финансије активно учествује у „Пројекту унапређења услуга на локалном нивоу - PIPLS“, као и „Пројекту унапређење услуга финансијског управљања и контроле на локалном нивоу - PIPLS FUK“.

У 2023. години се нарочито истиче:

- израда извјештаја о реализацији "Стратегије развоја Града Бања Лука за период 2018-2027. године" у дијелу који се односи на 2022. годину, те израда Акционог плана пројеката за период 2023. -2025. година, за пројекте/мјере који се односе на дјелокруг рада Одјељења за финансије (континуирано у току извјештајног периода);
- учешће у изради "Плана капиталних инвестиција за период 2023. до 2025. године", односно, израда финансијских пројекција (фебруар 2023. године);
- учешће у пројектним тимовима за реализацију пројеката, који се проводе у сарадњи са UNDP-ом: „**Јачање улоге мјесних заједница у Босни и Херцеговини**“ и „**EU4 AGRI – Урбане тржнице**“
- вршена је континуирана сарадња са Јединицом за интерну ревизију у поступку провођења појединачних ревизија ове јединице, те је вршено достављање тражених података и информација (континуирано у току године);
- учешће у активностима и достава података у складу са потписаним Протоколом о сарадњи за локални развој између Града и UNDP-а - пројект "PIPLS" (континуирано у току године);
- учешће у раду Одбора за финансије и јавну имовину Савеза општина и Градова Републике Српске (континуирано у току године);
- **праћење реализације, као и пружање техничке помоћи** у провођењу манифестација: "58. Кочићев збор", "Бањалучко прољеће 2023. године", "Бањалучка зима 2023/2024. године" и "Бањалучко љето 2023".

У 2023. години проводиле су се активности на **унапређењу апликација, односно помоћних евиденција** из надлежности Одјељења, а како би се повећала ефикасност рада, ниво поузданости података и побољшало финансијско управљање и контрола:

- **завршена је дорада апликације „Финансије“** за аутоматско креирање опомена према дужницима;
- **завршена је дорада апликације „Финансије“** која се односи на рјешења Одјељења за комуналне послове, на основу којих се врши обрачун трошкова уређења грађевинског земљишта и ренте;

- са Заводом за изградњу је договорена дорада њихове апликације у којој се воде потраживања Града, по основу комуналне накнаде;
- започета је израда апликације за издавање увјерења по разним основама и обавјештења лицима којима је издата употребна дозвола да су дужни пријавити некретнину у Пореску управу РС, с циљем уписа некретнина у Фискални регистар непокретности и наплате пореза;
- врши се унос одговарајућих података у **електронску апликацију „Blix”**, односно, унос одобрених одлука и достављених рјешења о реалокацијама буџетских средстава, те унос усвојеног буџета и ребаланса буџета за 2023. годину (континуирано у току године);
- од 01. јануара 2023. године извршена је имплементација нове апликације „Књига улазних фактура“.

У извршавању послова из надлежности Одјељења за финансије, у извјештајном периоду обављани су и послови везани за израду одлука, анализа, извјештаја, припремање разноврсних уговора, управних аката и др.

б) Акти из надлежности органа Града

У структури послова и активности знатно учешће имају акти (општи правни акти и појединачне одлуке) из надлежности органа Града (Скупштине – 16 аката и Градоначелника – 5 аката).

У области припремања материјала и докумената за **Скупштину Града**, у извјештајном периоду, Одјељење је израдило приједлоге следећих аката:

б.1) Општи правни акти

1. Одлука о утврђивању стопе пореза на непокретности на подручју Града Бања Лука за 2023. годину;
2. Одлука о утврђивању стопе пореза на непокретности на подручју Града Бања Лука за 2024. годину.

б.2) Појединачни акти (одлуке, закључци, анализе, извјештаји и сл.)

3. Анализа суфицита Буџета Града за 2022. годину;
4. Приједлог Одлуке о планирању неутрошених намјенских, резервисаних средстава и неутрошеног суфицита из претходног периода;
5. Одлука о расподјели утврђеног суфицита за 2022. годину, (Сл. гл. Града 38/23) те је њеним усвајањем одлука постала саставни дио Приједлога ребаланса буџета за 2023. годину (април-октобар 2023. године);
6. Извјештај о напретку по Уговору о зајму са Европском банком за обнову и развој, за 2022. годину;
7. Извјештај о стању дуга и датим гаранцијама Града Бања Лука на дан 31.12.2022. године;
8. Извјештај о напретку по Уговору о зајму са Европском банком за обнову и развој за период од 01.07.2022. до 30.06.2023. године;
9. Извјештај о стању дуга и датим гаранцијама Града Бања Лука на дан 30.06.2023. године;

10. Одлуку о усвајању првог ребаланса буџета Града за 2023. годину у мјесецу марту 2023. године, уз провођење процеса припреме и израде ребаланса;
11. Одлуку о усвајању Нацрта другог ребаланса буџета Града за 2023. годину у октобру 2023. године (достављен је и Приједлог другог ребаланса буџета Града за 2023. годину, који је уврштен на ванредну сједницу Скупштине Града од 11.01.2024. године, али је сједница прекинута);
12. Упутство за припрему буџета Града за 2024. годину;
13. Нацрт буџета Града за 2024. годину;
14. Приједлог буџета Града за 2024. годину;
15. Одлука о усвајању буџета Града Бања Лука за 2024. годину;
16. Консолидовани извјештај о извршењу буџета Града Бања Лука за 2022. годину.

Одјељење је израдило приједлоге сљедећих аката **из надлежности Градоначелника**:

6.3) Општи правни акти

1. Одлука о висини просјечне плате запослених у Градској управи Града Бања Лука за 2022. годину;
2. Одлука о благајничком максимуму;
3. Одлука о измјени Одлуке о начину организовања локалног трезора Града Бања Лука;
4. Критеријуми материјалности и процедура исправке грешака из претходног периода.

6.4) Појединачни акти (одлуке)

5. Одлука о исплати регреса за коришћење годишњег одмора у 2023. години и Одлука о исплати разлике регреса у 2023. години.

в) Други значајни послови и задаци

Поред припреме претходно наведених аката, планова и извјештаја о буџету, те различитих анализа, Одјељење за финансије је извршило сљедеће значајне послове и задатке:

- 3 јавне набавке;
- израда мјесечних и кварталних финансијских планова потрошње и унос у SUFI апликацију;
- у складу са Одлуком о извршењу буџета за 2023. годину, припремљена је **151 одлука** о одобравању захтјева за **сезонским трошењем - повлачењем средстава из једног квартала у други**;
- проводила се анализа и праћење извршења **расхода за лична примања** свих корисника буџета, на мјесечном нивоу (континуирано у току године);
- складу са Наредбом Градоначелника бр. 11-Г-474/23 од 10.02.2023. године, провођена су достављена рјешења о реалокацијама буџетских средстава (након усвајања првог ребаланса за 2023. годину) и то: између ПЈ проведено је достављених 17 рјешења о реалокацијама, а унутар ПЈ проведено је достављених 18 рјешења о реалокацијама; укупно је проведено достављених 35 рјешења о реалокацијама буџетских средстава (континуирано у току године; реалокације по наведеној наредби провођене су до 04.07.2023. године);
- у складу са Одлуком о извршењу Буџета за 2023. годину провођене су реалокације: са буџетске резерве (11 одлука) и 4 одлуке о реалокацији коју је одобрила Скупштина Града; упоредо је вршено давање мишљења на приједлоге реалокација за Скупштину

- Града (у складу са одредбама Одлуке о извршењу буџета за 2023. годину). Поред претходног, проведено је 10 рјешења о реалокацијама у оквиру фонда 02 и 2 рјешење о реалокацији у оквиру фонда 03 (континуирано у току године);
- обрађено је 55.787 налога за плаћање (финансијских трансакција) у вриједности 252 милиона КМ;
 - евидентирано је 7.933 улазних фактура и 8.394 излазних фактура;
 - извршено је 359 поврата и прекњижавања погрешно или више уплаћених јавних прихода, на основу рјешења Пореске управе РС;
 - праћење реализације 1.025 уговора, пројеката и инвестиција у току;
 - узето је у рад 2.756 предмета (кроз апликацију протокола HERMES);
 - извршен је пријем 8.772 образаца за трезорско пословање осталих буџетских корисника;
 - проведено је 6 поступака МЛК (мултилатерална компензација) за Град и остале буџетске кориснике у вриједности од 964.052 КМ;
 - припремљен је Консолидовани финансијски извјештај за 2022. годину и квартални финансијски извјештаји за 2023. годину;
 - пореска управа РС је обавијештена о 1900 лица, којима је издата употребна дозвола за грађевинске објекте, а са циљем контроле уписа некретнина у Фискални регистар непокретности и наплате пореза.
 - по захтјеву странке издато је 250 увјерења о измиреним обавезама према Граду;
 - учешће у припреми и анализи различитих стратешких докумената Града;
 - израда различитих статистичких извјештаја;
 - праћење реализације и пружање стручне помоћи у различитим пројектима.

Б – ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕНИХ ПОСЛОВА И ЗАДАТАКА у 2023. години

Б – 1 Одсјек за буџет

У извјештајном периоду један од основних задатака Одсјека за буџет био је провођење процеса припреме и израде два Ребаланса буџета за 2023. годину, као и припрема и израда Буџета Града за 2024. годину.

Такође, Одсјек је, у извјештајном периоду, континуирано пратио извршење буџета, по корисницима/потрошачким јединицама (ПЈ) према подацима SUFI апликације, припремао консолидоване извјештаје о извршењу буџета за Скупштину Града и Градоначелника, те израђивао друге извјештаје за потребе Одјељења за финансије, организационих дјелова ГУБЛ-а и Градоначелника.

У току године, у складу са годишњом Одлуком о извршењу буџета, Одсјек је, за потребе свих корисника/ПЈ припремао мјесечне и/или кварталне планове потрошње (оперативни буџет), те реализовао захтјеве за сезонским трошењем/повлачењем оперативних средстава. Поред претходног, провођена су достављена рјешења и одлуке о реалокацијама планираних буџетских средстава, вршен је унос оперативног буџета за средства остварена у оквиру рачуноводствених фондова 02 до 05.

Континуирано су прикупљани многобројни подаци од значаја за планирање и извршење буџета, а Одсјек је активно учествовао у изради различитих стратешких/планских докумената, финансијских планова и међународних пројеката, те подзаконских аката (одлука и сл.), које се имале утицај на планирање и извршење буџета.

У извјештајном периоду основни послови које је Одсјек за буџет извршио могу се сврстати у слjedeће главне групе, а то су:

- а) Израда буџета и ребаланса буџета Града,
- б) Израда консолидованих финансијских извјештаја за Скупштину Града и Градоначелника,
- в) Активности на процесу праћења реализације Буџета (према подацима из трезорске SUFI апликације),
- г) Остали послови/активности.

Даље у тексту даје се детаљан преглед активности проведених у оквиру сваке од претходно наведених група послова, а које је Одсјек проводио у извјештајном периоду:

а) Израда Буџета и ребаланса Буџета

У току године, обимне и значајне активности биле су везане за израду два Ребаланса буџета Града за 2023. годину, те израду буџета Града за 2024. годину. Први ребаланс буџета усвојен у мјесецу марту, а усвајање другог ребаланса буџета није реализовано. Све претходно обухватало је низ повезаних и сложених активности, а поред ових активности, Одсјек је вршио континуиране консултације и давао препоруке организационим дјеловима ГУБЛ-а и буџетским корисницима, у поступку планирања и (дјелимично) извршења буџета. **а.1) Скупштина Града донијела је Одлуку о усвајању првог ребаланса буџета Града за 2023. годину у мјесецу марту 2023. године** (дана 30.03.2023. године). Разлози за покретање процедуре израде **првог ребаланса буџета за 2023. годину** јесте планирање:

- дугорочног кредитног задужења за финансирање капиталних инвестиција, у износу од 25 милиона КМ,
- текућег гранта за "Еко Топлане Бањалука", у износу од 5 милиона КМ (из редовних буџетских средстава),
- планирање 2,76 милиона КМ за поједине капиталне пројекте (повећање у односу на Нацрт ребаланса).

Одсјек је у поступку припрема и усвајања претходно поменутог ребаланса извршио слjedeће послове:

- покренута је процедура израде **Нацрта Ребаланса буџета Града за 2023. годину**; Нацрт ребаланса био је достављен Скупштини Града на разматрање и прихватање (дана 13.03.2023. године); **Нацрт ребаланса прихваћен је од стране Скупштине Града** на сједници одржаној 20.03.2023. године и исти је упућен у јавну расправу (трајање 3 дана, проведено кроз анализу и обједињавање достављених примједби путем мејла и протокола ГУБЛ-а); Нацрт ребаланса достављен је Министарству финансија Републике Српске на препоруке (ово Министарство доставило је препоруке дописом од 20.03.2023. године); израђен је Извјештај о проведеној јавној расправи на Нацрт ребаланса за 2023. годину и достављен Скупштини Града (март 2023. године);
- проведене су активности на изради **Приједлога првог Ребаланса буџета Града за 2023. годину** (односно, вршена је анализа достављених примједби на Нацрт ребаланса и усаглашавање и израда Приједлога ребаланса са руководством Града); Приједлог ребаланса достављен Скупштини Града на разматрање и усвајање (дана 27.03.2023. године); документ достављен и Министарству финансија Републике Српске на сагласност; ангажовање у припреми мишљења Градоначелника на

амандмане достављене на Приједлог одлуке о усвајању ребаланса буџета за 2023. годину (март 2023. године);

- Приједлог првог Ребаланса буџета Града за 2023. годину усвојен је од стране Скупштине Града дана 30.03.2023. године. **Усвојени први Ребаланс буџета за 2023. годину** са пратећом документацијом достављен је Министарству финансија Републике Српске (дана 07.04.2023. године), те су буџетски корисници/ПЈ обавијештени о њиховим усвојеним износима из ребаланса буџета Града (март/април 2023. године).

а.2) Скупштина Града донијела је Одлуку о усвајању Нацрта другог ребаланса буџета Града за 2023. годину у мјесецу октобру 2023. године (дана 24. и 25.10.2023. године). Скупштина Града није разматрала достављени Приједлог другог ребаланса буџета Града за 2023. годину, иако је исти био уврштен на ванредну сједницу Скупштине Града од 11.01.2024. године као тачка дневног реда (сједница је прекинута).

Разлози за покретање процедуре израде другог ребаланса буџета 2023. године су планирање:

- кредитног задужења, у износу од 5 милиона КМ, за финансирање обавеза насталих ради реструктурисања и консолидовања ЈП "Акуана" д.о.о. Бања Лука, које је одобрила Скупштина Града, на ванредној сјединици одржаној дана 27. и 29.06.2023. године (Одлука број 22-013-237/23),
- неутрошених намјенских средстава, резервисаних средстава и неутрошеног суфицита из претходног периода (по годишњем обрачуна за 2022. годину), која нису планирана почетним буџетом за 2023. годину,
- планирање прерасподјела буџетских средстава, те планирање средстава за дио обавеза за које средства нису обезбијеђена у 2023. години,
- расхода и издатака, по појединим позицијама, у складу са економском класификацијом из Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, бр. 98/16, 115/17 и 118/18),
- планирање краткорочног кредитног задужења.

Одсјек је у поступку припреме другог **ребаланса**, у периоду август-децембар, извршио сљедеће послове:

- покренута је процедура израде **Нацрта другог Ребаланса буџета Града за 2023. годину** - обавијештени су сви корисници буџета; Нацрт ребаланса је, дана 12.09.2023. године, био достављен Скупштини Града на разматрање и прихватање (август-септембар 2023. године);
- **Нацрт другог ребаланса прихваћен је од стране Скупштине Града на сједници одржаној 24. и 25.10.2023. године** и упућен у јавну расправу (у складу са Програмом провођења јавне расправе, иста је проведена од 25.10. до 30.10.2023. године - 5 дана);
- Нацрт другог ребаланса достављен је Министарству финансија Републике Српске на препоруке (ово Министарство доставило је препоруке дописом од 12.10.2023. године); израђен је Извјештај о проведеној јавној расправи на Нацрт ребаланса за 2023. годину и достављен Скупштини Града (октобар 2023. године);

- од мјесеца априла 2023. године припремана је **Анализа нераспоређеног суфицита оствареног у 2022. години**, према прописаној методологији, те израда **Приједлога Одлуке о планирању неутрошених намјенских, резервисаних средстава и неутрошеног суфицита из претходног периода**. Анализом буџетског резултата за 2022. годину утврђено је да је суфицит извјештајног периода формиран из намјенских извора финансирања, те да постоје ограничења законске природе за његово коришћење. Позитивна разлика у финансирању, која је била остварена за 2022. годину, представљала је неутрошена намјенска средства из 2022. године, те иста није могла бити кориштена за нову, ненамјенску потрошњу, у 2023. години. У складу са претходним, у другом ребалансу Буџета Града за 2023. годину планиране су и издвојене све ставке расхода које се односе на потрошњу из намјенских средстава, у складу са поменутим Приједлогом Одлуке о планирању неутрошених намјенских, резервисаних средстава и неутрошеног суфицита из претходног периода. Приједлог Одлуке достављен је, уз Нацрт другог ребаланса, Скупштини Града на разматрање и усвајање (дана 12.09.2023. године), те је на сједници одржаној 24. и 25.10.2023. године Скупштина Града усвојила ову одлуку (објављена у "Сл. гл. Града Бања Лука", бр. 38/23), те је њеним усвајањем одлука постала саставни дио Приједлога другог ребаланса буџета за 2023. годину, који није усвојен;
- проведене су активности на изради **Приједлога другог Ребаланса буџета Града за 2023. годину** (октобар-децембар 2023. године-јануар 2024. године): вршена је анализа достављених примједби на Нацрт другог ребаланса буџета, те уврштавање приједлога и измјена предложених од стране руководства Града. Достављање Приједлога другог ребаланса Скупштини Града, на разматрање и усвајање извршено је дана 21.12.2023. године; истовремено, документ је достављен Министарству финансија Републике Српске на сагласност. Скупштина Града није уврстила Приједлог другог ребаланса на ванредну сједницу Скупштине Града, која је била заказана за 28.12.2023. године. Дана 29.12.2023. године, Скупштини Града достављен је нови Приједлог другог ребаланса (који је, умјесто краткорочног кредита, садржавао донацију у истом износу). Документ је поново достављен Министарству финансија РС на сагласност (ово Министарство дало је сагласност на документ, дописом од 29.12.2023. године). Документ је тек на ванредној сједници, која је одржана дана 11.01.2024. године, уврштен у дневни ред за разматрање, али ово засједање није завршено (сједница прекинута);
- учешће у припреми амандмана Градоначелника на Приједлог одлуке о усвајању ребаланса буџета за 2023. годину (амандмани су припремани на Приједлог одлуке од 29.12.2023. године), и достављени су за ванредну сједницу Скупштине од 11.01.2024. године (јануар 2024. године).

а.3) У поступку припреме Буџет Града за 2024. годину, обављане су сљедеће активности:

- израђено је „Упутство за припрему буџета Града за 2024. годину“ и достављено корисницима/ПЈ дана 19.07.2023. године, уз напомену да, до момента израде овог упутства, „Документа оквирног буџета Републике Српске за период 2024.-2026. године“ није био објављен на сајту Министарства финансија РС, а исти је објављен дана 07.08.2023. године (јуни-јули 2023. године);
- проведене су припремне активности везане за израду Нацрта буџета Града за 2024. годину (између осталог, тражено је од корисника „повезивање“ буџетских захтјева са пројектима из „Стратегије развоја Града Бања Лука за период 2018-2027. године“;

као и са другим планским/стратешким документима Града); вршена је анализа достављених захтјева (од стране буџетских корисника и одјељења и одсјека ГУБЛ-а) за средствима за наредну годину; израђен је **Преднацрт Буџета Града за 2024. годину** (као полазна основа за израду Нацрта буџета) и достављен Кабинету Градоначелника дана 02.10.2023. године (август-октобар 2023. године);

- **израђен је Нацрт буџета Града за 2024. годину** (са Програмом провођења јавне расправе) што је обухватало консултације са корисницима/потрошачким јединицама и усаглашавање са руководиоцима ПЈ и руководством Града, на заједничким састанцима. Нацрт буџета за 2024. годину упућен је Скупштини Града на изјашњавање, што је извршено дана 14.11.2023. године. Истовремено је документ достављен Министарству финансија Републике Српске на препоруке (ово Министарство доставило је препоруке дописом од 23.11.2023. године). Нацрт буџета за 2024. годину прихваћен је од стране Скупштине Града дана 30.11.2023. године и упућен је у јавну расправу (октобар-новембар 2023. године);
- ангажовање у провођењу јавне расправе на Нацрт буџета Града за 2024. годину (која је трајала 5 дана) и израђен је **Извјештаја о примједбама и приједлозима са проведене јавне расправе** на Нацрт буџета Града за 2024. годину и достављен Скупштини Града (децембар 2023. године);
- израђен је **Приједлог буџета Града за 2024. годину** што је обухватало: анализу примједби Министарства финансија РС, те примједби корисника/ПЈ и са јавне расправе. Извршено је уврштавање примједби, у Приједлог буџета, које су исказане од стране руководства Града. Документ је Скупштини Града на разматрање и усвајање достављен дана 25.12.2023. године. Приједлог буџета упућен Министарству финансија Републике Српске на сагласност, дана 27.12.2023. године. Ванредна сједница Скупштине Града, на којој је разматран Приједлог буџета, одржана је 28.12.2023. године. Буџет Града за 2024. годину усвојен је од стране Скупштине Града на поменутој ванредној сједници одржаној 28.12.2023. године;
- -припремани су амандмани Градоначелника, дато је мишљење на остале амандмане, достављене на Приједлог буџета за 2024. годину (децембар 2023. године);
- усвојени Буџет Града за 2024. годину достављен је Министарству финансија Републике Српске (са пратећом документацијом), уз извјештавање корисника/ПЈ о усвојеним износима буџета за њихове потрошачке јединице (јануар 2024. године).

б) Израда консолидованих финансијских извјештаја

У вези са припремом и израдом консолидованих финансијских извјештаја за Скупштину Града и Градоначелника, обављале су се сљедеће активности:

- провођење обимних активности на изради Консолидованог извјештаја о извршењу буџета Града Бања Лука за период 01.01.-31.12.2022. године (анализа и коришћење података SUFI трезорске апликације, те остале доступне и потребне документације). Извјештај је усвојен од стране Скупштине Града на сједници одржаној 11.07.2023. године (фебруар-јуни/јули 2023. године);
- израда Консолидованог извјештаја о извршењу буџета Града за период 01.01. - 31.03.2023. године (април-јуни 2023. године; у складу са Одлуком о извршењу Буџета Града за 2023. годину, извјештај достављен Градоначелнику 23.06.2023. године),

- израда Консолидованог извјештаја о извршењу буџета Града за период 01.01. - 30.06.2023. године (јул-септембар 2023. године). Извјештај је два пута достављан Скупштини Града на разматрање, 12.09. и 14.11.2023. године, али није био уврштен у дневни ред засједања Скупштине Града (због одлуке Колегијума),
- израда Консолидованог извјештаја о извршењу буџета Града за период 01.01.- 30.09.2023. године (октобар 2023. године; у складу са Одлуком о извршењу Буџета Града за 2023. годину, извјештај достављен Градоначелнику 23.10.2023. године).

Консолидовани извјештаји о извршењу буџета за: 2022. годину, за период 01.01.- 30.06.2023. године и период 01.01.-30.09.2023. годину, постављени су (доступни су) на интернет страници Града, секција "Буџет".

в) Праћење реализације Буџета

У процесу реализације усвојеног буџета/првог ребаланса за 2023. годину, Одсјек је, у извјештајном периоду, проводио активности, као што су:

- **унос усвојеног (законског) Буџета** за 2023. годину у SUFI трезорску апликацију (јануар 2023. године), те **унос усвојеног (законског) првог Ребаланса** буџета Града за 2023. годину, за потребе праћења извршења буџета и ребаланса и израде финансијских извјештаја (јануар 2023. године/април 2023. године);
- израда **мјесечних и кварталних финансијских планова потрошње** (оперативни буџет) и **њихов унос у SUFI апликацију** на бази процјене очекиваног остварења прихода и примитака за мјесеце/квартале, као и на бази достављених захтјева корисника/потрошачких јединица. На овај начин настојала се ускладити буџетска потрошња са оствареним приходима и примцима, те спријечити стварање буџетског дефицита. Вршено је извјештавање буџетских корисника, одјељења и самосталних одсјека ГУБЛ-а о износу одобрених мјесечних/кварталних финансијских планова потрошње/оперативног буџета. Израда финансијског плана потрошње за први квартал извршена је у јануару 2023. године, а за остале кварталне 2023. године, припремани су мјесечни финансијски планови потрошње (континуирано у току године);
- у складу са Одлуком о извршењу буџета за 2023. годину, припремљена је 151 одлука о одобравању захтјева за сезонским трошењем - повлачењем средстава из једног квартала у други, по захтјевима достављеним од стране буџетских корисника/ПЈ и њихово провођење у трезорској (SUFI) апликацији (континуирано у току године);
- проводила се анализа и праћење извршења **расхода за лична примања** свих корисника буџета, на мјесечном нивоу (континуирано у току године);
- проводила се анализа намјенског трошења средстава, односно, прихода остварених по посебним прописима за приходе од боравишне таксе, чија потрошња је регулисана посебним законским актима; вршено је давање мишљења и препорука на унапређењу трошења средстава из боравишне таксе (тримјесечно);
- у складу са Наредбом Градоначелника бр. 11-Г-474/23 од 10.02.2023. године, провођена су достављена рјешења о реалокацијама буџетских средстава. Укупно је достављено 35 рјешења о реалокацијама буџетских средстава (након усвајања првог ребаланса за 2023. годину). Реалокације по наведеној наредби провођене су до 04.07.2023. године;
- у складу са Одлуком о извршењу Буџета за 2023. годину провођене су реалокације: са буџетске резерве (11 одлука) и 4 одлуке о реалокацији коју је одобрила Скупштина

Града. Упоредо је вршено давање мишљења на приједлоге реалокација за Скупштину Града (у складу са одредбама Одлуке о извршењу буџета за 2023. годину). Поред претходног, проведено је 10 рјешења о реалокацијама у оквиру фонда 02 и 2 рјешење о реалокацији у оквиру фонда 03 (континуирано у току године);

- у складу са Одлуком о извршењу Буџета за 2023. годину, вршен је унос оперативног буџета за потрошњу, према захтјевима корисника, за износе остварених властитих прихода појединих буџетских корисника, којима је одлуком о извршењу дата могућност реализације прихода из властите дјелатности путем рачуна посебних намјена, односно, *Фонда 02-Фонд прихода по посебним прописима* - укупно реализовано 145 захтјева (континуирано у току године);
- у складу са Одлуком о извршењу Буџета за 2023. годину, вршен је унос оперативног буџета за потрошњу, према захтјевима корисника, за износе остварених прихода од донација буџетских корисника/потрошачких јединица, а који су уплаћивани на рачун посебних намјена-донације, и који су се реализовали путем посебног фонда, *Фонда 03-фонд донација* - укупно реализовано 74 захтјева (континуирано у току године);
- у складу са Одлуком о извршењу Буџета за 2023. годину, вршен је унос оперативног буџета, у оквиру *Фонда 05-фонд за посебне пројекте* - укупно реализован 2 захтјев (септембар 2023. године);
- у складу са Одлуком о извршењу Буџета за 2023. годину, припремљене су и проведене, у оквиру *Фонда 02-Фонд прихода по посебним прописима*, 2 одлуке о проширењу буџета изнад планираних буџетских средстава, а у складу са више наплаћеним приходима и примицима појединих корисника у 2022./2023. години (мај/јули 2023. године);
- континуирано је **ажуриран извјештај о извршењу буџета (на бази података из SUFI трезорске апликације)**, праћена је и анализирана реализација буџета по потрошачким јединицама (приходи и примици, расходи и издаци, према аналитичком плану за Оперативну јединицу 2) у односу на план за текућу годину. Вршено је и извјештавање потрошачких јединица о реализацији буџетских средстава, за рачуноводствене фондове 01-Општи фонд (усвојени буџет) и 02-Фонд прихода по посебним прописима - властити приходи корисника (континуирано у току извјештајног периода и по захтјевима корисника);
- вршено је **ажурирање FSG извјештаја** у трезорској SUFI апликацији;- у процесу реализације буџета пружана је помоћ, те је **дат већи број препорука и савјета корисницима буџета**, одјељењима и одсјецима ГУБЛ-а (континуирано у току извјештајног периода).

г) Остали послови/активности

У оквиру овог дијела Извјештаја, приказани су остали послови и активности, као и они који нису били планирани и/или који су представљали нове активности Одсјека, у односу на претходни извјештајни период, а то је:

- учешће у изради **"Плана капиталних инвестиција за период 2023. до 2025. године"**, односно, израда финансијских пројекција (фебруар 2023. године);
- израда **извјештаја о реализацији "Стратегије развоја Града Бања Лука за период 2018-2027. године"** у дијелу који се односи на 2022. годину, те израда **Акционог плана пројекта за период 2023. -2025. година**, за пројекте/мјере из „Стратегије

- развоја Града Бање Луке за период 2018. до 2027. године“, који се односе на дјелокруг рада Одјељења за финансије (континуирано у току извјештајног периода);
- израда **Анализе суфицита Буџета Града за 2022. годину** - прикупљање података из трезорске апликације, те израда Приједлога Одлуке о планирању неутрошених намјенских, резервисаних средстава и неутрошеног суфицита из претходног периода, у складу са законским прописима (април-октобар 2023. године);
 - прикупљање и достављање података Министарству финансија РС о **додијеленој државној помоћи у 2022. години** (април-мај 2023. године);
 - прикупљање и достављање **података Заводу за статистику РС**, који су се односили на „Финансијску статистику образовања“ за 2022. годину (април-мај 2023. године);
 - **праћење реализације, као и пружање техничке помоћи** у провођењу манифестација: "58. Кочићев збор", "Бањалучко прољеће 2023. године", "Бањалучка зима 2023/2024. године" и "Бањалучко лјето 2023. године";
 - унос одговарајућих података у **електронску апликацију „Blix“**, односно, унос одобрених одлука и достављених рјешења о реалокацијама буџетских средстава, те унос усвојеног буџета и ребаланса буџета за 2023. годину (континуирано у току године);
 - учешће у пројектним тимовима за реализацију пројеката, који се проводе у сарадњи са UNDP-ом: „**Јачање улоге мјесних заједница у Босни и Херцеговини**“ и „**EU4 AGRI – Урбане тржнице**“, те пружање помоћи у буџетирању пројекта "**Иновирање демократског процеса на локалном нивоу у БиХ**" (континуирано у току године);
 - вршена је континуирана **сарадња са Јединицом за интерну ревизију** у поступку провођења појединачних ревизија ове јединице, те је вршено достављање тражених података и информација (континуирано у току године);
 - учешће активностима и достава података у складу са потписаним Протоколом о сарадњи за локлани развој између Града и UNDP-а - **пројект "PIPLS"** (континуирано у току године);
 - **припрема мишљења** на: приједлог измјена Правилника о систематизацији радних мјеста Градске развојне агенција; приједлог Правилника о нормативима и стандардима за финансирање средњих школа (правилник предложило Министарство просвјете и културе РС); приједлог Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће Града Бања Лука; **израда измјена Одлуке о организовању локалног трезора** (континуирано у току године);
 - учешће у раду **Одбора за финансије и јавну имовину Савеза општина и Градова Републике Српске** (континуирано у току године);
 - **учешће на обукама**: "Трансформативно финансирање за родну равноправност - ка транспарентнијем, инклузивнијем и одговорнијем управљању на Западном Балкану" (2020-2024)" и "Конференцији о кључним проблемима у управљању локалним финансијама из перспективе финансијске ревизије и ревизије учинка";
 - прикупљање и консолидовање свих доступних података и информација, које се односе на буџетске потребе код потрошачких јединица, како би обезбиједио тачан и ажуран преглед потреба и процијенио финансијски утицај на буџет; сарадња са Одсјеком за праћење прихода, као и са Одсјеком за рачуноводство (континуирано у току године);
 - достављање одговора на постављена питања медија, Тима за комуникацију, Канцеларије за грађане (континуирано у току године).

Поред свега претходно наведеног, Одсјек за буџет је сарађивао са другим одјељењима и одсјецима у Градској управи, као и градским установама и организацијама, те пружао сву потребну помоћ у реализацији планираних активности, те планирању и реализацији усвојеног буџета и ребаланса буџета, у току 2023. године.

Б – 2 Одсјек за управљање средствима и плаћање

У извјештајном периоду основни послови које је Одсјек за управљање средствима и плаћање, извршио могу се сврстати у сљедеће главне групе, а то су:

- а) Послови који се односе на задуживање и гаранције,
- б) Послови који се односе на инвестирање јавних средстава,
- в) Платни промет,
- г) Мултилатерална компензација,
- д) Трезорско пословање,
- ђ) Благајничко пословање,
- е) Остали послови/активности

Даље у тексту даје се детаљан преглед активности проведених у оквиру сваке од претходно наведених група послова, а које је Одсјек проводио у извјештајном периоду.

а) Послови који се односе на задуживање и гаранције

У вези са задуживањем и гаранцијама обављале су се сљедеће активности:

- израда ***мјесечне Евиденције о дугу и гаранцијама*** Града Бања Лука и достава Министарству финансија Републике Српске до 07. у мјесецу за претходни мјесец
- израда ***Информације о задужењу*** Града Бања Лука и датим гаранцијама на дан 31.12.2022. год. и достава Скупштини Града Бања Лука на усвајање јуни 2023. год
- израда ***Извјештаја о напретку по Уговору о зајму са Европском банком за обнову и развој, за 2022. год.*** и достава Скупштини Града Бања Лука на усвајање
- израда ***Извјештаја о стању дуга и датим гаранцијама*** Града Бања Лука на дан 31.12.2022. год. и објава у Службеном гласнику РС април 2023. год
- израда Информације о задужењу Града Бања Лука и датим гаранцијама на дан 30.06.2023. год. и достава Скупштини Града Бања Лука на усвајање август 2023. год
- израда ***Извјештаја о напретку по Уговору о зајму са Европском банком за обнову и развој*** за период од 01.07.2022. до 30.06.2023. год. и достава Скупштини Града Бања Лука на усвајање

- припрема приједлога Одлуке о задужењу Града Бања Лука, за финансирање капиталних инвестиција (25 милиона КМ) и реализација задужења	март-април 2023. год
---	----------------------

- припрема приједлога Одлуке о краткорочном задужењу Града Бања Лука,	октобар-децембар 2023. год
---	----------------------------

- извршавање и подношење налога за плаћање мјесечних и полугодишњих обавеза по основу 14 задужења Града, за 2 емисије обвезница, 3 кредита код домаћих комерцијалних банака и 9 кредита код ино-банака, и 4 гаранције	континуирано, током године
---	----------------------------

- повлачење кредитних средстава код ЕБРД-а за финансирање пројеката Вода 2, повлачење кредитних средстава код конзорцијума банака за финансирање капиталних инвестиција	континуирано, током године
---	----------------------------

б) Послови који се односе на инвестирање јавних средстава

У вези са инвестирањем јавних средстава у извјештајном периоду обављале су се сљедеће активности:

- дато је изјашњење о инвестирању јавних средстава за 2022. год. и достављено Министарству финансија Републике Српске	март 2023. год
---	----------------

в) Послови платног промета

Послови платног промета обухватили су сљедеће:

- израда дневних извјештаја о стању средстава на рачунима из система јединственог рачуна трезора Града Бања Лука (8 редовних рачуна, 21 рачуна посебних намјена и 2 девизна рачуна)	континуирано, током године
--	----------------------------

- плаћање и поравнање 55.787 финансијских трансакција (вриједности 252.000 КМ) путем SUFI система у складу са динамиком плаћања	континуирано, током године
--	----------------------------

- извршење 359 поврата и прекњижавања више или погрешно уплаћених јавних прихода на основу рјешења Пореске управе РС	континуирано, током године
---	----------------------------

- израда дневних извјештаја о извршеним плаћањима	континуирано, током године
---	----------------------------

- достављање извјештаја буџетским корисницима о извршеним плаћањима	2 пута у мјесецу
---	------------------

- извјештавање буџетских корисника о поништењу плаћања и поврату средстава (324 поврата) на трансакциони рачун	континуирано, током године
--	----------------------------

- девизна плаћања за све буџетске кориснике Града Бања Лука, и то за: Град Бања Лука - 63 трансакција и Остали корисници - 68 трансакције	
--	--

- провођење поступка јавне набавке за обезбјеђење банкарске гаранције за потребе реализације уговора за набавку уџбеника за ученике основних школа

г) Мултилатерална компензација

У извјештајном периоду **provedeno је 6 поступака МЛК (мултилатерална компензација) за Град и остале буџетске кориснике у вриједности од 964.052,00 КМ.**

д) Трезорско пословање

У оквиру трезорског пословања обављани су слиједећи послови:

- књиговодствено евидентирање прихода Града Бања Лука путем SUFI система у главној књизи трезора Града за 5 рачуна јавних прихода	континуирано,
током године
- књиговодствено евидентирање прихода и прилива Града Бања Лука путем SUFI система у главној књизи трезора Града за 8 редовних рачуна, 21 рачуна посебних намјена и 2 девизна рачуна	континуирано,
током године
- пријем 8.772 образаца за трезорско пословање (2,3,4,5) осталих буџетских корисника	континуирано,
током године
- унос података са образаца за трезорско пословање у Модул обавеза и системско одобравање унесене трансакције, за Град и остале кориснике	континуирано,
током године
- попуњавање обрасца бр. 2 по основу аконтација путних трошкова у земљи и иностранству и оправданим путним налозима за 592 трансакције	континуирано,
током године
- попуњавање обрасца бр. 3 по основу оправданих путних трошкова за путне налоге	

ђ) Благајничко пословање

У оквиру благајничког пословања вршени су слиједећи послови:

- допуна благајничког максимума за потребе благајне трезора Града и попуњавање обрасца број 2 за 38 трансакција и исплата готовине за 135 трансакције и попуњавање обрасца број 3 за наведене исплате	континуирано,
током године
- исплата готовине по основу аконтације путних трошкова у земљи и иностранству, по оправданим путним налозима и другим видовима готовинског плаћања, укупно 122 трансакција	континуирано,
током године
- пријем готовине по оправданим путним налозима, пријем пазара од наплаћених накнада на име прегледа живежних намирница, пријем чешких круна и руских рубаља од наплате паркирања, укупно 78 трансакције	континуирано,
током године
- допуна благајничког максимума, благајне Одјелења за финансије, укупно 18 трансакција	континуирано,
током године
- пријем градске административне таксе (ГАТ) од Пошта Републике Српске, 3 улаза	континуирано,
током године

- предаја ГАТ радницима Мјесних канцеларија који врше продају, 13 излаза	континуирано, током године
- пријем пазара од продаје ГАТ референата Мјесних канцеларија, 13 пријема пазара	континуирано, током године
- полог пазара од продаје ГАТ на рачун Града, 13 полога пазара	континуирано, током године
- пријем готовине и полог средстава прикупљених коришћењем јавног тоалета, 8 пријема и полога	
- дневно вођење благајничког дневника трезора Града Бања Лука, Одјељења за финансије у КМ и девизама, пријем и полог пазара (преглед живежних намирница) - 16 полога, и вођење благајничког дневника градске административне таксе, чешких круна и руских рубаља	континуирано, током године

е) Остали послови/активности

Остале значајније активности Одсјека које су извршене у току извјештајног периода, биле су:

- контрола новчаних прилива и одлива како би се осигурала ефикасност управљања новчаним средствима	континуирано, током године
- анализирање и пројектовање готовинских токова	континуирано, током године
- израда нацрта и приједлога за Ребаланс буџета Града Бања Лука за 2023. год. за потрошачку јединицу Остала буџетска потрошња	март-децембар 2023. год.
- израда нацрта и приједлога за Буџета Града Бања Лука за 2024. год. за потрошачку јединицу Остала буџетска потрошња	септембар- децембар 2023. год
- припрема и праћење реализације уговора о гранту са ЕБРД-ом за пројекте Вода 1, 2 и 3	континуирано, током године
- помоћна евиденција примљених и враћених банкарских гаранција	континуирано, током године
- евиденција примљених мјеница	континуирано, током године

Б – 3 Одсјек за рачуноводство

У извјештајном периоду основни послови које је Одсјек за рачуноводство извршио могу се сврстати у сљедеће главне групе, а то су:

- а) Израда финансијских извјештаја
- б) Провођење редовног годишњег пописа
- в) Обрачун ПДВ-а
- г) Обрачун плата и осталих личних примања
- д) Статистичко извјештавање

- ђ) Послови ликвидатуре
- е) Трезорско пословање
- ж) Други књиговодствени послови/активности
- з) Остали послови / активности

Даље у тексту даје се детаљан преглед активности проведених у оквиру сваке од претходно наведених група послова, а које је Одсјек проводио у извјештајном периоду.

а) Израда финансијских извјештаја

Израда финансијских извјештаја обухвата:

- Израда **годишњег** финансијског извјештаја Градске управе за 2022. годину (обрасци: 2, 3а, 4а, 5а и 7) рок израде: 28.02.2023.
- На основу података из главне књиге трезора за 2022. годину (за све буџетске кориснике - Градска управа Града и 20 вањских буџетских корисника) састављени су збирни обрасци: 2, 3а, 4а, 5а, 6 и 7)
- Израда **Консолидованог** годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину којег чине обрасци: Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета, Периодични извјештај о извршењу буџета по рачуноводственим фондовима и Напомене уз финансијске извјештаје (достављено Министарству финансија РС и АПИФ-у) рок доставе: 05.04.2023.
односно 30.04.2023.
- Извршено је системско затварање Главне књиге трезора за 2022. годину кроз стварање билансе успјеха завршних дневника за сваку класу конта појединачно (трошкова, издатака, прихода и примитака), те за сваки фонд појединачно (општи фонд, фонд грантова, фонд прихода по посебним прописима, фонд за посебне пројекте) рок израде: 31.03.2023.
- Израда мјесечних извјештаја, односно Образац 1 – Образац за мјесечно извјештавање за период децембар 2022 године – новембар 2023. године и достављање Министарству финансија РС рок израде: до 25. у мјесецу за претходни мјесец
- Израда **кварталних** извјештаја, односно образаца за квартално извјештавање Града за период 01.01.-31.03.2023. године, 01.01.-30.06.2023. године и 01.01.-30.09.2023. године (обрасци: 7, Периодични извјештај о извршењу буџета, Периодични извјештај о извршењу буџета по фондовима и Напомене уз финансијски извјештај) рок израде: 30 дана од истека квартала

б) Провођење редовног годишњег пописа

У оквиру **годишњег** пописа обављене су следеће активности:

- попис средстава и извора средстава (основних средстава, ситног инвентара, готовог новца и хартија од

вриједности, обавеза и потраживања са стањем на дан 31.12.2022. године), извршено усклађивање стварног стања са књиговодственим стањем

- извршене су припремне радње за потребе провођења пописа средстава и извора средстава са стањем на дан 31.12.2023. године рок: 01.12.2023.

в) Обрачун ПДВ-а

- мјесечни обрачуни улазног и излазног ПДВ-а, те израда ПДВ пријаве (и обрасце Д ПДВ) за период децембар 2022. године – новембар 2023. године и исте достављене УИО рок израде: до 10. у мјесецу за претходни мјесец

г) Обрачун плата и осталих личних примања

- Обрачун и исплата плата-зарада и осталих личних примања запослених (топли оброк, превоз, јубиларне награде, отпремнине, помоћи у случају смрти и остале помоћи, стручно усавршавање запослених), и провођење у одговарајућим евиденцијама (помоћне књиге) континуирано, током године

- Обрачун мјесечних накнада одборника Скупштине Града, накнада чланова одборничких клубова, те мјесечних накнада повремених и сталних радних тијела Скупштине континуирано, током године

- Обрачун и исплата мјесечних накнада чланова Градске изборне комисије и чланова Одбора за жалбе запослених континуирано, током године

- Обрачун и исплата стипендија за ученике и студенте континуирано, током године

- Обрачун и исплата накнада по основу уговора о дјелу, уговора о закупима и уговора о волонтирању континуирано, током године

- Попуњавање Обрасца 1002 Мјесечна пријава пореза по одбитку за период децембар 2022. године–новембар 2023. године и достављање Пореској управи РС рок израде: до 10. у мјесецу за претходни мјесец (порези) односно до 30. у мјесецу за текући мјесец (доприноси)

- Подношење захтјева за рефундацију средстава по основу боловања преко 30 дана Фонду здравственог осигурања и захтјеве за остваривање права на рефундацију исплаћене накнаде нето плате за вријеме трајања породилског одсуства Јавном фонду за дјечију заштиту континуирано, током године

д) Статистичко извјештавање

- Израда мјесечних и тромјесечних Извјештаја о запосленим и платама запослених (РАД-1) за потребе Републичког завода за статистику рок израде до 10. у мјесецу и квартално

- Израда Годишњег извјештаја о инвестицијама - ИНВ-01 о извршеним исплатама за набавку сталне имовине у 2022. години о укупно оствареним инвестицијама, о техничкој рок израде 15.04.2023.

структури остварених инвестиција, намјени и територији улагања и доставио Републичком заводу за статистику

ђ) Послови ликвидатуре

- Ликвидирање налога за службени пут у земљи и иностранству континуирано, током године
- Унос свих фактура и ситуација достављених за плаћање у књигу **улазних фактура (укупно 7.933)** континуирано, током године
- Ликвидирање улазних фактура, ситуација и остале документације доспјеле за плаћање, те попуњавање образаца за трезорско пословање (Образац 2) континуирано, током године

е) Трезорско пословање

- Попуњавање и унос података са образаца за трезорско пословање (Образац 3) у систем трезора града за оперативну јединицу Град Бања Лука (потрошачке јединице Градске управе Града) и унос података са образаца за трезорско пословање за оперативну јединицу остали корисници буџета Града континуирано, током године
- Након системског затварања рачуноводствених периода у главној књизи трезора Града достављање мјесечних извјештаја контролисаним буџетским корисницима (пробни биланс, картице добављача, анализа расположивих средстава, статус аванса, извјештај о необрачунатим трансакцијама и др. извјештаје), као и системске извјештаје по захтјевима буџетских корисника током године континуирано, током године

ж) Други књиговодствени послови/активности

- Извршено је усаглашавање књиговодственог стања по контима и класама са буџетским корисницима за прва три квартала 2023. године и састављен је Записник о усаглашавању рок до 20 у мјесецу по истеку квартала
- Праћење реализације свих уговора (1.025 уговор), пројеката и инвестиција у току, те евидентирање новонабављених основних средстава и имовине Града за 2023. годину у помоћну књигу основних средстава континуирано, током године
- Вршено је усаглашавање обавеза и потраживања (ИОС-и) са купцима и добављачима са стањем на дан 31.10. и 30.11.2023., као и са стањем на дан 31.12.2023. године континуирано, током године
- Праћење обустављених ретенција по уговорима и ситуацијама за добро извршење уговора, те у сарадњи са надлежним одјељењима обрада налога за поврате ретенција континуирано, током године
- Евидентирање, праћење и обавјештавање надлежних одјељења о истеку рока за примљених банкарских гаранција за дате авансе, квалитет изведених радова и за рјешавање имовинско-правних односа, континуирано, током године
- Вршено је активирање за примљених банкарских гаранција, по налогу надлежних одјељења

- Извршене су припреме за провођење обавезних мултилатералних компензација и цесија и књиговодствено евидентирање намирених обавеза и потраживања према коначним извјештајима Бањалучке берзе хартија од вриједности о мултилатералној компензацији од 14.02.2023., 04.04.2023., 13.06.2023., 15.08.2023., 17.10. 2023. и 15.12.2023. године

з) Остали послови / активности

Послови који нису планирани, а реализовани током извјештајног периода су:

Систем управљања документима („DMS“) Од 01. јануара 2023. године у употреби је нова апликације „Књига улазних фактура“ у оквиру „DMS“ система који се уводи у Градску управу Града Бања Лука, а која ће се наставити развијати и током 2024. године.

Б – 4 Одсјек за праћење прихода

У извјештајном периоду основни послови које је Одсјек за праћење прихода извршио могу се сврстати у сљедеће главне групе, а то су:

- а) Вођење помоћних евиденција о потраживањима по основу градских накнада и непореских прихода, у дијелу који је у надлежности Одсјека, те праћење наплате ових потраживања у складу са буџетским рачуноводством и пратећим прописима,
- б) Поврат више или погрешно уплаћених јавних прихода,
- в) Припремање анализе спорних потраживања, процјене њихове наплативости, те предлагање спорних потраживања за коначан отпис,
- г) Праћење стечајних и ликвидационих поступака, као и поступака реструктурирања, за правна лица, а ради пријаве потраживања Града.
- д) Остали послови/активности

Даље у тексту даје се детаљан преглед активности проведених у оквиру сваке од претходно наведених група послова, а које је Одсјек проводио у извјештајном периоду.

а) Вођење помоћних евиденција и праћење наплате потраживања

У вези са праћењем прихода у буџету Града вођене су помоћне евиденције и обављани су сљедећи послови:

- Праћење примјене закона, подзаконских аката и осталих прописа, којима се уређују приходи континуирано
- Обрада података и информација који се односе на наплату прихода и планирање прихода буџета у сарадњи са Одсјеком за буџет по потреби
- Израда извјештаја о остварењу прихода дневно
- Контрола формалне исправности приспјеле документације у Одсјек (рјешења, уговори и друге исправе, којима се утврђује висина накнада за уплату по врстама прихода, пореским континуирано

обвезницима и другим дужницима из пословних односа са Градом)	
- Вођење помоћних евиденција прихода од накнада и њихове наплате, те сви други послови везани за помоћне књиговодствене евиденције у складу са прописима из надлежности Одсјека	континуирано
- Праћење динамике наплате прихода од накнада по врстама, дужницима и периодима	континуирано
- Обрада поднесених захтјева за одлагање плаћање дуга (репрограми, споразум о поравнању и др.)	по захтјеву
- Провјера основаности захтјева корисника за поврат више или погрешно уплаћених износа	по захтјеву
- Издавање потврде/ увјерења о извршеним уплатама по захтјеву уплатиоца/странке	по захтјеву
- Фактурисање закупа (пословних простора, гаража, градског грађевинског земљишта, кабловске канализације, јавних површина за постављање рекламних паноя) подзакупа "Кочићев збор", закупа под посебним условима и закупа станова по моделу социјалног становања (нови закуп);	мјесечно
- Фактурисање продаје покретне имовине Града те обавеза насталих у вези са закупом пословних простора (ел. енергија, ПДВ и др.),	мјесечно и по потреби
- Вођење књиге излазних фактура, разврставање и архивирање излазних фактура, уговора, рјешења,	мјесечно
- Усаглашавање потраживања која се воде у помоћним евиденцијама Одсјека са дужницима, као и аналитике потраживања по врстама са главном књигом,	по извјештајном периоду
- Унос судских рјешења, уговора и споразума о одгођеном плаћању дуга по основу комуналне накнаде, закупа, рефундације ПДВ-а и трошкова електричне енергије у помоћну евиденцију и праћење њиховог извршења	континуирано
- Слање опомена пред тужбу, те извода отворених ставки (правним лицима) и то:	
<ul style="list-style-type: none"> • дужницима закупа (градског грађевинског земљишта, кабловске канализације, пословних простора и гаража, јавних површина за постављање рекламних паноя), • дужницима осталих обавеза проистеклих из закупа (струја, ПДВ) • дужницима по осталим основама (прекоп јавних површина, ванредни превоз, претплате на „Службени гласник Града Бања Лука“, ветеринарске сагласности, продаја покретне имовине, комунална такса за постављање башти и киоска итд.), 	полугодишње/ годишње
те достављање надлежним одјељењима/одсјецима потребне, расположиве документације на даље поступање	
- Вођење аналитичких финансијских картица за непореске приходе, чије праћење је у надлежности Одсјека	континуирано

- Достављање информација Пореској управи РС о издатим употребним дозволама, ради уписа некретнина у Фискални континуирано регистар непокретности
- У сарадњи са другим организационим јединицама Градске управе, предлагање рјешења за повећање наплате прихода. по потреби

У циљу потпуног евидентирања прихода Града, у извјештајном периоду, Одсјек је послао на овјеру 270 извода отворених ставки (ИОС-а).

У извјештајном периоду издато је 8.394 излазних фактура.

У 2023. години, након извршене анализе, Одјељење за финансије послало је Одсјеку за правна питања и прописе, на надлежно поступање, укупно 561 обавјештења (дописа), везаних за стање наплаћених, као и доспјелих, а ненаплаћених потраживања за непореске приходе, по споразумима, репрограмима, судским поравнањима и судским извршењима. Одјељење за финансије послало је Одјељењу за локални економски развој и стратешко планирање, на надлежно поступање, укупно 51 обавјештења (дописа) везаних за стање наплаћених, као и доспјелих, а ненаплаћених потраживања за закупнине.

Упућено је укупно 1.128 опомена дужницима по основу непореских прихода, за које се помоћне евиденције воде у Одсјеку. Свим дужницима ће бити послане опомене закључно са 31.12.2023. године, а најкасније до 15.02.2024. године. У 2023. години већи је број опомена него претходних година из разлога што се за јавне површине сваки мјесец шаљу опомене по препоруци интерне ревизије Града Бања Лука.

По захтјеву странака издато је 250 увјерења о измиренем обавезама. Пореска управа РС је обавијештена о 1.900 лица, којима је издата употребна дозвола за грађевинске објекте, а са циљем контроле уписа некретнина у Фискални регистар непокретности и наплате пореза.

О проведеним активностима Одсјек редовно извјештава надлежне организационе дијелове, првенствено Одјељење за комуналне послове, Одјељење за саобраћај и путеве, Одјељење за локални економски развој и стратешко планирање и Одсјек за правна питања и прописе, како би у склопу својих надлежности, покренули одговарајуће поступке у вези наплате прихода.

б) Поврат више или погрешно уплаћених јавних прихода

Законом о трезору⁵ прописано је да Пореска управа Републике Српске, у складу са одредбама Закона о пореском поступку Републике Српске, одлучује о поврату више или погрешно уплаћених јавних прихода на рачуне јавних прихода.

У том смислу, Одсјек је у извјештајном периоду обрадио 105 захтјева за поврат / исправку погрешних уплата и послао их на надлежно поступање.

в) Анализа спорних потраживања

Једна од активности која се проводи у Одсјеку је и анализа спорних, потраживања и предлагање истих за коначан отпис, што обухвата сљедеће активности:

- детаљна анализа сваког појединачног спорних потраживања, са свих аспеката, што подразумева утврђивање свих мјера које је Градска управа предузела у циљу њихове наплате, укључујући и провјеру да ли су потраживања утужена од стране Одсјека за правна питања и прописе или од стране Завода за изградњу а за период за који су они били надлежни, те код Правобранилаштва Републике Српске;

⁵ Службени гласник Републике Српске, бр. 28/13 и 103/15; члан 8. став 6. Закона;

- провјеру за одређене пословне субјекте у Окружном привредном суду, у смислу да ли су брисани из судског регистра, што је такође био један од основа за приједлог коначног отписа ненаплативих потраживања.

У 2023. години није било отписа потраживања.

Одјељење за финансије запримило је велики број приговора, а који се односе на застару потраживања по разним основама, а у извјештајном периоду обрађен је већи број захтјева. Од Одсјека за правна питања и прописе и ЗИБЛ-а, за сваки захтјев тражени су подаци да ли су подносили приједлоге за извршење ради наплате дуга по основу кога је приговорена застара. На основу прикупљене документације, Одјељење за финансије је у 2023. години обрадило већи дио захтјева по приговору застаре, те ће у 2024. години припремити материјале за Скупштину Града, која је надлежна за одлучивање о отпису потраживања.

г) Праћење стечајних и ликвидационих поступака и поступака реструктурирања

Редовна активност Одсјека је континуирано праћење отварања и окончања стечајних и ликвидационих поступака, као и поступака реструктурирања, за правна лица, а према судским објавама у Службеним гласницима Републике Српске. С тим у вези, у извјештајном периоду извршена је провјера постојања потраживања Града за **94 пословна субјекта**. Одсјеку за правна питања достављени су подаци за пријаву потраживања од слједећих пословних субјеката, над којим је покренут стечајни/ликвидациони или поступак реструктурирања: Бањалукафарм а.д.

д) Остали послови/ активности

Током 2023. године проводиле су се активности на **унапређењу помоћних и других евиденција** из надлежности овог Одсјека, а како би се повећала ефикасност рада и ниво поузданости података:

- Кроз посебну електронску апликацију „Финансије“ води се помоћна евиденција склопљених репрограма, споразума о поравнању и извршних рјешења за непореске приходе. У циљу ефикаснијег праћења наплате по овом основу, у 2023. години апликација је дорађена у смислу аутоматског креирања опомена.
- У 2023. години у апликацији „Финансије“ завршена је дорада која се односи на рјешења Одјељења за комуналне послове, на основу којих се врши обрачун трошкова уређења грађевинског земљишта и ренте (а у вези издавања грађевинске дозволе). На основу горе наведених рјешења врше се књижења у пословним књигама и у дијелу који се односи на уговоре о финансирању и опремању градског грађевинског земљишта. Сви подаци везани за уређење грађевинског земљишта и ренте од 2022. године се воде у наведеној апликацији.
- У 2023. години започета је израда апликације за издавање увјерења по разним основама, као и за припрему обавјештења, лицима којима је издата употребна дозвола, да су дужни пријавити некретнину у Пореску управу РС. Циљ је повећање броја уписа некретнина у Фискални регистар непокретности и боља наплата пореза.
- Од 2019. године Одсјек проводи различите активности, које се односе на повећање обухвата обвезника и ефикаснију наплату прихода од пореза на непокретности. У

току извјештајне године настављен је **пилот пројекат „Масовна процјена непокретности- СИЛАР“**, реализован са „РУГИП“ , а чији су циљеви:

- пописати све непокретности на изабраном пилот подручју,
- изградити моделе вредновања за масовну процјену вриједности непокретности,
- примијенити процјену вриједности непокретности на пилот подручју,
- извршити поређење добијених података са подацима из Пореске управе (ПУРС) с циљем идентификовања непокретности, које нису уписане у Фискални регистар непокретности, те процијенити губитак по основу непријављеног тј. неплаћеног пореза, на годишњем нивоу,
- припремити приједлоге за измјену постојећег правног оквира за систем масовне процјене вриједности непокретности и обрачун пореза на непокретности.

У току 2020. године, са Пореском управе РС потписан је споразум (који се реализује и током 2023. године) о сарадњи на пројекту „Ширење обухвата обвезника пореза на непокретности“, са циљем да се анализом три катастарске општине, утврди стање, те предложи рјешења за бржи упис и шири обухват обвезника пореза на непокретности.

*

* *

Имајући у виду све наведено може се закључити да је Одјељење за финансије извршило све планиране послове и задатке. У извјештајном периоду проширен је обим послова, уведени су нови задаци, односно активности и значајно је унапријеђена ефикасност у функционисању.

V – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ

A. ОПШТИ ПОДАЦИ

A.1. Унутрашња организациона структура Одјељења за комуналне послове

Сходно одредбама Правилника о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бањалука и важећој законској регулативи, Одјељење за комуналне послове чине 4 одсјека и то:

1. Одсјек за послове заједничке комуналне потрошње и заштиту животне средине,
2. Одсјек за инвестиције и одржавање,
3. Одсјек за обрачун накнада и
4. Одсјек за послове комуналне накнаде, правне и стручне послове.

A.2. Опис послова и задатака Одјељења за комуналне послове

Послови из надлежности Одјељења реализовани су кроз координацију рада са другим одјељењима, државним органима, организацијама и институцијама, припреме и учествовање у изради приједлога, одлука и других општих аката које је доносила Скупштина града или Градоначелник и кроз рад одсјека, припреме приједлога Буџета, Програма уређења грађевинског земљишта и Програма заједничке комуналне потрошње, припреме инвестиција, Плана јавних набавки, припреме тендерске документације, надзор над извођењем и одржавањем, израда плана капиталних инвестиција за укупне инфраструктурне капацитете у власништву Града Бања Лука, утврђивање приоритета пројеката за обнову и развој капацитета комуналних дјелатности и комуналне инфраструктуре, са потребном техничком и финансијском документацијом, изворима и условима финансирања и обезбјеђењу њиховог праћења и реализације, израда извјештаја и информација о заједничкој и индивидуалној комуналној потрошњи, те уређењу и кориштењу грађевинског земљишта и сл.

Послови из надлежности Одјељења који су реализовани у одсјецима су:

1. Одсјек за послове заједничке комуналне потрошње и заштиту животне средине

- израде пројеката, координисања и праћења извршења радова из области јавне хигијене, зоохигијене, зеленила, заштите животне средине, комуналне опреме, управљања чврстим отпадом и кућним смећем, те предузимање потребних радњи за реализацију пројеката и вршење надзора,
- вршење послова одводње атмосферских падавина,
- послови на уређењу водотокова и заштите од штетног дјеловања вода,
- вршење анализе стања јавне хигијене, зоохигијене и хигијеничарске службе и предлагање мјера,
- предузимање потребних радњи за реализацију уговорених пројеката и вршење надзора.

2. Одсјек за инвестиције и одржавање

- припреме подлога, података, израде смјерница за израду УТУ и пројектних задатака за израду пројектне документације,
- прибављање локацијских услова, одобрења за грађење и употребних дозвола,
- израде плана капиталних инвестиција за инфраструктурне објекте од интереса за Град, координација рада са пројектантима који израђују инвестиционо техничку документацију у области водoprивреде, хидротехничких објеката, водоводне и канализационе мреже, у области топлификације и гасификације, јавне расвјете, јавних сатова, кабловске канализације, електроенергетских објеката, објеката високоградње, уређења јавних површина и других инфраструктурних објеката од интереса за Град,
- израда пројектних приједлога за провођење и унапређење енергетске ефикасности,
- припрема Програма уређења грађевинског земљишта, заједничке комуналне потрошње и инвестиција, Плана јавних набавки, припреме тендерске документације, надзор над извођењем и одржавањем

3. Одсјек за обрачун накнада

- управно-правни и други стручни послови који се односе на обрачун трошкова накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и ренте за изградњу и легализацију објеката,
- послови везани за закључивање уговора о финансирању опремања градског грађевинског земљишта, праћење реализације закључених уговора
- праћење послова везаних за изградњу комуналне инфраструктуре која се гради средствима инвеститора,
- нормативноправни, технички и други послови из надлежности Одсјека.

4. Одсјек за послове комуналне накнаде, правне и стручне послове.

- покретање поступака у области имовинско-правних односа ради реализације пројеката везаних за Програме уређења грађевинског земљишта и Програме заједничке комуналне потрошње и осталих инвестиционих пројеката које финансира и реализује Град, а за чију је реализацију непосредно одговорно Одјељење за комуналне послове,
- покретање поступака за издавање грађевинских дозвола и употребних дозвола за објекте за чију је изградњу надлежно Одјељење, те за прибављање тих дозвола,
- вођење најсложенијих управних поступака, достава документације за покретање судских поступака на даље поступање, заштита уговора у судском поступку,
- прикупљање и обрада података из катастра земљишта, односно катастра некретнина, катастра зграда, саобраћајница, надземне и подземне инфраструктуре,
- вршење идентификације парцела, цјепања парцела према усвојеним урбанистичко-техничким условима,
- вршење послова из области рекламних медија,
- вођења евиденција улица, тргова кућних бројева и прати њихово извршење,
- вођење управних поступака,
- обрачун накнаде за привремено заузимање јавних површина;

- припрема одобрења за привремено заузимање јавних површина, израда уговора из области Одсјека,
- послови јавних набавки из области Одјељења.

Б. НОРМАТИВНА АКТА, ПРОГРАМИ И ИЗВЈЕШТАЈИ

Нормативна акта, програми и извјештаји из надлежности Одјељења, које разматра и усваја Скупштина града и Градоначелник, на чијој припреми и изради је радило Одјељење су:

Б.1. НОРМАТИВНА АКТА

Усвојени акти:

1. Одлука о обрачуна накнаде трошкова уређења градског грађевинског земљишта (Службени гласник Града Бањалука, број 15/23)
2. Одлука о утврђивању основице за обрачун ренте (Службени гласник Града Бањалука, број 9/23)
3. Допуна Упутства о поступању у поступцима обрачуна накнаде трошкова уређења градског грађевинског земљишта и ренте (Службени гласник Града Бањалука, број 30/23)
4. Одлука о субвенцијама накнаде за трошкове уређење градског грађевинског земљишта и ренте за индивидуалне стамбене објекте (Службени гласник Града Бањалука, број 29/23)
5. Упутство о поступању и начину остваривања права на субвенцију накнаде за трошкове уређења градског грађевинског земљишта и ренте за индивидуалне стамбене објекте (Службени гласник Града Бањалука, број 34/23)
6. Одлука о измјенама и допунама Одлуке о јавном водоводу и јавној канализацији („Службени гласник Града Бања Лука“, број 12/23),
7. Одлука о измјени и допуни Одлуке о комуналном реду („Службени гласник Града Бања Лука“, број 30/23),
8. Одлука о приступању пројекту енергетске ефикасности обнове и реконструкције система јавне расвјете на подручју града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број 30/23) и
9. Одлука о додјели јавне површине ради привременог заузимања – ФК „Борац“ Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број 30/23).

Б.2. ПРОГРАМИ

- Програм уређења грађевинског земљишта Одјељења за комуналне послове за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 9/232),
- Програм заједничке комуналне потрошње Одјељења за комуналне послове за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 9/23),
- Измјене и допуне Програма заједничке комуналне потрошње Одјељења за комуналне послове за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 29/23),

- Измјене и допуне Програма уређења грађевинског земљишта Одјељења за комуналне послове за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 29/23).

Б.3. ИЗВЈЕШТАЈИ

- Извјештај о реализацији Програма уређења грађевинског земљишта Одјељења за комуналне послове за 2022. годину,
- Извјештај о реализацији Програма заједничке комуналне потрошње Одјељења за комуналне послове за 2022. годину.

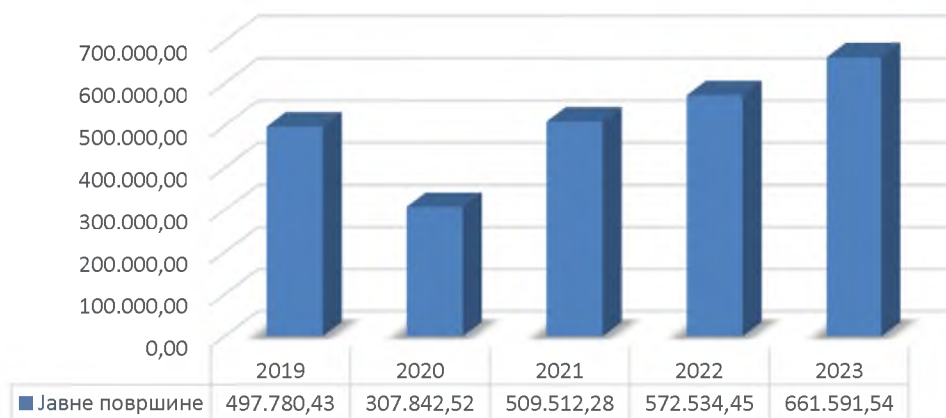
В. УПРАВНО РЈЕШАВАЊЕ, ИМОВИНСКО-ПРАВНИ ПОСЛОВИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

В.1. УПРАВНО РЈЕШАВАЊЕ

Управно-правно рјешавање у Одјељењу за комуналне послове односи се на доношење рјешења о заузимању јавних површина, рјешења о комуналној такси за рекламне медије, рјешења о комуналној накнади, рјешења о обрачуну трошкова уређења грађевинског земљишта одређивању кућних бројева, те поступке по жалбама на рјешења.

В.1.1. Рјешења о заузимању јавне површине

У периоду од 1.1. до 31.12.2023. године за заузимање јавних површина запримљено је 617 предмета, донесено је укупно 566 рјешења, закључака о одбијању/одбацивању захтјева је 34, а тренутно је неријешено 17 захтјева. Остварени приход до 31.12.2023. године је 661.591,54 КМ. / *Графикон бр.1/*

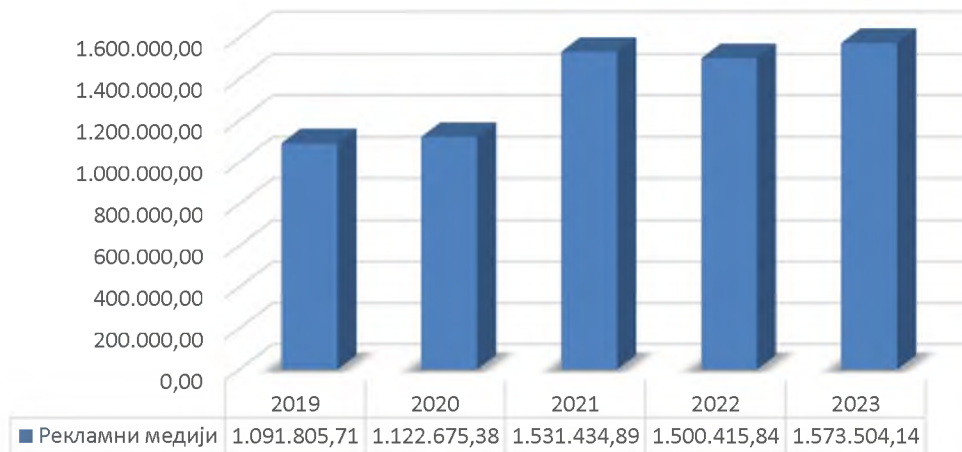

Графикон бр.1

В.1.2. Рјешења о комуналној такси за рекламне медије

У периоду од 1.1. до 31.12.2023. године запримљено је **1985** захтјева за издавање рјешења о комуналној такси за рекламне медије и **33** захтјева за утврђивање комуналне таксе

за рекламне фолије и исписе на моторним возилима. Од укупног броја запримљених захтјева, издато је **1938** рјешења о комуналној такси за рекламне медије, обустављено је **27** а у раду се тренутно налазе **53** захтјева. Остварени приход до 31.12.2023. године износи **1.573.504,14 КМ.** / *Графикон бр.2/*

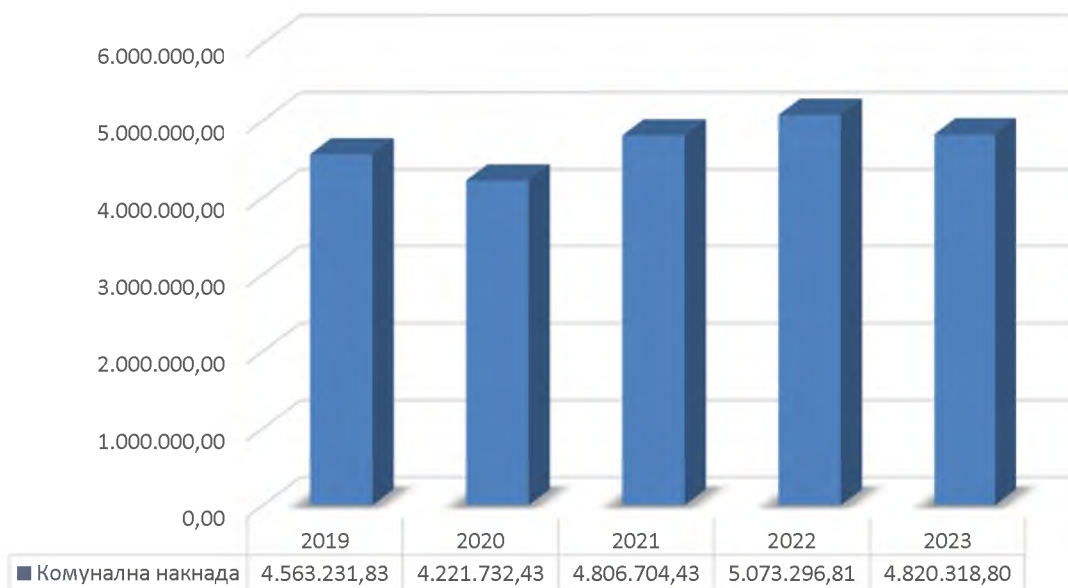
Графикон бр.2

В.1.3. Рјешења о комуналној накнади

Град Бања Лука је са привредним друштвом „Завод за изградњу“ а.д. Бања Лука потписао Уговор о пружању оперативне помоћи на пословима комуналне накнаде и Уговор о изради уплатница за уплату комуналне накнаде и достављање истих, којим је дефинисано да је извршилац дужан да, у име и за рачун Наручиоца, обавља послове пружања услуга на пословима комуналне накнаде.

Остварени приход по овом основу износио је **4.820.318,80 КМ**, са даном 31.12.2023. године.

У истом периоду Одјељење за комуналне послове, у складу са одредбама истог уговора вршило је надзор над обављањем уговорених послова, као и запримало поднеске (молбе, захтјеве и сл.) обвезника који се односе на промјене у евиденцији обвезника по разним основама. /*Графикон бр.3/*

Графикон бр.3

Запримљено је укупно **269** поднесака (промјена обвезника, молби, захтјева и сл.) које су прослијеђене у „Завод за изградњу“ а.д. Бања Лука, на поступање по истима. Запримљено је **6** жалби на рјешења о утврђивању висине комуналне накнаде.

У циљу ажурирања евиденција корисника ЗИБЛ-у је прослијеђено укупно **2079** употребна дозвола издата од стране Одјељења за просторно уређење.

Такође, Заводу су достављени подаци о **651** обвезнику, достављени од стране Пореске управе Републике Српске, те је клаузулом правоснажности и извршности овјерено **814** рјешења о утврђивању висине комуналне накнаде, у циљу покретања и вођења извршних поступака принудне наплате дуга.

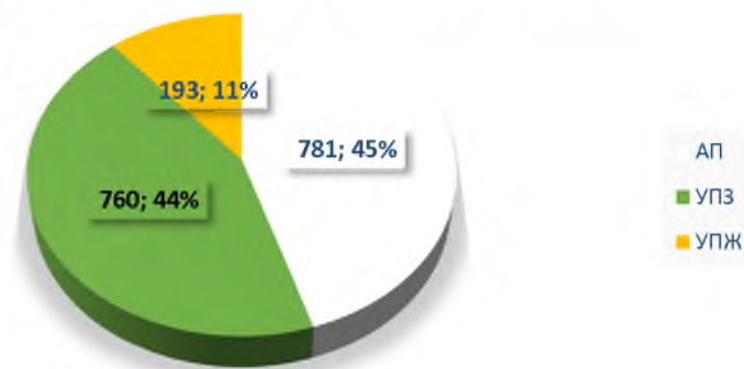
В.1.4. Рјешења о обрачуну трошкова уређења градског грађевинског земљишта и ренте

Управно-правно рјешавање и рјешавање аката пословања у Одсјеку за обрачун накнада односи се на доношење рјешења о обрачуну трошкова уређења градског грађевинског земљишта и ренте за објекте који се граде и легализују на територији Града Бањалука, те закључивања уговора са инвеститорима за изградњу недостајуће инфраструктуре за опремање грађевинске парцеле.

У извјештајном периоду укупан број предмета у Одсјеку за обрачун накнада је износио **1734**.

Од овог броја предмета **781** захтјева односи на акте пословања, а **953** на управна акта и то **760** УП у редовном поступку и **193** УП у поступку легализације / *Графикон бр.4/*

Структура предмета на рјешавању

Графикон бр.4

Управни предмети

У периоду од 01.01-31.12.2023. године запримљено је 685 захтјева (617 захтјева у редовном поступку и 68 захтјева за легализацију) и из претходне године пренесено је 268 захтјева (143 захтјева у редовном поступку и 125 захтјева за легализацију), што укупно чини **953** управна предмета. /Графикон бр. 5/

Структура управних предмета

Графикон бр. 5

У периоду од 01.01.-31.12.2023. године, ријешено је **655** захтјева за обрачун накнада. Од укупног броја ријешених, **539** предмета се односи на издавање рјешења за обрачун накнада за изградњу објеката, а **116** предмета се односе на издавање рјешења о обрачуну накнада за легализацију објеката по службеној дужности. /Графикон бр. 6/

Број ријешених управних предмета

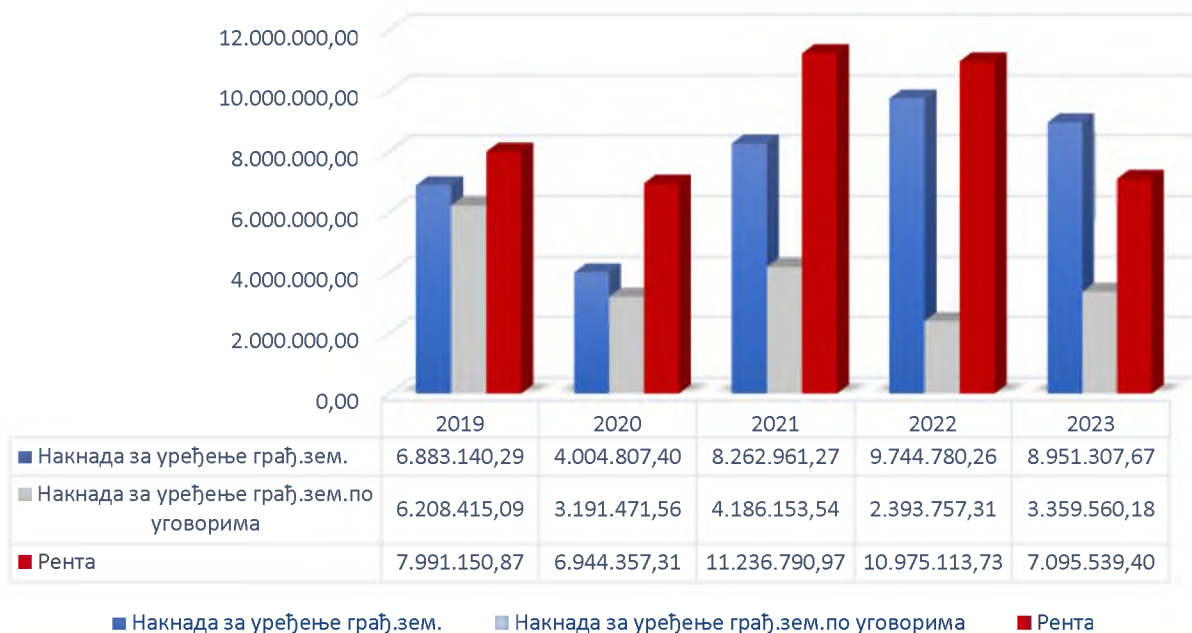

Графикон бр. 6

Против рјешења донесеног у првом степену у току 2023. године уложена је једна (1) жалба (**0,15 %** од укупног броја ријешених предмета) а иста је одбијена рјешењем Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске и истовремено потврђена првостепена одлуку, тако да су сва рјешења о обрачуну накнада донесена у 2023. години, правоснажна.

Накнаде обрачунате по правоснажним рјешењима уплаћене у корист јавних прихода Града и закључно са **31.12.2023.** године износе **19.406.407,25 КМ**, од чега је по основу прихода од ренте остварено **7.095.539,40 КМ**, од накнаде за уређење градског грађевинског земљишта остварено је **12.310.867,85 КМ**, од чега је редовна накнада за уређење градског грађевинског земљишта **8.951.307,67 КМ**, а разлика накнаде по коначном обрачуну у поступку реализације закључених уговора уплаћено **3.359.560,18 КМ**. /Графикон бр. 7/

Приходи УГЗ и ренте

Графикон бр. 7

В.1.5. Уговори са инвеститорима за изградњу неопходне комуналне инфраструктуре за несметано функционисање објекта

У 2023. години, односно до **31.12.2023.** године, у складу са чланом 78. Закона о уређењу простора и грађењу (Службени гласник Републике Српске, бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19) закључено је **35** уговора о финансирању опремања градског грађевинског земљишта.

У истом периоду реализован је **21** уговор, односно инвеститори су предали Граду изграђену комуналну инфраструктуру у вриједности од **1.656.475,43 КМ (1.596.230,73+60.244,70)**, грађевинско земљиште у вриједности од **1.346.700,00 КМ (1.325.200,00+21.500,00)**, што укупно износи **3.003.175,43 КМ**. На основу склопљених уговора за изградњу недостајуће инфраструктуре са инвеститорима изграђено је 8.969,17 m² саобраћајних површина, 562 m² зелених површина, 695,17 m канализације, 172,73 m ТК канализације, 1081,66 m водовода, 861,76 m вреловода и 25 уличних свјетиљки. /Графикон бр. 8/

Вриједност преузетог земљишта и инфраструктуре

Графикон бр. 8

ИНВЕСТИТОР	Вриједност инфраструктуре у КМ	Вриједност земљишта у КМ
Шуматранс-Зидарт	165.997,62	96.600,00
ТБЛ Некретнине	151.257,67	140.400,00
Трио-коп	58.232,50	23.400,00
Смарт Солутион- 1 фаза	223.944,67	169.600,00
Ривер Сити-Л3	13.789,48	58.200,00
Максимовић Далибор	3.888,00	0,00
Инкопром-3 фаза	28.728,00	0,00
Технопром-Л5	47.373,00	333.300,00
Арагоста инвест	108.096,68	165.600,00
Келт	256.779,75	0,00
Прогрес градња	6.964,08	32.700,00
Технопром-Л6	58.548,34	162.000,00
Супер петрол	92.020,65	24.000,00
Камелија	19.832,94	0,00
Идеал компани	183.694,26	0,00
Тригон	122.005,00	0,00
Зис интернационал-Л2	7.057,97	31.800,00
Фокус инвест	48.020,12	87.600,00
Укупно (КМ):	1.596.230,73	1.325.200,00
Донације		
Дарко Комерц (Грмеч градња)	14.325,00	6.800,00
Технопром-Л6	6.925,35	0,00
Камелија	18.697,66	0,00

Брчко Гас	4.200,00	0,00
Универзал БС	2.965,49	14.700,00
Тригон	13.131,20	0,00
Укупно (КМ):	60.244,70	21.500,00
Укупно (са донацијама):	1.656.475,43	1.346.700,00
СВЕУКУПНО (КМ):	3.003.175,43	

Такође, у циљу реализације закључених уговора у току 2023. године, за изградњу комуналне инфраструктуре орган је прибавио **45** локацијских услова, **36** грађевинских дозвола и 20 употребних дозвола. Неријешени имовинско-правни односи на парцелама које су предмет комуналног опремања најчешћи су разлог неиздавања грађевинске дозволе у очекиваном року, а што се директно одражава на реализацију закључених уговора.

V.1.6. Рјешења о одређивању кућног броја

Укупан број заprimљених захтјева у току 2023. године, а који се односе на одређивање кућног броја, промјене назива улица и кућних бројева је 1.186. Од наведеног броја, укупно је ријешено 1.175 захтјева, а односе се на:

- захтјеве за одређивање кућног броја – донесено је 105 рјешења о утврђивању кућног броја и
- захтјеве за увјерења о промјенама назива улица и кућних бројева – издано је укупно 1.070 увјерења о кућном броју.

У раду се тренутно налази 11 захтјева, од чега 8 захтјева за одређивање кућног броја и 3 захтјев за увјерења о промјенама назива улица и кућних бројева. Жалби није било.

V.2. ИМОВИНСКО-ПРАВНИ ПОСЛОВИ

У складу са Програмом уређења грађевинског земљишта и Програмом заједничке комуналне потрошње, код Одсјека за правна питања, покренути су поступци за рјешавање имовинско - правних односа – прибављање земљишта за потребе изградње објеката комуналне инфраструктуре, према приоритетима и потребама.

Прибављани су и достављани подаци, изјашњења и информације по тражењу Одсјека за правна питања и других одјељења Градске управе, Правобранилаштва РС, Сједиште Замјеника Бањалука, Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, Подручна јединица Бањалука, везано за рјешавање имовинско-правних односа ради изградње објеката комуналне инфраструктуре у складу са Програмом. Поступано је и рјешавано по захтјевима странака везано рјешавање имовинско-правних односа на земљишту које је према важећим планским актима планирано за изградњу инфраструктурних објеката, у складу са Програмом и обављани други послови из надлежности овог Одјељења.

В.3. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

У току 2023. године Одјељење је захтјевом покренуло **115** поступака јавних набавки. Јединственим планом јавних набавки за 2023. годину планиран је **141** поступак јавних набавки, од којих је у 2023. години покренуто **115** поступака, испред Одјељења за комуналне послове, док је **16** поступака брисано из јединственог плана јавних набавки, а **10** поступака није покренуто.

Од укупног броја покренутих јавних набавки, директних поступака је било **19**, конкурентских захтјева **4**, отворених поступака **78**, а преговарачких поступака **13**, те **1** поступак покренут по Анексу II Закона о јавним набавкама.

Јединственим планом јавних набавки планирана су **25** поступка ради закључења оквирних споразума, од којих је **12** поступака завршено и оквирни споразум закључен.

Поништених поступака је било **14**, од којих је **11** поступака поново покренуто.

Г. УРЕЂЕЊЕ ГРАДСКОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА И ЗАЈЕДНИЧКА КОМУНАЛНА ПОТРОШЊА

На реализацији Програма уређења грађевинског земљишта за 2023. годину извршени послови односили су се на:

- израду урбанистичко - техничке документације,
- изградња водоводне мреже на градском подручју,
- изградња оборинске и фекалне канализације,
- изградња и реконструкција јавне расвјете,
- припремање и опремање земљишта за изградњу стамбено - пословних, пословних и стамбених објеката.

Програм заједничке комуналне потрошње за 2023. годину односи се на:

- чишћење јавних површина и одржавање јавне хигијене урбаног подручја Града Бањалука,
- одржавање јавних зелених површина (травњака, украсног грмља, живе ограде, ружичњака и сезонског цвијећа), дрвореда и комуналне опреме,
- одржавање и уређење корита регулисаних и нерегулисаних ријека на урбаном подручју Града,
- одржавање јавне расвјете, јавних сатова и др.,
- заштита околине,
- одржавање и набавка комуналне опреме и
- изградња, реконструкција и инвестиционо одржавање комуналних и др. објеката

Г.1. ИЗРАДА ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ - припрема пројеката

Г.1.1. Водоснабђивање и одводња отпадних вода

У току 2023. године урађена је следећа техничка документација:

1. Израда УТУ за изградњу водовода Бранковац
 2. Израда ГП водоводне мреже у засецима Матићи, Видовићи, Дамјановићи (интегрисање резервоара), подсистем Звијезда, Црно Врело
 3. Израда главног пројекта водоводне мреже од Бранковца према Сарачици, подсистем Звијезда, Црно Врело
 4. Урбанистичко-технички услови и главни пројекат за изградњу водовода у насељу Крмине за потребе друштвеног дома;
 5. Измјена и допуна УТУ у дијелу потисног цјевовода и приступног пута резервоару за изградњу подсистема Славићка 2, систем Црно Врело
 6. Урбанистичко - технички услови за нови градски парк – крај 2023. године уговорено
- У току је поступак провођења процедуре јавне набавке:
1. Израда УТУ и Главног пројекта приступног пута према Фабрици воде Црно Врело

Г.1.2. Вода 2

1. УТУ и главни пројекат реконструкције канализације између улица Станка Божића Кобре и Цариградске улице
2. Главни пројекат санације клизишта и изградње дијела канализације на санираном подручју у улици Јасмира Малчића

Г.1.3. Вода 3

1. Главни пројекат за изградњу секундарне водоводне мреже на више локација на подручју града Бања Лука, у оквиру пројектног циклуса Вода 3 – Локалитет Пријечани
2. Главни пројекат за снабдијевање водом насеља Понир и више зоне насеља Старчевица, Дебелаци и Обилићево (Поток)
3. Измјена и допуна УТУ за изградњу секундарне водоводне мреже Кадина вода – Грабовица
4. Измјена и допуна СМ за изградњу секундарне водоводне мреже Кадина вода – Грабовица
5. Главни пројекат за изградњу секундарне водоводне мреже Кадина вода – Грабовица

Г.1.4. Остало

1. Израда УТУ уређења спортско - рекреативне површине на обали ријеке Врбас на к.ч. 2103/1 и 2112 к.о. Бања Лука 4
2. Израда идејног пројекта Средњошколског центра
3. Израда УТУ и идејног пројекта за постављање бисте професора Предрага Гуге Лазаревића
4. Израда елабората о квалитету изведених радова за објекат МЗ Верићи

5. Израда главног пројекта амфитеатра, спомен обиљежја и пејзажно уређење преосталог озелењеног простора
6. Израда УТУ и идејног пројекта за амфитеатар, спомен обиљежја и пејзажно уређење преосталог озелењеног простора
7. Израда елабората заштите од пожара за скејт парк
8. Израда енергетског прегледа објеката - спортска дворана на Лаушу и школа у Ади
9. Израда студија о процјени утицаја изградње видиковца на Бањ брду
10. Пројекат изведеног стања за електро фазу на објекту спортске дворане на Лаушу
11. Израда идејног пројекта и УТУ за парк код Кајака
12. Израда идејног пројекта планиране инфраструктуре (саобраћајница, водовод, фекална и оборинска канализација, вреловод, тк канализација) у насељу Паприковац, код планиране основне школе
13. Израда главног пројекта са ревизијом за видиковац на Бањ брду са геодетским снимањем локација
14. Израда урбанистичко-техничких услова и идејног пројекта шеталишта уз Врбас од Алибабе према плажи у Српским Топлицама (стаза, расвјета, мобилијар).

У току је поступак провођења процедуре јавне набавке:

1. Израда главног пројекта за изградњу трим стазе у насељу Чесма – покренута набавка, директни са ЦПК
2. Урбанистичко-технички услови и идејни пројекат за реконструкцију, санцији и доградњу дјечијег и спортског игралишта у улици Срђе Злопог. у насељу Обилићево - ЛОТ 1
3. Урбанистичко-технички услови и идејни пројекат за изградњу дјечијег и спортског игралишта у улици Ивана Горана Ковачића, насеље Лазарево - ЛОТ 2
4. Израда идејног пројекта и УТУ за изградњу привременог спортског и дјечијег игралишта у Залужанима – закључен уговор, чека се реализација
5. Израда главног пројекта за прикупљање и одвођење отпадних вода у сливу потока Подстранац – закључен уговор, чека се реализација
6. Израда УТУ планиране инфраструктуре (саобраћајница, водовод, фекална и оборинска канализација, вреловод, тк канализација) у насељу Паприковац, код планиране основне школе,
7. Израда стручног мишљења и УТУ за изградњу водоводне мреже у граду Бања Лука
8. Израда урбанистичко-техничких услова за изградњу објекта друштвеног садржаја у Српској улици
9. Израда главног пројекта и УТУ са ревизијом за јавни тоалет на Шведској плажи
10. Урбанистичко-технички услови и идејни пројекат за изградњу дјечијег игралишта у Врбањи
11. Урбанистичко-технички услови и идејни пројекат за санацију и реконструкцију дјечијег игралишта код мјесне заједнице у Српским Топлицама
12. Урбанистичко-технички услови и идејни пројекат за реконструкцију дјечијег игралишта у Вождовачкој улици, насеље Росуље

Г.2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА - извођење

Г.2.1. Водоснабдијевање и одводња отпадних вода

Из буџета Града реализовани су сљедећи пројекти водоснабдијевања укупне инвестиционе вриједности 419.094,00 КМ:

- Изградња секундарне водоводне мреже у засеоцима Гранолићи, Јоргићи, Лолићи, МЗ Чокорска Поља и Бистрица
- У току је реализација пројекта:
 - Изградња секундарне водоводне мреже у насељу Јагаре, наставак крак К2 у јагарском путу

Г.2.2. Вода 2

До 31.12.2023. године завршена је већина пројекта у оквиру инвестиционог циклуса Вода 2;

До 31.12.2023. године завршени су сљедећи пројекти водоснабдијевања и одводње отпадних вода:

- Изградња водоводне мреже у насељу Јагаре
- Изградња канализационе мреже у насељу Куљани
- Изградња дијела водоводне и канализационе мреже у насељу Ада
- Изградња канализације у Карађорђевој улици
- Изградња подсистема Бронзани Мајдан и интегрисање локалних водовода
- Изградња водовода у Верићима у циљу интегрисања локалног система Лушица у систем градског водовода
- Измјештање и реконструкција примарног цјевовода преко моста у Трапистима

У току је реализација сљедећих пројекта водоснабдијевања и одводње отпадних вода.:

- Изградња водоводног система Б. Мајдан- пумпна станица, потисни цјевовод и резервоара Пашина громила за подручје Кмећана
- Изградња фекалне канализације у улици Јасмира Малчића на Побрђу

Г.2.3. Вода 3

У току 2023. године извођени су радови у оквиру инвестиционог циклуса ВОДА 3, чија укупна вриједност износи **11.647.327,88 КМ без ПДВ-а** (обзиром да се ради о гранту ЕУ који је ослобођен плаћања ПДВ-а);

До 31.12.2023. године завршени су следећи пројекти у оквиру инвестиционог циклуса Вода 3:

- Изградња секундарне водоводнае мрежа: Лауш (Душана Јокића, неколико огранака улице Божицара Ације, Филипа Кљајића, Опленачка, Српских соколова, три огранка Карађорђеве улице) Шарговац (Мартиновац, Туњице и Далматинска улица),

Драгочај (четири крака), Залужани (три крака улице Ненада Костића), Дракулић (огранак улице Голуба Бабића) - секција 2

- Изградња водоводног систем Доња Кола – насеље Буквалек и Скололовац (око 8 километара дистрибутивне мреже и резервоар Д. Кола од 300 м³) - секција 6
 - Изградња водоводне мреже у засеоку Кадина вода-Грабовица – секција 8
 - Изградња секундарне водоводна мрежа у МЗ Павићи, засеоци Шипке - Цвијетићи - секција 9
 - Изградња секундарне водоводна мрежа у Вилусима - секција 10
- У току је реализација слједећих пројекта водоснабдијевања:
- Изградња секундарне мреже у насељу Горњи Пријечани – секција 2
 - Изградња и реконструкција водоводног система Граб – секција 3
 - Изградња водоводног система Јагаре-Понир-Старчевица-Дебељаци – секција 4
 - Изградња водоводног систем Славићка 2 (дистрибутивна мрежа у дужини од 14 километара, пумпна станица и резервоар 200 м³) - секција 5
 - Изградња водоводног система Леденице - Рацуне (10 километара примарних водова и дистрибутивне мреже, двије пумпне станице и два резервоара) - секција 7

Г.2.4. Канализација

Поред радова на канализацији који су предвиђени у оквиру пројекта **ВОДА 2** кроз Програм уређења грађевинског земљишта није рађено на изградњи канализационе мреже.

Г.2.5. Топлификација

Изградња вреловода у улици Проте Николе Костића

Санација вреловода на подручју града Бања Лука (Гајева улица и Јеврејска улица).

Г.2.7. Електроенергетска и кабловска канализација

У 2023. години изграђена је јавна расвјета на слједећим локацијама:

- Освјетљење старог моста у Трапистима, Радове је извела фирма „ABC Solutions“ а вриједност изведених радова износи **55.781,51КМ са ПДВ-ом**.

Уговорени су радови:

- Реконструкција расвјете у улици Мајке Југовића, вриједност уговорених радова износи **23.250,24КМ са ПДВ-ом**.
- Освјетљење зидина Кастела, вриједност уговорених радова износи **798.917,83КМ са ПДВ-ом**.

За редовно одржавање јавне расвјете на градском подручју у 2023. години, до 31.12.2023. године утрошено је **149.614,00 КМ**.

За редовно одржавање јавне расвјете на сеоском подручју у 2023. години, до 31.12.2023. године утрошено је **99.716,23 КМ**.

За инвестиционо одржавање јавне расвјете у 2023. години, до 31.12.2023. године утрошено је **99.839,63 КМ**.

Потрошња електричне енергије јавне расвјете на градском и сеоском подручју у 2023. години, до 31.12.2023. године утрошено је **3.230.422,82 КМ**.

У току су јавне набавке:

- Реконструкција јавне расвјете у граду Бањалука, процјењена вриједност **341.000,00КМ** без ПДВ,
- Реконструкција јавне расвјете у граду Бањалука – градско подручје, процјењена вриједност **32.400,00КМ** без ПДВ,
- Изградња јавне расвјете у Трапистима, процјењена вриједност **25.000,00КМ** без ПДВ,
- Изградња јавне расвјете у Конотарима, процјењена вриједност **20.000,00КМ** без ПДВ,
- Реконструкција постојеће јавне расвјете у граду Бањалука – приградско подручје, процјењена вриједност **200.000,00КМ** без ПДВ.

Г.3. ЈАВНА ХИГИЈЕНА

За послове јавне хигијене, чишћење и одвоз отпада са јавних површина, прање саобраћајних површина и одржавање објеката за одводњу на подручју града у 2023. години реализована су средства у износу од **2.339.948,86 КМ**. /Графикон бр. 9/

Графикон бр. 9

Закључно са даном 31.12.2023. године прикупљено и депоновано је 7.886,74 t различитих врста отпада са јавних површина. /Графикон бр. 10/

Графикон бр. 10

За послове јавне хигијене ванурбаног подручја града са јавних површина и из контејнера постављених на сеоском подручју закључно са 31.12.2023. године утрошена су средства у износу од **1.099.700,90 КМ** са ПДВ-ом, од чега је **260.422,65 КМ** са ПДВ-ом утрошено на прикупљање отпада дуж магистралних, регионалних и других путева и одржавање хигијене на изграђеним аутобуским стајалиштима, док је у истом периоду прикупљено и депоновано укупно **4.766,52 t** отпада одложеног у контејнере од 5 m³ за шта је издвојено **839.278,25 КМ** са ПДВ-ом. /Графикон бр. 11 и 12/

Графикон бр. 11

Графикон бр. 12

За рад хигијеничарске службе и прихватишта за напуштене животиње у 2023. години реализовано је **165.204,04 КМ.**

У 2023. години је са јавних површина укупно склоњено 258 јединки и то 165 одрасле јединке и 93 штенади. У 2023. години је удомљено 84 јединки, микрочиповано 103, стерилисано и кастрирано 122, вакцинисано против бјеснила 112 и вакцинисано против заразних болести 150 јединки.

Просјечан број јединки у азилу у 2023. години је око 150.

Хитне интервенције на објектима за одводњу су извођене према расположивим средствима и потребама које се јављају на терену.

Извођени су радови на поправкама и санирању објеката за одводњу (између осталог санирано је укупно 50.20 м канализационих цијеви и изграђено је 99 м новог цјевовода), као и интервенције на чишћењу и пропирању сливника, шахтова, дијелова мреже оборинске канализације (колектора) и каналских решетака, те замјени отуђених и оштећених сливних решетака (укупно је замијењено 16 комада) и поклопаца на шахтовима (укупно је замијењено 5 комада). Поред ових, извођени су и радови на поправкама плоча шахтова и сливника, радови на издизању или спуштању шахтова и сливника, радови на санацији шахтова, сливника и каналских решетака, радови на изградњи нових сливника, каналских решетака, шахтова итд. За ове послове до 31.12.2023. године утрошено је **90.834,24 КМ.**

Г.4. ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

Одржавање зелених површина провођено је према Програму заједничке комуналне потрошње у складу са Планом активности и расположивим средствима за 2023. годину у износу од **1593704,21 КМ** и за кошење амброзије **17.481,56 КМ.**

Рађени су послови на редовном одржавању дрвећа у дрворедима, парковима и блоковском зеленилу. У периоду мировања вегетације вршени су радови на орезивању стабала, прореди крошњи стабала, правилном обликовању крошњи младих стабала, подизању крошњи резидбом грана од приданка, док су радови који подразумевају хитне интервенције на стаблима вршени током цијеле године континуирано.

Дрворедне саднице су сађене у Булевару војводе Степе Степановића у склопу реконструкције дрвореда и посађено је 110 дрворедних садница.

2023. годину је поред редовне садње, обиљежила и донаторска садња Оптима групе у Булевару војводе Степе Степановића 33 садница, УДАС 6 садница у близини просторија од удружења у улици Др Ђеде Кеџмановића и ЗЕВ-а Југ Богдана 17 – 15 дрворедних садница.

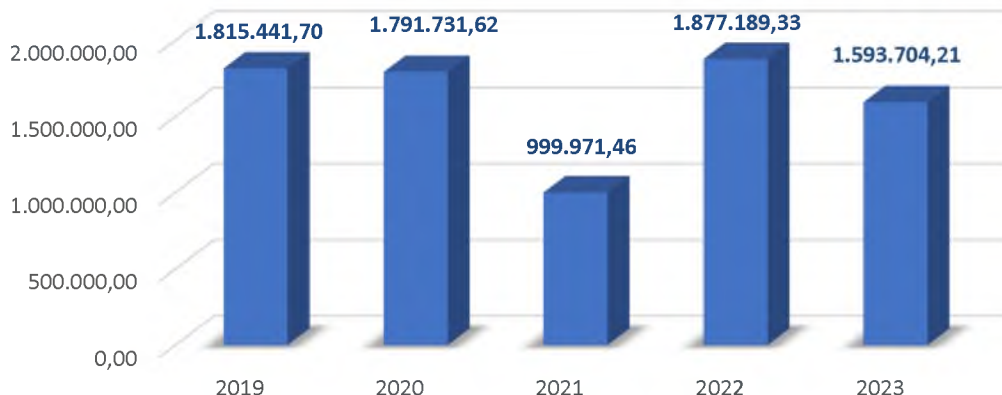
У оквирима послова одржавања травњака вршена су изграбљивања и реконструкције уништених дијелова травњака (потпуна реконструкција 800 м²). Категорија “Паркови” покошена је 6 пута у току године, укупно 1.282.300 м². Категорија „Траке уз саобраћајнице” покошене су 5 пута у току године, укупно 1.525.539 м². Насеља су покошена 3 пута, укупно 1.906.000 м². Кошење коровишта је обављано ручно и машински и покошено је 110000 м².

У јулу и августу мјесецу, провођене су мјере сузбијања амброзије. На јавним површинама које се редовно одржавају амброзија се појављивала спорадично, на мањим површинама, и то на мјестима гдје су рађени прекопи. Вршено је крчење већих површина које су у власништву града, а нису обухваћене програмом редовног одржавања. Број ових површина је велики те су утврђени приоритети (основни критеријум је близина насеља и степен закоровљености) на основу којих је вршено кошење и крчење. Покошено је 116.000 м² површина под овом коровском и алергеном биљком.

Одржавање цвијетњака, ружичњака, живих ограда и декоративног грмља је вршено у складу са утврђеном динамиком и расположивим средствима. Вишегодишњи ружичњаци и цвијетњаци су се редовно одржавали.

Значајно смањена средства за одржавање зелених површина у протекле двије године изазвала су нежељен ефекат на стање зелених површина. Неадекватно одржавање зелених површина у граду, нередовно кошење, сува и оштећена стабла, изостављање санитарне резидбе стабала у дрворедима и блоковском зеленилу, закоровљене живе оgrade са вишегодишњим коровским врстама, запуштено украсно грмље итд. квари слику Бањалуке коју зовемо „Град зеленила“. Један од примјера неадекватног одржавања паркова и мањих површина у ужем центру Града је кошење ове категорије, коју је потребно или најоптималније косити 10-15 пута у току године а 2021. године је кошена 6 пута, а 2022. године 7 пута и 2023. године 6 пута. Приједлог је да се за наредну буџетску годину повећају средства за одржавање свих категорија зелених површина. /Графикон бр. 13/

Одржавање зелених површина у КМ

/Графикон бр. 13/

Г.5. КОМУНАЛНА ОПРЕМА И ОБЈЕКТИ

Г.5.1. Комунални објекти

Релизован пројекат постављања мобилних штандова „Урбане тржнице“. Пројекат је финансиран средствима УНДП-а и Града Бања Лука.

Реализован уговор набавке опреме за дјечији вртић (Колибри).

Г.5.2. Комунална опрема

За одржавање комуналне опреме (одржавање контејнера, постојећих клупа и корпи за отпатке, одржавање дјечијих и спортских игралишта, надстрешница на аутобуским стајалиштима, заштитних ограда и стубића и одржавање постојећих знакова тргова, улица, забране и обавјештења) за 2023. годину утрошено је **138.260,92 КМ** са ПДВ.

- набавка фигура за шах – 5 комада
- израда и реконструкција преграда у азилу на Мањачи и у Раковачким барама – 48.670,83 КМ са ПДВ-ом

За текуће одржавање фонтана, чесми и тушева, у 2023. утрошено је укупно 65,966,36 КМ.

За текуће одржавање свих система за аутоматско наводњавање, утрошено је 6.897,15 КМ.

Г.5.2. Дјечија игралишта

Завршена је изградња или реконструкција и то:

- дјечијег и спортског игралишта у насељу Старчевица
- дјечијег игралишта у насељу Дракулић
- дјечијег игралишта у Рамићима
која су финансирана из буџетских средстава Град Бања Лука.

У току реализација:

- Изградња дјечијег игралишта у насељу Чесма, уговорено али није релизовано. Директорица школе не да сагласност

Г.5.3. Спортска игралишта

Завршена изградња/реконструкција спортских терена у 2023. години:

- Реконструкција спортских терена код Соколског дома
- Санација и реконструкција спортског игралишта Кочићев вијенац
- Санација и реконструкција спортског терена у оквиру ЈУСЦ Никола Тесла (К4)
- Санација спортског терена код ПМФ-а

Г.6. ОДРЖАВАЊЕ ВОДОТОКОВА

Кад је у питању одржавање водотокова на подручју града, послови су обављани према утврђеној динамици и предвиђеним средствима. Редовно је вршено ручно чишћење отпада из корита и са обала ријека и потока, уклањање и дислоцирање наноса из корита и са обала ријека и потока, продубљивање дна корита, кошење корова и ниског растиња, крчење грмља, уклањање сувих и поломљених стабала, санација рушевне обале слагањем камене облоге обалоутврде, чишћење уливних решетака, таложника, дијелова корита иза ретенционих брана и др.

Вршено је и редовно кошење траве и корова на насипу у Чесми и на насипу у Кумсалама.

Одјељење за комуналне послове, у оквиру послова редовног одржавања водотокова другог реда, водних објеката на водотоковима другог и првог реда (насипи, бране, прагови, таложници и уливне решетке), на подручју Града Бања Лука, континуирано спроводи мјере за смањење ризика од штетног дјеловања вода (излијевање и ерозија обала). Те мјере се спроводе с циљем побољшања протицајног профила и протицајне моћи корита, прије свега тамо гдје је потенцијално угрожена имовина грађана и заједнице у цјелини уз услов да је могуће несметано прићи водотоку. Мјере које су поменуте, односе на послове кошења коровишта, крчење шибља и ниског растиња, уклањање сувих и палих стабала, ручно уклањање отпада, чишћење таложника и уливних решетака, уклањање наноса из корита и са обала водотокова, профилисање корита те санацију рушевних обала постављањем облоге од крупног камена.

Током 2023. године извршено је профилисање (радови већег обима који подразумевају продубљивање и проширење корита као и формирање правилних косина на обалама водотокова, те уклањање отпада, сувих, палих, као и стабала која су се налазила у зони новог корита те санацију рушевне обале каменом облогом, дијела обале) корита ријеке Иваштанке, у Мишином Хану у дужини од 265 метара, при чему је извршено и осигурање дијелова лијеве и десне обале каменом облогом у укупној дужини од 265 метара. Иста

активност је проведена и на кориту ријеке Врбас, на потезу код ушћа лијеве притоке (Сигин поток) у укупној дужини од 100 метара, те је извршено осигурање лијеве обале у укупној дужини од 100 метара.

Поред поменутих активности, вршено је кошење коровишта и крчење шибља са обала ријеке Врбас (најчешће на потезу од моста у Српским Топлицама до насеља „Нови Борик“ али и обале на дијелу корита код „Бањалучке пиваре“ и Института „Др Мирослав Зотовић“ као и обале на дијелу корита од моста у улици Милутина Миланковића до „Лендриног млина“), затим обала ријека Врбање, Црквене, Крупе, Рекавице, Драгочајке, Сутурлије, Рудничке ријеке (Широка ријека) и Швракаве.

Профилисање корита потока вршено је на Сигином потоку код ушћа у ријеку Врбас у дужини од 70 метара са каменом обалоутврдом укупне дужине 70 метара (рачунајући обе обале). Поред профилисања на поменутој дионици, вршено је и уклањање сувих и палих стабала, кошење коровишта и крчење растиња са обала. Кошење коровишта, крчење растиња и уклањање сувих и палих стабала је вршено на око 30 потока на подручју Града Бања Лука. Поменућемо оне неајзначајније а то су: Ребровачки поток, Кочићев поток, Бијели поток, потоци Ђурђевац 1 и 2, потоци Уларац 1 и 2, поток Змајевац, поток Мочила, поток Плоче (Ченића поток), Талијанов поток, поток Подстранац, Шарговачки поток, поток Баковац, Прљића поток, Дубоки поток, Ситарски поток, поток Седра, Поток Дубочајац, Радовача, Бастаски поток, Поток Жабљак итд.

Редовно је вршено одржавање водних објеката (кошењем траве на насипима и обалоутврдама, уклањањем отпада и наноса испред ретенционих брана, уливних решетака и таложника). Ово се прије свега односи на насипе у Чесми и Кумсалама као и на бране на поточимс Ђурђевац 1 и 2, Уларац 1 и 2, поток Мочила, поток Плоче (Ченића поток), Талијанов поток и поток Змајевац.

Д. ЕКОЛОГИЈА

Вршена је услуга мониторинга аероалергеног полена у периоду од 01.04.2023. до 31.10.2023. године, те је за ту сврху плаћен износ од 19.833,31 КМ.

У току 2023. године завршен је а Скупштина Града је усвојила Локални еколошки акциони план, за чију израду је утрошено 28.080,00 КМ.

Д.1. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

У 2023. години је дошло до реализације пројекта санација фасада на стамбеним објектима који су одабрани путем Јавног позива 2019. године. Током године завршени су радови на енергетској санацији 4 стамбене зграде, на 4 локације, и то у улицама:

- Браће Пантића, Кнежопољска, Вацлава Хавлека Вене и Душка Кошчице

У 2022. години расписан је нови јавни позив за санацију фасада на стамбеним објектима на који се пријавило 14 заједница етажних власника од којих је 12 испунило услове и који су одабрани путем јавног позива. Наставак овог пројекта се очекује у 2024. години.

Редовно се ажурира регистар издатих енергетских сертификата на подручју града Бања Лука, те исти објављује на сајту Града.

Б. ПОСЛОВИ ЕВИДЕНЦИЈА УЛИЦА, ТРГОВА И КУЋНИ БРОЈЕВИ

Б.1. Утврђивање назива новим улицама

У току 2023. године одржано је укупно 5 сједница Комисије за давање приједлога назива улица, насеља и тргова.

Скупштина Града Бањалука усвојила је укупно 6 Одлука о Утврђивању назива улица, којима је утврђено 34 нова назива.

- Одлука о утврђивању назива улице у МЗ Ада – Улица проф. др Смиље Аврамов („Службени гласник Града Бања Лука“, број 15/23),
- Одлука о утврђивању назива улице у МЗ Лауш 2 – Улица Миланчића Миљевића („Службени гласник Града Бања Лука“, број 15/23),
- Одлука о утврђивању назива улица у насељеном мјесту Драгочај („Службени гласник Града Бања Лука“, број 30/23),
- Одлука о утврђивању назива улица у насељеном мјесту Рамићи („Службени гласник Града Бања Лука“, број 30/23),
- Одлука о утврђивању назива улице у МЗ Ада – Улица Мире Кесић („Службени гласник Града Бања Лука“, број 30/23) и
- Одлука о утврђивању назива улице у насељеном мјесту Павловац – Улица Данила Лазовића („Службени гласник Града Бања Лука“, број 38/23).

Б.2. Нумерација кућних бројева

Извршена је нумерација објеката у 34 улице којима су утврђени називи, од тога у насељеном мјесту Рамићи нумерисану су објекти у 18 улица, у насељеном мјесту Драгочај у 13 улица, и у насељеном мјесту Бањалука у 3 улице којима је утврђен назив. Нумерисано је и 5 насељених мјеста на територији општине Бањалука и то: Дујаковци, Стричићи, Агино Село, Крмине, Љубачево.

Е. ИНВЕСТИЦИЈЕ

Е.1. Реализоване инвестиције

1. Изградња школе у Ади – прва фаза, са опремањем
2. Завршена изградња спортске дворане Лауш, са вањским уређењем и опремањем
3. Завршена санација сале за борилачке вјештине у ОШ „Свети Сава“ на Лаушу, са опремањем
4. Уређење спортско рекреативне површине на обали ријеке Врбас - потез од Градског до Зеленог моста (плажа Рај)
5. Изградња вањске хидрантске мреже за објекат МЗ Верићи
6. Уређење јавног купалишта - три бање са термалном водом у Српским Топлицама
7. Санација наткривене бине испред МЗ Доња Пискавица
8. Санација крова објекта МЗ Врбања са накнадним радовима
9. Санација крова објекта МЗ Српске Топлице са накнадним радовима

Е.2. Реализација инвестиција у току

1. Пројектовање, конструктивна санација и реконструкције куће Милановић
2. Изградња централног споменика погинулим борцима одбрамбено отаџбинског рата
3. Изградња видиковца на Бањ брду
4. Изградња новог градског парка код Делте (изградња паркинга, амбијенталне водене површине и уређење терена, на простору између улица Булевар српске војске, Олимпијских побједника и Универзитетског града) - прва фаза
5. Реконструкција тврђаве Кастел – уговорено у 2023. години, није још почела реализација
6. Израда и постављање статуе Кулина бана – уговорено у 2023. години

7. Извођење радова на рехабилитацији и изградњи дијела шеталишта са водоцрпилиштем уз ријеку Врбас од Алибабе према плажи у Српским Топлицама.

Е.3. Припрема Инвестиција

У току је поступак провођења процедуре јавне набавке:

1. Изградња летне бине у Горњој Пискавици
2. Изградња парка књига

Е. ПРОЈЕКТИ УРЕЂЕЊА ВОДНОГ РЕЖИМА

У извјештајном периоду, везано за уређење водног режима, учествовали смо у сљедећим пројектима:

1. Пројекат „Уређења водног режима ријеке Врбас“, у току изградња дионице Х+ а која се финансира од стране ЈУ Воде РС. Град Бањалука је активно учествовао у сарадњи са Водама Српске на реалозицији ове дионице.

Ж. ГЕОДЕТСКИ ПОСЛОВИ

За потребе овог Одјељења вршени сљедећи геодетски послови:

- прибављање сагласности за цијепање парцела од надлежног министарства,
- активности на геодетској припреми тј. снимање и цијепање парцела на основу важеће планске документације, ради касније експропријације истих, а за изградњу објеката комуналне инфраструктуре на територији Града Бања Лука,
- прибављање земљишно-књижних и катастарских података о земљишту за изградњу објеката комуналне инфраструктуре и ради иницирања поступка код надлежног органа за покретање поступка експропријације,
- припрема геодетских подлога и прикупљање података везано за одржавање Кочићевог збора,
- формирање грађевинских парцела у складу са важећом планском документацијом,
- цијепање парцела на основу припремних радњи за склапање уговора о изградњи комуналне инфраструктуре,
- послови из домена геодетских радова који се односе на теренска снимања за потребе пројектовања, исколчења за потребе изградње комуналне инфраструктуре,
- исколчавање и снимање дјечијих игралишта,
- исколчавање и снимање водотока за потребе уређења корита,
- снимање и идентификација парцела за потребе Одјељења за инспекцијске послове и комуналну полицију,
- прибављање информација и рјешавање задатака за Одсјек за правна питања и прописе,

- припремање подлога и планирање нових улица и одређивање кућних бројева на територији Града Бања Лука,
- прикупљање и чување података о киосцима, билбордима и осталим рекламним медијима,
- рад на изради карте подјеле на зоне рекламирања.

У 2023. години запримљен је велики број захтјева за геодетске послове од стране и за потребе Одсјека за правна питања и прописе, Одјељења за инспекцијске послове и комуналну полицију, Одсјека за сарадњу са грађанима и Одјељења за привреду и локално економски развој.

3. ОСИГУРАЊЕ

У току 2023. године, Одјељење за комуналне послове је поднијело 22 захтјева за накнаду штете за оштећење комуналне опреме и садница код осигуравајућих кућа, од којих је 17 поступака за накнаду штете у току, 5 захтјева је усвојено и наплаћена је вриједност у износу од 4.244,41 КМ, а од десет захтјева се одустало јер није било претрпљене штете.

Такође, у току 2023. године, у 15 предмета је реализована наплата накнаде штете која је захтјевана у току 2022. године, и то у укупном износу од 13.854,80 КМ.

VI – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА САОБРАЋАЈ И ПУТЕВЕ

А. ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ ОДЈЕЉЕЊА

У складу са Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 38/21, 45/21, 2/22, 5/22, 6/22, 16/22, 21/22, 26/22, 28/22, 29/22, 36/22, 39/22, 40/22, 9/23, 13/23, 18/23, 20/23, 26/23, 30/23, 39/23, 43/23), Одјељење за саобраћај и путеве је организовано кроз:

- Одсјек за саобраћај;
- Одсјек за путеве.
-

Послови из надлежности Одјељења реализовани су кроз координацију рада са другим одјељењима, државним органима, организацијама и институцијама, припреме и учествовање у изради приједлога, одлука и других општих аката које доноси Скупштина града и Градоначелник, и кроз рад одсјека.

Послови из надлежности Одјељења који су реализовани у одсјецима су:

Одсјек за саобраћај

- припрема и учествовање у изради приједлога општих аката и других одлука из области саобраћаја које доноси Градоначелник и Скупштина града;
- припрема програма, планова, анализа, извјештаја и информација из дјелокруга рада Одсјека;
- провођење поступка издавања одобрења за самостално обављање дјелатности јавног превоза лица и ствари, превоза за властите потребе и такси превоза, и припрема рјешења, као и уписа чамаца и бродова у уписник истих, издавања пловидбених дозвола и продужења важности истих, издавање одобрења за ванредни превоз, рјешења за измјену режима саобраћаја, као и сагласности за обуставу саобраћаја по захтјеву Министарства унутрашњих послова, ;
- провођење поступка за одобрења за прекоп саобраћајних површина на подручју града, и припрема рјешења и др.

Одсјек за путеве

- припрема и учествовање у изради приједлога општих аката и других одлука из области саобраћаја које доноси Градоначелник и Скупштина града;
- послови у вези са израдом плана капиталних инвестиција за инфраструктурне пројекте из области саобраћаја и путева и њихову реализацију;
- обезбјеђује и врши надзор на одржавању јавних саобраћајних површина на подручју града, које обухватају поправку и модернизацију улица, плочника, тротоара, мостова, локалних и некатегорисаних путева, вертикалне и хоризонталне саобраћајне сигнализације;
- организовање и вршење надзора послова зимске службе и др.

Б. НОРМАТИВНА АКТА, ПРОГРАМИ И ИЗВЈЕШТАЈИ

Нормативна акта, програми, извјештаји и споразуми из надлежности Одјељења, које разматра и усваја Скупштина града и Градоначелник, на чијој припреми и изради је радило Одјељење у извјештаваном периоду су:

Б.1. НОРМАТИВНА АКТА

- Правилник о јавном позиву за вршење јавног градског и приградског превоза на подручју града Бањалука, (Службени гласник Града Бањалука број 23/20 и 24/20);
- Правилник о начину, критеријумима и поступку усклађивања, овјере и регистрације редова возње на линијама градског и приградског превоза на подручју града Бањалука, (Службени гласник Града Бањалука број 23/20);
- Наредба о утврђивању аутобуских линија јавног градског и приградског превоза и аутобуских стајалишта на подручју града Бањалука, (Службени гласник Града Бањалука број 23/20, 7/21);
- Наредба о измјенама и допунама Наредбе о утврђивању аутобуских линија јавног градског и приградског превоза и аутобуских стајалишта на подручју града Бањалука, (Службени гласник Града Бањалука број 7/21);
- Закон о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ („Службени Гласник БиХ“, бр 06/06,75/06,44/07,84/09,48/10,18/13 и 89/17);
- Закон о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени Гласник Републике Српске“, бр.111/21);
- Закон о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“ бр.40/13,84/19)
- Закон о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“ бр.89/13,83/19)
- Закон о одржавању, заштити и рехабилитацији јавних путева и путних објеката („Службени гласник Републике Српске“ бр.6/15)
- Правилник о основним условима које јавни путеви, њихови елементи и објекти на њима морају испуњавати са аспекта безбједности („Службени гласник Републике Српске“ бр.13/07)
- Правилник о условима за планирање и пројектовање објеката за несметано кретање дјете и лица са умањеним тјелесним способностима („Службени гласник Републике Српске“ бр.93/13)
- Правилник о начину прикључивања на јавни пут („Службени гласник Републике Српске“ бр.98/15)
- Правилник о условима и начину ревизије и провјере безбједности саобраћаја, условима и начину лиценцирања ревизора и провјеривача („Службени гласник Републике Српске“ бр.72/12,94/18)

Б.2. ПРОГРАМИ

Програм заједничке комуналне потрошње за 2023. годину (Службени гласник 9/23);
Програм уређења грађевинског земљишта за 2023. годину (Службени гласник 9/23);
Програм рада Зимске службе за 2022/2023. годину

Б.3. ИЗВЈЕШТАЈИ

Извјештај о раду Одјељења саобраћај и путеве за 2022. годину;
Извјештај о реализацији Програма рада зимске службе за 2022/2023. годину;

Б.4. СПОРАЗУМИ

-Инвестиције и споразуми који су били у току 2023.године:

-Споразум (бр. 11-Г-609/22 од 25.02.2022.године) о регулисању међусобних односа за реализацију пројекта: „Изградња моста у насељу Чесма (Улица браће Пиштелић, са лијеве обале ријеке Врбас – Улица сестара Леви и Улица Петра Великог са десне обале ријеке Врбас“.

-Министарство финансија је из буџетских средстава за јавне инвестиције за 2022.годину суфинансирало изградњу „Реконструкција са изградњом тротоара у улици Пут Српских бранилаца а и 16. крајишке НОУ бригаде, дионица од тржног центра „ОБИ“ до границе са Лакташима“, у вриједности од 800.000,00 КМ, а изградња је настављена кроз 2024 годину.

Б.5. УРЕЂЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА И ЗАЈЕДНИЧКА КОМУНАЛНА ПОТРОШЊА

На реализацији Програма уређења грађевинског земљишта у извјештајном периоду извршени послови односили су се на:

- израду урбанистичко - техничке и пројектне документације;
- припремање и опремање земљишта за изградњу саобраћајница и саобраћајних површина;
- изградњу саобраћајница и мостова;
- опремање паркинг простора и гаража;
- стручне послове на реализацији Програма уређења грађевинског земљишта;
- прибављање земљишта за изградњу инфраструктурних објеката - саобраћајнице и јавне саобраћајне површине.

Заједничка комунална потрошња утврђена је Законом о комуналним дјелатностима, а реализација исте дефинисана је Програмом заједничке комуналне потрошње за 2021. годину и односи се на:

- одржавање саобраћајница и мостова;
- одржавање семафора и друге свјетлеће сигнализације;

- одржавање и модернизацију градских саобраћајница, локалних и некатегорисаних путева, пјешачких и бициклистичких стаза, стајалишта, јавног градског и приградског превоза;
- одржавање проходности улица и путева у зимском периоду (зимска служба);
- одржавање мостова и надвожњака;
- одржавање и изградњу хоризонталне и вертикалне саобраћајне сигнализације.

В. ОДСЈЕК ЗА ПУТЕВЕ

Програмом уређења грађевинског земљишта за 2023. годину планирана су средства за изградњу саобраћајница и мостова, као и за припремање и опремање земљишта за изградњу саобраћајних површина.

Програмом заједничке комуналне потрошње за 2023. годину планирана су средства за одржавање, модернизацију и реконструкцију и инвестиционо одржавање градских саобраћајница као и локалних и некатегорисаних путева.

В.1. ОДРЖАВАЊЕ, МОДЕРНИЗАЦИЈА, РЕКОНСТРУКЦИЈА И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ ГРАДСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА

В.1. ИЗГРАДЊА И ОДРЖАВАЊЕ ГРАДСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА

В.1.1. Изградња градских саобраћајница

У оквиру изградње градских саобраћајница:

1. Наставак саобраћајнице у насељу Пријечани (уговорена вриједност: 629.653,05 КМ)
2. Извођење радова на измјени режима саобраћаја у зони улица Булевар Цара Душана, Краља Петра Карађорђевића, Здравка Челара и Теодора Колокотрониса (уговорена вриједност: 1.286.140,13 КМ)
3. Изградња издигнутог пјешачког прелаза у Српској улици (238.184,56 КМ)
4. Извођење радова на доградњи пјешачке површине уз дио магистралног пута Српске Топлице- Карановац (уговорена вриједност: 99.800,06 КМ)
5. Формирање двосмјерног саобраћаја -спој улице Краља Петра I Карађорђевића и Видовданске улице (код хотела Босна) (уговорена вриједност: 229.312,31 КМ)
6. Извођење радова на имплементацији мјера у циљу увођења јеносмјерног режима саобраћаја у централној градској зони (уговорена вриједност: 570 395,83 КМ)

В.1.4. Реконструкција градских саобраћајница

Радови који су извођени у току 2023.године:

1. Реконструкција улице Краља Александра I Карађорђевића у Мотикама

- (уговорена вриједност: 2.413.840,91 КМ)
2. Извођење радова на реконструкцији Суботичке улице у насељу Шарговац (уговорена вриједност: 1.356.730,83 КМ)
 3. Извођење радова на реконструкцији прве Куљанске улице (уговорена вриједност: 1.859.286,78 КМ)
 4. Реконструкција тротоара у улици Пут српских бранилаца (уговорена вриједност: 1.575.873,00 КМ)

Радови који су окончани у току 2023.године:

1. Реконструкција Улице Тешана Подруговића (Дужина од цца 620 m, са обостраним тротоаром, оборинском канализацијом, и новом јавном расвјетом). Вриједност радова је износила 1.130.479,89 КМ
2. Реконструкција градских саобраћајнице (Саобраћајница у насељу Туњице према привредним предузећима Волво, Радис, и др.). Вриједност радова износила око 231 622,02 КМ.
3. Наставак реконструкције пјешачке зоне – III фаза реализације. Вриједност радова износила око 916.733,55 КМ.
4. Извођење радова на изградњи приступне саобраћајнице са комплетном инфраструктуром за основну школу насељу Ада (уговорена вриједност: 397.711,08 КМ)

V.1.5. Санација клизишта

Санацији клизишта на локацији у Улици Старчевица код броја 35а у Бањалуци. Вриједност изведених радова 40.761,88 КМ са ПДВ-ом.

V.1.6. Редовно одржавање градских саобраћајница

Током 2023. године вршено је редовно одржавање асфалтних и макадамских градских саобраћајница, а вриједност изведених радова је 1.714.189,40 КМ.

V.2. ИЗГРАДЊА И ОДРЖАВАЊЕ ЛОКАНИХ И НЕКАТЕГОРИСАНИХ ПУТЕВА

V.2.1. Реконструкција локаних и некатегорисаних путева

Реконструкција локаних и некатегорисаних путева извршена је на сљедећим путним правцима:

1. Пут Ружевићи - Голеши,
2. Пут Крмине - Лазићи,
3. Пут у Барловцима,
4. Пут Кречари,
5. Пут Ристићи,
6. Мотике – Вука Јеловца

7. XI Куљанска

Укупно је реконструисано 2.840,55m локалних и некатегорисаних путева, у вриједности од 349.807,99 КМ.

В.2.2. Инвестиционо одржавање асфалтних саобраћајница локалних и некатегорисаних путева

У оквиру инвестиционог одржавања асфалтних саобраћајница локалних и некатегорисаних путева радови нису извођени.

В.2.3. Редовно одржавање локалних и некатегорисаних путева

Током 2023. године вршено је редовно одржавање асфалтних и макадамских саобраћајница локалних и некатегорисаних путева, а вриједност изведених радова је 545.153,98 КМ.

В.3. ЗИМСКА СЛУЖБА

Послови одржавања проходности јавних саобраћајних површина, те спречавања поледице на истим у периоду од 01.01. до 15.03.2023. године вршени су према Програму зимске службе за 2022/2023. годину, а у периоду од 15.11. до краја извјештајног периода према Програму зимске службе за 2023/2024. годину. Подаци о обиму извршених послова и финансијско остварење за период од 01.01. до 15.03.2023. године дати су у Извјештају реализације Програма зимске службе за 2022/2023. годину који је усвојила Скупштина Града.

В.4. ИЗГРАДЊА И ОДРЖАВАЊЕ МОСТОВА, НАДВОЖЊАКА И ПРОПУСТА

В.4.1. Изградња мостова

У складу са споразумом (бр. 11-Г-609/22 од 25.02.2022.године) о регулисању међусобних односа за реализацију пројекта: „Изградња моста у насељу Чесма (Улица браће Пиштелић, са лијеве обале ријеке Врбас – Улица сестара Леви и Улица Петра Великог са десне обале ријеке Врбас“, у току је изградња поменутог моста.

В.4.2. Одржавање мостова, надвожњака и пропуста

1. Санација пјешачке пасареле на западном транзиту код мотела „Камел“ (уговорена вриједност: 350.970,75 КМ)
2. Реконструкција моста преко Широке ријеке у Улици пут српских бранилаца (уговорена вриједност: 512.460,00 КМ)

3. Санација Пасареле на Старчевици, Булевар Десанке Максимовић (уговорена вриједност: 107.352,40 КМ)
4. Реконструкција моста у насељу Траписти (уговорена вриједност: 488.703,34 КМ)

В.5. ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКО ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

В.5.1. Урбанистичко - технички услови

У току 2023.године прибављени су :

- -УТУ и Главни пројекта за изградњу тротоара у насељу Ада од моста до скретања за основну школу
- УТУ за реконструкцију Гајеве улице у оквиру пројекта интегрисаног саобраћаја
- Услуга израде УТУ и главног пројекта за реконструкцију раскрснице улица Гавре Вучковића - Новице Церовића – Јеврејска
- Израда УТУ и Главног пројекта за изградњу крака Вождовачке улице
- Израда измјена и допуна УТУ за реконструкцију саобраћајнице у насељу Мотике
- -Израда УТУ за изградњу Улице шарговачких ђака

В.5.2. Пројектна документација

- Измјена и допуна пројекта " Санација моста у Трапистима у сврху стављања моста у функцију за немоторизовани саобраћај
- Израда главног пројекта за изградњу моста преко ријеке Врбас у Рекавицама-Калуђерице
- Израда измјена и допуна главног пројекта за реконструкцију Улице Краља Александра I Карађорђевића
- Главни пројекат за санацију клизишта у Бистрици
- Главни пројекат за реконструкцију дијела Улице војводе Момчила
- Услуга новелације главног пројекта за наставак изградње Улице Петра Великог у насељу Чесма
- Главни пројекат за изградњу моста у Мишином Хану
- Главни пројекат за реконструкцију Суботичке улице у насељу Шарговац
- Главни пројекат за реконструкцију лок. Пута Буквалек-доња кола -Делић локва - Суботица

В.5.3. Остале стручне услуге

- Израда елабората заштите од пожара за главни пројекат јавне инфраструктуре потребне за функционисање основне школе са спортском двораном у насељу Ада
- Израда елабората заштите од пожара за главни пројекат за изградњу и реконструкцију саобраћајнице Петра Великог са припадајућом инфраструктуром
- Израда елабората заштите од пожара за главни пројекат за изградњу дијела Суботичке улице у насељу Шарговац

- Израда елабората заштите од пожара за главни пројекат за приступну саобраћајницу према атлетској стази, стадиону и дворани Лауш
- Ревизија главног пројекта за изградњу дијела Суботичке улице у насељу Шарговац
- Обављање стручног надзора на наставку изградње пута у насељу Пријечани
- Услуга испитивања стабилности пробним оптерећењем конструкције надвожњака у Улици Браће Пишталића са узрадом извјештаја
- Израда елабората геодетско-техничких радова у поступцима експропријације земљишта
- Обављање геодетских послова формирање парцела за потребе проширења трасе пута у насељима Куљани и Мотике
- Обављање геодетских послова- формирање и обиљежавање парцела за потребе проширења градских саобраћајница
- Инжињерскогеолошка и геомеханичка истраживања за потребе санације клизишта на локацији улице Пере Дрљаче на к.ч 2123/1 к.о. Бањалука 4
- Обављање катастерског премјеравања земљишта у сврху израде геодетске подлоге за санацију клизишта
- Стручни надзор над извођењем радова на реконструкцији саобраћајнице са изградњом тротоара у улицама Пут српских бранилаца и 16. крајишке НОУ бригаде дионица од тржног центра ОБИ до границе са општином Лакташи
- Стручни надзор над извођењем радова на реконструкцији моста преко Широке ријеке у улици Пут српских бранилаца

Г. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ

Г.1.1. Јавне набавке

Одјељење за саобраћај и путеве припрема документацију и подноси захтјеве за провођење поступака јавних набавки, за послове из своје надлежности, а према динамици реализације у складу са Јединственим планом јавних набавки Градске управе Града Бања Лука. Уз захтјеве се припрема и остала тендерска документација, а правни дио чине нацрти уговора, нацрти оквирних споразума и нацрти анекса уговора, који одређују основне елементе уговора, односно, опште и посебне услове за њихово закључење. У току 2023. године, припремљено је и поднесено око стотину захтјева за провођење поступка јавне набавке, те по проведеним јавним набавкама сачињено исто толико уговора за извођење радова, пружање услуга и набавку робе.

Г.1.2. Имовинско – правни послови

Одјељење за саобраћај и путеве подноси иницијативе за рјешавање имовинско-правних односа у сврху прибављања земљишта за потребе изградње инфраструктурних објеката, те на локацијама већ изграђене инфраструктуре, као и по основу закључених

уговора са инвеститорима за финансирање уређења градског грађевинског земљишта а ради изградње недостајуће комуналне инфраструктуре из надлежности овог одјељења.

Одјељење прибавља просторно-планску и власничку документацију за рјешавање имовинско-правних односа у циљу реализације пројеката из надлежности одјељења, који су утврђени годишњим програмима (Програм уређења грађевинског земљишта Одјељења за саобраћај и путеве) и стратешким документима које усваја Скупштина града Бања Лука, када је претходно потребно стицање својине на земљишту које улази у састав планиране инфраструктуре. Иницијативе се подносе и поводом захтјева власника непокретности, које су важећим планским актима предвиђене за изградњу јавне комуналне инфраструктуре – саобраћајница, а које такође морају бити обухваћене Програмом уређења грађевинског земљишта Одјељења за саобраћај и путеве, а у складу са расположивим финансијским средствима у Буџету Града Бања Лука.

Службена лица Одјељења за саобраћај и путеве одржавају расправе са власницима непокретности, на којима је планирана изградња јавне комуналне инфраструктуре, и за коју постоји утврђен општи интерес, а у циљу покушаја споразумног рјешавања питања стицања права својине на непокретностима, у смислу одредбе члана 25. став 1. тачка в. Закона о експропријацији. Одјељење затим комплетну документацију просљеђује Одсјеку за правна питања, ради предузимања даљих активности у циљу закључења уговора о продаји непокретности. Уколико се не постигне споразум са власником непокретности, Одјељење комплетира просторно-планску и власничку документацију, као и доказе о обезбјеђеним финансијским средствима, те упућује иницијативу Одсјеку за правна питања, за подношење приједлога за потпуну експропријацију непокретности, надлежном органу управе за имовинско-правне послове, тј. Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове.

У току 2023. године, Одјељење за саобраћај и путеве је, у сврху рјешавања имовинско-правних односа, путем Одсјека за правна питања, покренуло иницијативе за утврђивање општег интереса, између осталог и за изградњу саобраћајнице (спој Моравске улице и улице Браће Пиштелић), реконструкцију Суботичке улице у насељу Шарговац, изградња саобраћајнице – приступ основној школи у насељу Ада.

У периоду, који обухвата овај Извјештај, настављене су активности у вези са већ започетим рјешавањем имовинско-правних односа, у складу са програмима из претходних година, за наставак изградње саобраћајнице Делибашино Село – Пријечани, те реконструкције саобраћајница на више локација, улица Тешана Подруговића у насељу Дебелјаци, улица Краља Александра I Крађорђевића (пут за Мотике), улица Петра Великог у насељу Чесма те за изградњу моста у насељу Чесма и др.

За непокретности за које је исплаћена купопродајна цијена, на основу закључених уговора о продаји непокретности, односно за које је исплаћена накнада за експроприсану непокретност утврђена у поступку пред надлежним органом управе, Одјељење за саобраћај и путеве прибавља и доставља доказе о исплати, у сарадњи са Одјељењем за финансије, како би се извршило провођење промјена у јавним евиденцијама. Наиме, неопходно је извршити упис права својине у корист Града Бања Лука у јединственој евиденцији катастра непокретности, односно, на парцелама на којима претходно није проведен поступак излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивања права на непокретности, у том случају се врши укњижба права својине у корист Града Бања Лука у земљишним књигама, те право посједа у катастру земљишта.

У току поступака који се воде пред надлежним органом управе, Републичком управом за геодетске и имовинско-правне послове, Одјељење за саобраћај и путеве, по захтјеву Правобранилаштва Републике Српске, заступника по закону Града Бања Лука, саставља изјашњења и даје стручна мишљења, која се путем Одсјека за правна питања достављају Правобранилаштву, за потребе учешћа на расправама, те састављања поднесака.

Такође, за потребе судских поступака, имовинско-правне природе, у свим фазама поступка, по захтјевима Правобранилаштва РС, Одјељење за саобраћај и путеве сачињава и доставља изјашњења и стручна мишљења, у сврху састављања одговора на тужбу, тако и осталих поднесака у току трајања судског поступка, те у поступцима по правним лијековима, а све у циљу заштите интереса Града Бања Лука.

Г.1.3. Нормативно-правни послови и остали правни послови

Одјељење за саобраћај и путеве припрема и учествује у изради приједлога општих аката и других одлука из своје надлежности, што је описано у поглављу Б овог Извјештаја.

Такође, Одјељење за саобраћај и путеве за потребе јавних расправа у поступцима доношења закона и других општих аката, који регулишу област саобраћаја и јавних путева, даје писане приједлоге, примједбе и сугестије на нацрте ових аката.

Поводом захтјева за регулисање потраживања по основу накнада штета, насталих на имовини физичких и правних лица, Одјељење за саобраћај и путеве разматра оправданост таквих захтјева, у смислу утврђивања одговорности Града Бања Лука, у области одржавања,

изградње и реконструкције градских саобраћајница и локалних и некатегорисаних путева, те друге јавне саобраћајне инфраструктуре. У току 2023. године, одјељење је разматрало око 10 оваквих захтјева, те након што није утврђена одговорност Града Бања Лука, странкама су достављени писани одговори, стручно и детаљно образложени. Такође, за потребе судских поступака, који се воде пред надлежним судовима, ради накнаде штете, као посљедица саобраћајних незгода на градским саобраћајницама и локалним путевима, за које тужиоци тврде да су посљедица неодржавања јавне саобраћајне инфраструктуре, по захтјевима Правобранилаштва РС, Одјељење за саобраћај и путеве сачињава и путем Одсјека за правна питања, доставља изјашњења и стручна мишљења, у свим фазама поступка. Састављање изјашњења подразумијева координисан рад стручних лица правне, грађевинске и саобраћајне струке, те остваривање сарадње са другим организационим јединицама, органима и институцијама, ради прикупљања података, те прибављања доказа, који ће бити предложени и изведени у судским поступцима, а све у циљу заштите интереса Града Бања Лука. У току 2023. године, за потребе судских поступака, сачињено је и достављено око 20 изјашњења.

Г.1.4. Геодетски послови

У склопу Програма заједничке комуналне потрошње и Програма уређења грађевинског земљишта за 2023. годину извршене су активности које се односе на геодетску припрему тј. снимање и цијепање земљишта, ради касније експропријације истог, те изградње и реконструкције градских саобраћајница као и изградње нових локалних и некатегорисаних путева на територији Града Бања Лука.

У извјештајном периоду извршени су геодетски радови на сљедећим локацијама:

- I Куљанска улица
- Улица Краља Александра- Мотике
- Улица Тешана Подруговића
- Хиландарска улица-Пријечани
- Мост „Чесма“
- Мост „Долац“
- Улица Петра Великог-Чесма

У циљу реализације Програма уређења грађевинског земљишта, вршено је прибављање земљишно - књижних и катастарских података о земљишту у циљу рјешавања имовинско - правних послова те иницирања поступака код Одсјека за правна питања и прописе за рјешавање истих, односно утврђивања права власништва и посједа у корист Града Бања Лука. Град Бања Лука је током године имао склопљен уговор са предузећима „Гео-Биро“ д.о.о. Бања Лука и „Грид,, д.о.о. Бања Лука, чији је предмет био обављање геодетских услуга.

Г.1.5. Економски послови

Економски послови везани су за послове из надлежности Одсјека за путеве и за послове из надлежности Одсјека за саобраћај, као и други економски послови из надлежности Одјељења за саобраћај и путеве.

Најзначајнији економски послови односе се на израду буџета Одјељења, ребаланса буџета Одјељења, планова јавних набавки, мјесечних и кварталних финансијских планова потрошње и праћење реализације истих, те достављање књиговодствених исправа на плаћање и књижење.

У извјештајном периоду урађени су и достављени Скупштини Града на усвајање и доношење;

- Програм уређења грађевинског земљишта за 2023. годину,
- Програма заједничке комуналне потрошње за 2023. годину,
- План јавних набавки за 2023. годину,
- Извјештај о реализацији Програма уређења грађевинског земљишта за 2022. годину;
- Извјештај о реализацији Програма заједничке комуналне потрошње за 2022. годину;
- Измјене и допуне Програма уређења грађевинског земљишта за 2023. годину,
- Измјене и допуне Програма заједничке комуналне потрошње за 2023. годину,

Након усвајања Ребаланса буџета Града за 2023. годину, урађене су и измјене и допуне Плана јавних набавки за 2023. годину, те је континуирано вршено праћење реализације поступака јавних набавки.

Вршено је праћење и анализирање усвојеног буџета Одјељења, и у складу стим, рађени су квартални финансијски планови потрошње за 2023. годину

Континуирано је вршена формална и суштинска контрола финансијске документације везане за плаћање добављача роба и услуга, те усклађивање исте са планираним буџетским ставкама расхода и издатака на потрошачким јединицама Уређење грађевинског земљишта

и Заједничка комунална потрошња. Уговори, споразуми, рачуни, фактуре, ситуације и друге књиговодствене исправе достављане су свакодневно Одјељењу за финансије на књижење и плаћање. Вршено је праћење динамике реализације уговора, односно плаћања добављачима кроз Јединствени систем трезора и уношење истих у апликацију БЛИКС.

У извјештајном периоду закључено је 197 уговора о набавци робе, ирвођењу грађевинских радова и вршењу услуга, те су за исте прибављање банкарске гаранције за добро извршење уговора и за квалитет изведених радова, а за које су вршена праћења рокова важности, односно вршење поврата задржаних средстава на име ретенције добављачима или исплате гарантног депозита након истека гарантног периода. Запримљено је и рјешено 95 захтјева (акти пословања) из економске области.

Д. ОДСЈЕК ЗА САОБРАЋАЈ

У Одсјеку за саобраћај обављали су се управно-правни, нормативно-правни и студијско-аналитички послови из области регулисања саобраћаја, јавног градског и приградског превоза путника, јавног превоза ствари и лица, превоза лица и ствари за властите потребе по основу регистрованих породичних пољопривредних газдинстава, издавања лиценце превозника за такси превоз и легитимације за такси возаче, ванредног превоза, постављање и одржавање вертикалне, хоризонталне и свјетлосне саобраћајне сигнализације, прекопавања јавних површина, утврђивања новчане накнаде за повећане трошкове одржавања јавне површине настале због прекопавања у случајевима хитних интервенција, регистрације чамаца и вршена је овјера цјеновника такси услуга.

Измјеном Правилника о систематизацији радних мјеста и запослених у Градској управи Града Бања Лука, од почетка мјесца априла извјештајне године формиран је Одсјек за јавни превоз – дирекција који је преузео обављање послова јавног превоза путника у градском и приградском саобраћају.

Управно рјешавање у области саобраћаја

Током извјештајног периода обављали су се управно - правни послови по врсти и обиму како слиједи:

- Регистрација предузетника у области јавног превоза и издавање одобрења за вршење превоза лица и ствари за властите потребе по основу регистрованих породичних пољопривредних газдинстава – 142 рјешења;
- Издавање рјешења за уговорени превоз 6 рјешења;
- Издавање лиценце превозника за такси превоз и легитимације за такси возаче – 59 рјешења;
- Издавање одобрења за регистрацију чамаца и брисање из регистра чамаца – 45 рјешења;
- Издавање одобрења за измјену режима одвијања саобраћаја на путевима због извођења радова 69 рјешења;
- Издавање рјешења у области регулисања саобраћаја на подручју Града 1 рјешење;

- Издавање рјешења за ванредни превоз 823 рјешења и обрачуната накнада у износу 102.749,07 КМ;
- Издато 30 рјешења за прекопавање јавних површина и обрачунато 16.173,65 КМ;
- Утврђивана новчана накнада за повећане трошкове одржавања јавне површине настале због прекопавања у случајевима хитних интервенција и издато је рјешења 480 и обрачунато укупно 197.482,75 КМ;
- У извјештајном периоду издато је 35 сагласности Полицијској управи Бањалука за обуставу саобраћаја;
- Издавање рјешења о утврђивању експерименталних линија и редова вожње – 29 рјешење
- Издавање рјешења за регистрацију редова вожње усклађених у ванредном поступку усклађивања у складу са успостављеним једносмјерним режимом одвијања саобраћаја кроз централно градско подручје града Бањалука и измјеном Наредбе о утврђивању аутобуских линија јавног градског и приградског превоза и аутобуских стајалишта на подручју Града Бањалука – 2 рјешења
- Издавање закључака за усклађивање редова вожње у градском и приградском саобраћају у ванредном поступку усклађивања - 2 закључака,

У извештајном периоду вођена је јединствена ранг листа лица за издавање рјешења за такси превоз, те припреман, организован и проведен испит за 36 кандидата за такси возача, издато 52 увјерења о положеном испиту за такси возача, те на јединствену ранг листу чекања физичких лица за издавање одобрења за такси превоз уврштено је 52 физичких лица, тако да укупан број физичких лица која се налазе на јединственој ранг листи чекања за издавање рјешења за обављање такси превоза, закључно са 31.12.2023. године износи 247 лица и 2 возила једног привредна друштва за такси превоз;

Јавни превоз путника

У извјештајном периоду обављани су послови организације јавног градског и приградског превоза путника, односно праћено је и анализирано стање у овој области и предузимане мјере у циљу повећања квалитета система јавног превоза путника и задовољавања потреба корисника превоза.

Систем јавног превоза путника на подручју Града Бањалука је веома велики и сложен систем, и томе у прилог говори чињеница да се на мјесечном нивоу реализује око 670.000 km, односно на годишњем нивоу се реализује око 8 милиона километара. Састоји се од 23 линије градског превоза, укупне дужине 205,00 km и 33 линија приградског превоза, укупне дужине 862,40 km, груписаних у 3 групе линија које опслужује укупно 109 возила, а које су формиране тако да свака покрива одређени коридор градског и приградског превоза.

Од 1 јануара 2021. године, ступили су на снагу редови вожње, а у складу са Јавним позивом за избор превозника на линијама градског и приградског превоза, на три групе линија. На групи линија градског и приградског превоза број I изабран је превозник „Аутопревоз гс“ д.о.о. Бањалука, на групи линија број II изабран је превозник „Бочац турс“ д.о.о. Бањалука, а на групи линија градског и приградског превоза број III изабран је превозник „Павловић турс“ д.о.о. Бањалука. Град Бањалука је закључио уговоре о јавном превозу лица на линијама градског и приградског превоза на групама линија број I, II и III за период од 01.01.2021. године до 31.12.2027. године.

Систем јавног превоза путника у току године функционише са два режима редова вожње и то: редован и редукован. Редукован режим одржавања редова вожње започиње крајем мјесеца јуна и траје до краја августа, као и зими и у прољеће када је школски распуст. У наведеном режиму се не укида нити једна линија већ се ради о мањим корекцијама полазака, због љетног школског распуста и сезоне годишњих одмора, а укупан број полазака радним даном у оба смјера је са укупно 2300 смањен на 2000 полазака, односно за 15% на нивоу цјелокупног система, с тим да се не редукују поласци у јутарњем и поподневном вршном оптерећењу који служе за одласке и доласке с посла. Тачно вријеме почетка и краја редукованог режима редова вожње се утврђује посебно за сваку годину. У 2023. години редукован режим је био на снази од 01. до 22.01.2023. године, од 10. до 17.04.2023. године године и љети од 19.06. до 31.08.2023. године.

У циљу информисања путника сви редови вожње су постављани на званичној интернет страни Градске управе Бањалука. Такође, на наведеној интернет страни се налази и извод из цјеновника.

Уважавајући у потпуности проблеме с којима се сусрећу инвалидна лица, за 2023.годину је закључен уговор са предузећем "Лукајић" и уредно је вршен превоз инвалидних лица. Услуга се обавља на начин да Град суфинансира дио цијене и то старта вожње у износу од 5,10 КМ и по километру 4,20 КМ, а инвалидно лице плаћа 0,30 КМ старт вожње и 0,30 КМ по километру.

У области такси превоза, као сегмента јавног превоза, закључно са 31.12.2023. године на листи чекања се налази укупно 262 физичких лица и 3 захтјева од правних лица. Током 2023. године извршена је подјела евиденционих бројева – такси наљепница, које се издају сваке календарске године и вриједи само за ту годину, а све у циљу квалитетније контроле легалног такси превоза јер свако такси возило како самосталног такси превозника тако и привредног друштва, мора да има и евиденциони број – такси наљепницу, истакнуту у горњем десном углу унутрашње стране предњег вјетробранског стакла. Тренутно утврђени максимални број такси возила у Граду Бањалука износи 265, од којег 225 возило је у посједу самосталних такси превозника, а 40 возила су у посједу правних лица. Наведена возила су распоређена у 8 такси удружења и 1 правна лица.

Саобраћајна сигнализација

У извјештајном периоду континуирано су извођени радови на одржавању и постављању вертикалне саобраћајне сигнализације на улицама и локалним путевима Града Бањалука. На подручја Града Бањалука према евиденцији Одсјека за саобраћај има око 8000 саобраћајних знакова, око 600 стајалишних ознака, 250 саобраћајних огледала, 40 нових свијетлећих саобраћајних знакова на бази "лед" технологије са црвено-бијелим постољем, те бројна остала саобраћајна сигнализација и опрема пута (путоказна и туристичка саобраћајна сигнализација, вјештачке избочине...).

Ради безбједног регулисања, вођења и каналисања саобраћаја на градским саобраћајницама и локалним путевима на подручју града, у складу са буџетом одобреним средствима вршено је обиљежавање хоризонталне саобраћајне сигнализације, само на ужем градском подручју. Ради боље уочљивости у ноћним условима у боју се ставља

ретрорефлектирајућа материја, а ознаке се исцртавају у складу са важећим стандардима и нормативима за ову област. Непосредно пред почетак нове школске године извршено је превентивно обиљежавање – обнављање хоризонталне саобраћајне сигнализације у зонама свих школа на подручју Града.

У циљу смиривања саобраћаја и повећања безбједности учесника у саобраћају у зони ОШ "Вук Караџић" у Улици Раде Враћешевећ, ураћена је измјена - допуна пројектне документације, постављене су вјештачке избочине (тзв "лежећи полицајци") и постављена додатна саобраћајна сигнализација, којом се брзина кретања ограничава на 30 km/h, а учесници у саобраћају додатну упозоравају на постојање школског објекта, односно дјеце у непосредној близини. Наведена саобраћајна опрема је постављена и на сљедећим локацијама: Улица Гаврила Принципа, Пере Дрљаче, Милоша Обилића, Цариградска, Бошка Тошића, Браће Подгорник, Ненада Костића, Крајишка, 7. фебруара, и Краља Александра I Карађорђевића.

Остали послови

У циљу унапређења стања саобраћајне мреже на подручју града Бања Лука, извршена је израда низа урбанистичко-техничке документације, како услова за предузимање активности и мјера у простору.

Пред почетак нове школске 2023/2024 године извршено је превентивно додатно обиљежавање – обнављање хоризонталне саобраћајне сигнализације и употпуњавање вертикалне саобраћајне сигнализације у зонама свих школа на подручју Града и постављени су транспаренти изнад коловоза. Поред провођења редовних планских активности у овом периоду је остварена добра координација међу свим субјектима задуженим за безбједност саобраћаја, као и са свим учесницима у саобраћају, како би се безбједност саобраћаја подигла на виши ниво. Ово се остварило свакодневним праћењем стања на терену од стране Одсјека за саобраћај, запажања полиције, сугестија и захтјева грађана и мјесних заједница.

Град је заједно са Министарством саобраћаја и веза, Министарством унутрашњих послова, Министарством просвјете и културе, Агенцијом за безбједност саобраћаја РС, ЈП Путеви РС, АМС РС и осталим институцијама, организовао и активно учествовао у сљедећим превентивним медијским кампањама:

„Лако је брзину смањити“

„Возите безбједно електричне тротинете“

Такође, представници Одсјека су активно учествовали на XII Међународној конференцији "Безбједност саобраћаја у локалној заједници" која је одржана у Бањалуци у октобру.

У септембру је обиљежена "Европска седмица мобилности" при чему је неопходно истаћи да се Бања Лука се на овај начин придружила бројним европским градовима који указују на значај здраве животне средине и одрживог развоја.

Такође, представници Одсјека су дали пуни допринос приликом Свјетског дана сјећања на жртве саобраћајних незгода и обиљежавања Дана особа са инвалидитетом настрадалих у саобраћајним незгодама.

VII – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

A) УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У складу са Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16, 36/19 и 61/21) и Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 38/21, 45/21, 2/22, 5/22, 6/22, 16/22, 21/22, 26/22, 28/22, 29/22, 36/22, 39/22, 44/22), 4/23, 7/23, 9/23, 13/23, 18/23, 20/23, 26/23, 30/23, 39/23, 43/23 и “Службени гласник Републике Српске“, број 79/23) Одјељење за друштвене дјелатности је једна од организационих јединица Градске управе Града Бања Лука, која је у извјештајном периоду послове из своје надлежности обављала у оквиру два одсјека и то:

- 1) Одсјека за образовање, здравство, омладину и спорт, и
- 2) Одсјека за културу, социјалну заштиту, удружења грађана и вјерске заједнице.

Надлежност Одјељења обухвата вршење послова из области предшколског васпитања, образовања и науке, здравства, омладине, спорта, културе, социјалне заштите, демографије, удружења грађана, избјеглих, расељених лица и повратника, националних мањина и вјерских заједница.

Б) ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕНИХ ПОСЛОВА И ЗАДАТАКА

ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ, ОБРАЗОВАЊЕ И НАУКА

У извјештајном периоду активности у области предшколског васпитања, образовања и науке, биле су усмјерене на реализацију законских одредби утврђених Законом о предшколском васпитању и образовању, Законом о основном и средњем образовању, Законом о дјечијој заштити, Правилником о финансирању средњих школа и другим прописима којим су регулисана питања из области образовања, од предшколског до високог.

Процес рада у ЈУ „Центар за предшколско васпитање и образовање“ Бања Лука одвијао се у 32 објекта (31 вртић и 1 објект за управу), са 116 васпитно образовних група у којима је било распоређено просјечно 2.324 дјеце мјесечно, уз ангажовање 436 радника.

По пројекту енергетске ефикасности, завршен је вртић „Наша дјеца“, „Невен“, као и објект у насељу Куљани „Дјечије царство“, а завршен је и објект у насељу Врбања, вртић „Звончица“ који је и почео са радом. Поред редовних активности рада дефинисаних Годишњим програмом рада и Програмом предшколског васпитања и образовања Републике Српске, у радној 2022/2023 ЈУ „Центар за предшколско васпитање и образовање“ Бања Лука учествовала је у развојним пројектима који су директно утицали на оснаживање дјечијих искустава, потенцијала и способности као и проширење и унапређивање сарадње са родитељима и локалном заједницом.

У складу са законском регулативом и Одлуком о утврђивању суфинансирања трошкова услуге боравака дјете у приватној предшколској установи на територији града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број 09/22), донесен је Правилник о суфинансирању трошкова услуге боравака дјете у приватној предшколској установи на територији града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број 14/22).

Суфинансирање трошкова услуге боравака дјете у приватној предшколској установи реализовано је на основу пројекта „0 дјете на листама чекања за вртић“, а започело је у априлу 2022. године, чиме је Бања Лука постао први град у Републици Српској који суфинансира боравак дјете у приватним предшколским установама.

У 2023. години Одјељење за друштвене дјелатности је запримило преко 1.400 нових захтјева за суфинансирање који су позитивно ријешени. Из буџета града издвојено је за ове намјене 1.100.000,00 КМ. Средства која се издвајају на мјесечном нивоу су од око 136.000,00 КМ, а тренутни број корисника субвенције је 2449 са тенденцијом раста из мјесеца у мјесец.

Износ субвенције је зависио од износа који родитељи плаћају приватној предшколској установи, у смислу да цијена умањена за износ средстава за суфинансирање трошкова услуге боравака дјете у приватној предшколској установи не може бити мања од цијене коју родитељи плаћају за услугу боравака дјетета у ЈУ „Центар за предшколско васпитање и образовање“ Бања Лука. Највиши износ субвенције износио је 60,00 КМ.

У области **образовања** је, уз активну сарадњу са свим образовним институцијама, континуирано праћен рад и реализација годишњих планова рада основних и средњих школа. Кроз учешће у раду актива директора основних и средњих школа, Одјељење је дало пуни допринос у рјешавању различитих проблема који прате област образовања.

Сарадња са 29 основних и 17 средњих школа на подручју града Бања Лука одвијала се директно са представницима школа и кроз присуство и праћење рада Актива директора. У оквиру те сарадње у 2023. години реализоване су сљедеће активности: додјела светосавске награде најбољим ученицима основних и средњих школа, Иност младих; припрема за први дан нове школске године, који је у 2023. години обиљежен низом активности у оквиру манифестације под називом „Велики почетак“; помоћ у реализацији активности на изради бесплатних родних листова за ученике завршних разреда основних и средњих школа, као и реализација активности на обиљежавању Недјеље дјетета.

На основу континуираног праћења и анализе одговарајућих података донесен је План расподјеле новчаних средстава за основне школе за 2023. годину.

Одјељење је, у складу са плановима Министарства просвјете и културе Републике Српске, Републичког педагошког завода, учествовало у раду стручних органа на дефинисању Плана уписа ученика у средње школе за школску 2023/2024. годину. Одјељење је дало мишљење свим средњим школама на План уписа ученика у прве разреде јавних средњих школа за школску 2023/2024. годину. Током 2023. године, континуирано, одржавани су састанци регионалних савјета за образовање, чији је крајњи циљ усклађивање уписне политике са потребама тржишта рада. Циљ Регионалног савјета за образовање за регију Бања Лука односи се на боље увезивање школа, привредних субјеката и јединица

локалне самоуправе, у овом случају то су Бања Лука, Кнежево, Челинац, Котор Варош и Лакташи. Град Бања Лука овдје има значајну улогу, као носилац активности и највећи средњошколски центар у Републици Српској.

Пружена је финансијска и техничка помоћ основним школама, које су биле одређене за домаћине и организаторе, у реализацији Програма и календара општинских и регионалних такмичења за школску 2023/2024. годину, који је усвојен од стране Републичког педагошког завода и на који је сагласност дало Министарство просвјете и културе Републике Српске. Сва планирана такмичења су одржана, тако да је реализовано *6.750,30 KM* од укупно планираних *10.000,00 KM* за ове намјене.

Поводом Светосавских празника, Град је наградио најбоље ученике 29 основних и 17 средњих школа на подручју града Бања Лука књигом и новчаним наградом, за шта су издвојена средства у укупном износу од *8.100,00 KM*.

У јулу мјесецу сачињен је списак првачића и достављен свим основним школама. У школској 2023/2024. години у 29 основних школа на територији Града Бања Лука уписало се *1.818* првачића, а у септембру 2023. године у школску 2023/2024. годину уписано је *16.758* ученика у основне школе и *9.029* ученика у средње школе.

Средствима из буџета Града у укупном износу од *150.000,00 KM*, Град је суфинансирао материјалне трошкове у продуженом боравку, трошкове општинских и регионалних такмичења, као и превоз ученика на иста, те од преосталих средстава у износу од цца *120.000,00 KM* финансирани су најзначајнији пројекти, у складу са заједнички дефинисаним планом приоритетних улагања, и то:

1. ЈУ ОШ „Бранко Ћопић“, Замјена расвјетних тијела у школи и организација Светосавске свечаности, одобрена средства у износу од *27.795,00 KM*;
2. ЈУ ОШ „Бранислав Нушић“, Санација зидова и плафона, одобрена средства у износу од *12.000,00 KM*;
3. ЈУ ОШ „Војислав Илић“, Санација школског тоалета, за шта су одобрена средства у укупном износу од *20.000,00 KM*;
4. ЈУ ОШ „Георги Стојков Раковски“, Санација фискултурне сале, за шта су одобрена средства у укупном износу од *22.173,00 KM*;
5. ЈУ ОШ „Ђура Јакшић“, Санација равног крова на фискултурној сали, за шта су одобрена средства у укупном износу од *26.220,00 KM*;
6. ЈУ ОШ „Петар Кочић“, Замјена електроинсталација, за шта су одобрена средства у укупном износу од *10.000,00 KM*.

Град Бања Лука је за школску 2023/2024. годину, обезбиједио уџбенике за све ученике основних школа, који нису имали обезбијеђене уџбенике од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске и Министарства породице, омладине и спорта Републике Српске. Овим чином Град Бања Лука је постао први град у Републици Српској, гдје сви ученици основних школа имају бесплатне уџбенике. За ове намјене Град је утрошио *1.620.439,75 KM*. Дана, 25. августа, одржана је централна манифестација под називом „Велики почетак“, којом је на симболичан начин, концертом и подјелом бесплатних уџбеника, обиљежен почетак ове школске године.

У оквиру средњег образовања, Одјељење је заједно са другим друштвеним субјектима и Министарством просвјете и културе РС учествовало у креирању уписне политике за средње школе. Одржано је више састанака са ученицима из средњих и основних школа, који су за тај пројекат прикупљали податке из надлежности Одјељења.

Сходно одредбама Закона о средњем образовању и трезорском начину пословања, Градска управа је у оквиру свог буџета планирала средства за финансирање материјалних трошкова средњих школа. Успјешно је завршена акција издавања извода из матичних књига рођених за ученике завршних разреда бањалучких средњих школа. У сарадњи са Одјељењем за општу управу, издато је 2.218 извода за матуранте средњих школа.

Одлуком Градоначелника број 11-Г-1806/23 од 8. маја 2023. године одобрена су средства у износу од 194.393,00 КМ на име суфинансирања трошкова прославе матуре средњих школа на подручју града Бања Лука за 2362 ученика који похађају завршне разреде у школској 2022/23. години.

На основу Правилника о суфинансирању пројектних/програмских активности удружења грађана из области здравства, науке и образовања са подручја града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука”, број 10/17), Одјељење је и у претходном периоду подржавало рад удружења из области науке и образовања, у укупном износу од 15.000,00 КМ, и то кроз следеће пројекте:

1. Удружење „Центар за сарадњу и мобилност“, за реализацију пројекта „Информациона писменост и насиље на интернету“, одобрена средства у износу од 2.000,00 КМ;
2. Удружење Дјечији хор „Врапчићи“, за реализацију пројекта „Промоција савременог музичког стваралаштва за дјецу“, одобрена средства у износу од 2.000,00 КМ;
3. Удружење „Европски дефендологија центар“, за реализацију пројекта „Безбједност у заједници“, одобрена средства у износу од 1.000,00 КМ;
4. Удружење иноватора Бања Лука за реализацију пројекта „Иност младих 2023“, одобрена средства 2.000,00 КМ;
5. Удружење „Центар модерних знања“, за реализацију пројекта „Право на здравље и образовање“, одобрена средства у износу од 2.000,00 КМ;
6. Удружење „АНАЈ“ за реализацију пројекта „Здрава дјеца, здрава породица, успјешна мјесна заједница“, одобрена средства у износу од 2.000,00 КМ.
7. Удружење СПКД „Просвјета“ за реализацију пројекта „Нека остане траг“, одобрена средства од 2.000,00 КМ;
8. Удружење „Сва дјеца свијета“, за реализацију пројекта „Чаробни град“, одобрена средства у износу од 2.000,00 КМ;

На основу члана 35. став 1. тачка б) и став 5. Закона о ученичком стандарду („Службени гласник Републике Српске“, број 72/12), Одјељење је, у складу са законским обавезама планирало и дозначило средства за пословање ЈУ „Средњошколски дом“ у укупном износу од 175.000,00 КМ.

На основу члана 39. Закона о образовању одраслих („Службени гласник Републике Српске“, бр. 59/09 и 1/12), за пословање ЈУ „Центар за образовање одраслих“ одобрена су средства у износу од 120.000,00 КМ.

УЧЕНИЧКИ И СТУДЕНТСКИ СТАНДАРД

Одлуком о утврђивању висине средстава за стипендирање ученика и студената из буџета Града Бања Лука, висини стипендија, дефицитарним и суфицитарним занимањима за школску/академску 2022/2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 28/22), утврђено је да стипендије за успјех у школи, односно, студију и стипендије према социјалном статусу износе 100,00 КМ за ученике и 150,00 КМ за студенте, а за дефицитарна занимања износе 170,00 КМ за ученике и 260,00 КМ за студенте. Наведеном Одлуком средства за стипендирање ученика средњих школа и студената првог циклуса на високошколским установама за школску/академску 2022/2023. годину утврђена су у висини до 1.800.000,00 КМ. За стипендирање у школској/академској 2022/2023. години конкурисало је укупно 1.834 ученика и студената, што је за 39 захтјева више у односу на претходну школску/академску годину.

Стипендије ученика и студената за школску 2022/2023. годину:

Редни број	ВРСТА ОДОБРЕНЕ СТИПЕНДИЈЕ	БРОЈ СТИПЕНДИЈА	
		УЧЕНИЦИ	СТУДЕНТИ
1.	По основу успјеха	839	46
2.	Према социјалном статусу	497	187
3.	Дефицитарно занимање	38	8
	УКУПНО ПОЗИТИВНО	1.374	241
	Негативна рјешења	81	56
	Одрекло се стипендије	-	82
	СВЕ УКУПНО:	1.455	379

За школску/академску 2022/2023. годину додијељена су средства за 1.455 ученика и 379 студента што укупно износи 1.630.840,00 КМ. Прва рата стипендија за ученике за школску/академску 2022/2023. годину уплаћена је у децембру 2022. године у укупном износу од 140.060,00 КМ. За 9 рата ученичких стипендија и 10 рата студентских стипендија у 2023. години уплаћено је 1.630.840,00 КМ.

Осим додјеле стипендија, Град је током извјештајног периода додјељивао и једнократне новчане помоћи ученицима и студентима из социјално угрожених породица, као и ученицима и студентима за одлазак на стручно усавршавање, научни скуп или међународно такмичење, у укупном износу од 20.000,00 КМ.

У складу са утврђеним критеријима израђена су и 63 Увјерења о висини мјесечних прихода за смјештај студената у студентске домове, ван територије града Бања Лука, за 2023. годину.

У 2023. години донесена је Одлука о утврђивању висине средстава за стипендирање ученика и студената из буџета Града Бања Лука, висини стипендија, дефицитарним и суфицитарним занимањима за школску/академску 2023/2024. годину („Службени гласник

Града Бања Лука“, број 29/23). Утврђено је да стипендије за успјех у школи, односно, студију и стипендије према социјалном статусу износе *100,00 КМ* за ученике и *150,00 КМ* за студенте, а за дефицитарна занимања износе *170,00 КМ* за ученике и *260,00 КМ* за студенте. Наведеном Одлуком средства за стипендирање ученика средњих школа и студената првог циклуса на високошколским установама за школску/академску 2023/2024. годину утврђена су у висини до *1.800.000,00 КМ*.

У октобру 2023. године расписан је Конкурс за додјелу стипендија Града Бања Лука за ученике, а у новембру 2023. године Конкурс за додјелу стипендија Града Бања Лука студентима првог циклуса на високошколским установама.

На конкурс за школску 2023/2024. годину пристигло је укупно *1.430* захтјева ученика средњих школа. Позитивно је ријешено *1.350*, а негативно *80* захтјева. Исплата прве рате стипендије за ученике средњих школа планирана је за децембар 2023. године у износу од *136.400,00 КМ*.

На конкурс за додјелу стипендија студентима првог циклуса студија за академску 2023/2024. годину пристигло је укупно *408* захтјева студената.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске затражило је од Града Бања Лука да достави План мреже здравствених установа на територији наше јединице локалне самоуправе, уважавајући дјелатности и капацитете постојећих здравствених установа. Како би Скупштина Града донијела Одлуку о усвајању Плана мреже здравствених установа на територији Града Бања Лука за период 2023-2028. године, потребно је да све здравствене установе које дјелују на територији града Бања Лука, буду уписане у Регистар здравствених установа, који води Министарство. Град Бања Лука је упутио позив свим ЗУ које то нису учиниле, да поступе у складу са одредбама чл. 111. и 112. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 57/22), те изврше упис у Регистар здравствених установа.

Влада Републике Српске је Одлуком број: 04/1-012-2-4075/23 утврдила **План мреже здравствених установа у Републици Српској** („Службени гласник Републике Српске“, број 107/23). План мреже здравствених установа на територији града Бања Лука није урађен, будући да све три здравствене коморе нису дале сагласност, а није ни донешено упутство за израду плана мреже здравствених установа на територији локалне самоуправе, као што је прописано чланом 106. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 57/22).

Град Бања Лука је оснивач Јавне здравствене установе „Дом здравља“ у Бањој Луци, која у граду Бањалуци обавља послове примарне здравствене заштите.

Новим Законом о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 57/22) проширене су мјере и активности обезбјеђивања здравствене заштите на нивоу ЈЛС као што је обезбјеђивање средстава за рад додатних лабораторија у објектима изван

сједишта здравствене установе, обезбјеђивање средстава за суфинансирање пружања стоматолошких услуга у амбулантама у основним школама, обезбјеђивање средстава за обезбјеђивање здравствене заштите на својој територији, која је изнад обима и садржаја услуга утврђених прописом којим се утврђује обавезно здравствено осигурање и друго.

Активности Одјељења су биле усмјерене на интензивну сарадњу са ЈЗУ „Дом здравља“ у Бањој Луци, обезбјеђивање средстава за мјере и активности дефинисане наведеним Законом о здравственој заштити, за праћење и координацију рада, те обезбјеђивање материјално-техничких капацитета за Установу, а у циљу унапређења система породичне медицине и уопште подизању квалитета услуга примарног нивоа здравствене заштите.

Град Бања Лука је и у овој години издвојио одређена финансијска средства за сузбијање ширења новог корона вируса и очување здравља становништва (трошкови вакцинације против болести Covid 19 и друго).

Провођење активности на обезбјеђењу средстава за функционисање Мртвозорничке службе. За услуге утврђивања времена и узрока смрти **994** лица умрла ван здравствене установе на територији града Бање Луке у 2023. години, из Буџета су издвојена средства у износу **91.850,00** КМ *(без пореза и доприноса)*.

У извјештајном периоду, Одјељење за друштвене дјелатности је у оквиру активности које се односе на израду планских и других докумената израдило сљедеће:

- Одлуку о мртвозорничкој служби на подручју града Бање Луке („Службени гласник Града Бања Лука“, број 9/23), којом је након 11 година повећана цијена услуге мртвозорства у износу од цца 30%, као и цијена за утврђивање насилне смрти;
- Програм мјера за спречавање и сузбијање, елиминацију и ерадикацију заразних болести на подручју града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 15/23);
- Наредбу за извођење обавезне, систематске и превентивне дератизације на подручју града Бања Лука за 2023. годину и достављена Градоначелнику, а затим извођачу услуге дератизације, као и надзорном органу;
- Приједлог Програма мјера и План провођења превентивне дератизације, дезинсекције и дезинфекције на подручју града Бања Лука за 2024. годину, те упућен Скупштини Града на разматрање и усвајање. За израду овог Програма мјера и Плана ДДД Град је ЈЗУ „Дом здравља“ у Бањој Луци доznaчио средства у износу 5.500,00 КМ.
- Информацију о епидемиолошком стању и заштити на подручју града, у складу са Програмом рада Градског штаба за ванредне ситуације града Бања Лука,
- Уговор са ЈЗУ „Дом здравља“ у Бањој Луци којим је дефинисана исплата и коришћење средстава за Текући грант - ЈЗУ „Дом здравља“ за 2023. годину, у складу са Одлуком о извршењу Буџета, вриједности 900.000 КМ, сходно којем је Одјељење дало налог да се

Установи дозначе средства у циљу пружања услуга и несметаног функционисања процеса рада Дома здравља, а који се односе на: превентивну здравствену заштиту и вакцинације неосигураних лица, за ургенције-помоћ витално угроженим лицима, за потребе закупа три објекта амбуланти породичне медицине, за друге трошкове као што су трошкови мобилне и фиксне телефоније, трошкови збрињавања инфективног медицинског отпада, трошкови прања и пеглања личне заштитне опреме и униформи, трошкови услуга сервисирања опреме; за суфинансирање рада Одјељења за здравствену његу у заједници; суфинансирање пружања стоматолошких услуга у амбулантама у основним школама и обезбјеђивање средстава за рад додатних лабораторија у објектима изван сједишта здравствене установе чији је оснивач.

- Уговор између Града Бања Лука и ЈЗУ „Дом здравља“ у Бањој Луци Исплата и коришћење средстава за провођење пројекта под називом „Програм раног откривања малигних обољења и утврђивања фактора ризика за масовне незаразне болести за одрасло становништво града Бања Лука“ за 2023. годину и провођење Програма и плана вакцинације становништва у Граду Бања Лука против Covid-19 у ЈЗУ Дом здравља у Бањој Луци за 2023. годину, укупне вриједности 400.000,00 КМ.

Овај пројекат „Дома здравља“ је прихваћен Закључком Скупштине Града („Службени гласник Града Бања Лука“, број 32/19), а циљ превентивних здравствених прегледа одраслог становништва града Бања Лука, који су за све грађане бесплатни, је да се утврде фактори ризика и рано открију масовне незаразне болести, са посебним освртом на малигне болести дојке, грлића материце, дебелог цријева и простате.

- Уговор између Града Бања Лука и ЈЗУ „Дом здравља“ у Бањој Луци „Исплата и коришћење средстава са ставке Капитални грант-ЈЗУ Дом здравља“, за период 01.01. до 31.12.2023. године, број: 11-Г-4942/2023 од 10.11.2023. године, вриједности 400.000 КМ, у складу с којим је Одјељење за друштвене дјелатности дало налог да се Дому здравља дозначе наведена средства, за набавку ултразвучних апарата за потребе породичне медицине, гинеколошке и радиолошке дјелатности, санацију тоалета у објекту Поликлинике, набавку клима уређаја, потребног намјештаја и друге опреме, а за коју Дом здравља проводи поступак јавне набавке. С тим у вези, Дому здравља је дато позитивно мишљење о оправданости инвестиционог улагања за набавку слjedeће опреме:
 - ултразвучни апарат за Одјељење радиолошке и ултразвучне дијагностике;
 - три ултразвучна апарата за Амбулante за специјалистичке консултације из гинекологије;
 - три ултразвучна апарата и шест инхалатора за Службу породичне медицине и
 - ЕКГ апарат за Службу хитне медицинске помоћи са едукативним центром.
- Уговор са ЈЗУ „Дом здравља“ за вршење услуге медицинске заштите/санитетског обезбјеђења јавних скупова за 2023. годину, вриједности 7.019,14 КМ;
- Град Бања Лука и ЈЗУ „Дом здравља“ у Бањој Луци доставили организацији RE.TE. приједлог писма намјере у циљу заједничког исказивања интереса за успостављање скрининга мамографије за наше грађане.

Буџетом Града Бања Лука за 2023. годину у оквиру ове организационе јединице планирана су средства за здравствену заштиту, у укупном износу од 2.133.000,00 КМ, од којих се на ЈЗУ „Дом здравља“ односи 1.700.000,00 КМ.

Провођење дератизације, дезинсекције и дезинфекције

У циљу превенције заразних болести и заштите здравља становништва, Град Бања Лука предузима превентивне мјере у складу са одредбама Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник Републике Српске“, бр. 90/17, 42/20 и 63/22), Програма мјера спречавања и сузбијања, елиминације и ерадикације заразних болести на подручју Републике Српске и Одлуке о систематској превентивној дезинфекцији, дезинсекцији и дератизацији на подручју града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број 48/18).

У оквиру Одјељења обезбјеђују се буџетска средства за провођење систематске и превентивне дератизације и дезинсекције на подручју града Бања Лука, те прати реализација уговора за вршење услуга извођења систематске превентивне дезинсекције комараца и систематске превентивне дератизације.

Одјељење је у 2021. години учествовало у поступку јавне набавке за услуге извођења обавезне систематске и превентивне дератизације на подручју града Бања Лука у 2022., 2023. и 2024. години, те извођења систематске превентивне дезинсекције комараца на подручју града Бања Лука у 2022., 2023. и 2024. години.

Након спроведеног отвореног поступка јавне набавке, Град је са изабраним понуђачем (предузеће „ЕКО-Бел“ д.о.о.) закључио Оквирне споразуме за период од три године, те сваке године са извођачем закључује уговоре.

У извјештајној години Одјељење је израдило:

- Уговор са предузећем „ЕКО-Бел“ д.о.о. Трн-Лакташи за услугу извођења обавезне систематске и превентивне дератизације у 2023. години, вриједности 77.649,00 КМ
- Уговор са предузећем „ЕКО-Бел“ за услугу извођења систематске превентивне дезинсекције комараца на подручју града Бања Лука у 2023. години, вриједности 77.571,00 КМ.

Обављање послова у вези пронаталитетне политике Града

- У циљу подршке пронаталитетној политици, нарочито са аспекта неповољних демографских тенденција, Град Бања Лука је расписао 31.03.2023. године Јавни конкурс за додјелу једнократне новчане помоћи за суфинансирање трошкова једног поступка биомедицински потпомогнуте оплодње, а који је трајао 90 дана и био објављен у дневним новинама „Глас Српске“ и на WEB страници Града Бања Лука.
- По конкурс је запримљено укупно 40 захтјева, од чега је 35 захтјева испуњавало услове прописане Правилником о додјели средстава за подршку пронаталитетној политици Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број 37/22), а за исте је из буџета Града издвојено 140.000 КМ. Осам подржаних захтјева се односе на лица која желе проширење потомства.

- Једнократна новчана помоћ за суфинансирање трошкова једног поступка биомедицински потпомогнуте оплодње износи *4.000,00 КМ*.
- Град није подржао пет захтјева (5) за додјелу једнократне новчане помоћи за суфинансирање трошкова једног поступка БМПО из разлога што су три захтјева подржана из буџета Града у претходном периоду, а два захтјева не испуњавају услове Правилника.
- Град Бања Лука је и у 2023. години подржао све захтјеве за додјелу једнократне новчане помоћи за суфинансирање трошкова једног поступка БМПО који су испуњавали услове Правилника.
- Обезбјеђен и уручен поклон првој бањалучкој беби рођеној у 2023. години (средства у износу од *1.000,00 КМ* и златник вриједности *500 КМ* које је даривао Градоначелник). У жељи да се повећа наталитет у нашем граду и Републици Српској, традиционално већ неколико година, представници Града Бањалука на дан *01. јануар*, на основу информација из УКЦ у Бањој Луци о рођењу прве бањалучке бебе, уручују поклон мајци прве бебе рођене у нашем граду.
- Основни суд у Бањој Луци и Основни суд у Сокоцу су доставили Граду 29 рјешења за уплату средстава на име психијатријског вјештачења у циљу провођења ванпарничног поступка ради задржавања душевно болесних лица из Бањалуке (за 26 лица), на Клиници за психијатрију УКЦ Бања Лука и у Јавној здравственој установи Завод за форензичку психијатрију Соколац. Одјељење је на основу рјешења судова у 2023. години дало налог да се са ставке „Расходи из трансакције размјене између јединица власти“, дозначе средства на рачун посебних намјена основних судова, на име трошкова ванпарничног поступка присилног задржавања душевно болесних лица са територије града Бањалуке, а за ове намјене у буџету Града су издвојена средства у укупном износу од *8.542,00 КМ*.
- У циљу регистрације здравствене установе у Министарству здравља и социјалне заштите Републике Српске, Одјељење за друштвене дјелатности је у 2023. години запримило већи број захтјева за давање сагласности за отварање здравствених установа на територији града Бања Лука. Ово Одјељење је подносиоцима захтјева дало сагласност, имајући у виду да министар није донио упутство за израду плана мреже здравствених установа на територији локалне самоуправе, као што је прописано чланом 106. Закона о здравственој заштити, те Правилником о условима за почетак рада здравствене установе („Службени гласник Републике Српске“, број 53/17).
- Сарадња са струковним удружењима и удружењима из области здравства која својим активностима и програмима дају велики допринос унапређењу дјелатности и побољшању задовољавања потреба одређене групе становника које представљају у нашем граду. За суфинансирање програмских и пројектних активности 18 удружења грађана из области здравства у 2023. години одобрена су средства буџета Града у износу од *24.500,00 КМ* и континуирано праћен њихов рад.
- Поред тога у извјештајној години подржано је Удружење добровољних давалаца крви Града Бања Лука, са намјенске буџетске ставке у износу *20.000,00 КМ*.

- Град Бања Лука је 2019. године са Фондацијом „Здравље и срце“ из Бање Луке закључио Протокол о сарадњи на реализацији пројекта „Промоција значаја физичке активности“, те су у његовој реализацији и ове године учествовали представници Града.
- Провођене активности и учешће у изради Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће града Бања Лука, а у складу са Уредбом о садржају и начину израде Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“, број 101/21), за репрезентативни ризик заразне болести и хигијенско-епидемиолошке исправности хране и воде за пиће.
- У Бањалуци је, 28. децембра одржано 14. донааторско вече "С љубављу храбрим срцима" под покровитељством предсједника Републике Српске, а с циљем прикупљања средстава за оснивање лабораторије за ХЛА типизацију ткива при Заводу за трансфузијску медицину Републике Српске и успостављање регистра добровољних давалаца матичних ћелија, а за што је Град Бања Лука уплатио 15.000,00 КМ.

Просторни капацитети

- У извјештајној години на територији града Бањалуке радиле су три амбуланте породичне медицине у закупљеном простору (у насељу Шарговац, Чесма и Паприковац), а за чију закупнину из буџета Града је укупно издвојено 27.708,00 КМ.
- Објекат амбуланте породичне медицине у МЗ Драгочај је изграђен септембра мјесеца 2022. године за чију изградњу је из буџета Града издвојено око пола милиона КМ. Јануара мјесеца 2023. године издата Употребна дозвола и предат објекат Дому здравља на кориштење.
- Савјет МЗ Кочићев Вијенац и МЗ Лауш доставили више захтјева за активирање рада лабораторије у овим МЗ, али је Дом здравља доставио одговор да број лабораторијских техничара који су у процесу рада у садашњим условима није довољан да повећају број локалитета за узимање узорка за лабораторијску дијагностику.
- Савјет МЗ Мотике је тражио да амбуланта породичне медицине ради сваки радни дан и да се једном седмично омогући рад лабораторије у амбуланти породичне медицине у МЗ Мотике, али им није удовољено због малог броја регистрованих грађана.

ОМЛАДИНА

Сходно одредбама Закона о омладинском организовању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 98/04, 119/08 и 1/12), Одлуке о извршењу Буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 47/22), урађен је Акциони план суфинансирања омладинских активности града Бања Лука, за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 09/23) на основу којег су спровођене активности на реализацији истог и дозначавању средства са слjedeћих ставки:

I Текући грант – омладинске организације и организације за младе 100.000,00 КМ

- Суфинансирање пројеката по Јавном позиву 85.000,00 КМ
- Суфинансирање рада омладинских центара..... 5.000,00 КМ
- Суфинансирање појединачних програмских активности 10.000,00 КМ

II Текући грантови појединцима – омладинске активности 8.000,00 КМ

III Текући грант студентским организацијама 16.000,00 КМ

IV Текући и капитални грантови – Фонд за студентске пројекте 20.000,00 КМ

I – ТЕКУЋИ ГРАНТ – ОМЛАДИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА МЛАДЕ

Суфинансирање пројеката по Јавном позиву омладинских организација и организација за младе

У току 2023. године Одјељење за друштвене дјелатности реализовало је три Јавна позива за пријаву пројеката, и то: Јавни позив за суфинансирање израде Омладинске политике Града Бања Луке за петогодишњи период, Јавни позив за суфинансирање пројеката омладинских организација и организација за младе и Јавни позив за суфинансирање пројеката омладинских организација, организација за младе и удружења грађана у „Дому омладине“. За наведене Јавне позиве организован је „Инфо дан“ на који су позване, поред омладинских организација и организација за младе, све заинтересоване стране. На самом „Инфо дану“ је највише било ријечи о изради приједлога документа Омладинске политике Града Бања Лука, гдје су омладинске организације исказале спремност за активно учешће кроз „Градски омладински савјет“.

Јавним позивом за суфинансирање израде Омладинске политике Града Бања Лука за петогодишњи период из Буџета Града Бања Лука у 2023. години број: 07-СЛ-427/2023 од 22.06.2023. године остварује се општи интерес за Републику Српску, а то је брига о омладини. Кроз Омладинску политику уређују се основни циљеви, правци развоја и задаци у омладинском сектору. Омладинска политика је неопходна за правилан развој односа града према младима, јер млади су будући носиоци друштва. Бања Лука са потенцијалима које има, мора да иде у корак са модерним временом и да се активно укључи у развој потреба и жеља младих како би постала лидер у нашем региону и осигурала квалитетну будућност својих становника. Фокусирајући се на стварно стање ствари, пројекти који ће произићи из Омладинске политике, морају се активно реализовати у садашњем времену и требају да побољшају положај младих. Путем Јавног позива пристигао је један (1) пројектни приједлог који је разматрала Комисија именовна рјешењем Градоначелника број: 11-Г-3299/22. Пројекат је разматран у складу са Правилником о суфинансирању пројеката омладинских активности путем Јавног позива („Службени гласник Града Бања Лука“ број 24/23), након чега је подржан пројектни приједлог „Градског омладинског савјета“. Са изабраном организацијом закључен је уговор за чију је реализацију предвиђен износ од 20.000,00 КМ.

Јавни позив за пријаву пројеката омладинских организација и организација за младе који се суфинансирају из Буџета Града Бања Лука у 2023. години број: 07-СЛ-428/2023 од 22.06.2023. године омогућио је у 2023. години организацијама да се пријаве са својим пројектима, те да на тај начин понуде креативне приједлоге о начину рјешавања проблема и потреба младих у Бања Луци. Путем Јавног позива пристигло је 20 (двадесет) пројектних

приједлога које је разматрала Комисија именована рјешењем Градоначелника број: 11-Г-3299/22. Пројекти су разматрани у складу са Правилником о суфинансирању пројеката омладинских активности путем Јавног позива („Службени гласник Града Бања Лука“ број 24/23). Подржано је 10 (десет) пројеката који су били благовремени и комплетни у погледу тражене документације, а понудили су садржајне активности које су на иновативан начин указали на потребе младих, брзину развоја друштва и начине праћења трендова. Са изабраним омладинским организацијама и организацијама за младе закључени су уговори. Износи средстава за подршку пројектима одређени су у складу са оствареним бројем бодова, по Правилнику на основу којег је радила Комисија. За реализацију Јавног позива исплаћен је укупни износ од *30.000,00 КМ*.

На Јавни позив за пријаву пројеката омладинских организација, организација за младе и удружења грађана у „Дому омладине“, број 07-СЛ-429/23 од 20.06.2023. године пристигло је 23 (двадесет и три) пројектна приједлога. Комисија именована рјешењем Градоначелника број: 11-Г-3299/22 је разматрала пристигле пријаве у складу са Правилником о суфинансирању пројеката омладинских активности путем Јавног позива („Службени гласник Града Бања Лука“ број 24/23). Подржано је 10 (десет) пројектних приједлога који су понудили садржајне активности на дужи временски период и активности које су интересантне младим људима. Са изабраним организацијама закључени су уговори. Износи средстава одређени за подршку пројектима одређени су у складу са оствареним бројем бодова, по Правилнику на основу којег је радила Комисија. За реализацију Јавног позива дозначена су средства у износу од *35.000,00 КМ*.

Суфинансирање рада омладинских центара

Законом о омладинском организовању прописано је да је брига о омладини од општег интереса за Републику, а у складу са чланом 21. наведеног Закона, средства за суфинансирање омладинских центара планирају се годишњим акционим планом. Да би омладински центри који испуњавају основне стандарде и принципе рада свакодневно функционисали потребна је подршка локалне заједнице. Омладински центри који пружају услуге младима свакодневно, неопходно је да имају стална средства која користе за ангажовање стручног особља које ће радити на укључивању младих у омладински сектор и организовање, књиговодствене услуге, материјал потребан за рад, режијске рачуне, банкарске провизије.

Закон о омладинском организовању дефинише омладинске центре као приступачне и прилагођене просторе за младе у којем се младима у континуитету пружају активности и програми засновани на методама и принципима неформалног образовања са циљем развоја младих у свјесне, одговорне чланове заједнице и стварања услова за остваривање њихових пуних потенцијала. Омладински центри су препознати као мјеста која могу да окупе велики број младих људи, мјеста гдје млади могу да развију своје пуне потенцијале кроз друштвено орјентисане, едукативне и креативне програме и тако повећавају своју способност за лакше укључивање у друштво. Заједничка карактеристика младих је пасивност и недовољна укљученост у друштво и локална заједница подржавајући рад омладинских центара подржава: активизам младих и развој заједнице; неформално образовање, развој личности и промовисање позитивних вриједности, развој хуманости, друштвене одговорности, критичког мишљења; важности омладинског рада; квалитетно провођење слободног

времена; програме превенције (вршњачког насиља, деликвенције, алкохолизма, опојних дрога...).

У току године, Одјељењу за друштвене дјелатности УГ „Здраво да сте“ упутило је захтјев за подршку у раду омладинског центра, заједно са планом и програмом рада као и извјештајем о раду из претходне године. За реализацију плана и програма рада омладинског центра дозначено је *5.000,00 КМ*. На основу Годишњег извјештаја омладинског центра који води УГ „Здраво да сте“, реализовано је више пројеката који су усмјерени на развој омладинског рада, активног учешћа, едукације за младе и родитеље и радионице за дјецу. Омладински центар је омогућио младима одласке на међународне размјене, тренинге и студијске посјете, а настављена је и сарадња са међународном ОРА мрежом и мрежом М.О.Ц.А.Р.Т.

Суфинансирање појединачних програмских активности омладинских организација и организација за младе у износу од 500,00 до 2.000,00 КМ

Комисија именована рјешењем Градоначелника број 12-Г-647/17 од 23.03.2017. године, 12-Г-4266/19 од 08.10.2019. године, разматрала је до краја децембра 2023. године захтјеве достављене у складу са Правилником о додјели средстава за суфинансирање појединачних програмских активности омладинских организација, организација за младе, вриједносног разреда од 500,00 до 2.000,00 КМ („Службени гласник Града Бања Лука“, број 6/17). Средства планирана у складу са Акционим планом суфинансирања омладинских активности града Бања Лука, за 2023. годину за појединачне програмске активности, одобрена су и дозначена у износу од *10.000,00 КМ*.

II - ТЕКУЋИ ГРАНТОВИ ПОЈЕДИНЦИМА – ОМЛАДИНСКЕ АКТИВНОСТИ

Средства у Буџету Града под ставком Текући грантови појединцима – омладинске активности, у износу од *8.000,00 КМ*, у складу са Правилником о додјели једнократних новчаних помоћи из Буџета Града намјењених младима (од 15 до 30 година) члановима омладинских организација и организација за младе („Службени гласник Града Бања Лука“ бр. 16/13, 4/15 и 6/17).

Пристигле захтјеве разматрала је Комисија именована рјешењем градоначелника број: 12-Г-4267/19 од 08.10.2019. године и 11-Г-2446/22 од 13.06.2022. године. Износ једнократне новчане помоћи који се могао дозначити подносиоцу захтјева, у складу са Правилником, није могао бити већи од *500,00 КМ*. До краја децембра 2023. године, одобрено је 20 једнократних новчаних помоћи члановима омладинских организација, организација за младе, по различитим основама, у укупном износу од *8.000,00 КМ*. Подржани су млади за организацију различитих музичких догађаја, одласака на стручна усавршавања, семинаре, организовање предавања, сајмова, мотивисања младих на активizam, радионице за младе са тешкоћама у развоју, организације самосталних изложби, пружање техничке подршке за звук и свјетло, хуманитарних наступа и активности, радионица на тему креативног писања, интернационалне радионице и конференције за младе, развоје иновација у сврху пријаве на такмичења младих иноватора.

III – ТЕКУЋИ ГРАНТ СТУДЕНТСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

На основу Закона о студентском организовању („Службени гласник РС“ бр. 58/16 и 63/21) и Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 67/20) и Одлуке о извршењу буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“ број 47/21), Одјељење за друштвене дјелатности помаже функционисање и рад студентских организација кроз додјелу средстава за њихов несметан рад и кроз подршку појединачним активностима. Средства планирана у 2023. години износе 16.000,00 КМ. Подржано је девет студентских организација и планирана средства су потрошена у потпуности.

IV ТЕКУЋИ И КАПИТАЛНИ ГРАНТОВИ – ФОНД ЗА СТУДЕНТСКЕ ПРОЈЕКТЕ

У Буџет Града Бања Лука за 2023. годину уврштена је нова буџетска ставка која се односи на Фонд за студентске пројекте у области научно истраживачког рада. Одјељење за друштвене дјелатности планирало је средства у износу од 20.000,00 КМ. Средства су остала неутрошена из разлога што је Правилник о суфинансирању пројеката омладинских активности путем Јавног позива („Службени гласник Града Бања Лука“ број 24/23) ступио на снагу у другој половини године када су студенти завршавали академску годину те не би могли да се на вријеме пријаве са својим пројектним приједлозима.

„Дом омладине“

Током 2023. године Дом омладине је забиљежио изузетне резултате рада и посјећености захваљујући интензивним активностима омладинских организација у провођењу разноврсних догађаја и активности које су дјелом подржане од стране Градске управе, а добрим дјелом и напорима организација и појединаца у реализацији самосталних пројеката, активности и догађаја. Запослени у Одјељењу за друштвене дјелатности и Кабинету Градоначелника, дали су допринос у активирању свих расположивих материјалних и људских ресурса како би Дом омладине постао препознатљиво мјесто рада и боравка бањалучке омладине.

У том контексту Одјељење је покренуло низ активности у оснивању Градског омладинског савјета који је коначно у другој половини године основан и постао кровна организација са јасном улогом у даљој организацији и раду омладине у Дому омладине, али и намјери оснаживања омладинског активизма. Омасовљавање омладинског рада у Дому је добио на значају појачаним финансијским издвајањима Града у омладинске пројекте што је постао и најбитнији замајац покретања омладинских организација, организација за младе и удружења.

Од почетка године приступило се осмишљавању оквирног плана рада и припремама омладинских организација за увођење нових програмских активности. На бази приједлога омладинских организација обрађених из претходног периода извршено је расписивање јавних позива за суфинансирање нових и креативних пројеката. На основу поднесених захтјева одабрани су они пројекти који су између осталог били прилагођени за рад у простору Дома омладине али и други који су били квалитетни и који могу привући што већи број младих људи као конзументе. Тако је за пројекте омладинских организација из Буџета Града издвојено 35.000 КМ, а за пројектне активности у Дому омладине 30.000 КМ, а све у циљу оснаживања и подршке раду младих на подручју Града Бања Лука. Сходно томе

подржан је и одређени број организација чији је рад у протеклом времену препознат као врло квалитетан.

Анализа рада за 2023. годину показује динамичан раст дешавања од почетка извјештајне године, превасходно организација које су цјелодневно присутне у просторијама Дома, што потврђује исправност интервенција Градске управе и вођења политике око омладинског сектора, а што је видљиво из табеларног приказа редовних и периодичних активности.

Позитивној динамици рада организација у Дому допринијело је и више интервенција на унутрашњем и вањском опремању и уређењу просторија. Током љетних мјесеци одржан је већи број културних и музичких догађаја на кровној тераси Дома омладине што је са одушевљењем прихваћено од стране корисника као ново мјесто за њихове активности, а у суштини обогатило понуду. Инвестиције у лифт и степениште као и концертну куполу, вишеструко су се исплатиле због укупног броја искориштених дана на тераси Дома омладине. Поред наведеног на тераси је монтиран приручни шанк и покретна остава која ће употпунити услове рада на отвореном простору. За одржавање Дома омладине из Буџета је обезбјеђено 50.000 КМ ради одржавања простора и објекта Дома, што представља значајно повећање у односу на ранији период.

И током наредне године биће настављено активно ангажовање и улагање на опремању простора како би се заокружило уређење простора Дома омладине, а ради што угоднијег боравка и рада његових корисника.

Табела 1. Периодичне активности у Дому омладине за **2023.** годину

Р.б	Организатор	Активност-догађај	Вријеме трајања
1.	Дис театар	Аплауз-Кеза Фест Холивуд најт-мјузикл Фестивал омладинских позоришта Бања Луке Извођење јавних представа „ЗВУКОВИ НАДЕ“ 21.омладински позоришни фестивал Револуција младости и рођендан театра Извођење представа и премијера	23.-29. март 04.-06.септембар септембар 17.-22.октобар 18.-23.септембар 22.децембар Јануар-децембар
2.	УГ“Рок симфонија“	Пробе Музички атеље ЕЛИ ИНФО и музичка забава Музички атеље Рок симфоније Концерт ауторске музике Октет+промоција Новогодишњи концерт (панел дискусија, модна ревија и концерт)	13.април 17.-25.април 03.мај 24. август 12.јули 29. октобар 15.децембар 20.децембар
3.	Градски омладински савјет Бања Лука	-ДЦ-ПАРТИ	28.април
4.	УГ „Блок“	Манифестација „Авартура“	18.јуни
5.	Перпетум мобиле	КОРА 9- Конференција омладинског рада	27.-28. септембар
6.	Академија Умјетности	Извођење представа Дјечје радионице	10.-14. јануар 02.септембар

7.	Вокални атеље „МаМа Вокс“	МаМа Вокс-Концерт -Концерт	30.април 28.децембар
8.	ДСГ „Рода“	Школа дјечије глуме-представа	јануар-фебруар
9.	Удружење Италијана	Панел дискусија Хорско пјевање-концерт	12.фебруар 13.фебруар
10.	Центар модерних знања	Представе	03.децембар
11.	Гредска управа	2. Бањалучки карневал	27.-28.мај
12.	УГ НОВИ МИЛЕНИЈУМ	Концерт „Inspiration Flèmes“ Курс „Здравог животног стила“	18.фебруар 15.-29.јула
13.	УГ „НОВА ГЕНЕРАЦИЈА“ и Центар за социјални рад Бања Лука	Предавање „Центри за социјални рад и случајеви насиља“ Инфо дан Презентација рада ЦЗР	02.јуни 03.август 29.август
14.	СПКД „ПРОСВЕТА“	Изложба „Моја оловка пише ћирилицом“	24.-28.мај
15.	Удружење филозофа	Филозофска расправа Филозофска мисао-фил.вече	03.март 27.април
16.	УГ „МРВИЦЕ ПРЕМИЈЕ“	Хуманитарна представа	19.новембар 17.децембар
17.	ПУ „Цицибан“	Представа за мајке	03.март 01.новембар 27.децембар
18.	ПУ МАШТА	Дјечија представа за мајке Завршна приредба	07.март 23.јуни
19.	ПУ АНЂЕО	Програм за родитеље и завршна манифестација	06.мај 25.децембар
20.	Транспаренси Интернационал	Снимање поткаста Панел дискусија „Политичке странке у борби против корупције“	14..и 28.април 11.мај 1.,08.,15. септембар 19.септембар
21.	УГ „Храбро срце“	Едукативна радионица за дјecu са посебним потребама	05.март 2х 14.мај 2х
22.	УГ „Императум“	Промоција књиге	10. август
23.	ЈУ Техничка школа Бања Лука	Проба музичке етно-секције Светосавска академија	02.-24.фебруар 25.фебруар
24.	УГ „АРТ о МАТ“	„Поп Арт Маркет“-урбан булвак	11.фебруар, 13.мај
25.	Технолошки факултет	Изложба веб дизајна	28. јуни-03.јули
26.	Радио клуб „Никола Тесла“	Обука за радио аматере Полагање завршног испита	Фебруар-март 15. април
27.	Школа спорта за лица са сметњама у развоју „Сунце“	Радионице за карневал	11.април
28.	Opus Communica	Концерт	17. и 20.јуни 21. и 23. новембар
29.	ПУ „Љутко“	Завршна приредба	07.јули
30.	Kozara ultra trail	Обука волонтера за полумаратон	02.-09. октобар 01.-15.новембар

31.	ЦЕРД-Центар за економски и рурални развој	Радионица „Како створити бољу будућност....“	09.март
32.	ОЦ „Здраво да сте“	Музичка радионица-Креативни август Изложба	25.-29.август 08.-13.септембар
33.	Ненад Боснић, умјетник	Изложба „ Умјетност која ником не треба“	05.јули
34.	ИОМ-БиХ-Међународна орг.за миграције	Радионице	18.септембар
35.	ПУ „Мики Маус“	Завршна манифестација	23.јуни
36.	Центар за социјални рад Лакташи	Супервизија	05.децембар 25.-27.децембар
37.	„Нова генерација“	Радионица „Плави телефон“	17.фебруар
38.	Савез иноватора Републике Српске	Међународна изложба „ИНОСТ 2023“ Изложба „Теслини дани“ Сајам иноватора и инвеститора	19.-21. април 09.-15 јули 08.-09.дец.
39.	„Водовод“ а.д.	Међународни дан вода Изложба	18.март
40.	Психолошки центар „Сенсе“	Психолошке радионица	1.-30.јули
41.	УНДП	Радиона са Црвеним Крстом Републике Српске	07.септембар
42.	Агенција за саобраћај РС и Одјељење за саобраћај ГУБЛ	Едукативне представе	14.октобар 14.новембар
43.	Град Бања Лука- Градоначелник и Дом омладине	Студентска журка Додјела рјешења дјечи палих бораца Додјела субвенција Додјела Уговоразастипендије	24 фебруар 09.септембар 13.октобар 11.децембар 21.-22.децембар
44.	Ансамбл „Бањалучки вез“	Концерт	27.децембар
45.	КултАрт	Међународни фестивал поезије „Пјесмобој“ Промоција књиге аутора Пере Зубца	17.новембар
46.	МИС-КПУУ „Тарас Шевченко“	Концерт КУД – „Червона Калена“ Вече Украјинаца	28.мај
47.	Планинарско друштво „Абонос“	Школа планинарења	01.-31.март
48.	Музичка школа „Владо Милошевић“	Музички концерт	11.-12. децембар
49.	Нови Старт	Промоција књиге	20.децембар
50.	УГ „Удружене жене“	Омладински форум Јавна трибина Обиљежавање годишњице сигурне куће Промоција промотивног материјала Панел дискусија	11.август 25.август 25.октобар 24.-30. новембар 05.децембар
51.	УГ „Оштра нула“	-Панел дискусија на тему људских права Промоција стрипа -Панел дискусија Семинар	14.-17. септембар 01.април 19.април 26.-27.новембар
52.	Друштво психолога Р.Српске	Презентације, предавања	14.мај 15.децембар

53.	Ненад Боснић	Изложба „Умјетност која ником не треба“	05.-07. јули
54.	УГ „4+“	Скупштина удружење Радионица	07.септембар 18.септембар
55.	Центар за животну средину	Радионица „Мочвара“ Изложба Округли сто Филмско вече	27.јануар 10.март 12. октобар
56.	Министарство здравља и социјалне заштите	Округли сто-Нацрт закона о здравственој заштити	10.мај
57.	ХГ „Дуга“	Хуманитарно филмско вече	31. август
58.	Градска развојна агенција „Цидеа“	Семинар Сајам „Иноватори-Инвеститори	13.април 08.-09.децембар
59.	Архитектонско-Грађевински факултет	Изложба завршних радова I и II студијског циклуса Предавање	25.мај
60.	ЈУ Грађевинска школа Бања Лука	Дани отворених врата	27.април
61.	Фондација „Westminster“	Панел дискусија-„Људска права у БиХ“	24.фебруар
62.	ЈП „Попште Српске“	Манифестација „Пипем писмо деда мразу“	26.децембар
63.	Владо Подани и Дис театар	Концерт	11.фебруар
64.	ПУ „Мали принц“	Приредба за дјецу	04.март
65.	ПУ „Весела пчелица“	Приредба	07.март
66.	Канцеларија за јавност ГУ	Разговори са грађанима	14.март
67.	СЦ „Звјездице“	Донаторско вече	21.март
68.	„ПРОЕДУКА“	Панел дискусија Снимање поткаста Изложба карикатура Изложба	29.март 17.октобар
69.	УГ „Твоја ријеч“	Хуманитарно вече „Аутизам говори срцем“	01.април
70.	УГ „Нови старт“	WHITE PARTY-Омладинска журка – Кров Едукација за младе	26.август 10.октобар
71.	УГ „Срце Пегаса“	Предавања о здравој исхрани	08.- 09. април
72.	ЈУ Политехничка школа	Смотра рада средњих школа са смјера дизајни и текстил Дан менталног здравља	09.април 10.октобар
73.	Студентски парламент	Отварање студентских дана Извођење представе	10.-15.април
74.	Републичка орг. удружења за помоћ ментално недовољно развијеним лицима у РС	Едукативне радиоонице	27.април
75.	ЈУ Католичка гимназија	Такмичења у дебати	30.април
76.	Републички педагошки завод	Пројекат „Култура сјећања“ Учесници средње школе Педагошко стручно усавршавање	29.април 29.август
77.	Плесна група „Опуштено“	Плесне вечери Плесна журка	08.,29.април 23.јуни

78.	ЈУ Музичка школа	Концерт ученика музичке школе „Владо Милошевић“	11.мај 10. и 11. децембар
79.	ЈУ Медицинска школа	Пробе Представе	04.,10.мај 13.мај
80.	Рубикон клуб БиХ	Међународно такмичење „Бања Лука Опен 2022“ Обука у слагању коцке	28.-29. мај 01.-30. август 01.-30.октобар
81.	ПУ „Монтесори Киндергарден“	Завршна приредба	10.јуни
82.	KARITAS Banja Luka	Конференција	10.јуни
83.	Спортско риболовно друштво Бања Лука	25.Лјетна школа спортског риболова	19.-25.јуни
84.	Центар за предшколско васпитање Бања Лука Општина нула	Семинар-сручно усавршавање васпитача Радионице	29.-31.август 15.септембар
85.	Бајковити сајам	Сајам креативаца	04.јуни 04.-05. август 21.октобар 23. и 24. децембар
86.	Удружење ДЈ-ева УРБАН БЕАТ	Музичко-забавна манифестација „Get Conected“	10.јуни
87.	Пројекат 051-RAVE THE ROOF-Фестивал	DY DZEJ PARTY	27.мај 02. септембар
88.	Удружење пчелара Бања Луке	Промоција рада	05.септембар
89.	УГ „КЛУБ БУДНИХ“	Конференција-округли сто	04.децембар
90.	Градска управа	Предавање Европска седмица мобилности	11. септембар
91.	Акваријус	Јавна дебата ДЕМОФЕСТ-музички фестивал	01.јуни 19.-23.јули
92.	УГ „Дијабетно 1“	Модна ревија	22.септембар
93.	Конфуцијев Институт	Филмско вече Представљање кинеске поп музике	21.-22.септембар 23.септембар
94.	Центар за социјални рад	Презентације и предавање	13.септембар
95.	Француски Институт	Изложба фотографија „У сусрет Олимпијади“	27.-30.септембар 01-03.октобар
96.	Фондација „Мозаик“	„Селекција микробизниса“ догађај програма Омладинске банке	25.јуни
97.	Култура Култури	Арт-Фест Филмски фестивал	03.-06. октобар
98.	ГУ-Одсек за управљање имовином града	-Презентација -Отварање понуда	30.септембар
99.	Универзитетско- клинички центар	Удружење обоњелих од меланома-предавање	01.октобар

100.	ХО „Срби за србе“	Хуманитарни концерт Столни тенис-турнир	05.октобар децембар
101.	УГ“Учионица“	Изложба радова ученика техничке школе	14.-21.новембар
102.	БЛЕМЦ	Конференција електронске музике	07.октобар
103.	DJ Тијана	Сајам грамофонских плоча DJ парти	09.-10. септембар
104.	ОШ „Доситеј Обрадовић“	Промоција ученичких филмова	14.септембар
105.	Хелсиншки парламент	Радионица Дани Срђана Алексића	10.децембар
106.	Савез студената Правног факултета	Турнир ФИФА 23 Представа у режији ДИС театар Турнир и почетак првенства	15.октобар 23.октобар 01.новембар 06.новембар 24.новембар
107.	ХО „Бапгионић“	Турнир у столном фудбалу-хуманитарна акција	16.октобар
108.	Глумица Мина Лазаревић	Представа-премијера	17.децембар
109.	УГ „Радост“	Обука волонтера	22.октобар
110.	Др Споменка Муљовић	Промоција књиге	10.децембар
111.	Удружење аниматора РС „Дарес“	Ревизија анимираног филма	27 – 29. октобар
112.	Танго натурал Бања Лука	Плесни концерт Презентација Плесно вече	09.јуни 14.јули 15.септембар 04.септембар 13.октобар
113.	Аквариус д.о.о. i ЕУ-Special Representative in BiH	Панел дискусије „Медији и цивилно друштво“	10.јуни 22.новембар
114.	Удружење Италијана	Концерт-Вече италијанске пјесме и плеса	26.новембар
115.	Удружење словенаца „Триглав“	Изложба словенске културе Мартиновање	26.мај 18.новембар
116.	Извиђачи „22 април“	Годишња скупштина	05.април
117.	Правни факултет	Снимање филма	06.децембар
118.	Градска управа- Одјељење за друштвене дјелатности	„Зима у Дому омладине“	децембар
119.	УГ „Мрвице“ ДИС Театар	Донаторско вече	19.новембар
120.	Младен Томић- GET CONEKTED WTH-PartY	Вече електронске музике-	10.јун
121.	Дом здравља Бања Лука	Предавање за младе о полно преносивим болестима	28.новембар

122.	Група аутора-Миле Савић	Документарни филм „Славиша Крунић“	06.јуни
123.	Министарство породице, омладине и спорта	Панел дискусија Свјетски дан волонтера	25.октобар 05.децембар
124.	Агенција МЦРТ	Панел	07.децембар
125.	ПУ „Монтесори“	Приредба	09.децембар
126.	Музичка група „Клапани“	Концерт	10.децембар
127.	Школа за дјецу са потешкоћама у развоју „Сунце“	Радионица са продајом честитака	11.децембар
128.	ОШ „Георги Стојков Раковски“	Промоција књиге „Чаробно село“	13.децембар
129.	Роберт Дацешин, путописац	Сајам туризма	17.-18.децембар
130.	EXSPERANCE WORK AND TRAVEL	Инфо дан за студенте	11.мај
131.	УГ „Чепка бесједа“- удружење чеха Града Бања Лука	Изложба „Езопове басне“	20.-27. мај
132.	EU-Info centar	Zombijana bons-Izložba radova Adrijane vešović, vizelbna umjetnica	25.maj
133.	ММ Узичка група „Ничим изазван“	Концерт	24.јуни
134.	Градски тамбурашки оркестар	Школа тамбуре	15.септембар
135.	Бенд без рикверца	концерт	30.септембар
136.	Републички завод за заштиту културно – историјског и природног наслеђа	Изложба „ 50 ЗА 50 – ОНИ СУ НАС УЧИЛИ“	12.-26.октобар
137.	Школа страних језика „ПОЛИГЛОТ“	Курсеви страних језика	октобар новембар децембар
138.	UNFRA	Тренинг за вршљачку изградњу мира	21.октобар
139.	Удружење Пољака	Филмски фестивал	24 – 26.октобра
140.	Фондација „Српска кућа“	Донаторско вече	01.новембар
141.	Музичка група „Батерфлеј“	Донаторски концерт	02.новембар
142.	Омладинска новинарска асоцијација БиХ	Панел дискусија – дијалог младих	24. новембар
143.	УГ „Бели анђео“	Књижевно вече	28. новембар

144.	Електротехнички факултет	ИТ Конференција	8.-9.децембар
145.	Центар за социјални рад Бања Лука Синдикат радника ГУ БЛ	Подјела пакетића	26.децембар
146.	ПУ „Дизниленд“	Новогодишњи приредба	28. децембар
147.	Fresch Wave	Новогодишња журка на крову	31.децембар

Табела 2. Редовне активности у Дому омладине за **2023.** годину

Р.б		Активност-догађај	Вријеме трајања
01.	Дис театар	Пробе,обуке,радионице Едукативне радионице Школа глуме	5х седмично јануар-мај
02.	УГ „Врапчићи“	пробе	2х седмично
03.	КУД „Пискавица“	тренинзи	1х седмично
04.	УГ „АРТ ПЛУС“ (мама vox)	тренинзи и пробе	5х седмично
05.	УГ „МИС“	тренинзи	2х седмично (до 30.06)
06.	О.О. „Опуштено“-Латино	Плесне радионице и тренинзи латиноплеса	2х седмично фебруар-мај септембар –децембар
07.	Савез мисаоних игара	тренинзи	2х седмично
08.	Градски тамбурашки оркестар	Програм обуке на жичаним инструментима	2х седмично
09.	ДСГ „Рода“	Школа дјечије глуме- -извођење представа	јануар- фебруар децембар
10.	УГ „Храбро срце“	Едукативна радионица за дјецу са посебним потребама	април мај јуни, новембар-децембар
11.	Шаховски клуб Бања Лука	Школа шаха	2х седмично
12.	УГ „Бели анђео“	Пробе	2 седмично
13.	УГ „Нови миленијум“	Антистрес програм „Здрави животни стилови“	2 седмично у периоду фебруар-април октобар-новембар
14.	ОО„Здраво да сте“	-Плесна радионица	3х седмично
15.	Перпетум Мобиле	Буди мушко-клуб Инструктивна настава Камп за надарене	1 седмично 5х седмично 1 седмично
16.	„Звијездице“	Инклузивно-креативне радионице	1 седмично октобар-децембар
17.	Јованка Роченовић, виолисткиња	Школа виолине	2 седмично
18.	Церебра	Радни састанци	1 седмично
19.	Аматерски радио клуб „Никола	Обука радио аматера	1 седмично

	Тесла ^с		
20.	Kozara ultra trail	обуке	1 седмично
21.	UG „Kame Crew“ ^с	Урбани плес	2 седмично
22.	Нови старт	Јога-медитација	2 седмично

СПОРТ

Основ за планирање средстава у буџету Града и учешће у финансирању програмских активности учесника у систему спорта чине Програм и годишњи програм развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања, а на основу јединствених програма или пројеката учесника у систему спорта са територије Града.

Учесници у систему спорта у Бањој Луци су:

- 1) спортске организације регистроване као удружења, у складу са Законом о спорту.
- 2) јавне установе из области:
 1. спорта,
 2. предшколског васпитања (вртићи),
 3. основног и средњег васпитања и образовања (основне и средње школе),
 4. високог образовања (акредитоване високошколске установе из области спорта).
- 3) правни субјекти који су корисници објеката у јавној својини.

Суфинансирање програмских активности у оквиру овог програма се спроводи на основу три програма финансирања, а односи се на:

- 1) основни програм,
- 2) посебни програм и
- 3) допунски програм.

Јавни позиви

У складу са јавним позивима за суфинансирање програмских активности спортских организација за три програма (Основни, Посебни и Допунски – спортске манифестације) за 2023. годину, те складу са Програмом развоја спорта Града Бања Лука за период 2018/2022. године („Службени гласник Града Бања Лука“, број 41/17), Закључком о усвајању Програма развоја спорта Града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 15/23) и Закључком о усвајању Ревидираног Програма развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 29/23) задовољен је принцип транспарентности који је препоручио УНДП-а и Министарство управе и локалне самоуправе Владе Републике Српске за финансирање спортских организација на територији Града за 2023. годину.

Такође, Град Бања Лука је седму годину за редом, а у складу са одредбама Правилника о критеријумима, условима и начину суфинансирања програма спортских

организација и манифестација о интереса за Град Бањалуку („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 47/17, 18/20 и 30/20) у периоду од 1. јуна до 1. јула 2023. годину, расписао:

- Јавни позив за класификацију спортских организација и учешће у Основном програму суфинансирања програмских активности спортских организација у оквиру Програма развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2024. годину.
- Јавни позив за учешће у Посебном програму суфинансирања програма/пројеката спортских организација у оквиру Програма развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2024. годину.
- Јавни позив за суфинансирање организације спортских такмичења или манифестација од посебног значаја и од значаја за град Бањалуку у оквиру Програма развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2024. годину.

Програми

На основу програмских модела финансирања спорта путем јавних позива, средства дозначена за спорт, извршавала су се сходно Одлуци о извршењу Буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 47/22) и Одлуци о усвајању Ребаланса буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 14/23), а у складу са усвојеним Програмом развоја спорта Града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 15/23) и Ревидираним Програмом развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 29/23). Доношењем Одлуке о усвајању Ребаланса буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 14/23), због насталих промјена на позицијама Буџета Града Бања Лука - Одјељење за друштвене дјелатности - Средства за образовање, здравство, омладину и спорт - Број потрошачке јединице: 2002282, извршено је ревидирање и допуна приоритетних области финансирања у оквиру Програма развоја спорта града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2023. годину, те су исте усклађене са ревидираним и новим буџетским позицијама Одјељења за друштвене дјелатности којим су обухваћене спортске активности и дјелатности према сљедећем:

- XIII ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ ФИНАНСИРАЊА - 415200 0810 КАПИТАЛНИ ГРАНТ СПОРТСКОМ УДРУЖЕЊУ ФК „РЕКРЕАТИВО“

У складу са амандманским дјеловањем у оквиру Буџета града Бања Лука за 2023. годину, обезбјеђена су средства за реконструкцију постојећег објекта који користи спортска организација Фудбалски клуб „Рекреативо“, а који се налази у Мјесној заједници Чесма. Фудбалски клуб „Рекреативо“ је ради потписивања уговора о реконструкцији објекта који користи и повлачења одобрених средстава, извршио избор најповољнијег извођача радова за реконструкцију објекта, обезбиједио и финансирао израду техничке документације (идејни пројекат, главни пројекат, те ревизију главног пројекта), и прибавио све неопходне сагласности за издавање потребних дозвола за реконструкцију пројекта. Град Бања Лука је на основу потписаног Уговора број 11-Г-4466/2023 од 13.

октобра 2023. године за реконструкцију наведеног објекта извршио плаћање према Фудбалском клубу „Рекреативо“ на основу испостављених потписаних и овјерених оригиналних ситуација/фактура, достављених од стране изабраног извођача радова реконструкције постојећег објекта који користи Фудбалски клуб „Рекреативо“ у укупном износу до **60.000,00 КМ.**

- **XVI ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ ФИНАНСИРАЊА - 415200 0810 - КАПИТАЛНИ ГРАНТ СПОРТСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И УДРУЖЕЊИМА - Тениски савез РС (из кредитних средстава)**

У оквиру буџетске позиције Капитални грант спортским организацијама и удружењима -Тениски савез РС (из кредитних средстава), а у сврху завршетка изградње мултифункционалне спортске дворане са пратећим инфраструктурним радовима у Парку Младен Стојановић, и кратког рока за завршетак радова, и почетка спортског такмичења АТП 250 тениског турнира „Srpska Open“, Одлуком о кредитном задужењу Града Бања Лука за финансирање капиталних инвестиција („Службени гласник Града Бања Лука“, број 9/23) обезбијеђена су средства у износу од **10.000.000,00 КМ.**

- **XVII ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ ФИНАНСИРАЊА - 415200 0810 КАПИТАЛНИ ГРАНТ СПОРТСКОМ УДРУЖЕЊУ ФК „ЖЕЉЕЗНИЧАР“**

У складу са Ребалансом буџета Града Бања Лука за 2023. годину обезбијеђена су средства за санацију и реконструкцију спортског објекта и терена, односно пратеће спортске инфраструктуре које користи Фудбалски клуб „Жељезничар“ Бања Лука. Фудбалски клуб „Жељезничар“ Бања Лука је ради потписивања уговора о санацији и реконструкцији спортског објекта и терена, односно пратеће спортске инфраструктуре и повлачења одобрених средстава, извршио избор најповољнијег извођача радова санације и реконструкције спортског објекта и терена ФК „Жељезничар“, те је обезбиједио и финансирао израду техничке документације (идејни пројекат, главни пројекат, те ревизију главног пројекта), и прибавио све неопходне сагласности за издавање потребних дозвола за санацију и изградњу спортског терена. Град Бања Лука је на основу Уговора 11-Г-5577/2023 од 25. децембра 2023. године за санацију и реконструкцију спортског објекта и терена, односно пратеће спортске инфраструктуре извршио плаћања према Фудбалском клубу „Жељезничар“ Бања Лука на основу испостављених потписаних и овјерених оригиналних ситуација/фактура, достављених од стране изабраног извођача радова за санацију и реконструкцију спортског објекта и терена, односно пратеће спортске инфраструктуре које користи Фудбалски клуб „Жељезничар“ Бања Лука у укупном износу до **60.000,00 КМ.**

- **XVIII ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ ФИНАНСИРАЊА - 415200 0810 ТЕКУЋИ ГРАНТ - БОКСЕРСКИ КЛУБ „КРАТОС“ БАЊА ЛУКА**

У складу са амандманским дјеловањем у оквиру Ребаланса буџета града Бања Лука за 2023. годину, обезбијеђена су средства за Боксерски клуб „Кратос“ Бања Лука, односно за финансијску подршку у припреми и организацији међународне кик бокс ревије „Nektor fight nigh 4“. Боксерски клуб „Кратос“ је ради повлачења оперативних средстава

обезбиједио и поднио неопходну документацију прописану Законом о спорту Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 79/20) и Правилником о критеријумима, условима и начину суфинансирања програма спортских организација и манифестација од интереса за Град Бањалуку („Службени гласник Града Бања Лука“ бр. 46/17, 18/20, 30/20 и 43/22). Град Бања Лука је на основу Уговора број: 11-Г-3671/23 од 17. августа 2023. године и достављене неопходне документације извршио уплату обезбијеђених средстава Ребалансом буџета Града Бања Лука за 2023. годину, у износу од **50.000,00 КМ.**

- XIX ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ ФИНАНСИРАЊА - 415200 0810 ТЕКУЋИ ГРАНТ ЗА РУКОМЕТНИ КЛУБ БОРАЦ

У складу са амандманским дјеловањем у оквиру Ребаланса буџета града Бања Лука за 2023. годину, обезбјеђена су средства за Рукометни клуб „Борац“, односно додатна средства која су неопходна за даљњи рад и несметано функционисање ове спортске организације. Рукометни клуб „Борац“ ради повлачења оперативних средстава обезбиједио је и поднио неопходну документацију прописану Законом о спорту Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 79/20) и Правилником о критеријумима, условима и начину суфинансирања програма спортских организација и манифестација од интереса за Град Бањалуку („Службени гласник Града Бања Лука“ бр. 46/17, 18/20, 30/20 и 43/22). Град Бања Лука је на основу достављене неопходне документације извршио уплату обезбијеђених средстава Ребалансом буџета Града Бања Лука за 2023. годину, у износу од **50.000,00 КМ.**

- XX ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ ФИНАНСИРАЊА- 4152 0810 ТЕКУЋИ ГРАНТ ЗА ФУДБАЛСКИ КЛУБ БОРАЦ

Скупштина Града Бања Лука је на 10. сједници одржаној 24.05.2023. године донијела Одлуку о прерасподјели буџетских средстава број: 22-013-23/23 („Службени гласник Града Бања Лука“ број 22/23) у износу од 500.000,00 КМ за суфинансирање трошкова реализације активности Фудбалског клуба „Борац“, које се првенствено односе на добијање лиценце за наступ и учешће у УЕФА европским такмичењима и Премијер лиги БиХ за такмичарску 2023/2024 сезону, као и измирење текућих обавеза ове спортске организације у 2023. години. Средства су се у складу са напријед наведеном Одлуком обезбједила у оквиру нове ставке потрошачке јединице Одјељења за друштвене дјелатности- 4152 Текући грант за Фудбалски клуб „Борац“, у износу од 500.000,00 КМ. Град Бања Лука је на основу Уговора број: 11-Г-2373/23 од 08. јуна 2023. године и достављене неопходне документације извршио уплату обезбијеђених средстава Ребалансом буџета Града Бања Лука за 2023. годину у износу од **400.000,00 КМ.**

1 Основни програм суфинансирања програмских активности

Програмом развоја спорта Града Бања Лука са приоритетним областима финансирања за 2023. годину одобрено је суфинансирање програмских активности за 67 спортских организација и 6 спортских организација лица са инвалидитетом, који се финансирају по Основном програму.

Средства планирана за суфинансирање програма спортских организација по Основном програму, дозначена су спортским организацијама у износу од **1.088.484,60 КМ**. Свим спортским организацијама из све четири категорије спортова дозначена су средства у износу од 100% осим:

- Бициклистичком клубу „БСК“ који није повукао средства за IV квартал, дозначена су средства у износу од 65% од планираних 6.091,00 КМ;
- Пливачком клубу „Борац“ који није повукао средства за IV квартал, дозначена су средства у износу од 65% од планираних 12.542,91 КМ;
- Женском фудбалском клубу „Борац“ који није повукао средства за IV квартал, дозначена су средства у износу од 65% од планираних 24.059,73 КМ.

Напријед наведене спортске организације нису поступиле у складу са чланом 51. Правилника о критеријумима, условима и начину суфинансирања програма спортских организација и манифестација од интереса за Град Бањалуку („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 46/17, 18/20 и 30/20) и тачком 5. рјешења о суфинансирању програмских активности спортске организације којом је дефинисано да спортска организација, у року од 30 дана, од дана дознаке кварталних финансијских средстава или истека кварталног периода, достави извјештај о намјенском утрошку средстава, на прописаним обрасцима Финансијски извјештај-ФИ и Наративни извјештај-НИ, односно, нису доставиле Одјељењу за друштвене дјелатности извјештај о намјенском утрошку одобрених и дозначених средстава за III квартал.

Такође, свим спортским организацијама лица са инвалидитетом који су обухваћени Основним програмом суфинансирања програмских активности уплаћена су средства у износу од **92.223,80 КМ** или 100% средстава одобрених Програмом, осим:

- Инвалидски одбојкашки клуб „Борац“ који није повукао средства за IV квартал, дозначена су средства у износу од 65% од планираних 34.704,32 КМ;
- Стрељачки клуб инвалида „Бања Лука“ који није повукао средства за IV квартал, дозначена су средства у износу од 65% од планираних 2.997,96 КМ
- Шаховски клуб инвалида „Балкан 1926.“ који није повукао средства за II, III и IV квартал, дозначена су средства у износу од 20% од планираних 2.903,12 КМ.

II Посебни програм суфинансирања програма/пројеката

По Посебном програму одобрено је 29 програма/пројеката учесника у систему спорта за суфинансирање, као и 3 програма/пројекта спортских организација лица са инвалидитетом.

У складу са тачком 2.2.3. Програма сви носиоци програма/пројеката који се суфинансирају по Посебном програму имали су обавезу да по усвајању овог програма писмено обавијесте Одјељење о потврди термина реализације, односно измјене термина реализације или евентуалног одустајања од реализације програма/пројекта. Одјељење је издавало рјешења о суфинансирању пројеката по Посебном програму након достављених обавјештења.

Средства планирана за подршку 28 спортских организација и 1 јавне установе из области спорта по Посебном програму, реализована су у износу од **60.000,00 КМ** или 100% одобрених средстава, осим:

- Плесном клубу „Поинт“ за организацију и реализацију пројекта „Свечани плесни концерт“ - пројекат није организован и реализован од стране носиоца програма/пројекта,
- Омладинском шаховском клубу „Мала рокада“ за организацију и реализацију пројекта/програма „28. Светосавски шаховски турнир“ - пројекат није организован и реализован од стране носиоца програма/пројекта.

Такође, свим спортским организацијама лица са инвалидитетом које су обухваћене Посебним програмом суфинансирања програма / пројеката уплаћена су средства у износу од **17.000,00 КМ** или 100% од одобрених средстава Програмом, осим:

- Стонотениском клубу за особе са инвалидитетом „Врбас“ за организацију и реализацију пројекта/програма „План и програм рада“ - пројекат није организован и реализован од стране носиоца програма/пројекта.

III Допунски програм - суфинансирање организације спортских такмичења или манифестације

Програмом одобрено је суфинансирање 7 спортских такмичења или манифестација „од посебног значаја за град Бањалуку“, и 18 спортских такмичења или манифестације „од значаја за град Бањалуку“, као и 2 спортска такмичења или манифестације лица са инвалидитетом „од посебног значаја за град Бањалуку“, и 2 спортска такмичења или манифестације лица са ивалитетом „од значаја за град Бањалуку“.

У складу са тачком 2.3.2.3. Програма, сви носиоци организације спортских такмичења или манифестација „од посебног значаја“ и „од значаја“ за град Бањалуку, који се суфинансирају по Допунском програму, имали су обавезу да по усвајању Програма писмено обавијесте Одјељење о потврди термина организације, односно измјене термина организације или евентуалног одустајања од организације спортских такмичења или манифестација. Одјељење је издавало рјешења о суфинансирању пројекта организације спортских такмичења или манифестација „од посебног значаја“ и „од значаја“ за град Бањалуку након достављених обавјештења.

Средства планирана за подршку и суфинансирање организације спортских такмичења или манифестација, реализована су у износу од 100% одобрених средстава предвиђених Програмом, осим за :

- организацију спортског такмичења „ЕСА Европски куп и ICF Ranking Race у кајаку и кануу на дивљим водама“ у организацији Кајак кану клуба „Врбас“, класификованог као такмичење „од посебног значаја за град Бањалуку“ - манифестација није организована и реализована од стране носиоца програма/пројекта,
- организацију спортског такмичења 20. ЕУБЦ меморијалног боксерског турнира „Великани Славије“ у организацији Боксерског клуба „Славија“, класификованог као такмичење „од значаја за град Бањалуку“ - манифестација није организована и реализована од стране носиоца програма/пројекта.

Такође, свим спортским организацијама лица са инвалидитетом које су обухаћене Допунским програмом суфинансирања организације спортских такмичења или манифестација, уплаћена су средства 100% износу од одобрених средства Програмом.

Пројекти

I Спорт доступан дјеци

Програмом је дефинисана реализација пројекта „Спорт доступан дјеци“. Пројекат се требао спровести путем јавног позива, али због необјављивања Одлуке о расписивању јавног позива у Службеном гласнику Града Бања Лука исти се није могао реализовати у складу са Програмом.

II Развој спорта кроз школске спортске секције

Пројекат „Развој спорта кроз школске спортске секције“ обухвата школску 2022/2023 и наставио се реализовати у школској 2023/2024. години, па се овај пројекат може сагледати кроз двије фазе:

Пројекат за школску 2022/2023. годину

И ове школске године, због једноставније и сврсисходније реализације Пројекта, увели партнерски однос са Стручно спортским удружењем „Спортски Мисли Добро“ из Бањалуке са којим Град Бања Лука потписао Уговор о регулисању односа у поступку реализације активности утврђених пројектом „Развој спорта кроз школске спортске секције“ за школску 2022/2023. годину, број: 11-Г-4907/2022 од 19.10.2022. године (у даљем тексту: Уговор).

У школској 2022/2023. години, заједно са Стручним спортским удружењем „Спортски Мисли Добро“, расписан је и реализован Јавни позив за избор лица у реализацији Пројекта за школску 2022/2023. годину, који је био отворен од 12. до 22. септембра 2022. године, на који се пријавило 24 професора физичког васпитања и спорта гдје је ангажовано седам (7) професора физичког васпитања и спорта на стручном оспособљавању (А), четири (4) незапослених професора физичког васпитања и спорта (Б), и десет (10) запослених професора физичког васпитања и спорта (В) који раде у основним или средњим школама Бањалуке у настави физичког васпитања. Три пријављена професора су самостално одустали послје обављеног интервијуа са њима. Пројекат се реализовао у 18 пријављених бањалучких основних школа.

р.б.	Основна школа	професор	професор 2
1	Борисав Станковић	Даворин Нижол (А)	Николина Копача (А)
2	Бранислав Нушић	Јелена Косић (А)	
3	Георгије Стојков Раковски	Срђан Рачић (В)	

4	Десанка Максимовић	Синиша Џакула (В)	
5	Доситеј Обрадовић	Миленко Барјактаровић (Б)	
6	Змај Јова Јовановић	Александар Марић (В)	Давид Рогић (А)
7	Иван Горан Ковачић	Предраг Зенкановић (Б)	
8	Иво Андрић	Даворин Зрнић (В)	
9	Јован Дучић	Милица Шврака (А)	
10	Јован Цвијић	Јелена Мандић (А)	
11	Милан Ракић	Даринка Чекић (А)	Ања Јунгић (Б) - Новоселија
12	Милутим Бојић	Жељко Шурлан (В)	
13	Мирослав Антић	Миленко Стојчић (В)	
14	Петар Кочић	Миленко Девушић (В)	
15	Свети Сава	Зоран Арбутина (В)	
16	Станко Ракита	Јелена Поповић (Б)	
17	Ћирило и Методије	Марко Мрђен (Б)	
18	Ђура Јакшић	Вања Радић (В)	

Новина у реализацији Пројекта је да накнаде за изабране професоре физичког васпитања и спорта плаћамо по одржаном часу, у појединачном износу од 10,00 КМ са припадајућим порезима и доприносима, гдје је могуће максимално одржати 10 часова у једној седмици, односно 40 часова мјесечно. На овај начин плаћања накнада одлучили смо се због ефикасније реализације самог Пројекта.

На основу појединачних дневних извјештаја о реализацији пројекта „Развој спорта кроз школске спортске секције“ достављених од стране изабраних професора по Јавном позиву који се директно достављају координатору Пројекта, сачињава се Збирни извјештај о раду и табеларном прегледу броја остварених часова изабране спортске секције, односно присуства изабраних професора физичког васпитања и спорта у реализацији Пројекта.

У складу са чланом 3. став 2. тачка 1. Уговора, а којим је прописано да се Одјељењу за друштвене дјелатности Града Бања Лука доставља збирни извјештај о раду и преглед присуства изабраних професора физичког васпитања и спорта изабраних по Јавном позиву, до 10. у мјесецу за претходни мјесец за период трајања уговора из става 1. тачка 1, 4. и 6. члана 3. Уговора.

Стручно спортско удружење „Спортски Мисли Добро“ (у даљем тексту: Стручно спортско удружење) донијело је Одлуку о именовању координатора Пројекта, број: 1-10/22 од 20. октобра 2022. године, на коју је Одјељење за друштвене дјелатности дало сагласност.

За координатора пројекта изабран је Велибор Видовић, магистар физичке културе, запослен у Медицинској школи Бања Лука као професор физичког васпитања, који уједно

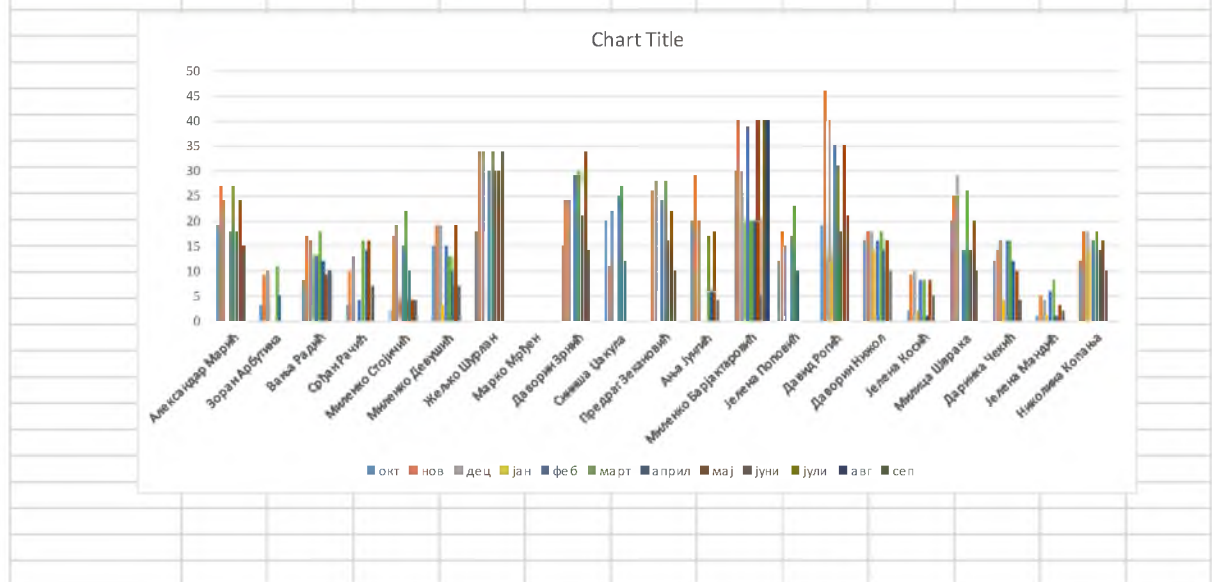
обавља и функцију координатора бањалучке регије у Координационом одбору Малих олимпијских игара основних и средњих школа Републике Српске.

На основу члана 5. Уговора, којим је прописано да Стручно спортско удружење треба да у року од 15 дана од дана закључивања Уговора, а у сврху праћења и контроле реализације Пројекта, формира радно тијело у које су укључени поједини чланови Тима, Стручно спортског удружења, координатор Пројекта и друга стручна лица, и да Сагласност на именовање чланова радног тијела из става 1. члана 5. Уговора даје Одјељење за друштвене дјелатност, Стручно спортско удружење је донијело Одлуку о именовању радног тијела - Тим за праћење и контролу реализације пројекта „Развој спорта кроз школске спортске секције“ за школску 2022/2023. годину, број: 2-10/22 од 20. октобар 2022. године.

Узимајући у обзир да је незапосленим и запосленим професорима физичког васпитања и спорта закључно са 30. јуном 2023. године истекао уговор о ангажовању, свима је понуђено да се анекс уговором обавезу да ће спортске секције спроводити у школама у којима су ангажовани за мјесеце јули и август. У сврху реализације пројекта, само се професор Миленко Барјактаровић пријавио да ће организовати спортске школске секције током јула и августа.

Табела одржаних часова додатне спортске секције

Име	окт	нов	дец	јан	феб	март	апри	мај	јуни	јули	авг	сеп
Александар Марић	19	27	24	0	18	27	18	24	15	0	0	0
Зоран Арбутина	3	9	10	0	0	11	5	0	0	0	0	0
Вања Радић	8	17	16	3	13	18	12	9	10	0	0	0
Србан Рачић	3	10	13	0	4	16	14	16	7	0	0	0
Миленко Стојичић	2	17	19	5	15	22	10	4	4	0	0	0
Миленко Девушић	15	19	19	3	15	13	10	19	7	0	0	0
Жељко Шурлан	18	34	34	18	30	34	30	30	34	0	0	0
Марко Мрђен	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Даворин Зрнић	15	24	24	18	29	30	21	34	14	0	0	0
Синиша Цакула	20	11	22	7	25	27	12	0	0	0	0	0
Предраг Зекановић	0	26	28	6	24	28	16	22	10	0	0	0
Ања Јунгић	20	29	20	0	0	17	6	18	4	0	0	0
Миленко Барјактаровић	30	40	30	19	39	20	20	40	5	40	40	0
Јелена Поповић	12	18	15	4	17	23	10	0	0	0	0	0
Давид Рогић	19	46	40	12	35	31	18	35	21	0	0	0
Даворин Ниџол	16	18	18	14	16	18	14	16	10	0	0	0
Јелена Косић	2	9	10	2	8	8	1	8	5	0	0	0
Милица Шврака	20	25	29	8	14	26	14	20	10	0	0	0
Даринка Чекић	12	14	16	4	16	16	12	10	4	0	0	0
Јелена Мандић	1	5	4	1	6	8	1	3	2	0	0	0
Николина Копача	12	18	18	14	16	18	14	16	10	0	0	0
Укупно професори	247	416	409	138	340	411	258	324	172	40	40	0

Пројекат за школска 2023/2024. годину

Пројекатом „Развој спорта кроз школске спортске секције“, на који је Министарство просвете и културе дало сагласност број: 07.041/014-68/23 од 12. септембра 2023. године, Град Бања Лука заједно са Стручно спортским удружењем „Спортски Мисли Добро“ и ове школске године дефинисано је да ће исти бити реализован у 14 бањалучких основних школа пријављених за учешће у овом пројекту. Акценат пројекта за школску 2023/2024. годину је на приградским школама. Напомињемо да се овај пројекат у Бањој Луци организује од 2018. године, са паузом у вријеме пандемије ковид-19.

У оквиру Пројекта, ученицима од другог до петог разреда, омогућен је додатни вид физичког ангажовања кроз изабрану спортску активност, уз обogaћење садржаја са спортским полигонима и такмичењима.

Узимајући у обзир да је у прошлогодишњем пројекту одржано близу 3000 часова изабраних спортских секција, те да се показало да пројекат има највећи значај у приградским школама, доводи нас до закључка да је његова реализација неопходна јер доприноси повећању физичке активности код дјеце млађег школског узраста, али и подизању свијести о значају бављења спортом и физичке активности, у цјелости, код ове школске популације.

Подсјећамо да су се и ове школске 2023/2024. године за учешће у реализацији пројекта пријавили незапослени и запослени професори физичког васпитања.

Табела изабраних професора за школску 2023/2024. годину

Бр. Про	Име и презиме	запослени / незапослен	школа
1	Александар Марић	запослен	Змај Јова Јовановић
2	Миленко Стојичић	запослен	Борисав Станковић / Младен Стојановић
3	Миленко Девушић	запослен	Петар Кочић
4	Жељко Шурлан	запослен	Милутин Бојић
5	Марко Мрђен	запослен	Ћирило и Методије
6	Синиша Џакула	запослен	Десанка Максимовић
7	Александар Каурин	запослен	Јован Дучић
8	Марко Крејић	запослен	Јован Дучић - под Куљани
9	Предраг Зекановић	незапослен	Иван Горан Ковачић
10	Ања Јунгић	незапослена	Доситеј Обрадовић
11	Жељко Радмановић	незапослен	Ђура Јакшић / Борисав Станковић
12	Драшко Вујковић	незапослен	Милан Ракић

Уплате по мјесецима за пројекат Развој спорта кроз школске спортске секције у 2023. години

Мјесец	број часова	налози	Уплате по годинама
јануар	138	4,005.00	
фебруар	340	9,240.00	
март	411	9,090.00	
април	258	5,711.50	
мај	324	6,621.00	
јун	172	4,626.00	
јули	40	1,781.55	у 2023. години
<u>август</u>	<u>40</u>	<u>1,781.55</u>	<u>43,505.60</u>
септембар	0	649.00	
Укупно	1723	43,505.60	
		55,794.40	
школска 2023/2024			
октобар		3,675.25	
новембар		6,187.74	
децембар		6,154.70	
опрема		29,977.00	
укупно		45,994.69	
укупно 2023		89,500.29	

III Категоризација спортиста - спортске стипендије

У складу са чл. 119. и 127. став 1. тачка 10. Закона о спорту Републике Српске, Средњорочним програмом и Правилником о категоризацији спортиста Града Бањалука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 46/17, 23/20 и 36/20) прописане су одредбе о категоризацији спортиста. Чланом 6. Правилника о категоризацији спортиста прописано је да се на основу остварених резултата спортисти разврставају у сљедеће категорије:

- заслужни спортиста,
- спортиста интернационалног разреда,
- спортиста првог разреда и
- спортиста другог разреда,

Чланом 9. Правилника о категоризацији спортиста града Бања Лука прописано је да се из буџета Града спортистима Интернационалног разреда додјељује стипендија у трајању од двије (2) године, а спортистима Првог разреда у трајању од једне (1) године, те да износ мјесечне стипендије за спортисте Интернационалног и Првог разреда прописује градоначелник посебном одлуком.

Одјељењу за друштвене дјелатности, за категоризацију спортиста за 2023. годину достављено је 26 пријава, од тога:

- 4 пријаве спортиста категорисане су као „Спортиста I разреда - сениор“,
- 1 пријава спортисте категорисана је као „Спортиста Интернационалног разреда - јуниор“,
- 18 пријава спортиста категорисане су као „Спортиста I разреда - јуниор“,
- 2 пријаве спортиста категорисане су као „Спортиста II разреда - сениор“,
- 2 пријаве спортиста категорисане су као „Спортиста II разреда - јуниор“,
- 15 пријава спортиста нису испуњавале услове прописане Правилником,
- 2 пријаве спортиста су биле непотпуне.

У складу са Одлуком градоначелника о износу појединачне накнаде/стипендије за категорисане спортисте за 2023. годину, број: 11-Г-18/23 од 3.1.2023. године, којом је утврдио појединачне накнаде/стипендије за категорисане спортисте за 2023. годину, а у вези са Правилником, предложен је списак категорисаних спортиста града Бања Лука за 2023. годину, а то су:

1) за спортисту првог разреда у сениорској конкуренцији у износу од по 250,00 КМ мјесечно, у трајању од годину дана, (4 спортиста – 12.000,00 КМ),

2) за спортисту интернационалног разреда у јуниорској конкуренцији у износу од по 150,00 КМ мјесечно, у трајању од годину дана (1 спортиста – 1.800,00 КМ)

3) за спортисту првог разреда у јуниорској конкуренцији у износу од по 150,00 КМ мјесечно, у трајању од годину дана (18 спортиста – 34.400,00 КМ).

Укупна средства за категоризацију спортиста за 2023. годину износила су **46.200,00 КМ** и реализована су у 100% износу.

Коначан списак категорисаних спортиста града Бања Лука за 2023. годину:

1) Спортисти Првог разреда - сениори:

1. Павле Дујаковић, карате;
2. Бјелајац Никола, пливање;
3. Бојан Максимовић, шах;
4. Сергеј Малић Чорни, гимнастика.

2) Спортисти Интернационалног разреда - јуниори:

5. Лука Пејић, карате;

3) Спортисти Првог разреда - јуниори:

6. Ива Бенић, ритмичка гимнастика;
7. Василије Курица, кошарка;
8. Алекса Човичковић, кошарка;
9. Сергеј Јовановић, кошарка;
10. Брус Андреа, рукомет;

11. Ивана Бобић, рукомет;
12. Алексеј Богданић, рукомет;
13. Давид Вучић, пливање;
14. Сара Микача, тенис;
15. Софија Пајић, цудо;
16. Милана Раилић, рукомет;
17. Михајло Зрнић, карате;
18. Никша Петровић, рукомет;
19. Дарио Пејић, стони тенис;
20. Сергеј Богданић, фудбал;
21. Миленко Рожић, рукомет;
22. Душан Макитан, кошарка;
23. Његош Бубњевић, бокс.

IV Мале олимпијске игре Републике Српске - Лига такмичења града Бањалука

Један од задатака Малих олимпијских игара Републике Српске јесте и подстицање на континуирано бављење спортским активностима и стварање позитивног става ученика према настави физичког васпитања. Град Бањалука заједно са Министарством породице, омладине и спорта, организује Лига такмичење у одбојци, кошарци, малом фудбалу, рукомету и шаху на градском нивоу.

У складу са чланом 127. став 1. тачка 6. Закона о спорту Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 79/20) прописано је да су потребе и интереси грађана за чије се остваривање обезбјеђују средства у буџету јединице локалне самоуправе школски и универзитетски спорт, а чланом 145. став 3. Закона о спорту Републике Српске прописано је да јединица локалне самоуправе обезбјеђује средства за развој школског спорта, односно финансира такмичења и рад општинских, односно градских школских спортских савеза.

Чланом 62. став 3. Правилника о организовању школског спорта у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 108/07 и 99/09, у даљем тексту: Правилник за школски спорт) прописано је да трошкове организације општинског/градског такмичења, превоза ученика, признања и награда сnose општине/градови са надлежним органима за спорт и школе. Нивои такмичења и система организације прописани су члановима 14. и 15. Правилника о школском спорту, и на основу Програма и календара такмичења Малих олимпијских игара основних и средњих школа Републике Српске финансирају се такмичења:

1) Завршница такмичења (медаље, пехари сендвичи и др.)	8.000,00 KM
-атлетика	1.500,00
-кошарка	1.500,00
-одбојка	1.500,00
-рукомет	1.500,00
-мали фудбал	1.500,00
-шах	500,00
2) Организација републичких финала која се организују на територији Града Бањалука	1.500,00 KM

Укупно: **9.500,00 KM**

V Здравствена заштита спортиста

Одредбама члана 123. став 2. Закона о спорту Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 79/20) прописано је да трошкове претходних и периодичних општих и посебних систематских прегледа спортиста старијих од 18 година сnose спортске организације, спортисти појединци или јединице локалне самоуправе.

Чланом 122. став 1. Закона о спорту Републике Српске прописано је да је Јавна здравствена установа Завод за медицину рада и спорта Републике Српске овлашћена здравствена установа чија је надлежност, између осталог, здравствена заштита спортиста у Републици у складу са законом којим се уређује област здравствене заштите. Правилником о здравственој заштити спортиста („Службени гласник Републике Српске“, број 47/21), дефинисано је да се здравствена заштита спортиста, односно обављање систематских прегледа из члана 3. овог правилника спроводи се у ЈЗУ Завод за медицину рада и спорта Републике Српске, као и да се здравствена заштита спортиста спроводи се по јединственој методологији и организацији рада Завода, односно његових пословних јединица на чијем подручју се организује систематско физичко вјежбање и спортска активност.

Завод за медицину рада и спорта Републике Српске, као једина овлашћена установа за обављање систематских прегледа спортиста на територији Републике Српске, према њиховом ценовнику услуга, систематски преглед спортиста сениора у који је укључен љекарски преглед специјалисте медицине спорта, антропометријска мјерења, лабораторијске анализе, ЕКГ и спирометрија, износи до 40,00 KM по једном прегледаном спортисти сениору (изнад 18 година старости).

У складу са Средњорочним програмом у оквиру Здравствене заштите спортиста дефинисано је, као општи циљ, да се спроведе суфинансирање систематских прегледа спортиста два пута годишње за спортове који у својим спортским правилима прописују ову одредбу. У табеларном приказу видљиво је да је у 2023. години од стране Завода за медицину рада и спорта Републике Српске укупно прегледано **1185** спортиста сениора са подручја града Бања Луке, за шта је за ове намјене у складу са Уговором и достављеним фактурама од стране Завода за медицину рада и спорта Републике Српске исплаћено **47.400,00 KM**.

Спорт	Укупно износ фактура	Укупно исплаћено	Број прегледаних спортиста
фудбал	34.040,00	34.040,00	851
кошарка	1.560,00	1.560,00	39
рукомет	3.880,00	3.880,00	97
одбојка	2.520,00	2.520,00	63
пливање	400,00	400,00	10
атлетика	240,00	240,00	6

кајак-кану и гимнастика	320,00	320,00	8
цудо	200,00	200,00	5
ватерполо	320,00	320,00	8
бокс	160,00	160,00	4
карате	400,00	400,00	10
тенис	40,00	40,00	1
Остали спортови	3.320,00	3.320,00	83
УКУПНО	47.400,00	47.400,00	1185

VI Бесплатна обука непливача за ученике основних школа

Пројекат „Бесплатна обука непливача за ученике основних школа“ на Градском олимпијском базену под геслом „Научи пливати, пливање је здравље“ осмишљен је и планиран са дугорочним циљем искорјењавања тзв. „пливачке неписмености“ у граду Бањалуци. Путем реализације овог пројекта, у оптималним условима које посједује Градски олимпијски базен промовише се пливање, као спорт који је од изузетног значаја за правилан раст и развој, те опште здравље оних који се баве, професионално или рекреативно.

Град Бања Лука је са Јавним предузећем „Аquaпа“, Водени парк, д.о.о. Бања Лука потписао Уговор о регулисању односа у поступку реализације пројекта „Бесплатна обука непливача за ученике основних школа у 2023. години“, број 11-Г-1388/23 од 07. априла 2023. године, којим је финансирана обука за 500 ученика II и III разреда из 8 (осам) основних школа са подручја града Бања Лука:

1. ОШ „Бранко Радичевић“;
2. ОШ „Иван Горан Ковачић“;
3. ОШ „Алекса Шантић“
4. ОШ „Јован Цвијић“
5. ОШ „Бранко Ћопић“;
6. ОШ „Петар Петровић Његош“;
7. ОШ „Доситеј Обрадовић“
8. ОШ „Вук Стефановић Караџић“.

У складу са Програмом развоја спорта Града Бања Лука са приоритетним областима финансирања у 2023. години и уговором „Бесплатна обука непливача за ученике основних школа у 2023. години“ планирана су и реализована средства у износу од **50.000,00 КМ** за имплементацију овог пројекта.

VII Развој пливачког и ватерполо спорта

Програмом су планирана средства за спортске организације у пливању и ватерполу, а које користе термине на основу Правилника о кориштењу термина од јавног интереса у

спортским објектима у власништву Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 8/18 и 8/20) у износу од **40.000,00 КМ**.

На основу достављених записника и захтјева Јавног предузећа „Аквапа“ Водени парк, д.о.о. Бања Лука о кориштењу термина од јавног интереса од стране класификованих спортских организација, у 2023. години ЈП „Аквана“ дозначена су средства у износу од **40.000,00 КМ** за кориштење термина од јавног интереса.

VIII Избор најбољих спортиста и спортских организација града Бање Луке

Свечана манифестација Избора најбољих спортиста и спортских организација града Бање Луке за 2022. годину одржана је у Спортској дворани „Борик“. На наведеној свечаности проглашени су најбољи у сљедећим категоријама: најуспјешнији спортисти у мушкој и женској категорији, најперспективнији спортисти у обје категорије, најбоље спортске организације у мушкој и женској категорији, најбољи спортиста у спорту за лица с инвалидитетом, те најуспјешнија спортска манифестација. Такође, су додјељене специјалне награде за животно дјело у спорту и за допринос у развоју и афирмацији спорта града Бањалуке и развоју и афирмацији спортске рекреације и спорта града Бања Луке . За овај догађај издвојена су средства у укупном износу од **15.000,00 КМ**.

IX Изградња теретана на отвореном

Град Бања Лука од 2017. године континуирано ради на унапређењу рекреативног спорта кроз изградњу теретана на отвореном. Једна теретана, као цјелина, обухвата по 12 фитнес справа, прилагођених потребама грађана.

До сада изграђене су теретане на неколико локација, и то:

- 1) теретана на отвореном између мостова Венеција и Ребровац;
- 2) теретана на отвореном на Бањ Брду;
- 3) теретана на отвореном у насељу Симе Матавуља;
- 4) теретана на отвореном у парку Младена Стојановића;
- 5) теретана на отвореном у кругу воденог парка „Аквана“;
- 6) теретана на отвореном МЗ Лазарево – локалитет: Булевар Милутина Миланковића;
- 7) теретана на отвореном МЗ Старчевица – локалитет: Булевар Десанке Максимовић;
- 8) теретана на отвореном МЗ Чесма – локалитет: Стадион Фудбалског клуба „Рекреативо“;
- 9) теретана на отвореном МЗ Обилићево – локалитет: плажа код „Зеленог“ моста;
- 10) теретана на отвореном у МЗ Пријечани – локалитет: игралиште за мали фудбал и кошарку код подручног одјељења ОШ „Јован Дучић“ Пријечани;
- 11) теретана на отвореном у МЗ Побрђе – локалитет: Улица Франца Шуберта у близини „цркве“;
- 12) теретана на отвореном у МЗ Борик – локалитет: код кошаркашког игралишта у близини „кајака“;
- 13) теретана на отвореном у МЗ Ада – локалитет: код мултифункционалног игралишта;
- 14) теретана на отвореном у МЗ Обилићево – локалитет: код дјечијег игралишта у улици Марка Краљевића;

15) теретана на отвореном у МЗ Кочићев вијенац – локалитет: код амбуланте породичне медицине.

У 2023. години покренут је процес јавне набавке за изградњу двије теретане на отвореном и то на локацијама у насељима Нова Варош и Петрићевац. Због изјављених жалби на поступак јавних набавки, поступак јавне набавке је у току, а за ове намјене планирана су средства у износу од **35.000,00 КМ**. Приликом одређивања локација, водило се рачуна да су то мјеста гдје је примјетна повећана фреквенција рекреативаца, што ће се наставити и у наредној години.

Х Учешће спортских организација на међународним такмичењима

У складу са Програмом развоја спорта града Бања Лука за период 2018-2022. године („Службени гласник Града Бања Лука“, број 42/17) којим су дефинисани стратешки правци развоја спорта града јесте и остваривање и вредновање врхунских спортских резултата – стварање једнаких могућности за све спортске организације за остваривање врхунских спортских резултата који подстичу развој спорта и доприносе угледу града Бања Лука. Због све већег развоја спорта, спортске организације са територије града остварују право играња или наступа на званичним међународним такмичењима што увелико доказује настојање Градске управе да унаприједи спорт и остваривање врхунских спортских резултата.

Спортске организације које стекну право учешћа на међународним спортским такмичењима имају право да поднесу захтјев за суфинансирање у складу са Правилником и треба да доставе документацију која потврђује обезбјеђивање учешћа на међународним спортским такмичењима.

Под појмом међународна спортска такмичења подразумјева се:

- 1) олимпијске и параолимпијске игре,
- 2) свјетско и европско првенство,
- 3) медитеранске игре,
- 4) универзијада,
- 5) свјетски куп и финални турнир свјетске лиге,
- 6) зимски и лјетни олимпијски фестивал младих Европе,
- 7) европски и свјетски олимпијски фестивали младих,
- 8) балканско и друго регионално првенство или такмичење,
- 9) финале и финални турнир европског клупског такмичења и
- 10) критеријумски и квалификациони међународни спортски турнир.

У сврху остваривања што бољих резултата на званичним међународним такмичењима Град Бања Лука је омогућио суфинансирање трошкова одласка спортских организација и спортиста са територије града Бања Лука, те је за те намјене издвојено **145.500,00 КМ** за одлазак чланова и такмичара спортских организација на следећа такмичења:

НАЗИВ СПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈ Е	ОПИС	ОДОБРЕНИ ИЗНОС	УКУПНО УПЛАЋЕНО
<i>Клуб ритмичке гимнастике Алегро</i>	<i>38. Европско првенство у ритмичкој гимнастици - израел</i>	<i>3.500,00</i>	<i>3.500,00</i>
<i>Кајак кану клуб Врбас</i>	<i>европски и свјетски купови и свјетска првенства</i>	<i>10.000,00</i>	<i>10.000,00</i>
<i>Кошаркашки клуб Орлови</i>	<i>WABA лига</i>	<i>30.000,00</i>	<i>30.000,00</i>
<i>Кошаркашки клуб Борац</i>	<i>АБА 2 лига</i>	<i>30.000,00</i>	<i>30.000,00</i>
<i>Пливачки клуб Олимп</i>	<i>Свјетски куп Будимпешта</i>	<i>3.500,00</i>	<i>3.500,00</i>
<i>Карате клуб Бушидо</i>	<i>Балканско првенство у Београду</i>	<i>800,00</i>	<i>800,00</i>
<i>Женски рукометни клуб Борац</i>	<i>ЕХФ Куп</i>	<i>7.500,00</i>	<i>7.500,00</i>
<i>ОКИ Бања Лука</i>	<i>Евро Лига</i>	<i>10.000,00</i>	<i>10.000,00</i>
<i>БК Деспот</i>	<i>Европско првенство за кадете</i>	<i>2.000,00</i>	<i>2.000,00</i>
<i>БК Славија</i>	<i>Регионална лига</i>	<i>5.000,00</i>	<i>5.000,00</i>
<i>СГУ Спартак</i>	<i>Европски олимпијски фестивал младих</i>	<i>4.000,00</i>	<i>4.000,00</i>
<i>Шаховски клуб Гамбит</i>	<i>Европско првенство</i>	<i>2.000,00</i>	
<i>Пливачки клуб Борац</i>	<i>Свјетско првенство</i>	<i>2.000,00</i>	<i>2.000,00</i>
<i>ЦК Звијезда</i>	<i>Европско првенство за кадете Португал и Свјетско првенство за јуниоре Холандија</i>	<i>5.000,00</i>	<i>5.000,00</i>
<i>АК Борац</i>	<i>Европске олимпијске игре</i>	<i>3.000,00</i>	<i>3.000,00</i>
<i>КарК Енергија</i>	<i>Европско, Балканско, Свјетско, кадети и сениори</i>	<i>3.000,00</i>	<i>3.000,00</i>
<i>ЦЦК Минотаур</i>	<i>Свјетско кадети, јуниори У21 Казахстан</i>	<i>3.000,00</i>	<i>3.000,00</i>

АПК 22. април	<i>Свјетски куп Берлин</i>	3.000,00	3.000,00
КарК Синђелић	<i>Балканско првенство кадети, јуниори Сло</i>	1.500,00	1.500,00
КарК Буџидо	<i>Балканско првенство кадети, јуниори Сло</i>	500,00	500,00
КарК Цастра	<i>Свјетски куп - Италија</i>	1.200,00	1.200,00
ВК Бања Лука	<i>Еуро Челенџер</i>	7.000,00	7.000,00
КузК Ада	<i>21. НБЦ куп - Хрватска</i>	1.000,00	1.000,00
УКарК Врбас	<i>Балканско првенство кадети, јуниори Сло</i>	1.000,00	1.000,00
ТК Младост	<i>International Tennis Championships Orangebowl</i>	2.000,00	2.000,00
ПК Олимп	<i>Европско првенство - Румунија</i>	2.000,00	2.000,00
АПК 22. април	<i>Европско првенство - Румунија</i>	2.000,00	2.000,00
Укупно		145.500,00	143.500,00

КУЛТУРА

У складу са програмским и планским документима Скупштине Града и Програмом рада Одјељења у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године, успјешно су реализоване активности у области културе. Израђен је и реализован Календар културних манифестација града Бања Лука за 2023. годину и Програм суфинансирања културно-умјетничког аматеризма, програма и пројеката из области културе за 2023. годину. Осим подршке манифестацијама, суфинансирања културно-умјетничког аматеризма и реализованог Јавног конкурса за суфинансирање пројеката културног и умјетничког стваралаштва за 2023. годину, обезбијеђена су средства за рад установа културе -музеја и библиотека. Такође, у наведеном периоду настављене су активности у вези са чувањем дјела Легата Драгиње и Војислава Терзић.

Календар културних манифестација града Бања Лука за 2023. годину

У складу са Одлуком о усвајању Буџета Града Бања Лука за 2023. годину и Одлуком о извршењу буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 47/22) и Закључком Скупштине града Бања Лука, број: 22-013-158/23 усвојен је Календар културних манифестација града Бања Лука за 2023. годину. Овим документом обухваћене су 34 манифестације за које је у буџету Града планирано 315.000,00 КМ, а реализовано у износу од 299.000,00 КМ по сљедећим ставкама:

- Текући грант - календар културних манифестација План 2023 / Реализовано
235.000,00 231.100,00 КМ

-Трансфери ентитету-календар културних манифестација План 2023 / Реализовано
80.000,00 67.900,00 КМ

У Календар су уврштене манифестације културно-умјетничког стваралаштва које укључују: музичко, филмско, позоришно и дјечије стваралаштво, као и манифестације које негују традицију и народне обичаје. Манифестације се реализују у организацији јавних установа у култури, удружења грађана регистрованих за обављање културних дјелатности и других правних лица.

Табеларни преглед манифестација

КАЛЕНДАР КУЛТУРНИХ МАНИФЕСТАЦИЈА ГРАДА БАЊА ЛУКА ЗА 2023. ГОДИНУ

Р. бр.	НАЗИВ МАНИФЕСТАЦИЈЕ	ОРГАНИЗАТОР	ОДОБРЕНА СРЕДСТВА
1	Светосавски бал 2023	КУД Свети Сава	6.000,00
2	Светосавска академија 2023	СПД Јединство	3.000,00
3	Сретењска бесједа	Србско сабрање „Баптоники“	2.000,00
4	Међународни музички фестивал Балкан фест	Словенски културни центар	3.000,00
5	12. Аплауз фест	Дис позориште младих	4.000,00
6	Европски фестивал трзалачких инструмената „Вече уз тамбуру 2023“	Градски тамбурашки оркестар	5.000,00
7	Дани Владе С. Милошевића 2023	Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци	9.000,00
8	29. Ђурђевдански фестивал дјечије пјесме Бањалука 2023.	ЈП Радио телевизија Републике Српске	5.000,00
9	Ноћ музеја"	ЈУ Музеј Републике Српске и ЈУ	4.000,00
10	"Ноћ музеја"	Музеј савремене умјетности РС	4.000,00
11	Своме граду	КУД Пискавица	3000,00
12	6. Регионални фестивал књижевности "Императив"	Удружење за промоцију и популаризацију књижевности "Императив"	6.000,00
13	Театар фест "Петар Кочић"	ЈУ "Народно позориште Републике Српске"	11.000,00
14	10.Фестивал "Бањалучки дани музике"	УГ "Queen estrada"	10.000,00

15	Фестивал српског фолклора 2023	АНИП "Веселин Маслеша"	5.000,00
16	Традиционални концерт Врапчићи и пријатељи"	УГ "Дјечији хор Врапчићи"	3.000,00
17	Традиционални сусрети бањалучана "Везени мост 2023"	Међународни центар за изградњу повјерења "Везени мост" Бања Лука	4.000,00
18	Европски дани јеврејске културе	Јеврејски културни центар "Арие Ливне"	3.000,00
19	28. Међународни сајам књига „Бања Лука 2023“	Глас Српске а.д.	0.00
20	19. Смотра културног стваралаштва националних мањина	Савез националних мањина Републике Српске	5.000,00
21.	22. Међународни фестивал позоришта за дјецу -БањаЛука 2023	Дјечије позориште РС	11.000,00
22	Fresh wave пикник	Свјежи талас енг Fresh wave	5.000,00
23	Међународни филмски фестивал „Ухвати филм-Бањалука“	Хуманитарна организација „Партнер“	4.000,00
24	Међународни хорски фестивал "Бањалучки хорски сусрети 2023"	СПД „Јединство“	7.000,00
25	Међународни фестивал анимираног филма Бањалука 2023	Асоцијација за визуелну умјетност „Феникс арт“	5.000,00
26	Међународни фестивал глумца "Заплет 15“	УГ "Градско позориште Јазавац"	8.000,00
27	Европска ноћ позоришта	Бањалучко студентско позориште	3.000,00
28	17. фестивал дјечијег мизичког стваралаштва "Мали композитор-Бања Лука 2022"	Удружење "Арт Пуле"	7.000,00
29	Јукићеви дани	Хрватско културно друштво Напредак-подружница Бања Лука	2.000,00
30	Конференција електронске музике Бања Лука 2023 BLEMС	Удружење ДЈ-ева за развој културе УРБАН БЕАТ	3.000,00
31	Интернационални фестивал гитаре Убунту 5	Асоцијација гитариста 102 жице	6.000,00
32	Књижевна стаза Дједа Мраза	Задужбина Петар Кочић Бања Лука-Београд	2.000,00
33	Манифестације поводом Дана града	Град Бања Лука	36.600,00
34	58. Кочићев збор	Град Бањалука са партнерима	98.400,00
УКУПНО:			299.000,00

„58. Кочићев збор“

Град Бања Лука је седми пут за редом организовао традиционалну књижевно-културну манифестацију „58. Кочићев збор“, која је својеврсни чувар културног наслеђа, посвећена успомени на књижевно дјело Петра Кочића и његову борбу за правду, истину и слободу. Трајао је три дана, у периоду од 25.08. до 27.08.2023. године, у дане назване **данима истине, слободе и отаџбине.**

Уз нови концепт, усвојен 2022. године, а који је настављен да се развија ове године, уприличени су бројни садржаји у Стричићима и на Мањачи, Гомионици, Бањалуци и Београду.

Партнери Града били су: Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци, Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, Музеј Републике Српске, Удружење књижевника Републике Српске-Подружница Бања Лука. У организацији овогодишње манифестације учествовали су и: ЈУ „Туристичка организација Града Бања Лука, Хуманитарно удружење жена „Дуга“, Коридашко удружење „Јаблан“, Удружење грађана „Флукс лаб“, „Оне три“, те многобројни појединци.

У програмском и техничко-организационом смислу манифестација је остварила свој циљ. Реализовано је квалитетно више различитих догађаја који су спојили традицију и модерно попут радионица, књижевно-умјетничког програма, те традиционалних дешавања попут бодљавине бикова. Литија и полагање вијенаца организовани су на Мањачи, трећи дан-дан отаџбине.

Важно је нагласити да је Град Бања Лука и ове године обезбиједио бесплатан превоз до Стричића, али и бесплатан паркинг у Стричићима за све посјетиоце манифестације. Са аспекта безбједности „58. Кочићев збор“ је протекао уредно и без догађаја који су могли угрозити безбједност учесника и посјетилаца манифестације, или проузроковати штету на имовини, односно без иједног инцидента што се није забиљежило у посљедњих 10 година.

Према процјенама током три дана трајања, манифестацију је посјетило 80.000 туриста и суграђана.

Коначан утисак, како је наглашено у извјештају Академије умјетности Универзитета у Бања Луци да су све активности високо вредноване од стране публике, културних радника и медија. Примјетно освјежење у концепту и стилу овогодишње манифестације изазвало је позитивне коментаре званица и присутне публике, те доказало да је могуће задржати дух „Кочићевог збора“ и његовог значаја и у модернијем, осавременењем руху.

Установе културе-музеји и библиотеке

Законом о музејској дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, број 112/21), прописано је да се финансијска средства за рад централних музејских установа као и музејских установа којима је утврђен статус матичности обезбјеђују из буџета Републике, из буџета јединице локалне самоуправе и из других извора, у складу са овим законом, те да се из буџета јединице локалне самоуправе обезбјеђују средства за: дио програмских активности, материјалне трошкове, одржавање и инвестиције, откуп музејских експоната и музејске грађе, осигурање музејске грађе и документације у оквиру музејских установа и збирки у саставу, као и простора у којем су смјештени, код осигуравајућег друштва за ризике и у обиму у којем је сагласан оснивач. ЈУ Музеј Републике Српске и ЈУ Музеј савремене умјетности Републике Српске имају, законом утврђен статус централних и матичних установа.

Законом о библиотечко-информационој дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, бр. 44/16 и 62/18), прописано је да се средства за финансирање библиотечко – информационе дјелатности обезбјеђују у буџету Републике Српске и буџету јединице локалне самоуправе, те да се у буџету јединице локалне самоуправе обезбјеђују средства за материјалне и режијске трошкове, текуће и инвестиционо одржавање библиотека.

У складу са наведеним, Одлуком о усвајању буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 47/22) у оквиру потрошачке јединице – Одјелење за друштвене дјелатности – средства за културу, социјалну заштиту, удружења грађана и вјерске заједнице, планирана су средства за установе културе на ставци Трансфери ентитету – музеји и библиотеке у износу од **60.000,00 КМ**.

На основу Плана расподеле средстава установама културе (музеји и библиотеке) за 2023. годину број 11-Г-839/23 од 07.03.2023. године, распоређена су средства за два музеја и двије библиотеке и то: ЈУ Музеј Републике Српске, ЈУ Музеј савремене умјетности Републике Српске, ЈУ Народна и универзитетска библиотека Републике Српске и ЈУ Специјална библиотека за слијепа и слабовида лица Републике Српске, на ставци :

Трансфери ентитету – музеји и библиотеке План 2023 / Реализовано
60.000,00 / 60.000,00 КМ

Средства предвиђена за ове намјене дозначавају се на основу уговора којим се регулишу међусобна права и обавезе Града и установа. Средства у износу од 15.000,00 КМ дозначена су ЈУ Музеј савремене умјетности Републике Српске, по основу „Уговора о регулисању међусобних односа у вези са чувањем дјела Легата Драгиње и Војислава Терзића“ број 11-Г-208 од 23.01.2023. године. Ова установа је у складу са наведеним уговором сачинила Елаборат о умјетничкој збирци Драгиње и Војислава Терзић који обухвата списак свих дјела са детаљним музеолошким подацима (име аутора, назив дјела, година настанка, техника, димензије, сигнатура), описом дјела, литературом, процјеном вриједности, напоменом о стању и приједлогом рестаураторско-конзерваторске заштите, као и биографије 78 аутора који су заступљени у Збирци.

Табеларни преглед дозначених средстава у 2023. години

Р.б.	Музеји и библиотеке	Дозначено у 2023. години
1.	ЈУ Музеј Републике Српске	10.500,00
2.	ЈУ Музеј савремене умјетности Републике Српске	9.000,00
3	ЈУ Музеј савремене умјетности Републике Српске, средства на име умјетничке збирке Војислава и Драгиње Терзић	15.000,00
3.	ЈУ Народна и универзитетска библиотека Републике Српске	21.500,00
4.	ЈУ Специјална библиотека за слијепа и слабовида лица Републике Српске	4.000,00
	УКУПНО КМ	60.000,00

Културно-умјетнички аматеризам

На сједници Скупштине града Бања Лука, одржаној 16.02.2023. године, усвојен је Програм суфинансирања културно-умјетничког аматеризма, програма и пројеката у области културе за 2023. годину.

У складу са одредбама Закона о удружењима и фондацијама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 52/01 и 42/05), у области аматеризма дјелују следећа друштва регистрована као удружења грађана:

- 9 културно-умјетничких друштава: АНИП „Веселин Маслеша“, РКУД „Пелагић“, КУД „Чајавец“, АНИП „Младост“, КУД „Пискавица“, КУД „Српски витезови“, КУД „Свети Сава“, КУД „Опанак“ и КУД „14. Фебруар“;
- 4 пјевачка друштва - хора: СПД „Јединство“, Арт пулс „Бањалучанке“, Дјечији хор „Врапчићи“ и Хрватско пјевачко друштво „Нада“;
- 2 тамбурашка оркестра: Градски тамбурашки оркестар и Ансамбл „Бањалучки вез“;
- 3 аматерска позоришта: Бањалучко студентско позориште, Дис-позориште младих и Невид театар.

Током извјештајног периода суфинансиране су редовне програмске активности културно-умјетничких друштава, хорова, тамбурашких оркестара и аматерских позоришта, као и манифестације субјеката из области аматеризма.

Поред редовних активности и наступа удружења из области аматеризма, овим програмом је у циљу промоције Града Бања Лука на међународној сцени суфинансирано и:

- Учесће Мјешовитог хора Српског пјевачког друштва „Јединство“ на Хорском фестивалу „Аргос Орестико 2023“, у Грчкој.
СПД „Јединство“ је културни репрезент Града Бања Лука и Републике Српске са традицијом дугом 130 година. Друштво је својим бројним активностима много пута потврдило да је чувар традиције и културе, те да на највишем умјетничком нивоу представља Град Бања Луку, на културним догађајима, међународним фестивалима и такмичењима.
- Учесће Удружења „Арт пулс“ на „14.th In Canto sul Garda Competition“, у Италији.
Удружење „Арт пулс“ – Бањалучанке остварује врхунске резултате на интернационалној хорској такмичарској сцени, те у том смислу представља једног од најистакнутијих амбасадора културе Града Бања Лука. У претходних десет година хор „Бањалучанке“ је остварио најзначајније резултате у својој историји освојивши златне медаље на такмичењима свјетског нивоа, те је захваљујући томе уврштен у званичну Ранг листу педесет најбољих камерних хорова свијета Свјетске хорске асоцијације INTERKULTUR – Musica Mundi.
- Учесће „Бањалучког студентског позоришта“ на Међународном фестивалу за младе „Кестенбург“, у Сан Франциску и Београду.
У 46 година дугој традицији „Бањалучко студентско позориште“ је извело преко 100 премијера. Освојили су многобројне награде од којих су највеће међународне награде освојене у Москви и Јужној Кореји.
- Учесће Градског тамбурашког оркестра на Међународном фестивалу „Costa Barselona“, у Шпанији.
У досадашњем раду Градски тамбурашки оркестар је остварио значајне резултате у земљи и иностранству. Између осталог одликован је орденом Његоша првог реда, за изузетна достигнућа на пољу културе и умјетности и јачање угледа Републике Српске у свијету.

- Учесће Дјечијег хора „Врапчићи“ на Међународном фестивалу „Костоски“ , у Охриду – Македонија.
У 30-годишњем раду са дјецом, Дјечији хор „Врапчићи“ објавио је преко 120 пјесама које су одлуком Министарства просвјете и културе добиле одобрење за кориштење у настави музичке културе у предшколским установама и разредној настави основних школа.
- Учесће „Дис позоришта-младих“ на 11. Међународном омладинском позоришном фестивалу, у Бугарској.
У три деценије дугом постојању, „Дис-позориште младих“ је реализовало преко 160 позоришних пројеката са више од 2.000 репризних извођења, те освојило преко 84 позоришне награде.

Овим програмом подржан је и јубилеј обиљежавања 130 година постојања и рада СПД „Јединство“.

На ставци Текући грант - културно-умјетнички аматеризам, планирана су и реализована средства у износу од 260.000,00 КМ, односно 100%.

Пројекти у складу са стратегијом културе

Током 2023. године, спроведен је Јавни конкурс за суфинансирање пројеката културног и умјетничког стваралаштва у складу са Правилником о суфинансирању пројеката културног и умјетничког стваралаштва („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 11/22 и 44/22). На исти је пријављено 72 пројекта, од којих су подржана 44 пројекта удружења/установа/правних лица/физичко лице – самостални предузетник, са укупним износом од 170.000,00 КМ.

Од укупно 170.000,00 КМ, износ од 140.000,00 КМ је исплаћен са ставке Пројекти у складу са стратегијом културе (за удружења грађана, правна лица, физичко лице самостални предузетник), док је 30.000,00 КМ исплаћено са ставке Трансфери ентитету – пројекти у складу са стратегијом културе (за републичке установе културе које су подржане путем овог јавног конкурса).

На ставкама Текући грант – пројекти у складу са стратегијом културе и Трансфери ентитету – пројекти у складу са стратегијом културе, планирана су и утрошена средства у укупном износу од 170.000,00 КМ, односно 100,00%.

Пројекти и програми удружења из области културе

Као и претходних година, и у 2023. години, закључен је уговор између ЈУ СЦ „Борик“ и Градског позоришта „Јазавац“, на основу којег је позоришту омогућено кориштење, под посебним условима, пословних простора и позоришне сале за припрему (проба) и извођење позоришних представа. За суфинансирање активности позоришта, Град је планирао и реализовао средства у износу од 30.000,00 КМ. Реализација ове ставке је 100%.

Трансфери јединицама локалне самоуправе

Током извјештајног периода суфинансирана је манифестација „Књижевни сусрети на Козари“. Иста је планирана и реализована у износу од 3.000,00 КМ, односно 100%.

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

У области социјалне заштите активности Одјељења биле су усмјерене на сарадњу са ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука и унапређење услуга из ове области.

У оквиру ових активности најзначајније су следеће:

- Одјељење је, у складу са својом надлежношћу и у законом утврђеним оквирима, анализирано и пратило стање и активности у ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука и реализацију Програма пословања установе за 2023. годину;
- Вођене су бројне активности на истраживању потреба корисника социјалне заштите, стандардизацији услуга креираних према потребама корисника и успостављању више различитих модела за пружање услуга у партнерству са другим институцијама и невладиним организацијама;
- На основу Закона о локалној самоуправи, Статуту Града Бања Лука и Одлуке о услузи јавне кухиње донесен је План расподеле средстава за пружаоце услуге јавне кухиње за 2023. годину број 11-Г-548/23 од 16.02.2023. године. У складу са наведеним потписани су:
 - Уговор о начину финансирања и реализације рада Народне кухиње у граду Бањалука, којим је уговорено прављење 440 obroka дневно за најугроженије социјалне категорије лица, а припремање obroka је повјерено Градској организацији Црвеног крста Бања Лука, уговор број 11-Г-852/23 од 08.03.2023. године, у износу од 413.000,00 КМ;
 - Уговор о суфинансирању рада Јавне кухиње МДД „Мерхамет“, број 11-Г-853/23 од 08.03.2023. године у износу од 50.000,00 КМ за прављење 165 obroka дневно;
 - Уговор о суфинансирању УГ „Мозаик пријатељства“ за припрему „Оброка љубави“, број 11-Г-896/23 од 13.03.2023. године, у износу од 12.5000,00 КМ, који ово удружење припрема недјељом кад не ради јавна кухиња Црвеног крста и доставља најугроженијим корисницим.

Текући грант - хуманитарне организације

План 2023/ Ребаланс 2023/ Реализација 2023		
505.000,00	505.000,00	503.499,84

- На основу Правилника о суфинансирању чланица Градског одбора удружења инвалида Бања Лука и начину расподеле средстава намијењених побољшању квалитета живота лица са инвалидитетом донесен је „План расподеле средстава за удружења која окупљају лица са инвалидитетом за 2023. годину“, број 11-Г-547/23 од 16.02.2023. године.

Текући грант - удружења лица са инвалидитетом

План 2023/ Ребаланс 2023/ Реализација 2023		
65.000,00	65.000,00	52.000,00

- У марту потписан је уговор са Удружењем дистрофичара регије Бања Лука којим је дефинисано суфинансирање пројекта „Превоз лица са инвалидитетом у граду Бања Лука за 2023. годину”, број 11-Г-854/23 од 08.03.2023. године, у износу од 22.000,00 КМ;
- У складу са Правилником за суфинансирање пројектних/програмских активности удружења грађана са подручја града Бањалука, Комисија за додјелу средстава за суфинансирање пројектних/програмских активности удружења грађана са подручја града Бања Лука, подржала је 6 пројектних/програмских активности удружења лица са инвалидитетом, у укупном износу од 6.000,00 КМ;
- У складу са Правилника о суфинансирању чланица Градског одбора удружења инвалида Бања Лука и начину расподеле средстава намијењених побољшању квалитета живота лица са инвалидитетом, суфинансирање значајних манифестација за лица са инвалидитетом, у укупном износу од 9.000,00 КМ.
- Путем јавног позива у складу са Правилником о суфинансирању пројеката удружења грађана путем јавног позива, Комисија за оцјену и избор пројеката удружења грађана за суфинансирање из буџета Града у 2023. години размотрила је 62 пројекта удружења грађана. Подржано је 32 пројеката, од којих се 13 односило на удружења која дјелују у области социјалне заштите у укупном износу од 60.000,00 КМ.

1	Удружењу за помоћ лицима са аутизмом „Дјеца свјетлости“ средства у износу од 4.177,58 КМ за реализацију пројекта „Окупационе активности лица аутистичног спектра“;
2	Удружењу „Заједно“- удружењу за подршку породицама, лицима и заједници у менталном здрављу Бањалука средства у износу од 7.521,53 КМ за реализацију пројекта „Функционалнији, самосталнији и ментално отпорнији“;
3	Удружењу родитеља дјеце и омладине са посебним потребама и лица са инвалидитетом „Моја лука“ средства у износу од 3.724,52 КМ за реализацију пројекта „Рад са младима са инвалидитетом“;
4	Удружењу породица и пријатеља особа са инвалидитетом „Пуна инклузија“ средства у износу од 3.650,56 КМ за реализацију пројекта „Бањалука једнаких могућности“;
5	Удружењу обољелих од дијабетеса у Републици Српској "ДиабетНО1" средства у износу од 3.798,49 КМ за реализацију пројекта „Више знања - мање страховања“;
6	Удружењу пчелара особа са инвалидитетом и жена „Пчелица“ средства у износу од 3.761,51 КМ за реализацију пројекта „Оснаживање и рехабилитација особа са инвалидитетом“;
7	Удружењу жртава саобраћајних незгода „СТЕП“ средства у износу од 3.659,80 КМ за реализацију пројекта „Са матуре без аутомобила“;

8	Удружењу за церебралну парализу – Crossible средства у износу од 3.373,18 КМ за реализацију пројекта „Подизање укључености дјеце са церебралном парализом у школске и ваншколске активности“;
9	Ронилачком клубу „Бук“ средства у износу од 3.816,98 КМ за реализацију пројекта „Плажа за особе са инвалидитетом“;
10	Удружењу стомичара "Association-ilco-stoma" Републике Српске Бањалука средства у износу од 3.289,96 КМ за реализацију пројекта „Рука наде у нама“;
11	Хуманитарној организацији „Партнер“ средства у износу од 7.693,23 КМ за реализацију пројекта „Научи да асистираш“;
12	Удружењу за помоћ ментално недовољно развијеним лицима Бањалука средства у износу од 7.761,91 КМ за реализацију пројекта „У заједници са што мање подршке“;
13	Удружењу омладине са инвалидитетом "Инфопарт" Бања Лука средства у износу од 3.770,75 КМ за реализацију пројекта „Сигурним корацима кроз град“;

Текући грант - пројекти и манифестације удружења инвалидних лица

План 2023/ Ребаланс 2023/ Реализација 2023
97.000,00 97.000,00 97.000,00

- У марту 2023. године потписан је Уговор о суфинансирању пројекта „Сигурна кућа за жене и дјецу жртве насиља у породици“ између Града Бања Лука и Фондације „Удружене жене“, број 11-Г-897/23 од 13.03.2023. године, чиме се Град обавезао да ће обезбиједити 30% укупног износа потребног за рад „Сигурне куће“ у складу са законом, у износу од 35.000,00 КМ, реализовано је 30.152,27;

Дознаке за збрињавање жртава насиља у породици (сигурне куће)

План 2023/ Ребаланс 2023/ Реализација 2023
35.000,00 35.000,00 30.152,27

- У складу са Одлуком о одобравању средстава број 11-Г-5675/23 од 28.12.2023. године, за потребе донације средстава у склопу хуманитарне акције „С љубављу храбрим срцима“ и то ЈЗУ Завод за трансфузијску медицину Републике Српске, а у сврху успостављања Регистра добровољних давалаца матичних ћелија, у износу од 15.000,00 КМ.

Трансфер ентитету-за хуманитарну акцију „С љубављу храбрим срцима“ и друге хуманитарне акције и намјене

План 2023/ Ребаланс 2023/ Реализација 2023
15.000,00 15.000,00 15.000,00

- У току 2023. године именована је Радна група за израду Програма развоја социјалне заштите града Бања Лука за период 2024-2026. године, број 11-Г-1357/23 од 07.04.2023. године, у припреми је нацрт Програма развоја социјалне заштите града Бања Лука за период 2024-2026. године.

- У марту 2023. године потписан је Протокола о поступању и сарадњи субјеката надлежних за заштиту жртава насиља у породици и родно заснованог насиља на подручју Града Бања Лука, број 11-Г-867/23 од 09.03.2023. године. Потписници протокола су Град Бања Лука, ЈЗУ „Дом здравља“ у Бањој Луци, Окружно јавно тужилаштво Бања Лука, Полицијска управа Бања Лука, Актив директора средњих школа, ЈУ „Центар за социјални рад“ Бања Лука, Центар за пружање бесплатне правне помоћи, Основи суд Бања Лука, Актив директора основних школа и Фондација „Удружене жене“.
- Континуирано је праћен рад удружења грађана чији су програми усмјерени на рјешавање проблема социјално угрожених, маргинализованих група грађана, те развоја мјешовитог модела пружања услуга у партнерству са Градом и ЈУ „Центром за социјални рад“ Бања Лука.

ДЕМОГРАФИЈА

Током 2023. године Град Бања Лука посвећивао је значајну пажњу демографској политици:

- Рјешењем градоначелника број: 11-Г-3809/21 дана 17.12.2021. године формиран је Тим за израду Стратегије демографског развоја града Бања Лука. Током 2022. године наведени Тим израдио је стратешку платформу Стратегије демографског развоја града Бање Луке, а коначна верзија овог документа усвојена је у 2023. години под називом Стратегија демографског развоја града Бања Лука за период 2023 - 2030. године.
- У оквиру буџетске ставке Дознака једнократне новчане помоћи мајкама приликом рођења дјетета за 2023. годину планирано је 900.000,00 КМ. Новчана средства утрошена су за редовне исплате и исплате поводом рођендана, за треће, четврто и свако наредно дијете по реду рођења. Према *Правилнику о додјели новчане помоћи приликом рођења дјетета* ово право остварује се: за прворођено и другорођено дијете у новчаном износу од 500,00 КМ, за трећерођено дијете у новчаном износу од 700,00 КМ, за четврторођено и свако наредно дијете у износу од 2.000,00 КМ;
- У складу са Правилником о додјели једнократне новчане помоћи за побољшање услова становања породица са четворо и више дјеце, Комисија за додјелу једнократне новчане помоћи за побољшање услова становања породица са четворо и више дјеце размотрила је 59 пријава које су поднесене по Јавном позиву. Подржано је 8 породица са новчаним средствима у укупном износу од 40.000,00 КМ;
- Текући грант – организације и удружења из области социјалне заштите – новчана средства планирана за 2023. годину су 11.000,00 КМ, новчана средства намијењена су за програмске активности Удружења породица са четворо и више дјеце.

УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА

Одјељење је у извјештајном периоду у области сарадње са удружењима грађана из своје надлежности усмјерило активности на суфинансирање и праћење реализације пројеката и активности удружења.

За реализацију планираних активности израдило је сљедеће планске и друге документе:

- План суфинансирања пројектних/програмских активности удружења грађана града Бањалука за 2023. годину, број 11-Г-509 /23 од 14 .02.2023, 27.06. 2023. и 29.11. 2023. године,
- Рјешење о именовању Комисије за оцјену и избор пројеката удружења грађана/фондација за суфинансирање из буџета Града у 2023. години, именована рјешењем број 11-Г-1002/2023 од 16.03.2023. године,
- Одлука о суфинансирању пројеката удружења грађана/фондација из буџета Града у 2023. години, број 11-Г-2067/23 од 24.05. 2023. године.

Финансијски аспект радних задатака

У складу са Одлуком о усвајању Буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бањалука“, број 47/22) и Одлуком о усвајању Ребаланса Буџета Града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бањалука“, број 14/23), за пројектне активности удружења грађана планирана су средства:

Текући грант за удружења грађана - пројектне и др. активности

	План 2023	/
План са реалокацијом / Реализовано 2023.		
	175.000,00 КМ/	185.000,00 КМ / 184,761.00 КМ

У складу са наведеним планом средства са наведене ставке распоређена су за:

- суфинансирање пројеката удружења грађана путем јавног позива;
- суфинансирање пројектних/програмских активности удружења грађана у вриједности од 100,00 до 2.000,00 КМ,
- суфинансирање активности удружења лица треће животне доби/пензионера која дјелују на подручју града Бањалука.

Дио средстава са наведене ставке (110.000,00 КМ) планиран је и извршен за суфинансирање пројеката путем Јавног позива за суфинансирање пројеката удружења грађана/фондација за суфинансирање из буџета Града у 2023. години.

Јавни позив је објављен 03. 03. 2023. године и трајао је до 24. 03. 2023. године у складу

са Правилником о суфинансирању пројеката удружења грађана/фондација путем јавног позива („Службени гласник Града Бања Лука“, број 37/22), за суфинансирање пројеката износом од 2.500,00 до 15.000,00 КМ из приоритетних области: Обезбјеђивање услова узаједници за самосталан живот лица са инвалидитетом; Подршка активностима лица треће животне доби за самосталнији и квалитетнији живот у природном окружењу; Економско оснаживање жена и превенција насиља у породици; Развојни програми за дјецу са потешкоћама у развоју; Развојни програми за дјецу и породицу у мјесним заједницама; Укључивање дјеце у активности заштите животне средине; Превенција болести зависности и заштита менталног здравља; Подршка програмима заштите дјеце од вршњачког насиља; Реализација пројеката по принципу „паметног образовања“ (савремене информационе и комуникационе технологије).

Наведене области у складу су са циљевима Стратегије развоја Града Бања Лука 2018-2027. и секторских развојних докумената, а дефинисане су уз консултације са организацијама цивилног друштва са подручја града Бања Лука путем организовања инфодана у току припреме јавног позива.

На јавни позив је пријављено 68 пројеката. Комисија за оцјену и избор пројеката удружења грађана који ће се суфинансирати из буџета Града путем јавног позива у 2023. години је, у складу са расположивим средствима, условима и критеријумима дефинисаним правилником, изабрала и предложила за суфинансирање 32 пројеката удружења грађана. Укупан износ одобрених средстава износи 170.000,00 КМ. Појединачно су додијељени износи између 3.600,00 и 9.200,00 КМ по пројекту, а у складу са оцјеном пројекта и укупно расположивим средствима за јавни позив. Средства су одобрена на основу Одлуке о суфинансирању пројеката удружења грађана/фондација из буџета Града у 2023. години, број 11-Г-2067/23 од 24.05. 2023. године сљедећим удружењима:

Тринаест пројеката који су усмјерени на унапређење положаја лица са инвалидитетом суфинансирани су у износу од 60.000,00 КМ са ставке Текући грант - пројекти и манифестације удружења лица са инвалидитетом у складу са планом за наведену ставку, а пројекти из осталих области јавног позива суфинансирани су износом од 110.000,00 КМ са ставке Текући грант за удружења грађана - пројектне и др. активности.

Поред наведеног, планом су предвиђена средства за суфинансирање активности удружења грађана од 100,00 до 2.000,00 КМ, а захтјеви су у складу са Правилником о суфинансирању пројектних/програмских активности удружења грађана на подручју града Бањалуке („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 6/17, 29/21 и 44/21), размотрени од стране Комисије за додјелу средстава за суфинансирање пројектних/програмских активности удружења грађана са подручја града Бања Лука, која је именована рјешењем Градоначелника број: 11-Г-510/23 од 14.02. 2023. године.

Средства су додијељена за суфинансирање 30 пројектних/програмских активности удружења грађана у укупном износу од 44.761,00 КМ. Укупно 30.000,00 КМ је одобрено за суфинансирање активности удружења лица треће животне доби/пензионера, а захтјеви су размотрени од стране именоване комисије, у складу са Правилником о додјели средстава за подршку активностима удружења лица треће животне доби/пензионера која дјелују на подручју града Бањалука („Службени гласник Града Бањалука“, број 5/23).

Закључно, средства на ставци Текући грант за удружења грађана - пројектне и др. активности су до 31.12.2023. године реализована у износу од 184,761.00 КМ, односно 99,87 % у односу на планирана средства.

НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

У извјештајном периоду, сарадња и суфинансирање активности удружења која окупљају припаднике националних мањина, остварила се у складу са Планом расподеле средстава националним мањинама града Бања Лука за 2023. годину, број 11-Г- 508/23 од 14.02.2023. године, донесеним у складу са Правилником о суфинансирању удружења грађана која окупљају припаднике националних мањина („Службени гласник Града Бања Лука“, број 6/22). Одлуком о извршењу Буџета града Бања Лука за 2023. годину („Службени гласник Града Бања Лука“, број 47/22) планирана су средства у оквиру буџетске ставке:

Текући грант за удружења грађана - нац. мањине План 2023 / Ребаланс 2023
95.000,00 КМ / 85.000,00 КМ

Током 2023. године, удружења која окупљају припаднике националних мањина, су реализовала планиране годишње активности. Већину својих активности, као што су изложбе, поетске вечери, презентације објављених књига чланова удружења, проводе се у градском простору у ул. Цара Лазара 22, који је додијељен Савезу националних мањина Републике Српске из Бање Луке, за потребе Клуба националних мањина.

У извјештајном периоду, у којем је Одјељење за друштвене учествовало и пружало финансијску и организациону помоћ, истичемо следеће реализоване догађаје:

- Удружење Италијана из Бањалуке је дана 06.02.2023. организовало Трећи фестивал италијанске културе- Insieme/Заједно „INSIEME 2023“ у ЈУ Културном центру Бански двор. Фестивал је почео концертом „Viva Vivaldi!“ – омаж „Црвеном свештенику“. Настављен је предавањима „Калеидоскоп италијанске умјетности-музика, драма, сликарство у сарадњи са Академијом умјетности у Бањој Луци и Факултетом драмских умјетности из Београда. Припремљен је панел на тему „Италијански архитекти и градитељи у бањалучкој регији“. Фестивал је завршен изложбом фотографија „Венето и Вивалди“, којом су представљене покрајине Венети и Венеција, родног града композитора Антонија Вивалдија;
- Градоначелник је на почетку школске 2023/2024. године додијелио школски прибор ромским основцима (19/деветнаест), новчану помоћ средњошколцима (9/девет) и једном студенту, дана 01. септембра 2023. године;
- Културно просвјетно удружење Украјинаца „Тарас Шевченко“ Бања Лука одржало планиране годишње активности, са скраћеним међународним фестивалом украјинског фолклора „Червона калена“, половином 2023. године. Усмјерили су дио активности на прикупљање помоћи и збрињавање украјинских избјеглица;

- У Јеврејском културном центру „Арие Ливне“, у Улици Гавре Вучковића број 2 у Бањој Луци, одржавају се од септембра 2014. године „Европски дани јеврејске културе“. Током новембра 2023. године је реализован овај културни догађај са закашњењем, ради ратних догађаја, у циљу очувања и промовисања јеврејске културе;
- Удружење Пољака Бањалука организовало је Фестивал пољских филмова „Висла“ од 24.10. до 26.10. 2023. године;
- Културно друштво Македонаца „Вардар“ је обиљежило дан државности Републике Македоније и отворило изложбу чланице. Дана 12.05.2023 године, Друштво Словенаца у Републици Српској „Триглав“ у Бањалуци је организовало садњу потомке „Старе лозе“ из Марибора, а вјерује се да је то најстарија лоза на свијету. Лоза је засађена на простору Ботаничке баште код Пољопривредног факултета у Бањој Луци. Поред организатора, садњи су присуствовали представници града Марибора и Бањалуке, представници Амбасаде и Конзулата Републике Словеније у Босни и Херцеговини. Дана 24.06.2023. године у Слатини, Друштво Словенаца у Републици Српској „Триглав“ је организовало 14. Словенски дан/словеначки дан. Посљедњих 20 година у новембру, Друштво Словенаца у Бањалуци организује кључни, традиционални догађај „Мартиновање“, који је посвећен Светом Мартину, заштитнику винограда и виноградара. Наведено удружење сваке године организује „Сусрете словеначких хора“ у Бањалуци;
- Удружење Чеха града „Чешка беседа“ Бањалука, организовало је Дане чешке културе у Бањалуци, крајем новембра 2023. године и више изложби;
- Удружење Руса у Републици Српској „Романови“ организовало изложбу „410 година династије Романов“ која је отворена у Руском културном центру „Руски мир“ у Бањој Луци 12. децембра 2023. године;
- Удружење Мађара Републике Српске и Удружење Црногораца и пријатеља Црне Горе „Ловћен“, представили су годишње часописе;

Удружење „Центар за интегративну инклузију Рома и Ромкиња Отахарин“ из Бијељине реализовало је изложбу „Расна дијагноза: Цигани“. Представљен је нацистички геноцид над Синтима и Ромима и посебан осврт на страдање и геноцид над припадницима ромске заједнице у Другом свјетском рату, у простору ЈУ Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске у Бањалуци. Ова поставка је обишла Сарајево, Тузлу, Србију и Црну Гору.

Сва градска удружења која окупљају припаднике националних мањина су реализовала већину планираних активности.

Најзначајнија манифестација, коју организује Савез националних мањина Републике Српске из Бањалуке, Осамнаеста смотра културног стваралаштва националних мањина Републике Српске, током 2022. и 2023. године није одржана, с обзиром на недовољна

финансијска средства са републичког нивоа. Сматра се одржава од 2004. године, изузев 2020. године, ради проблема са епидемиолошком ситуацијом.

Сарадња Града са црквама, вјерским заједницама, њиховим установама и организацијама

Планом расподјеле средстава црквама и вјерским заједницама Града Бања Лука за 2023. годину, распоређена су средства за цркве и вјерске заједнице, која су првобитно планирана у износу од 150.000,00 КМ на ставци „Текући и капитални грант-цркве и вјерске заједнице (са установама и организацијама)“, а Измјеном плана расподјеле средстава црквама и вјерским заједницама Града Бања Лука за 2023. годину увећана на износ од 160.000,00 КМ, из разлога што је током 2023. године запримљен повећан број захтјева српских, православних црквених општина Епархије бањалучке, претежно за суфинансирање трошкова грађевинских радова (изградња нових и санација старијих храмова, изградња парохијских домова и сала).

На ставци „Капитални грант-цркве и вјерске заједнице (средства за грађевинске дозволе)“, планирана су средства у износу од 100.000,00 КМ. Ова средства су Измјеном Плана расподјеле средстава црквама, вјерским заједницама, њиховим установама и организацијама за 2023. годину, умањена на износ од 60.000,00 КМ.

Буџетска средства Града Бања Лука у укупном износу од 220.000,00 КМ распоређена су за суфинансирање активности цркава, вјерских заједница, њихових установа и организација.

ИЗБЈЕГЛА, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНА ЛИЦА И ПОВРАТНИЦИ

Одлуком о извршењу Буџета града Бања Лука за 2023. годину планирана су средства у износу од 10.000,00 КМ од чега је утрошено 8.038.00 КМ.

У току 2023. године реализоване се завршне активности у вези Регионалног стамбеног програма. Потписници Споразума о сарадњи на спровођењу Државног пројекта стамбеног збрињавања у оквиру Регионалног стамбеног програма су поред јединица локалне заједнице и Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, Министарство за избјеглице и расељена лица Републике Српске (Републички секретаријат за расељена лица и миграције РС) и Федерално министарство расељених особа и избјеглица.

У граду Бањалуци Регионални стамбени програм (у даљем тексту РСП) у току протеклог периода, имплементиро се кроз обнову/изградњу индивидуалних стамбених јединица и додјелом станова у вишестамбеним зградама. Регионални стамбени програм у циљу помоћи у социо-економској одрживости у претходним годинама пратили су и пројекти *Catholic Relief Services*.

Категорије корисника које су имале право на помоћ кроз Регионални стамбени програм су:

1. Све избјеглице из 1991-1995, без обзира на њихов статус, који су у колективним центрима или у другим облицима колективног смјештаја, било формалним или неформалним.
2. Све угрожене избјеглице из 1991-1995 у приватном смјештају и сви бивши носиоци станарског права, без трајног рјешења у њиховој земљи поријекла или земљи

пријема. За потребе РСП критерији угрожености који су примјењени од стране УНХЦР-а у земљама у регији такођер се и овдје примјењују.

3. Сви угрожени повратници у БиХ и Хрватску и сви који су се већ вратили у Хрватску, али који немају трајно рјешење у земљи поријекла или у земљи прихвата.
4. Расељене особе смјештене у колективним центрима и приватно смјештене у Хрватској.
5. Угрожене расељене особе изван колективних центара у БиХ.
6. Угрожене особе расељене у Црној Гори из 1999.

У складу са Смјерницама за обнову и изградњу индивидуалних стамбених јединица и објеката у оквиру реализације Регионалног програма стамбеног збрињавања у Босни и Херцеговини (број:01-50-2240/14 од 18.07.2014. године) и Споразумом о сарадњи на спровођењу Државног пројекта стамбеног збрињавања у оквиру Регионалног стамбеног програма, Град је пружао подршку имплементацији под-пројеката кроз:

- именовање координатора за имплементацију ДПСЗ, који има задатак да координише све активности између крајњих корисника, надлежних одјељења и Републичког секретаријата за расељена лица и миграције те да пружи техничку помоћ у реализацији обавеза Града;
- помоћ у издавању свих неопходних сагласности и дозвола;
- помоћ код обезбјеђења прикључака за комуналије;
- помоћ код издавања локацијских услова;
- помоћ код издавања одобрења за грађење и
- формирање комисије за преглед и примопредају изведених радова.

У току 2023. године, настављене су завршне активности око реализације Под-пројеката Државног пројекта стамбеног збрињавања у склопу Регионалног стамбеног програма. У циљу подршке овим пројектима, Одлуком о извршењу буџета Града Бањалука за 2023. годину („Службени гласник Града Бањалука“, број 47/22) планирана су средства у износу од 10.000,00 КМ. Средства за суфинансирање трошкова исходавања неопходне административно-техничке документације (грађевинске дозволе и рјешења о легалности објекта) и прикључка на водоводну, канализациону и НН мрежу, планирана су у оквиру потрошачке јединице Одјељења за друштвене сјелатности – средства за културу, социјалну заштиту, удружења грађана и вјерске заједнице а одобравају се у складу са Правилником о додјели средстава за помоћ избјеглицима, интерно расељеним особама и повратницима за рјешавање стамбених питања у склопу Регионалног стамбеног програма („Службени гласник Града Бања Лука“, број 23/17 и 4/22).

Конкретна постигнућа у области стамбеног збрињавања становништва из категорије избјеглих, интерно расељених и повратника, односе се на додјелу стамбених јединица у вишестамбеним зградама и обнову/изградњу индивидуалних стамбених јединица. У току друге половине 2023. године завршена је реализација Под-пројекта БиХ6(2018). За нове типске објекте Град је суфинансирао прикључке на НН и водоводну мрежу.

Министарство за људска права и избјеглице БиХ у сарадњи са Савезним уредом за миграције Републике Њемачке реализује пројекат „Подршка систему прихвата и интеграције држављана Босне и Херцеговине који се враћају по основу споразума о реадмисији“ који има за циљ наставак успоставе функционалног и одрживог система прихвата и интеграције држављана БиХ који се враћају у БиХ темељем Споразума о реадмисији на читавом простору БиХ.

Обавеза локалних заједница укључених у овај процес огледа се кроз формирање Локалних реадмисионих тимова, израда Локалних акционих планова те суфинансирање обнове стамбених јединица по моделу социјалног становања у заштићеним условима. У складу са наведеним, Град је именовао Рeadмисиони тим за Град Бању Луку (Рјешење о именовању реадмисионог тима за град Бању Луку број: 12-Г-1881/21 од 14.07.2021. године, „Службени гласник Града Бања Лука“, број: 30/21, Рјешење о измјени Рјешења о именовању Рeadмисионог тима за Град Бању Луку од 15.10.2021. године).

СУБВЕНЦИЈЕ НАКНАДЕ ЗА ТРОШКОВЕ УРЕЂЕЊА ГРАДСКОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА И РЕНТЕ

Одлуком о извршењу Буџета града Бања Лука за 2023. годину у Оквиру потрошачке јединице Одјељење за друштвене дјелатности - средства за културу, социјалну заштиту, удружење грађана и вјерске заједнице, на ставци Дознаке појединцима – за субвенцију накнаде за трошкове уређења градског грађевинског земљишта, планирана су средства у износу од **250.000,00 КМ**.

У складу са Одлуком о субвенцијама накнаде за трошкове уређења градског грађевинског земљишта и ренте за индивидуалне стамбене објекте („Службени гласник Града Бања Лука“, број 29/23) и Упутства о поступању и начину остваривања права на субвенцију накнаде за трошкове уређења градског грађевинског земљишта и ренте за индивидуалне стамбене објекте („Службени гласник Града Бања Лука“, број 34/23) у 2023. години закључено је **39 (тридесетдевет) уговора** између Града и физичких лица којима су субвенционисани тршкови накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и ренте, с циљем финансијске подршке Града у рјешавању стамбеног питања корисника субвенције. За наведену намјену утрошена су средства у износу од **235.560,810 КМ**.

ИЗВЈЕШТАЈ О СТАЊУ РЈЕШАВАЊА АКТА ПОСЛОВАЊА

На основу Укупног статистичког прегледа рјешавања предмета (аката пословања) апликације ХЕРМЕС за период 01.01. до 31.12.2023. године, Одјељење за друштвене дјелатности је током извјештајног периода запримило 9.997 предмета (АП), што је са 3.955 пренесих укупно **13.951** за рјешавање, од којих је ријешено, односно, *архивирано* 11.392 предмета или 81,66%, док је 2.559 предмета или 18,34% у поступку рјешавања, највећим дијелом захтјева за додјелу стипендија, једнократне новчане породиљама и субвенцију вртића.

У извјештајном периоду у Одјељење за друштвене дјелатности запримљено је и **1030** предмета (СЛ и СП – скраћени протокол).

Поред горе наведених основних задатака, који су реализовани у извјештајном периоду, запослени у Одјељењу су активно сарађивали са ресорним министарствима и другим јавним институцијама и органима, учествовали у низу јавних трибина, округлих столова и састанака са разним организацијама, како домаћим тако и страним, те активно сарађивали са средствима јавног информисања.

Одјељење је континуирано пратило и учествовало у реализацији пројеката дефинисаних Стратегијом развоја Града Бањалука и других средњорочних и краткорочних развојних планова.

На основу горе наведеног, Одјељење за друштвене дјелатности је испунило постављене задатке у 2023. години.

VIII – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ И КОМУНАЛНУ ПОЛИЦИЈУ

Одјељење за инспекцијске послове и комуналну полицију се састоји од три одсјека, и то:

- Одсјек за инспекцијске послове
- Одсјек комуналне полиције
- Одсјек за контролу паркинга

ОДСЈЕК ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

Одсјек за инспекцијске послове је у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године, извршио укупно 14164 инспекцијска надзора.

Због утврђених неправилности, предузете су следеће мјере:

- издато је 410 прекршајних налога којима су изречене новчане казне у укупном износу од 448.747,00 КМ;
- донесено је 259 рјешења;
- 1126 записнички наложене мјере;
- издато је 62 спроводница за пренос посмртних остатака од стране Здравствене инспекције;
- издато 4911 увјерења – ВС образаца, за које је наплаћено 32.535,50 КМ од стране ветеринарске инспекције
- примљено 3431 акт пословања
- 165 заступања Одсјека за инспекцијске послове на усменом претресу у прекршајном поступку који се водио код Основног суда у Бањој Луци;

ТРЖИШНА ИНСПЕКЦИЈА

Тржишна инспекција је у области промета роба и услуга извршила укупно 1.395 инспекцијских надзора.

Због утврђених неправилности је предузела следеће мјере:

- издата су 172 прекршајна налога којим су изречене новчане казне у укупном износу 114600,00 КМ,
- донесено 90 рјешења (39 рјешења о забрани обављања дјелатности, 3 о одузимању робе и 48 рјешења о отклањању неправилности),
- одузето 30 кг робе у вриједности 1792,00 КМ,
- примљен 191 акат пословања.

ПОЉОПРИВРЕДНА ИНСПЕКЦИЈА

Пољопривредна инспекција је у области пољопривреде, заштите биља и слатководног рибарства извршила укупно 872 инспекцијских надзора, и предузела следеће мјере:

- издато 38 прекршајних налога којим су изречене новчане казне у укупном износу од 17.100,00 КМ,
- донесено 41 рјешење,
- 113 записнички наложених мјера,
- примљено 104 акта пословања,
- одузето и уништено 16.3 л ракије и вина, у вриједности 215,5 КМ,
- стављено ван промета 51.5 кг мин. ђубрива, 50 кг сјеменског кромпира, 193.67 литара СЗБ, у вриједности од 13025.90 КМ.

ВЕТЕРИНАРСКА ИНСПЕКЦИЈА

Ветеринарска инспекција је у области здравствене заштите животиња и ветеринарске дјелатности извршила укупно 2.857 инспекцијских надзора.

Због утврђених неправилности је предузела сљедеће мјере:

- донесена 54 рјешења,
- издато 9 прекршајних налога којим су изречене новчане казне у укупном износу 3900 КМ,
- 364 записнички наложених мјера,
- издато 2582 увјерења – ВС образаца, за које је наплаћено 10780.5 КМ,
- евидентирано 3 случајева трихинелозе, 44 случаја бруцелозе, 89 случајева заразе пчела,
- стављено ван промета 458 кг робе у вриједности 3600,00 КМ и уништено 7740 кг робе у вриједности 90169,00 КМ.
- Примљено 140 аката пословања.

ВОДНА ИНСПЕКЦИЈА

Водна инспекција је у области вода извршила укупно 1127 инспекцијских прегледа, од тога 385 неуредних контрола. Највећи број контрола односио се на заштиту вода – 668, уређење водотока – 180, коришћење вода – 142 и заштиту од вода 132.

Водна инспекција је предузела сљедеће мјере:

- 368 записнички наложених мјера,
- Изречено 51 забрана;
- Донесено 10 рјешења.
- издата 39 прекршајна налога којима су изречене новчане казне у укупном износу 72.200,00 КМ,
- примљен 129 аката пословања.

САОБРАЋАЈНА ИНСПЕКЦИЈА

А/ Област друмског саобраћаја

Саобраћајна инспекција је у области друмског саобраћаја извршила укупно 887 инспекцијских надзора од тога 195 неуредне контрола, и предузела сљедеће мјере:

- издато је 15 прекршајних налога у износу од 12090,00 КМ,
- 37 записнички наложених мјера,
- Примљен 108 аката пословања.

Б/ Област јавних путева

Саобраћајна инспекција је у области јавних путева извршила укупно 1935 инспекцијских надзора од тога 761 неуредних контрола. Због утврђених неправилности, Саобраћајна инспекција је предузела сљедеће мјере:

- 244 записнички наложених мјера,
- издато је 67 прекршајних налога којим су изречене новчане казне у износу од 37400,00 КМ,
- донесено 6 рјешења.
- Примљено 633 акта пословања.

УРБАНИСТИЧКО-ГРАЂЕВИНСКА ИНСПЕКЦИЈА

Урбанистичко-грађевинска инспекција је у области просторног уређења и грађења извршила укупно 2157 инспекцијских надзора. Због утврђених неправилности, Урбанистичко-грађевинска инспекција је предузела сљедеће мјере:

- издато је 33 прекршајних налога којим су изречене новчане казне у износу од 25000,00 КМ,
- донесено 53 рјешења по службеној дужности,
- 45 записнички наложених мјера,
- донесено 46 закључака (о прекиду поступка, обустави поступка, одгоди извршења рјешења),
- 1992 акта пословања.

ЕКОЛОШКА ИНСПЕКЦИЈА

Еколошка инспекција је у области екологије извршила укупно 924 инспекцијска надзора. Највећи број прегледа односио се на надзор над примјеном Закона о заштити животне средине 496 и Закона о управљању отпадом 209.

Због утврђених неправилности, Еколошка инспекција је предузела сљедеће мјере:

- 185 записнички наложених мјера,
- донесено 5 рјешења по службеној дужности,,
- издата 37 прекршајних налога којима су изречене новчане казне у износу од 53500,00 КМ,
- примљено 134 акта пословања.

Један инспектор је већи дио године био на боловању, а задњи мјесец премјештен на друго радно мјесто, због чега је смањен и учинак у односу на претходну годину.

ЗДРАВСТВЕНА ИНСПЕКЦИЈА

Здравствена инспекција је у области санитарне заштите извршила укупно 878 инспекцијских надзора и издала 62 спроводнице за пренос посмртних остатака. Због утврђених неправилности је предузела сљедеће мјере:

- 316 записнички наложених мјера,
- донесена 3 рјешења по службеној дужности (ковид)
- 31 рјешење о ексхумацији и 10 рјешења за остало;
- издат 21 прекршајни налог, којим су изречене новчане казне у износу од 20400,00 КМ.
- примљено 89 аката пословања,
- по захтјеву странке ради ослобађања од пдв-а уништено 3630 кг робе у вриједности 50609.39,00 КМ.

ИНСПЕКЦИЈА ЗА ХРАНУ

Инспекција за храну је у области производње и промета хране извршила укупно 1132 инспекцијска надзора. Због утврђених неправилности, Инспекција за храну је предузела сљедеће мјере:

- издато је 130 прекршајних налога којим су изречене новчане казне у укупном износу од 119.700 КМ,
- по захтјеву странке ради ослобађања од пдв-а уништено 5253 л и 5012 кг робе у вриједности 170 345 КМ,
- донесено 149 рјешења,
- 226 записнички наложене мјере,
- примљено 220 аката пословања.

ОДСЈЕК КОМУНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ

У Одсјеку комуналне полиције у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године извршено је укупно **28 085** комунално-инспекцијских надзора (**18 490** по службеној дужности и **9595** по пријавама странака). Од **9595** надзора по пријавама грађана било је **7284** телефонских пријава, **961** писмена пријава и **1350** мејл пријава грађана.

Због утврђених неправилности, предузете су сљедеће мјере:

- издато је **26 957** прекршајних налога, у којем су изречене новчане казне у укупном износу од **1 285 260** конвертибилних марака, а по структури су:

- непрописно паркирање	7060
- противправно заузимање јавних површина	159
- не посједовања рјешења о плаћеној комуналној такси за истицање рекламних медија (дозволе за рекламу)	67
- кршење мјера у вези са заразном болешћу „Covid 19“	1
- нарушавање кућног реда	17
- не плаћање јавног паркинга	17781
- непрописног извођења паса	38
- прекорачење радног времена угоститељских објеката	42
- прекорачење чујности музике	13
- прекорачење радног времена осталих привредних субјеката	24
- остало	295
- донесено је 138 рјешења по разним основама.

Одржано је 177 расправа у Основном суду за издане прекршајне налоге за које је поднешен захтјев за судско одлучивање.

Два комунална полицајца се налазе већ дужи временски период на боловању.

На основу овлашћења комуналне полиције и извршених комунално инспекцијских надзора ажурирани су регистри:

- ГИС евиденција самостојећих рекламних медија (билборди, бигборди, мегабордови)
- осталих рекламних медија и реклама правних лица и великих предузетника (city light-ovi, панои на зградама и друго)
- монтажно демонтажних објеката - киосци
- башти (отвореног и затвореног типа) угоститељских објеката

Одсјек комуналне полиције је као контролни орган на основу расположивих персоналних и скромним и дотрајалих материјално-техничких ресурса (службене униформе, службена возила, рачунари, фотоапарати и др.) постигао задовољавајући степен комуналног реда. Комунални полицајци су на основу овлашћења која су им дата Законом о комуналној полицији перманентно вршили током цијеле године превентивно дјеловање на спречавању вршења прекршаја као и репресивно дјеловали на санкционисању починиоца различитих врста прекршаја из дјелокруга рада и надлежности комуналне полиције. О професионалном и законитом дјеловању комуналних полицајаца говори податак да је у току 2023. године по разним основама издато 26 957 прекршајних налога, од чега је само 177 странака-починилаца прекршаја затражило судско одлучивање. Град Бања Лука је једина јединица локалне самоуправе на територији Републике Српске, која је организовала рад комуналне полиције током 24 часа дневно. Наведена организација рада омогућила је досљедно провођења законских и подзаконских аката који регулишу област комуналног реда у урбаним и руралним подручјима града. Такође наведено је омогућило странкама лакши приступ и комуникацију са комуналним полицајцима с обзиром на чињеницу да се грађани могу обратити и пријавити различите комуналне проблеме на подручју града

писменим путем, доласком лично, телефоном, електронском поштом-мејлом и мобилном апликацијом „Грађанска патрола“. Такође у провођењу овлашћења комуналне полиције поштују се и потребе грађана што све укупно доводи до бољег и ефикаснијег функционисања Одсјека комуналне полиције. И поред чињенице да је Град Бања Лука административни, културни, образовни и привредни центар, те да се врши перманентна изградња и урбанизација града, наведено доводи до повећања броја становника и усложњавања стања комуналног реда, Одсјек комуналне полиције је максималним ангажовање расположивих персоналних и материјално техничких средстава успио постићи задовољавајући степен комуналног реда, који обезбјеђује несметано одвијање живота као и бољу заштиту грађана у свакодневном животу.

ОДСЈЕК ЗА КОНТРОЛУ ПАРКИНГА

Стационарни саобраћај – паркинзи

Стационарни саобраћај, популарно назван »паркинг систем«, у нашем Граду чини 66 паркиралишта и 2 јавне гараже укупног капацитета 4343 паркинг мјеста под наплатом. Основна улога увођења наплате паркирања је контролисано кориштење простора (омогућавање што већем броју корисника да паркирају возило и ефикасно обаве оно због чега су дошли), с једне стране, а с друге стране провођење регулативних мјера у стамбеним зонама у којима је присутан проблем паркирања од стране запосленог становништва. Становништво које живи у зонама у којем је уведена наплата паркирања може користити повлаштену годишњу карту која представља симболичан износ.

Од постојећих 3 паук возила, 2 паук возила су набављена 2008. године, њихов амортизациони период је истекао и исти су више у квару и ван функције, него што адекватно функционишу. Једно паук возило је набављено 2020. године и тренутно је једино у функцији. Паук служба у периоду од увођења па до сад, имала је укупно око 50.000 интервенција.

НАПЛАТА ПАРКИРАЊА

Систем наплате се састоји од 3 тарифне зоне: нулта, I (прва) и II (друга) зона.

СИСТЕМ НАПЛАТЕ		
	1 сат	Цијели дан
НУЛТА зона	2 км - 0835114	/
I зона	2 км - 0835101	7 км - 0835102
II зона	1 км - 0835100	5 км - 0835103
Хумани паркинг	2 км - 0835124	/

Укупан број аутомата за наплату паркирања износи 97 комада (9 паркинг аутомата је уклоњено из система наплате).

У 2023. години Одсјек за контролу паркирања остао је без 5 паркиралишта у строгом центру Града, а то су: Галерија, Палас, Ул.Гајева, Аутобуска станица 1 и 2, Ул. Здравка Челара те смо остали без 643 паркинг мјеста,

Укупно остварени приход од наплате паркирања у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године износи **4.790.147,18** КМ (укључујући ПДВ), и већи је за око 2,56 % (**278.080,76** КМ, укључујући ПДВ) у односу на претходну 2022. годину. Највећи приход је остварен плаћањем путем СМС-а 2.019.638,72 КМ

ПРИХОДИ

Структура прихода по ставкама приказана је у сљедећој табели:

СТРУКТУРА ПРИХОДА ЗА 2022. ГОДИНУ	ПРИХОД (КМ)
Аутомати за паркирање	1.457.852,30
СМС	2.019.638,72
ЧИП картице	368,00
Претплатне карте	1.149.927,16
Накнада за деблокирање возила	5.921,80
Накнада за премјештање возила	128.790,00
Остало (терминал Малта, Тржница, закупи ПМ и др.)	11.277,18
Укупно	4.512.066,42

Приход по мјесецима и по ставкама је дат у сљедећој табели:

ПРИХОД	јануар	фебруар	март	април	мај	јуни	јули	август	септембар	октобар	новембар	децембар	УКУПНО КМ
Аутомати	111.773,00	108.229,70	125.272,80	118.303,00	110.611,50	128.828,00	134.901,00	143.789,20	100.687,60	159.572,00	107.891,10	107.993,40	1.457.852,30
СМС-уплаћ.	12.934,66	348.162,23	159.459,00	179.139,65	166.366,07	163.626,80	168.065,83	135.375,00	141.229,25	132.308,78	222.899,45	190.072,00	2.019.638,72
ЧИП	0,00	0,00	0,00	0,00	126,00	106,00	22,00	0,00	33,00	18,00	60,00	3,00	368,00
Претплатне	188.570,00	102.140,00	70.842,00	52.495,00	59.409,00	59.739,00	47.703,16	55.169,00	67.039,00	85.980,00	78.392,00	282.449,00	1.149.927,16
Блокаде	420,00	290,00	460,00	650,00	560,00	250,00	630,00	1.691,00	370,80	420,00	150,00	30,00	5.921,80
Паук	10.540,00	13.910,00	15.620,00	7.520,00	1.590,00	11.990,00	11.200,00	11.550,00	11.910,00	11.480,00	10.640,00	10.840,00	128.790,00
Остало	0,00	63,00	6.603,00	2.923,00	2.263,00	2.190,00	2.330,20	2.371,00	2.190,00	2.263,00	2.190,00	2.263,00	11.277,00
Укупно	324.237,66	572.794,93	378.256,80	361.030,65	340.925,57	366.729,80	364.852,19	349.945,20	323.459,65	392.041,78	422.222,55	593.650,40	4.790.147,18
Уплата на ЖР	324.237,66	572.794,93	378.256,80	361.030,65	340.925,57	366.729,80	364.852,19	349.945,20	323.459,65	392.041,78	422.222,55	593.650,40	4.790.147,18

У наведеном табеларном приходу није уврштен приход од санкционисаних возила који нису платили паркинг или су прекршили неке друге одредбе Правилника о условима, начину коришћења, организацији, начину наплате и контроле паркирања на јавним паркиралиштима на којима је уведена наплата паркирања на подручју Града Бања Лука.

Број евидентираних прекршаја је 16559 комада који је од стране Одсјека за контролу паркирања прослијеђен Комуналној полицији при чему је минимално приходовано

420.598,60 KM. До наведеног износа долази се на основу слjedeће рачунице: број издатих налога помножено са минималним износом за прекршајни, налог који износи 25,40 KM.

Укупан број издатих претплатних карата за паркирање износи 13342 комада, а структура је приказана у слjedeћој табели:

Врста претплатне карте	број
Годишња карта за прву и другу тарифну зону	198
Годишња карта за резервисано мјесто	108
Годишња карта за 2. тарифну зону	669
Мјесечна карта за прву и другу тарифну зону	293
Мјесечна карта за 2. тарифну зону	9683
Повлаштена карта за станаре	2381

ПАУК СЛУЖБА И БЛОКАДЕ

Укупан број блокираних возила износи 196 при чему је остварен приход у износу од 5.921,80 KM, а број интервенција на премјештању возила по налогу МУП-а износи 2460 те је са специјалним возилом „Паук“ извршено 20 интервенција за МУП-а, 10 интервенција за Комуналну полицију и око 30 интервенција за Кабинет Градоначелника приликом разних догађаја у Бањалуци.

Структура прихода од премјештених возила по мјесецима у износу и процентима је приказана у слjedeћој табели:

мјесец	приход (КМ)
Јануар	10.540,00
Фебруар	13.910,00
Март	15.620,00
Април	7.520,00
Мај	1.590,00
Јун	11.990,00
Јул	11.200,00
Август	11.550,00
Септембар	11.910,00
Октобар	11.480,00
Новембар	10.640,00
Децембар	10.840,00
Укупно	128.790,00

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

У периоду од 01.01.-31.12.2023. године у складу са Јединственим планом јавних набавки Градске управе Града Бања Лука, број 11-Г-243/23 од 27.01.2023. године, измјенама и допунама ЛПЈН број 11-Г-721/23 од 28.02.2023; 11-Г-1443/23 од 12.04.2023; 11-Г-1571/23 од 24.04.2023; 11-Г-2145/23 од 29.05.2023; 11-Г-3135/23 од 13.07.2023; 11-Г-3487/23 од 09.08.2023; 11-Г-5207/23 од 01.12.2023 у складу са предвиђеном динамиком, проведено је 12 поступака јавних набавки, те су закључени уговори са сљедећим извођачима:

1. БИОМАРК Матавуљ Марко с.п., Бања Лука
11-Г-4770/23 од 27.10.2023
Набавка папира за паркинг аутомате
2. LANACO д.о.о., 11-Г-3102/23 од 13.07.2023
Набавка ПВЦ картица за паркинг карте
3. SUPERMARKET д.о.о., 11-Г-4879/23 од 07.11.2023
Одржавање софтвера и лиценци "Bike sharing sistema"
4. Palfinger ВН д.о.о. Сарајево, 11-Г-3399/23 од 01.08.2023
Редован сервис хидрауличне дизалице за паук возило (у гарантном року)
5. Спорт шоп "Јошо" Милош Јовишевић с.п. - 11-Г-4060/23 од 13.09.2023
Одржавање и сервис бицикала
6. Спорт шоп "Јошо" Милош Јовишевић с.п., 11-Г-4277/23 од 28.09.2023
Набавка резервних дијелова за ситне поправке бицикала

7. ОКВИРНИ СПОРАЗУМ - ЛОТ 1 - LANACO d.o.o. 11-Г-4798/23 од 01.11.2023
(4 ГОДИНЕ) - Најам и одржавање софтверске платформе за наплату и контролу сатних и дневних паркинг карата путем СМС сервиса и WebPay сервиса
8. ОКВИРНИ СПОРАЗУМ - ЛОТ 2 - LANACO d.o.o. 11-Г-4799/23 од 01.11.2023
(4 ГОДИНЕ) - Најам и одржавање софтверске платформе за подршку пословним процесима паркинг службе
9. PART & SERVICE д.о.о. , 11-Г-60/24 од 12.01.2024
Периодични преглед паук возила (покренут у 2023 уговорен у 2024)
10. Mobilitas д.о.о. - 11-Г-4109/23 од 15.09.2023
Израда Пројекта за оцртавање хоризонталне сигнализације на паркиралиштима
11. EASTCODE д.о.о., 11-Г-5480/23 од 19.12.2023
Набавка уређаја за контролу плаћања паркирања
12. ФТЦ д.о.о. Бања Лука 11-Г-5635/23 од 27.12.2023
Набавка и уградња лед расвјете у јавним гаражама Видовданска и Борик

IX – ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКУ ЗАШТИТУ

1. Надлежности Одјељења, рјешавање управних предмета и аката пословања, и издавање увјерења

Одјељење за борачко-инвалидску заштиту обавља послове који се односе на утврђивање статуса и остваривање припадајућих права бораца, војних инвалида, породица погинулих бораца и несталих бораца, цивилних жртава рата, као и жртава ратне тортуре, утврђених Законом о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 134/11 и 40/12), Законом о заштити цивилних жртава рата („Службени гласник Републике Српске“ број 24/10) и Законом о заштити жртава ратне тортуре („Службени гласник Републике Српске“ број 90/18), те подзаконским актима који регулишу ова питања. Поред наведених права, ово одјељење поступа по инструкцијама Министарства рада и борачко инвалидске заштите и одобрава исплату мјесечног новчаног примања социјално угроженим, незапосленим борцима од прве до пете категорије у складу са Одлукама Владе Републике Српске.

У одјељењу у извјештајном периоду била је запослена 21 службеника, од којих један на одређено вријеме.

Ово одјељење пружа услуге за преко **60.000** корисника права из области борачко-инвалидске заштите. У извјештајном периоду, на рјешавању је у овом одјељењу било укупно **23.696** предмета, од чега **17.022** управна предмета и **6.674** аката пословања. Ријешено укупно **10.585** предмета, од чега **5.100** управних предмета и **5.585** акта пословања, а на основу чланова 159. и 160. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18), издато је **4.284** увјерења.

Неријешени акти пословања односе се углавном на једнократне новчане помоћи, које су комисијски ријешене, али због процедуре око исплате, неусвојеног ребаланса и поврата доставнице нису архивирани.

Управни предмети који су остали неријешени, углавном се односе на захтјеве за остваривање права на мјесечни борачки додатак по Уредби Владе из септембра мјесеца, имајући у виду да је за примљено око 15.000 захтјева, што је било немогуће ријешити у 2023. години.

Поступци остваривања допунских права корисника борачко-инвалидске заштите са подручја Града Бања Лука (рјешавање стамбених питања и додјела једнократних новчаних помоћи), те суфинансирање активности и пројеката/програма удружења проистеклих из ослободилачких ратова, уређени су Правилником о додјели једнократне новчане помоћи из буџета Града Бања Лука корисницима права из области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних жртава рата („Службени гласник Града Бања Лука“ број 6/13, 16/13 и 8/14), Правилником о критеријумима суфинансирања удружења из области борачко-инвалидске заштите Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“ број 13/13, 23/13 и 8/14) и Правилником о рјешавању стамбених питања породица погинулих и несталих бораца, породица умрлих војних инвалида, ратних војних инвалида и бораца („Службени гласник Града Бања Лука“ број 15/19).

2. Суфинансирање пројеката, програма и активности удружења проистеклих из ослободилачких ратова

Правилном примјеном позитивних прописа, након проведених поступака и процедура у складу са Правилником о критеријумима суфинансирања удружења из области борачко-инвалидске заштите Града Бања Лука и прописима који регулишу буџетску потрошњу, а на основу Годишњег програма додјеле средстава за суфинансирање пројеката/програма у 2023. години број 11-Г-738/23 од 28.02.2023. године и измјене Годишњег програма додјеле средстава за суфинансирање пројеката/програма у 2023. години број 11-Г-1021/22 од 04.05.2022. године и број 11-Г-3706/22 од 16.08.2022. године, те Годишњег програма додјеле средстава за суфинансирање активности борачких организација у 2023. години број 11-Г-545/23 од 16.02.2023. године, у извјештајном периоду, суфинансирано је:

- 71 пројекат/програм 14 (четрнаест) борачких организација Града Бања Лука, у укупном износу од 190.000,00 КМ,

- редовне активности 8 (осам) борачких организација које имају утврђен статус удружења од интереса за Град Бања Лука, у укупном износу од 327.412,00 КМ.

Слиједи табеларни преглед са називима удружења, износима средстава додијељених за суфинансирање пројеката/програма и бројем реализованих пројеката, износима средстава додијељених за суфинансирање редовних активности, те укупним износима средстава додијељених по оба основа сваком од удружења у извјештајном периоду:

Ред. бр.	Назив удружења	Износ средстава и број пројеката	Износ средстава за редовне активности	Укупан износ додијељених средстава
1.	Борачка организација Града Бања Лука	74.500,00 КМ (7 пројеката)	98.060,00 КМ	172.560,00 КМ
2.	Градска организација породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Бања Лука	15.000,00 КМ (11 пројеката)	70.160,00 КМ	85.160,00 КМ
3.	ГО СУБНОР-а Бања Лука	15.000,00 КМ (14 пројеката)	46.950,00 КМ	61.950,00 КМ
4.	ГО ампутираца „УДАС“ Бања Лука	20.000,00 КМ (5 пројеката)	55.780,00 КМ	75.780,00 КМ
5.	Градско удружење бивших логораша другог свјетског рата и њихових потомака Бања Лука	12.000,00 КМ (10 пројеката)	11.877,00 КМ	23.877,00 КМ

6.	Удружење цивилних инвалида-жртава рата Града Бања Лука	7.000,00 КМ (2 пројекта)	7.954,00 КМ	14.954,00 КМ
7.	Републичка организација бораца и цивила са посттравматским стресним поремећајем „Јединство“	8.000,00 КМ (3 пројекта)	-	8.000,00 КМ
8.	Савез логораша Града Бања Лука	8.000,00 КМ (3 пројекта)	11.877,00	19.877,00 КМ
9.	Удружење грађана 1. батаљона војне полиције 1. крајишког корпуса	9.000,00 КМ (7 пројеката)	-	9.000,00 КМ
10.	Удружење ратних војних инвалида отаџбинских ратова Града Бања Лука	13.000,00 КМ (2 пројекта)	24.754,00	37.754,00 КМ
11.	Удружење војних пензионера Републике Српске	2.000,00 (1 пројекат)	-	2.000,00
12.	Други батаљон војне полиције другог Крајишког корпуса	2.000,00 (3 пројекта)	-	2.000,00
13.	Градско удружење потомака и поштовалаца ратних добровољаца 1912 - 1918	2.500,00 (1 пројекат)	-	2.500,00
14.	Удружење резервних војних старјешина Града Бања Лука	2.000,00 (2 пројекта)	-	2.000,00
УКУПНО		190.000,00 КМ	327.412,00 КМ	517.412,00 КМ

Проведени су сви утврђени поступци и процедуре контроле намјенског утрошка средстава додијељених борачким организацијама за суфинансирање редовних активности и пројеката/програма, према достављеним извјештајима.

По тачки „Б“ (обиљежавање дана јединица, установа, организованих традиционалних дружења бораца, превоза грађана и сл. по поднесеним захтјевима) исплаћено 75.000,00 КМ.

3. Додјела једнократне новчане помоћи корисницима права из области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних жртава рата

По истом принципу, у складу са Правилником о додјели једнократне новчане помоћи из буџета Града Бања Лука, корисницима права из области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних жртава рата и прописима који регулишу буџетску потрошњу, рационалним дозначавањем средстава, укупно је ријешено 2.842 захтјева, и то 2.400 захтјева ријешено је позитивно и 442 захтјева негативно.

- 2.820 захтјева појединаца поднијетих за суфинасирање трошкова лијечења,
- 22 захтјева за суфинансирање трошкова сахране.

Са буџетске ставке „Средства за лијечење и рехабилитацију“, за суфинансирање позитивно ријешених захтјева, у извјештајном периоду, укупно је додијељено 500.000,00 КМ.

4. Стамбено збрињавање корисника права из области борачко-инвалидске заштите

Настављен је процес извршења Коначних листи за додјелу бесповратних новчаних средстава за рјешавање стамбеног питања, у складу са Правилником Града Бања Лука.

Са буџетске ставке овог Одјељења „Средства за стамбено збрињавање бораца, породица погинулих бораца и ратних војних инвалида“ у 2023. години додијељен је износ од **400.000,00** КМ, чиме је **18** лица са наведених листа ријешило стамбено питање. Закључно са 2023. годином, преостало је још 6 лица са Листе породица погинулих бораца за додјелу бесповратних новчаних средстава и 38 лица са Листе ратних војних инвалида треће и четврте категорије.

У истом периоду, надлежна комисија и службеници из овог одјељења су проводили поступак по јавним позивима за стамбено збрињавање, расписаним у складу са одредбама Уредбе о стамбеном збрињавању (конкурс Владе Републике Српске). У 2023. години завршена је Листа за стамбено збрињавање додјелом неповратних новчаних средстава у износу од 8.000,00 КМ и иста је прослијеђена Миниистарству рада и борачко инвалидске заштите. Истовремено се радило по жалбама изјављеним на одлуке комисије за додјелу стамбених јединица а по јавном позиву Владе Републике Српске.

5. Суфинансирање санације, одржавања и изградње споменика и спомен-обиљежја

У току 2023. године, Комисији за споменике и спомен-обиљежја Града Бања Луке, достављена је иницијатива:

- за изградњу спомен обиљежја за погинуле борце у МЗ Горња Пискавица (Скупштина Града Бања Лука усвојила иницијативу),

- за изградњу спомен-обилежја у мјесној заједници Врбања-Дебељаци (материјали достављени Скупштини, чека се засједање),
- започета изградња Централног спомен обилежја погинулим борцима ВРС.

6. Присуствовање овлаштеност потписника и службеника одјељења обилежавању значајних датума и догађаја ослободилачких ратова

Представници одјељења су у току извјештајног периода, присуствовали парастосима погинулих борцима Одбрамбено-отаџбинског рата и НОР-а, као и обилежавању значајних датума и догађаја ослободилачких ратова, те том приликом у име Града на споменике и спомен обилежја извршили полагање око 70 вијенца. Поред овог, представници одјељења су по позивима борацких организација присуствовали свечаним сједницама њихових органа, обилежавању значајних датума за организације, почетку реализације пројеката/програма и слично. За обилежавање наведених догађаја које је падало у нерадне дане (суботе, недеље или празници), присутни службеници овог одјељења ни у једном случају нису остварили новчану накнаду.

7. Преглед активности које су започете у складу са обавезујућим инструкцијама Министарства рада и борацко-инвалидске заштите и захтјевима институција

У 2023. години настављено је провођење активности у вези са обавезујућим инструкцијама Министарства рада и борацко-инвалидске заштите из ранијих периода, у складу са Одлукама Владе Републике Српске о исплати мјесечног новчаног примања о одобрењу пласмана средстава за унапређење материјалног положаја бораца са навршених 65 година.

8. Остале активности Одјељења

Ово одјељење је обезбједило све услове за рад Првостепене љекарске комисије, која врши оцјену војног инвалидитета, како за лица са подручја Града Бања Лука, тако и за лица са подручја регионалних општина. У току извјештајног периода та Комисија је одржала 17 сједница и извршила оцјену војног инвалидитета за 180 лица.

Проведене су све активности у складу са јавним позивом Министарства рада и борацко-инвалидске заштите, те су 41 ратни војни инвалид и 46 чланова породица погинулих бораца са подручја Града, користили бањску рехабилитацију у Бањи Врућица у току 2023. године.

Примјена програма Ixion обезбједила је потпуно праћење и евидентирање свих одобрених једнократних новчаних помоћи и могућност повезивања са осталим евиденцијама које се односе на новчана примања корисника борацко-инвалидске заштите.

Истичемо да је у извјештајном периоду одјељење остварило успјешну сарадњу са свим организационим јединицама Градске управе Града Бања Лука, у случају када се радило о рјешавању питања корисника борацко-инвалидске заштите, из надлежности појединих организационих јединица, као и са Министарством рада и борацко-инвалидске заштите, посебно у области израде и примјене законских и подзаконских аката. Посебно је

наглашена потреба почетка санације споменика палим Крајишницима на Бањ брду и споменицима борцима НОР-а на Побрђу.

У 2023. години започета је изградња Централног спомен обиљежја погинулим борцима ВРС чији се завршетак очекује у току 2024. године.

Остварена је сарадња са медијима, најчешће посредством Тима за комуникацију. Тражене информације су благовремено достављане, у циљу позитивне афирмације учесника и карактера Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске, цијенећи заслуге грађана из борачко-инвалидских категорија те ради обавјештавања истих о начину и поступку остваривања свих припадајућих права.

У овом одјељењу, од стране овлашћеног потписника и службеника, свакодневно је вршен пријем странака из најосјетљивије категорије становништва: породица погинулих бораца, ратних војних инвалида, цивилних жртава рата, демобилисаних бораца, жртава ратне тортуре. Анализом урађеном у одјељењу, утврђено да је у току петодневне радне недеље просјечно примано преко 500 странака.

Поступајући по налогу републичких органа и институција, правовремено и потпуно су достављане тражене информације и релевантна документација. У свим случајевима, поступање одјељења је имало за циљ достављање потпуне и тачне информације о поступању у предметним случајевима, а у циљу заштите законитог поступања службеника и органа одјељења, и Градске управе Града Бања Лука.

Својим ангажовањем у раду комисија, службеници овог одјељења дали су пуни допринос у рјешавању постављених задатака од стране Градске управе Града Бања Лука. Напомињемо да је у раду 6 сталних Комисија, које утврђене обавезе извршавају у оквиру овог одјељења (двје стамбене комисије, комисија за додјелу једнократних новчаних помоћи, комисија за провођење конкурса за утврђивање статуса удружења од интереса за Град, комисија за суфинансирање борачких организација и комисија за споменике и спомен-обиљежја) ангажовано 14 наших службеника. Именовани чланови или замјеници чланова комисија, поред послова и радних задатака утврђених актом о систематизацији, извршавају и све послове као чланови наведених комисија, без новчане накнаде или прерасподјеле радног времена, односно кориштења слободних дана.

9. Издавање одређених извршених послова

Из наведеног, јасно и мјерљиво произилази да су сви службеници овог Одјељења у извјештајном периоду, својим ангажовањем на извршавању послова и радних задатака, везаних за остваривање права, статуса и допунских права корисника борачко-инвалидске заштите, утврђених законским и подзаконским актима, а у оквиру буџетом утврђених и расположивих средстава, у цијелости извршили обавезе.

Посебно истичемо извршене послове у 2023. години, који у ранијим календарским годинама нису били завршени:

- У складу са Уредбом о борачком додатку која је ступила на снагу у септембру 2023. године, запримљен је огроман број захтјева, због чега нису могли бити ријешени у 2023. години, чије рјешавање је настављено у 2024. години.

X – СЛУЖБА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

1. Организациона структура и основни задаци (послови) Службе за заједничке послове

Служба за заједничке послове (у даљем тексту: „служба“) је организована као самостална организациона јединица, без одсјека. У Служби је запослено 46 извршилаца.

Основни задаци и послови у надлежности Службе су:

- текуће одржавање објеката инсталација и опреме у објектима,
- послови телефонске централе,
- умножавање штампаног материјала,
- набавка и одржавање уређаја за копирање,
- послови одржавања чистоће у просторијама које у свом раду користе организационе јединице Градске управе,
- послови кориштења и одржавања возног парка,
- послови економата,
- заштита на раду и противпожарна заштита,
- провођење поступака (иницирање) јавних набавки за послове из дјелокруга и надлежности службе и праћење реализације закључених уговора
- други заједнички, технички и помоћни послови.

Током 2023. године послови у надлежности Службе организовани су уз настојање да се обезбједи несметано функционисање организационих јединица Градске управе, уз највећи могући степен рационализације средстава.

2. Провођење Плана јавних набавки у складу са одобреним буџетом Службе за 2023. годину

Укупан одобрени буџет службе за 2023. годину је износио: 1.463.000,00КМ. Средства су планирана за јавне набавке роба, услуга и радова и измиривање обавеза за утрошену ел. енергију, воду, гријање, телекомуникационе и друге услуге, за које није предвиђено провођење поступака јавних набавки.

Служба за заједничке послове је у складу Планом јавних набавки за 2023. годину и измјенама и допунама плана провела 66 поступака јавних набавки.

Треба напоменути да је дио набавки покренут крајем 2022. па су уговори закључени у 2023. години.

3. Послови текућег одржавања објеката, инсталација и опреме

У послове одржавања спадају: послови текућег одржавања објеката, опреме, намјештаја, инсталација, послови на телефонској централи, послови умножавања штампаног материјала, економат и послови одржавања чистоће у објектима и просторијама које у свом раду користе организационе јединице Градске управе.

Радници на пословима одржавања опреме и инсталација обављали су:

- редовно одржавање и сервисирање система за гријање и хлађење,
- мјесечни прегледи лифтова и платформи за инвалидна лица,
- редован годишњи сервис и контрола агрегата, у складу са препорукама произвођача,
- уградња система за контролу приступа и кориштења лифта у циљу ограничавања његове употребе и спречавања већих кварова,
- прибављање употребних дозвола за лифтове и платформи за лица са инвалидитетом,
- прање и дезинфекција филтера система за гријање и хлађење,
- набавка огрева за потребе организационих јединица,
- набавка столица и дистрибуција у организационим јединицама у складу са раније исказаним потребама,
- извршено кречење просторија у ул. Краља Алфонса,
- набавка и монтажа тракастих завјеса,
- набавка гликола за потребе система за гријање и хлађење,
- извршена набавка и замјена итисона у просторијама у складу са исказаним потребама.

Поред наведеног, интервенисало се у издвојеним објектима које користе организационе јединице Градске управе Града Бања Лука.

У наведеном периоду радници на одржавању су имали око 2700 разних интервенција.

У циљу боље ефикасности и смањења трошкова, уочени кварови су одмах отклањани а за комплексније кварове ангажовали овлаштени сервисери на основу закључених уговора.

У надлежности службе је одржавање 65 објеката.

Послови редовног одржавања чистоће извршавају се на површини од приближно 9500m².

Поред послова чишћења објекта Градске управе и организационих јединица, служба је ангажована и на чишћењу објеката и просторија Мјесних заједница.

Послови штампања и умножавања материјала за потребе Градске управе, рађени су без застоја, уз редовно одржавање и сервисирање опреме.

Структура копираног материјала:

- материјали за сједнице Скупштине Града
и потребе Кабинета Градоначелника601.300 копија,
- умножавање образаца за потребе Градске управе.....489.100 копија,
- за потребе организационих јединица Градске управе.....364.423 копија
- за потребе Градске изборне комисије.....298.300 копија

Служба за заједничке послове, током 2023. године, извршила је штампање свих издања Службеног гласника Града Бања Лука.

У 2023. години није било набавке апарата за копирање, а вршено је рентање три уређаја.

Материјал за одржавање, канцеларијски, компјутерски и остали режијски материјал су континуирано набављани током 2023. године у складу са потребама и закљученим уговорима.

- Расходи за набавку компјутерског материјала у 2023. години износили су 167.087,75KM,
- Расходи за набавку канцеларијског материјала у 2023. години износили су 152.836,37KM,
- Расходи за набавку материјала и средстава за одржавање чистоће износили су 43.060,51KM,
- Расходи за штампани материјал у 2023. години износили су 21.130,73KM.

Евиденција пријема и издавања вршена је свакодневно.

У служби се воде одговарајуће евиденције о сервисирању: агрегата, лифтова, копир апарата, евиденције о утрошку материјала и опреме на одржавању инсталација са наведеном локацијом, количином утрошеног материјала или опреме.

4. Возни парк

Возни парк Градске управе у периоду 01.01.2023- 31.12.2023. године је располагао са 52 регистрована возила.

Послови и задаци возног парка који су извршавани у 2023. години:

- извршавани су послови превоза према потребама организационх јединица Градске управе,
- контроле и овјере техничке исправности, редовно одржавање, осигурање и регистрације моторних возила,
- праћење потрошње горива и трошкова одржавања,

У току 2023. године пређено је укупно 475.536 километра.

Просјечна пређена километража по возилу у 2023. години је 9.145 километара.

За период који је предмет извјештаја, потрошена је 29.038,60 литара погонског дизел горива и 17.420,71 литара бензина.

Укупно је, дакле, утрошено 46.459,31 литара погонског горива за које је плаћено 122.700,65 KM.

Просјечна потрошња горива по возилу укључујући специјална возила „Паук службе“ износи 9,7 литар на пређених 100 километара.

погонског дизел горива, укупне вриједности 25.651,9 KM за потребе доставе воде.

За наведени период за трошкове регистрације по полисама, каско осигурање и техничким прегледима утрошено је 21.568,79 KM.

Укупни трошкови одржавања возила за извјештајни период, за путничка и теретна возила, износе 38.914,90 KM, а за специјална возила „ПАУК“ износе 4.999,56 KM.

- За прање возила утрошено је 6.097,45 KM.
- За вулканизерске услуге 1.096,00 KM.
- За потрошни материјал, ауто гуме и акумулаторе 11.812,33 KM.
- За лимарско – лакирерске послове 11.349,00 KM.

Укупни трошкови возног парка за 2023. годину износе: 218.538,36 KM.

5. Послови противпожарне заштите и заштите на раду

Област заштите од пожара

Носилац активности за послове у области заштите на раду и противпожарне заштите је Самостални стручни сарадник за заштиту на раду и противпожарну заштиту.

У области заштите од пожара урађено је слиједеће:

- Извршен је периодични преглед и сервисирање ватрогасних апарата у објектима и организационим јединицама и прибављен записник о извршеној контроли и сервисирању.
- Извршен је периодични преглед и сервисирање система за детекцију угљен-монооксида у објекту Јавне гараже „Видовданска“ и прибављен записник о извршеној контроли и сервисирању.
- Извршен је периодични преглед система за гашење пожара распршеном водом типа „Sprinkler“ у Јавној гаражи „Видовданска“ и прибављен записник о извршеној контроли и сервисирању.
- Извршено је редовно чишћење и провјеравање стања димњака у 14 Мјесних заједница, које се загријавају на чврсто гориво.
- Извршена је поправка и стављање у функцију система за ватродојаву и замјена централе у Дому омладине.
- Обављен је периодични преглед и функционално испитивање система за дојаву пожара у објекту, а подаци о прегледима евидентирани су кроз контролне књиге и прибављени записници о периодичном прегледу.

Област заштите на раду

У 2023. години урађено је следеће:

- Извршен је периодични преглед лифтова и платформе за инвалиде и прибављена евиденција.
- Вођена је прописана евиденција о повредама на раду и упућивани запослени на оцјену радне способности у складу са указаним потребама.
- Покренут поступак ревизије Акта о процјени ризика радних мјеста.

6. Остали послови

- Вршене су резервације услуга смјештаја у иностранству и пратећих услуга, као и избор хотела за смјештај и избор ресторана за протоколарне догађаје,
- Реализоване услуге хемијског чишћења,
- Набавка цвијећа и вијенаца за протоколарне догађаје,
- Набавка застава и јарбола,
- Набавка календара и роковника,
- Набавка канцеларијског контејнера за потребе обезбјеђења возног парка,
- Извршена је замјена печата и штамбиља за организационе јединице у складу са исказаним потребама те вођена одговарајућа евиденција,

- Усклађена је евиденција печата са измјенама Правилника о вођењу евиденције о печатима.

Евиденције се континуирано воде и чувају у економату у складу са издатим овлаштењем за вођење истих.

XI – ТИМ ЗА КОМУНИКАЦИЈЕ

Увод

Тим за комуникацију у саставу Кабинета градоначелника, свакодневно омогућава суграђанима, путем више канала комуникација, како сопствених тако и медија, доступност свих важних информација, уз посебан акценат на тачност истих и правовременост.

Интернет страница Града

Садржај на званичној интернет страници Града www.banjaluka.rs.ba ажурира се свакодневно и периодично у смислу објава:

- информација о активностима градоначелника, одјељења, одсјека и служби, одржавању колегијума и сједница Скупштине Града, те других значајних догађаја у граду;
- сервисних информација (искључења електричне енергије, воде, измјена у саобраћају и сл.);
- конкурса, тендера, јавних позива (уз пратеће правилнике и обрасце) како у рубрици одређеној за те намјене, тако и у виду информације на насловној страници сајта;
- градског буџета, програма из области саобраћаја и комуналне инфраструктуре, одлука о додјели субвенција привредницима, удружењима грађана и организацијама, ранг листа стипендиста ученика и стипендиста спортиста, затим годишњих календара из културе и спорта, нацрта и регулационих планова, те других материјала која одјељења благовремено достављају за објаву Тиму за комуникацију и дјелимично Одсјеку за информатику.
- извјештаја из матичне службе вјенчаних...

Током вегетационе сезоне (април-октобар) објављивани су и дневни извјештаји о концентрацији алергених врста полена у ваздуха, које је Тиму достављао Пољопривредни институт Републике Српске.

Тим за комуникацију по потреби ажурирао је и садржај на сајту у свим рубрикама, те формирао и неке нове.

На интернет страници Града (www.banjaluka.rs.ba) током 2023. године објављена су 2.507 чланка о активностима градске администрације, плановима, актуелним радилиштима, те подржаним пројектима из свих области. Ово је на приближно истом нивоу као и број чланака у 2022. години, а значајно повећање у односу на ранији период (2021. године - 2.072; 2020. године – 1.089 чланака и 2019. године - 1.488 чланака).

Кроз Рубрику „Ви питате“, посјетиоцима је омогућено да кроз једноставан формулар упуте питање градској администрацији, а у кратком року и да добију одговор на и-мејл адресу.

Када је ријеч о статистици посјета, званична страница Града Бања Лука у 2023. години забиљежила је одличну посјећеност.

Страница је била посјећена посебно у фебруару у вријеме одржавања избора за савјете мјесних заједница.

Према подацима из статистике посјета, забиљежено је следеће:

- **укупан број прегледаних страница** био је 2.137.878 (178.156 мјесечно; 5.938 дневно)
- **укупан број посјета** био је 1.192.215 (99.351 мјесечно; 3.311 дневно)

Друштвене мреже

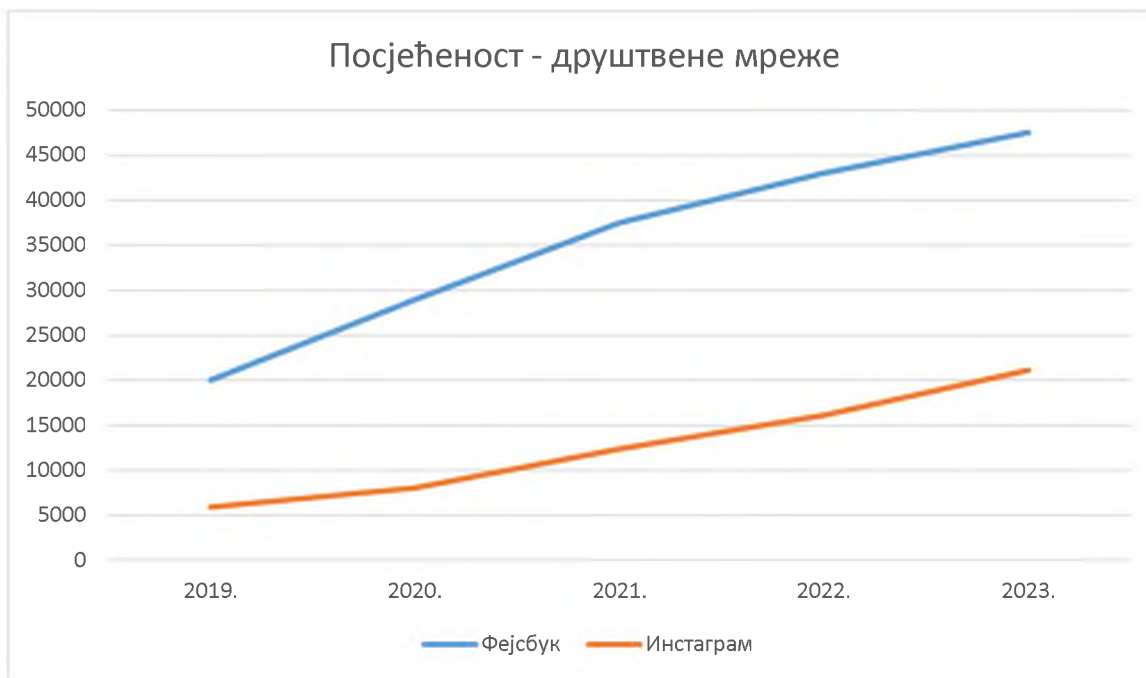
У 2023. години - значајан раст забиљежили су званични налози Града Бања Лука на друштвеним мрежама - Фејсбук и Инстаграм, те на Виберу.

Тако је Фејсбук страница <https://www.facebook.com/gubanjaluca/> на крају 2019. године имала нешто више од 20.000 пратилаца, на крају 2020. године - 28.953, на крају 2021. године –37.473, а 2022. године – 43.000, на крају 2023. године – 47.506.

На позитиван одјек код наших суграђана наишао је и званични Инстаграм профил Града <https://www.instagram.com/gubanjaluca/>, што потврђује податак да ову страницу „прати“ 21.099 посјетилаца (податак на крају децембра 2023. године), што је поевћање за соко 5.000 нових пратилаца у одноу на годину раније када је било 16.106 посјетилаца (податак на крају децембра 2022.г.).

Грађанима је и путем мобилне апликације Вибер, као веома кориштене, пружен велики сет услуга и информација. Закључно са децембром 2023. године, Град Бања Лука имао је 27.297 члана.

Град је присутан и на Јутјубу, гдје се путем званичног канала, могу пратити видео записи о различитим дешавањима у граду, али и о реализацији значајних пројеката за град и сл.

Сарадња са медијима

Сарадња са медијима, и током 2023. године, одвијала се свакодневно, и то појачаном динамиком. Тим је свакодневно комуницирао са бројним медијским кућама (електронски, штампани и портали), који своје упите Градској управи, најчешће, упућују путем електронске поште и телефонским позивима у Тим.

У 2023. години медији су исказали велико интересовање за рад градске администрације, што потврђује 907 упита који су пристигли на адресу Тима, те гостовања у телевизијским и радијским програмима (највише у мају – 104 и у марту 101).

На све упите, Тим је у сарадњи са надлежним организационим јединицама, одговоре упућивао у што краћем року.

Највећи број тражених информација односио се на комуналне дјелатности, тј. на одјељења за комуналне послове и за саобраћај и путеве, те на рад контролних органа - Инспекције и Комуналне полиције.

Током 2023. године медијима су упућене 202 најаве догађаја у организацији Градске управе, односно оних у којима учествује градоначелик или представници администрације.

Остале активности

У циљу промоције здравих начина живота, пјешачења, бициклизима и што мање моторног саобраћаја, Тим за комуникацију је у сарадњи са надлежним одјељењима провео више промотивних акција (*промоција БЛ бајка, јавног превоза и сл.*).

Све манифестације у организацији Градске управе, Тим је испратио правовременим и адекватним најавама, саопштењима и визуалима путем сопствених канала комуникације, али и промоцијом у медијима:

ХП – ОДСЈЕК ЗА ИНФОРМАТИКУ

I – ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града⁶, у оквиру Одсјека за информатику обављају се следећи послови:

- координација рада и сарадња са надлежним државним органима, организацијама и институцијама, те научним и другим стручним организацијама и институцијама, у оквиру овлаштења;
 - координација рада са другим организационим јединицама у Градској управи Града;
 - израда анализа, информација и извјештаја о функционисању Градске управе, са приједлогом нових информатичких и техничких рјешења;
 - развој допунских апликативних рјешења на постојеће програме;
 - планирање, пројектовање, развој и успостављање информатичких и комуникационих система за потребе Градске управе Града Бања Лука;
 - надзор и управљање информатичко комуникационим ресурсима;
 - одржавање мрежне политике и безбједности;
 - одржавање постојећих апликација, са приједлогом нових рјешења;
 - инсталирање оперативних система, и њихово одржавање;
 - инсталирање и замјена рачунарске и периферне опреме;
 - администрирање дигиталне телефонске централе;
 - администрирање локалне рачунарске мреже;
 - администрирање комуникационих линкова са дислоцираним службама;
 - администрирање и постављање садржаја на корпоративни фајл сервер;
 - техничко опслуживање сједница Скупштине Града и других скупова;
 - техничка и стручна информатичка помоћ службама Градске управе Града;
 - послови администрације система менаџмента квалитетом, у Градској управи;
 - техничка припрема материјала за објављивање на сајту, инфокиоску, и сл;
 - организација стручних информатичких курсева за потребе Градске управе;
 - израда извјештаја и информација за потребе градоначелника и Скупштине Града;
 - комуникација са јавношћу у координацији са надлежним одсјеком, и у складу са овлаштењима;
 - послови јавних набавки из надлежности Одсјека;
 - израда нових, и допуна постојећих интерних контролних поступака и процедура.
- у Одсјеку се обављају и други послови по налогу градоначелника

II-Недостатак запослених у ИТ

Велика потражња и недостатак ИТ кадра у окружењу и нашој земљи велики је проблем. Овај недостатак у Одсјеку за информатику је проузроковао одлазак запослених. Да би могли одржавати постојећи и уводити нови систем, менаџмент и запослени у Одсјеку

⁶ „Службени гласник Града Бања Лука“, број 38/21;

за информатику су пронашли рјешење у outsourcingu одржавања ИТ система (Сервера, апликација, ЛАН-а).

ГРУПЕ ПОСЛОВА И ЗАДАЦИ:

1. УПРАВЉАЊЕ ИТ-ом

Рбр	Активност	Појашњење
1.	Анализа техничке опремљености	Анализа постојеће опреме, замјена исте
2.	Мониторинг и управљање постављених групних (доменских) политика	Постављање групних права и ограничења на рачунарима у складу са потребама пословних процеса
3.	Надзор над примјеном интерних ИТ правила	Периодично у току године

2. РАЗВОЈ, ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА И ОДРЖАВАЊЕ СОФТВЕРСКИХ СИСТЕМА

Рбр	Активност	Појашњење
1.	Развој и имплементација <i>BLIX система</i>	У развоју нови система за евиденцију и праћење финансијских елемената (План ЈН, Уговори)
2.	Миграција и администрација апликације <i>ГРАЂАНСКА ПАТРОЛА</i>	Апликација намјењена грађанима Града Бања Лука за пријаве по разним основама
3.	Имплементација апликације РЕД СИСТЕМ за потребе матичне службе	Развијен нови модул за РЕД СИСТЕМ –који је у фази имплементације и тестирања (Одјељење за општу управу)
4.	Подршка и одржавање постојећих апликација	Константно
5.	Припрема за имплементацију миграције сервер сале	У припреми
6.	Имплементација система <i>е-скупштина</i>	Остварени услови-потребно је пустити у рад
7.	Администрација система <i>Адресни регистар</i>	
8.	Администрација система за електронске прекршајне налоге Одјељења за инспекције	
9.	Администрација и одржавање фајл сервера	Администрација система за чување неструктурираних пословних података
10.	Администрација Windows лиценцних програма и алата	
11.	Администрација модула <i>Евиденција закупнина пословних простора и гаража</i>	

Рбр	Активност	Појашњење
12.	Администрација модула <i>Основна средства</i>	
13.	Администрација система <i>e-регистар</i>	
14.	Администрација система <i>Регистар некретнина</i>	
15.	Администрација апликације <i>Помоћна књига потраживања</i>	
16.	Администрација система за евиденцију предмета (<i>Хермес</i> модул)	
17.	Администрација базе податка <i>Људски ресурси</i>	
18.	Администрација базе податка <i>Обрачун зарада</i>	
19.	Администрација система <i>Централни регистар предузетника</i>	
20.	Администрација и одржавање сајта града	Константно
21.	Администрација и одржавање апликације <i>Инспекцијски надзор</i>	Апликација за евиденцију свих елемената инспекцијског надзора
22.	Администрација и одржавање апликације <i>Омладински регистар</i>	Програм за електронско вођење Омладинског регистра
23.	Администрација и одржавање базе података <i>Therion</i>	Администрација и одржавање програма за евиденцију хардверских и софтверских ресурса
24.	Администрација и одржавање базе података <i>АДРЕСАР+</i>	Администрација и одржавање електронског адресара ГУБЛ
25.	Администрација и одржавање базе података <i>-евиденција присуства/одсуства</i>	Администрација и одржавање електронске шихтерице
26.	Администрација и одржавање базе података <i>РегистарБЛ</i>	Администрација и одржавање евиденције рјешење о регистрацији предузећа и подузетника
27.	Администрација и одржавање базе података <i>Просторно</i>	Евиденција урбанистичких сагласности, грађевинских дозвола и уговора о плаћању накнада
28.	Администрација базе података <i>РВИ</i>	Евиденција РВИ, породица погинулих бораца и жртава рата
29.	Администрација и одржавање базе података <i>Уговори</i>	Администрација и одржавање евиденције реализације уплата накнада грађевинских дозвола, евиденција опомена и тужби
30.	Администрација и одржавање базе података <i>Јавне набавке</i>	Администрација и одржавање евиденција Јавних набавки и уговора

Рбр	Активност	Појашњење
31.	Администрација система за издавање увјерење о учешћу у рату	
32.	Администрација и одржавање <i>Регистра новчаних помоћи</i>	Апликација за аутоматизацију процеса додјеле новчаних помоћи (Одјељење за борачко инвалидску заштиту)
33.	Администрација и одржавање базе података <i>Легализација</i>	Администрација и одржавање евиденције предмета легализације – бесправно изграђених објеката
34.	Администрација и одржавање базе података <i>Јавне површине и прекоти</i>	Администрација и одржавање евиденције закупа јавних површина
35.	Администрација и одржавање базе података <i>Борци</i>	Администрација евиденције рјешења о категоризацији бораца
36.	Администрација и одржавање базе података <i>Стипендије</i>	Администрација и одржавање евиденције корисника стипендија Петар Кочић
37.	Администрација и одржавање <i>Регистра удружења грађана</i>	Администрација и одржавање Регистра удружења грађана и додјеле новчане помоћи
38.	Администрација базе података <i>ИН</i>	Администрација евиденција кривичних пријава и прекршајних налога Одјељења за инспекцијске послове
39.	Администрација и одржавање <i>ГИС</i> мапе	
40.	Администрација и одржавање базе података <i>Скраћени дјеловодник</i> (више верзија)	
41.	Администрација базе података <i>EDMWS</i>	
42.	Администрација базе података за евиденцију улазака и излазака - <i>EPB</i>	Набавка додатних лиценци за постојећи систем контроле улаза и излаза запослених
43.	Администрација корисника (PKI картица) система провјере матичних књига <i>IDDEEA</i>	
44.	Инсталација програма <i>AUTO CAD MAP 3D i BRICSCAD-a</i>	
45.	Инсталација и употреба антивирусних програма за персоналне рачунаре и сервере	
46.	Одржавање допунских програма на постојећа рјешења	

3. УПРАВЉАЊЕ ХАРДВЕРОМ И КОМУНИКАЦИОНИМ СИСТЕМИМА

Рбр	Активност	Појашњење
1.	Реконструкција дијела мреже у главној згради	Реконструкција дијела мреже у главној згради – приземље за потребе Ред система у матичној служби - испред канцеларије 6 и 7
2.	Администрација телефоније у ГУБЛ	Администрација и одржавање дигиталне телефонске централе у ГУБЛ,
3.	Администрација изнајмљених комуникационих линија и система	Попречне везе (2), директан приступ интернету (2), MPLS (16+1), ADSL,
4.	Хостинг и миграција више сајтова на екстерне сервере	Е-скупштина, Грађанска патрола, Ред систем, Дом омладине
5.	Администрација web-mail сервиса	
6.	Администрација и одржавање везе са системом за издавање пасоша	
7.	Администрација и одржавање локалног domain – file сервера	
8.	Администрација системских компоненти -сервера	
9.	Администрација и управљање локалном рачунарском мрежом	
10.	Администрација локалног mail сервера,	
11.	Администрација корпоративног антивирус сервера	
12.	Администрација системских програма и алата	
13.	Инсталација и подешавање оперативних система, апликативних програма и осталих алата/система/програма	
14.	Инсталација и подешавање хардвера	
15.	Одржавање рачунарске опреме и система	

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ

Рбр	Активност	Појашњење
1.	Администрација и одржавање система управљања квалитетом по ISO 9001:2015	Праћење и унапређење документације система квалитета, обука запослених, дефинисање и праћење реализације циљева система управљања квалитетом, спровођење интерних

Рбр	Активност	Појашњење
		провјера, извјештавање, спровођење корективних и превентивних мјера и др.
2.	Администрација Е-регистра	Администрација регистра услуга ГУБЛ

5. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И АКТИВНОСТИ

Рбр	Активност	Појашњење
1.	Доношење Плана ЈН-и одсјека, и Извјештаја о раду одсјека	
2.	Администрација VPN0 мобилне мреже ГУБЛ	
3.	Администрација садржаја сајта града	
4.	Оцјењивање рада запослених у Одсјеку	
5.	Консолидација ИТ ресурса у складу са организационим промјенама	
6.	Информатичка подршка за републичке и локалне изборе	Техничка подршка
7.	Техничка администрација и опслуживање скупова у Скупштинској сали	
8.	Техничка администрација и опслуживање јавних скупова у МК/МЗ	
9.	Набавка рачунарске опреме	
10.	Набавка таблета	За потребе пројекта, непокретна имовина града и регистра улица
11.	Набавка активне опреме	
12.	Одржавање уређаја за непрекидно напајање	
13.	Сарадња са Агенцијом за идентификацијске исправе, евиденцију и размјену података - IDDEEA	Координација активности на одржавању постојећих веза, усаглашавању и сл.
14.	Сарадња са асоцијацијом Еврограда (<i>Eurocities</i>)	Праћење активности асоцијације
15.	Сарадња са асоцијацијом MCE (<i>Major Cities of Europe</i>)	Праћење активности асоцијације
16.	Техничка и стручна информатичка помоћ запосленима/орг.јединицама ГУБЛ	

Кључне активности реализоване у 2023. години:

- Outsourcing (сервиса и апликација) сервер сале;
- Припреме за имплементацију нове верзије софтвера за писарницу :
У току 2023. извршена анализа потреба за надоградњу софтвера за писарницу и припадајућих модула. Надоградња ће обухватити сљедеће елементе:
 - *Up-grade* писарнице и органа рјешавања са новим опцијама које омогућавају једноставније и брже завођење, нотификације и праћење за референте.
 - Апликацију „Брзо скенирање“ - скенирање предмета и његово чување у дигиталној форми.
 - Апликацију „Мој предмет“ - могућност да странке прате у којем је статусу њихов предмет путем СМС-а и интернет странице Града Бања Лука.
 - Апликацију за унос и преглед поште - брже и ефикасније завођење и управљање поштом.
- Развој BLIX система - Интерно се развија нови система за евиденцију и праћење финансијских обавеза (План ЈН, Уговори, КУФ) ;
- Набавка рачунарске опреме – Застарјела рач. опрема представља велики недостатак и ризик у смислу нормалног пословања, ставити ван употребе сву застарјелу опрему, тј. иновирати рачунарску опрему. За потребе већине корисника биће набављена рачунарска опрема;
- Послови стандардизације пословања у Градској управи, према захтјеву међународног стандарда ISO 9001:2015.
У 2023. години обављена је редовна годишња екстерна провјера система менаџмента квалитетом. Провјеру су обавили оцјењивачи из сертификационе куће *TÜV Austria*. Провјером је утврђено да пословање Градске управе испуњава захтјеве стандарда ISO 9001:2015.

Актуелна проблематика:

1. Због изузетно ограничених буџетских могућности у посљедњих неколико година прекинуто је нормално/стандардно одржавање оптималног животног циклуса рачунарске опреме (планирање нових потреба, набавка, имплементација, одржавање, замјена дотрајале опреме, фазно повлачење опреме из употребе).
2. Откази система за техничко опслуживање скупштинске сале - Више хардверско/софтверских система који су дотрајали и није их могуће надоградити нити даље одржавати (дугогодишњи проблем).
3. Изражена потреба за реконструкцијом и проширењем локалне рачунарске мреже у главној згради ГУБЛ.
4. Пораст броја нових потреба за апликацијама, система и података које треба чувати и обезбјеђивати, те недостатак стручног особља - значи и стално повећање количине и разноликости послова у Одсјеку за информатику.

ЗАКЉУЧАК

- Успјешно извршен *outsource* сервиса у екстерни Data центар

Инфраструктура - сервиси и апликације су у току 2023. године успјешно outsourсе-овани на Data центар екстерног партнера. Потписан је уговор на двије године.

Ефикасно обављање послова подразумијева и перманентну потребу за оутсорсингом ових услуга, чиме се обезбјеђује функционалност ИТ система

Број корисника информационог система и сервиса који су неопходни за рад је стално у порасту и захтјева веће ресурсе како новчане тако и стручне. Градска Управа Бања Лука, у складу са својим пословним обавезама према интерним и екстерним корисницима мора пратити најмодернија ИТ технолошка рјешења у смислу задовољавања дефинисаних пословних циљева. ИТ индустрија је данас најдинамичнија и најзахтјевнија област развоја и изазови који се постављају пред њу су јако комплексни, скупи и често непредвидиви. Интерни сервиси управе, екстерни сервиси према грађанима и привредним субјектима, као и интеграција са информационим системима других институција непремостиви су изазови за ИТ ресурсе управе. Са порастом свих ових наведених параметара расте и комплексност система и зависност нормалног функционисања пословних процеса ГУБЛ од њега. Outsourcing сервиса и апликација (опреме и особља), је једина алтернатива коришћењу унутрашњих информационих ресурса управе. Ограничења у финансијским и људским ресурсима, стални раст технолошке комплексности и повећање ризика у случају увођења нових технологија су изазови за интерно запослене раднике управе. Изнајмљивање дијела или комплетне ИТ инфраструктуре, сервиса и апликација је једина опција која управу приближава слједећој генерацији ИТ-а, а истовремено је прилагођава ка бољим и ефикаснијим електронским и ИТ сервисима.

У случају изнајмљивања ИТ ресурса екстерног партнера елиминишемо трошкове као што су:

- Плате, прековремене сатнице, порези, боловања, путовања, те уговори са дијелом запослених,
- Куповина, јавна набавка, надоградња, одржавање, достава, инсталација, отпис те одлагање ИТ опреме,
- Набавка и продужење, имплементација, одржавање, отпис и некомпатибилност системских лиценци,
- Инфраструктурни трошкови: смјештај, контрола приступа, надзор, енергетска потрошња и систем климатизације, намјештај, опрема за запослене, годишњи одмори и друге бенефиције ка радницима,
- Телефонски и комуникациони рачуни, трошкови возног парка,
- Стручно, технолошко и инфраструктурно одржавање Data centara,
- Стручна едукација и ресертификација ИТ особља и немогућност задржавања стручног кадра,
- ИТ ревизије и безбједоносне ревизије,

- Непредвидиви трошкови приликом имплементације пројеката и унапређења управљања,
 - Високостручно и свеобухватно одржавање технолошки усклађене ИТ инфраструктуре,
 - Проблем са амортизацијом и одлагањем застарјеле опреме и софтвера.
-
- Припреме за имплементацију нове верзије софтвера за писарницу – новом верзијом софтвера за писарницу, у 2024. години планира се повећати ефикасност запослених, а странкама омогућити бољи увид у стање поднесених захтјева (праћење предмета *online*).

ХП – ОДСЈЕК ЗА РАЗВОЈ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА

Овим Извјештајем обухваћен је рад Одсјека за развој локалне самоуправе и управљање људским ресурсима (у даљем тексту, „Одсјек“) за период од 01.01.2023. године до 31.12.2023. године.

НОРМАТИВНО - ПРАВНИ ПОСЛОВИ ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОДСЈЕКА

У протеклом извјештајном периоду, предузете су активности на изради нацрта аката из надлежности Одсјека и остале активности неопходне у процедури за доношење истих.

Израђени су нацрти сљедећих аката:

- израда нацрта Плана запошљавања у Градској управи Града Бања Лука за 2023. годину;
- израда нацрта Плана стручног оспособљавања и усавршавања запослених у Градској управи Града Бања Лука за 2023. годину;
- израда Нацрта Правилника о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бања Лука;
- израда нацрта Правилника о измјенама и допунама Правилника о платама и накнадама запослених у Градској управи Града Бања Лука;
- израда нацрта измјена и допуна Колективног уговора за запослене у Градској управи Града Бања Лука;
- израда нацрта аката Одбора за жалбе запослених у Градској управи Града Бања Лука, по жалбама запослених, односно кандидата на јавним конкурсима за попуну упражњених радних мјеста у Градској управи;
- израда нацрта Јавног конкурса за попуну упражњених радних мјеста у Градској управи Града Бања Лука;
- израда нацрта Интерног конкурса за попуну извршилачког радног мјеста у Градској управи Града Бања Лука;
- израда Плана стручног оспособљавања и усавршавања запослених у Градској управи Града Бања Лука за 2023. годину;
- израда Анализе боловања запослених у Градској управи Града Бања Лука за 2022. годину;
- израда нацрта Плана за кориштење годишњих одмора запослених у Градској управи Града Бања Лука за 2023. годину;
- израда периодичних извјештаја.

ПОСЛОВИ ИЗ ОБЛАСТИ РАДНИХ ОДНОСА

У оквиру Одсјека извршени су сви планирани послови из области радних односа за службенике и намјештенике у Градској управи Града Бања Лука и пружана административно-техничка помоћ дисциплинској комисији, сходно Правилнику о

дисциплинској и материјалној одговорности запослених у општинској, односно градској управи.

Током 2023. године Одсјек је пружао стручну и техничку помоћ у спровођењу конкурсне процедуре у јавним конкурсима и интерним конкурсима расписаним ради попуне упражњених радних мјеста, у статусу службеника и статусу намјештеника, у Градској управи Града Бања Лука.

Одсјек је пружао стручну и техничку помоћ Одбору за жалбе запослених у Градској управи Града Бања Лука.

Одсјек је у складу са Уредбом о поступку и мјерилима за оцјењивање службеника у јединицама локалне самоуправе извршио процес тромјесечног вредновања рада службеника и намјештеника за 2023. годину, те је у поступку доношења годишње оцјене рада службеника и намјештеника.

Одсјек је радио на припреми више хиљада различитих аката из области радних односа, а који се односе на питања попут рјешења о неплаћеном и плаћеном одсуству, рјешења о замјени, рјешења о кориштењу годишњих одмора, рјешења о породилском одсуству, рјешења о распореду на друго радно мјесто, уговора о дјелу, пријаве, одјаве и промјене података код Пореске управе РС, рјешења-мировања права из радног односа, информације, одговори и обавијести, увјерења о радном односу и друго.

ПОСЛОВИ ИЗ ОБЛАСТИ РАЗВОЈА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Одсјек врши континуирану сарадњу са Министарством управе и локалне самоуправе Републике Српске и Савезом општина и градова Републике Српске у пословима из области развоја локалне самоуправе.

У 2023. години је уз помоћ програмске куће „Ланако“ доо Бања Лука, чији програм ИС БЛ користимо за евиденцију запослених, уведена електронска евиденција присуства и одсуства запослених (електронска шихтерица), која аутоматски ажурира податке према подацима унесеним у програм ИС БЛ.

XIV – ОДСЈЕК ЗА ПРАВНА ПИТАЊА

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Према одредбама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста запослених у Градској управи града Бањалука у Одсјеку за правна питања обављају се следећи послови:

- послови заступања Града у поступцима у којима Град не заступа Правобранилаштво Републике Српске;
- послови у поступку заштите права и интереса Града, припрема и давање изјашњења у вези са наведеним пословима и непосредна сарадња са Правобранилаштром Републике Српске;
- обављање управно-правних послова из имовинско-правних односа и заштите имовине и имовинских интереса Града из надлежности Града;
- припремање другостепених рјешења из надлежности Градоначелника;
- припрема изјашњења на тужбу у управном спору који се води против аката Градоначелника;
- припрема уговора из правне и имовинско-правне области које у име Града, закључује Градоначелник;
- контрола законитости аката које Градоначелник доноси или у својству овлаштеног предлагача предлаже Скупштини на доношење;
- по захтјеву Градоначелника, давање мишљења, на акте, које доноси Скупштина Града и Градоначелника (одлуке, уговоре и друге акте);
- праћење прописа из различитих области права и предлагање иницијативе за измјене и допуне закона, подзаконских аката и општих аката Града;
- предлагање покретања поступка за оцјену уставности и законитости закона и других прописа пред Уставним судом Републике Српске;
- сарадња са Одјељењем за локални економски развој и стратешко планирање о текућим капиталним инвестицијама
- у Одсјеку се обављају и други послови – по налогу Градоначелника и шефа Кабинета Градоначелника.

Сходно опису и дјелокругу послова, Одсјек за правна питања и прописе у свом раду примјењује следеће прописе: Закон о општем управном поступку, Закон о парничном поступку, Закон о извршном поступку, Закон о ванпарничном поступку, Закон о стварним правима, Закон о експропријацији, Закон о грађевинском земљишту, Закон о приватизацији државног капитала у предузећима, Закон о пољопривредним задругама, Закон о облигационим односима и др.

Послови Одсјека за правна питања и прописе у области заступања се односе на поступке у којима према Закону о Правобранилаштву РС, Град не заступа Правобранилаштво, те пријава потраживања у стечајним поступцима, као и подношења иницијатива код Правобранилаштва РС, СЗ Бањалука за покретање разних врста судских поступака, прибављање документације од различитих органа и установа, давање изјашњења и прибављеног доказног материјала за потребе вођења тих поступака.

Послови из надлежности Одсјека везани су за заштиту имовинско-правних интереса Града Бањалука, давања изјашњења Правобранилаштву РС и прибављеног доказног

материјала за поступке који се воде пред Републичком управом за геодетске и имовинско-правне послове, ПЈ Бањалука и надлежним судовима.

Пред Републичком управом за геодетске и имовинско-правне послове ПЈ Бањалука активан је значајан број поступака покренутих по захтјеву Града, који се односе на захтјев за упис имовине Града која се још увијек у великој мјери води на субјектима који су престали да постоје, а чији сљедник је Град Бањалука, као и приједлога које је Град поднио као корисник експропријације. У поступцима експропријације уложен је додатни напор представника овог Одсјека и Одјељења за саобраћај и путеве, како би се поступци окончали споразумом пред органом управе, обзиром да у ванпарничном поступку пред судом долази до значајног повећања трошкова који се односи на законску затезну камату и трошкове поступка. У складу са наведеним споразумно је рјешавано питања накнаде за експроприсане некретнине ради изградње саобраћајнице у улици Петра Великог, насељу Пријечани и Шарговац, пут према Мотикама, моста у Чесми, моста у Доцу.

I – ЗАПРИМЉЕНИ ПРЕДМЕТИ

С обзиром на опис послова, ефикасност рада Одсјека условљена је ефикасношћу и економичношћу рада органа пред којима се води поступак, односно ажурности и ефикасности рада судова.

У периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године запримљено је укупно 6.214 предмета.

Укључујући пренесене предмете Одсјек за правна питања је у 2021. години укупно рјешавао 8.758 предмет.

У овом извјештајном периоду на рјешавању предмета ангажовано је 9 службеника, који су у просјеку задужили по 876 предмета.

II – СКУПШТИНСКИ МАТЕРИЈАЛИ

Одсјек је у извјештајном периоду припремио, био обрађивач или учествовао у изради приједлога одлука за Скупштину Града Бањалука при чему је од стране Одсјека предложено а на Скупштини Града усвојено 109 одлука, које се тичу рјешавања имовинско правних односа за објекте комуналне инфраструктуре, комплетирања грађевинских парцела и других одлука.

III – ЗНАЧАЈНИЈИ РЕЗУЛТАТИ ОДСЈЕКА У 2023. ГОДИНИ

1. Закључено 85 нотарских уговора у предметима рјешавања имовинско-правних односа за разне локације.
2. Предложено и усвојено од стране Скупштине Града 109 одлука из области рада Одсјека.
3. Рјешени имовинско правни односи за изградњу хотела Цептер-Палас.
4. Ријешени имовинско правни односи за изградњу Централног спомен обиљежја у Бањалуци.

5. Ријешени имовинско правни односи за изградњу Видиковца на Бањ Брду.
6. Ријешени имовинско правни односи за изградњу љетњег амфитеатра код Универзитета у Бањалуци
7. **Школа у Ади**, ријешени имовинско правни односи на земљишту потребном за изградњу Школе.
8. **Атлетска стаза**, стадион и дворана борилачких спортова, Лауш/Петрићевац, ријешени имовинско правни односи.
9. **Мост у Чесми**, покренути приједлози за експропријацију земљишта пред Републичком управом за геодетске и имовинско правне послове ПЈ Бањалука и приоритетан свакодневни рад на предмету.
10. **„Црно Врело“**, споразумним путем ријешен већи дио земљишта за изградњу регионалног водоводног система „Црно Врело“ и приступних путева.
11. **Саобраћајница Краља Александра I Карађорђевића** – пут према Мотикама, током 2022. године настављено интензивно рјешавање имовинско правних односа и закључено 10 нових уговора о откупу земљишта те се припрема документација за рјешавање преосталих парцела.
12. Настављено рјешавање земљишта за саобраћајнице ул. Петра Великог, Пријечани, Куљани Шарговац и многим другим локацијама у циљу реализације Програма уређења градског грађевинског земљишта за 2022. годину.
13. Одсјек је крајем 2021. године започео са увођењем више врста евиденција и прегледа ради бржег и ефикаснијег рада и поступања у појединим областима и врстама предмета а у процедури је увођење и електронске евиденције судских спорова ради ажурног праћења и прегледа свих предмета гдје је Град тужитељ или тужени у циљу ефикаснијег поступања у заштити имовинско правних интереса Града Бањалука.

IV ЗАКЉУЧАК

Намјера је да се Одсјек максимално модернизује и послови синхронизују увођењем електронских евиденција судских поступака са свим потребним подацима, као и извршних поступака код наплате комуналне накнаде, за шта евиденцију води ЗИБЛ, при чему је постојећа евиденција непотпуна и неажурна те се одговорност за све мане те евиденције логички пребације на Одсјек који утужује дугове (угашене фирме, ликвидиране, стечај, пребачена имовина и сл).

Ради се о активности Одсјека у циљу успоставе недостајућих евиденција које ће поред самог прегледа предмета истовремено омогућити:

- ефикаснији и бржи рад
- извјештавање о споровима по разним критеријумима
- преглед предмета који су извјесни за извршење у одређеном кварталу или години
- расподјелу послова и радних задатака за најсложеније предмете на најбољи могући начин унутар Одсјека
- ефикасније и правовремено дјеловање и предузимања радњи у поступку ради заштите имовинско правних интереса Града нарочито у предметима са високим вриједностима спора
- пренос података у електронску базу података „Судски спорови“ и потпуни прелазак на дигиталну евиденцију.

- реалану процјену потребних стручних кадрова у Одсјеку нарочито са положеним правосудним испитом и искуством у пословима заступања пред судовима.

Циљ је да се Одсјек модернизује увођењем електронских евиденција судских поступака са свим потребним подацима, као и извршних поступака код наплате комуналне накнаде, за шта евиденицију води ЗИБЛ, при чему је постојећа евиденција непотпуна и неажурна те се одговорност за све мане те евиденције логички пребацује на Одсјек који утужује по том основу (угашене фирме, ликвидиране, стечај, пребачена имовина и сл).

Све наведене послове намјеравамо синхронизовати унутар одсјека те у сарадњи са другим организационим јединицама као и Правобранилаштвом РС, СЗ Бањалука како би рад био бржи и ефикаснији на задовољство цијеле Градске управе и грађана уопште.

XV – ОДСЈЕК ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Одсјек за јавне набавке, као организациона јединица Кабинета градоначелника, задужен је за провођење поступака јавних набавки за потребе Градске управе Града Бањалука, изузев провођења поступака јавних набавки путем директног споразума, који проводе организационе јединице градске управе града Бањалука и конкурса за израду идејних рјешења из области просторног уређења, урбанизма, архитектуре, грађевинарства и других сличних области за које је задужено Одјељење за просторно уређење Градске управе града Бањалука. Поред тога, у Одсјеку за јавне набавке обављају се послови припреме рјешења из надлежности градоначелника, као и изјашњења, рјешења и закључака на жалбе изјављене у поступцима јавних набавки, припреме одговарајућих појашњења тендерске документације, те обезбјеђење и достављање расположиве документације на захтјев другостепеног органа, у поступцима по жалбама из области јавних набавки, припреме одговора на тужбе у управним споровима на рјешења Канцеларије за разматрање жалби који се односе на јавне набавке и други послови из дјелокруга утврђеног Правилником о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бања Лука.

Правни оквир који регулише област јавних набавки састоји се од Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“ број 39/14 и 59/22), Упутство за припрему модела тендерске документације и понуда („Службени гласник БиХ“ бр. 90/14 и 20/15), Упутство о начину вођења записника са отварања понуда („Службени гласник БиХ“ број 90/14), Инструкција о начину уплате, контроле и поврата накнада прописаних чланом 108. ЗЈН („Службени гласник БиХ“ број 86/14), Правилник о праћењу поступака јавних набавки („Службени гласник БиХ“ број 72/16), Правилник о условима и начину кориштења „е-аукције“ („Службени гласник БиХ“ број 80/23), Упутство о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки у информационом систему на порталу ЈН („Службени гласник БиХ“ број 80/22), Правилник о облику гаранције за озбиљност понуде и извршење уговора („Службени гласник БиХ“ број 90/14), Правилник о успостављању и раду комисије за набавке („Службени гласник БиХ“, бр. 103/14 и 49/23), Правилник о поступку додјеле уговора о услугама из анкса II дио Б Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“ број 2/23), Правилник са пописом уговорних органа по категоријама који су обавезни примјењивати Закон о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“ број 21/15), Одлука о кориштењу Јединственог рјечника јавних набавки („Службени гласник БиХ“ број 54/15), Правилник о провођењу поступка заједничке јавне набавке и оснивање централног набавног органа („Службени гласник БиХ“ број 55/15), Правилник о јавним набавкама Градске управе Града Бањалука („Службени гласник Града Бањалука“ број 45/22 и 32/23), Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима („Службени гласник Града Бања Лука“ бр. 16/06, 7/07 и 32/08).

На основу проведених поступака јавних набавки, од 01.01.2023. године до 31.12.2023. године закључено је уговора у укупној вриједности од 31.475.598,10KM без ПДВ-а (подаци преузети са портала Агенције за јавне набавке БиХ www.ejn.gov.ba). Успјешно је окончано, односно закључено уговора, и то: отворених поступака-162, преговарачких поступака без објављивања обавјештења о набавци-31, директних споразума-142, те конкурентских захтјева за достављање понуда-61. За одређен број предмета јавних набавки који су покренути у 11. и 12. мјесецу 2023. године, уговори ће бити закључени у 2024. години, те самим тим нису објављени на порталу Агенције за јавне набавке БиХ www.ejn.gov.ba са даном сачињавања овог извјештаја.

У извјештајном периоду је поднесено/изјављено 76 жалби Канцеларији за разматрање жалби као надлежном другостепеном органу, путем уговорног органа. Одлучујући по поднесеним жалбама, уговорни орган је усвојио 10 жалби, другостепени орган је 15 жалби усвојио као основане и вратио уговорном органу на поновни поступак, 7 жалби је одбијено као неосновано, 29 жалби је другостепени орган одбацио као неуредне, понуђачи су повукли/одустали од 10 жалби. У вријеме сачињавања извјештаја пред Канцеларијом за разматрање жалби је на одлучивању још 5 жалби.

У периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године, Одсјек за јавне набавке за примио је 363 захтјева за јавне набавке (подаци преузети из извјештаја о прегледу отворених предмета за период од 01.01. – 31.12.2023. године).

У погледу организационих јединица Градске управе Града Бања Лука задужених за реализацију плана, програма или одлуке, по којима се проводе поступци јавних набавки, сразмјеран број provedених поступака је сљедећи:

- Одјељење за комуналне послове –90,
- Одјељење за саобраћај и путеве –77,
- Служба за заједничке послове –46,
- Одсјек за послове ЦЗ и ПТВЈ –50,
- Кабинет Градоначелника –13,
- Одсјек за информатику –22,
- Одјељење за привреду и локални економски развој –9,
- Одјељење за друштвене дјелатности 6,
- Одјељење за просторно уређење –13,
- Одјељење за борачко инвалидску заштиту –6,
- Одјељење за финансије –3,
- Одјељење за инспекцијске послове и комуналну полицију –16,
- Одсјек за управљање непокретном имовином -3,
- Одсјек за међународну сарадњу и пројекте-7
- Одсјељење за општу управу – 2.

XVI – ЈЕДИНИЦА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ

Интерна ревизија у Градској управи Града Бања Лука успостављена је систематизовањем радног мјеста - интерни ревизор у јуну 2008. године. По препоруци Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске, у 2014. години је формиран Одсјек за интерну ревизију Градске управе Града Бања Лука, а у новембру 2017. године у циљу усклађивања са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник РС“, број: 91/16), формирана је Јединица за интерну ревизију.

Јединица за интерну ревизију је организационо и функционално независна и директно одговорна Градоначелнику.

Према важећем Правилнику о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста у Градској управи, у Јединици за интерну ревизију систематизована су радна мјеста за руководиоца јединице и интерног ревизора.

У 2023. години Јединица за интерну ревизију функционисала је у саставу једног интерног ревизора и руководиоца јединице, за чије именовање је обезбјеђена потребна сагласност ЦЈХ (број 06.13/111-92-1/2018 од 15.05.2018. године).

Интерна ревизија је независно, објективно давање мишљења и савјетодавна активност која има за циљ да унаприједи пословање субјекта и помаже субјекту да оствари своје циљеве обезбјеђујући систематичан и дисциплинован приступ оцјени и побољшању ефикасности управљања ризиком, контролама и процесима управљања.

Интерна ревизија има и савјетодавну улогу за посебне, непланиране задатке, инициране искључиво од стране Градоначелника, чији је циљ побољшање процеса управљања ризиком.

Интерна ревизија доприноси остваривању циљева субјекта уз примјену систематичног и дисциплинованог приступа у оцјењивању пословања субјекта:

- 1) планирањем послова ревизије, идентификовањем и процјеном природе и нивоа ризика у вези са сваком активношћу код субјекта;
- 2) процјеном адекватности и ефикасности система финансијског управљања и контроле у односу на:
 - идентификовање, процјену и управљање ризиком од руководиоца субјекта,
 - усаглашеност пословања са законима и другим прописима, упутствима за рад, интерним актима и уговорима,
 - тачност, поузданост и потпуност финансијских и других пословних информација,
 - ефикасност, ефективност и економичност пословања,
 - заштиту средстава и информација,
 - извршавање задатака и постизање циљева и
- 3) давањем препорука субјекту за побољшавање система финансијског управљања и контроле.

Јединица за интерну ревизију обавља активности у складу са Међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије, издатим од стране Међународног института интерних ревизора („ПА-Institute of Internal Auditors“) и сљедећим прописима који уређују интерну ревизију у Републици Српској:

- Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник РС“, број: 91/16),

- Упутство за рад интерних ревизора у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник РС“, број: 84/17),
- Приручником за интерне ревизоре у јавном сектору Републике Српске,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања интерне ревизије („Службени гласник РС“, број: 1/22),
- Кодексом професионалне етике за интерне ревизоре („Службени гласник РС“, број: 24/17),
- Оквирном повељом интерне ревизије („Службени гласник РС“, број: 24/17),
- Повељом интерне ревизије Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број: 37/18).

У извјештајном периоду, Јединица за интерну ревизију обављала је активности у складу са Стратешким планом ревизије Јединице за интерну ревизију за период 2023-2025 и Годишњим планом ревизије Јединице за интерну ревизију Града Бања Лука за 2023. годину, те остале активности по налогу Градоначелника.

Током 2023. године проведено је 5 (пет) редовних ревизије за које су сачињени сљедећи извјештаји:

1. Субвенционисање јавног превоза на територији Града Бања Лука, ИРВ 01/2023,
2. Кориштење јавних површина у сврху постављања башта и киоска, ИРВ 02/2023,
3. Залихе материјала и ситног инвентара у Одсјеку за послове цивилне заштите и професионалне територијалне ватрогасно спасилачке јединице - управљање и руковођење складиштем Раковачке बारे, ИРВ 03/2023,
4. Примјена Закона о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама, ИРВ 04/2023,
5. Управљање јавним средствима - расходи за стручне услуге, ИРВ 05/2023.

Кроз наведене извјештаје, интерна ревизија је дефинисала укупно 36 препорука са циљем да се реализацијом истих унаприједи систем интерних контрола у ревидираном сегменту, те обезбједи већи степен усклађености са законском/подзаконском регулативом и интерним актима Града.

Јединица за интерну ревизију прати примјену издатих препорука, те о статусу истих извјештава Градоначелника, како је и прописано Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.

Сходно томе, током 2023. године издати су сљедећи извјештаји:

- 1) Реализација препорука интерне ревизије из Извјештаја „Годишњи попис имовине и обавеза у ЈУ Бански двор-Културни центар“, НР 01-23;
- 2) Реализација препорука интерне ревизије из Извјештаја „Управљање поступцима и процесима јавних набавки у Центру за развој пољопривреде и села Бања Лука“, НР 02-23;
- 3) Реализација препорука интерне ревизије из Извјештаја „Намјенско трошење средстава у складу са Законом о заштити од пожара“, НР 03-23;
- 4) Реализација препорука интерне ревизије из Извјештаја „Субвенционисање јавног превоза на територији Града Бања Лука“, НР 04-23.

Провјером статуса реализације препорука интерне ревизије, утврђено је да је за 18 препорука (од 23 препоруке издате путем наведена четири извјештаја), предузете одређене активности у циљу реализације истих, како би се у ревидираном сегменту унаприједили пословни процеси/активности/интерне контроле.

У периоду од 01.01. до 31.12.2023. године, поред провођења ревизија, Јединица за интерну ревизију је извршила и сљедеће активности:

- сачинила Извјештај о раду Јединице за интерну ревизију за 2022. годину за потребе израде годишњег извјештаја о раду Градоначелника и Градске управе,
- сачинила Годишњи извјештај о интерној ревизији, који се у складу са законском регулативом, доставља Министарству финансија – ЦЈХ и Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске,
- сачинила Полугодишњи извјештај о интерној ревизији за период 01.01.-30.06.2023. године, број 11-Г-3080/23 од 12.07.2023. године који је достављен Министарству финансија – ЦЈХ,
- сачинила Оквирни стратешки план Јединице за интерну ревизију Града Бања Лука за период 2023-2025 година,
- сачинила Годишњи план Јединице за интерну ревизију Града Бања Лука за 2023. годину,
- учествовала у активностима у циљу израде мапе процеса и регистра ризика,
- координисала активности за потребе провођења ревизија учинка проведених од стране Главне службе за ревизију јавног сектора РС;
- учествовала у активностима за оспособљавање интерних ревизора на практичној обуци (менторство над запосленима који су у поступку стицања сертификата за овлашћеног интерног ревизора),
- давала мишљења на интерна акта организационих јединица у Градској управи, те на општа акта јавних установа-корисника буџета Града (савјетодавна улога у циљу побољшања процеса управљања ризиком),
- давала усмена мишљења и сугестије организационим јединицама у Градској управи и корисницима буџета Града Бања Лука са циљем унапређења пословања истих,
- сачињавала извјештаје о раду у RIFC апликацији,
- учествовала на семинарима и конференцијама у циљу унапређења рада Јединице за ИР.

XVII – ОДСЈЕК ЗА ПОСЛОВЕ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ И ПРОФЕСИОНАЛНЕ ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ВАТРОГАСНО-СПАСИЛАЧКЕ ЈЕДИНИЦЕ

УВОД

У току извјештајног периода, послови и задаци у Одсјеку за послове цивилне заштите и Професионалне територијално ватрогасно-спасилчке јединице су обављани на основу Програма рада Одсјека, у складу са законским прописима из области заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Закона о заштити од пожара и других подзаконских аката и прописа. Организација рада Одсјека одвијала се кроз сарадњу са свим органима, организацијама, привредним друштвима и службама од значаја за заштиту и спасавање на територији града, у циљу спровођења мјера заштите и спасавања у случају елементарних непогода и других несрећа као и сарадњом са Оперативно-комуникативним центром и надлежним републичким органима.

Послови и задаци Одсјека за послове цивилне заштите и Професионалне територијално ватрогасно-спасилчке јединице организовани су кроз двије цјелине и то:

1. Планирање и мјере цивилне заштите и
2. Противпожарна заштита.

1. У дијелу послова који се односе на Планирање и мјере цивилне заштите, обављају се послови и задаци који се односе на:

- израду Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,
- план заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће,
- Програма за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће града Бања Лука,
- израде приједлога одлука, наредби и других нормативних аката из области заштите и спасавања које су у надлежности Скупштине Града и градоначелника,
- организовање и опслуживање Градског штаба за ванредне ситуације,
- организовање и извођење обуке и вјежби за потребе заштите и спасавања,
- планирање, организовање, координација и спровођење мјера заштите и спасавања,
- вођење евиденције припадника цивилне заштите и њихов распоред у цивилној заштити (јединице, повјереници, штаб),
- набавка средстава за потребе цивилне заштите,
- израда извјештаја и информација за потребе градоначелника, републичких и других органа из области заштите и спасавања,
- праћење стања у граду и дјеловање у случају елементарних и других непогода као и отклањање насталих штета,
- други послови сходно Закону о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама и другим законским и подзаконским прописима.

2. У дијелу послова који се односе на противпожарну заштиту, обављају се послови и задаци које спроводе припадници Професионалне територијалне ватрогасно-спасилчке јединице (ПТВСЈ), а огледају се у сљедећем:

- гашење пожара и спашавање људи и имовине угрожене пожаром, другом елементарним непогодама, техничком или другом несрећом на подручју града,

- контрола и спровођење мјера заштите од пожара,
- доношење и реализација програма стручног оспособљавања и провјере стручног знања ватрогасаца,
- организовање и обављање стручних и психофизичких припрема радника ПТВСЈ за обављање свакодневних задатака,
- припреме планова и програма заштите од пожара и стара се о њиховој реализацији,
- одржавање ватрогасних возила и друге опреме и средстава која користе припадници Професионалне територијалне ватрогасно-спасилачке јединице као и објеката за смјештај људства и опреме,
- израда приједлога планова опремања ПТВСЈ опремом и другим средствима неопходним за рад јединице,
- извођење показних и других вјежби из области заштите од пожара као и обучавање и других структура у руковању средствима за гашење пожара,
- воде евиденцију о интервенцијама на пожарима и другим акцидентима,
- организација и спровођење Спасилачко-ватрогасне службе на Аеродрому Бања Лука.

У извјештајном периоду у Одсјеку за послове цивилне заштите и Професионалне територијално ватрогасно-спасилачке јединице обављали су се и извршили сљедећи послови:

1. Градски штаб за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите и повјереници заштите и спасавања

У складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама формиран су:

- Градски штаб за ванредне ситуације,
- Донесена је Одлука о именовању чланова Градског штаба за ванредне ситуације,
- Донесена је Одлука о формирању јединица и тимова цивилне заштите Града, и то:
 - Јединице цивилне заштите специјализоване намјене: одјељење за спасавање од пожара -14 припадника, два вода за пружање прве помоћи – по 26 припадника, чета за спасавање из рушевина-74 припадника, два вода за спасавање на води и под водом-по 21 припадник, вод за асанацију терена-46 припадника, одјељење за спасавање са висина-10 припадника, тим за узбуњивање и телекомуникације-8 припадника,
 - јединице цивилне заштите опште намјене (у 10 мјесних заједница по два вода величине 24 припадника; у 18 МЗ по један вод величине 24 припадника и у 29 МЗ по одјељење величине 12 припадника).
- Донесена је Одлука о одређивању повјереника заштите и спасавања на територији Града Бања Лука, те рјешењем градоначелника именовани повјереници у свим мјесним заједницама на територији Града Бања Лука.

а) Ангажовање, обука и вјежбе

Усљед дуготрајних падавина и невремена које је захватило територију Града Бања Лука у временском периоду од 15.05-17.05.2023. године дошло је до продирања воде у три стамбена објекта на локацији у улици Тузланска, МЗ Старчевица. Одлуком градоначелника број: 11-Г-2002/23 од 18.05.2023. године, именована је Комисија за процјену штете на грађевинским (стамбеним и помоћним) објектима проузроковане кишним падавинама-невременом на наведеним локацијама. Комисија је снимила стање, евидентирала штету, сачинила Извјештај о нађеном стању и исти прослиједила Кабинету градоначелника.

Одлуком градоначелника Града Бања Лука број: 11-Г-2397/23 од 12.06.2023. године именована је Комисија за процјену штете на грађевинским (стамбеним и помоћним) објектима проузроковане обилним падавинама-невременом, које је захватило подручје Града Бања Лука, мјесне заједнице Обилићево 1 и 2, Старчевицу, Кочићев Вијенац, Аду, Борик 1 и 2 и Пискавицу, у времену од 08.06-12.06.2023. године

Задатак Комисије био је да обиђе све објекте који су претрпјели штету, да утврди степен оштећења на истима. Комисија је у времену од 13.06-19.06.2023. године обишла све локације на којима је пријављена штета од невремена, пописала уништену-оштећену имовину и утврдила чињенично стање, тј. утврдила финансијски износ причињене штете на објектима, средствима и добрима у власништву грађана у мјесним заједницама Старчевица, Обилићево 1 и 2, Ада, Кочићев Вијенац, Борик 1 и 2, Пискавица и Кола, пописала оштећену и уништену имовину, те установила степен штете у истима. Штета је евидентирана код 36 лица, док осталих 6 лица није имало штете за процјену.

Стање у објектима које је обишла Комисија је лоше, велика штета је причињена на средствима и добрима у власништву грађана (на бијелој техници, намјештају, подним облогама, пелету, поломљене су плочица, те уништени зидова просторија које су биле под водом). Велика потреба је била и за дезинфекцијом подрумских просторија у зградама (у којима се налази и стамбени простор), што је реализовано од старне ХЕС-а, а мањим дијелом у кућама, у стамбеним дијеловима који су били под водом. Укупна штета коју је утврдила комисија, уз обрачун трошкова у објектима (појединачно) износила је 151.878,00 КМ. Није вршена надокнада штете према грађанима.

Нормализацију стања на терену извршиле су редовне службе Градске управе, тако да није било потребе за ангажовањем јединица цивилне заштите опште и специјализоване намјене на отклањању посљедица невремена које је захватило дио територије Града Бања Лука.

Градски штаб за ванредне ситуације засједао је у складу са потребама и ситуацијом на терену, давао смјернице, упутства, препоруке, закључке, који су прослијеђивани према привредним субјектима, јавним установама, органима, организацијама и становништву, на реализацију. Све ово рађено је у складу са одредбама Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама.

Градски штаб за ванредне ситуације Града Бања Лука

У извјештајном периоду одржано је 7 сједница Градског штаба за ванредне ситуације.

Преглед одржаних сједница ГШВС приказан је како слиједи:

1. Сједница ГШВС одржана је 15.01.2023. године
2. Сједница ГШВС одржана је 20.01.2023. године
3. Сједница ГШВС одржана је 14.02.2023. године
4. Сједница ГШВС одржана је 16.05.2023. године
5. Сједница ГШВС одржана је 31.05.2023. године
6. Сједница ГШВС одржана је 16.06.2023. године
7. Сједница ГШВС одржана је 22.12.2023. године

На сједници Градског штаба за ванредне ситуације која је одржана дана 31.05.2023. године разматран је приједлог Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће на територији Град Бања Лука, који је прихваћен од стране чланова ГШВС. Даље, Процјена је упућена у скупштинску процедуру на разматрање и усвајање, иста усвојена на 23. сједници Скупштине Града која је одржана дана 24.08.2023. године, Одлука о усвајању је објављена у Службеном гласнику Града.

На редовној сједници Градског штаба за ванредне ситуације која је одржана дана 14.02.2023. године, разматране су сљедеће тачке Дневног реда:

1. Пословник о раду ГШВС
2. Извјештај о раду Градског штаба за ванредне ситуације Града Бања Лука за 2022. годину,
3. Програм рада Градског штаба за ванредне ситуације Града Бања Лука за 2023. годину,
4. План активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на територији Града Бања Лука у 2023. години,
5. План одбране од поплава у Граду Бања Лука у 2023. години.

На осталим сједницама Градског штаба разматрана је хидрометеоролошка ситуација и проблеми које су изазвале обилне падавине у јануару мјесецу, мају и јуну, са приједлогом мјера за ублажавање посљедица и санацију истих.

На сједници ГШВС која је одржана дана 22.12.2023. године разматран је Извјештај о уређењу водотокова, стању и одржавању водозаштитних објеката, одржавању канализационе и друге инфраструктуре, Информација о епидемиолошком стању и заштити на територији Града, Информација о спроведеном „Програму обиљежавања годишњице и сјећања на земљотрес 1969. године“, Програм смањења ризика од елементарне непогоде и друге несреће Града Бања Лука, Информација о раду Професионалне територијалне ватрогасно-спасилачке јединице за период 01.01.2023. до 15.11.2023. године.

На сједницама ГШВС донесени су одређени закључци и мјере у циљу реализације превентивних и оперативних мјера на санацији штете настале услед кишних падавина, као спровођење мјера заштите и спасавања и са истим су упознати надлежни органи, привредна друштва и други субјекти.

Градоначелник је дао сагласност на изведбени План активности неутралисања НУС-а (авио бомбе) из корита ријеке Сутурлије. Такође је донио Наредбу о привременом удаљавању (евакуацији) становништва на дијелу територије Града Бања Лука, у радијусу од 300 м од уоченог НУС-а. На приједлог ГШВС, командант ГШВС је издао саопштење за становништво насеља Шибови о предузимању мјера заштите у вријеме уклањања НУС-а, у

радијусу од 300-500 м од локације уништења НУС-а, тако да је авио бомба заостала из Другог свјетског рата успјешно уклоњена дана 04.01.2023. године из корита ријеке Сутурлије.

Ради едукације и оспособљавања као и координације на рјешавању питања мјера заштите и спасавања, радници Одсјека су учествовали на одређеним састанцима, семинарима и радионицама.

ПРЕГЛЕД САСТАНАКА НА КОЈИМА СУ УЧЕСТВОВАЛИ РАДНИЦИ ОДСЈЕКА ЗА ПОСЛОВЕ ЦЗ и ПТВЈ У 2023. ГОДИНИ

Р. Б	Датум одржавања састанка	Мјесто одржавања састанка	Теме и дискусије
1.	2.	3.	4.
1.	08.02.2023. године.	Бања Лука	Градоначелник рјешењем именовао радну групу за израду „Програма мјера за спречавање и сузбијање, елиминацију и ерадикацију заразних болести на подручју града Бања Лука за 2023. годину. Члан радне групе је радник Одсјека Вукајловић Драгољуб. Одржан састанак на коме је: -Разматран нацрт радног документа, -Усвојен закључак да се документ путем градоначелника - упути Скупштини града на усвајање
2.	09.02.2023. године.	Бања Лука	У склопу пројекта „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“ одржан је радни састанак са УН координаторима програма на тему: -Израда геопросторне базе катастра клизишта за подручје града Бања Лука
3.	23.02.2023. године	Бања Лука	Састанак у Министарству просвјете и културе, заједно са представницима Одјељења за друштвене дјелатности гдје су представници надлежног министарства упознати са закључцима Штаба везано за стање у образовним установама са аспекта провођења мјера зис.
4.	28.02.2023. године	Бања Лука	У складу са Закључцима ГШВС представници Одсјека одржали радни састанак са менаџментом приватне ОШ Никола Тесла, на тему: -Провођење мјера заштите и спасавања у образовним установама, - Унапређење сарадње између Одсјека и ове ЈУ.
5.	28.02.2023. године	Бања Лука	У складу са Закључцима ГШВС представници Одсјека одржали радни састанак са менаџментом ЈУ „Центар заштити ме“, на тему: -Провођење мјера заштите и спасавања у образовним установама, -Унапређење сарадње између Одсјека и ове установе.
6.	03.03.2023. године	Бања Лука	У складу са Закључцима ГШВС представник Одсјека одржала састанак са менаџментом ЈУ „Центар за образовање и васпитање и рехабилитацију слушања и говора“, на тему: -Провођење мјера заштите и спасавања у образовним установама, -Унапређење сарадње између Одсјека и ове ЈУ.

7.	14.03.2023. године	Тебиње	У склопу пројекта „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“ одржан састанак ДРР кординатора из локалних заједница које учествују у пројекту, на тему: -Израда и усвајање консолидованих процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће, -Израда локалних Стратегија развоја са интеграцијом ДРР у исте, -Одрживост локлних ДРР платформи.
8.	21.03.2023. године	Бања Лука	У склопу пројекта „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“ одржан састанак ДРР платформе Града Бања Лука, на ком су разматране следеће теме: -Израда и усвајање Процјене угрожености града Бања Лука, -Израда Акционих планова у циљу имплементације Стратегије развоја града Бања Лука, -До сада постигнути резултати кроз имплементацију Програма, -Предстојеће активности до краја програма.
9.	22.03.2023. године	Бања Лука	На иницијативу ЈУ „Дом здравља“ у Бањој Луци, извршена презентација стечених искустава, кроз обуку коју су прошли представници Службе Хитне медицинске помоћи Дома здравља Бања Лука током боравка у Словенији. Презентација се односила на масовно збрињавање становништва услед катастрофалних ситуација и медицинско збрињавање.
10.	27.03.2023. године	Бања Лука	У складу са Закључцима ГШВС представници Одсјека одржали радни састанак са менаџментом ЈУ ОШ „Иво Андрић“, на тему: -Провођење мјера заштите и спасавања у образовним установама, -Унапређење сарадње између Одсјека и ове ЈУ, -План припреме обуке и реализација вјежбе у овој ЈУ
11.	28.03.2023. године	Бања Лука	Координатор локалне ДРР платформе Драгољуб Вукајловић одржао састанак са међународним евалуатором у склопу пројекта „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“, на тему: -Имплементирани активности од стране УН агенције УНФПА кроз програм ДРР, научена искуства и даљи развој сарадње у будућности
12.	22.- 25.03.2023. године	Загреб	Представник Одсјека учествовао је на II научној конференцији о земљотресном инжењерству која се одржавала у Загребу, у организацији Грађевинског факултета из Загреба и Града Загреба. У оквиру конференције организован је обилазак оштећених зграда у Загребу као и цјелодневни обилазак Петриње која је тешко порушена у земљотресу 29.12.2020. године
13.	29- 30.03.2023. године	Сарајево	У склопу пројекта „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“, УНИЦЕФ је одржао завршну конференцију, на тему: -Пут ка унапређењу социјалне заштите отпорне на кризе и ванредне ситуације у БиХ
14.	25.04.2023. године	Бања Лука	У складу са Закључцима ГШВС представници Одсјека извели обуку за раднике ОШ школе Иво Андрић, на тему: Провођење мјера заштите и спасавања у образовним установама,

			-Примјена законских и подзаконских аката из области заштите и спасавања, -Поступање у хитним ситуацијама
15.	16.05.2023. године	Скопље	На приједлог УНДП-а БиХ, а по одобрењу градоначелника града Бања Лука, представник Одсјека је учествовао на регионалној радионици за управљање ризицима од катастрофа
16.	16.05.2023. године	Бања Лука	У ПУ Никола Тесла, састанак поводом сарадње на припреми едукативног материјала за поступање у случају земљотреса и пожара односно филма и бојанке за дјецу предшколског узраста
17.	22.06.2023. године	Бихаћ	У склопу пројекта „Смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“ одржан састанак ДРР кординатора из локалних заједница које учествују у пројекту, на тему: -Израда и усвајање консолидованих процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће, -Израда локалних Стратегија развоја са интеграцијом ДРР у исте, Одрживост локлних ДРР платформи.
18.	24.07.2023. године	Бања Лука	На позив ПУ Никола Тесла, одржано предавање на тему заштите од земљотреса у оквиру „Седмице ризика“
19.	24.07.2023. године	Бања Лука	У просторијама Архива Републике Српске одржан састанак на тему подршке ове институције обиљежавању годишњице земљотреса односно уступања архивске грађе и изложбене поставке .
20.	30.08.2023. године	Бања Лука	У просторијама РХМЗ одржан састанак са руководством Завода и сеизмолошке службе на тему унапређења сарадње у овој области.
21.	14.10.2023. године	Бања Лука	У просторијама Ватрогаског дома одржан иницијални састанак свих учесника планиране вјежбе „Брзи одговор 2023“ на којем су усаглашене активности предвиђене Елаборатом за извођење вјежбе.
22.	17.10.2023. године	Бања Лука	У просторијама ЈУ Центар за предшколско васпитање и образовање одржан састанак на тему дистрибуције едукативног материјала и обуке за васпитаче
23.	26.10.2023. године	Бања Лука	Стручна конференција „Јачање отпорности заједнице на земљотресе“
24.	20.10.2023	Бања Лука	Стратегија омладинске политике
25.	28.10.2023. године	Бања Лука	Министарство Просвјете и културе РС: Представници Одсјека одржали састанак са представницима Министарства просвјете и културе РС, Републичког педагошког завода, Републичке управе цивилне заштите РС, предсједницима актива директора основних и средњих школа на територији Града, Одјељења за друштвене дјелатности, на тему унапређења системских рјешења у основним и средњим школама која су усмјерена на смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа.
26.	13.12.2023. године	Београд	На позив ЈУ Србија Воде, представници Одсјека присуствовали су презентацији достигнутих рјешења у свеобухватном управљању ризиком од поплава у сливу ријеке Колубаре
27.	20.12.2023. године	Загреб	На позив Градског уреда за мјесну самоуправу, цивилну заштиту и сигурност представници Одсјека су присуствовали завршној конференцији пројекта Потресни ризик Града Загреба.

			<p>На конференцији су презентовани сви елементи пројекта и начин на који је исти развијан. Научници који су учествовали у пројекту презентovali су методологију коју су користили, структуру и пуњење базе података о грађевинама, све елаборате који су коришћени да би се дефинисао хазард и коначне резултате, односно, прецизно прорачунат ризик од земљотреса за све градске четврти. Резултати процјене изражени су кроз показатеље ризика: број срушених зграда, број тешко озлијеђених, број особа који ће морати напустити зграде као и укупни новчани губици.</p>
--	--	--	---

б) Попуна људством – ГШВС, јединице и тимови цивилне заштите и повјереника заштите и спасавања

- Одлуком о формирању јединица и тимова Цивилне заштите Града Бања Лука (Службени гласник Града Бања Лука бр. 34/14) формиране су јединице и тимови специјализоване намјене (укупно девет) које су приказане у табели 1.1.
 - Овогодишњим ажурирањем утврђено је стање другачије од претходног. Спелеолошко друштво „Понир“ доставило је Одсјеку за послове цивилне заштите и ПТВСЈ допис у којем се наводи да тренутно немају могућности делегирати своје припаднике у одјељење за спасавање са висина из разлога што не располажу са опремом која је неопходна за обављање задатака спашавања са висина, те да њихови чланови траже да на властити захтјев буду брисани са списка припадника одјељења. Одјељење за спасавање са висина броји 10 (десет) припадника и сви су из Спелеолошког друштва „Понир“. Наведено је да када дође до поправљања општег стања у клубу (подршка града, набавка нове опреме, обнављање чланства, адекватан број обука из спашавања...) поново ће се обратити са списком људи који у случају потребе могу бити на располагању Цивилној заштити.
 - Горска служба спасавања Бања Лука чији су чланови у саставу Чете за спасавање из рушевина доставила је списак од 11 (једанаест) својих чланова за разлику од 25 (двадесет пет) чланова колико је претходно било пријављено за попуњавање формацијских мјеста у Чети за спасавање из рушевина. Као разлози мањег броја пријављених се наводи мањак чланова Горске службе спасавања, те необученост свих чланова поменуте службе. Идуће године Горска служба спасавања Бања Лука ће спровести пријем нових чланова, који ће по завршетку основних обука, ући заједно са осталим члановима станице у процес обуке из области „Спашавања из рушевина“. По окончању процеса обуке ГССБЛ се нада да ће имати комплетан лаки „USAR“ тим који ће моћи ставити на располагање за попуњавање мјеста у чети за спасавање из рушевина јединице Цивилне заштите специјализоване намјене Града Бања Лука.
- Фирма „Грађевинарство“ д.о.о је престала са радом, те нема могућности да се из реда запослених ове фирме распореде људи у јединицу, док је фирма Грађење – Ђурић д.о.о. због недостатка радника доставила податке за 6 (шест) умјесто 19 (деветнаест) својих радника који су претходно попуњавали формацијска мјеста у Чети за

спасавање из рушевина. Тренутно Чета за спасавање из рушевина броји 55 (педесет пет) припадника док је Одлуком о формирању јединица и тимова Цивилне заштите Града Бања Лука (Службени гласник Града Бања Лука бр. 34/14) одређено 74 (седамдесет четири) припадника.

- Проблеми код попуне специјализованих јединица цивилне заштите материјално – техничким средствима, се огледају у томе што још није донесена оквирна лична и материјална формација јединица. Сходно члану 133. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, директор још није донио пропис о врсти и количини опреме и материјално-техничким средставима које користе штабови за ванредне ситуације, јединице и тимови цивилне заштите и повјереници заштите и спасавања.
- За све командире јединица специјализоване намјене донесено је рјешење о именовањима на дужност командира од стране градоначелника.
- Сходно Одлуци о формирању јединица и тимова цивилне заштите, врши се попуна јединица Цивилне заштите опште намјене са недостајућим припадницима јединица (активни састав јединица тренутно броји 1053 припадника или 83,57%, а резервни 159 или 50,47 %).

Сви припадници јединица који су навршили године живота (мушкарци 60 година, а жене 55 година живота), а којима по Закону престаје обавеза да буду обвезници, а самим тим и припадници јединица цивилне заштите, разријешавају се дужности и скидају се из Евиденције.

- Разријешавају се дужности сви командири јединица (самосталних одјељења и водова) рјешењем Градоначелника, који су навршили године живота када им по Закону престаје дужност и обавеза обвезника Цивилне заштите или су промијенили мјесто боравка, именују су нови командири јединица опште намјене на мјеста са којих су претходно разријешени командири јединица опште намјене.

Такође се именују недостајући командири јединица (самосталних одјељења и водова), тренутно је попуњено 66 јединица опште намјене. Једна јединица није попуњена због недостатка становништва које спада у старосну структуру која је по Закону прописана. Попуњава се 38 водова и 28 самосталних одјељења.

- Код попуне јединица цивилне заштите опште намјене, проблем представља непостојања евиденције из које би се црпили подаци о обвезницима за увођење у евиденцију. Ажурирањем података јединица Цивилне заштите опште намјене, примјећено је да се доста обвезника Цивилне заштите приликом прозивке не јавља на телефонски позив (недоступни, промјењен број телефона), одселили или су промјенили мјесто боравка што се одражава на бројно стање припадника јединица цивилне заштите опште намјене. Попуна новим припадницима је отежана из разлога незаинтересованости грађана да буду припадници јединица Цивилне заштите опште намјене. Ажурирањем је примјећено да 42,85% јединица цивилне заштите опште намјене од укупног броја јединица цивилне заштите у мјесним заједницама није попуњено потребним бројем припадника, те је у идућој години потребно радити на њиховој попуни. Градоначелник је донио рјешења о именовању за све командире јединица цивилне заштите опште намјене, а за двије мјесне заједнице у којима нису именовани командири (МЗ „Борик 1“ - 2.вод и МЗ „Пискавица“), чим се доставе

приједлози нових командира за наведене мјесне заједнице биће упућени Градоначелнику на доношење рјешења о именовању.

- Константно се врше активности на ажурирању спискова повјереника заштите и спасавања на територији Града Бања Лука. У мјесној заједници Рекавице 1 претходна два повјереника су разрјешена дужности због старосне границе и чека се приједлог нова два повјереника из ове мјесне заједнице који ће бити упућени Градоначелнику на доношење рјешења о именовању повјереника заштите и спасавања. Константно се врше активности на ажурирању спискова припадника јединица цивилне заштите опште и специјализоване намјене и као и припадника Тима за узбуњивање и телекомуникације.
- Током ажурирања базе података јединица цивилне заштите, скреће се пажња на Одредбе члана 29. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама којима се наводи ко се не распоређује у јединице цивилне заштите у области заштите и спасавања.

Са униформама цивилне заштите задужено је 200 припадника јединица ЦЗ опште намјене, док је са комбинезонима, кишним кабаницама, гуменим чизмама и радним рукавицама задужено 500 припадника јединица ЦЗ опште намјене. Такође, са униформама цивилне заштите задужено је 50 командира јединица цивилне заштите опште намјене и 8 командира јединица цивилне заштите специјализоване намјене. У мјесним заједницама за потребе ових јединица дислоцирана је опрема за гашење пожара на отвореном простору и то: напртњача -27; лопата -45; метларица-27 комада.

- Одлуком о одређивању привредних друштава и других правних лица, носилаца послова и задатака у провођењу мјера заштите и спасавања на територији града, коју је донио градоначелник, одређени су субјекти од интереса за заштиту и спасавање на подручју града. Сходно наведеној одлуци исти имају обавезу да поступају сходно члану 23. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама.

Попуна структура људством и опремом је веома комплексна из разлога недефинисања личних формација јединица цивилне заштите у погледу стручности појединих кадрова, уже специјалности-занимања, како би се исти распоредили или поставили на одређену дужност у јединици и у том правцу је неопходно хитно утврдити оквирне формације свих врста јединица цивилне заштите сходно мјерама заштите и спасавања. Треба утврдити оквирну материјалну формацију јединица цивилне заштите, јер без исте се не може озбиљно прићи реализацији Стратегије развоја Града која се односи на Одсјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ, као и планова опремања јединица опремом и средствима заштите. У циљу реализације наведених програма и планова, као и праћења развоја средстава заштите и спасавања по мјерама, пожељно би било да се ураде одређене листе средстава за заштиту и спасавање.

2. План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће

Сходно Закону о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“ бр: 121/12, 46/17 и 111/21), донесена је нова Уредба о садржају и начину израде Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“ 101/21), те су у току активности овог Одсјека на изради наведеног Плана. Градоначелник је донио Одлуку о именовању Радне групе за израду Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће Града Бања Лука, као и Одлуку о именовању координатора за репрезентативне ризике. Један од сегмената наведеног Плана, Процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће Града Бања Лука, урађена је и усвојена на 23. Сједници Скупштине Града Бања Лука дана 24.08.2023. године. Процјена је објављена на сајту Града, а Одлука о усвајању објављена у „Службеном гласнику Града Бања Лука“ бр: 31/23.

У току су завршне активности овог Одсјека на изради осталих докумената из Плана (План превентивног дјеловања, План приправности, План мобилизације и План хитног поступања), а све у складу са горе наведеном Уредбом. Планирано је да се исти разматра на сједници ГШВС која ће се одржати у јануару мјесецу 2024. године, након чега ће наведени План донијети градоначелник. До доношења наведеног Плана поступаће се у складу са актима и плановима који су на снази.

Прати се реализације Стратегије развоја Града Бања Лука у периоду 2018-2027. година која се односи на Одсјек за послове ЦЗ И ПТВСЈ.

Одсјек за послове цивилне заштите и Професионалне територијално ватрогасно-спасилачке јединице располаже са подацима о материјално техничким средствима привредних друштава од интереса за заштиту и спасавање на подручју Града. Континуирано радимо на ажурирању базе података.

2.1.Провођење мјера са аспекта реализације донесених годишњих Планова заштите и спасавања

- Израђен је План активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на територији града Бања Лука у 2023. години и исти достављен надлежним органима на спровођење, те обавјештена Републичка управа цивилне заштите о његовом доношењу и достављен извјештај у вези овог плана.
- Израђен је План одбране од поплава у Граду Бања Лука у 2023. години. У оквиру наведеног Плана усагласили смо да ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић Град, редовно, у вријеме појачаних падавина, извјештава овај Одсјек о дотоку и протоку воде у хидроакумулацији „Бочац“, како би Одсјек за послове цивилне заштите и Професионалне територијално ватрогасно-спасилачке јединице могао на вријеме предузети неопходне мјере на спровођењу мјера заштите и спасавања од поплава. Проглашење одбране од поплава на ријеци Врбас се обавља у два наврата: редовна одбрана од поплава када је водостај ријеке код Градског моста и Делибашиног села 300 цм, док је ванредна одбрана од поплава када је водостај ријеке код Градског моста 350 цм, а код Делибашиног села 370 цм.

- Израђен је План активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса на територији Града Бања Лука за период 2020-2023. година и исти је достављен надлежним органима на спровођење, те обавјештена Републичка управа цивилне заштите о његовом доношењу.
- Урађен је Плана активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега на територији Града Бања Лука за период 2021-2023. година.

С обзиром да је у децембру 2023. године донешен републички План активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од земљотреса и План активности на спровођењу мјера заштите и спасавања од већих сњежних падавина и снијега за период 2024-2027. година, приступиће се изаради наведених планова за територију Града Бања Лука.

Све оперативне планове разматрао је Градски штаб за ванредне ситуације и дао мишљење Градоначелнику да исте донесе. Приликом разматрања планова Штаб је доносио одређене закључке и препоруке. Планови су објављени у Службеном гласнику Града Бања Лука и исти достављени надлежним органима, привредним друштвима и другим субјектима носиоцима послова и задатака утврђених Планом.

3. Елементарне непогоде и друге несреће у 2023. години

Велике количине падавина захватиле су дио територије града Бања Лука и у временском периоду од 15-17.05.2023. године, том приликом дошло је до продора оборинских вода у три стамбена објекта на локацији у улици Тузланска, МЗ Старчевица. Формирана је комисија за процјену штете која је изашла на терен, снимила и пописала цјелокупно стање у објектима, утврдила степен оштећења и процјену штете у истима.

Обилне падавине захватиле су подручје Града Бања Лука, и то мјесне заједнице Обилићево 1 и 2, Старчевицу, Кочићев Вијенац, Аду, Борик 1 и 2 и Пискавицу, у временском периоду од 08.06-12.06.2023. године, гдје је штета причињена на објектима 36 домаћинстава који су пријавили штету изазвану продором воде у стамбене и помоћне објекте. Формирана је комисија за процјену штете која је изашла на терен, снимила и пописала цјелокупно стање у објектима, утврдила степен оштећења и процјену штете у истима.

Територија града Бања Лука је углавном покривена стабилним системом водоснабдијевања. Међутим, поједини дијелови Града немају изграђен стабилан систем водоснабдијевања, истима се вода допрема путем цистерни за допремање питке воде. Одлуком број: 11-Г-1578/23 од 24.04.2023. године, дефинисани су трошкови накнаде испоручене питке воде путем цистерни потрошачима сеоских и приградских подручја града Бања Лука, у износу од 3,00 КМ по м³ воде, с тим што су одређене категорије становништва ослобођене плаћања, и то породице погинулих бораца, РВИ, корисници услуга Центра за социјални рад и цивилне жртве рата. Посебна потреба за питком водом изражена је у сушном периоду. Са подручја 28 мјесних заједница запримљено је 611 захтјева за 5.047 м³ воде. Реализовано је 600 захтјева за 4.964 м³ воде. Реализација није завршена у потпуности из разлога неприступачности терена, подносиоци захтјева нису били на адреси (раде у иностранству), код једног броја грађана престала је потреба за допремањем воде, (напуњени

базени кишницом), док је реализација једног броја захтјева у току, јер се допремање питке воде врши у континуитету. Током године Град је приходавао 8.844,00 км. Допремање питке воде, у складу са одредбама уговора, реализовало је предузеће „Чистоћа“ а.д. Бања Лука за 1400 m³ у вриједности 35.085,96 КМ, реализовано је 110 захтјева за 1.304 m³ воде. Одсјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ - Тим за превентивне мјере и активности реализовао је 497 захтјева за 3.716m³ воде. Преглед испоручене питке воде путем цистерни приказан је у Табели која слиједи:

ИЗВЈЕШТАЈ

О ДОПРЕМАЊУ ВОДЕ СТАНОВНИШТВУ ЗАКЉУЧНО СА 31.12. 2023. године

Р / Б	ДОБАВЉА Ч	МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА	БРОЈ ДОМАЋИНСТАВА		Нере ализова но	КОЛИЧИНЕ ВОДЕ m ³			ПРИ МЈЕ ДБЕ
			Запримљ. захтјева	Реализо вано		Захтјева за воду у m ³	Реализо вано m ³	Нереал изовано	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	„ТИМ ЗА ПРЕВЕН ТИВНЕ МЈЕРЕ И АКТИВНО СТИ“	1.Чесма	11	11	-	81	81	-	
		2.Поткозарје	8	8	-	74	74	-	
		3.Стричићи	32	32	-	256	256	-	
		4.Павићи	21	21	-	168	168	-	
		5.Дебељаци	30	29	1	295	287	8	
		6.Карановац	130	126	4	856	829	27	
		7.Доња Кола	36	36	-	278	278	-	
		8.Мотике	8	8	-	66	66	-	
		9.Крупа на Врбасу	42	40	2	304	288	16	
		10.Сарачица	9	9	-	63	63	-	
		11.Горња Пискавица	20	20	-	160	160	-	
		12.Бочац	6	6	-	48	48	-	
		13.Б. Мајдан	28	27	1	232	224	8	
		14.Српске Топлице	31	30	1	245	237	8	
		15.Борковићи	13	12	1	104	96	8	
		16.Пријечани	16	16	-	89	89	-	
		17.Пискавица	5	5	-	40	40	-	
		18.Бистрица	7	7	-	56	56	-	
		19.Мишин Хан	4	4	-	32	32	-	
		20.Драгочај	22	22	-	139	139	-	
		21.Обилићево 2	5	5	-	27	27	-	
		22.Рекавице 2	4	4	-	32	32	-	

		23.Шимићи	2	2	-	18	18	-
		24.Ада	5	5	-	40	40	-
		25. Чокорска Поља	3	3	-	16	16	-
		26.Старчевица	2	2	-	16	16	-
		27.Стратинска	1	1	-	8	8	-
		Свега :27	501	491	10	3743	3668	75
	ЧИСТОЋА	Крупа на врбасу	33	33	-	264	264	-
		Љубачево	18	18	-	144	144	-
		Карановац	3	2	1	22	14	8
		Павићи	10	10	-	77	77	-
		Борковићи	2	2	-	16	16	-
		Бронзани Мајдан	10	10	-	80	80	-
		Бочац	3	3	-	24	24	-
		Стричићи	19	19	-	152	152	-
		Доња кола	6	6	-	60	60	-
		Базен Рекавице	6	6	-	465	465	-
		СВЕГА:	110	109	1	1304	1296	8
		УКУПНО :	611	600	11	5047	4964	83

4. Деминирање

Према евиденцији Одсјека за послове цивилне заштите и Професионалне територијално ватрогасно-спасилачке јединице Градске управе Града Бања Лука, на подручју Града Бања Лука није било регистрованих минских поља.

Међутим, Центар за уклањање мина у Босни и Херцеговини, обавијестио је овај Одсјек да на подручју Мањаче (околина насеља Дујаковићи), постоји сумњива територија површине 0,97 km² која је загађена минско-експлозивним средствима. Исти су тражили сагласност Града да изврше испитивање и чишћење наведеног подручја, што је од стране Града одобрено и подржана је наведена активност. Послови деминирања и уклањања минско-експлозивних средстава су у надлежности Републичке управе цивилне заштите, док органи локалне самоуправе пружају адекватну подршку. Из тих разлога у Буџету Града нису планирана финансијска средства за провођење наведених активности.

Вршено је редовно учешће у реализацији пројекта прикупљања и уклањања наоружања, експлозивних средстава заосталих из рата (ЕСЗР), напуштених експлозивних средстава и неексплодираних убојних средстава (НУС-а), по дојавама грађана, а у сарадњи са Републичком управом цивилне заштите, Подручним одјељењем Бања Лука и

Оперативно-комуникативним центром за осматрање, обавјештавање и узбуњивање - 121, гдје је од стране овог Одсјека дато 56 налога за уклањање НУС-а, МЕС-а и ЕСЗР. Уништавање убојних средстава је у надлежности Тимова цивилне заштите који дјелују у оквиру Републичке управе цивилне заштите.

Приликом дојаве о уоченом НУС-у, Одсјек за послове цивилне заштите и Професионалне територијално ватрогасно-спасилачке јединице Градске управе Града Бања Лука, по устаљеним процедурама, путем факса, доставља обавјештење РУЦЗ - Подручном одјељењу Бања Лука, на даље поступање.

Након обављеног задатка, Сектор за деминирање РУЦЗ – Тим за прикупљање, уклањање и уништавање НУС-а (ЕОД), доставља Радни налог/Извјештај овом Одсјеку, ради усклађивања евиденције о пријављеном и уклоњеном НУС-у.

5. Анализа планираних и утрошених буџетских и других средстава намијењених за функционисање система заштите и спасавања / цивилне заштите

У временском периоду од 01.01.2023. - 31.12.2023. године у Одсјеку за послове Цивилне заштите и Професионалне територијалне ватрогасно-спасилачке јединице Града Бања Лука покренуте су следеће јавне набавке:

1. Закуп објекта за смјештај репетитора и антена за потребе ЦЗ и ПТВСЈ Града Бања лука антенско мјесто Шибови
2. Закуп објекта за смјештај репетитора и антена за потребе ЦЗ и ПТВСЈ Града Бања лука антенско мјесто ЛИПОВАЦ
3. Закуп сателита за потребе оперативно командног возила
4. Аудиовизуелна медијска услуга промоције Одсјека за послове ЦЗ и ПТВСЈ
5. Услуга допремања воде становништву које нема уредно водоснабдијевање на територији Града Бања Лука
6. Девиперизација змија и уклањање стршљеника са јавних површина
7. Пројектовање и изградња прилазне рампе водоцрпиштима са манипулативним простором и изградња потпорног зида са уређењем дијела корита ријеке Врбас
8. Набавка погонског горива за потребе ватрогасне јединице
9. Израда идејног пројекта за изградњу прилазне рампе водоцрпиштима са уређењем обале ријеке Врбас
10. Сервисирање ватродојавног система у ватрогасним домовима
11. Сервисирање и пуњење апарата за почетно гашење пожара
12. Набавка материјала за посебне намјене
13. Радиотелевизијско емитовање и промоција едукативног филма за потребе Одсјека за послове ЦЗ и ПТВСЈ
14. Увезивање ватроганских домова оптичким каблом
15. Набавка и замјена роло врата за гараже ватрогасних домова
16. Набавка канцеларијског намјештаја
17. Набавка специјализоване опреме за јединицу за спашавање на води и под водом
18. Тапацирање столица у ватрогасним домовима
19. Испитаивање и издавање употребне дозволе за аутомеханичке љестве Розенбауер
20. Испитивање и издавање употребне дозволе за ватрогасне љестве Бронто скај лифт
21. Сервис ватрогасне платформе 22 метра

22. Сервис ватрогасне надоградње и ватрогасне опреме
23. Ревизија пројекта система узбуђивања
24. Набавка гума за ватрогасна возила и друга ватрогасна возила
25. Сервисирање ватрогасних возила Ман
26. Сервисирање ватрогасних возила Ивеко
27. Сервисирање ватрогасних возила Мерцедес
28. Сервисирање шумских ватрогасних возила и возила за доставу воде
29. Набавка уља и мазива
30. Набавка кука и кровних носача за ватрогасна возила
31. Ронилачки курс за припаднике ПТВСЈ
32. Сервис палфингер радних дизалица
33. Израда преносних ознака и натписа за возила и објекте ВЈ у складу са новом одлуком о именовању
34. Набавка појединих средстава за потребе збрињавања становништва у кризним ситуацијама
35. Набавка радних ципела за припаднике ПТВСЈ
36. Набавка униформи
37. Набавка инвентара за ватрогасне домове (душеци, кревети, дијелови намјештаја)
38. Напредни курс спасавања под водом за припаднике ПТВСЈ
39. Израда идејног пројекта и УТУ-а за ватрогасни дом на десној обали ријеке Врбас са пратећим објектом паркингом и прилазним путем
40. Сервисирање ватродојавног система у објектима од значаја за заштиту од пожара
41. Набавка навалног ватрогасног возила
42. Пружање услуге смјештаја и исхране за учеснике конференције јачање отпорности заједнице на земљотрес
43. Набавка компресора за пуњење изолационих апарата ваздухом
44. Изградња водоцрпишта са обалоутврдом на локацији узводно од Зеленог моста
45. Сервис и испитивање и издавање употребне дозволе за изолационе апарате и гасне детекторе МСА
46. Сервис и калибрација компресора високог притиска
47. Сервис и калибрација гасних детектора Дрегер
48. Сервис и испитивање боца за изолационе апарате МСА 300 бара под хладним воденим притиском
49. Израда геопросотрне базе клизишта на територији Града Бања Лука
50. Набавка заштитних интервенцијских ватрогасних униформи (јакне, хлаче) за гашење пожара отвореног и затвореног простора
51. Набавка заштитних ватрогасних чизми, рукавица и кацига за гашење пожара отвореног и затвореног простора
52. Обавезно ауто и каско осигурање специјалних и других ватрогасних возила
53. Набавка хипербаричне коморе
54. Сервисирање радних машина –багера
55. Сервис акцелографа
56. Сервис репетитора и радио станица
57. Набавка ватрогасне цистерне
58. Извођење додатних и непредвиђених радова на санцији објекта у Борику
59. Систематски лекаРСки преглед
60. Набавка возила за потребе Одсјека

61. Набавка чизама за припаднике јединице опште намјене
62. Сервисирање техничког алата вебер
63. Сервисирање техничког алата Холматро
64. Сервисирање специјалних возила Арго
65. Сервисирање преносних ватрогасних пумпи
66. Сервисирање ванбродских мотора Јамаха и Сузуки
67. Сервисирање стабилних и преносних електроагрегата
68. Сервисирање фотоапарата из командног возила
69. Набавка књига које користи ватогасна бригада
70. Набавка рекламног и промотивног материјала
71. Израда брошура и летака за поступање становништва
72. Технички преглед специјалних ватрогасних возила и других ватрогасних возила

Од горе покренутих јавних набавки у извјештајном периоду са изабраним добављачима закључена су 45 уговора док је у поступку 27 јавна набавка. Од горе поменутих јавних набавки у 5 поступака примјењен је директни поступак јавне набавке, у 16 поступака примјењен је конкурентски поступак, у 43 поступака примјењен је отворени поступак јавне набавке, у 5 поступка је примјењено изузеће по члану 10 ЗЈН, у два поступка примјењен је АНЕКС II Закона о јавним набавкама и проведен је један преговарачки поступак јавне набавке. У извјештајном периоду је закључено и 10 уговора са изабраним добављачима гдје су поступци јавних набавки покренути у 2022. години.

Када се ради о средствима која су у буџету Града за 2023. годину планирана за функционисање система заштите и спасавања/цивилне заштите, треба истаћи да Град у континуитету издваја одређена средства, те се иста усмјеравају прије свега на смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа, те на опремање и оспособљавање снага и субјеката система заштите и спасавања у Граду Бања Лука. У том смислу може се констатовати да смо задовољни са примјеном одредаба члана 153. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, с тим да и даље остаје отворено питање, односно нејасно како, на који начин и ком обиму се одређени ризици превенирају, односно нејасно су дефинисане превентивне мјере у систему заштите, тако да долази до опречних тумачења приликом планирања тих мјера и планирања буџета. Предлажемо да се у наредном периоду размисли о детаљном нормативном уређењу планирања и утрошка посебних средстава која се издвајају у складу са чланом 153. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама.

Што се тиче опремања снага и субјеката система заштите и спасавања, остају отворена питања, односно недоумице око врсте и количине материјално – техничких средстава којима се опремају субјекти и снаге система. У том смислу предлажемо да се што прије предложи и усвоје следећи документи:

- На основу члана 166. тачка г. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 46/17 и 111/21) донијети Уредбу о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарне непогоде и друге несреће, а све у вези са чланом 58. истог Закона.

- На основу члана 167. тачка б. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 46/17 и 111/21) донијети Правилник о врсти и количини средстава за личну, узајамну и колективну заштиту и роковима за њихову набавку, а све у вези са чланом 61. истог Закона.
- На основу члана 167. тачка ђ. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 46/17 и 111/21) донијети Правилник о врсти и количини опреме и материјално – техничким средствима које користе штабови за ванредне ситуације, јединице, тимови и повјереници заштите и спасавања, а све у вези са чланом 133. истог Закона.

6. Оперативно-комуникативни центар (ОКЦ) „121“

Вршено је редовно прикупљање извјештаја о стању у Граду и извјештаван Градоначелник, тако да је путем Оперативно-комуникативног центра запримљено разних информација и то:

- У Полицијској управи Бања Лука регистровано је: 1409 кривичних дјела; 842 нарушавања јавног реда и мира; 3733 саобраћајних незгода са 623 повријеђених лица и 11 смртно страдалих лица,
- Служба Хитне медицинске помоћи имала је 42676 интервенција,
- У породицишту је рођено 1538 дјевојчица и 1613 дјечака,
- Професионална територијална ватрогасно-спасилачка јединица путем ОКЦ- а имала је 497 дојава у вези пожара и 525 техничких интервенција,
- Прекида у снабдијевању и испоруци воде од стране предузећа „Водовод“ а.д. Бања Лука било 58 пута,
- Од стране ЗП „Електрокрајина“ најављено је 808 прекида испоруке електричне енергије, док су 21 пут пријављени кварови/хаварије на електро - мрежи,
- Од Републичког хидрометеоролошког завода Републике Српске, Оперативно-комуникативни центар запримио је 1825 временских извјештаја, као и 365 хидролошких извјештаја-билтена, док је у истом периоду ОКЦ није запримио ни један сеизмолошки извјештај,
- Ауто-мото савез Републике Српске доставио је 1825 извјештаја о стању на путевима, тј. о прекиду саобраћаја,
- Запримљена је 42 дојаве о пронађеним разним неексплодираним убојним средствима,
- Преко броја „121“ запримљено 5607 разних дојава грађана,
- Противградна заштита интервенисала је 17 пута,
- Запримљено осталих информација, укупно 38 (кварови на семафорима, јавној расвјети, проблеми у вези сњежних падавина, олујног невремена, града и сл.)

7. Стање капацитета за смањење ризика у васпитно-образовним установама

На основу закључка Градског штаба за ванредне ситуације Града Бања Лука (у даљем тексту: ГШВС), број: 12-Г-5218/19 од 03.12.2019. године, Одјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ је започео са активностима обуке и реализације вјежби у основним и средњим школама у

Граду Бања Лука. На основу реализованих вјежби током 2019., 2020. и 2022. године, Одсјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ је поднио извјештај о реализацији ових активности ГШВС. Кроз извјештај су обрађене све битне информације и запажања током ових активности, те је указано на одређене недостатке у провођењу системских рјешења из области заштите и спасавања у образовним установама. Након разматрања овог извјештаја, ГШВС је донио закључак бр. 11-Г-6044/22 од 21.12.2022. године, којим је дефинисано да је неопходно организовати састанак са представницима Министарства просвјете и културе, Републичком управом цивилне заштите Републике Српске, Републичким педагошким заводом и предсједницима Актива директора основних и средњих школа, са циљем сагледавања стања и анализа у овој области, као и доношење конкретних приједлога за унапрјеђење стања. Поред наведеног Закључком ГШВС је дефинисао да се покрене активност у предшколским установама (ЈУ Центар за предшколско васпитање и образовање и у свим приватним објектима за смјештај дјеце) с обзиром да се ради о најрањивијој категорији друштва. С тим у вези је потребно организовати састанке са руководством наведених објеката којима ће бити предложено предузимање конкретних мјера и радњи у циљу смањења ризика од катастрофа.

7.1 Едукативне активности везано за предшколске установе

Одсјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ, у складу са потребама и закључком Градског штаба за ванредне ситуације, ове године је кроз реализацију мјера и задатака заштите и спасавања усмјерио пажњу на најрањивије категорије становништва, односно на дјецу предшколског узраста. У складу са тим, Одсјек је припремио едукативне видео и штампане материјале примјерене за овај узраст. У сарадњи са приватним вртићем Монтесори, снимљен је едукативни филм о поступању дјеце и васпитача у случају земљотреса и пожара, те су израђене бојанке са истом тематиком. Припремљени едукативни материјали су у сарадњи са Одјељењем за друштвене дјелатности уручени ЈУ Центар за предшколско васпитање и образовање и приватне предшколске установе. Поред тога, извршена је обука једне групе васпитача запослених у ЈУ Центра за предшколско васпитање и образовање, која је реализована 19.10.2023. године.

7.2 Превентивне активности везано за основне и средње школе

7.2.1. Дистрибуција едукативног филма и упутства за поступање у случају земљотреса за све основне и средње установе

У сарадњи са Одјељењем за друштвене дјелатности, Одсјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ је извршио дистрибуцију едукативног филма у све основне и средње школе на територији Града. Овај филм је припремљен од стране Републичке управе цивилне заштите Републике Српске, а исти је намјењен школским установама као подршка у обучавању за адекватно поступање у случају елементарних непогода и других несрећа. Поред ове активности, у све основношколске и средњошколске установе дистрибуисано је Упутство које је потписао

градоначелник, а исто се односи на адекватно провођење мјера заштите и поступања у случају земљотреса. Истим упутством које је потписано од стране градоначелника и достављено у школе, дата је препорука да све школе изврше орагнизовано и планско напуштање објекта (евакуацију) на дан 27.10.2023. године у 09,11 часова, када се огласи систем за обавјештавање и узбуњивање у Граду.

7.2.2. Обука запослених и/или ученика у школама за поступање у ванредним ситуацијама

У складу са Закључцима ГШВС представници Одсјека су дана 27.03.2023. године одржали радни састанак са менаџментом ОШ „Иво Андрић“, а са ПУ Никола Тесла 28.02.2023. године, на тему:

1. Провођење мјера заштите и спасавања у образовним установама,
2. Унапређење сарадње између Одсјека и ове ЈУ,
3. План припреме обуке и реализација вјежбе у овој ЈУ

Дана 25.04.2023. године представници Одсјека извели обуку за раднике ОШ школе Иво Андрић, а 15.09.2023. године за запослене у ЈУ Гимназија на тему:

- 1.Провођење мјера заштите и спасавања у образовним установама,
- 2.Примјена законских и подзаконских аката из области заштите и спасавања,
3. Поступање у хитним ситуацијама

На позив ПУ Никола Тесла, дана 24.07.2023. године одржано предавање на тему заштите од земљотреса у оквиру „Седмице ризика“

У складу са Закључцима ГШВС представник Одсјека је одржала састанак са менаџментом ЈУ „Центар за образовање и васпитање и рехабилитацију слушања и говора“ 03.03.2023. године и ЈУ „Центар заштити ме“ 28.02.2023. године, на тему:

1. Провођење мјера заштите и спасавања у образовним установама,
2. Унапређење сарадње између Одсјека и ове ЈУ.

7.2.3. Вјежба „БРЗИ ОДГОВОР 2023“

Вјежба „БРЗИ ОДГОВОР 2023“ планирана је и реализована у склопу Програма обиљежавања и сјећања на земљотрес из 1969. године који је задесио град Бања Лука. Одлуку за извођење вјежбе снага и субјеката система заштите и спасавања донио је градоначелник Града Бања Лука, док је Одлуку о извођењу вјежбе у школи донијела директорица школе.

Циљ вјежбе је био да се:

- Изврши провјера оспособљености Професионалне територијално ватрогасно-спасилачке јединице (у даљем тексту ПТВСЈ) Града Бања Лука, припадника јединице специјализоване намјене цивилне заштите Града Бања Лука – Горска служба спасавања (у даљем тексту ГСС), Службе хитне медицинске помоћи ЈЗУ Дом здравља Бања Лука (у даљем тексту СХМП), волонтера Градске организације

Црвеног Крста Бања Лука (у даљем тексту ГОЦК), те осталих снага и субјеката система заштите и спасавања (у даљем тексту систем ЗиС) Града Бања Лука у координацији са Републичким снагама и субјектима система ЗиС, за пружање помоћи угроженом становништву услед дешавања земљотреса.

- Збрину угрожени и да им се пружи хитна медицинска помоћ.
- Изврши спасавање угрожених лица из објекта ЈУ „Гимназија“ Бања Лука.
- Провјери координација са субјектима и снагама система ЗиС у извршавању задатака.
- Изврши практична провјера оспособљености запослених ЈУ „Гимназија“ Бања Лука за реаговање у случају земљотреса,
- Изврши практична провјера увјежбаности запослених и ученика ЈУ Гимназија Бања Лука за извођење евакуације у случају елементарне непогоде и друге несреће.
- Подиже свијест наставног особља, ваннаставног особља и ученика о опасностима и ризицима изазваним елементарним непогодама и другим несрећама.
- Изврши провјера функционалности опреме и средстава ангажованих субјеката и снага.

Вјежба је реализована на локацији ЈУ „Гимназија“ Бања Лука која се налази у мјесној заједници Булевар, у Улици Змај Јовина. У тренутку извођења вјежбе у школи се налазило 574 ученика, 50 професора и 14 ваннаставног особља.

Након заједничке анализе и евалуације свих учесника вјежбе донесени су сљедећи закључци:

1. Евакуација – и даље увјежбавати евакуацију из објекта у складу са Планом и програмом који се усвајају на нивоу школа. Кроз различите замисли и сценарије, увјежбавати и резервне евакуационе путеве и зборна мјеста, те у складу са тим и Планским документима набављати недостајућа средства за заштиту и спасавање.
2. Обавјештавање и узбуњивање – и даље промовисати бројеве телефона дежурних служби, а поготово броја 121...Неопходно је да службе у сложенијим активностима (ванредним околностима) обавијесте Центар за обавјештавање 121 који би даље увезивао све снаге и субјекте. Све јавне образовне установе треба да траже и друге алтернативне начине узбуњивања у објектима у случају да услед земљотреса дође до нестанка електричне енергије (ручно звоно, мегафони, ручне сирене).
3. Систем веза – Надограђивати и развијати систем радио-веза на нивоу локалне заједнице, али и на нивоу Републичких снага и субјеката система заштите и спасавања, те реализовати обуке снага и субјеката за употребу и кориштење срдстава везе.
4. Субјекти система заштите и спасавања – Доносити План и програм обуке и оспособљавања на нивоу школа у складу са Правилником о обучавању лица у оквиру основног и средњег образовања, развијати и додатно обучавати секцију Црвеног Крста у школи, те даље промовисати улогу волонтеризма.
5. Прије замисли вјежбе и одређивања локација извођења вјежбе, окупити потенцијалне учеснике и затражити њихова мишљења о мјесту и начину реализације вјежбе.

6. Одсјек за послове цивилне заштите и ПТВСЈ ће у наредним истим или сличним вјежбама планирати присуство тимова за праћење и оцјењивање учесника у вјежби (представници стручни институција и појединаца).
7. У припреми вјежбе у којој учествују дјеца – ученици, урадити додатну припрему ученика кроз укључивање стручних кадрова (педагози, психолози и социјални радници).
8. Прецизније дефинисати – утврдити снаге и субјекте који учествују у вјежби који морају бити осигурани (име презиме, лична и материјална формација и средства).
9. У канцеларијама реализовати командно – штабне вјежбе најмање једном годишње, које би уједно на неки начин биле и припрема за реализацију показних и тактичких вјежби.
10. Потребно је да цивилна заштита додатно набави средства за вјежбу (завоје, маркере, удлаге, симулациона средства).
11. За потребе командног мјеста планирати и набавити један шатор са чврстом везом за подлогу, за случај лоших временских или других услова.
12. Успоставити тјешњу сарадњу међу субјектима и снагама система заштите и спасавања локалног и републичког нивоа, а све у циљу обука, размјене искустава и међусобне едукације.

7.2.4. Састанак представника Одсјека са представницима Министарства просвјете и културе, Републичког педагошког завода, Републичке управе цивилне заштите и предсједницима Актива директора основних и средњих школа.

Уз подршку Одјељења за друштвене дјелатности, састанак је организован и исти је одржан 28. новембра 2023. године у згради Градске управе Града Бања Лука. Састанку су присуствовали представници: Министарства просвјете и културе Републике Српске, Републичког Педагошког завода Републике Српске, Републичке управе цивилне заштите Републике Српске, предсједници Актива директора основних и средњих школа Бања Лука, Одсјека за послове ЦЗ и ПТВСЈ, те представници Одјељења за друштвене дјелатности. Након презентовања тренутног стања у образовним установама по питању провођења мјера заштите и спасавања на територији Града Бања Лука, на састанку је усаглашено да ће све надлежне институције чији су представници присуствовали састанку, своје приједлоге за унапрјеђење системских рјешења доставити у писаном облику до 08.12.2023. године. До писања овог извјештаја нису нам достављени приједлози, осим одређених препорука Одјељења за друштвене дјелатности. Након добијених приједлога, Одсјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ ће исте објединити и доставити надлежним органима на даље поступање.

8. Приједлог мјера за унапређење рада службе цивилне заштите и система заштите и спасавања

У циљу остваривања ефикасније улоге службе цивилне заштите у систему заштите и спасавања, тежиште активности треба посветити сљедећем:

- спровођењу превентивних мјера заштите од елементарних непогода и других несрећа на подручју града преко надлежних органа, институција, привредних друштава и других субјеката система заштите и спасавања,
- и даље улагати максималне напоре на попуни јединица цивилне заштите обвезницима и опремању материјално техничким средствима,
- израда новог Плана заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа у складу са новим показатељима и потребама,
- доградњи и разради мјера заштите и спасавања,
- организовању, опремању и извођењу обуке јединица и тимова цивилне заштите и Професионалне територијалне ватрогасно-спасилачке јединице,
- организацији послова осматрања, обавјештавања и узбуњивања на територији града,
- опремању структура цивилне заштите адекватним средствима и опремом за заштиту и спасавање,
- организацији и координисању активности и дјеловања субјеката од значаја за заштиту и спасавање у случају природне и друге несреће,
- инвестиционо и друго одржавање објеката и опреме које користи Професионална територијално ватрогасно-спасилачка јединица и других објеката и опреме за потребе цивилне заштите.

9. Међународна сарадња и пројекти

Одсјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ учествовао је у пројекту „Смањења ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“ као овлаштен представник града Бања Лука за координацију активности које су се реализовале у склопу пројекта на нивоу града Бања Лука. Током имплементације пројекта у 2023. години радници Одсјека су учествовали на више састанака. Састанци су се одржавали са институцијама и организацијама које учествују у пројекту на нивоу града, али и са екстерним сарадницима носиоцима активности на пројекту (УН агенције, међународне агенције, сједнице Управног одбора пројекта и др.).

10. Остали послови и задаци

- Успостављен је систем узбуњивања и обавјештавања становништва на подручју Града, који се сваке године у одређеној мјери проширује и дограђује, у складу са Пројектом успостављања система узбуњивања и обавјештавања становништва на подручју Града Бања Лука из 2012. године. С тим у вези, интензивирањем је рад на доградњи система за обавјештавање и узбуњивање, што подразумијева набавку нових електронских сирена и замјену постојећих електричних сирена електронским сиренама. Према Пројекту утврђено је 36 сиренских мјеста за инсталисање исто толико сирена и једно репетиторско мјесто на вису Липовац, као и једно контролно

мјесто Оперативно-комуникативног центра у згради Градске управе. У том циљу, инсталисано је 16 електронских сирена за узбуњивање и обавјештавање грађана о надолazeћој опасности и увезане су са ОКЦ. Поред тога ревитализовали смо 8 електричних сирена, од којих је 7 увезано са попречном везом са ОКЦ, док једну укључујемо непосредним контактом од стране задужених лица. Преостаје нам обавеза да у наредном периоду инсталишемо 10 нових електронских сирена и замјенимо 6 електричних сирена. Замјену и демонтажу електричних сирена вршимо из разлога што М: тел, уводећи нове технологије и везе, не омогућује увезивање сиренских мјеста са ОКЦ, као што је био случај са електричном сиреном ревитализованом на објекту Творнице обуће „Бема“. Треба имати у виду да електронске сирене раде без електричне енергије, док електричне сирене не могу бити у функцији без електричне енергије. Такође, електронске сирене се укључују радио везом, док електричне сирене морају имати непосредни контакт лица које их укључује или су увезане попречним везама, закупом телефонских водова. По уградњи преосталих шеснаест електронских сирена, систем за узбуњивање грађана о надолazeћој опасности у потпуности би био усклађен са пројектном документацијом, чиме би градски и приградски дио града био покривен звучним сигналом.

- Поред тога, у систем за узбуњивање и обавјештавање грађана Града Бања Лука укључене су и четири сирене „ХЕ на Врбасу“ и изграђен је аутономни систем обавјештавања становништва низводно од хидроакумулације који је компатибилан са системом обавјештавања и узбуњивања система цивилне заштите Града Бања Лука. На тај начин тренутно, Град Бања Лука је покривен са 28 сирена (електронске, електричне и сиренама „ХЕ на Врбасу“). Од стране Оперативног комуникативног центра Бања Лука сваког 15. у мјесецу у 12 сати врши се редовна провјера система за узбуњивање и обавјештавање грађана о надолazeћој опасности пуштањем једноличног тона у трајању од 60 секунди. Преостало је да у наредном периоду инсталишемо репетитор и преосталих 16 електронских сирена, чиме би систем за обавјештавање и узбуњивање грађана на територији Града у потпуности био завршен.
- У циљу успостављања што ефикаснијег система за узбуњивање и обавјештавање грађана на територији Града Бања Лука, у току 2023. године извршена је ревизија пројектне документације која је израђена 2012. године (Пројекат успостављања система узбуњивања и обавјештавања становништва на подручју Града). Узимајући у обзир ревидирана пројектна рјешења у будућем периоду биће неопходно локације и положај сиренских мјеста ускладити са ревидираним пројектом, те хардверске и софтверске компоненте које подржавају рад система.
- У циљу успостављања ефикасног система заштите и спасавања на територији Града Бања Лука, овај Одсјек покренуо је иницијативу за успостављање поузданог система радио комуникацијских веза, који без обзира на хидрометеоролошке и друге реметилачке услове треба да омогући стабилан начин комуникације међу субјектима и снагама система заштите и спасавања. До сада, у последње двије године, је израђен „Пројекат система радио веза за потребе цивилне заштите и ватрогасне јединице Града Бања Лука“, те је извршена ревизија тог пројекта. Након тога набављена је опрема дигитално-аналогна (репетитори, фиксне станице, преносне станице, ручне станице). Два репетитора су смјештена на висевима Липовац и Шибови, док је један

мобилни репетитор инсталиран у командно возило цивилне заштите. Сва возила ватрогасне јединице и цивилне заштите опремљена су уређајима нове генерације, те је набављено око 30 ручних станица нове генерације. У наредном периоду остаје да се изврши набавка додатне опреме која би омогућила увезивање субјеката система на територији Града Бања Лука (ПУ Бања Лука, ОКЦ БЛ, Служба ХМП, ГОЦК, ЦСР, и др.) у јединствен систем веза на територији Града.

- Завршена је реализација Одлуке о формирању повјереничке службе на територији града, гдје је од стране градоначелника именовано 487 повјереника заштите и спасавања по МЗ.
- Путем Тима за комуникације, остварена је редовна сарадња са средствима информисања по питању активности цивилне заштите.
- Успостављена је сарадња са непрофитним организацијама од интереса за заштиту и спасавање: (Ронилачки клуб „БУК“- Бања Лука, Планинарско-алпинистички-оријентациони клуб - „ПАОК“- Бања Лука, Спелеолошко друштво „Понир“- Бања Лука, „Академски радио – клуб - Бања Лука“, „Горска служба спасавања“ - Бања Лука, Ватрогасно друштво - „Бања Лука“, Ватрогасно друштво „Врбања“, Кајак- кану клуб „Врбас“ - Бања Лука, Ронилачки клуб „Делфин“ Бања Лука, Рафтинг клуб „Кањон“ Бања Лука, „Безбједносно Истарживачки Центар“ Бања Лука и „Рафтинг клуб „Дајак клуб“ Бања Лука).
- Обављани су послови дежурства у Одсјеку у ванрадно вријеме, дане празника, суботом и недјељом у складу са Упутством о дежурству у Одсјеку за послове цивилне заштите и ПТВСЈ.
- У Одсјеку за послове цивилне заштите и Професионалне територијално ватрогасно-спасилачке јединице у извјештајном периоду запримљено је 394 предмета, од тога је ријешено 326, док је 68 предмета у поступку рјешавања.
- Вршени и други послови по налогу Градоначелника и за потребе Града.

ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕРИТОРИЈАЛНА ВАТРОГАСНО-СПАСИЛАЧКА ЈЕДИНИЦА

1. Интервенције Професионалне територијалне ватрогасно-спасилачке јединице (ПТВСЈ) Бања Лука

ПТВСЈ Бања Лука (ВЧ Центар и ВЧ Лазарево) од 01.01.2023. - 31.12.2023. године обављала је послове и радне задатке:

Интервенисала је 996 пута и то:

- 522 интервенције су пожари (стамбени, индустријски, привредни и помоћни објекти, електро инсталације, димњаци, контејнери, саобраћајна средства, шумски и пожари отвореног простора)
- 474 су остале интервенције (саобраћајни удеси, поплаве, лифтови, асистенције и обезбјеђења).

Мјесец	Бр. интервенција а (Пожари) ВЧ Центар	Бр. интервенција (Пожари) ВЧ Лазарево	Укупно ПТВСЈ	Пожари	Остало
Јануар	68(51)	11(7)	79	58	21
Фебруар	91(60)	25(21)	116	81	35
Март	70(53)	23(18)	93	71	22
Април	41(27)	15(9)	56	36	20
Мај	58(18)	15(7)	73	25	48
Јун	54(13)	16(4)	70	17	53
Јул	95(19)	32(4)	127	23	104
Август	64(29)	16(10)	80	39	41
Септембар	69(37)	13(8)	82	45	37
Октобар	52(27)	16(9)	68	36	32
Новембар	47(30)	7(2)	54	32	22
Децембар	88(54)	10(5)	98	59	39
УКУПНО	797(418)	199(104)	996	522	474

Важно за напоменути је да смо у овој години имали два велика пожара која смо угасили и спријечили велику материјалну штету иако је материјална штета велика. Ради се о пожару складишта полупроизвода у СХП Целекс гдје је спасен погон за производњу и сусједне фирме. Погон није стајао са радом послје гашења. Други велики пожар је био на згради, тј. помоћном објекту Електрокрајине гдје је надљудским напорима спријечена велика штета, Ради се о објектима који су вишеспратни и наслоњени један на други уз само један прилаз у унутрашњост, кроз хаустор.

Поред примарних задатака ПТВСЈ је на званичан захтјев редовно излазила на обезбјеђење свих јавних скупова, концерата, ватромета, фудбалских утакмица (ФК “Крупа” и ФК “Борац”) и других обезбјеђења објеката гдје је био присутан већи број људи или гдје постоји велика угроженост од пожара те остале манифестације у организацији Града Бања Лука и Републичких органа.

ПТВСЈ је превентивно обилазила све мостове на подручју Града у свим случајевима повишеног водостаја ријека: Врбас, Врбања, Широка, Сутурлија, Драгочајка и потока бујичара, те у складу са могућностима, отклањала препреке које би нарушиле стабилност конструкције и усмјеравале воду ван водотока.

У протеклом периоду ПТВСЈ је учествовала, по одобрењу Градоначелника, у гашењу пожара и тражењу несталих лица на територији сусједних општина, када су ватрогасне јединице или други субјекти упутили званичан позив за помоћ.

ПТВСЈ континуирано сарађује са ДВД Врбања, ШГ Бања Лука и Хеликоптерским сервисом РС, а нарочито на гашењу шумских пожара и пожара ниског растиња којих у овој години није било много.

Достављана је и још увијек се континуирано доставља питка вода за угрожена домаћинства на подручју Града возилима ПТВСЈ по налогу Одсјека за послове цивилне заштите и професионалне територијалне ватрогасне јединице. Воду достављају припадници Одсјека.

У сарадњи са Одјеком за односе са јавношћу, у средствима информисања свакодневно је информисана јавност о активностима ПТВСЈ. Такође, овим путем грађани су упознати са обавезама и активностима које сами морају предузимати у вези са заштитом од пожара и потенцијалним опасностима од пожара. Наши припадници су пружали подршку и помоћ приликом снимања разних емисија и других програмских садржаја.

Редовно су на захтјев појединих организација и јавних установа а уз одобрење Шефа одсјека и Градоначелника организоване посјете и упознавање са опремом и начином рада ПТВСЈ-е. Најчешће су то посјете вртића и школараца. Често су нам у посјету долазили припадници других јединица и добровољних ватрогасних друштава из наше и из сусједних држава.

Велики проблем оперативности ПТВСЈ Бања Лука представља непопуњеност јединице према важећој систематизацији, оптерећење са великим бројем људи распоређеним на пословима ВС Аеродрома Бања Лука, неповољна старосна структура (просјек 46 година и више) и вишемјесечна одсуства по основу боловања (константно је одсутно више припадника).

Ово стање се полако мијења јер је 15 људи положило стручни испит за ватрогасца-спасиоца. Наравно да је потребно примити још младих приправника и исте обучити јер се бројно стање у ПТВСЈ стално мијења, у смислу да неки припадници бивају распоређени на друга радна мјеста због незадовољавања услова на редовном годишњем љекарском прегледу, неки припадници споразумно одлазе тако да је ових 15 ватрогасаца-спасилаца добар почетак, али само попуњавају настале празнине. Предлажем да се јединица попуни са још 20 људи у 2024. години.

Обука се проводи према плану и програму обуке за ватрогасце-спасиоце у складу са правилником о програму и начину полагања стручног испита за професионалне ватрогасце-спасиоце и руководиоце акције гашења пожара и спасавања („Службени гласник Републике Српске“ бр: 21/21),

2. Преглед реализације обуке и вјежби у 2023. години

- ТАКТИЧКО-ПОКАЗНА ВЈЕЖБА – вјежба поводом Дана полиције Српске изведена 04.04.2023. године на Тргу Крајине. На вјежби учествовала 4 ватрогасца-спасиоца и 1 возило.
- ОБУКА-стажно рођење за звање Р1 ронилац. Обука изведена у периоду од 16.-22.06.2023. године у Цавтату (центар за обуку ронилаца). На обуци учествовало 11 ватрогасаца-спасиоца.
- ОБУКА-напредни курс Rescue 3 за спасавање на брзим водама. Обука изведена у периоду од 02.-07.10.2023. године на ријечи Врбас и просторијама РЦ „Кањон“. На обуци учествовала 4 ватрогасца-спасиоца.
- ОБУКА-стажно рођење за звање Р2 ронилац. Обука изведена у периоду од 15.-25.10.2023. године у Цавтату (центар за обуку ронилаца). На обуци учествовало 9 ватрогасаца-спасиоца.
- ОБУКА-у организацији МУП РС одржани „Дани дрона“ са фокусом на летачку обуку за дроне и друге активности. Обука изведена у периоду од 25.-27.10.2023. године у просторијама МУП-а РС. На обуци учествовала два ватрогасца-спасиоца.

- ПОКАЗНА ВЈЕЖБА- показна вјежба „Брзи одговор 2023“ у организацији Одсјека за послове ЦЗ и ПТВСЈ - Град Бања Лука, изведена на локацији Бањалучке гимназије 27.10.2023.године. На вјежби учествовало 13 (тринаест) ватрогасаца-спасиоца са три возила.
- ОБУКА-напредна обука за управљање чамцима на брзим водама. Обука изведена у периоду од 30.10.-03.11.2023.године на ријеци Врбас и просторијама РЦ „Кањон“. На обуци учествовала три ватрогасца-спасиоца.

Свакодневно је вршена обука ватрогасаца у складу са Планом и програмом стручног оспособљавања и усавршавања радника ПТВСЈ-е за 2023. годину за који је добијена сагласност МУП-а. Вршена је израда мјесечних планова за извођење обуке у складу са годишњим Планом и програмом стручног оспособљавања и усавршавања, те констатујемо да је план у потпуности реализован.

3. ВС на аеродрому Бања Лука

Према Правилнику о спасилачко-ватрогасној служби на аеродрому“ Службени гласник БиХ“ бр. 47/07; 85/10; 101/10; и 95/11; спасилачко-ватрогасна служба има улогу предузимања превентивних мјера заштите од пожара, спашавање путника, чланова посаде ваздухоплова и материјалних добара у случају пожара и несреће ваздухоплова као и спашавање у случају других несрећа на аеродрому.

Ватрогасна служба на аеродрому пружа своје услуге према уговору број 11-5-2158/22 од 25.05.2022. године од стране Града Бања Лука са једне стране и корисника услуга „Аеродроми РС“ Предузеће за услуге у ваздушном саобраћају А.Д. Бања Лука са друге стране, чији је број уговора 760/22 од 25.05. 2022. године.

Ватрогасна служба на аеродрому је у периоду од 01.01.2023.-31.12.2023.год. спроводила слjedeће активности:

- Ватрогасна служба на аеродрому као редовне активности изводи теоријску наставу и практичне вјежбе према Правилнику о СВС на аеродрому, Плану за хитне ситуације на аеродрому, према могућностима и стању у ком се налазе ватрогасна возила и опрема која је на располагању. Свакодневно се врши обука ватрогасаца у складу са Планом и програмом стручног оспособљавања и усавршавања радника ПТВСЈ за 2022. год., за који је добијена сагласност МУП-а Републике Српске;
- Летачких операција обезбјеђено је укупно 4457 (полијетање и слијетање - двије летачке операције);
- ВСА на аеродрому вршила је 1252 пута обезбјеђење пуњења резервоара ваздухоплова горивом;
- У овом периоду ВСА је вршила обезбјеђење продужене отворености рада аеродрома 26 пута;
- Приликом чишћења резервоара на депоу горива (претакалишту) вршено је ватрогасно обезбјеђење;

- Црпљење воде из водоводних шахтова и шахтова кроз које пролазе ел.каблови обавља се по потреби када се врши ремонт водоводних и електро инсталација, а по потреби и ради извођења грађевинских радова на новом карго објекту;
- ВСА на аеродрому обавља по потреби и активности чишћења и прања полетно-слетне стазе и аеродромске платформе када се проспе гориво и друга мазива, сапирање полетно слетне стазе од остатака траве након кошења и прање прилазних површина испред аеродромске зграде;
- По позиву у зимским условима ВСА је учествовала у повлачењу и шлепању заглављених возила аеродромског предузећа;
- ВСА редовно врши замјену ваздуха у изолационим апаратима. Замјена се врши по потреби у компресорској станици у ПТВСЈ Бања Лука и о томе се води евиденција, што је ове године обављено 25.5.2023. и 10.9.2023. Аеродромско предузеће нема компресорску станицу.
- Управа Аеродрома Бања Лука почетком јула мјесеца 2022. године, је запослила 12 ватрогасаца приправника за рад на аеродрому у циљу формирања властите ватрогасне службе. Према Правилнику о програму и начину полагања стручног испита за професионалног ватригасца-спасиоца и руководиоца акције гашења пожара, у договору Аеродрома Бања Лука и ПТВСЈ Бања Лука, је извршила обука поменутих ватрогасаца приправника. Програм стручног оспособљавања за професионалног ватрогасца обухвата општи, посебни и практични дио обуке, коју у потпуности спроводи ВСА на Аеродрому Бања Лука и ПТВСЈ Бања Лука.
- Дана 23.3.2023. године на Аеродрому Бања Лука, одржано је полагање стручног испита за професионалног ватрогасца-спасиоца и руководиоца акциом гашења пожара. Полагању су приступили горе поменути ватрогасци приправници. Поправни испит и поновљени испит за ватрогасце који нису приступили први пут на испит, је заказан за 5.5.2023. године, такође у просторијама и полигону Аеродрома Бања Лука.
- Професионални ватрогасци-спасиоци Аеродрома Бања Лука, стекли су могућност за полагање лиценце за рад на аеродрому као ватрогасци. Због тога је организована и спроведена обука, а након тога и полагање испита за рад у спсилачко-ватрогасној сужби на аеродрому. Обука је трајала од 29.5.-31.5.2023. године. Овлаштени инструктор Станислав Тахировић, са Аеродрома Никола Тесла из Београда, је био задужен за поменуту обуку и полагање.
- Према Плану за хитне ситуације Аеродрома Бања Лука, хитне ситуације могу бити у следећим случајевима:
 1. Несрећа ваздухоплова унутар периметара аеродрома (KILO).
 2. Несрећа ваздухоплова ван периметара аеродрома, унутар зоне аеродрома (YANKEE).
 3. Хитна ситуација са ваздухопловом-стање приправности (SIERA).
 4. Хитна ситуација са ваздухопловом-стање пуне приправности (VICTOR).
 5. Пожар на аеродрому HOTEL).
 6. Опасне материје на аеродрому (TANGO).
 7. Хитан медицински догађај (MIKE)
 8. Природне катастрофе (WHISKEY).

*Хитан медицински (MIKE) догађај се десио 4.4.2023. године, када је након слијетања ваздухоплова, било потребно здравствено угроженог путника евакуисати и предати медицинској служби.

* Хитна ситуација са ваздухопловом-стање пуне приправности (VICTOR), гдје је 13.5. 2023. године ваздухоплов Ц-182, затражио принудно слијетање рада недостатка горива. Ваздухоплов је успјешно слетио без посљедица.

*Хитан медицински (MIKE) догађај се десио 24.6.2023. године, када је након слијетања ваздухоплова, било потребно преминулог путника током лета, евакуисати и предати медицинској служби. Спасилачко-ватрогасна служба је према процедури била у дјелимичној приправности.

* Хитна ситуација Природне катастрофе (WHISKEY), је проглашена 19.7.2023. године на Аеродрому Бања Лука, гдје је олујни вјетар праћен великом количином кише, откинуо кровни покривач на великом дијелу аеродромске зграде. Спасилачко-ватрогасна служба поступила према прописаној процедури.

Према Плану за кризне ситуације Аеродрома Бања Лука, кризне ситуације могу бити у сљедећим случајевима

1. Анонимна дојава да је у ваздухоплову (током лета или док се налази на земљи) или аеродромским објектима постављенљ бомба или експлозивна направа(NOVEMBER).
2. Анонимна дојава да је ваздухоплову постављена –ваздухоплов у лету или на земљи(INDIA).
3. Отмица ваздухоплова-у ваздуху или на земљи (GOLF).
4. Оружани бомбашки напад на ваздухоплов, аеродромске објекте и објекте службе контроле летења и узимања путника и особља за таоце (DELTA).
5. Аеродромским или другим објектима цивилног ваздухопловства пронађен предмет или пртљаг који се може сматрати опасним по безбједност цивилног ваздухопловства (LIMA).
6. Саботажа на ваздухоплову(у лету/на земљи) аеродромским или другим објектима цивилног ваздухопловства (CHARLIE).
7. Ометање ласером ваздухоплова и/или оперативних просторија контроле летења (FOXTROT).
8. Евакуација из објекта (ECHO).

* Ометање ласером ваздухоплова и/или оперативних просторија контроле летења (FOXTROT). Ова ситуација се десио 1.1.2023. године, гдје је ометање ласером пријавио пилот ваздухоплова Боинг 738. Није било никаквих посљедица на самом лету, осим тога да је ометање пријављено и поступило се према постојећим процедурам.

- Дана 24.5.2023. године на Аеродрому Бања Лука је одржана Свеобухватна вјежба хитне ситуације. Вјежба је изведена у сценарију, Хитна ситуација са ваздухопловом-стање приправности (SIERA) и Несрећа ваздухоплова ван периметара аеродрома, унутар зоне аеродрома (YANKEE). Ријеч је о тестирању и увјежбаности свих служби на аеродрому, стицање праксе и рутине организација које имају обавезу примјене документа „План за хитне ситуације Аеродрома Бања Лука“.

-Дана 21.9.2023. године на Аеродрому Бања Лука је одржана вјежба за кризне ситуације у организацији аеродрома, а на основу ваздухопловних прописа који регулишу ову област и

закључака са сједнице Комитета за безбједност Аеродрома Бања Лука. Назив вјежбе је био „ЛИМА 2023“. Ријеч је о тестирању свих служби на аеродрому, стицање праксе и рутине организација које имају обавезу примјене документа „План за кризне ситуације Аеродрома Бања Лука“.

- Дана од 13.9.-15.9.2023. године спроведена је теоријска обука из области Спасилачко-ватрогасне службе за профил професионални ватрогасац и командира, припадника ПТВСЈ Бања Лука и Аеродрома Бања Лука. Теоријска обука одржана је у просторијама Центра за обуку Аеродрома Бања Лука и просторијама ВСА на аеродрому, од стране овлаштеног инструктора/предавача Станислава Тахировића. Провјера обучености и обука за професионалног ватрогасца спроводи се ради стицања практичне обучености на радном мјесту ватрогасца и оцјене способности за обављање послова ватрогасца противпожарне заштите аеродрома и ваздухплова. Исти овакав практичн-теоретски облик обуке је спроведен у периоду од 11.10.-13.10.2023. године у просторијама Аеродрома Бања Лука као и просторијама ПТВСЈ Бања Лука. Практични дио је изведен на полигону Аеродрома Бања Лука. На обуци су присуствовали припадници ПТВСЈ Бања Лука, ДВД Лакташи и ОС БиХ.

- Дана 6.9.2023 године на Аеродрому Бања Лука је обављен инспекцијски преглед вањског сарадника Слободана Ђурђевића за домен спасилачко-ватрогасне службе у складу са редовним годишњим надзором Аеродрома Бања Лука. Преглед ватрогасне службе је обављен са почетком у 12³⁰ и трајао је до 17³⁰ часова. За овај преглед је било потребно припремити сву документацију везану за ватрогасну службу.

4. Превентивна противпожарна заштита

Сходно члану 77. Закона о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“ бр: 94/19), Ватрогасној јединици су повјерени послови надзора над спровођењем превентивних мјера заштите од пожара у областима: исправност апарата за почетно гашење пожара, исправност хидраната, водозахвата, димовода, одлагања запаљивих течности и гасова и других запаљивих материја у подрумима, на таванима и другим мјестима која представљају опасност за грађане и околину, као и одржавање проходности пожарних путева, у циљу спречавања настанка пожара и ефикасног дјеловања Ватрогасне јединице приликом гашења пожара.

Редовним прегледом стамбених објеката (20) установљено је да 17 објеката посједује апарате за почетно гашење пожара, а 3 објекта не посједује апарате за почетно гашење пожара. Од укупног броја ПП апарата (62), 22 је испитано док је 40 неспитано од стране овлаштене установе.

Од укупног броја хидрантских ормара (88), 40 хидрантска ормара су комплетна док је 48 некомплетно, недостају цријева и млазнице.

Од укупног броја прегледаних објеката (20), код 3 објекта смо констатовали лоше стање у погледу заштите од пожара, девастирана и некомплетна хидрантска мрежа и непосједовање ПП апарата.

Пажњу и даље треба посветити превентивној заштити од пожара у циљу спречавања избијања и ширења пожара како би се у објектима гдје борави и окупља већи број људи, штета од пожара могла свести на најмању могућу мјеру уз заштиту људских живота и материјалних добара.

Преглед објеката вршиће се у континуитету и у наредном периоду, док се не спроведу законом предвиђене мјере.

Прилог:

1. Табела - Преглед извршених превентивних контрола у периоду 01.01.2023-31.12.2023.

ПРЕГЛЕД
извршених превентивних контрола у периоду 01. 01.2023 – 31.12. 2023. године

КОНТРОЛИСАНИ СУБЈЕКТИ	ВРСТА КОНТРОЛЕ			ПРЕДМЕТ КОНТРОЛЕ										
	Редовна	Ванредна	Повратна	Прилаз објекту		Апарат за почетно гашење пожара		Хидрантска мрежа			Мјесто за одлагање запаљивих материја		Упозорење забране кориштења отвореног пламена	
				Уређен	Неуређ.	Има	Нема	Исправна	Неиспр.	Није угр.	Има	Нема	Има	нема
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Стамбени објекти (ЗЕВ)	20	-	-	20	-	17	3	8	12	-	-	-	-	-
Вањска хидрантска мрежа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Разлог због којег је обустављена активност на превентивним прегледима је вишемјесечно боловање и споразумни прекид радног односа припадника који је био задужен за тај дио посла. Због константних проблема у људству, остали руководиоци акције

гашења пожара и спасавања нису могли бити распоређени јер би тако дошли у проблем оперативности и способности јединице за интервенисање

Преглед објеката вршиће се у континуитету и у наредном периоду, чим се за то стекну услови.

5. Стање опреме и МТС

Професионална ватрогасна бригада Бања Лука располаже са укупно 31 возила и 8 прикључних возила.

Од 31 возила којим располаже:

- 18 возила су специјална радна ватрогасна возила
- 6 возила су путничка
- 3 возила теренска
- 4 возила вишенамјенска

Осим наведених возила ПТВСЈ користи МАН грајфер (утоваривач) и 2 радне машине Komatsu WB975-5ЕО (багера) .

Поред возила ПТВСЈ располаже са :

- 15 електро-агрегата
- 37 ватрогасних моторних пумпи за воду
- 3 косилице
- 3 тримера
- 13 моторки
- 3 чамца (лимени, вали и гумени)
- 160 ком. ватрогасна цријева Ø 52 mm
- 90 ком. ватрогасна цријева Ø 75 mm
- 2000l пјенила
- 170 апарата за почетно гашење пожара (S, CO₂,) .

6. Анализа и утрошених средстава за потребе ПТВСЈ

У периоду од 01.01.2023 до 31.12.2023. године у ПТВСЈ Бања Лука утрошено је:

- Гориво, уље и течност за хлађење: 31.655 l дизела, 1598 l бензина,
- 28l специјалних уља (тестерол, хипенол, УК2, двотактол, АТФ матик), 18 l перманта 100%, 0 l дестиловане воде, 30 l течности за шајбе, 4 kg товатне масти;
- 200l Add Blue течности.
- Набављено је 2467l бензина, 30.876 l дизела, 100l Add Blue течности 275 l
- Сва ватрогасна возила (осим прикључних) прешла су укупно 149 039 km.
- Извршена је заmjена акумулатора на специјалним ватрогасним возилима:
1 ком.12 V 30 Ah; 1 ком. 12 V 23 Ah; 2 ком. 12 V 70 Ah; 1 ком. 12 V 88 Ah;
1 ком 12 V 95 Ah, 1 ком 12 V 110 Ah; 2 ком 12 V 180 Ah
- Због одржавања ватрогасних возила и опреме i објеката у радионици ПТВСЈ (ВЧ Центар и Дервиши), утрошено је: 1 kg жице за варење CO₂ апаратом, 20 резних и 11 брусних плоча за малу брусилицу, 4 резне и 4 брусне плоче за велику брусилицу, 0,6 kg електрода, 1 паковање убудних осигурача 24/12 V, 7 сијалица H4 24/12 V,
- 7 сијалица H7 24/12 V, 7 сијалица H11 24/12 V

- 10 свјећица, 10 шелни Ø50, 4 изолир трака, 10 турпија за оштрење ланаца за моторне пиле.
- На ватрогасним интервенцијама покварено је или уништено око 19 ватрогасних цријева различитих димензија, 3 универзалне млазнице, 1 ручна батерија, 1 ручна радио станица.

Табела утрoшка воде за гашење у периоду 01.01.2023 до 31.12.2023

Средство ВЈ	Вода за гашење пожара (l)	Пјенило (l)
Центар	548090	230
Дервиши	102064	150
Σ	650154	350

Табела одвезене воде за пиће у периоду 01.01.2023. до 31.12.2023.

ВЈ	Вода за пиће (l)
Центар	897 000
Дервиши	241 000
Σ	1.138,000

11. Закључак

У извјештајном периоду, средства из Буџета Града су издвајана сходно члану 153. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, те кориштена за набавку нове и поправку постојеће опреме и материјално-техничких средстава, док је 1% од наведених средстава реализован за превентивне активности кроз пројекте Одјељења за саобраћај и путеве, Одјељења за комуналне послове и Одјељења за привреду.

Један од кључних елемената као фактор напретка и развоја система заштите и спасавања јесте доношење прописа из надлежности директора Републичке управе цивилне заштите који су веома битни код планирања опремања снага цивилне заштите, израде стратегије развоја, плана јавних набавки, а тиме и буџетских захтјева из области заштите и спасавања, и то:

1. Правилник о врсти и количини опреме и материјално - техничким средствима које користе штабови за ванредне ситуације, јединице, тимови цивилне заштите и

- повјереници заштите и спасавања, (члан 133. став 3. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама).
2. Правилник о врсти и количини средстава за личну, узајамну и колективну заштиту и роковима за њихову набавку (члан 61. став 2. наведеног Закона).
 3. Потребно је именовати координаторе за репрезентативне ризике на нивоу Републике у циљу координације активности на изради докумената Плана заштите и спасавања са локалним заједницама, ради остварења веће сарадње и координације са надлежним министарствима који предлажу координаторе за поједине ризике. Тиме би дошло до ефикаснијег увезивања субјеката заштите и спасавања у јединствен систем.
 4. Израдити нову Републичку Процјену угрожености и Републички План заштите и спасавања, ради усклађивања локалних планова са истим (Законска обавеза).
 5. Одржавати тематске састанке на нивоу Републичке управе цивилне заштите или Подручног одјељења цивилне заштите у вези питања заштите и спасавања у односу на поједине ризике опасности, опремања јединица цивилне заштите МТС-ом и опремом, обуком, чувањем и одржавањем опреме и МТС-а заштите и спасавања.

Такође је неопходно урадити јединствен електронско-информациони систем за потребе цивилне заштите на територији Републике Српске.

1. Међународна сарадња

Осим стандардних активности редовног ажурирања базе контакт података дипломатског кора у БиХ, градова партнера и пријатеља, међународних организација и институција, Одсјек је наставио рад на анализи и дефинисању могућих активности међународне сарадње, организовао састанке градоначелника и других представника градске управе са дипломатским кором, међународним организацијама и институцијама, пратио активности и догађаје у градовима побратимима, партнерима и пријатељима, међународним институцијама и организацијама и предлагао могуће активности у вези са истим.

Од регионалних и међународних активности и догађаја, у вези са којима су, у оквиру Одсјека за регионалну и међународну сарадњу и протокол градоначелника, извршене све потребне припремне и организационе активности, издвајају се:

- Град Цанџоу (Народна Република Кина) – активности на потписивању Споразума о сарадњи између два града, а на основу Одлуке Скупштине Града Бања Лука из децембра 2022. године;
- Модин - настављена континуирана сарадња са израелским градом партнером у виду посјете и учешћа представника овог града на обиљежавању Дана Града Бања Лука и АТП турнира у априлу 2023. године;
- Грац – обновљена сарадња у виду размјене писама између два градоначелника о моделима будуће сарадње и подршке Града Граца;
- Наставак континуираних контаката са градом побратимом Кајзерслаутерном (Савезна Република Њемачка);
- Припрема потписивања Споразума о сарадњи са Градом Скопље (Сјеверна Македонија);
- Припрема потписивања Споразума о сарадњи са Градом Ужице (Република Србија);
- Остварени контакти са Градом Римом (Република Италија) у циљу потписивања Споразума о сарадњи;
- Континуирано праћење активности и обавеза градоначелника у Конгресу регионалних и локалних власти Савјета Европе;
- Учешће у раду мреже „Евроградови“ и праћење активности уз достављање информација надлежним одјељењима о могућности учешћа у онлајн догађајима;

2. Међународни пројекти

Током 2023. године Одсјек за међународну сарадњу и пројекте радио је на припреми и имплементацији више значајних пројеката. Најважнији су:

- **Урбане тржнице** – у сарадњи са ЕУ4АГРИ и УНДП, укупна вриједност пројекта 325.350,33 КМ, донација за Бањалуку 199.964,84 КМ;
 - **Јачање улоге мјесних заједница у БиХ - Фаза 2** – у сарадњи са ЕУ, УНДП, Владом Шведске, укупна вриједност пројекта 201.774 КМ, од тога донација за Бањалуку 46.200 КМ
- МЗ Бистрица: замјена столарије у 6 учениоца у О.ш. „Мирослав Антић“;

- МЗ Центар 1 и МЗ Булевар: набавка и уградња двије инфо табле
- МЗ Обилићево 2: реконструкција кошаркашког игралишта;
- МЗ Пријечани: обнова уличне расвјете
- МЗ Старчевица: дјечија игралишта
- **Реконструкција крова на згради О.ш. "Доситеј ОБрадовић" у Бањалуци** – донација Владе Републике Бугарске; укупна вриједност пројекта 95.000 КМ, донација 65.500 КМ
- **Пројекат ПИПЛС:**
 - Опремање нове подручне основне школе у насељу Ада – у сарадњи са УНДП и Владом Шведске, укупна вриједност пројекта 251.550 КМ, донација 85.000 КМ;
 - DMS (Систем управљања документима – Фаза 1)
 - Финансијско управљање и контрола
 - Мапирање пословних процеса
- **Центар културних и креативних индустрија Бања Лука** – Завршена је комплетна урбанистичко-техничка документација која је достављена UNESCO-у као имплементатору пројекта. Пројекат је финансиран од стране ЕУ кроз IPA III програм у износу од 3.600.000 КМ. Грађевинска дозвола је у завршној фази.
- **Пројекат GIFTSNET** – Финансиран од стране ЕУ Interreg програма у износу од 582.818 КМ. Комплетирана је сва неопходна документација за адаптацију и санацију двије куле и пројекат је спреман за реализацију.
- Посебно је значајно истаћи да је Бањалука стекла престижну титулу **UNESCO креативног града у области музике 2023**, што представља обавезу за град да ради на испуњењу циљева дефинисаних у пројекту.
- **Иновирање демократског учешћа на локалном нивоу** (делиберативни процес) у сарадњи са Савјетом Европе, вриједност пројекта 78.000;
- **Смањење ризика од катастрофа у БиХ** у сарадњи са УНДП, УНИЦЕФ, УНЕСКО, УНФПА, ФАО, вриједност пројекта 50.000 КМ;
- **Припрема и реализација пројекта „Три игралишта“ у Бањој Луци** у Улицама Срђе Злопоглеђе, Саве Љубоје („Маракана“) и у Делибашином селу;
- **Припрема и праћење изградње прве фазе шеталишта уз Врбас** – изградња водоцрпилишта са обалоутврдом на локацији узводно од Зеленог моста;
- **Припрема и реализација пројекта постављања надстрешница за бицикле** на локацијама код Дома здравља Бања Лука, „Верно“;
- **Припрема и праћење израде документа План одрживе урбане мобилности (ПОУМ/SUMP);**

3. Домаће и међународне манифестације:

Одсјек за међународну сарадњу и пројекте у финансијском и организационом смислу учествовао је у најзначајнијим манифестацијама:

- Нова Година у Бањалуци,
- Православна нова година
- Велика манифестација поводом отварања Бањалучког прољећа
- Бањалучки фестивал цвијећа
- Дан града
- Васкршњи пикник
- Бањалучки карневал

- Тротоарт
- Слава града
- Љето на Врбасу
- Велики почетак
- Отварање шеталишта уз Врбас
- Јесењи сајам цвијећа, плодова и меда
- Организација новогодишњег бала

Поред наведених пројеката, Одсјек је радио и на припреми апликација према међународним донаторима као што су ЕУ, ЕИБ, WBIF и други.

Осим наведеног, Одсјек је пратио захтјеве регионалних и међународних субјеката пристиглих у електронској пошти градоначелника и у вези с тим вршио координацију са Кабинетом градоначелника и службом за протокол и организационим јединицама градске управе.

У погледу активности везаних за превођење, обрађиване су и превођене информације за потребе информисања потенцијалних иностраних инвеститора о пројектима Града, који треба да буду реализовани у будућем периоду, а Одсјек је за потребе Кабинета градоначелника давао мишљење о учешћу Града у понуђеним иницијативама и пројектима. Такође, вршено је и праћење догађаја у организацији међународних институција и организација, те објављених позива за достављање пројектних приједлога како би се градоначелнику и другим организационим јединицама градске управе предложило учешће на онима за које је Одсјек процијенио да би могли бити од интереса за Град.

Током 2023. године континуирано су вршени и послови превођења и организације превођења за потребе Кабинета градоначелника и осталих организационих јединица Градске управе. Наведени послови односили су се углавном на следеће области:

- вијести за званичну интернет страницу Града,
- апликација за градске пројекте код међународних институција,
- презентације у сврху представљања Града на регионалним и међународним конференцијама,
- брошуре о услугама Градске управе,
- уговори/споразуми између Града Бања Лука и Европске банке за обнову и развој са пратећом документацијом (редовни полугодишњи и годишњи извјештаји са пратећом документацијом, уговори, банкарске гаранције, Одлуке Скупштине Града Бања Лука за пројекат „Воде 2“ и „Воде 3“),
- Европска инвестициона банка (ЕИБ);
- Моморандум о разумијевању - UNDP,

XIX – ОДСЈЕК ЗА САРАДЊУ СА ГРАЂАНИМА – КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ГРАЂАНЕ

Одсјек за сарадњу са грађанима-Канцеларија за грађане је организациона јединица Градске управе Града Бања Лука у којој се обављају сљедећи послови:

- давање одговора, упуства и обавјештења на захтјеве и питања грађана;
- врши непосредан пријем грађана;
- давање одговора на питања грађана, упућена путем интернета (WEB страна Града и e-mail-a);
- разматрање представки и притужби грађана, испитивање њихове основаности са организационим јединицама Градске управе Града и другим надлежним органима;
- предлагање градоначелнику мјера за основане представке и притужбе;
- сачињавање иницијатива за покретање дисциплинских поступака у случају постојања сумње на повреде радних дужности од стране запослених у Градској управи;
- праћење и координисање извршења предложених и предузетих мјера;
- припрема публикација и промотивних материјала намијењених грађанима у циљу одговарајућег обавјештавања и едукације грађана;
- помоћ грађанима у попуњавању образаца;
- израда нових, и допуна постојећих интерних контролних поступака и процедура;
- унапређење система управљања квалитетом ISO 9001, из дјелокруга рада канцеларије;
- провођење мјера заштите на раду и заштите од пожара, и мјера у вези са кориштењем и чувањем имовине у канцеларији;
- обезбјеђење услова за провођење мјера заштите животне средине - у складу са Законом, из надлежности Канцеларије;
- у Канцеларији се обављају и други послови, по налогу градоначелника и шефа Кабинета градоначелника.

У Одсјеку за сарадњу са грађанима-Канцеларији за грађане врши се свакодневна обрада захтјева којима се грађани обраћају градоначелнику и директно Одсјеку, анализа представки и притужби грађана, информисање грађана о њиховим правима и начинима њиховог остваривања, те припрема писмених одговора на сва питања грађана.

Комуникација са грађанима одвија се путем више различитих канала и то у директној усменој комуникацији, телефоном, електронским путем или писмено подношењем молби, захтјева и других врста поднесака. Поред наведеног, у Одсјеку за сарадњу са грађанима грађанима се прибављају све потребне информације која се тичу остваривања њихових права, припремају и упућују писмени одговори на захтјеве грађана, грађани се упознају са конкретним законским прописима, те им се пружа помоћ у бржем и лакшем остваривању права која им по закону припадају.

Канцеларија обрађује молбе и захтјеве грађана различите садржине као што су молбе за новчану помоћ, захтјеви за рјешавање инфраструктурних проблема, представке, притужбе и пријаве грађана као и захтјеви за приступ информацијама који се рјешавају у складу са одредбама Закона о слободи приступа информацијама ("Службени гласник Републике Српске", број 20/01).

У 2023. години, у Одсјеку за сарадњу са грађанима-Канцеларији за грађане примљено је 5586 грађана, телефонски разговор је обављен са 4145 грађана, те одговорено на преко 3000 упита примљених путем електронске поште.

У извјештајном периоду, у Одсјеку за сарадњу са грађанима-Канцеларији за грађане примљено је и обрађено 1170 писмених захтјева грађана.

Од укупног броја примљених захтјева, 215 захтјева односило се на захтјеве за приступ информацијама, поднесено је 239 молби грађана за једнократну новчану помоћ, 65 захтјева односило се на представке/притужбе и пријаве грађана, те осталих захтјева, молби и поднесака у вези са остваривањем различитих права грађана укупно 651 .

План рада за 2024. годину односи се на побољшање интерне комуникације те ефикасније и брже достављање информација Одсјеку од стране других организационих јединица унутар Градске управе Града Бања Лука.

XX – ОДСЈЕК ЗА ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ

У току извјештајног периода Одсјек за обезбјеђење је обављао редовне и ванредне послове обезбјеђења на којима су извршени сљедећи послови и задаци:

- Организација рада Одсјека за обезбјеђење у складу са процјеном ризика на свим позицијама обезбјеђења, те у складу стим са довољним бројем радника и начином дежурства на истим;
- Припрема, организација и извршавање физичких и техничких мјера безбједности, пратње и надзора, као и свакодневних најављених посјета разних делегација и гостију у згради Градске Управе ;
- Запримање дописа и предмета и рјешавање по истим;
- Свакодневно праћење и вршење контроле рада и извјештаја Вође смјене, као и радника обезбјеђење на позицијама које се обезбјеђују;
- Ажурирање, прикупљање, обрада и анализа материјала и информација повјерљиве природе у Оперативном центру Градске управе и архивирање истих;
- Константно и непрестано праћење рада и исправности видео надзорног, ватродојавног и противпровалног система ;
- Редовна сарадња са Полицијском управом Бањалука, достављање тражених информација, видео документације и извјештаја у вези тражених информација, предметних дешавања, догађаја или лица;
- Кореспонденција службених захтјева са Полицијском управом Бањалука као и полицијским станицама ради свакодневног увида и сазнањима о дешавањима везаним за сам град Бањалуку;
- Упућивање дописа Полицијској управи Бањалука ради провјере података за тридесет три (33) радника обезбјеђења, у циљу набавке и кориштења оружја у Одсјеку за обезбјеђење;
- Није било поступања по рјешењима суда у извршним одредбама, забранама прилазака, надзору и спровођењу истих у складу са предметним захтјевима;
- Припрема, организација и извршавање физичких и техничких мјера безбједности у циљу несметаног рада градске Скупштине, саме безбједности одборника и других гостију – званица, као и у салама Градске управе (комисије, расправе, састанци и сл.);
- Свакодневни надзор, праћење и контролисање радника обезбјеђења при доласку и одласку на посао, понашање истих на послу, односима са странкама, сарадње са колегама, дешавањима у просторијама Градске управе и примопредаји смјена;
- Редовно одржавање радних састанака са радницима обезбјеђења у циљу побољшања и ефикаснијег рада, као и разних текућих питања у вези са радом Одсјека за обезбјеђење;
- Предузимање свих неопходних активности око подизања нивоа безбједности свих наших објеката који се обезбјеђују у вријема када су биле актуелне теме у Граду Бањалуци и региону о постављеним експлозивним направама у објектима институција, школа и слично.
- Контролу доласка и одласка са посла свих радника Градске управе о чему су сачињени мјесечни извјештаји и редовно достављани шефу Кабинета Градоначелника,

- Пружање заштите радницима Градске управе приликом обављања редовних послова и задатака.

У погледу функционалности истих, у току протекле године смо у више наврата пријављивали врло учестале кварове на видео-надзорном систему који су у поменутом периоду привремено и рјешавани, али као такви не пружају поузданост у свом раду, као и метал детектор врата која су често неисправна због застарјелости самог система.

Одређене кварове на видео надзорном систему смо рјешавали преко приватне агенције „Блум“ са којом Градска управа има Уговор о одржавању, али често нису били у могућности отклонити квар или замијенити покварени дио, јер се више такав не производи.

Ватродојавни и противпровални систем у надзираним објектима, као и у самој згради Градске управе у више наврата указивао на могући проблем, који је накнадним утврђеним провјерама установљено да је био лажан, такође због горе наведеног разлога.

Сваки пут када би се огласио противпровални или ватродојавни аларм на објектима који се обезбјеђују радници обезбјеђења су обавјестили полицију, која је након извршене провјере достављала повратну информацију о затеченом стању на објекту. У току извјештајног периода на штићеним објектима није било оштећења, провале или пожара.

1. Редовно обезбјеђење на позицијама обезбјеђења

Редовно обезбјеђење је вршено на мјестима обезбјеђења и то:

- Кабинет Градоначелника,
- Улази у зграду Градске управе из улица Трг српских владара, Веселин Маслеша и Краља Петра 1. Карађорђевића,
- Војни одсјек,
- Паркинг простор у улици Краља Алфонса, до 26.04.2023. године,
- Дом омладине,
- пословна зона „Рамићи“.
- Парк Младен Стојановић од 01.05.2023. године.

Такође је вршено и обезбјеђење Градоначелника на свим позицијама на којима је боравио са једним радником обезбјеђења или више у зависности од процјене ризика самог догађаја који је посјећивао.

Редовни послови које су радници обезбјеђења обављали су:

- Евидентирање, легитимисање и провјера свих странака и њихова верификација пријема код службеника Градске управе, као и њиховог кретања, времена задржавања у згради Градске управе
- Надзор свих улаза и излаза у службене просторије (канцеларије) зграде Градске управе;
- Свакодневно преузимање позива према Градској Управи након 16 часова и у дане викенда и празника, прослеђивање позива странака дежурним инспекцијским

службама и комуналном одјељењу, као и давању грађанима неопходне потребне информације;

- Свакодневна евиденција кориштења службених возила Градске управе и евидентирање стања присутности истих на простору паркинга зграде Градске управе“;

Број странака евидентираних у књизи извјештаја који су ушли на спратове Градске управе у току 2023. године је сљедећи:

- **4.486** уласка из улице Трг српских владара,
- **12.704** улазака из улице Веселин Маслеша
- **14.688** улазак из улице К.П.И Карађорђевића

Укупан број улазака на спратове Градске управе износи **31.878.**

Обезбјеђење градске имовине које се обезбјеђивало у току 24 часа је сљедеће:

- 1) зграда Градске управе,
- 2) зграда Комуналне полиције са припадајућом имовином града и паркинг простор у улици Краља Алфонса XIII, до 26.04.2023. године до 11:00 часова, када смо извршили промпреду наведених обавеза „Служби за заједничке послове“.
- 3) Дом омладине и припадајућа имовина Града у улици Ђуре Даничића бр. 1,
- 4) парк Младен Стојановић, припадајућа имовина Града, као нпр. „дјечије игралиште, трим стаза и тд“.
- 5) службена возила у дворишту градске Управе,
- 6) објекти градске Управе у пословној зони Рамићи са припадајућом имовином Града.

Опрема која је кориштена за професионално обављање задатих послова безбједности је сљедећа:

1. Видео – надзорни систем – зграда Градске управе (2009)
2. Ватро – дојавни систем – зграда Градске управе (2011)
(ext.“Старчевица, Борик, Врбања, Српске Топлице, Дом Омладине“)
3. Против-провални систем (2011)
(ext.“Старчевица, Борик, Врбања, Српске Топлице, Дом Омладине“)
4. Контрола приступа и евиденција радног времена – уласка/изласка радника (2011)
(card & video check, employment history verification)
5. Радио комуникацијски уређаји / воки-токи – зграда Градске управе (2008)
6. Техничке баријере (врата, рампе) – зграда Градске управе
(улаз у унутрашње двориште) и паркинг простор „Комуналне полиције“
7. Остало :
 - а) помоћни лифт за особе са инвалидитетом (улаз – Веселина Маслаше)
 - б) уређаји за детекцију метала – оружја (бочни улази, главни улаз)
 - ц) клијент рачунари, ел. адресар и надзор (бочни улази, главни улаз)
 - д) телефонски локали и провјере „упослених –странака“ (бочни улази, главни улаз)

Поред редовних, вршили смо и ванредне послове и задатке из домена наше службе и

то:

- 08.01. до 09.01.2023. - физичко обезбјеђење манифестације за Дан РС, који је протекао у најбољем реду,
- 22.03.2023. – обезбјеђење парка Младен Стојановић (дјечије игралиште),
- 07.04. до 09.04.2023. - обезбјеђење „столица“ на Тргу Крајине,
- 07.04. до 09.04.2023. - физичко обезбјеђење манифестације, фестивал цвијећа „Бањалучко прољеће“, које је протекло у најбољем реду,
- 19.04. до 31.07.2023. - физичко обезбјеђење комплекса бања Врућица, а од 31.07.2023. године, до данас врши се повремен обилазак сваку ноћ у периоду од 19:00 до 06:30 часова,
- Од 23.05. до 01.11.2023. – престанак физичког обезбјеђења Пословне зоне Рамићи, по наређењу шефа Кабинета Грујић Владимира,
- 16, 17 и 18.06.2023. - физичко обезбјеђење манифестације „Тротоарт“,
- 28.06.2023. – физичко обезбјеђење протеста који се одржавао испред зграде Градске управе,
- 29, 30.09. до 01.10.2023. - физичко обезбјеђење манифестације „Јесењи фестивал цвијећа“,
- 26.12. до 31.12.2023. године, обезбјеђење „Зимзо-парка и новогодишњег програма“ који су обезбјеђивали радници прив.агенције „Sector Security“.

Дана 19.09.2023. године, извршили смо планирану набавку шест (6) пиштоља марке „SMITH&WESON“, модел „M&P 9 Shield“, те за исте добили Рјешење за држање оружја од стране МУП-а, ПУ Бања Лука.

У периоду од 25.10. до 28.11.2023. године добили појединачна смо Рјешења за повјеравање оружја свим радницима обезбјеђења, који могу уз потписан радни налог носити оружје ван Градске управе.

У току 2023. године било је неколико мањих интервенција од стране радника физичког обезбјеђења, које су ријешене вербалним путем и нису кориштена овлаштења припадника обезбјеђења „употреба физичке снаге“.

Табеларни приказ по мјестима обезбјеђења

МЈЕСТО ВРШЕЊА ФИЗИЧКОГ ОБЕЗБЈЕЂЕЊА	БРОЈ РАДНИКА	Радно вријеме
Кабинет Градоначелника	3	12 ч
Улаз у ГУ – Трг српских владара	8	24 ч
Бочни улази из улица В. Маслеша и К.П. I Карађорђевића	5	12 ч
Парк - Младен Стојановић	4	24 ч
Дом омладине	4	24 ч
Војни одсјек	1	8 ч
Пословна зона „Рамићи“	5	24 ч
МЈЕСТО ВРШЕЊА ТЕХНИЧКОГ ОБЕЗБЈЕЂЕЊА	БРОЈ РАДНИКА	Радно вријеме
Мониторинг центар у канцеларији бр. 4	1	12 ч
УКУПНО	31	

XXI – ОДСЈЕК ЗА УПРАВЉАЊЕ НЕПОКРЕТНОМ ИМОВИНОМ ГРАДА

А - УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Послови Одсјека могу се подијелити у сљедеће важније области: евиденција пословних објеката, простора, гаража и станова у власништву града Бања Лука, додјела у закуп пословних објеката, пословних простора и гаража кроз комерцијални закуп и закуп под посебним условима, пренос права управљања, коришћења и одржавања објеката Града на одређене градске установе, покретање поступака за књижење имовине Града у јавним евиденцијама подношењем захтјева и иницијатива надлежним органима, оснивање и све промјене у вези ЗЕВ-ова као регистарски орган, рјешавање у стамбеној области кроз закуп и откуп станова у власништву Града, прије свега за борачке категорије, покретање поступака наплате потраживања Града судским путем за закупнине и остале обавезе из уговора о закупу, увођење савремених информационих технологија у свакодневни рад, рад са странкама, теренски рад, инвестиционо одржавање непокретне имовине и други послови.

А.1 - АКТИВНОСТИ У 2023. ГОДИНИ

У току 2023. године, реализоване су сљедеће мјере и активности:

- За све закупце, који су уредно измирили све обавезе по основу закључених уговора о закупу под посебним условима, утврђен је приједлог одлуке о продужењу периода закупа под посебним условима, које је Скупштина града Бања Лука усвојила, а затим су са истима закључени анекси уговора о закупу под посебним условима на период од 5 година;
- Интензиван рад у апликацији *Регистар некретнина* у циљу што бржег успостављања употребљиве електронске базе података о непокретностима;
- Синхронизовано и свакодневно издавање налога за рад на терену ради контроле кориштења пословних простора, идентификације непокретности и прикупљања потребних података за потребе Регистра;
- На закупце пословних простора под посебним условима пребачена обавеза довођења пословних простора у стање условности;
- Интензивно рјешавање захтјева за адекватан смјештај одређених градских и републичких институција и установа како би се оптимално искористили расположиви пословни простори у власништву Града Бања Лука и ставили у функцију локалног развоја.

Б – ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕНИХ ПОСЛОВА И ЗАДАТАКА

У извјештајном периоду у Одсјеку, а у складу са описом послова и надлежностима Одсјека, у току 2023. године, реализоване су и континуирано се реализују, слједеће активности:

Б.1 – ПОСЛОВНИ ОБЈЕКТИ, ПРОСТОРИ И ГАРАЖЕ

У оквиру ПИПЛ-с пројекта проведене су активности на припреми општег акта – Правилника којим би се нормирале активности везано за унос података у апликацију „Регистар некретнина“.

Припремљене су измјене постојећег Правилника о поступку, критеријумима и мјерилима издавања у закуп пословних зграда, пословних просториј, гаража и гаражних мјеста у гаражама у својини Града Бања Лука.

Имајући у виду да су постојали простори који су кориштени без правног основа, да закупца и корисник није измиривао редовно обавезе по основу закупнине, ПДВ-а, електричне енергије, итд, да уговорне одредбе нису биле уједначене и усаглашене, током 2023. године, проведен је највећи број активности и предузете одговарајуће радње, како правне тако и теренске, што је довело до:

- измјене и допуне постојећих уговора (Анекса);
- могућности одустанка Града од уговора уколико закупца не измири своје обавезе на двомјесечном нивоу;
- могућности раскида уговора без било каквог условљавања закупца;
- уговорене уговорне казне закупцима, у износу двомјесечне закупнине за сваки мјесец нелегалног кориштења простора по раскиду уговора;
- у уговорима наведен већи број могућих разлога у којима град Бања Лука има право раскида уговора.

Напријед наведено, довело је до:

- редовног измиривања свих обавеза како према Граду тако и према осталим градским предузећима (вода, струја, гријање и др.);
- већих односно редовнијих прилива у буџет Града по основу закупнине;
- опадање тренда неплаћања закупнине што је довело до рационализације смањивањем послова око утуживања, принудне наплате;
- веће дисциплине код закупца у измиривању свих уговорних обавеза;
- боље позиције града Бање Луке код евентуалних будућих спорова будући да су сви закупци потписали уговоре са клаузулом да за сваки мјесец нелегалног боравка у простору плаћају уговорну казну у двоструком износу закупнине.

Продаја и издавање у закуп пословних простора и гаража

- У току 2023. години Град Бања Лука закључио је 2 уговора о закупу пословних просторија на основуведеног поступка лицитације.
- У току 2023. години Град Бања Лука закључио је 12 уговора о закупу гаража на основуведеног поступка лицитације.
- У току 2023. години Град Бања Лука закључио је 46 уговора о продужењу периода закупа пословних просторија под посебним условима;
- У току 2023. години Град Бања Лука закључио је 8 уговора о закупу пословних просторија под посебним условима;
- У току 2023. године реализована је продаја 9 гаража у власништву Града Бања Луке, чија је укупна вриједност 100.451,00 КМ (обвезнице);
- У току 2023. године реализована је продаја 1 пословног простора у власништву Града Бања Луке, чија је укупна вриједност 241.000,00 КМ (обвезнице).

Напомена: Одсјек је активно пратио и анализирао интересовања физичких и правних лица за закупе пословних простора и гаража и о томе води одговарајућу евиденцију. Предлагање доношења одлука о продаји или издавању у закуп пословних простора и гаража у 2023. години, вршило се у складу са прикупљеним информацијама, узимајући у обзир и горе споменуте проведене поступке, у којима било понуда за непокретности.

Књижење пословних простора и гаража

- У току 2023. године, извршено је геодетско снимање, идентификација и прикупљање земљишно-књижне и катастарске документације за пословне просторе и гараже у циљу израде тлоцрта за потребе укњижбе и приједлога одлука из надлежности Одсјека;
- Извршен је упис права својине на 1 гаражи.
- У Одсјеку се континуирано врши припрема документације за књижење пословних објеката, простора и гаража код Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове - ПЈ Бања Лука, и сарадња са Архивом РС, ЗИБЛ-ом, Институтом за испитивање материјала и конструкција РС, и другим органима на прибављању грађевинских и употребних дозвола и других докумената, за потребе књижења.

Имовинско – правни послови

- У складу са надлежностима нашег Одсјека код Одсјека за правна питање и прописе, иницирани су поступци за рјешавање имовинско - правних односа односно утврђивање права власништва на више локација које се у нарави састоје од грађевински неизграђеног земљишта и одређених објеката који се могу ставити у функцију локалног развоја.

***Послови принудне наплате обавеза из уговора о закупу
пословних простора и гаража***

- У извјештајном периоду, Одсјек је код Правобранилаштва РС, Сједиште замјеника правобраниоца Бања Лука, иницирао подношење 13 тужби, и то:
- По основу неплаћања закупнине за пословне просторе и гараже поднесено је 9 тужби;
- За раскид уговора о закупу и враћање у посјед пословних просторија и гаража поднесене су 4 тужбе;
- Одсјек континуирано доставља изјашњења и потребну документацију Правобранилаштву РС, Сједишту замјеника правобраниоца Бања Лука, по поднесеним тужбама.

Б.2 – СТАМБЕНА ОБЛАСТ

Рјешавање стамбених потреба породица погинулих бораца и борачке популације

- У поступку пред Одсјеком, закључен је 4 уговор о закупу стана.
- Сачињена су 4 уговора о откупу стана, и исти овјерени у поступку код Основног суда у Бањој Луци.

Напомена: Динамика закључивања уговора о закупу и откупу, зависи од брзине рада Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове - ПЈ Бања Лука, односно од достављања доказа о књижењу станова у власништво Града, затим прикупљања и достављања потребне документације за закључивање уговора о закупу од стране странака и рада Завода за изградњу а. д. Бања Лука, који врши евиденцију станова и припрему образаца и уговора о откупу станова.

Додјеле станова по другим основама

- У току су припремне радње, комплетирање документације и рјешавање имовинско-правних односа за стамбене јединице које су изграђене средствима Норвешког савјета за избјеглице односно UNHCR-а, на подручју Града Бањалука односно у насељима Шарговац и Рамићи, у којем су смјештена избјегла и расељена лица;
- Продужено је 38 уговора о закупу стана по моделу социјалног становања у насељу Куљани искључиво са избјеглим и расељеним лицима, а 3 уговора су закључена са новим закупцима;
- Закључена су 4 уговора о закупу на основу судске пресуде, закључка Градоначелника и одлуке Скупштине града;
- Закључена су 3 уговора о откупу на основу судске пресуде и закључка Градоначелника и одлуке Скупштине;

- У току 2023. године извршена је додјела 50 станова по моделу социјалног становања у насељу Ада, избјеглим и расељеним лицима, на основу одлуке о утврђивању Коначне листе корисника Другостепене комисије (Под-пројекат БиХ 6) са којима су закључени уговори о закупу, без права на откуп.

Вођење управних поступака из стамбене области, припрема приједлога одлука

- Вођење управног поступка и доношење рјешења из стамбене области;
- Рад у стамбеним комисијама (борачка на нивоу Града и комисија за трајно збрињавање породица погинулих, инвалида на нивоу Министарства, Комисија за споменике и спомен обиљежја-теренски дио са изградом процјена по потреби);
- Припреме и учествовања у изради приједлога општих аката и других одлука из области стамбених послова које доноси Градоначелник и Скупштина Града;
- Формирање евиденције о становима са различитим правним статусом;
- Теренска контрола станова ради провјере законитости кориштења и утврђивања фактичких чињеница;
- Свакодневни пријем странака и помоћ при попуњавању образаца, захтјева, дописа и сл.

Остали послови из стамбене области

- Одсјек је разрадио и припремио План теренског обиласка станова у власништву Града Бања Лука са унапријед припремљеним образцима записника са свим потребним подацима;
- Празни станови стављају се на располагање Одјељењу за борачко инвалидску заштиту за додјелу борачким категоријама.

Б.3 – РЕГИСТАР НЕКРЕТНИНА

Увођењем апликације *РЕГИСТАР НЕКРЕТНИНА*, набавком опреме и обуком запослених, створене предпоставке за савремену, оперативну и ажурну базу података о непокретностима у власништву Града Бања Лука, па је:

- Интензивно су се вршиле провјере у евиденцији Регистар некретнина, све у циљу изјашњења Града Бања Лука у поступку излагања на јавни увид података, и утврђивања права на непокретностима, који је покренуо РУГИПП;
- Настављен је рад на формирању Регистра некретнина, у погледу сређивања већ унесених података у смислу похрањивања скениране документације и чувања у дигиталном облику;
- Интензивиран је рад циљу скенирања и похрањивања документације везано за парничне и извршне поступке који се воде пред судовима;
- Континуирано провођен унос инвентурних бројева непокретне имовине Града у смислу њиховог повезивања са јединицама имовине;

- Унос нових јединица имовине такође зависи и од прибављања података од стране Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове ПЈ Бања Лука, која располаже подацима о непокретностима и сарадњом те институције са Градом Бања Лука;
- Регистар омогућава сваком службенику да брже и ефикасније ради и има лакши увид у евиденцију свих врста некретнина а посебно за нас најзначајних: пословних објеката, простора, станова и гаража са свим могућим подацима о тим некретностима у дигиталном облику, каталоге обвезника и свим подацима о њима те да свакодневно допуњава базу са новим подацима до којих је дошао у свом раду;
- Регистар је нарочито дошао до изражаја у тренутку када се јавила идеја и потреба да Град Бања Лука самостално обавља послове евиденције и наплате закупнина за пословене просторе и гараже које послове је раније обављао Завод за изградњу а.д. Бања Лука али неквалитетно, што је довело до великих проблема и губитака у буџету Града;
- У портфељу Пословни простори и гараже су формирани нови подпортфељи.

Б.4 – КОМУНАЛНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ - КОМИС

- Увођењем наведеног програма у рад Одсјека, послови око евиденције закупаца се обављају брже и ефикасније а вријеме које је раније било потребно за прибављање документације за поступке принудне наплате и достављање истих Правобранилаштво РС, СЗ Бања Лука и другим органима, драстично је смањено;
- Наведена апликација садржи базу података свих закупаца пословних простора и гаража у власништву Града Бања Лука, те је омогућила да Град Бања Лука самостално (раније радио ЗИБЛ) врши обрачун, израду и слање фактура за закупнине, што је аутоматски омогућило ефикаснију контролу стања потраживања по тим основама, финансијску анализу, ефикаснији и бржи поступак принудне наплате, бржу размјену података служби унутар Градске управе и сл.;
- Истовремено је створена могућност за брзо извјештавање и достављање података из електронске базе, по разним основама и филтерима (подаци о обавезницима, објектима, врстама накнаде, секторима, насељима итд);
- У 2023. години, проведене су активности на даљој надоградњи *КОМИС-а* у циљу добијања ажурне евиденције пасивних закупаца пословних простора и гаража, затим евиденције судских поступака и судских одлука, закључених судских поравнања и споразума о одгођеном плаћању дугова.

Б.5 – ОДРЖАВАЊЕ ИМОВИНЕ ГРАДА

- Током 2023. године, редовно су вршени и послови физичког објезбјеђивања имовине града (промјене брава и сл), контроле утрошка електричне енергије код спорних читања од стране ЗП „Електрокрајине“ а.д. Бања Лука, затим пререгистрације, пријаве нових потрошача/закупаца, одјаве и пријаве бројила, евиденција и контрола мјесечних рачуна за струју итд.;

- У 2023. години запримили смо велики број захтјева за провјере у евиденцији Регистра некретнина у циљу изјашњења Града Бања Лука у поступку излагања на јавни увид података, и утврђивања права на непокретностима, који је покренула Републичка управа за геодетске и имовинско правне односе;
- Свакодневно је поступано по налозима за враћање гаража и пословних просторија, у посјед Града, подаци достављени у Одјељење за финансије, ЗИБЛ и Електромрежину, а на основу захтјева за враћање истих од стране закупца или корисника;
- Такође су реализоване јавне набавке за услуге транспорта која се користи приликом судских извршења, као и набавка потрошног материјала неопходног за техничко обезбјеђење градске имовине;
- У 2023. години, у сарадњи са Судским органима активно смо учествовали у провођењу деложација и судских извршења покренутих од стране Града Бања Лука.
- Учествовање у раду већег броја комисија од којих је значајнија „Комисија за идентификацију, евиденцију, провјеру и утврђивање власничке структуре на непокретностима правних предника Града Бања Лука“.

Б.6 – УПРАВЉАЊЕ ИМОВИНОМ

- Одсјек је током 2023. године, интензивно радио на разматрању потенцијалних нових локација односно простора који се могу ставити у функцију било путем издавања у закуп на комерцијалној основи или у закуп под посебним условима;
- Одсјек је пружао значајну подршку Градским јавним установама и институцијама у њиховим пројектима кроз додјелу одговарајућих пословних простора који су били неопходни за реализацију тих пројеката.

Б.7 – РЕГИСТАР ЗАЈЕДНИЦА ЕТАЖНИХ ВЛАСНИКА

- Град по пријему Пријаве за регистрацију ЗЕВ-а, одлучује рјешењем и врши се упис у регистар заједница зграда, чиме ЗЕВ добија статус правног лица;
- У извјештајном периоду је у регистар оснивања заједница етажних власника стамбених зграда на подручју Града уписана 61 нова заједница, те укупан број регистрованих заједница на подручју града Бањалуке износи 1580 уписаних заједница;
- У 2023. години, у управном поступку донесена су 136 рјешења о промјени заступника код заједнице и статусних промјена (престанак –диоба);
- Поред тога грађанима се у овом одјељењу свакодневно дају информације које се односе на заједнице етажних власника, што подразумева не само информације које се тичу регистрације него и много шире, обзиром на нове својинске односе који су настали приватизацијом државних станова;
- Током извјештајног периода провођене су и остале активности:
 - Праћење извођења радова хитних интервенција на пословним просторима и гаражама,
 - Сарадња са Министарством за просторно уређење, грађевинарство и екологију у провођењу Закона о одржавању стамбених зграда (Сл.гл. РС, бр. 101/11),

- Плаћање обавеза регистрованим заједницама етажних власника у стамбеним зградама гдје Град Бањалука има удио власништва на стамбеној јединици, пословним просторијама и гаражама,
- Праћење висине трошкова хитних интервенција и текућег и инвестиционог одржавања, а ради правилног планирања средстава у буџету.

Б.8 – – ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ОДСЈЕКА

- Одсјек за управљање непокретном имовином града је у 2023. години остварио приход од продаје непокретне имовине у износу од 10.656,00 КМ.
- Остварени приходи од закупа пословних простора, станова и гаража у 2023. години износе 1.036.895,26 КМ. У табели 1. приказани су остварени приходи од закупа пословних простора, станова и гаража у 2023. години по врстама прихода.

Табела 1. Структура прихода од закупа у 2023. години

Ред. бр.	Врста прихода	Економски код	Износ (у КМ)
1	Приходи од давања у закуп пословних простора и гаража -комерцијални закуп	721222	878.296,04
2	Приходи од давања у закуп пословних простора под посебним условима	721222	117.537,08
3	Приходи од закупа стамбених јединица по моделу социјалног становања	721222	41.062,14
	Укупно:		1.036.895,26

* Напомена: Главна књига трезора за 2023. годину још није затворена, те су могућа накнадна прекњижавања између врста прихода.

Б. 9 - ЕКОНОМСКИ ПОСЛОВИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

- Израда кварталних финансијских планова потрошње у 2023. години, израда плана јавних набавки за 2023. годину и других финансијских извјештаја;
- Евидентирање, контролисање и достављање на плаћање у Одјељење за финансије рачуна за пословне просторе, станове и гараже у власништву Града Бања Лука, а који су испостављени од стране МХ “Електропривреда Републике Српске“, „Водовод“ а.д. Бања Лука, „Еко топлане Бања Лука“ д.о.о., заједница етажних власника и Пореске управе Републике Српске;
- Праћење и анализирање дуговања купаца пословних простора и гаража по више основа (закупнина, електрична енергија, ПДВ);

- Припремање неопходне документације и покретање поступака јавних набавки за робе, услуге и радове из надлежности Одсјека;
У 2023. години Одсјек за управљање непокретном имовином града је провео сљедеће јавне набавке :
 1. Обављање стручних геодетско-катастарских услуга;
 2. Административне услуге за пословне просторе, станове и гараже;
 3. Израда геодетског снимка и тлоцрта пословних и помоћних просторија Градског стадиона;
 4. ЛОТ 1: Израда елабората о квалитету изведених радова за упис права својине Града Бања Лука на гаражама; ЛОТ 2: Израда стручног налаза о прегледу и испитивању електро инсталација у објектима у власништву Града Бања Лука;
 5. Израда главног пројекта реконструкције и санације крова на пословном објекту у Улици Меше Селимовић број 2;
 6. Јавна набавка за редовно одржавање пословних простора, станова и гаража у власништву Града и хитне интеренције на истим - ЛОТ 1;
 7. Извођење радова на одржавању стамбених јединица у насељу Куљани;
 8. Средства за потребе трошкова деложације;
 9. Набавка потрошног материјала неопходног за техничко обезбјеђење градске имовине.

Б.10 – ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

10.1 У Одсјеку је за период 01.01. – 31.12.2023. године укупно запримљено 80 предмета од стране Одсјека за правна питања и прописе по захтјеву Правобранилаштва РС, СЗ Бања Лука, а који се односе на поступке давања сагласности о успостави правног јединства земљишта и објеката у насељу Лазарево по налазима вјештака грађевинске струке, као и 6 предмета за изјашњење по налазима вјештака геодетске струке. Налази се вежу за период градње објеката те важећи плански акт у том периоду, а то је Урбанистичко рјешење стамбеног насеља Буцак 1, 2 и 3 из 1969. године.

Поступци се воде у РУГИПП-у, ПЈ Бања Лука.

Завршено је 100% приспјелих предмета.

У складу са истим поступком извршено је теренско формирање парцела те смо као Одсјек издали 37 сагласности у име Града за провођење у РУГИПП-у уз присуство на терену приликом извођења радова.

Са истим пословима настављамо и 2024. године.

10.2 У истом периоду се радило и на идентификацији земљишта као помоћ у раду Комисије за давање у закуп пољопривредног и другог земљишта у својини Града Бања Лука. Такође, учествовали смо у проналажењу и идентификацији локација за пројекат Градске баште као и за евентуалне инвеститоре.

10.3 Завршено је у РУГИПП-у књижење станова и помоћних просторија за 2 ламеле у насељу Ада као Подпројекат БиХ 6. У сарадњи са предузећем „Геопромет“ с.п. смо извршили упис и улану у РУГИПП-у за амбуланту у Драгочају и Основну школу у Бистрици, те формирање 3 грађевинске парцеле у насељу Лазарево по основу поступка јединства земљишта и објеката за бараке у својини Града Бања Лука.

Уз ангажовање "ГЕОМАКС" д.о.о. смо завршили поступак премјера објеката и земљишта на Градском стадиону.

Ангажовањем предузећа „Геопроект“ с.п. смо извршили премјер, односно израду тлоцрта за објекат Дома радничке солидарности, те у текућој години настављамо радове на појединачном упису права својине за правне субјекте који користе објекат и то Омладински комуникативни центар, ЈУ Музеј Републике Српске, ЈУ Народна и универзитетска библиотека Републике Српске и Дјечије позориште Републике Српске.

За све послове у текућој години ћемо провести јавну набавку за обављање стручних услуга геодетско катастарских послова отвореним поступком до 6000,00 КМ.

Стандардни полови које вршимо у сарадњи са овим предузећем подразумијевају евентуалне уплане објекта, геодетске снимке и израде тлоцрта станова, пословних простора и гаража као имовине Града Бања Лука.

10.4 Дјелимично су ријешени имовинско-правни односи (пренос права својине над земљиштем и објектима) и уплана објеката за кориснике из реда РВИ и породица палих бораца као и социјалних категорија за које је покренута и окончана јавна набавка са предузећем "ГЕОБИРО" д.о.о. из Бањалуке. Ове послове проводимо у сарадњи са Одсјеком за правна питања и прописе и Одјељењем за борачко-инвалидску заштиту. Окончане су уплане у насељу Вујиновићи (9 објеката), насељу Врбања (3 објекта), насељу Шарговац (12 објеката) и насељу Дракулић (25 објеката). Остало је да се комплетира документација за насеље Шарговац – пројекат Норвешких кућа као и за 2 колективна објекта у насељу Рамићи гдје је покренут поступак легализације истих од стране Секретаријата за избјегла и расељена лица.

10.5 Покренут је поступак за успоставу правног јединства и земљишта у насељу Лазарево за 23 стамбене јединице које су уписане са правом својине на Град Бања Лука и за 8 објеката је завршен поступак, те у текућој години очекујемо да РУГИПП покрене поступке и за остале објекте. Сходно томе тражиће се налази вјештака грађевинске струке за дефинисање грађевинских парцела као и формирање парцела у јединственој катастаркој евиденцији у РУГИПП-у. За ове радње ће нам бити потребна извјесна материјална средства од око 1000,00 КМ по објекту.

XXII – СТРУЧНА СЛУЖБА СКУПШТИНЕ ГРАДА

A – УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Према Правилнику о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бања Лука, у Стручној служби Скупштине града обављају се следећи послови:

- координација рада и сарадња са надлежним државним органима, организацијама и институцијама, те научним и другим стручним организацијама и институцијама, у оквиру овлаштења;
- координација рада са другим организационим јединицама у Градској управи Града;
- прикупљање, сортирање и техничкоправна обрада материјала за сједнице Скупштине Града;
- правна и техничка припрема аката за провођење конкурса из надлежности Скупштине Града;
- техничка припрема сједница Скупштине Града, и сједница њених радних тијела;
- израда скраћених записника са сједница Скупштине Града, и са сједница радних тијела Скупштине Града;
- израда аката донесених на Скупштини Града, и њеним радним тијелима, и њихова благовремена достава организационим јединицама Градске управе Града, и другим субјектима;
- лекторисање усвојених аката и других материјала за потребе Скупштине Града, градоначелника и Градске управе Града;
- припрема и обрада материјала за објаву Службеног гласника Града, и припрема за дистрибуцију Службеног гласника Републике Српске свим организационим јединицама Градске управе Града;
- припрема за штампање и дистрибуцију материјала за сједнице Скупштине Града и њених радних тијела;
- израда нацрта одлука и других аката из дјелокруга рада Службе, и по налогу Скупштине Града;
- обрада и чување документације Скупштине Града;
- израда скраћених записника са сједница Скупштине Града и њених радних тијела, и израда извјештаја са сједница радних тијела;
- праћење и израда прегледа реализације Програма рада, и закључака Скупштине Града;
- израда регистра општих аката које доноси Скупштина;
- организовање јавних наступа председника, потпредседника и секретара Скупштине Града;
- припрема саопштења за јавност везаних за рад Скупштине Града и њених радних тијела;
- вођење евиденција за потребе Скупштине Града и њених радних тијела;
- израда регистра општих аката, које доноси Скупштина Града и градоначелник;
- израда програма рада и извјештаја о раду Службе;
- послови јавних набавки из надлежности Службе;
- израда нових, и допуна постојећих интерних контролних поступака и процедура;
- Служба обавља и друге послове по налогу председника Скупштине Града.

Стручна служба Скупштине Града (у даљем тексту: Служба) је, у извјештајном периоду, обављала углавном послове и задатке планиране Програмом рада Скупштине Града за 2023. годину, и Програмом рада Службе за 2023. годину, а који су се односили на припреме и одржавање сједница Скупштине Града, радних тијела Скупштине Града, стручне и техничке обраде усвојених аката, те њихове објаве у Службеном гласнику Града.

Поред послова који су планирани Програмом рада за 2023. годину, вршени су и други послова и активности које је налагала Скупштина Града, као и послови и активности које су произашле поводом сарадње са институцијама Града и другим институцијама и удружењима грађана.

Б - ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕНИХ ПОСЛОВА И ЗАДАТАКА

У наведеном периоду, обављени су сљедећи послови:

- стручни и административно - технички послови на припреми 14 сједница Скупштине Града, од тога 6 редовних и 8 ванредних.

На 14 сједница, разматрано је, укупно 394 тачка, 361 на редовним и 33 тачке на ванредним сједницама.

У наведеном периоду, одржано је и 120 сједница радних тијела Скупштине Града, на којима су углавном разматрани материјали увршћени у Дневне редове сједница Скупштине Града.

Објављена су 44 Службена гласника Града Бања Лука, са 571 актом, Скупштине Града и Градоначелника.

Континуирано су рађени сљедећи послови:

- правна и техничка обрада усвојених аката, на сједницама Скупштине Града, и достава истих надлежним органима и институцијама;

- израда записника са сједница Скупштине Града;

- техничка обрада тонских записа са сједница Скупштине Града;

- стручни и административно - технички послови на изради и објављивању аката;

- пружање стручне помоћи органима Градске управе на изради нацрта аката за Скупштину Града.

- ажурирање прегледа претплатника на Службени гласник Града Бања Лука;

- припреме за дистрибуцију Службеног гласника Града Бања Лука;

- припреме за дистрибуцију Службених гласника Града, Службених гласника Републике Српске и Службених гласника БиХ;

- праћење и реализација Програма рада Скупштине Града за 2023. годину и реализације радних закључака Скупштине Града у 2023. години;

- лекторисање више од 500 аката; и

- израда одговарајућих евиденција и података за потребе скупштинског руководства.

XXIII – ОДСЈЕК ЗА НАДЗОР ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА

➤ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ ОДСЈЕКА

У складу са Правилником о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији послова и систематизацији радних мјеста Градске управе Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, бр. 39/22), послови из надлежности Одсјека за надзор инфраструктурних пројеката су сљедећи:

- координација рада између организационих јединица у оквиру Градске управе у вези са реализацијом инфраструктурних пројеката;
- координација рада са надлежним државним органима, организацијама и институцијама, по овлаштењу градоначелника;
- припрема програма, анализа, извјештаја и информација из дјелокруга рада Одсјека;
- по потреби, давање мишљења на студије и техничку документацију из области саобраћајне и комуналне инфраструктуре;
- праћење реализације капиталних инфраструктурних пројеката и консултативне активности у вези са реализацијом инфраструктурних пројеката;
- надзор над извршењем послова изградње саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

➤ АКТИВНОСТИ ОДСЈЕКА У 2023. ГОДИНИ

У извјештајном периоду 01.01. - 31.12. 2023. године Одсјек је проводио сљедеће активности на изградњи инфраструктурних објеката и имплементацији мјера у области саобраћаја у ужем градском језгру:

1. Увођење једносмјерног режима саобраћаја у централној градској зони

Одсјек за надзор инфраструктурних пројеката је у наведеном пројекту активно учествовао и то у фази израде пројектно-техничке документације и усвајање рјешења, те вршио надзор и координацију приликом имплементације мјера. Формирање једносмјерног одвијања саобраћаја у главној саобраћајници је једна од низа мјера и активности за побољшања одвијања саобраћаја у централној градској зони и развој јавног превоза и бициклистичког саобраћаја, а што и представља визију развоја града по принципима одрживе урбане мобилности.

У оквиру овог пројекта, поред постављања вертикалне саобраћајне сигнализације и обиљежавања хоризонталне саобраћајне сигнализације којим се дефинисао нови режим, инсталиран је и систем за адаптивно управљање семафорима на централној раскрсници, која представља и спој источног и западног транзита (код Позоришта) и код зграде Мтела (Видовданска – Вука Караџића), те је промјењен начин рада семафора у централној градској саобраћајници. Радове је извела група понуђача „Telegroup“ д.о.о. Бања Лука и „Еурознак“ д.о.о. Бања Лука, а вриједност радова је износила 570.395,83 КМ.

2. Промјена режима саобраћаја у зони улица Булевар цара Душана, Краља Петра I Карађорђевића, Здравка Челара и Теодора Колокотрониса у Бања Луци (кружна раскрсница код „Екватора“)

Увођење једносмјерног режима саобраћаја у централној градској зони условило је потребу за низом интервенција на постојећој саобраћајној инфраструктури. Једна од њих је промјена режима саобраћаја у зони улица Булевар цара Душана, Краља Петра I Карађорђевића, Здравка Челара и Теодора Колокотрониса, односно формирање кружног тока саобраћаја, чиме је нови концепт једносмјерног одвијања режима саобраћаја у потпуности инплементиран, а очекивани ефекат је већи проток аутомобила и смањење саобраћајних гужви у ужем градском језгру. Радове је извело предузеће „Грађење Ђурић“ д.о.о Бања Лука, а вриједност уговора износи 1.286.140,13 КМ са ПДВ-ом. Одсјек за надзор инфраструктурних пројеката је у наведеном пројекту активно учествовао у фази израде пројектно-техничке документације, те вршио надзор и координацију приликом извођења радова.

3. Изградња привремене кружне раскрснице на укрштању улица Булевар цара Душана – Книнска у Бања Луци

Једносмјерни концепт саобраћаја је подразумијевао и потребу реорганизације раскрснице улица Булевар цара Душана – Книнска. Као најекономичније рјешење, које у потпуности задовољава критеријум функциналности и побољшање ниова услуге усвојена је изградња привремене кружне раскрснице од монтажних сегмената у изведби тврде пластике, као и раздјелних острва на прилазима раскрсници. Радове је извело предузеће „ЕУРО ЗНАК“ д.о.о. Бања Лука, а вриједност уговора износи 119.258 КМ са ПДВ-ом. Одсјек је активно учествовао у фази надзора и координације приликом извођења радова.

4. Формирање двосмјерног режима одвијања саобраћаја – спој улице Краља Петра I Карађорђевића и Видовданске улице (код хотела „Босна“)

Као један од услова успјешне инплементације једносмјерног режима саобраћаја било је неопходно успоставити додатну попречну везу и формирати двосмјерни режим саобраћаја између Улица Краља Петра I Карађорђевића и Видовданске. Радове је извело предузеће МКР „Кременовић“ д.о.о. Бања Лука, а уговорена вриједност радова је 229.312,31 км са пдв-ом. Одсјек је у активно учествовао у фази израде пројектно-техничке документације, те у фази надзора и координације приликом извођења радова.

5. Активностим на припреми и реализацији изградње моста у насељу Долац

Након одлуке Града да се наставе активности на изградњи моста у насељу Долац формиран је Стручни тим за спровођење активности на реализацији наведеног капиталног пројекта. Први задатак Тима је био да се изврши анализа до сада изведених радова и да се сагледа могућност наставка изградње моста у оквиру постојећег уговора закљученог са извођачем радова „Интеграл Инжењеринг“ а.д. Лакташи.

Анализирајући обим уговорених радова, закључено је да би реализација пројекта прве фазе колског моста према пројекту урађеном на основу Идејног рјешења (два одвојена колска моста) подразумијевала радове који би се изводили дужи временски период, те да би по реализацији прве фазе мост био ограничено функционалан у погледу уклапања на постојећу саобраћајну инфраструктуру односно Булевар цара Душана и Мачванску улицу (друга и трећа фаза изградње). С тим у вези разматрана је могућност прилагођавања фазности изградње стању на терену, постојећој инфраструктури, ријешености имовинских односа, као и могућност да се у оквиру постојећег уговора о изградњи прве фазе изгради колски мост који би одмах по изградњи био стављен у функцију. Овакав начин фазне изградње подразумијева изградњу једног колског моста преко ријеке Врбас са 2 траке за моторни саобраћај и једном пјешачком стазом, као и изградњу конструкције моста у оквиру друге фазе изградње са уклапањем на постојећу саобраћајницу и везу са Булеваром цара Душана.

Након провођења јавне набавке закључен је уговор са пројектантском кућом „FABRUM SOLUTIONS“ д.о.о. Бања Лука, са задатком израде Главног пројекта за изградњу моста у насељу Долац, са уклапањем на Булевар Цара Душана. Пројекат је у завршној фази, односно у току је ревизија пројектне документације и прибављање сагласности од јавних институција.

За добијање грађевинске дозволе неопходно је ријешити имовинско – правне односе на планираној траси моста и саобраћајница, које проводи Одсјек за правна питања. Процјена је да би се у првом кварталу 2024. године ријешили имовинско – правни односи на парцели на којој је планирана изградња лијевог обалног стуба, након чега би се стекли услови за добијање грађевинске дозволе и наставак извођења радова на првој фази моста (изградња дијела моста изнад ријеке Врбас).

6. Студија јавног превоза путника

Приоритетна активност Одсјека у извјештајном периоду је била припрема пројектног задатка за израду Студије јавног превоза путника на подручју града Бањалука. У том смислу, Градоначелник је својим рјешењем број: 11-Г-5843/22 од 19.12.2022. године именовао Стручни тим за припрему пројектног задатка и провођење активности на изради и имплементацији Студије. Након израде пројектног задатка, Одсјек је иницирао покретање поступка јавне набавке, а након избора групе понуђача и то Институт за грађевинарство „IG“ д.о.о. Бања Лука, „PYRAMID ING“ д.о.о. Нови Сад и „BUSINESS DEVELOPMENT SOLUTIONS CONSULTING“ д.о.о. Београд, приступило се изради Студије. Након бројања путника на свим градским и приградским линијама, студија је утврдила постојеће стање у којем се налази систем јавног превоза путника на подручју нашег града, колико наших

грађана свакодневно користи јавни превоз, те су предложене мјере унапређења јавног превоза. Студију је неопходно да усвоји скупштина града Бања Лука, након чега би се започело са њеном имплементацијом. Имплементацијом мјера из Студије, повећао би се број путника, јавни превоз би био избор приликом реализације путовања а не кориштење оних који немају другу алтернативу.

Број: 11-Г-5599/24

Датум: 26.12.2024. године

Обрађивачи:

- Одјелјење за општу управу,
- Одјелјење за привреду и локални економски развој,
- Одјелјење за просторно уређење,
- Одјелјење за финансије,
- Одјелјење за комуналне послове,
- Одјелјење за саобраћај и путеве,
- Одјелјење за друштвене дјелатности,
- Одјелјење за инспекцијске послове и комуналну полицију,
- Одјелјење за борачко-инвалидску заштиту,
- Служба за заједничке послове,
- Кабинет градоначелника,
- Одсјек за информатику,
- Одсјек за развој локалне самоуправе и управљање људским ресурсима,
- Одсјек за правна питања,
- Одсјек за јавне набавке,
- Јединица за интерну ревизију,
- Одсјек за послове цивилне заштите и професионалне територијале ватрогасно-спасилачке јединице,
- Одсјек за међународну сарадњу и пројекте,
- Одсјек за сарадњу са грађанима,
- Одсјек за обезбјеђење,
- Одсјек за управљање непокретном имовином града,
- Стручна служба Скупштине града и
- Одсјек за надзор инфраструктурних пројеката.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Драшко Станивуковић

На основу члана 67. и члана 83. Статута Града Бања Лука („Службени гласник Града Бања Лука“, број 14/18 и 9/19) доносим

ЗАКЉУЧАК

I – Утврђујем Извјештај о раду градоначелника и Градске управе Града Бања Лука за 2023. годину.

II – Извјештај из претходне тачке упућујем Скупштини града Бања Лука на даље разматрање.

Број: 11-Г-5599/24

Датум: 05. фебруара, 2025. године

Драшко Станивуковић

ДОСТАВЉЕНО:

1. Скупштина града Бања Лука,
2. Архива.